GREG EGAN

DISTRES

SF 20

Teora

Greg Egan

Distres

Traducere de Mihai-Dan Pavelescu

www.virtual-project.eu

Cuprins

Mulţumiri lui Caroline Oakley, Deborah Beale, Anthony Cheetham, Peter Robinson, Lucy Blackburn, Annabelle Ager şi Claudia Schaffer

Nu este adevărat că harta libertăţii fi-va completă
odată cu ştergerea ultimei graniţe a invidiei,
căci ne vor rămâne de cartat atracţiile tunetului,
de trasat aritmiile secetei,
pentru a dezvălui dialectele moleculare ale pădurii şi savanei,
la fel de bogate precum o mie de graiuri omeneşti,
şi de priceput istoriile cele mai intime ale pasiunilor noastre,
mai străvechi decât întinderea mitologiei.

De aceea, declar că nicio corporaţie nu are monopolul numerelor,
niciun patent nu-i poate cuprinde pe zero şi unu,
nicio naţiune nu este suverană peste adenină şi guanină,
niciun imperiu nu conduce undele cuantice

Şi trebuie să rămână loc pentru toate la sărbătoarea înţelegerii,
pentru că există un adevăr ce nu poate fi vândut ori cumpărat,
impus prin forţă, respins sau ignorat.

Din *Tehnoliberare,* de Muteba Kazadi, 2019

Partea întâi

1

– Gata. E mort. Dă-i drumul şi discută cu el.

Bioeticul era un asex tânăr şi laconic, cu şuviţe blonde şi un tricou ce afişa sloganul NU PENTRU TU! între spoturile publicitare plătite. El contrasemnă formularul de acceptare de pe notepadul legistei, apoi se retrase într-un colţ al încăperii. Specialistul în traume şi sanitarul împinseră în lateral echipamentul lor de reanimare, iar legista avansă în grabă cu seringa hipodermică, pentru a administra prima doză de neuro-conservant. Inutil înainte de moartea legală – extrem de toxic pentru anumite organe, la o scară temporală de ordinul orelor – cocteilul din neutralizatori de glutamaţi, blocanţi ai canalelor de calciu şi antioxidanţi avea să oprească aproape instantaneu modificările biochimice cele mai distrugătoare din creierul victimei.

Asistentul ei o urma îndeaproape, trăgând un cărucior pe care se găseau toate accesoriile reînvierii: o tavă cu instrumente chirurgicale de unică folosinţă, câteva rackuri de echipamente electronice, o pompă arterială alimentată din trei cuve de sticlă având mărimea răcitoarelor pentru apă şi încă ceva, aducând cu o plasă pentru păr, făcută din fire cenuşii superconductoare.

Detectivul Lukowski de la Brigada Crime stătea lângă mine.

– Dacă toată lumea ar fi dotată ca tine, Worth, reflectă el, n-ar mai fi nevoie să facem chestiile astea. Pur şi simplu, am rula delictul de la început la sfârşit. Aşa cum se procedează cu cutiile negre ale avioanelor.

I-am răspuns fără să-mi desprind ochii de la masa de operaţii; la montaj, puteam scoate foarte uşor glasurile noastre, dar doream o secvenţă continuă cu legista care conecta rezerva de sânge surogat.

– Dacă toată lumea ar avea nervii optici modificaţi, nu crezi că ucigaşii ar începe să scoată cipurile de memorie din corpurile victimelor?

– Uneori… Totuşi, în cazul tipului ăstuia, nimeni n-a stat să-i scotocească prin creieri, nu?

– Aşteaptă până vor vedea documentarul.

Asistentul pulveriză o enzimă depilatoare pe ţeasta victimei, apoi, din câteva mişcări ale mâinii înmănuşate, îndepărtă părul negru tuns scurt. Când azvârli totul într-un săculeţ de plastic pentru probe, mi-am dat seama de ce firele de păr rămăseseră laolaltă şi nu se împrăştiaseră ca într-o frizerie: împreună cu ele se desprinseseră şi câteva straturi de epidermă. Asistentul lipi „plasa de păr” – un ghem de electrozi şi detectori SQID[1] – de scalpul roz şi golaş. Legista termină verificarea rezervei de sânge, apoi efectuă o incizie în trahee şi inseră un tub cuplat la o pompiţă ce juca rolul plămânilor dezumflaţi. Nu avea nicio legătură cu respiraţia; era doar un simplu ajutor pentru vorbire. Impulsurile nervoase către laringe puteau fi monitorizate, iar sunetele dorite se sintetizau prin mijloace exclusiv electronice – se părea, însă, că vocea suna mai puţin distorsionată dacă victima simţea ceva similar feedbackurilor tactil şi auditiv normale, produse prin vibraţia unei coloane de aer. Asistentul potrivi un bandaj capitonat peste ochii victimei; în rare ocazii, senzaţiile puteau reveni sporadic în pielea feţei şi, întrucât celulele retiniene nu erau reînviate în mod deliberat, o afecţiune optică temporară cauzată de accident reprezenta minciuna cea mai simplă pentru explicarea orbirii.

M-am gândit din nou la posibilul comentariu din off. *În 1888, medicii legişti au fotografiat retinele uneia dintre victimele lui Jack Spintecătorul, cu speranţa deşartă că ar putea descoperi chipul ucigaşului păstrat în pigmenţii fotosensibili ai ochiului omenesc…*

Nu! Prea lesne de ghicit. Şi prea amăgitor; reînvierea nu reprezenta un proces de extragere a informaţiilor dintr-un cadavru pasiv. Dar care ar fi fost atunci referinţele alternative? Orfeu? Lazăr? „Laba de maimuţă”[2]? „Inima care-şi spune taina”[3]? *Reanimator?* Nimic din mit sau ficţiune nu prefigurase adevărul. Mai bine să evit comparaţiile cu aparenţă de adevăr. Lăsaţi cadavrul să vorbească în numele său!

Un spasm scutură corpul victimei. Un stimulator cardiac temporar silea inima vătămată să pulseze, operând la niveluri

---

[1] Superconducting Quantum Interference Detectors – (aprox.) detectori cuantici de interferenţă, cu supraconductibilitate (n. trad.).

[2] Povestire fantastică de W.W. Jacobs (1863–1943) (n. trad.).

[3] Povestire de E.A. Poe (1809–1849) (n. trad.).

energetice care ar fi otrăvit cu produse secundare electrochimice toate fibrele musculare cardiace, în cel mult cincisprezece-douăzeci de minute. Erzaţul de sânge preoxigenat era introdus în atriul stâng, în locul alimentării dinspre plămâni, trecut o singură dată prin corp, apoi îndepărtat prin arterele pulmonare şi eliminat. Pe termen scurt, un sistem deschis dădea mai puţine bătăi de cap decât recircularea. Rănile de cuţit din abdomen şi tors, pe jumătate reparate, făceau o întreagă mizerie, fluidul diluat şi stacojiu prelingându-se permanent în drenurile mesei de operaţie. Totuşi, ele nu constituiau un pericol real; în mod deliberat, în fiecare secundă se extrăgea un volum sangvin de o sută de ori mai mare. Nimeni, însă, nu se deranjase să scoată larvele chirurgicale, aşa încât ele continuau să lucreze, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic: punând copci şi cauterizând chimic vasele mai mici, curăţând şi dezinfectând rănile, adulmecând orbeşte ţesuturile necrozate şi cheagurile pe care urmau să le consume.

Menţinerea afluxului de oxigen şi substanţe nutritive spre creier era esenţială, dar n-ar fi inversat deteriorarea deja începută. Adevăraţii catalizatori ai reînvierii erau miliardele de lipozomi – capsule microscopice de medicamente, făcute din membrane lipidice – pătrunse odată cu sângele erzaţ. O proteină-cheie încastrată în membrană străpungea bariera de sânge a creierului, permiţând lipozomilor să iasă din capilarele cerebrale în spaţiul interneuronal. Alte proteine permiteau membranei însăşi să se contopească cu peretele celulei primului neuron convenabil pe care-l întâlnea, eliberând un pachet complicat de maşinării biochimice pentru revitalizarea celulei, anihilarea unora dintre reziduurile moleculare ale vătămării ischemice şi protejarea împotriva şocului reoxigenării.

Alţi lipozomi ţinteau alte tipuri de celule: fibrele musculare din corzile vocale, maxilar, buze, limbă, receptorii aflaţi în urechea internă. Toţi conţineau medicamente şi enzime cu efecte similare: abordarea celulei muribunde şi obligarea ei, pe termen scurt, de a-şi mobiliza toate resursele pentru o ultimă – şi nesusţinută – rafală de activitate.

Reînvierea nu însemna reanimare împinsă la extreme eroice. Procedeul era permis doar atunci când supravieţuirea pe termen lung a pacientului nu mai intra în discuţie, fiindcă eşuaseră deja toate metodele ce ar fi putut duce la un asemenea rezultat.

Legista privi displayul echipamentului de pe cărucior. I-am

urmărit căutătura; acolo se zăreau curbe oscilante dovedind ritmuri cerebrale neregulate şi grafice liniare măsurând toxinele şi produsele de descompunere eliminate din corp. Lukowski avansă un pas, nerăbdător parcă. L-am imitat.

Asistentul apăsă un buton de pe o tastatură. Victima tresări şi tuşi sânge; o parte din acesta îi aparţinea încă – negru şi cu cheaguri. Curbele se ascuţiră brusc, apoi deveniră mai line, periodice.

Poliţistul apucă mâna victimei şi o strânse uşor – un gest care mă şocă prin cinism, deşi, din câte ştiam, putea să fi reflectat cu adevărat un impuls de milă. M-am uitat spre bioetic. Tricoul său anunţa acum CREDIBILITATEA ESTE O MARFĂ. N-am putut decide dacă era un mesaj publicitar sau o părere personală.

– Daniel? vorbi Lukowski. Danny? Mă auzi?

Nu urmă nicio reacţie fizică evidentă, dar undele cerebrale dansară. Daniel Cavolini avusese nouăsprezece ani şi fusese student la conservator. Fusese găsit în jurul orei unsprezece, sângerând şi în stare de inconştienţă, într-un colţ al staţiei Town Hall, având asupra sa ceasul, notepadul şi pantofii, detaliu puţin probabil în cazul unei jaf eşuat. Însoţeam de două săptămâni Brigada Crime, aşteptând o astfel de ocazie. Mandatele de reînviere se eliberau numai dacă dovezile înclinau în favoarea posibilităţii ca victima să precizeze agresorul; nu se câştiga mare lucru din obţinerea descrierii verbale a unui necunoscut, ca să nu mai vorbim de portretul-robot al asasinului. În clipa când prognoza fusese clară, Lukowski trezise din somn un judecător, imediat după miezul nopţii.

Pielea lui Cavolini căpătase o stranie nuanţă purpurie, pe măsură ce tot mai multe celule reînviate primeau oxigen. Molecula transportoare de culoare străină din sângele erzaţ avea o eficienţă mai mare decât hemoglobina, dar, ca în cazul tuturor celorlalte medicamente de reînviere, efectul final era toxic.

Asistentul apăsă alte taste. Cavolini tresări şi tuşi din nou. Era o acţiune delicată de echilibrare; micile şocuri aplicate creierului aveau rolul restabilirii principalelor ritmuri coerente, însă un exces de interferenţă externă putea şterge resturile memoriei pe termen scurt. Chiar şi după moartea legală, neuronii rămâneau activi în adâncul creierului, menţinând timp de câteva minute circulaţia amintirilor recente sub forma şablonului de declanşări simbolice. Reînvierea restaura temporar infrastructura neuronală necesară pentru extragerea acelor urme. Dar dacă ele muriseră

în totalitate? – sau fuseseră distruse în urma eforturilor de a fi recuperate? Întrebările erau inutile.

– Acum eşti în siguranţă, Danny, vorbi liniştitor Lukowski. Te afli în spital. Ai scăpat. Trebuie însă să-mi spui cine te-a atacat. Cine a avut cuţitul?

O şoaptă răguşită ieşi dintre buzele lui Cavolini: o silabă aspirată, slabă, urmată de tăcere. Pielea mi se zbârli, anticipând oroarea labei de maimuţă; totodată, însă, în acelaşi timp, am simţit un val stupid de exaltare, ca şi cum o parte din mine refuza pur şi simplu să accepte că această manifestare de viaţă *nu putea fi* un semn de speranţă.

Cavolini încercă din nou, iar a doua tentativă a fost mai prelungă. Expiraţia lui artificială, detaşată de controlul voluntar, părea un horcăit în căutarea aerului; efectul era impresionant – dar, acum, el nu ducea lipsă de oxigen. Vorbirea îi suna atât de întretăiată şi chinuită încât n-am putut desluşi un singur cuvânt – pe gât, însă, îi fusese lipită o reţea de senzori piezoelectrici cuplaţi la un calculator. M-am întors către display.

De ce nu pot vedea?

– Ai ochii bandajaţi, răspunse Lukowski. S-au spart vreo două vase de sânge, dar au fost reparate. N-o să existe leziuni permanente, îţi promit. Aşa că… stai liniştit şi relaxează-te. Povesteşte-mi ce s-a întâmplat.

Cât e ceasul? Vă rog… Ar trebui să sun acasă. Ar trebui să-i anunţ…

– I-am anunţat deja pe părinţii tăi. Au pornit încoace, vor sosi dintr-o clipă în alta.

Asta era măcar adevărat, dar chiar dacă ei ar fi apărut în următoarele nouăzeci de secunde, nu li s-ar fi permis accesul în sală.

– Aşteptai metroul către casă, nu? Peronul patru. Ţii minte? Aşteptai cursa de zece şi jumătate spre Strathfield. Dar nu te-ai suit în ea. Ce s-a întâmplat?

Am văzut privirea lui Lukowski deplasându-se către graficele de sub fereastra de transcriere, unde şase curbe ascendente, înregistrând revenirea factorilor vitali, erau extrapolate punctat de calculator. Toate graficele preconizate aveau să atingă maximele peste cel mult un minut, după care urmau declinuri abrupte.

Avea un cuţit…

Braţul drept al lui Cavolini începu să se zbată, iar muşchii

faciali inerţi înviară pentru prima dată, contorsionându-se într-o grimasă de durere.

Încă mă doare. Vă rog, ajutaţi-mă!

Bioeticul privi calm nişte cifre de pe display, dar nu interveni. Orice anestezic eficient ar fi atenuat prea mult activitatea neurală pentru a mai permite continuarea interogatoriului; acum, era totul sau nimic, oprire definitivă ori continuare.

– Infirmiera o să-ţi facă un anestezic, rosti cu blândeţe Lukowski. Ţin-te tare, băiete, n-o să dureze mult. Spune-mi, însă: *cine a avut cuţitul?*

Feţele lor străluceau de transpiraţie; braţul lui Cavolini era stacojiu până la cot. M-am gândit: „Dacă găseşti pe cineva muribund pe trotuar, într-o baltă de sânge, i-ai pune aceleaşi întrebări, nu-i aşa? Şi i-ai zice aceleaşi minciuni liniştitoare?”

– Cine a fost, Danny?

– Fratele meu.

– Fratele tău a avut cuţitul?

– Nu, nu el… Nu-mi pot aminti ce s-a-ntâmplat. Întrebaţi-mă mai târziu. Acum sunt prea ameţit.

– De ce ai spus c-a fost fratele tău? A fost el, sau nu?

– Bineînţeles că n-a fost el. Să nu spuneţi nimănui c-am zis asta. M-aş simţi mai bine dacă nu m-aţi deruta. Acum îmi puteţi da anestezicul? Vă rog!

Faţa i se strâmba şi încremenea, se strâmba şi încremenea aidoma unei suite de măşti, făcând ca suferinţa să pară stilizată, abstractă. Apoi Cavolini începu să-şi mişte capul înainte şi înapoi; la început, lent; după aceea, rapid şi cu o energie nebună. Am bănuit că suferea un fel de criză de apoplexie: medicamentele de reînviere suprastimulau căile neurale afectate.

După alte câteva clipe, ridică braţul drept şi-şi smulse bandajul de pe ochi.

Capul încetă imediat să tresară; poate că pielea îi devenise hipersensibilă şi bandajul constituia o iritaţie insuportabilă. Clipi de câteva ori, după care miji ochii în faţa lămpilor puternice din sală. I-am văzut pupilele contractându-se, ochii deplasându-se deliberat. Ridică puţin capul şi-l examina pe Lukowski, apoi coborî privirea spre propriul trup şi straniile sale zorzoane: cablul bandă viu colorat al stimulatorului cardiac, tuburile din plastic gros pentru sânge, rănile de cuţit ticsite de viermişori albi, strălucitori. Nimeni nu făcu nicio mişcare, nimeni nu vorbi, în timp ce el inspecta ácele şi electrozii îngropaţi în pieptul lui,

fluidele roz decolorat ce-i curgeau din corp, plămânii distruşi, traheea artificială. Displayul se găsea înapoia sa, dar toate celelalte puteau fi cuprinse dintr-o privire. În câteva secunde, *el pricepu;* am putut vedea povara înţelegerii coborând asupra sa.

Deschise gura, apoi o închise. Expresia chipului i se modifica rapid; peste durere se propagă un fulger brusc de uluire pură, urmat de o înţelegere aproape amuzată a întregii ciudăţenii – şi poate chiar a virtuozităţii perverse – a experienţei la care fusese supus. Pentru o clipă, lăsă cu adevărat impresia că intrase în pielea cuiva care admira o sclipitoare, răutăcioasă şi nenorocită de glumă proastă, făcută pe socoteala sa.

Vorbi limpede, între gâfâieli chinuite, de robot:

– Nu… cred… că-i… o… idee… bună… Nu… vreau… să… mai… vor… besc.

Închise ochii şi căzu pe masă. Semnele vitale coborau cu rapiditate. Lukowski se răsuci către legistă. Era pământiu la faţă, dar nu dăduse drumul mâinii tânărului.

– Cum au putut funcţiona retinele? Ce-ai făcut? *Tâmpito…*

Ridică braţul ca şi cum ar fi vrut s-o lovească, totuşi nu duse gestul la bun sfârşit. Tricoul bioeticului anunţa: IUBIREA ETERNĂ ESTE UN ANIMAL DOMESTIC. FĂCUTĂ DIN ADN-UL CELUI IUBIT. Legista nu-şi pierdu cumpătul şi răcni:

– Trebuia să-l sâcâi, nu? Trebuia s-o ţii *întruna* cu frate-su, în timp ce indicele hormonilor de stres urca direct în roşu!

M-am întrebat cine hotărâse nivelul normal de adrenalină pentru un individ mort în urma unor lovituri de cuţit. Dinapoia mea s-a auzit o cascadă de obscenităţi incoerente. M-am răsucit şi l-am văzut pe sanitarul care-l însoţise pe Cavolini din momentul îmbarcării în ambulanţă; nici măcar nu-mi dădusem seama că rămăsese în sală. Privea podeaua, cu pumnii încleştaţi, tremurând de mânie.

Lukowski îmi prinse umărul, mânjindu-mă de sânge sintetic. Vorbi în şoaptă, ca şi cum spera să nu fie auzit pe coloana sonoră:

– Îl poţi filma pe următorul, bine? Aşa ceva nu s-a întâmplat *niciodată – niciodată, înţelegi? –,* dar dacă arăţi oamenilor un accident care se-ntâmplă o dată la un milion de cazuri şi…

Bioeticul se hazarda blajin:

– Consider că indicaţiile Comitetului Taylor asupra interdicţiilor opţionale fac clare…

Asistentul legistei se întoarse scandalizat către en:

– Cine ţi-a cerut părerea? Procedurile nu te privesc pe tine, amărăş…

O sonerie asurzitoare se declanşa undeva în adâncul măruntaielor electronice ale echipamentului de reînviere. Asistentul se aplecă deasupra aparaturii şi bătu pe tastatură, aidoma unui copil frustrat care atacă o jucărie stricată, până ce sunetul încetă.

În tăcerea ce a urmat, am închis pe jumătate ochii, am apelat **Martor** şi am oprit înregistrarea. Văzusem destul.

Apoi Daniel Cavolini redeveni conştient şi începu să urle.

M-am uitat cum l-au îndopat cu morfină şi am aşteptat ca drogurile de reînviere să-l termine.

2

Abia trecuse de ora cinci când am coborât colina dinspre staţia Eastwood. Cerul arăta palid. Venus dispărea lent în est, totuşi strada în sine arăta exact ca la lumina zilei. Atât doar că era inexplicabil de pustie. Şi vagonul în care călătorisem fusese pustiu. Ora ultimului-om-de-pe-Pământ.

În tufele luxuriante ce mărgineau coridorul căii ferate, ca şi în labirintul de parcuri împădurite întreţesute în suburbiile înconjurătoare, păsările ciripeau sonor. Multe parcuri aduceau cu pădurile virgine – totuşi, fiecare arbore, fiecare tufiş fusese reproiectat: rezistent la secetă şi foc şi fără să lase în jur mizerii de felul crenguţelor, scoarţei sau frunzelor inflamabile. Ţesuturile moarte ale plantelor se resorbeau, fiind refolosite; le văzusem într-o expunere de lungă durată (un gen de fotografiere pe care nu-l deţinusem niciodată): o ramură întreagă, cafenie şi veştedă retrăgându-se în tulpina vie. Majoritatea copacilor generau o cantitate modestă de electricitate, în esenţă fotosolară, deşi procesele chimice erau complexe iar eliberarea energiei stocate continua douăzeci şi patru de ore pe zi. Rădăcini specializate căutau superconductorii subterani ce şerpuiau prin parcuri şi-şi aduceau obolul. Doi volţi şi un sfert constituia valoarea intrinsecă maximă a unei energii electrice inofensive – dar, pentru o transmisie eficientă, rezistenţa trebuia să fie nulă.

O parte a faunei fusese de asemenea modificată; coţofenele erau docile chiar şi primăvara, ţânţarii ocoleau sângele mamiferelor, iar majoritatea şerpilor veninoşi nu puteau face rău

copiilor. Micile avantaje asupra rudelor sălbatice, asociate biochimiei vegetaţiei reproiectate, garantau dominaţia speciilor modificate în această microecologie – iar micile handicapuri le opreau să se dezvolte din plin, dacă evadau vreodată într-o rezervaţie cu adevărat sălbatică, departe de aşezările omeneşti.

Închiriasem o mică unitate, dintr-un grup de patru, situată într-o grădină cu grad de întreţinere zero care se contopea perfect cu un tentacul al zonei parcurilor, aflat la capătul unei fundături. Locuiam acolo de opt ani, de când căpătasem prima comandă de la SeeNet[4], şi totuşi, continuam să mă simt un intrus. Eastwood se afla la numai optsprezece kilometri de centrul Sydneyului, care – deşi tot mai puţini oameni aveau motive să călătorească acolo – menţinea un avans inexplicabil în privinţa preţurilor proprietăţilor mobiliare; eu n-aş fi putut cumpăra unitatea nici într-o sută de ani. Chiria (de-abia) acceptabilă reprezenta un norocos produs secundar ce făcea parte din complicatele scheme de evaziune fiscală ale proprietarului; probabil că era numai o chestiune de timp până ce bătaia unor aripi de fluturi pe pieţele financiare mondiale avea să asigure reţelelor câştiguri mai puţin generoase, sau până ce proprietarul meu avea să aibă mai puţină nevoie de câştiguri suplimentare, iar eu urma să fiu azvârlit la cincizeci de kilometri spre vest, înapoi în periferiile cărora le aparţineam.

M-am apropiat prudent. După evenimentele nopţii, casa ar fi trebuit să mi se pară un sanctuar; totuşi, am ezitat aproape un minut în faţa uşii, cu cheia în mână.

Gina se trezise, era îmbrăcată şi se afla la mijlocul micului dejun. N-o văzusem de ieri, de la aceeaşi oră; parcă nici nu lipsisem de acasă.

– Cum au fost filmările? se interesă ea.

Îi trimisesem un mesaj de la spital, explicându-i că, în sfârşit, *avusesem noroc.*

– N-am chef să discut despre ele.

M-am retras în salon şi m-am lăsat într-un fotoliu. Acţiunea aşezării părea să se rederuleze în urechile mele interne; continuam să cobor, din nou şi din nou. Mi-am aţintit privirea asupra desenului covorului; treptat, iluzia a dispărut.

– Andrew? Ce s-a întâmplat? Mă urmă în odaie. S-a întâmplat ceva rău? Trebuie să mai filmezi o dată?

[4] Aprox. Reţeaua Vizuală (n. trad.).

– Ţi-am zis că n-am chef să…

M-am oprit. Am privit-o şi m-am silit să mă concentrez. Gina era derutată, totuşi încă nu se enervase. *Regula numărul trei: Spune-i totul, oricât ar fi de neplăcut, cu prima ocazie. Indiferent dacă ai sau nu chef. Orice altceva va fi tratat ca o excludere intenţionată şi considerat un afront personal.*

– N-o să mai fie nevoie de filmări. S-a terminat.

I-am povestit ce se petrecuse.

Păru şocată.

– Din tot ce a spus, a existat ceva care să merite… extragerea? Faptul că a pomenit de fratele lui avea cel mai mic sens… ori delira, pur şi simplu, datorită afecţiunilor cerebrale?

– Încă nu-i clar. Se ştie că fratele are antecedente de violenţă: a fost condamnat cu suspendare pentru agresarea maică-sii. L-au ridicat pentru interogatoriu… totuşi, este posibil să nu se dovedească nimic. Dacă memoria pe termen scurt a victimei se pierduse, ea ar fi putut alcătui o falsă reconstrucţie a înjunghierii, folosind prima persoană care-i venise în minte ca fiind capabilă de aşa ceva. Iar schimbarea poziţiei poate să nu fi fost o încercare de a-şi acoperi fratele, ci realizarea propriei amnezii.

– Chiar dacă fratele l-a ucis *cu adevărat…* niciun juriu nu va accepta drept dovadă câteva cuvinte negate imediat. Dacă va urma o condamnare, n-o să aibă nicio legătură cu reînvierea.

Era dificil să argumentez; trebuia să mă lupt să recâştig o anumită perspectivă.

– Nu, în cazul ăsta n-o să aibă nicio legătură. Au existat însă situaţii când tocmai reînvierea a constituit argumentul decisiv. Simpla declaraţie a victimei s-ar putea să nu fie acceptată niciodată de tribunal, totuşi, au fost judecaţi oameni care altfel n-ar fi fost nici măcar suspectaţi. Cazuri în care dovezile acuzării fuseseră puse cap la cap tocmai fiindcă mărturia reînvierii a îndreptat ancheta în direcţia corectă.

Gina era de neclintit.

– Poate că s-a întâmplat o dată sau de două ori – este prea puţin ca să merite. Întreaga procedură ar trebui interzisă, ca fiind obscenă…

Şovăi, apoi urmă:

– Tu n-o să foloseşti metrajul ăla, nu-i aşa?

– Ba da.

– Ai de gând să arăţi un om agonizând pe masa de operaţie… filmat chiar în timp ce-şi dă seama că exact ceea ce l-a readus la

viaţă îl va ucide în mod garantat?

Vorbise calm; părea mai degrabă uluită decât scandalizată.

– Ce altceva ai dori să folosesc? O dramatizare în care totul să meargă conform planului?

– Nu. Dar de ce nu o dramatizare în care totul merge prost, aşa cum s-a întâmplat azi-noapte?

– *De ce?* S-a petrecut deja, iar eu am filmat-o. Cine beneficiază de pe urma unei reconstrucţii?

– Familia victimei, în primul rând.

Posibil, m-am gândit eu. Însă o reconstrucţie i-ar fi cruţat cu adevărat? Si, oricum, nimeni nu-i obliga să vizioneze documentarul.

– Fii rezonabilă, i-am spus. E un material extraordinar, nu-l pot arunca pur şi simplu. În plus, deţin toate drepturile de întrebuinţare. Am avut acordul participării, atât de la poliţie, cât şi din partea spitalului. Voi obţine şi acceptul familiei…

– Adică vrei să spui că avocaţii reţelei îi vor băga în sperieţi ca să semneze un fel de accept de renunţare „în interesul public”.

Nu aveam ce replică să-i dau; exact aşa urma să se întâmple.

– Tu eşti cea care tocmai a declarat că reînvierea este obscenă, i-am atras atenţia. Vrei s-o vezi interzisă? Asta poate doar fi de ajutor cauzei tale. Este o doză de frankenştiinţă bună pentru orice luddit imbecil.

Gina păru afectată; nu-mi puteam da seama dacă juca teatru.

– Mi-am luat doctoratul în ştiinţe materiale, ţărane, aşa că nu mă face pe *mine…*

– Nu te-am făcut nimic. Ştii bine la ce mă refeream.

– Dacă cineva este un luddit, ăla eşti tu. Întregul tău proiect începe să sune a propagandă Edenistă. *„Nimicuri ADN!”* Care-i subtitlul? „Coşmarul biotehnologic”?

– Pe aproape.

– Nu înţeleg, totuşi, de ce n-ai putut include un singur caz pozitiv…

– Am mai discutat asta, i-am răspuns obosit. Nu depinde de mine. Reţelele nu cumpără nimic dacă nu există un punct de vedere unitar şi susţinut. În cazul de faţă, e vorba de partea întunecată a biotehnologiei. Ăsta-i subiectul, asta va prezenta. N-am intenţionat să fie „echilibrat”.

Echilibrul îi derutează pe cei de la marketing. Nu poţi face reclamă unui produs care conţine două mesaje contradictorii. Cel puţin, ar putea contracara imnurile de laudă la adresa ingineriei

genetice pe care, în ultima vreme, le înalţă toată lumea. În plus, arată cu adevărat întregul tablou. Adăugând ceea ce au omis laudele.

Gina nu dorea să renunţe la ideile ei.

– Asta-i făţărnicie! „Senzaţionalismul nostru echilibrează senzaţionalismul lor.” Nu-i adevărat! Pur şi simplu, polarizează opiniile. Ce-i greşit în expunerea calmă şi raţională a faptelor – care ar putea ajuta la interzicerea reînvierii şi a altor câtorva atrocităţi flagrante – fără a se invoca vechiul rahat al transgresărilor împotriva naturii? N-ai decât să arăţi excesele, dar prezintă-le în context. Ar trebui să-i ajuţi pe oameni să ia decizii în cunoştinţă de cauză în legătură cu ceea ce doresc de la autorităţile reglementatoare. *Nimicuri ADN* pare mai degrabă să-i inspire să arunce în aer cel mai apropiat laborator bioteh.

M-am ghemuit în fotoliu şi mi-am lăsat fruntea pe genunchi.

– Bine, cedez. Tot ceea ce spui este adevărat. Sunt un jurnalist care manipulează, agită spiritele şi se opune ştiinţei.

– „Se opune ştiinţei”? se încruntă ea. N-aş merge chiar până acolo. Eşti corupt, leneş şi iresponsabil, fără a fi ajuns încă material bun pentru Sectele Ignoranţei.

– Credinţa ta mă mişcă.

Mă lovi cu o pernă, din afecţiune cred, apoi reveni în bucătărie. Mi-am acoperit faţa cu palmele şi odaia a pornit să se încline.

Ar fi trebuit să jubilez. *Se terminase!* Reînvierea fusese ultimul subiect ce trebuia filmat pentru *Nimicuri ADN.* Gata cu miliardarii paranoici transformându-se în ecologii umblătoare autonome! Gata cu firmele de asigurări ce proiectau implanturi personalizate pentru supravegherea regimului alimentar, a exerciţiilor fizice şi a expunerii la poluanţi – de dragul interminabilelor recalculări ale datei calendaristice şi cauzei probabile a morţii purtătorului! Gata cu Autiştii Voluntari militând pentru dreptul mutilării chirurgicale a propriilor creiere, astfel încât să poată atinge în final acea stare pe care natura nu le-o putuse acorda…

Am intrat în camera de lucru şi am derulat ombilicul de fibră optică din partea laterală a consolei de montaj. Mi-am ridicat cămaşa şi mi-am curăţat buricul de nişte reziduuri indefinibile, apoi am scos cu unghiile dopul de culoarea pielii, dezgolind tubul scurt din oţel inoxidabil care se termina printr-un port laser opalescent.

– Iar desfăşori activităţi contra naturii cu maşinăria aia? strigă Gina din bucătărie.

Mă simţeam prea obosit ca să mă gândesc la o replică inteligentă. Am cuplat conectorii şi consola s-a activat.

Ecranul derula totul, pe măsură ce recepţiona. Opt ore de înregistrare în şaizeci de secunde – majoritatea sub forma unor ceţuri incomprehensibile; totuşi, mi-am ferit privirea. Nu mă încânta ideea de a retrăi evenimentele nopţii, indiferent cât de concentrate ar fi fost.

Gina intră, aducând o farfurie cu pâine prăjită; am atins un buton ca să ascund imaginea.

– Tot mă întreb, rosti ea, cum poţi avea patru mii de teraocteţi RAM în cavitatea peritoneală, fără nicio cicatrice vizibilă?

Am coborât ochii spre mufa conectoare.

– Ti se pare că asta-i invizibilă?

– E prea mică. Cipurile de opt sute teraocteţi au lăţimea de treizeci de milimetri. Am consultat un catalog de fabrică.

– Sherlock punctează din nou! Sau mai bine să zic Shylock? Cicatricele pot fi îndepărtate, nu?

– E adevărat. Dar… ţi-ai fi distrus tu semnele celui mai important ritual de iniţiere?

– Scuteşte-mă de aiurelile antropologice!

– Am şi altă teorie.

– Nu confirm şi nici nu neg nimic.

Ea îşi lăsă ochii să-i lunece peste ecranul stins al consolei, în sus până la posterul *Reporterul* de pe peretele din spate: un poliţist cu motocicletă stând înapoia unei maşini avariate. Mă privi, apoi arătă legenda: NU TE UITA-N PORTBAGAJ!

– De ce nu? *Ce-i în portbagaj?*

Am izbucnit în râs.

– Nu mai rezişti, este? Pur şi simplu, trebuie să vizionezi materialul!

– Bine, bine…

Consola piui. M-am decuplat. Gina mă privi cu interes; probabil că expresia de pe chipul meu trădase ceva.

– Aşadar, aduce cu sexul… sau cu defecarea?

– Eu aş zice că mai degrabă cu spovedania.

– Nu te-ai spovedit în viaţa ta.

– Nu, dar am văzut spovedanii în filme. Glumeam… Pur şi simplu, nu seamănă cu nimic.

Îşi consultă ceasul, apoi mă sărută pe obraz, lăsând acolo

firimituri de pâine prăjită.

– Trebuie să fug. Culcă-te, tâmpitule! Arăţi îngrozitor!

Am rămas locului şi am ascultat cum se mişca de colo-colo. În fiecare dimineaţă, mergea nouăzeci de minute cu metroul până la staţiunea de cercetare a turbinelor eoliene CSIRO[5], în vestul Munţilor Albaştri. Obişnuiam să mă scol şi eu la aceeaşi oră. Era mai bine decât să te trezeşti singur.

O iubesc, m-am gândit. *Şi dacă mă concentrez, dacă respect regulile, nu există niciun motiv pentru care n-ar putea dura.* Recordul meu de optsprezece luni era undeva sus, dar nu reprezenta un motiv de teamă. Aveam să-l spulberăm, cu uşurinţă.

Gina reapăru în cadrul uşii.

– Ia spune, în cât timp trebuie să-l montezi pe ăsta?

– Ăăă… în exact trei săptămâni. Începând de azi.

N-aş fi dorit să mi se reamintească.

– Azi nu se pune la socoteală. Du-te şi culcă-te.

Ne-am sărutat, apoi a plecat. Mi-am răsucit scaunul spre consola dezactivată.

Nu se terminase nimic. Urma să-l văd pe Daniel Cavolini murind de o sută de ori, înainte de a mă lepăda de el.

Am şchiopătat până în dormitor şi m-am dezbrăcat. Mi-am atârnat hainele pe rackul de curăţire şi l-am pus în funcţiune. Polimerii din diversele materiale îşi eliminară picăturile de apă în vapori umezi, apoi compactară murdăria rezultată şi uscară transpiraţia, transformând-o într-o pulbere fină pe care o îndepărtară electrostatic. Am privit-o plutind în jos, într-un recipient; avea întotdeauna acelaşi albăstrui surprinzător – era ceva legat de mărimea particulelor. Am făcut rapid un duş, după care m-am băgat în pat.

Am potrivit deşteptătorul la ora două după-amiaza. Farmul de lângă ceas mă întrebă:

– Pregătesc o medicaţie cu melatonină pentru revenirea la orarul normal până mâine seară?

– Da, bine.

Mi-am vârât degetul mare în tubul de prelevare a eşantioanelor; de abia am simţit înţepătura prin care mi s-a luat

---

[5] Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization – Organizaţia pentru cercetări ştiinţifice şi industriale a Commonwealth-ului (n. trad.).

o probă de sânge. Modelele RMN[6] fără contact direct apăruseră de câţiva ani pe piaţă, dar continuau să fie prea scumpe.

– Doreşti ceva care să te ajute să adormi?

– Da.

Farmul bâzâi încetişor, producând un sedativ corespunzător actualei mele stări biochimice, într-o doză corespunzătoare duratei de somn stabilite. Sintetizatorul interior folosea o varietate de catalizatori programabili, zece miliarde de enzime reconfigurabile electronic, legate de un cip semiconductor. Imersat într-o cuvă micuţă de molecule parentale, cipul putea asambla câteva miligrame din zece mii de medicamente. Sau, cel puţin, dintre cele pentru care aveam software, sau atâta vreme cât plăteam taxa de licenţă.

Maşinăria scuipă o tabletă mică, puţin călduţă. Am muşcat din ea.

– Aromă de portocale după o noapte grea! N-ai uitat!

M-am întins şi am aşteptat ca medicamentul să-şi facă efectul.

Îi văzusem expresia de pe faţă, însă muşchii respectivi erau paralizaţi, incontrolabili. Îi auzisem glasul, dar răsuflarea cu care vorbise nu fusese a lui. Nu exista niciun mod prin care să pot şti cu adevărat ce anume simţise el.

Nici „Laba de maimuţă” şi nici „Inima care-şi spune taina”…

Mai degrabă „Îngropat de viu”[7].

Eu nu aveam însă dreptul să-l jelesc pe Daniel Cavolini, câtă vreme urma să vând lumii întregi moartea lui.

Şi nu aveam nici măcar dreptul empatiei, de a mă imagina în locul său.

După cum subliniase Lukowski, mie nu mi s-ar fi putut întâmpla aşa ceva niciodată.

3

Cândva, văzusem în vitrina unui muzeu o Moviolă din anii ’50. Celuloidul lat de treizeci şi cinci de milimetri urma un drum întortocheat prin măruntaiele aparatului, deplasându-se înainte şi înapoi între două bobine acţionate de o curea de transmisie,

---

[6] Rezonanţă Magnetică Nucleară (n. trad.).

[7] Povestire de E.A. Poe (n. trad.)

ţinute de braţe verticale înapoia micuţului vizor. Bâzâitul motoraşului, scrâşnetul rotiţelor dinţate, ţăcănitul ca de elicopter al paletelor obturatorului – sunete provenind de la un audio-video rulat pe un display alături de vitrina în care era expus aparatul – îl făcuseră să semene mai mult cu o maşină de distrus documente decât cu una pentru montaj.

O noţiune atrăgătoare. *Îmi pare teribil de rău... dar scena aceea a fost pierdută pentru totdeauna. A înghiţit-o Moviola.* Bineînţeles, practica standard fusese de a lucra doar cu o copie a originalului filmat de aparat (oricum, de obicei, era un negativ ce nu putea fi vizionat), totuşi ideea unei alunecări a unui dinte care să transforme metri de celuloid preţios în confeti îmi rămăsese de-a pururi în minte ca o fantezie minunată, secretă.

Consola mea de montaj, Affine Graphics 2052, avea o vechime de trei ani şi nu putea distruge absolut nimic. Orice cadru pe care-l descărcăm în ea se înregistra pe două cipuri independente de memorie de unică scriere, simultan încriptate şi expediate la arhive aflate în Mandela, Stockholm şi Toronto. Fiecare decizie de montaj ce urma nu însemna decât o rearanjare a referinţelor din originalul intangibil. Puteam cita din metrajul neprelucrat (rămăsese denumirea de *metraj,* deşi diletanţii foloseau neologisme pretenţioase precum „octaj”), oricât de selectiv doream. Puteam parafraza, substitui şi improviza. Dar nici măcar o fotogramă a originalului nu avea să fie afectată sau modificată astfel încât să nu poată fi reparată, recuperată.

Cu toate acestea, nu-i invidiam pe omologii mei din epoca anterioară; mecanicismul chinuitor al meseriei lor m-ar fi înnebunit. Etapa cea mai lentă a montajului digital o reprezenta decizia umană, iar eu învăţasem să obţin aprecierile corecte la cea de-a zecea sau a douăsprezecea încercare. Sofware-ul putea altera ritmul unei scene, reglând fin tăieturile, şlefuind sunetul, înlăturând din cadru personajele nedorite; ba chiar deplasând clădiri întregi, dacă era necesar. Partea tehnică era asigurată; nu exista nimic care să te distragă de la realizarea conţinutului.

Ca atare, pentru a monta *Nimicuri ADN,* mie nu-mi rămânea decât să transform o sută optzeci de ore de timp real în cincizeci de minute de semnificaţie.

Filmasem patru subiecte şi ştiam deja ordinea lor din documentar: o progresie gradată de la cenuşiu la negru. Ned Landers, biosfera umblătoare. Implanturile actuariale SanoPază.

Grupul militant Autiştii Voluntari. Reînvierea lui Daniel Cavolini. SeeNet ceruse excese, transgresări, frankenştiinţă… Nu avea să-mi fie greu deloc să-i ofer exact ceea ce dorea.

Landers se îmbogăţise din calculatoarele fără curent, nu din bioteh, însă ajunsese să achiziţioneze câteva corporaţii de cercetare-dezvoltare intensivă în domeniul geneticii moleculare pentru a-i fi de ajutor în obţinerea transformării personale. Mă implorase să-l filmez într-un dom geodezic etanş, conţinând bioxid de sulf, oxizi de azot şi compuşi ai benzilului; eu purtând un costum de scafandru, iar el în slip. Încercasem, dar vizorul căştii mi se aburea în exterior cu reziduuri petroliere canceroase, aşa încât fusesem nevoiţi să aranjăm altă întâlnire, în centrul Portlandului. Deşi domul otrăvit păruse atât de promiţător, cerul azuriu, imaculat, de deasupra statului care se întrecea cu California în privinţa legislaţiei, asigurând gradul zero al noxelor emise la toţi poluanţii cunoscuţi, se dovedise a fi un decor mult mai suprarealist.

– Dacă doresc, nici nu trebuie să respir, mărturisise Landers, înconjurat de aer curat şi proaspăt.

Îl convinsesem să facem interviul într-un părculeţ plin de verdeaţă, vizavi de sediul modest al Grupului NL. (În fundal, nişte copii jucau fotbal, dar consola urma să supravegheze toate problemele legate de continuitate, oferind soluţii pentru marea lor majoritate, printr-o singură apăsare de tastă.) Landers se apropia de cincizeci de ani, însă avea aspectul unui bărbat de numai douăzeci şi cinci. Cu un trup robust, păr auriu, ochi albaştri şi piele trandafirie, strălucitoare, aducea mai degrabă cu versiunea hollywoodiană a unui fermier din Kansas (din timpurile bune) decât cu un bogătaş excentric al cărui corp viermuia de alge modificate şi gene străine. L-am privit pe ecranul bidimensional al consolei şi l-am ascultat prin difuzoare stereo simple. Mi-aş fi putut introduce redarea direct în nervii optic şi auditiv, însă majoritatea spectatorilor aveau să folosească un ecran ori o cască integrală – de aceea, trebuia să mă asigur că softul realizase *cu adevărat* o grilă de pixeli continuă, plauzibilă şi rectilinie din stenografia vizuală extrem de comprimată a retinelor mele.

– Simbionţii ce trăiesc în sângele meu pot converti la nesfârşit bioxidul de carbon în oxigen. Ei primesc o parte din energie prin piele, de la soare, şi eliberează glucoza care le prisoseşte. Totuşi, asta nu-i de ajuns ca să trăiesc, ei necesitând o sursă alternativă

de energie atunci când mă aflu în întuneric. Aici intervin simbionţii din stomac şi intestine: am treizeci şi şapte de tipuri diferite, care pot rezolva absolut orice. Pot mânca iarbă. Pot mânca hârtie. Aş putea trăi numai cu anvelope uzate, dacă le-aş tăia în bucăţi îndeajuns de mici pentru a fi înghiţite. Dacă mâine toată flora şi fauna ar dispărea de pe faţa Pământului, aş putea supravieţui timp de o mie de ani consumând anvelope. Am o hartă a tuturor depozitelor de anvelope uzate din America de Nord. Majoritatea sunt destinate remedierii biologice, dar am introdus deja o serie de acţiuni judecătoreşti, pentru a mă asigura că multe dintre ele vor rămâne neatinse. Pe lângă motivele mele personale, consider că reprezintă o parte a moştenirii noastre ce trebuie păstrată pentru generaţiile viitoare.

M-am întors şi am inserat metraj filmat la microscop, cu algele modificate şi bacteriile ce-i populau sângele şi tractul digestiv, precum şi imaginea hărţii cu depozitele de anvelope, pe care mi-o afişase pe notepadul lui. Am vizionat şi o animaţie pregătită în prealabil, o reprezentare a ciclurilor sale personale de carbon, oxigen şi energie – totuşi, nu eram încă sigur ce loc avea să ocupe.

Îl îndemnasem:

– Aşadar, sunteţi imun la foamete şi la extincţia în masă – dar ce spuneţi despre viruşi? Ce spuneţi despre armele biologice, sau despre o molimă accidentală?

Am tăiat întrebarea; era redundantă şi preferam să intervin cât mai puţin posibil. Schimbarea subiectului fiind oarecum *non sequitur*[8], am sintetizat o imagine a lui Landers spunând: „în privinţa folosirii simbionţilor”, pe care am lipit-o de răspunsul său real:

– Îmi înlocuiesc treptat celulele din corp care prezintă potenţialul cel mai ridicat pentru infecţii virale. Viruşii sunt compuşi din ADN sau ARN: au aceeaşi chimie fundamentală ca toate organismele de pe planetă. Din acest motiv, ei pot ataca alte celule umane pentru a se reproduce. Dar ADN-ul şi ARN-ul pot fi fabricaţi printr-o chimie complet nouă, întrebuinţând perechi fundamentale non-standard care să preia locul celor normale. Un nou alfabet pentru codul genetic: în loc de guanină cu citozină, adenină cu timină – în loc de G cu C, A cu T – poţi

[8] În latină, în original: „Concluzie ce nu derivă din premise” (n. trad.).

avea X cu Y, W cu Z.

I-am modificat cuvintele de după „timină” în: „poţi folosi patru molecule alternative care nu apar deloc în natură.” Înţelesul rămânea acelaşi, dar ideea se evidenţia mai limpede. Cu toate acestea, după ce am vizionat noua scenă, nu mi s-a părut deloc naturală, aşa că am revenit la original.

Fiecare jurnalist îşi parafrazează subiectele; dacă aş fi refuzat să utilizez tehnica respectivă, n-aş mai fi lucrat. Toată şmecheria era s-o faci cu onestitate – era cam la fel de dificil ca şi impunerea aceloraşi criterii procesului de montare privit în ansamblu.

Am inserat din arhivă o grafică moleculară a ADN-ului obişnuit, figurând atomii din bazele perechi ce uneau spiralele duble, şi am atribuit culori codate şi etichete pentru câte un exemplu al fiecărei baze. Landers refuzase să specifice bazele non-standard pe care le utiliza, însă găsisem destule posibilităţi în literatura de specialitate. Am pus softul grafic să înlocuiască patru baze din spirală cu altele noi, plauzibile, apoi am repetat transfocarea lentă şi rotirea din prima imagine cu acest lanţ ipotetic al ADN-ului Landers. După aceea, am continuat:

– Desigur, nu ajunge o simplă înlocuire a bazelor în ADN. Celulele au nevoie de enzime noi pentru a sintetiza noile baze, iar majoritatea proteinelor care interacţionează cu ADN şi ARN trebuie adaptate modificării. În consecinţă, genele pentru acele proteine trebuie translatate, nu doar rescrise în noul alfabet.

Am improvizat o grafică pentru ilustrarea ideii, însuşindu-mi exemplul unei legături nucleare a proteinelor, dintr-un articol citit într-o revistă, dar redesenând moleculele în alt stil, pentru a evita problemele de copyright.

– Încă n-am reuşit să ne ocupăm de absolut toate genele umane ce necesită translaţie, totuşi am făcut câteva linii de celule specifice care se descurcă perfect cu mini-cromozomii conţinând doar genele absolut necesare. Şaizeci la sută din celulele fusiforme din măduva spinării şi timusul meu au fost înlocuite cu versiuni ce utilizează neo-ADN. Celulele fusiforme dau naştere celulelor sangvine, inclusiv celulelor sistemului imunitar. Temporar, am fost silit să-mi comut sistemul imunitar înapoi, la o stare imatură, pentru ca tranziţia să se desfăşoare lent – am reluat unele faze de ştergere clonală din copilărie, pentru a îndepărta orice ar fi putut cauza un răspuns autoimunitar – dar, în esenţă, acum sunt capabil să mă injectez

cu HIV pur şi să glumesc despre asta.

– Există însă un vaccin foarte bun…

– Bineînţeles.

Mi-am tăiat replica şi l-am făcut pe Landers să spună:

– Bineînţeles că există un vaccin pentru asta.

Apoi:

– Oricum, deţin simbionţi care-mi asigură un al doilea sistem imunitar, independent. Dar cine ştie ce mai poate apărea… Voi fi pregătit, indiferent despre ce ar fi vorba. Nu anticipând la nivel de detalii – nimeni nu este capabil de aşa ceva – dar asigurându-mă că nicio celulă vulnerabilă din corpul meu nu mai vorbeşte acelaşi grai biochimic cu indiferent care virus pământean.

– Dar pe termen lung? Pentru a vă asigura cu toate aceste protecţii, a fost necesară o infrastructură costisitoare. Ce se întâmplă dacă tehnologia respectivă nu va supravieţui îndeajuns pentru copiii şi nepoţii dumneavoastră?

Erau remarci redundante, aşa că le-am eliminat.

– Desigur, pe termen lung intenţionez să-mi modific celulele fusiforme care produc sperma. Soţia mea, Carol, a început deja un program de colectare a ovulelor. După ce vom translata întregul genom uman şi vom înlocui cei douăzeci şi trei de cromozomi din spermă şi ovule… ceea ce am realizat va putea fi transmis urmaşilor. Oricare dintre copiii noştri va folosi neo-ADN pur, toţi simbionţii vor trece de la mamă la făt, în uter.

Vom translata şi genomurile simbionţilor – într-un al treilea alfabet genetic – ca să-i protejăm de viruşi şi să eliminăm riscul unor schimburi genetice accidentale. Ele vor fi recoltele şi turmele noastre, dreptul nostru prin naştere, proprietatea noastră inalienabilă, vieţuind pentru totdeauna în sângele nostru.

Iar copiii noştri vor reprezenta o nouă specie de viaţă. Mai mult decât o nouă specie – un întreg nou regat.

Fotbaliştii din parc chiuiră; cineva marcase un gol. N-am modificat coloana sonoră.

Landers surâse brusc, radios, contemplând parcă pentru întâia oară această Arcadia stranie.

– Asta creez eu. *Un nou regat.*

Stăteam optsprezece ore pe zi în faţa consolei şi mă străduiam să trăiesc ca şi cum lumea s-ar fi redus, nu la dimensiunile odăii de lucru în sine, ci la momentele şi locurile captate în metraj. Gina mă lăsa în pace; supravieţuise montajului făcut pentru *Supralicitarea statisticilor sexuale,* aşa încât ştia cu

exactitate la ce să se aştepte.

– Voi pretinde pur şi simplu că lipseşti din oraş, spusese ea voioasă. Iar forma aceea din pat nu este decât o uriaşă sticlă cu apă fierbinte.

Farmul îmi programase un plasture dermal aplicat pe umăr, care elibera doze de melatonină atent reglate, din punctul de vedere al intervalului de administrare şi al cantităţii, sau un blocaj de melatonină – adăugat, ori scăzut din obişnuitul semnal biochimic produs de glanda mea pineală, remodelând normala undă sinusoidală de atenţie într-un palier urmat de o depresiune foarte, foarte accentuată. Mă deşteptam în fiecare dimineaţă după cinci ore de somn îmbogăţit REM[9], la fel de treaz şi energic ca un copil hiperactiv, cu capul vuindu-mi de o mie de vise ce se dezintegrau (majoritatea fiind remixaje complicate ale montajelor din ziua anterioară). Până la unsprezece patruzeci şi cinci, nu făceam altceva decât să casc, dar după cincisprezece minute porneam cu viteza luminii. Melatonina era un hormon circadian natural, mult mai inofensiv şi mai precis în privinţa efectelor decât stimulenţii grosolani de tipul cafeinei sau amfetaminelor. (Încercasem de câteva ori cafeina; mă făcea să mă cred focalizat şi energic, dar îmi preschimba agerimea în rahat. Larga răspândire a cafeinei explica multe despre secolul douăzeci.) Ştiam că atunci când ieşeam de sub influenţa melatoninei, aveam să sufăr de o scurtă perioadă de insomnie şi moleşeală diurnă, încercări neizbutite ale creierului de a contracara ritmul impus. Cu toate acestea, efectele secundare ale celorlalte posibilităţi erau cu mult mai neplăcute.

Carol Landers nu dorise să fie intervievată; îmi părea rău, întrucât ar fi fost de-a dreptul senzaţional să pălăvrăgesc cu viitoarea Evă Mitocondrială. Landers refuzase să dezvăluie dacă soţia lui începuse să utilizeze simbionţii; poate că femeia aştepta să vadă dacă el continua să înflorească, ori dacă avea să sufere în urma exploziei de populaţie a unei variante mutante de bacterie, intrând în şoc anafilactic.

Mi se permisese să discut cu câţiva dintre angajaţii cu vechime ai lui Landers, inclusiv cu cei doi geneticieni care răspundeau de majoritatea cercetărilor. Aceştia deveneau timizi când se ajungea la chestiuni ce depăşeau cadrul tehnic; totuşi,

---

[9] Rapid Eye Movements – fază profundă a somnului, caracterizată prin mişcări rapide ale globilor oculari (n. trad.).

atitudinea lor generală părea să fie că un tratament liber ales ce ajuta la protejarea sănătăţii unui individ – şi nu îi punea în pericol pe cei din jur – nu putea fi contestat din punct de vedere etic. Aveau dreptate, cel puţin prin prisma riscului biologic; lucrul cu neo-ADN elimina hazardul unei recombinări accidentale. Chiar dacă deversau toate experimentele nereuşite direct în râul cel mai apropiat, nicio bacterie naturală n-ar fi putut prelua genele ca să le utilizeze.

Implementarea viziunii lui Landers asupra perfectei familii de supravieţuitori nu avea să se limiteze la cercetare şi dezvoltare. Efectuarea de modificări ereditare în genele umane fusese interzisă în S.U.A. (şi în multe alte ţări), cu excepţia câtorva zeci de „remedieri autorizate” pentru eliminarea unor boli precum distrofia musculară şi fibroza chistică. Evident, legislaţia putea fi oricând revocată, deşi însuşi principalul avocat bioteh al lui Landers insista că modificarea *perechilor de baze,* ba chiar translatarea câtorva gene pentru asimilarea modificării respective, n-ar fi încălcat spiritul anti-eugenic al legii existente. N-ar fi alterat caracteristicile externe ale copiilor (înălţimea, conformaţia corpului, pigmentarea). Nu le-ar fi influenţat coeficientul de inteligenţă, ori personalitatea. Când ridicasem problema presupusei sterilităţi (excluzând incestul), el adoptase poziţia interesantă conform căreia în niciun caz n-ar fi fost vina lui Ned Landers dacă *alţi copii, aparţinând altor persoane,* s-ar fi dovedit sterili faţă de ai săi. La urma urmelor, nu existau persoane sterpe, ci doar cupluri sterpe.

Un expert în domeniu, de la Columbia University, afirmase că toate astea nu erau decât rahaturi: substituirea de cromozomi întregi, indiferent de efectele fenotipice, ar fi fost pur şi simplu ilegală. Un alt expert, de la University of Washington, nu manifesta aceeaşi siguranţă. Dacă aş fi avut timpul necesar, probabil că aş fi putut colecta o sută de păreri ale unor jurişti eminenţi, exprimând toate nuanţele posibile de opinie în legătură cu subiectul respectiv.

Discutasem cu mulţi dintre cei care-l criticau pe Landers, inclusiv cu Jane Summers, consultantă bioteh liber profesionistă stabilită în San Francisco, membră proeminentă a Biologilor Moleculari pentru Responsabilitate Socială. Cu şase luni în urmă (în netzinul semipublic al lui BMRS, pe care investigatorul meu ştiinţific îl parcurge întotdeauna cu atenţie), ea afirmase că deţinea dovezi potrivit cărora câteva mii de bogătaşi, din S.U.A.

şi nu numai, recurgeau la translatarea ADN-ului propriu, celulă cu celulă. Landers, susţinuse Summers, era singurul care făcuse publică operaţia, acţionând ca un fel de momeală: un excentric singuratic, dezamorsând subiectul, făcându-l să pară fantezie ridicolă (totuşi, aproape donchişotescă), nerepetabilă. Dacă cercetarea ar fi fost prezentată în mass-media fără a fi asociată unei persoane anume, s-ar fi instalat paranoia: nu s-ar mai fi putut limita posibilii membri ai acelei elite fără nume care plănuia să se despartă de biosferă. Dar, întrucât totul fusese dezvăluit în public şi pus în cârca inofensivului Ned Landers, nu exista niciun motiv de teamă.

Desigur, teoria prezenta un anumit grad de bun simţ, însă dovezile lui Summers nu mai apăruseră. Fără tragere de inimă, ea mă pusese în legătură cu o „sursă industrială”, care se părea că fusese implicată în activitatea de translatare a genelor pentru un alt beneficiar, dar „sursa” negase totul. Când se insistase pentru oferirea altor indicii, Summers devenise evazivă. Fie că nu deţinuse nicicând ceva substanţial, fie că făcuse o înţelegere cu alt jurnalist pentru eliminarea concurenţei. Era frustrant, dar nu avusesem nici timpul şi nici resursele pentru a urmări în mod independent pista. Dacă într-adevăr exista o cabală a separatiştilor genetici, urma să citesc reportajul exclusiv în *Washington Post,* ca toată lumea.

Am încheiat cu un potpuriu din alţi comentatori – bioetici, geneticieni, sociologi – care, în general, ignorau întreaga afacere. „Domnul Landers are dreptul să-şi ducă propria viaţă şi să-şi crească odraslele aşa cum i se pare potrivit. Nu-i persecutăm pe amishi[10] pentru căsătoriile lor între rude de acelaşi sânge, pentru tehnologiile ciudate, sau pentru dorinţa de independenţă. De ce atunci l-am persecuta pe el, pentru practic aceleaşi «crime»?”

Versiunea finală a subiectului avea optsprezece minute. În varianta ce urma sa fie distribuită nu era spaţiu decât pentru douăsprezece. Am tăiat în carne vie, rezumând şi simplificând, îngrijindu-mă să obţin un rezultat profesionist, fără să mă preocupe prea mult pierderea detaliilor. Majoritatea emisiunilor în timp real de pe SeeNet nu aveau decât scopul atragerii publicităţii şi garantării recenziilor în unele mass-media mai conservatoare. *Nimicuri ADN* fusese programat la ora unsprezece

[10] Sectă religioasă din Pennsylvania, Ohio, Indiana şi Canada, descendenţi ai discipolilor lui Jakob Ammann, episcop protestant elveţian care a trăit în secolul al XVII-lea (n. trad.).

seara, într-o miercuri; marea parte a spectatorilor aveau să se cupleze la versiunea integrală, interactivă, atunci când le convenea. Ca şi versiunea completă, puţin mai lungă, cea interactivă urma să fie presărată cu derivaţii opţionale spre alte surse: toate articolele din revistele de specialitate pe care le citisem în vederea documentării (şi toate articolele pe care le citau acestea, la rândul lor), alte ecouri mass-media referitoare la Landers (şi la teoria conspiraţiei, elaborată de Jane Summers), principala jurisprudenţă în domeniu, atât în S.U.A. cât şi pe plan internaţional, ba chiar şi piste conducând în mlaştina cazurilor legislative potenţial comparabile.

În seara celei de-a cincea zile de montaj – exact după program, motiv suficient pentru o satisfacţie minoră – am încheiat finisările şi am rulat episodul pentru ultima dată. Am încercat să-mi alung amintirile legate de filmări şi prejudecăţile, pentru a privi documentarul ca un spectator SeeNet care, până atunci, nu mai vizionase nimic despre subiect (cu excepţia câtorva forşpanuri publicitare înşelătoare).

Landers stârnea o simpatie neaşteptată. Crezusem că fusesem mai dur. Crezusem că-i oferisem toate ocaziile de a se autocondamna prin relatarea deschisă a ambiţiilor sale suprarealiste. Spre marea mea surprindere, el nu părea încruntat, ci mai degrabă dotat cu simţul umorului; lăsa chiar impresia că aprecia glumele făcute la adresa lui. *Un regim alimentar de anvelope uzate ? Injecţii cu HIV?* L-am privit, uluit. N-am putut decide dacă în maniera lui exista cu adevărat un vag curent subteran de ironie deliberată, o autocritică aluzie care-mi scăpase până atunci, sau dacă subiectul în sine făcea imposibil ca un spectator cu mintea întreagă să-i interpreteze cuvintele în mod diferit.

Dacă Summers avea dreptate? Dacă Landers nu reprezenta decât o nadă, un element de distragere a atenţiei, un clovn excelent? Dacă, într-adevăr, mii dintre cei mai bogaţi oameni ai planetei plănuiau să-şi acorde, lor şi copiilor lor, izolarea genetică perfectă şi imunitatea virală absolută?

Ar fi contat, oare, cu adevărat? Într-un mod sau altul, bogătaşii se îndepărtaseră întotdeauna de plebe. Nivelurile poluării aveau să scadă în continuare, indiferent dacă simbionţii algelor urmau sau nu să treacă aerul proaspăt în desuetudine. Oricine putea să aleagă calea lui Landers, fără a constitui o mare pierdere pentru zestrea genetică comună a omenirii.

Mai rămânea o singură întrebare, una mică de tot, la care nu se răspunsese, dar am încercat să nu mă gândesc mult la ea. *Imunitate virală absolută... împotriva cui?*

4

În mod clar, cei de la Delphic Biosystems fuseseră extrem de generoşi. Nu numai că aranjaseră să intervievez un număr atât de mare de membri ai departamentului Relaţii cu Publicul, încât ar fi trebuit să depăşesc de zece ori timpul de care dispuneam, dar mă îngropaseră sub ROM-uri conţinând micrografică atrăgătoare şi animaţie excepţională. Organigramele soft pentru implanturi SanoPază fuseseră realizate sub formă de fantezii pictate cu aerograful: maşinării superb cromate, benzi rulante negre deplasând strălucitoare pepite argintii de „date" de la un subproces la altul. Schemele moleculare ale proteinelor interacţionând erau învăluite cu hărţi ale densităţii electronilor, delicate, superbe – şi cu totul nejustificate – văluri de aurore boreale roz şi bleu topindu-se şi contopindu-se, transformând cea mai neînsemnată cununie chimică într-un vis microcosmic. Aş fi putut asorta totul cu Wagner, sau cu Blake[11], trimiţând apoi setul membrilor Renaşterii Mistice, ca să-l ruleze într-o buclă infinită, oricând ar fi dorit să rămână cu gurile căscate înaintea unei incomprehensibilităţi supranaturale.

Am izbutit, totuşi, să nu mă sufoc sub avalanşa aceea, şi, în cele din urmă, a meritat efortul. Îngropate sub tehnoporno şi ştiinţa-ca-psihedelic, existau câteva imagini demne de a fi folosite.

Implantul SanoPazei întrebuinţa cel mai recent cip programabil pentru analize: o reţea de proteine complexe, legată de siliciu, aducând mult cu sintetizatorul unui farm, proiectat însă pentru numărătoarea moleculelor, nu pentru realizarea lor. Generaţia anterioară de cipuri întrebuinţase o mulţime de anticorpi specifici, proteine în Y plantate în semiconductor într-o configuraţie tablă-de-şah, aducând cu loturile adiacente a o sută de culturi diferite. Atunci când o moleculă de colesterol, insulina sau altceva lovea din întâmplare exact lotul cuvenit, era legată

[11] William Blake (1757–1827), poet, gravor şi pictor mistic englez (n. trad.).

de acesta un interval de timp suficient de lung pentru a se detecta mica schimbare de capacitate electrică, ce se consemna într-un microprocesor. Cu timpul, înregistrarea coliziunilor accidentale estima cantităţile fiecărei substanţe din sânge.

Noii senzori utilizau o proteină ce semăna mai degrabă cu o plantă carnivoră[12] cu creier, decât cu şablonul pasiv, unideterminat al unui anticorp. În starea sa receptivă, „Analizorul” era o moleculă lungă, în formă de clopot, un tub deschizându-se într-o pâlnie largă. Conformaţia era metastabilă; distribuţia sarcinii pe moleculă o făcea extrem de sensibilă, aidoma unui regulator cu arc. Orice element suficient de mare care se ciocnea de suprafaţa interioară a pâlniei provoca o undă de deformare având viteza luminii, ce înconjura şi învelea strâns intrusul. Sesizând declanşarea capcanei, microprocesorul putea să testeze ulterior molecula captivă, căutând o formă a analizorului care s-o încătuşeze şi mai fix. Nu mai existau coliziuni irosite, interpretate eronat; moleculele de insulină nu se mai ciocneau de anticorpii colesterol fără să ofere nicio informaţie. Analizorul ştia întotdeauna cine îl lovise.

Progresul tehnic merita să fie comunicat, explicat, *demistificat.* Indiferent care ar fi fost implicaţiile sociale ale implantului SanoPază, ele nu mai puteau fi prezentate într-un vid, separate de tehnologia ce făcuse posibil dispozitivul. Odată ce oamenii încetau să înţeleagă modul real de funcţionare al aparatelor din jur, lumea pe care o locuiau începea să se destrame în peisajul de neînţeles al unui vis. Tehnologia depăşea controlul, depăşea discuţiile, evocând doar veneraţia sau ura, dependenţa sau înstrăinarea. Referindu-se la o posibilă întâlnire cu o civilizaţie extraterestră, Arthur C. Clarke sugerase faptul că orice tehnologie suficient de avansată n-avea să fie deosebită de magie; dacă, însă, un ziarist profilat pe ştiinţă deţinea o responsabilitate primordială, aceasta urma să oprească aplicarea Legii Clarke la tehnologia omului, în ochii omului.

(Sentimente nobile... iar eu colportam acum frankenştiinţă, fiindcă aceasta era nişa ce fusese nevoie să se completeze. Îmi salvam conştiinţa, sau o amorţeam pentru o vreme, cu platitudini despre cai troieni şi modificarea sistemului pornind din interior.)

Am preluat grafica Delphic Biosystems ce arăta analizorul în acţiune şi am pus consola să înlăture zorzoanele excesive, astfel

[12] *Dionaea muscipula,* în original (n. trad.).

încât să fie posibil să se vadă ce anume se petrecea. Am eliminat comentariile entuziaste şi le-am introdus pe ale mele. Consola le-a debitat folosind dicţia aleasă pentru toată naraţiunea din *Nimicuri ADN,* donată din eşantioanele unui actor englez, Juliet Stevenson. Spre deosebire de orice dialect britanic contemporan, de mult dispăruta pronunţie engleză „standard" rămânea inteligibilă în vasta lume anglofonă. Cu toate acestea, orice spectator care dorea să audă altă voce o putea înlocui cu uşurinţă; adeseori, eu însumi ascultam programe dublate în accentele regionale care îmi produceau cele mai mari necazuri – din sud-estul S.U.A., nordul Irlandei, centrul şi estul Africii – sperând să-mi obişnuiesc urechea cu ele.

Hermes, softul meu de comunicaţii, era programat să respingă aproape toate persoanele de pe Pământ atunci când lucram. Una dintre puţinele excepţii o constituia Lydia Higuchi, directorul de producţie SeeNet împuternicit pentru regiunea Pacificului de Vest. Notepadul meu piuise, dar am redirijat apelul prin consolă – ecranul era mai mare şi cu rezoluţie superioară – iar camera video şi-a afişat semnalul cu cuvintele AFFINE GRAPHICS EDITOR MODEL 2052-KL, urmate de un cod temporal. Nu era foarte subtil, dar nici nu se intenţiona aşa ceva.

Lydia intră direct în subiect.

– Am văzut versiunea finală a materialului cu Landers. E bun. Vreau să discutăm însă despre ceea ce urmează.

– Implantul SanoPază? E vreo problemă?

Nu mi-am ascuns iritarea. Ea vizionase selecţiuni din metrajul neprelucrat şi văzuse toate însemnările mele post-producţie. Dacă dorea vreo modificare importantă, venise mult prea târziu.

– Andrew, râse femeia, fă o pauză! Nu mă refer la următorul material din *Nimicuri ADN,* ci la următorul tău proiect.

Am privit-o de parcă ar fi pomenit pe un ton indiferent despre posibilitatea unei iminente plecări spre o altă planetă.

– Nu-mi face una ca asta, Lydia! Te rog! Ştii bine că în clipa de faţă nu mă pot gândi la absolut nimic în mod raţional.

Ea dădu din cap cu un aer înţelegător, dar continuă:

– Presupun că ai monitorizat noua maladie, nu? Deja a depăşit stadiul staţionar al accidentalului. Evidenţa ei a fost semnalată şi în Geneva, Atlanta şi Nairobi.

Am simţit un ghem în stomac.

– Te referi la sindromul de anxietate clinică acută?

– Cunoscut şi sub denumirea *distres.*

Păru că savurează termenul, de parcă deja l-ar fi inclus în vocabularul ei de subiecte profund telegenice. M-am posomorât şi mai tare.

– Investigatorul ştiinţific mi-a încărcat totul, dar n-am avut vreme să actualizez.

Şi zău, tocmai acum…

– Există peste patru sute de cazuri diagnosticate, Andrew. Asta înseamnă o creştere cu treizeci la sută faţă de luna trecută.

– Cum se poate *diagnostica* o boală, când nu se ştie nici măcar ce este?

– Prin eliminare.

– Sigur că da. Mi se pare un fel de rahat.

Lydia simulă un scurt rânjet sarcastic.

– Încearcă să fii serios. Este o afecţiune mintală complet nouă. Posibil contagioasă. Posibil cauzată de un patogen militar scăpat din laboratoare…

– Posibil căzut de pe cometă… Posibil pedeapsa Domnului… Uluitor câte lucruri pot fi posibile, nu-i aşa?

– Indiferent care ar fi motivul, ridică ea din umeri, se răspândeşte cu viteză. Acum există cazuri peste tot, cu excepţia Antarcticii. Asta înseamnă ştiri de pagina întâi, şi mai mult. Aseară, consiliul a decis comandarea unei jumătăţi de oră despre distres. Documentar inteligibil, promovare în forţă, culminând cu difuzare sincronă la oră de vârf în toată lumea.

În limbajul reţelelor, „sincronă” nu avea înţelesul obişnuit, ci însemna aceeaşi dată calendaristică şi oră locală pentru toţi spectatorii.

– În toată lumea? Te referi la lumea anglofonă?

– Mă refer la lumea „lume”. Am început discuţiile privind desfacerea pe reţele de limbi diferite.

– Păi… mda.

Lydia surâse – un rictus cu buzele strânse, trădând nerăbdarea.

– Faci pe timidul, Andrew? Trebuie să-ţi repet pe litere? Tu eşti specialistul nostru bioteh, tu reprezinţi alegerea logică. Ştiu că o să faci o treabă excelentă. Care-i problema?

Am dus o mână la frunte şi am încercat să înţeleg de unde provenea senzaţia de claustrofobie.

– În cât timp trebuie să dau răspunsul?

Ea zâmbi şi mai larg, ceea ce însemna că era derutată, enervată, ori amândouă.

– Emisiunea este pe douăzeci şi patru mai, adică de luni în zece săptămâni. Va trebui să începi pre-producţia imediat ce termini *Nimicuri ADN.* Aşadar, avem nevoie de răspunsul tău cât mai repede posibil.

Regula numărul patru: Discută totul mai întâi cu Gina. Indiferent dacă ea va admite sau nu vreodată că a fost ofensată că n-ai făcut-o.

– Mâine dimineaţă, i-am zis.

Lydia nu era încântată, dar a încuviinţat.

– E bine.

M-am încordat ca un arc.

– Dacă refuz, mai există şi altceva?

Femeia mă privi de-a dreptul stupefiată.

– Ce-i cu tine? Difuzare la oră de vârf în toată lumea! O să câştigi de cinci ori mai mult decât ai luat pe *Supralicitare.*

– Îmi dau seama. Şi crede-mă că sunt recunoscător pentru şansa asta. Pur şi simplu, doream să ştiu dacă există... altă posibilitate.

– Te-ai putea duce pe plajă să cauţi monede cu un detector de metale.

Îmi văzu expresia feţei şi se înmuie. Puţin.

– Mai există un alt proiect care se pregăteşte de pre-producţie, adăugă ea. Deşi aproape că i l-am promis lui Sarah Knight.

– Despre ce-i vorba?

– Ai auzit vreodată de Violet Mosala?

– Sigur că da. Este... fiziciană? O fiziciană din Africa de Sud?

– Două răspunsuri corecte din două, foarte impresionant! Sarah e fan entuziast de-al ei, m-a bătut la cap pe tema asta aproape o oră.

– Şi în ce constă proiectul?

– Un profil al lui Mosala... care are douăzeci şi şapte de ani şi a obţinut Premiul Nobel acum doi ani... Însă cunoşti amănuntele astea, nu-i aşa? Interviuri, biografie, evaluări din partea colegilor, bla-bla-bla. Lucrările ei sunt pur teoretice, aşa încât n-ai ce prezenta, cu excepţia unor simulări pe calculator – iar ea ne-a oferit propria grafică. Nucleul documentarului îl va constitui conferinţa Centenarului Einstein...

– Păi n-a fost în secolul trecut, în anii '70? (Lydia mă fulgeră din ochi.) Aha! Centenarul morţii... Încântător!

– Mosala participă la conferinţă. În ultima zi au fost

programaţi trei din cei mai importanţi fizicieni teoreticieni din lume, care vor prezenta versiunile lor diferite asupra Teoriei Universale. Nu-ţi trebuie trei încercări ca să ghiceşti care-i marele favorit.

Mi-am încleştat dinţii şi mi-am stăpânit imboldul de a spune: *Nu-i o cursă hipică, Lydia. Ar putea trece încă cincizeci de ani până să ştim care TU a avut dreptate.*

– Când are loc conferinţa?

– Între cinci şi optsprezece aprilie.

Am pălit.

– De luni în trei săptămâni.

Lydia căzu o clipă pe gânduri, apoi păru încântată.

– Nu prea ai timp, aşa-i? Sarah se pregăteşte de câteva luni…

– Acum cinci secunde, am comentat iritat, ziceai că trebuie să încep pre-producţia la *Distres* în mai puţin de trei săptămâni.

– În *asta* puteai intra direct. Câtă fizică modernă cunoşti?

M-am prefăcut indignat.

– *Suficientă!* Şi nu sunt tâmpit. O pot pricepe.

– Când?

– O să-mi fac timp. O să lucrez mai repede şi o să termin *Nimicuri ADN* mai devreme. Documentarul cu Mosala când va fi difuzat?

– La începutul anului viitor.

Ceea ce însemna opt luni întregi de linişte relativă după încheierea conferinţei.

Lydia îşi privi în mod redundant ceasul.

– Nu te înţeleg. Un documentar special despre distres, cu difuzarea respectivă, ar reprezenta încununarea logică a tot ceea ce ai făcut în ultimii cinci ani. Ulterior, te-ai putea gândi dacă vrei să abandonezi biotehnologia. Şi pe cine să folosesc în locul tău?

– Sarah Knight?

– Termină cu sarcasmele!

– O să-i citez comentariul tău.

– N-ai decât! Nu-mi pasă ce a realizat pe tărâm politic. A făcut un singur program de ştiinţă, despre zonele de frontieră ale cosmologiei. N-a fost rău – dar nu îndeajuns de bun ca s-o propulseze direct în aşa ceva. A câştigat două săptămâni cu Violet Mosala, dar nu o difuzare la o oră de vârf despre principalul virus mondial.

Nimeni nu *descoperise* vreun virus asociat cu distres; e drept, de o săptămână, nu văzusem niciun buletin de ştiri, totuşi

investigatorul ştiinţific m-ar fi anunţat dacă se petrecuse o descoperire de asemenea magnitudine. Începea să pună stăpânire pe mine sentimentul neplăcut că, dacă nu făceam eu însumi documentarul, acesta ar fi fost subintitulat: *Patogenul militar evadat care a devenit SIDA mintală a secolului douăzeci şi unu.*

Pură vanitate. Oare mă credeam singura persoană de pe planetă capabilă să dezumfle zvonurile şi isteria care înconjurau distres?

– Încă nu m-am hotărât, am rostit. Trebuie să discut cu Gina.

Lydia era sceptică.

– Bine, perfect. „Discută cu Gina” şi sună-mă mâine dimineaţă. Îşi privi din nou ceasul. Acum trebuie să fug. Unii dintre noi mai trebuie să şi *muncească.*

Am deschis gura pentru a protesta, scandalizat; ea surâse cu dulceaţă şi aţinti două degete asupra mea.

– Te-am prins. Voi, *auteur*-ii[13], nu aveţi simţul umorului. Pa!

M-am întors cu spatele la consolă şi am rămas privindu-mi pumnii încleştaţi, căutând să descâlcesc ceea ce simţeam... măcar atât cât să-mi permită să las totul deoparte şi să revin la *Nimicuri ADN.*

Cu câteva luni în urmă, văzusem la ştiri câteva imagini scurte înfăţişând un bolnav de distres. Mă aflam într-o cameră de hotel din Manchester şi butonam canalele între două întâlniri. O tânără, aparent sănătoasă dar cam ciufulită, zăcea pe spate pe coridorul unui bloc din Miami. Agita braţele nebuneşte, zvârlea din picioare în toate direcţiile, îşi răsucea capul şi se zvârcolea din întregul corp. Cu toate acestea, simptomele nu semănaseră cu o simplă disfuncţie neurologică; fata păruse prea coordonată, prea deliberată.

Înainte ca poliţia şi sanitarii s-o poată potoli – atât cât să-i injecteze un paralizant legal de mare putere, de genul Cămăşii-de-Forţă ori Meduzei – încercaseră cu sprayurile, dar fără rezultat; fata se zbătuse şi urlase aidoma unui animal în agonia morţii, ca un copil apucat de o furie solipsistă, ca un adult în ghearele celei mai negre disperări.

Privisem şi ascultasem neîncrezător. Când, din fericire, ea intrase în comă şi fusese îmbarcată în ambulanţă, mă străduisem să mă conving că nu fusese nimic neobişnuit: un acces de

[13] În franceză, în original: autorii, scriitorii (n. trad.).

epilelpsie, o criză de nervi de proporţii, în cel mai rău caz o durere fizică insuportabilă, ale căror cauze puteau fi rapid identificate şi tratate.

Nimic din toate acestea nu fusese însă adevărat. Rareori victimele distresului deţineau o anamneză de afecţiuni neurologice sau mintale şi nu dovedeau semne de răniri sau boli. Nimeni nu avea nici cea mai mică idee cum *să abordeze* cauzele suferinţei lor; unicul „tratament” curent consta în doze masive şi susţinute de sedative.

Mi-am luat notepadul şi am atins pictograma lui **Sisif,** investigatorul ştiinţific. Am rostit:

– Rezumat despre Violet Mosala, conferinţa Centenarul Einstein şi ultimii zece ani de progrese în Teoria Universala. Am nevoie de rezultate peste… o sută douăzeci de ore. Este posibil?

Urmă o pauză, în care timp **Sisif** descărcă sursele relevante şi le examină. După aceea, mă întrebă:

– Ştii ce este MET?

– Masă-Energie-Timp?

– Nu. În contextul respectiv, MET înseamnă Modele Exclusiv Topologice.

Definiţia suna vag familiar; probabil că, acum vreo cinci ani, îmi aruncasem ochii peste un articol rezumativ ce trata acest subiect.

Urmă altă pauză, în timp ce materialele de background general erau descărcate şi evaluate. Apoi:

– O sută douăzeci de ore ar fi suficiente pentru ascultare şi aprobare. Nu şi pentru a pune întrebări inteligente.

Am gemut.

– Şi de cât e nevo…

– O sută cincizeci.

– Dă-i drumul!

Am atins pictograma farmului şi am comandat:

– Recalculează dozele de melatonină. Doresc încă două ore zilnice de concentrare maximă, cu începere din acest moment.

– Până când?

Conferinţa începea pe cinci aprilie; dacă până atunci nu deveneam expert în Violet Mosala, ar fi fost prea târziu. Puteam însă risca să mă desprind de ritmurile forţate ale melatoninei, revenind la şabloane accidentale de somn, în mijlocul filmărilor?

– Optsprezece aprilie.

– O să-ţi pară rău, comentă farmul.

Nu fusese un avertisment generic, ci o apreciere bazată pe cinci ani de cunoaştere biochimică intimă. N-aveam totuşi de ales; iar dacă în săptămâna de după conferinţă urma să sufăr de aritmii circadiene acute, nu avea să fie plăcut, dar nici nu aş fi murit din aşa ceva.

Am făcut nişte calcule mintale. Cumva, tocmai obţinusem pe neaşteptate cinci-şase ore de timp liber.

Era vineri. I-am telefonat Ginei la serviciu. *Regula numărul şase: Fii imprevizibil. Dar nu prea des.*

– La naiba cu *Nimicuri ADN,* i-am zis. Mergem să dansăm undeva?

5

Fusese ideea ei să pătrundem adânc în oraş. Ruinele nu mă atrăgeau câtuşi de puţin; mai aproape de casă existau posibilităţi de distracţii nocturne mult mai atrăgătoare, dar (regula numărul şapte) nu merita să încep o discuţie pe tema asta. Când metroul opri în staţia Town Hall şi am luat scara rulantă în sus, pe lângă peronul unde fusese înjunghiat Daniel Cavolini, mi-am golit mintea şi am zâmbit.

Gina mă luă de braţ şi spuse:

– Aici există ceva ce nu mai percep nicăieri. O energie, o vibraţie… Nu simţi?

Am privit în jurul pereţilor placaţi cu gresie alb-negru, anti-graffiti şi literalmente aseptici.

– Nu mai mult decât în Pompei.

Centrul demografic al Sydneyului se situase de cel puţin jumătate de secol în vestul lui Parramatta şi probabil că de acum ajunsese în Blacktown, dar decăderea nucleului istoric începuse cu adevărat de abia în anii treizeci, când birourile, cinematografele, teatrele, galeriile de artă şi muzeele publice deveniseră desuete. Fibrele optice de bandă largă fuseseră conectate la majoritatea clădirilor rezidenţiale încă de prin 2010, însă trecuseră alte două decenii până la maturizarea reţelelor. Edificiul nesigur – de standarde incompatibile, hardware ineficient şi sisteme de operare arhaice – ridicat de dinozaurii calculatoarelor şi comunicaţiilor de la *fin-de-siècle*[14] fusese ras

[14] În franceză, în original: sfârşit de secol (n. trad.).

până la pământ în anii douăzeci, şi abia apoi, după o perioadă bună de publicitate prematură şi şuturi binemeritate de cinism şi ridicol, folosirea reţelelor pentru recreere şi telecomunicaţii putuse fi transmutată dintr-o formă de tortură psihologică într-o alternativă naturală şi convenabilă a nouăzeci la sută din deplasările fizice.

Am ieşit pe Georgia Street. Nici vorbă să fi fost pustie, dar avusesem ocazia să văd metraje din zilele când populaţia ţării fusese o dată şi jumătate pe atât, umilind aceste mulţimi jalnice. Gina ridică privirea şi ochii ei reflectară luminiţe; multe din vechile blocuri turn ale birourilor continuau să strălucească, ferestrele lor fiind decorate pentru turişti cu învelişuri protectoare fotosolare ieftine. Bineînţeles, „Ruinele” reprezentau o glumă – vandalismul, cu atât mai puţin timpul, de-abia lăsaseră vreo urmă – însă *eram* cu toţii turişti aici, veniţi să se holbeze la monumentele lăsate nu de strămoşi, ci de fraţii noştri mai vârstnici.

Puţine clădiri fuseseră convertite în locuinţe; arhitectura şi economia nu se înţeleseseră niciodată, iar nişte apărători urbani desfăşurau o campanie activă împotriva oricăror tentative. Existau, desigur, vagabonzi, probabil vreo două mii, risipiţi prin ceea ce încă se numea Cartierul Afacerilor, dar ei contribuiau doar la atmosfera post-apocaliptică. În suburbii, teatrul şi muzica supravieţuiseră prin mici spectacole pe străduţe, sau prin formaţii ce adunau mulţimi uriaşe pe stadioane. Principala formă dramatică se desfăşura însă în timp real, în RV pe reţele. (Despre clădirea Operei, cu fundaţiile aproape distruse, se aprecia că va fi înghiţită de portul Sydney în 2065; o perspectivă încântătoare, deşi bănuiam că, în ultima clipă, vreun grup de stricători de chef, cu zaharină în sânge, aveau să strângă fondurile necesare pentru salvarea inutilului simbol.) Magazinele pentru vânzare cu amănuntul, aşa cum erau ele, se mutaseră de mult în centrele regionale. La marginile oraşului mai existau câteva hoteluri încă deschise, dar chiar în centru rămăseseră numai restaurantele şi localurile de noapte, împrăştiate între turnurile pustii precum tarabele de suveniruri risipite printre piramidele din Valea Regilor.

Ne-am îndreptat spre sud, intrând în fostul cartier chinezesc; năruitele faţade înzorzonate ale prăvăliilor abandonate continuau să ateste acest lucru, chiar dacă bucătăria nu era pe măsură.

Gina mă înghionti uşurel, atrăgându-mi atenţia asupra unui

grup aflat pe trotuarul de vizavi, care se îndrepta în direcţia opusă. După ce trecură, mă întrebă:

– Erau…?

– Ce? Asexi? Aşa cred.

– Niciodată nu sunt sigură. Există naturali care arată absolut la fel.

– Ăsta şi este ţelul. Niciodată nu poţi fi sigur – dar de ce considerăm noi că am putea descoperi dintr-o privire trăsătura esenţială a unui străin?

În realitate, asexualitatea nu reprezenta decât un termen generic pentru un domeniu vast de filosofii, deprinderi colective, modificări plastice chirurgicale şi intervenţii biologice esenţiale. Singurul element inevitabil comun dintre doi asexuaţi era ideea că parametrii sexuali (neurali, endocrini, cromozomici şi genitali) nu constituiau decât problema proprie, de obicei (dar nu întotdeauna) a iubiţilor, probabil a medicului personal şi uneori a câtorva prieteni intimi. Ca răspuns faţă de această atitudine, o persoană putea face ceva practic neînsemnat, precum bifarea căsuţei „A” pe formularele de recensământ, pentru alegerea unui nume asexuat, reducerea sânilor ori a pilozităţii corporale, reglarea timbrului vocii, resculptarea feţei, retractare (operaţia chirurgicală ce permitea retragerea organelor genitale masculine), ajungând până la completa asexualitate fizică şi/sau neurală, hermafroditism sau exoticism.

– De ce te deranjezi holbându-te la oameni şi căutând să ghiceşti ce sunt? am întrebat-o. Namasci, nafeme, asexi… cui îi pasă?

– Nu mă transforma într-un soi de bigotă, se strâmbă Gina. Sunt doar curioasă.

– Iartă-mă, am spus şi i-am strâns uşor mâna. Nu asta voiam să spun.

Îşi eliberă mâna.

– *Tu* ţi-ai petrecut un an gândindu-te numai la aşa ceva, fiind atât de băgăreţ şi de iscoditor cât ai avut chef. Ba ai mai fost şi plătit pentru asta. Eu am văzut doar documentarul final. Nu-nţeleg de ce te-ai aştepta să am o opinie definitivă asupra migrării sexuale numai pentru că *tu* ai apărut pe generic ca realizator.

M-am aplecat şi am sărutat-o pe frunte.

– Asta pentru ce a fost?

– Pentru că eşti spectatorul ideal, deasupra şi dincolo de toate

celelalte multe calităţi ale tale.

– Cred că-mi vine să vomit!

Am cotit spre est, spre Surry Hills, pe nişte străzi mai liniştite. Un tânăr încruntat trecu pe lângă noi – un individ cu muşchi proeminenţi şi având probabil sculpturi faciale – dar, din nou, nu exista certitudinea. Gina îmi aruncă o privire; încă furioasă, totuşi incapabilă să reziste.

– Presupunând că *acela* era umasc, îl înţeleg chiar şi mai puţin. Dacă cineva îşi doreşte un asemenea corp… trecă-meargă! Dar de ce şi faţa? Nu cred că, în absenţa ei, cineva ar putea greşi considerându-l altceva decât un namasc.

– Nu, însă a fi în mod greşit considerat namasc ar reprezenta o insultă, fiindcă el a migrat din sexul respectiv absolut la fel ca oricare asexuat. Esenţial pentru calitatea de umasc este să te distanţezi de slăbiciunile percepute ale masculilor naturali contemporani. Să declari că „identitatea lor consensuală" – termină cu râsul! – este atât de puţin masculină prin comparaţie cu a ta, încât pur şi simplu, aparţii altui gen sexual. Să afirmi: niciun simplu namasc nu poate vorbi în numele meu, tot aşa cum n-o poate face nicio femeie.

Gina se prefăcu a-şi smulge părul din cap.

– Din punctul meu de vedere, nicio *femeie* nu poate vorbi în numele tuturor *femeilor.* Cu toate acestea, eu nu mă simt obligată să mă sculptez ufemă sau enfemă pentru a sublinia asta!

– Păi… exact. Şi eu consider la fel. Ori de câte ori vreun cretin ca John Irons scrie un manifest „în numele" tuturor bărbaţilor, aş prefera mai degrabă să-i spun în faţă că mănâncă rahat decât să abandonez genul namasc şi să-l las să creadă că vorbeşte în numele celor care rămân. Dar… tocmai *acesta* e motivul cel mai des amintit de oameni pentru a justifica migraţia sexuală: s-au săturat de personajele de sex politic, autopropulsate, şi de afectaţii guru ai Renaşterii Mistice care pretind că-i reprezintă. În plus, s-au săturat să fie defăimaţi pentru delicte sexuale reale şi închipuite. Dacă toţi bărbaţii sunt violenţi, egoişti, dominatori, ierarhici… ce poţi face decât să-ţi tai venele de la mâini, ori să migrezi de la mascul la enmasc, sau la asex? Dacă toate femeile sunt victime slabe, pasive, lipsite de raţiune…

Gina mă lovi mustrător peste braţ.

– Acum îi caricaturizezi pe caricaturişti. Nu cred că există oameni care vorbesc aşa.

– Asta pentru că te mişti în cercurile greşite. Sau ar trebui să zic în cele corecte? Crezusem însă că ai urmărit programul. Printre cei pe care i-am intervievat au fost indivizi care au făcut exact afirmaţiile astea, cuvânt cu cuvânt.

– Atunci vinovată este mass-media, pentru că le-au acordat spaţiu publicitar.

Ajunsesem la restaurant, dar am mai zăbovit afară.

– Pe de o parte, ai dreptate, am încuviinţat. Totuşi, nu ştiu care ar fi soluţia. Când oare cel ce va ieşi în faţă şi va spune: „Nu vorbesc decât în numele meu” va căpăta acelaşi spaţiu de difuzare cu cel care pretinde că vorbeşte în numele a jumătate din populaţie?

– Când i-l vor acorda aceia ca tine.

– Ştii bine că nu-i chiar atât de simplu. Imaginează-ţi numai ce s-ar fi întâmplat cu mişcările feministe, sau chiar cu cele pentru drepturile omului, dacă nimănui nu i s-ar fi permis niciodată să vorbească „în numele” unui grup, oricare ar fi fost acesta, fără consimţământul unanim şi certificat al membrilor săi? Doar pentru că unii din actualii lunatici seamănă cu nişte parodii ale vechilor lideri, nu-nseamnă că ar fi mai bine dacă producătorii TV ar spune: „Ne scuzaţi, domnule doctor King, ne scuzaţi, doamnă Greer, ne scuzaţi, domnule Perkins, dar dacă nu puteţi evita referirile acestea generale, limitându-vă declaraţiile la circumstanţele personale, va trebui să întrerupem emisiunea.”

Gina mă privi sceptic.

– Astea-s chestii vechi. Iar tu susţii punctul ăsta de vedere doar ca să încerci să te lepezi de propriile-ţi responsabilităţi.

– Bineînţeles. Totuşi, ideea este că… în nouăzeci la sută din cazuri migraţia sexuală este *politică.* Unele emisiuni continuă să o trateze ca pe un soi de mimetism decadent, gratuit şi la modă a redistribuirii sexelor pentru transsexuali – numai că majoritatea imigranţilor sexuali nu depăşesc faza de asex superficial. Ei nu trec graniţa, nici n-au motive s-o facă. Este o acţiune de protest similară demisiei dintr-un partid politic, ori renunţării la cetăţenie… sau dezertării de pe un câmp de luptă… Totuşi, n-am habar când anume se va stabiliza la un nivel coborât şi va zgudui îndeajuns mentalităţile ca să înlăture întregul motiv al migrării, sau dacă, peste câteva generaţii, populaţia va sfârşi egal distribuită între toate cele şapte sexe.

– Şapte sexe, se strâmbă Gina, şi toate percepute ca fiind monolitice. Toţi oamenii şablonaţi dintr-o privire. Şapte

compartimente în loc de două nu înseamnă progres.

– Nu. Dar poate că, în cele din urmă, vor fi doar asexi, umasci şi ufeme. Cei care vor dori să fie încadraţi într-un compartiment anume vor fi… iar cei care nu vor avea chef de aşa ceva vor rămâne ascunşi.

– Nu, nu… În cele din urmă nu vom mai avea decât corpuri RV şi vom fi cu toţii, pe rând, ascunşi sau revelatori, după starea de moment.

– De-abia aştept!

Am intrat. „Gusturi Nenaturale” era un fost magazin, cu aspect de grotă, în ciuda iluminării puternice; totuşi, exista o aerisire bună prin simpla decupare a unei uriaşe găuri eliptice în mijlocul fiecărei podele. Am fluturat notepadul spre bariera turnantă de la intrare; un glas ne-a confirmat rezervarea, adăugând:

– Masa cinci sute nouăsprezece. Etajul cinci.

Gina surâse poznaşă:

– Etajul cinci: jucării şi lenjerie.

I-am examinat pe ocupanţii meselor vecine: în majoritate, perechi umasc şi ufem.

– Comportă-te corespunzător, necioplito, am rostit, altfel data viitoare mâncăm în Epping!

Localul era pe trei sferturi plin, totuşi avea mai puţine locuri decât ar fi fost de aşteptat; puţul central ocupa majoritatea volumului clădirii. În ceea ce mai rămăsese din fiecare etaj, chelneri umani îmbrăcaţi în fracuri se strecurau printre mesele cromate; totul îmi părea arhaic şi stilizat, parcă desprins din Fraţii Marx. Nu mă dădeam în vânt după Bucătăria Experimentală; în esenţă, urma să fim cobai, încercând produse de bioinginerie aprobate medical, dar netestate din alte puncte de vedere. Gina subliniase că măcar mâncarea avea să fie subvenţionată de producători. Eu nu eram la fel de sigur; în ultima vreme, Bucătăria Experimentală devenise atât de mondenă, încât chiar la preţ integral putea atrage, pentru fiecare noutate, un număr semnificativ statistic de consumatori.

După ce ne-am aşezat, tăblia mesei afişă meniurile, iar preţurile confirmară îndoielile mele legate de subvenţionare. Am suspinat.

– Salată de fasole purpurie? Nu mă interesează culoarea, vreau să ştiu *ce gust are.* Ultimul lucru pe care l-am mâncat aici şi semăna cu fasolea avea gust de varză fiartă.

Gina nu se grăbi, tastând numele a şase sortimente, pentru a vedea imaginile produselor finale şi apelând ecrane de date referitoare la ingredientele de bază.

– Dacă eşti atent, îmi spuse, poţi deduce aproape totul. Dacă ştii care gene au fost deplasate, de unde şi de ce, vei reuşi să apreciezi destul de bine gustul şi consistenţa.

– Dă-i drumul, uluieşte-mă cu ştiinţa!

Apăsă butonul CONFIRMARE COMANDĂ.

– Frunzele astea verzi vor avea gust de paste făinoase cu aromă de spanac, însă fierul din ele va fi absorbit de organismul tău la fel de uşor ca şi nematitele din carnea animală, mai puţin spanacul. Chestiile galbene care seamănă cu porumbul vor avea un gust mai special, situat undeva între roşii şi ardei verde condimentat cu oregano, dar substanţele nutritive şi aroma vor fi mai puţin sensibile faţă de condiţiile improprii de depozitare şi gătirea excesivă. Iar piureul albastru va fi aproape ca parmezanul.

– De ce albastru?

– În noile lactoboabe autofermentabile există un pigment albastru, o enzimă fotoactivată. Ea ar putea fi eliminată în decursul procesării, dar s-a dovedit că există posibilitatea de a o metaboliza direct în vitamina D: un proces mai puţin periculos decât modalitatea directă, prin acţiunea razelor UV asupra pielii.

– Hrană pentru cei care nu zăresc nicicând soarele! Cum aş putea rezista la aşa ceva?

Am comandat aceleaşi feluri.

Serviciul fu prompt, iar previziunile Ginei se dovediră mai mult sau mai puţin corecte. Pe ansamblu, combinaţia era chiar plăcută.

– Pierzi timpul cu turbinele eoliene, i-am spus. Ai putea proiecta colecţia de primăvară la United Agronomics.

– Vai, mulţumesc! Am însă deja parte de tot stimulul intelectual pe care-l pot suporta.

– Apropo, cum merge Marele Harold?

– Deocamdată cam ca Micul Harold şi probabil că o vreme va rămâne aşa. (Micul Harold era prototipul la scara unu la o mie al unei turbine de două sute megawaţi.) Apar mereu stări de rezonanţă haotică pe care nu le-am remarcat în timpul simulărilor. Încep să am senzaţia că va fi necesar să reevaluăm jumătate din ipotezele modelului software.

– Chestia asta n-o pot înţelege niciodată. Cunoaşteţi toate

procesele fizice de bază, ecuaţiile fundamentale ale dinamicii curenţilor de aer, aveţi acces la oricât timp de supercalculator doriţi…

– Şi totuşi, continuăm s-o dăm în bară? Pur şi simplu, nu putem calcula, moleculă cu moleculă, comportarea a mii de tone de aer ce se deplasează printr-o structură complexă. Ecuaţiile de curgere a volumelor sunt *toate* aproximări, iar noi operăm în mod deliberat într-o regiune unde nu se respectă cele mai bine înţelese aproximări. Nu-i vorba că apare o fizică nouă şi magică… În esenţă, ne găsim într-o zonă neutră, între două seturi de ipoteze convenabil simplificatoare. Iar deocamdată, cel mai bun set nou de asemenea ipoteze nu este nici convenabil, nici simplificator. Din contră, se dovedeşte că nu-i nici măcar corect.

– Îmi pare rău!

Ea ridică din umeri.

– Este frustrant – dar într-un mod suficient de interesant ca să mă împiedice să mă sui pe pereţi.

Am simţit un fior de regret; înţelegeam foarte puţin din această parte a vieţii Ginei. Îmi explicase atât de mult pe cât fusesem în stare să urmăresc, însă nu aveam o idee clară asupra celor ce se petreceau în mintea ei atunci când stătea la consola de lucru, jonglând cu simulări ale curenţilor de aer, sau căţărându-se prin tunelul aerodinamic şi reglându-l pe Micul Harold.

– Mi-ar plăcea să mă laşi să filmez ceva din toate astea, i-am spus.

Gina mă privi cu un aer sumbru.

– Nicio şansă, domnule Frankenştiinţă! Doar dacă îmi poţi spune în mod categoric dacă turbinele eoliene sunt Bune ori Rele.

M-am plecat umil.

– Ştii bine că asta nu depinde de mine. Şi se modifică anual… Se publică noi studii, opţiuni alternative sunt îmbrăţişate sau abandonate…

Mă întrerupse, adoptând un ton usturător:

– *Alternative?* Plantarea de *păduri fotovoltaice* obţinute prin bioinginerie, pe terenuri de zece mii de ori mai mari per megawatt, mi se pare un vandalism ambiental.

– Nu te contrazic. Aş putea face oricând un documentar despre Buna Turbină… iar dacă nu l-aş putea vinde imediat, aş aştepta o modificare de atitudine.

– Nu-ţi poţi permite să faci nimic speculativ.

– E adevărat. Va trebui să-l strecor între alte filmări.

– În locul tău, eu n-aş încerca, râse Gina. N-ai izbuti nici măcar…

– Ce anume?

– Nimic. Las-o baltă.

Flutură din mână, renunţând să-mi dea explicaţii. Aş fi putut insista, însă ar fi fost o pierdere de timp.

– Pentru că veni vorba despre filmări…

Şi am început să-i descriu cele două proiecte pe care mi le oferise Lydia. M-a ascultat atentă, însă când i-am solicitat opinia s-a arătat derutată.

– Dacă nu vrei să faci *Distres…* atunci nu-l face. Asta nu-i treaba mea!

Atitudinea ei m-a durut.

– Te afectează şi pe tine! Ar însemna bani serioşi. (Gina păru jignită.) Vreau să spun doar că ne-am putea permite o vacanţă sau ceva asemănător… Am putea merge în străinătate în următorul tău concediu. Dacă asta-ţi doreşti…

– Nu-mi iau concediu în următoarele optsprezece luni, rosti ea băţoasă. Şi-mi pot plăti şi singură vacanţele.

– Perfect. Să considerăm subiectul închis.

M-am întins să-i prind mâna; ea şi-a tras-o iritată.

Am mâncat în tăcere. Îmi priveam farfuria, recapitulând regulile, încercând să-mi dau seama unde anume greşisem. Încălcasem un tabu legat de bani? Menţineam conturi separate, plătind fiecare jumătate din chirie, dar ne ajutaserăm în mod reciproc de multe ori, oferindu-ne mici plăceri. Cum trebuia să fi procedat? Să fi făcut *Distres,* exclusiv pentru bani, apoi s-o fi întrebat dacă exista ceva pe care să merite a-i cheltui împreună?

Poate că felul cum vorbisem sunase ca şi cum m-aş fi aşteptat să aprobe proiectele alese de mine, ofensând-o, lăsându-i impresia că nu apreciam independenţa pe care mi-o acordase. Capul îmi vâjâia. Adevărul era că habar n-aveam ce gândea. *Fusese prea dificil, prea lunecos…* Şi nu-mi puteam imagina ce anume să spun pentru a repara lucrurile, fără riscul de a le înrăutăţi şi mai mult.

După o vreme, Gina vorbi:

– Şi unde se ţine marea conferinţă?

Am deschis gura, apoi mi-am dat seama că nu ştiam. Am luat notepadul şi am azvârlit o privire pe rezumatul pregătit de **Sisif.**

– Aha… Pe Nonstat.

– Nonstat? Gina izbucni în râs. Eşti mort după bioteh… şi de aceea te trimit pe cea mai mare insulă din lume construită de om, din corali?

– Eu doar fug de biotehnologia Rea. Nonstat este Bună.

– Chiar aşa? Spune-le asta guvernelor care o menţin sub embargo. Eşti sigur că la întoarcerea acasă n-o să fii azvârlit în închisoare?

– N-o să negociez cu anarhiştii cei ticăloşi. Nici măcar n-o să-i filmez.

– Anarho-sindicalişti, te rog să fii exact! Deşi mi se pare că nici ei nu folosesc denumirea asta, aşa-i?

– Cine-s „ei”? Depinde la cine te referi.

– În *Nimicuri ADN* ar fi trebuit să bagi un segment despre Nonstat. Supuşi sau nu embargoului, ei prosperă – şi asta graţie biotehnologiei. Chestia asta ar fi contrabalansat cadavrul vorbitor.

– Dar atunci nu i-aş mai fi putut spune *Nimicuri ADN,* este?

– Exact, surâse ea.

Indiferent ce făcusem, mă iertase. Îmi simţeam inima bubuind, de parcă aş fi fost tras în ultima clipă de pe marginea unui abis.

Desertul pe care-l aleseserăm avea gust de carton şi zăpadă, dar am completat îndatoritori formularele de pe tăblia mesei, înainte de plecare.

Am pornit pe George Street spre nord, către Martin Place. În vechea clădire a poştei exista un bar de noapte, denumit „Triajul”. Acolo se cânta muzică *njari* zimbabweană, multistrat, hipnotică, percuţională, dar niciodată metronomică, lăsând în creier aşchii de ritm precum zgârieturile unghiilor pe piele. Gina dansa în extaz, iar volumul muzical era atât de ridicat încât conversaţia devenea, din fericire, aproape imposibilă. În locul acesta, în care cuvintele nu aveau rost, nu puteam greşi.

Am plecat imediat după ora unu. În trenul care ne aducea înapoi în Eastwood, am stat într-un colţ al vagonului, sărutându-ne aidoma adolescenţilor. M-am întrebat cum reuşiseră cei din generaţia părinţilor mei să şofeze preţioasele lor automobile într-o asemenea stare. (Prost, fără îndoială.) Drumul până acasă a durat zece minute; prea puţin. Doream ca totul să se desfăşoare cât mai lent cu putinţă. Doream să ţină ore întregi.

Pe drumul de la staţie până acasă ne-am oprit de vreo zece

ori. Am rămas atât de mult în faţa uşii, încât sistemul de securitate ne-a întrebat dacă pierduserăm cheile.

Când ne-am dezbrăcat şi am căzut laolaltă pe pat, iar vederea mi s-a clătinat, am crezut că nu era decât un efect secundar al pasiunii. Când însă mi-au amorţit braţele, mi-am dat seama ce se întâmpla.

Forţasem prea mult cu blocatorii de melatonină, ştergând rezervele neurotransmiţătoare din regiunea hipotalamusului, unde se controla atenţia. Împrumutasem prea mult timp şi palierul se fărâma.

– Nu-mi vine să cred! am rostit copleşit. Îmi pare rău!

– Despre ce-i vorba?

Erecţia nu-mi dispăruse.

M-am străduit să mă concentrez; m-am întins şi am lovit tasta farmului.

– Dă-mi o jumătate de oră.

– Nu. Măsuri de siguranţă…

– Cincisprezece minute, l-am implorat. E o urgenţă!

Farmul ezită şi consultă sistemul de securitate.

– Nu există nicio situaţie de urgenţă. Te afli în pat, iar casa nu este ameninţată.

– Eşti concediat. Te trimit la reciclare!

Gina părea mai degrabă amuzată decât dezamăgită.

– Vezi ce se întâmplă când transgresezi limitele naturale? Sper că înregistrezi toate astea pentru *Nimicuri ADN.*

Ironia o făcea de o mie de ori mai atrăgătoare… însă deja lunecam în micromoţăieli.

– Mă ierţi? am rostit cu jale. Poate că… mâine, am putea…

– Nu cred. Mâine vei lucra până la unu noaptea. Iar eu nu stau trează până atunci.

Mă luă de umeri şi mă răsuci pe spate, apoi îngenunche lângă abdomenul meu.

Am scos câteva sunete de protest. Ea se aplecă şi mă sărută pe gură cu tandreţe.

– Haide… Doar nu vrei cu adevărat să iroseşti o ocazie atât de rară, nu?

Coborî mâna şi-mi mângâie penisul; îl puteam simţi răspunzând la atingeri, dar de-abia mai părea să fie o parte a corpului meu.

– Violatoare…, am murmurat. Necrofilă…

Doream să ţin un lung şi sincer discurs despre sex şi

comunicare, dar Gina părea concentrată să dezaprobe întreaga mea teză chiar înainte de-a o începe.

– Vorbind despre *Nesincronizare…*

– Să iau asta drept un da, sau un nu?

Am renunţat la încercarea de a deschide ochii.

Ceva vag plăcut porni să se întâmple – dar simţurile mi se retrăgeau, întregul corp rostogolindu-se în vid.

Am auzit o voce, la ani-lumină depărtare, şoptind ceva despre „dulci vise”.

Am plonjat în beznă, fără să mai simt nimic. Şi am visat tăcute adâncuri oceanice.

Am visat afundarea într-o apă întunecată. Singur.

6

Auzisem că Londra fusese puternic afectată de apariţia reţelelor; cu toate acestea, era un oraş mai puţin fantomatic decât Sydney. Deşi mai întinse, Ruinele erau exploatate mult mai sârguincios; chiar şi ultimele turnuri din sticlă-şi-aluminiu construite pentru bancheri şi agenţi bursieri la sfârşitul mileniului, precum şi ultima dintre tipografiile „de înaltă tehnologie” ce „revoluţionaseră” publicarea ziarelor (înainte de a deveni complet depăşite) fuseseră etichetate drept „istorice” şi luate sub aripa industriei turistice.

Nu avusesem totuşi timp să vizitez mormintele tăcute de la Bishopsgate sau Wapping. Zburasem direct la Manchester, care părea să înflorească. Conform rezumatului istoric al lui **Sisif,** balanţa dintre preţurile bunurilor imobiliare şi costurile infrastructurii favorizaseră oraşul în anii douăzeci: mii de companii informaţionale – cu o masivă forţă de muncă navetistă, având însă nevoie şi de mici birouri centrale – se mutaseră acolo, venind din sud. Renaşterea industrială afectase şi sectorul academic, Universitatea din Manchester fiind recunoscută pe plan mondial drept cea mai bună în cel puţin o duzină de domenii, incluzând neurolingvistica, chimia neo-proteinelor şi generarea avansată de imagini medicale.

Am rulat încă o dată metrajul filmat în centrul oraşului – un furnicar de pietoni, biciclete şi cvadricicluri – şi am ales câteva scurte imagini pentru identificare. Închiriasem eu însumi o bicicletă, de la un depou automat situat în exteriorul Gării

Victoria; pentru zece ecu, rămânea a mea toată ziua. Era un model Whirlwind recent, o maşinărie minunată: uşoară, elegantă şi aproape indestructibilă, fabricată în apropiere de Sheffield. După dorinţă, putea simula o bicicletă clasică (o opţiune banală, care-i fericea pe masochiştii purişti), fără să existe nicio legătură mecanică între pedale şi roţi; în esenţă, era un electroscuter, funcţionând pe baza energiei umane. Bucle superconductoare de curent, ascunse în şasiu, stocau energia pe termen scurt, uşurând sarcina ciclistului şi profitând din plin de frânele solicitante de energie. Viteza de patruzeci de kilometri pe oră nu necesita un efort care să depăşească în intensitate o plimbare vioaie, iar dealurile erau ca şi inexistente, întrucât urcuşurile şi coborâşurile se anulau reciproc în privinţa energiilor pierdute şi câştigate. Aparatul preţuia probabil vreo două mii de ecu, dar sistemul de navigaţie, emiţătoarele de ghidaj şi siguranţele erau aproape imposibil de furat fără ajutorul unei mici fabrici şi al unui doctorat în criptologie.

Tramvaiele oraşului ajungeau cam peste tot, dar acelaşi lucru se putea spune şi despre benzile acoperite pentru ciclişti, aşa încât, la întâlnirea din după-amiaza aceea, mă deplasasem cu Whirlwindul.

James Rourke era Ofiţerul Mass-Media al Asociaţiei Autiştilor Voluntari – un bărbat slab şi uscăţiv, abia trecut de treizeci de ani. El mă şocase prin stângăcia dureroasă, utilizarea rară a contactului vizual şi limbajul redus al corpului. Articulat la nivel verbal, totuşi departe de a fi telegenic.

Privindu-l însă pe ecranul consolei, mi-am dat seama cât de mult greşisem. Ned Landers oferise o interpretare strălucită, atât de iscusită şi lipsită de cusur încât nu lăsa loc întrebărilor referitoare la cele ce se aflau îndărătul faţadei. Rourke nu juca absolut niciun rol, iar efectul era simultan fascinant şi extrem de tulburător. Venind în urma întrevederii cu eleganţii şi fermii purtători de cuvânt ai lui Delphic Biosystems (colţii şi pielea de la Masarini din Florenţa, sinceritatea de la Condiţionarea Operantă determinată de compuşii tip insulină), episodul avea să fie precum trezirea bruscă dintr-o visare cu ochii deschişi, cauzată de un şut în cap.

Trebuia să-l mai atenuez cumva.

Aveam şi eu un văr complet autist, Nathan. Îl întâlnisem o singură dată, în copilărie. Fusese unul dintre puţinii norocoşi care nu suferiseră alte leziuni cerebrale congenitale şi, pe atunci, încă

locuia cu părinţii săi, în Adelaide. Îmi arătase calculatorul lui, catalogându-i în mod exhaustiv particularităţile, părând prea puţin diferit de alţi tehnofili entuziaşti de treisprezece ani care au o jucărie nouă. Când însă începuse să-mi ofere demonstraţia programelor favorite – pasienţe ridicole, alături de teste bizare de memorie şi puzzle geometrice care aduceau mai degrabă cu nişte teste dificile de inteligenţă decât cu nişte jocuri recreative – comentariile mele sarcastice nu-l atinseseră câtuşi de puţin. Eu îl insultasem, devenind din ce în ce mai răutăcios, dar el se mulţumise să privească ecranul şi să zâmbească. Nu atât tolerant, cât indiferent.

Petrecusem trei ore intervievându-l pe Rourke în micuţul său apartament; AV nu aveau „birou-central” nici în Manchester şi nici altundeva. Existau membri în patruzeci şi şapte de ţări, aproape o mie de persoane în toată lumea, însă numai Rourke fusese de acord să stea de vorbă cu mine şi asta doar pentru că i-o cerea slujba.

Desigur, el nu era complet autist. Îmi arătase totuşi scanările lui cerebrale.

Am revizionat metrajul brut.

– Vedeţi leziunea aceasta micuţă în lobul frontal stâng? (Un mic spaţiu întunecat, un interstiţiu minuscul în materia cenuşie, deasupra săgeţii cursorului.) Comparaţi-o cu aceeaşi zonă la un bărbat de douăzeci şi nouă de ani, complet autist. (Un alt spaţiu întunecat, de două-trei ori mai mare.) Şi acum, iată un subiect non-autist de aceeaşi vârstă şi sex. (Nicio leziune.) Patologia nu-i întotdeauna atât de evidentă – mai degrabă, structura poate fi malformată decât absentă în mod vizibil – aceste exemple subliniază însă existenţa unui fundament fizic precis pentru revendicările noastre.

Imaginea se deplasase de la notepad la chipul lui. **Martor** asigurase tranziţia lină între „unghiurile obiectivului”, la fel cum elimina şi sacadările: mişcările rapide şi bruşte ale globilor oculari, scanând şi rescanând fără oprire scena, chiar atunci când, subiectiv vorbind, privirea era fixă.

– Nimeni nu va nega că aţi suferit leziuni în aceeaşi regiune a creierului, am spus. Dar de ce nu sunteţi mulţumit că-i vorba doar de leziuni minore, lăsând lucrurile ca atare? De ce nu vă consideraţi norocos că puteţi activa în societate, continuându-vă viaţa?

– Asta este o întrebare complicată. Pentru început, depinde ce

anume înţelegeţi prin „a activa”?

– Nu trebuie să trăiţi în spitale. Puteţi îndeplini munci calificate.

Principala ocupaţie a lui Rourke era în cercetare, el fiind asistent al unui academician lingvist; nu constituia tocmai o slujbă lipsită de griji.

– Aşa este, a răspuns el. Dacă n-am putea face asta, am fi clasificaţi drept complet autişti. Acesta e criteriul de definire al „autismului parţial”: putem supravieţui în societatea obişnuită. Deficienţele noastre nu sunt copleşitoare şi, de obicei, putem simula multe dintre lucrurile care ne lipsesc. Uneori, ne putem chiar convinge pe noi înşine că nimic nu este în neregulă. Pentru o vreme, fireşte…

– Pentru o vreme? Aveţi slujbe, bani, independenţă. Ce altceva este necesar pentru a *activa?*

– Relaţiile interpersonale.

– Vă referiţi la relaţiile sexuale?

– Nu neapărat. Deşi sunt cele mai dificile. Şi cele mai… iluminatoare.

Rourke a atins o tastă a notepadului; se ivi o hartă neurală complexă.

– Toţi oamenii, sau aproape toţi, încearcă în mod instinctiv să-i înţeleagă pe ceilalţi. Să le ghicească gândurile. Să le anticipeze reacţiile. Să… „să-i cunoască”. Oamenii construiesc în creiere modele simbolice ale altor indivizi, atât pentru a le folosi drept reprezentări coerente, asociind toate informaţiile observabile din exterior – modul de vorbire, gesturile, acţiunile anterioare – cât şi cu scopul de a-i ajuta să facă deducţii fundamentate despre aspectele ce nu pot fi cunoscute în mod direct: motivele, intenţiile, emoţiile.

În timp ce vorbea, harta neurală se dizolvă şi se refăcu ca diagramă funcţională a modelului unui „terţ”: o reţea complexă de dreptunghiuri etichetate cu trăsături obiective şi subiective.

– În cazul majorităţii indivizilor, toate acestea se întâmplă în urma unui efort conştient minim sau chiar inexistent: există o *abilitate înnăscută* de a modela alte persoane. Ea se perfecţionează în copilărie prin folosire – totala izolare i-ar afecta dezvoltarea – în acelaşi mod în care întunericul total afectează centrii vizuali. Totuşi, exceptând soiul acesta de abuz extrem, educaţia nu constituie un factor. Autismul poate fi provocat doar de leziuni cerebrale congenitale sau de ulterioare leziuni fizice

ale creierului. Există factori genetici de risc ce implică susceptibilitatea la infecţii virale *in utero,* dar autismul în sine nu este o simplă boală ereditară.

Filmasem deja un expert în halat alb spunând cam aceleaşi lucruri, însă cunoaşterea detaliată pe care o deţineau membrii AV asupra propriei stări constituia o parte crucială a scenariului… iar explicaţiile lui Rourke erau mai limpezi decât ale neurologului.

– Structura cerebrală implicată ocupă o regiune mică din lobul frontal stâng. Detaliile specifice care descriu individul sunt distribuite prin creier, ca toate amintirile, însă această structură reprezintă *singurul loc* unde ele sunt integrate şi interpretate în mod automat. Dacă ea este afectată, acţiunile altor persoane pot fi în continuare percepute şi memorate, dar îşi pierd semnificaţia specială. Nu mai generează aceleaşi implicaţii „evidente”, nu mai produc acelaşi fel de pricepere imediată.

Harta neurală a reapărut, de data aceasta cu o leziune. Apoi, ea s-a transformat din nou într-o diagramă funcţională, acum vizibil dizlocată, acoperită cu zeci de linii roşii punctate ce ilustrau conexiunile pierdute.

– Probabil că structura respectivă, a continuat Rourke, a început să evolueze către forma ei umană, modernă, la primate, deşi avea precursori în cele dintâi mamifere. A fost identificată şi studiată pentru prima oară la cimpanzei, în 2014, de către un neurocercetător pe nume Lamont. Versiunea umană corespondentă a fost cartată după câţiva ani.

Poate că întâiul rol crucial al zonei Lamont a fost să facă posibilă minciuna, să ne înveţe cum să ne ascundem adevăratele motive prin înţelegerea felului cum ne percep alţii. Dacă ştim cum să *părem* servili sau cooperanţi, indiferent care ne-ar fi intenţiile reale, avem o şansă mai bună de a fura nişte mâncare sau de a întreţine un contact sexual rapid cu partenera altuia. Apoi însă… selecţia naturală ar fi plusat miza, favorizându-i pe cei care puteau sesiza înşelătoria. Odată ce fusese inventată minciuna, nu mai exista cale de întoarcere. Dezvoltarea se continua prin efectul „bulgăre de zăpadă”.

– Aşadar, autistul complet, am spus eu, nu poate minţi, sau aprecia dacă altcineva minte. Dar autistul parţial…?

– Unii pot, alţii nu. Depinde de specificul leziunilor. Nu suntem cu toţii identici.

– Înţeleg. Ce se întâmplă însă în privinţa relaţiilor?

Rourke şi-a ferit privirea, de parcă subiectul ar fi fost

insuportabil de dureros, totuşi a continuat fără şovăială, lăsând impresia unui orator experimentat care rosteşte un discurs familiar:

– Modelarea încununată de succes a altor indivizi ajută cooperarea, dar şi minciuna. *Empatia* poate acţiona pentru îmbunătăţirea coeziunii sociale la toate nivelurile. Dar pe măsură ce primii oameni au dezvoltat un grad superior de monogamie, comparativ cu strămoşii lor imediaţi, întregul ghem de procese mintale implicat în *formarea cuplurilor* s-a încâlcit. Empatia faţă de partenerii de reproducere a dobândit o poziţie specială: în anumite circumstanţe, viaţa lor putea fi la fel de importantă pentru transmiterea genelor personale. Bineînţeles, majoritatea animalelor îşi protejează puii, sau perechea, în mod instinctiv, cu riscul vieţii – altruismul este o străveche strategie comportamentală. Dar cum să asiguri compatibilitate între *altruismul instinctiv* şi conştiinţa de sine a omului? De vreme ce în planul doi al fiecărei acţiuni există un eu înmugurit, un simţ crescător al sinelui, cum poate fi el oprit să nu adumbrească totul? Răspunsul este următorul: evoluţia a inventat *relaţiile intime.* Acestea fac posibil ca unele, sau toate calităţile irezistibile asociate eului – modelul sinelui – să poată fi ataşate modelelor altor persoane. Şi nu numai posibil, ci şi plăcut. O plăcere întărită de actul sexual, dar nu limitându-se la el, cum este orgasmul. Şi nici măcar limitându-se la partenerii sexuali, în cazul oamenilor. Relaţiile intime nu reprezintă decât credinţa, răsplătită de creier, că-i *cunoşti* pe oamenii pe care-i iubeşti, în aproape aceeaşi manieră în care te cunoşti pe tine.

În mijlocul expunerii sociobiologice, cuvântul „iubeşti” venise ca un şoc. Rourke însă îl utilizase fără ironie ori conştiinţă de sine, ca şi cum ar fi izbutit să contopească perfect, într-un singur grai, vocabularele emoţiei şi evoluţiei.

– Iar asta e imposibil chiar şi în cazul autismului parţial? am întrebat eu. Din cauză că nu-i poţi modela pe toţi îndeajuns de bine încât să-i *cunoşti* cu adevărat?

Rourke nu credea în răspunsurile ferme de tipul da-sau-nu.

– Repet, noi nu suntem identici. Uneori, modelarea este destul de corectă – la fel de corectă ca a tuturor – însă nu-i răsplătită: lipsesc acele părţi din zona Lamont care îi fac pe majoritatea oamenilor să se simtă bine în relaţiile intime şi să le caute în mod activ. Persoanele respective sunt considerate „reci”, „distante”. Câteodată, este adevărat şi reversul: oamenii sunt împinşi să

caute relaţiile intime, dar modelarea lor este atât de slabă, încât nu pot spera niciodată să le găsească. Poate că le lipsesc talentele sociale de a clădi relaţii sexuale durabile. Sau, chiar dacă sunt îndeajuns de inteligenţi şi inventivi pentru a ocoli problemele sociale, *creierul însuşi* poate aprecia că modelul e imperfect şi refuză să-i răsplătească. În felul acesta, pornirea nu-i niciodată satisfăcută, întrucât aşa ceva este imposibil din punct de vedere fizic.

– Relaţiile sexuale sunt dificile pentru toţi oamenii. S-a sugerat că voi n-aţi făcut altceva decât să inventaţi un sindrom neurologic ce vă permite să abdicaţi de la responsabilitatea faţă de problemele cu care, de fapt, se confruntă toată lumea.

Rourke a privit podeaua şi a zâmbit tolerant:

– Şi ar trebui să ne reunim forţele şi să ne străduim mai mult, nu-i aşa?

– Ori asta, ori să apelaţi la autogrefe pentru corijarea leziunilor. Din creier se puteau extrage, fără probleme, un mic număr de neuroni şi celule gliale, care erau regresate la starea embrionică, multiplicate în culturi de ţesuturi şi apoi reinjectate în zona afectată. Gradienţi artificial menţinuţi de hormoni indicatori embrionari puteau păcăli celulele, făcându-le să creadă că se găseau în creierul aflat în stare de evoluţie, conducându-le spre o nouă încercare de realizare a conexiunilor sinaptice necesare. Rata de succes nu era impresionantă la compleţii autişti, însă, în cazul persoanelor cu leziuni relativ reduse, se apropia de patruzeci la sută.

– Autiştii Voluntari nu se opun opţiunii respective. Noi nu facem campanie decât pentru legalizarea alternativei.

– Mărirea leziunii?

– Da. Până la, şi incluzând, extirparea completă a zonei Lamont.

– *De ce?*

– O altă întrebare complicată. Fiecare are alt motiv. Pentru început, aş spune, ca o chestiune de principiu, că ar trebui să obţinem un maximum de opţiuni. Precum transsexualii.

Se referea la un tip de chirurgie cerebrală, cândva extrem de controversată: RNS. Redistribuire Neurală Sexuală. De aproape un secol, persoanele născute cu nepotriviri între sexul fizic şi cel neural îşi putuseră resculpta corpurile cu exactitate sporită. În anii douăzeci, apăruse altă opţiune: modificarea sexului creierului prin alterarea hărţii conexiunilor neurale a imaginii

corpului, pentru a corespunde cu carnea şi sângele existente. Mulţi indivizi, inclusiv destui transsexuali, militaseră susţinut împotriva legalizării RNS-ului, temându-se de constrângeri, ori de chirurgie aplicată pruncilor. Prin anii patruzeci, însă, devenise o opţiune legală general acceptată, liber aleasă de aproape douăzeci la sută dintre transsexuali.

Pentru *Supralicitarea statisticilor sexuale,* intervievasem persoane care suferiseră felurite operaţii de redistribuire. După ce fusese resculptat namasc, un bărbat neural născut cu corp de femeie proclamase extatic: „Asta-i! Sunt liber, am ajuns acasă!”. Iar altul, care optase pentru RNS, îşi privise în oglindă faţa neschimbată şi rostise: „Parcă am ieşit dintr-un vis, dintr-o halucinaţie, şi pot în sfârşit să mă văd aşa cum sunt în realitate.” Judecând după feedback-ul spectatorilor la *Supralicitarea…,* analogia urma să atragă o compasiune uriaşă… dacă avea să fie aprobată.

– Rezultatul final al oricărei operaţii asupra transsexualilor, am spus eu, este un bărbat *sănătos* sau o femeie *sănătoasă.* Asta nu-i tocmai acelaşi lucru cu a deveni autist.

Rourke nu a întârziat să contracareze.

– Exact ca transsexualii, şi noi suferim de o nepotrivire. Nu între corp şi creier, ci între pornirea către intimitate şi incapacitatea de a o obţine. Nimeni, cu excepţia câtorva fundamentalişti religioşi, n-ar fi atât de crud încât să-i spună unui *transsexual* că va trebui să se resemneze să trăiască aşa cum este şi că intervenţia medicală reprezintă o autoindulgenţă imorală.

– Dar nu vă opreşte nimeni să alegeţi intervenţia medicală! Grefa este legală, iar rata de succes se va îmbunătăţi cu siguranţă.

– Am mai spus, AV nu se opune unor asemenea practici. Pentru unii oameni, reprezintă alegerea corectă.

– Cum ar putea fi însă *o alegere greşită?*

Rourke a ezitat. Fără îndoială, gândise şi repetase tot ceea ce dorea să declare, dar acum ajunseserăm în miezul problemei. Ca să aibă cea mai mică speranţă de obţinere a unui sprijin pentru cauza sa, trebuia să lămurească audienţa de ce *nu* voia să fie vindecat.

– Mulţi autişti compleţi, a început el cu grijă, suferă de afecţiuni cerebrale suplimentare şi de diverse tipuri de retardare mintală. În general, noi nu înregistrăm aşa ceva. Indiferent ce

leziuni ale zonei Lamont avem, suntem – majoritatea – îndeajuns de inteligenţi ca să ne înţelegem starea. Noi *ştim* că non-autiştii sunt capabili să creadă că au dobândit intimitatea. Doar în AV, am decis că am duce-o mai bine fără capacitatea respectivă.

– De ce?

– Pentru că nu este altceva decât o autoamăgire.

– Dacă autismul reprezintă incapacitatea de a-i înţelege pe ceilalţi, iar vindecarea leziunii v-ar asigura acea cunoaştere pierdută…

Rourke m-a întrerupt:

– Dar cât anume *este* cunoaştere şi cât este *amăgirea cunoaşterii?* Reprezintă intimitatea o formă de cunoaştere, sau nu-i decât o credinţă fals alinătoare? Evoluţia nu este interesată dacă noi pricepem sau nu adevărul, decât în sensul cel mai pragmatic. Şi pot exista neadevăruri la fel de pragmatice. Dacă, să zicem, creierul trebuie să ne transmită o senzaţie exagerată în privinţa capacităţii noastre de a ne cunoaşte reciproc, de a face împerecherea compatibilă cu conştiinţa de sine, el va minţi fără ruşine, atât cât este necesar, pentru ca strategia să reuşească.

Amuţisem, neştiind ce să răspund. Venise rândul lui Rourke să mă aştepte să continui. Deşi arăta la fel de stângaci şi timid ca întotdeauna, în expresia lui exista ceva care mă înfiora. El credea cu onestitate că starea sa îi conferise o intuiţie pe care o persoană obişnuită n-o putea împărtăşi. În cazul în care nu-i era *milă* de noi şi de capacitatea noastră neurală de autoamăgire fericită, era imposibil să nu se considere ca fiind deţinătorul viziunii celei mai limpezi şi mai cuprinzătoare.

– Autismul, am început eu ezitând, este… o invaliditate tragică. Cum o puteţi… *romantiza,* transformând-o într-un fel de… alternativă viabilă a modului de trai?

Rourke era politicos, însă ferm:

– Nu fac aşa ceva. Am cunoscut peste o sută de autişti totali şi familiile aferente. *Ştiu* câtă suferinţă implică viaţa lor. Dacă aş putea s-o desfiinţez mâine, aş face-o. Totuşi avem problemele, istoriile şi aspiraţiile noastre. Noi nu suntem complet autişti, iar extirparea zonei Lamont, la maturitate, nu ne va transforma în persoane identice cu cele care sunt aşa din naştere. Cei mai mulţi dintre noi am învăţat să ne recompensăm prin modelarea conştientă, explicită a oamenilor. Necesită mai mult efort decât capacitatea înnăscută – totuşi, când vom pierde şi acest puţin pe care-l avem, nu vom rămâne neajutoraţi. Sau „egoişti”,

„nemiloşi”, „incapabili de compasiune” ori alţi termeni cu care ne denumesc murdoch-ii[15]. Iar dacă ni se va accepta operaţia chirurgicală pe care o revendicăm, aceasta nu va însemna că ne vom pierde slujbele şi nici nu va fi nevoie să fim internaţi în spitale. Aşadar, comunitatea nu va cheltui niciun ban…

– Cheltuielile reprezintă partea cea mai neînsemnată, l-am întrerupt iritat. Este vorba despre faptul că, în mod deliberat, chirurgical, vă lipsiţi de ceva… *fundamental uman.*

Rourke a înălţat privirea din podea şi a încuviinţat calm, de parcă, în sfârşit, spusesem ceva cu care se declara întru totul de acord.

– Exact, a aprobat el. De asemenea, am trăit, timp de decenii întregi, cu un adevăr *fundamental* referitor la relaţiile umane, pe care am optat să nu-l schimbăm pentru efectele alinătoare ale unei grefe cerebrale. Acum nu dorim decât să completăm alegerea respectivă. Să încetăm de a fi pedepsiţi pentru refuzul nostru de a ne amăgi.

Cumva, am dat o formă interviului. Mă îngrozea să-l parafrazez pe James Rourke; când aveam de-a face cu majoritatea oamenilor, îmi venea destul de uşor să judec ce anume era cinstit şi ce nu, însă aici mă găseam pe un teren nesigur. Nu aveam nici măcar siguranţa că l-aş fi putut imita convingător; când încercasem să folosesc consola, limbajul corpului păruse complet anormal, ca şi cum aprecierile implicite ale software-ului (utilizate, de obicei, pentru a încarna un profil gestic semicomplet întrezărit la subiect) ar fi fost introduse exclusiv pentru a umple vidul. Am sfârşit prin a nu modifica nimic, mulţumindu-mă să extrag replicile cele mai bune şi să le montez în alt material, rezumându-mă la naraţiune, atunci când nu aveam altă modalitate.

Am comandat consolei să-mi arate o diagramă a segmentelor întrebuinţate în versiunea montată, aşchii răspândite prin lunga secvenţă lineară a metrajului brut. Fiecare scenă – fiecare cadru neîntrerupt de filmare – a fost clar „definită”: etichetată cu ora şi locul înregistrării, având totodată şi o fotogramă-eşantion la

[15] Keith Rupert Murdoch (n. 1931), australian de origine, magnat al mass-mediei mondiale, deţinând trusturi în Australia, SUA, Marea Britanie şi Hong Kong (n. trad.).

început şi sfârşit. Existau puţine secvenţe din care nu extrăsesem chiar nimic; le-am vizionat pe toate pentru ultima dată, ca să mă asigur că nu scăpasem vreun amănunt important.

Într-una din ele, Rourke mă conducea în „biroul” său – un colţ al apartamentului compus din două camere. Observasem o fotografie a lui, făcută probabil în jurul vârstei de douăzeci de ani, alături de o femeie de aceeaşi etate.

L-am întrebat cine era.

– Fosta mea soţie.

Cuplul se găsea pe o plajă aglomerată cu aspect mediteranean. Se ţineau de mână şi încercau să privească obiectivul – dar fuseseră surprinşi, incapabili de a se împotrivi, schimbând căutături furişe, conspirative, încărcate de sexualitate, dar… şi *cunoscătoare.* Dacă acesta nu constituia un portret al relaţiilor intime, era o imitaţie foarte bună.

Uneori ne putem convinge chiar pe noi înşine că nimic nu-i în neregulă. Pentru o vreme…

– Cât timp aţi fost însurat?

– Aproape un an.

Fusesem curios, bineînţeles, dar nu insistasem, încercând să aflu amănunte. *Nimicuri ADN* era un documentar ştiinţific, nu un reportaj indiscret; viaţa lui particulară nu mă privea.

De asemenea, mai exista o convorbire neoficială pe care o avusesem cu Rourke a doua zi după interviu. Ne plimbaserăm prin parcul universităţii, imediat după ce înregistrasem un metraj de câteva minute cu el la masa de lucru, ajutând un calculator să cerceteze reţelele de limbă hindi în căutarea vocalelor mobile (o operaţiune pe care, de obicei, o făcea de acasă, însă fusesem disperat la gândul de a modifica fundalul, chiar dacă asta însemna distorsionarea realităţii). University of Manchester avea opt campusuri separate, răspândite prin oraş; noi ne găseam în cel mai nou, unde arhitecţii peisagişti o luaseră razna cu vegetaţia reproiectată. Până şi iarba era imposibil de luxuriantă şi verde; în primele secunde, scena îmi păruse chiar şi mie un fotomontaj prost trucat: cerul filmat în Anglia, iar solul înregistrat în Brunei.

– Să ştiţi că vă invidiez meseria, spusese Rourke. Cu AV sunt silit să mă concentrez asupra unui domeniu îngust de schimbare. Dumneavoastră însă deţineţi o privire de ansamblu.

– Asupra cui? Vă referiţi la progresele biotehnologiei?

– Bioteh, imagistică, IA… toate. Întreaga bătălie pentru

termenii-O.

– Termenii-O?

Surâsese enigmatic.

– Cel mic şi cel mare. Aşa va fi reamintit secolul acesta. O bătălie pentru două cuvinte. Două definiţii.

– N-am nici cea mai mică idee la ce vă referiţi.

Treceam printr-o pădure miniaturală plasată în mijlocul curţii de onoare; densă şi exotică, la fel de capricioasă şi ameninţătoare ca orice junglă pictată de un suprarealist.

Rourke se întorsese către mine.

– Care-i lucrul cel mai condescendent pe care-l puteţi oferi celor cu care nu sunteţi de acord, sau pe care nu-i înţelegeţi?

– Nu ştiu. Care este?

– Să-i vindecaţi. Ăsta-i primul termen-O. *Ocrotirea sănătăţii.*

– Aha!

– Tehnologia medicală se va transforma într-o supernovă. Presupun că aţi observat... Atunci, în ce scop va fi utilizată toată energia respectivă? Pentru menţinerea sau crearea „sănătăţii”. Dar ce înseamnă „sănătate”? Să lăsăm deoparte rahaturile evidente cu care este de acord toată lumea. Odată ce vor dispărea viruşii, paraziţii şi oncogenele, care va rămâne obiectivul final al „vindecării”? Să ne jucăm cu toţii rolurile prestabilite într-o „ordine naturală” edenică – se oprise pentru a gesticula ironic spre orhideele şi crinii care înfloreau în jur – cu scopul de a fi readuşi la starea pentru care este optimizată biologia noastră: vânătoare, cules şi moarte la treizeci sau patruzeci de ani? Asta să fie? Sau... să deschidem fiecare mod de existenţă posibil din punct de vedere tehnic? Acela care îşi arogă autoritatea de a defini graniţa dintre *sănătate* şi *boală* poate pretinde... totul.

– Aveţi dreptate, termenul este înşelător, înţelesul e interpretabil... şi probabil că va fi contestabil întotdeauna.

Nu puteam argumenta nici în privinţa lui *condescendent,* Renaşterea Mistică se oferea permanent să „vindece” oamenii de „amorţeala lor psihică”, transformându-ne pe toţi în fiinţe omeneşti „perfect echilibrate”. Altfel spus: cópii perfecte ale lor, cu aceleaşi credinţe, aceleaşi priorităţi şi aceleaşi nevroze şi superstiţii.

– Care este celălalt termen-O? Cel „mare”?

Rourke îşi lăsase capul pe un umăr şi mă examinase şiret.

– Chiar nu puteţi ghici? Poftim un indiciu: care-i modul cel mai

comod, din punct de vedere intelectual, la care vă puteţi gândi pentru a câştiga o dispută?

– Trebuie să mi-l spuneţi chiar dumneavoastră. Nu mă pricep la ghicitori.

– Spui că interlocutorul este lipsit de *omenie.*

Amuţisem, brusc ruşinat, sau cel puţin stânjenit, întrebându-mă cât de tare îl ofensasem cu unele din lucrurile spuse cu o zi în urmă. Necazul cu întâlnirile post-interviuri era că, adesea, interlocutorii îşi petreceau răstimpul scurs de la interviu reconsiderând întreaga discuţie în detaliile cele mai infime şi concluzionând că nu se descurcaseră deloc bine.

– Este cea mai veche armă semantică, continuase Rourke. Gândiţi-vă la toate categoriile sau la oamenii care au fost clasificaţi *non-umani,* în diverse societăţi şi la diferite momente. Cei din alte triburi… Cei cu altă culoare a pielii… Sclavii… Femeile… Bolnavii mintali… Surzii… Homosexualii… Evreii… Bosniacii, croaţii, sârbii, armenii, kurzii…

– Nu credeţi că există o mică diferenţă, începusem pe un ton defensiv, între a trimite pe cineva în camera de gazare şi a folosi expresia pe un ton retoric?

– Bineînţeles că există. Dar să presupunem că dumneavoastră mă acuzaţi de „lipsă de omenie”. Ce înseamnă asta, de fapt? Ce aş fi putut face? Să fi omorât cu sânge rece pe cineva? Să fi înecat un căţeluş? Să fi mâncat carne? Să nu mă fi arătat impresionat de Simfonia a Cincea de Beethoven? Sau, pur şi simplu, să nu fi reuşit să deţin, ori să caut, o viaţă emoţională identică din toate punctele de vedere cu a dumneavoastră? Să fi eşuat în a vă împărtăşi toate valorile şi aspiraţiile?

Nu-i răspunsesem. Bicicliştii zumzăiau prin jungla întunecată dinapoia mea; începuse să plouă, dar frunzişul ne proteja.

Rourke continuase, pe un ton satisfăcut:

– Răspunsul este: „toate cele menţionate”. De aceea şi este atât de al dracului de comod. Punând la îndoială „omenia” cuiva, îl aşezi pe aceeaşi treaptă cu ucigaşii în serie, fiind astfel scutit de grija de a mai trebui să adaugi ceva inteligent despre opiniile persoanei. În plus, laşi să se înţeleagă un vast consens, o majoritate scandalizată aflată înapoia ta, gata să te susţină până la capăt. Atunci când afirmi că Autiştii Voluntari caută să scape de *umanitatea* lor, nu numai că defineşti termenul ca şi cum ai avea dreptul divin de-a o face… dar sugerezi că toţi cei de pe planetă, cu excepţia reîncarnărilor lui Adolf Hitler şi Pol Pot, sunt

de acord cu tine în toate privinţele. A desfăcut braţele şi a declamat către copaci: *„Lasă bisturiul, te implor... în numele întregii omeniri!”*

– Bine, rostisem jalnic. Poate că ieri ar fi trebuit să formulez altfel anumite lucruri. N-am intenţionat să vă insult.

Rourke clătinase din cap amuzat.

– Nu m-am supărat. La urma urmelor, este un război şi, ca atare, nu mă pot aştepta la o predare instantanee. Sunteţi credincios unei definiţii limitate a Marelui O, ba chiar este posibil să credeţi cu toată onestitatea că şi ceilalţi gândesc ca dumneavoastră. Eu sunt pentru o definiţie mai cuprinzătoare. Suntem de acord să fim în dezacord. Ne vedem în tranşee.

Limitată? Deschisesem gura să neg acuzaţia, dar nu ştiusem cum anume m-aş fi putut apăra. Ce aş fi putut spune? Că, odată, făcusem un documentar plin de înţelegere faţă de emigranţii sexuali? (Câtă bunăvoinţă!) Şi că acum trebuia să-l contrabalansez cu o poveste de frankenştiinţă despre Autiştii Voluntari?

În consecinţă, el avusese ultimul cuvânt (chiar dacă numai în timp real). Îmi scuturase mâna şi ne despărţiserăm.

Am mai vizionat încă o dată totul. Rourke se dovedea remarcabil de elocvent, aproape charismatic în felul lui straniu, şi tot ceea ce spusese era relevant. Totuşi, terminologia proprie, izbucnirile demente... păreau prea bizare, dezordonate şi provocatoare.

N-am folosit metrajul şi nici n-am citat din el.

Plecasem la o altă întâlnire din universitate: o după-amiază cu faimosul CIM din Manchester, grupul de Cercetare Imagistică Medicală. Mi se păruse o şansă prea bună ca s-o ratez – în fond, imagistica se găsea îndărătul identificării definitive a autismului parţial.

Am examinat superficial metrajul. Cea mai mare parte era bună şi probabil că puteam scoate un subiect autonom de cinci minute pentru un program caleidoscop SeeNet, însă acum devenise clar că demonstraţia concisă de pe notepadul lui Rourke asigurase toate scanările cerebrale de care avea cu adevărat nevoie *Nimicuri ADN.*

Principalul experiment pe care-l filmasem implica o studentă citind poezie în tăcere, în vreme ce scanerul subtitra imaginea creierului ei cu fiecare vers, pe măsură ce era parcurs. Existau trei variante independente de subtitrare, bazate pe date vizuale

primare, pe recunoaşterea formei cuvintelor şi pe reprezentările semantice finale ale creierului… ultima dintre ele potrivindu-se uneori doar puţin cu celelalte, înainte ca înţelesurile exacte ale cuvintelor să difuzeze într-un nor de asociaţii. Oricât de atrăgător prin stranietate ar fi fost, nu avea nicio legătură cu zona Lamont.

Spre sfârşitul zilei, unul dintre cercetători – Margaret Williams, şefa echipei de dezvoltare software – îmi propusese să intru eu însumi în uterul scanerului. Poate că doreau să inverseze rolurile, să mă cerceteze şi înregistreze cu maşinăriile lor, aşa cum făcusem eu timp de patru ore. În tot cazul, Williams fusese atât de insistentă, încât lăsase impresia că era o problemă justiţiară.

– Ai putea înregistra punctul de vedere al subiectului, spusese ea, iar noi am arunca o privire la toată aparatura ta ascunsă.

Refuzasem.

– Nu ştiu ce efect pot avea câmpurile magnetice asupra hardware-ului.

– Absolut niciunul, te asigur. Echipamentul tău trebuie să fie în principal optic, restul fiind ecranat. Călătoreşti des cu avionul, nu-i aşa? Treci prin porţile normale de securitate?

– Da, însă…

– Câmpurile noastre nu sunt mai puternice. Am putea încerca să-ţi citim chiar activitatea nervilor optici, prin intermediul scanerului, şi apoi să comparăm datele cu înregistrările tale directe.

– N-am la mine modulul de descărcare. L-am lăsat la hotel.

Ea îşi muşcase buzele, frustrată; în mod evident, dorise din tot sufletul să-mi spună să tac din gură şi să intru în scaner.

– Păcat… Ai avea probleme cu garanţia, dacă am improviza ceva – cu propriul nostru cablu şi cu interfaţa?

– Mă tem că da. Software-ul ar consemna utilizarea de echipamente non-standard şi mă pot trezi cu necazuri la următoarea verificare anuală.

Cu toate acestea, Williams nu abandonase atât de uşor.

– Mai devreme, te refereai la Autiştii Voluntari. Dacă doreşti ceva spectaculos cu care să ilustrezi *asta…* am putea imagina propria ta zonă Lamont, în vreme ce te gândeşti la diferite persoane. Putem înregistra secvenţa şi apoi să ţi-o rulăm. După aceea, poţi arăta audienţei o copie funcţionând în timp real. Nu o simplă animaţie cu sclipici: carne şi oase în plină acţiune. Neuronii pompând ioni de calciu, sinapsele declanşând… Putem chiar transforma arhitectura neurală într-o diagramă funcţională,

s-o calibrăm şi să identificăm simbolurile trăsăturilor. Avem tot software-ul…

– Este o ofertă foarte generoasă, îi răspunsesem. Dar… ce fel de jurnalist de mâna a zecea aş mai fi, dacă aş începe să recurg la folosirea persoanei mele ca subiect al documentarelor?

7

Cu două săptămâni înainte de începerea conferinţei Centenarul Einstein, am încheiat cu SeeNet contractul pentru *Violet Mosala: Susţinătoarea simetriei.* În timp ce-mi semnam numele pe documentul electronic, folosind creionul optic al notepadului, am încercat să mă conving că primisem subiectul fiindcă aveam să-l fac bine, nu doar pentru că apelasem la rang şi cerşisem o favoare. Nu exista nicio îndoială că Sarah Knight era lipsită de experienţă; cu cinci ani mai tânără decât mine, ea îşi desfăşurase majoritatea carierei în jurnalismul politic. Calitatea de „fan” mărturisit al lui Mosala putea reprezenta chiar un handicap; nimeni de la SeeNet n-ar fi dorit o hagiografie sentimentală. În ciuda presupusului meu profesionalism, de-abia aruncasem o privire pe rezumatul întocmit de **Sisif;** încă nu aveam habar în ce intram.

În realitate, nu-mi păsa de detalii; tot ceea ce conta era să las în urmă *Nimicuri ADN* şi să fug cât mai departe de *Distres.* După douăsprezece luni de afundare în excesele cele mai neplăcute ale biotehnologiei, lumea foarte veche a fizicii teoretice strălucea în mintea mea precum un rai matematic anesteziat, unde totul era rece, abstract şi total lipsit de urmări… o imagine contopindu-se perfect cu însuşi fulgul alb de coral al Nonstatului, crescând în Pacificul albastru aidoma unei stele perfect fractale. O parte din mine înţelegea cu precizie că dacă aveam să mă îndrăgostesc de aceste miraje minunate, urma cu siguranţă să fiu dezamăgit; ba chiar m-am străduit să-mi închipui modurile cele mai neplăcute în care puteam fi readus cu picioarele pe Pământ. *Aş putea suferi forme de pneumonie sau malarie rezistente la majoritatea medicamentelor, forme mutante la care localnicii sunt imuni. Din cauza embargoului, nu existau farmuri din ultimele generaţii, care să analizeze organismele patogene şi să proiecteze instantaneu remedii, şi aveam să fiu prea slăbit pentru a zbura înapoi, spre civilizaţie…* Nu era un scenariu

imposibil; de-a lungul anilor, embargoul ucisese sute de persoane.

Totuşi, orice avea să fie preferabil unei confruntări directe cu o victimă a distresului.

Am lăsat un mesaj pentru Violet Mosala. Bănuisem că se afla acasă, în Cape Town, deşi software-ul care-mi răspunsese nu dezvăluise nimic. M-am prezentat, i-am mulţumit pentru acordul generos de a-şi face timp liber pentru proiectul nostru şi, în general, am emis clişee politicoase. N-am spus nimic care s-o determine să mă caute; ştiam că o conversaţie prea lungă în timp real mi-ar fi dezvăluit totala ignoranţă în privinţa vieţii şi muncii ei. *Pneumonie, malarie... riscul de a mă face complet de râs...* Nu-mi păsa. Nu mă gândeam decât la felul în care puteam scăpa.

Mă mobilizasem să fiu „silit să retrăiesc" învierea lui Daniel Cavolini, dar ar fi trebuit să ştiu de la bun început cât de absurd era aşa ceva. Montajul nu recreează niciodată trecutul; mai degrabă, aduce cu autopsia acestuia. Am lucrat episodul cu detaşare (fiecare oră petrecută pentru a-l replăsmui a transformat sarcina de a-mi imagina reacţiile unui spectator care-l viziona pentru prima dată într-o chestiune de calcul şi instinct) şi tot mai puţin conectat de ceea ce simţisem eu însumi despre evenimentele cu pricina. Până şi versiunea finală, superficial de curgătoare şi directă, a reprezentat pentru mine un fel de înviere post-mortem a unei învieri post-mortem. Se petrecuse, se terminase; indiferent ce iluzie de moment a vieţii izbutise să creeze tehnologia, aceasta nu era mai capabilă să coboare de pe ecran şi să umble pe stradă decât un cadavru tresărind.

Luke, fratele lui Daniel, fusese acuzat de crimă şi deja se recunoscuse vinovat. Am apelat sistemul de înregistrări al tribunalului şi am parcurs rapid metrajul celor trei audieri desfăşurate până în prezent. Magistratul ordonase un raport psihiatric, ce concluzionase că Luke Cavolini suferea de accese ocazionale de „furie nemotivată", care nu-l îndepărtaseră niciodată atât de mult de contactul cu realitatea încât să poată fi clasificat bolnav mintal şi tratat împotriva voinţei sale. Era competent şi culpabil şi înţelegea perfect ceea ce făcuse, ba

deţinea chiar şi un „mobil”: o ceartă, cu o seară în urmă, legată de împrumutul unei jachete de la Daniel. Avea să ajungă într-o închisoare obişnuită, pentru cel puţin cincisprezece ani.

Metrajul tribunalului constituia domeniu public, dar nu aveam timp să-l utilizez în versiunea difuzată. Ca atare, am scris un postscriptum scurt la episodul învierii, consemnând faptele seci: acuzaţiile şi recunoaşterea crimei. N-am menţionat raportul psihiatric; nu voiam să tulbur apele. Consola a derulat textul peste stop-cadrul lui Daniel Cavolini urlând.

– Genericul, am rostit. Lista realizatorilor.

Era marţi, douăzeci şi trei martie, ora patru şi şapte minute după-amiaza.

Nimicuri ADN se terminase.

I-am lăsat Ginei un bilet în hol şi am plecat spre Epping, ca să mă vaccinez pentru călătoria ce mă aştepta. Savanţii Nonstatului trimit în reţea „buletine despre starea vremii”, atât meteorologice, cât şi epidemiologice, şi în ciuda tuturor celorlalte acte bizare de ostracizare politică, organismele importante din ONU tratează aceste date de parcă ar proveni de la un stat membru sfânt. După cum reieşea din respectivele buletine, nu erau indicate vaccinările pentru pneumonie sau malarie – în schimb, avuseseră loc recente manifestări ale câtorva noi forme de adenoviruşi, niciunul letal, totuşi potenţial debilitanţi, în suficientă măsură pentru a-mi nenoroci sejurul. Alice Tomasz, medicul meu personal, a descărcat secvenţe pentru câteva peptide mici ce simulau corespunzătoarele proteine virale de suprafaţă, le-a sintetizat ARN-ul şi apoi a îmbinat fragmentele într-un adenovirus personalizat, inofensiv. Întregul proces a durat vreo zece minute.

Când am inhalat vaccinul viu, Alice rosti:

– Mi-a plăcut *Supralicitarea statisticilor sexuale.*

– Mulţumesc.

– Deşi partea aceea de la sfârşit… Elaine Ho vorbind despre sexe şi evoluţie… Pe tine te-a convins?

Ho afirmase că oamenii petrecuseră ultimele câteva milioane de ani inversând străvechile extreme ale dimorfismului sexual şi diferenţelor comportamentale ale mamiferelor. Treptat, noi dezvoltaserăm tertipuri biochimice care *interferau* în mod activ

cu vechile programe genetice pentru căile neurale specifice sexelor; planurile conceptuale separate continuau să fie moştenite, însă efectele hormonale din uter opreau completa lor punere în aplicare, „masculinizând” în esenţă creierul fiecărui embrion feminin şi „feminizând” creierul masculilor. (Homosexualitatea rezulta atunci când procesul depăşea, foarte puţin, normalul.) În cele din urmă, chiar dacă adoptam o poziţie Edenită şi refuzam orice manipulare genetică, sexele convergeau deja. Indiferent dacă acţionam sau nu asupra naturii, natura acţiona asupra ei însăşi.

– Părea o încheiere interesantă. Iar toate spusele ei erau adevărate, nu?

Alice evită răspunsul.

– Acum la ce mai lucrezi?

Nu mă simţeam în stare să mărturisesc despre *Nimicuri ADN...* dar în aceeaşi măsură mă temeam s-o menţionez pe Violet Mosala, pentru cazul în care propria-mi doctoriţă se dovedea mai cunoscătoare decât mine în privinţa TU a lui Mosala. Nu exageram câtuşi de puţin în privinţa temerilor; Alice era obscen de informată în toate domeniile.

– De fapt, la nimic, i-am răspuns. Sunt în concediu.

Ea examină din nou însemnările din tăblia biroului, care includeau şi datele din farmul meu.

– Bravo ţie! Numai să nu te relaxezi prea tare…

M-am simţit ca un idiot, prins cu o minciună evidentă; totuşi, când am ieşit din clinică, faptul a încetat să aibă importanţă. Strada era împestriţată cu umbrele frunzelor, iar dinspre sud sufla o adiere blândă şi răcoroasă. *Nimicuri ADN* se terminase şi mă simţeam despovărat, ca şi cum tocmai fusesem anunţat că nu aveam o boală fatală. Epping era un centru suburban liniştit: o clinică medicală, una stomatologică, o florărie, un coafor şi două restaurante (non-experimentale). Fără Ruine; sectorul comercial fusese demolat cu cincisprezece ani în urmă şi plantat cu pădure reproiectată genetic. Niciun fel de panouri publicitare (deşi tricourile cu reclame aproape compensau pierderea). În rarele după-amieze de duminică, când nimic altceva nu ne răpea timpul, Gina şi eu suiam aici, absolut fără motiv, şi stăteam lângă fântână. Iar după revenirea de pe Nonstat – cu opt luni la dispoziţie pentru montajul final al lui *Violet Mosala* – urmau să existe mai multe astfel de zile decât în ultima vreme.

Când am deschis uşa, Gina stătea în hol, parcă aşteptându-mi

întoarcerea. Părea agitată. Tulburată. Am înaintat, întrebând:

– Ce s-a întâmplat?

Ea se dădu înapoi, ridicând braţele, parcă ferindu-se de un atac.

– Andrew, rosti, ştiu că nu-i tocmai momentul potrivit. Dar am aşteptat…

În capătul holului se aflau trei valize.

Lumea se îndepărtă brusc de mine. Tot ceea ce mă înconjura se retrase cu un pas.

– Ce se întâmplă? am întrebat.

– Nu te enerva!

– Nu m-am enervat. (Era adevărat.) Pur şi simplu, nu înţeleg.

– Ţi-am oferit destule ocazii de a îndrepta lucrurile, spuse Gina. Tu însă ai continuat ca şi cum nu s-ar fi schimbat nimic.

Ceva ciudat se petrecea cu simţul echilibrului meu; aveam senzaţia că mă clătinam puternic, deşi ştiam că nici nu mă clinteam din loc. Gina arăta nefericită. Am întins braţele spre ea, căutând s-o alin.

– Nu mi-ai putut spune că ceva e-n neregulă?

– Era nevoie s-o fac? Eşti orb?

– Poate că da.

– Nu mai eşti un copil, nu? Nu eşti prost.

– Realmente, nu ştiu ce se presupune că aş fi făcut…

– Nu, râse ea cu amărăciune, sigur că nu! Doar că ai început să mă tratezi ca pe un soi de… obligaţie dificilă. De ce să fi crezut că asta reprezenta ceva anormal?

– Am început să te tratez… când? Te referi la ultimele trei săptămâni? Ştiai doar cum merg lucrurile în timpul montajului. Am crezut…

– Nu mă refer la rahatul tău de *slujbă!* zbieră Gina.

Doream să mă aşez pe podea, să-mi regăsesc echilibrul, să-mi recapăt orientarea, însă mă temeam că acţiunea mea putea fi interpretată greşit.

– Te rog, urmă ea cu răceală, nu sta acolo, blocând drumul! Mă intimidezi.

– Ce crezi c-o să fac? Să te ţin prizonieră?

Gina nu răspunse. Am trecut pe lângă ea, intrând în bucătărie. Ea se întoarse şi rămase în prag, privindu-mă. Habar nu aveam ce să-i spun. Habar nu aveam de unde să încep.

– Te iubesc.

– Te previn, nu începe!

– Dacă am stricat ceva, dă-mi şansa să repar lucrurile. O să mă străduiesc mai tare…

– Nimic nu-i mai rău decât atunci când te *străduieşti mai tare…* Încordarea e prea a dracului de evidentă.

– Am considerat mereu că…

I-am întâlnit privirea – ochii ei negri, expresivi, neverosimil de frumoşi. Chiar şi acum, vederea lor anula orice gândeam şi simţeam, transformându-mă parţial într-un copil neajutorat, zăpăcit. Totuşi, eu mă concentrasem întotdeauna, fusesem întotdeauna atent. *Cum se ajunsese aici?* Ce indicii putusem scăpa… când, cum? Aş fi dorit să solicit date, ore, locuri…

Gina îşi feri căutătura şi replică:

– E prea târziu ca să mai schimbăm ceva. Am găsit alt bărbat. În ultimele trei luni, m-am întâlnit cu altcineva. Dacă într-adevăr n-ai ştiut asta… ce fel de mesaj îţi trebuia? Să-l aduc acasă şi să ne regulăm în faţa ta?

Am închis ochii. Nu mai voiam să aud nimic; nu era decât zgomot de fond ce complica şi mai mult lucrurile. Am rostit încet:

– Nu-mi pasă ce ai făcut. Putem încă…

Ea păşi spre mine şi strigă:

– *Mie-mi pasă!* Imbecil egoist! *Mie-mi pasă!*

Lacrimile îi şiroiau pe faţă. Dincolo de tot ceea ce mă străduiam să înţeleg, tânjeam pur şi simplu s-o ţin în braţe; încă nu puteam crede că eu constituiam motivul durerii ei.

– Uită-te la tine! spuse dispreţuitoare. Eu sunt cea care tocmai ţi-a spus că mi-am făcut de cap cu altul, ascunzându-mă de tine! Eu sunt cea care te părăseşte! Şi cu toate astea, mă doare de o mie de ori mai tare decât tot ce te-ar durea pe tine vreodată…

Probabil că mă gândisem la ce urma să fac în continuare, probabil că-mi pusesem la punct un plan, dar nu-mi reamintesc că m-aş fi întors spre chiuvetă şi că aş fi căutat un cuţit, nu mă revăd descheindu-mi cămaşa. M-am trezit însă lângă uşa bucătăriei, brăzdându-mi abdomenul cu vârful cuţitului şi rostind calm:

– Dintotdeauna ai dorit cicatrice. Uite nişte cicatrice!

Gina se aruncă asupra mea, răsturnându-mă. Am împins cuţitul departe, sub masă. Înainte să mă pot ridica, ea se aşeză pe pieptul meu şi începu să mă izbească cu pumnii şi palmele.

– Crezi că asta *doare?* ţipă ea. Crezi că-i acelaşi lucru? Nici măcar nu ştii care-i diferenţa, aşa-i? *Aşa-i?*

Am rămas întins pe podea, ferindu-mi privirea, în timp ce ea

îmi lovea faţa şi umerii. Nu simţeam absolut nimic, aşteptam doar să termine, dar când ea se sculă şi se pregăti de plecare, scâncind în vreme ce se împleticea prin bucătărie, am dorit s-o rănesc, rău de tot.

– La ce te aşteptai? am întrebat calm. Nu pot plânge la comandă, ca tine. Nivelul meu de prolactină nu-mi permite.

Am auzit-o târând valizele pe hol. M-am închipuit urmând-o afară, oferindu-mă s-o ajut, făcând o scenă. Totuşi, dorinţa mea de răzbunare se destrămase deja. O iubeam, o doream înapoi… dar ceea ce-mi închipuiam că aş fi făcut pentru asta părea să garanteze că ar fi rănit-o, că ar fi înrăutăţit lucrurile.

Uşa se trânti, închizându-se.

M-am ghemuit pe podea. Sângeram urât şi scrâşneam din dinţi – atât pentru a nu mai simţi izul metalic şi senzaţia de incontinenţă neajutorată, cât şi împotriva durerii; ştiam însă că nu aveam răni serioase. Nu înnebunisem de gelozie şi furie, ca să-mi ating vreo arteră; dintotdeauna ştiusem cu exactitate ce anume făceam.

Pentru asta trebuia să mă simt ruşinat? Ruşinat că nu sfărâmasem mobile, că nu-mi făcusem harachiri, sau că nu încercasem s-o ucid pe ea ? Puteam încă simţi înţepătura dispreţului Ginei; dacă într-adevăr nu-i cunoscusem gândurile până atunci, în clipa când mă trântise pe podea înţelesesem un lucru: fiindcă nu fusesem copleşit de emoţii, fiindcă nu-mi pierdusem controlul… în ochii ei, eram într-un fel mai puţin decât om.

Mi-am petrecut un prosop peste rănile superficiale, apoi i-am spus farmului ce se întâmplase. A zumzăit câteva minute, după care a eliminat un unguent de antibiotice, coagulanţi şi un adeziv tip colagen. Această combinaţie s-a întărit şi s-a uscat pe pielea mea, ca un bandaj strâns.

Farmul nu avea senzori vizuali, dar am stat lângă telefon şi i-am arătat rezultatele.

– Evită eforturile în timpul defecării, îmi spuse. Şi încearcă să nu râzi prea tare.

8

– Am fost trimis, rosti morocănos Angelo.

– Atunci, intră.

Mă urmă pe hol, până în salon.

– Ce fac fetele? l-am întrebat.

– Sunt bine. Obositoare…

Maria avea trei ani, iar Louise doi. Angelo şi Lisa lucrau amândoi acasă, în camere antifonice, ocupându-se pe rând de copii. Angelo era matematician la o universitate nominal canadiană pe reţea; Lisa era chimist de polimeri la o companie cu secţiile de producţie în Olanda.

Rămăseserăm prieteni din facultate, dar n-o cunoscusem pe sora lui decât după naşterea Louisei. Gina le vizitase pe mamă şi pe fiică în maternitate; mă îndrăgostisem de ea în ascensor, înainte de a avea habar cine era.

Angelo se aşeză şi continuă precaut:

– Cred că vrea doar să ştie ce mai faci.

– I-am trimis zece mesaje în zece zile. Ştie exact ce mai fac.

– Spunea că le-ai întrerupt brusc.

– *Brusc?* N-o să capete de la mine mai mult de zece dovezi de umilire ritualică, fără niciun răspuns.

Nu dorisem să am un ton amărât, însă Angelo începuse deja să semene cu un emisar de pace abandonat pe câmpul de luptă. Am râs.

– Spune-i orice doreşte să audă. Spune-i că sunt distrus… dar că-mi revin rapid. Nu vreau să se simtă insultată… dar nici vinovată.

Zâmbi nesigur, de parcă făcusem o glumă proastă.

– Ea suferă.

Mi-am încleştat pumnii şi am rostit apăsat:

– Ştiu asta şi sufăr şi eu. Nu crezi totuşi că s-ar simţi mai bine dacă i-ai spune… M-am oprit. Ce ţi-a zis să-mi spui dacă aş fi întrebat despre şansele ei de întoarcere?

– Că sunt nule.

– Bineînţeles. Dar… vorbea serios? Ce ţi-a zis să-mi spui dacă aş fi întrebat dacă vorbea serios?

– Andrew…

– Las-o baltă!

Se aşternu o tăcere stânjenitoare. M-am gândit să-l întreb unde se afla Gina, cu cine era, însă ştiam că n-avea să-mi spună. De fapt, nici nu doream să aflu.

– Mâine trebuie să plec spre Nonstat.

– Da, am auzit. Baftă!

– Există un alt jurnalist doritor să preia proiectul. Ar fi suficient

să dau un telefon…

El clătină din cap.

– N-ai niciun motiv s-o faci. N-ar schimba cu nimic lucrurile. Tăcerea reveni. După o vreme, Angelo scotoci într-un buzunar al jachetei şi scoase un flacon micuţ din plastic.

– Am nişte DE-uri.

Am gemut.

– Nu obişnuiai să iei asemenea porcării!

– Sunt inofensive! mă privi el jignit. Uneori îmi place să mă deconectez. Ce-i rău în asta?

– Nimic.

Dezinhibitorii erau non-toxici şi non-dependenţi. Creau o uşoară senzaţie de bine şi sporeau efortul necesar unei gândiri analitice, oarecum asemănător unei doze moderate de alcool sau canabis, cu puţine dintre efectele lor secundare. Concentraţia în sânge era autolimitatoare – peste un anumit nivel, molecula îşi cataliza propria distrugere – aşa încât înghiţirea unui singur DE avea exact acelaşi efect cu cea a unui tub întreg.

Angelo îmi oferi flaconul. Am luat fără chef o tabletă şi am rămas cu ea în palmă.

Alcoolul dispăruse aproape complet din societatea rafinată, înainte ca eu să fi împlinit zece ani; totuşi, întrebuinţarea lui drept „lubrifiant social” păruse întotdeauna elogiată retrospectiv, ca fiind evident benefică, şi doar violenţa şi leziunile organice induse erau considerate patologice. Pentru mine, însă, glonţul magic ce-i luase locul reprezenta o distilare a problemei reale. Ciroza, afecţiunile cerebrale, diferitele cancere, cele mai teribile accidente de circulaţie, ca şi crimele comise sub influenţa băuturii dispăruseră din fericire… dar eu personal încă nu mă simţeam pregătit să accept faptul că fiinţele omeneşti erau, fizic, incapabile de a comunica ori de a se relaxa fără ajutorul unor medicamente psihoactive.

Angelo înghiţi o tabletă şi rosti mustrător:

– Haide, n-o să te omoare! Toate societăţile omeneşti cunoscute au întrebuinţat un soi de…

Am simulat că înghit pastila, dar am păstrat-o în palmă. *Fac ceva pe toate societăţile omeneşti cunoscute!* Am încercat un scurt fior de vinovăţie înaintea minciunii, dar n-am avut energia pentru a mă lansa într-o argumentare. În plus, lipsa mea de onestitate era bine intenţionată, îmi puteam imagina, mai mult sau mai puţin, ce-i spusese Gina fratelui ei: *Îndoapă-l cu DE-uri, e*

singurul mod în care va începe să vorbească. Îl trimisese pe Angelo aici în speranţa că mă voi descărca, că voi vărsa totul din mine şi mă voi *lecui.* Era un gest mişcător din partea amândurora, iar drept răspuns puteam măcar reduce numărul minciunilor pe care el trebuia să i le reproducă pentru a o convinge că făcuse un lucru bun.

Ochii lui Angelo luciră oarecum mat, pe măsură ce chimicalele dezactivau diverse trasee cerebrale. M-am gândit că James Rourke ar fi trebuit să adauge un al treilea termen-O pe lista lui: onestitate. Freud împovărase cultura occidentală cu noţiunea bizară potrivit căreia afirmaţiile cele mai puţin cumpănite sunt întotdeauna, în chip magic, cele mai adevărate; că analiza nu adaugă nimic, iar eul doar cenzurează ori minte. Ideea se născuse mai degrabă din comoditate decât din alte considerente: el identificase acea parte a minţii ce putea fi păcălită cel mai uşor, prin vicleşuguri de tipul asociaţiilor de cuvinte, apoi declarase că produsul rămas era „onest".

Acum, însă, când cuvintele mele erau sanctificate chimic, şi cel puţin aveau să fie luate în serios, am trecut direct la subiect:

– Uite ce-i: spune-i Ginei că n-o să păţesc nimic. Îmi pare rău că am făcut-o să sufere. Ştiu că am fost egoist. Voi încerca să mă schimb, încă ţin la ea... dar ştiu că s-a terminat.

Am căutat să mai găsesc şi alte declaraţii, dar realmente nu exista nimic altceva care trebuia să fie ştiut de ea.

Angelo încuviinţă sobru, de parcă spusesem ceva nou şi profund.

– N-am putut niciodată înţelege de ce rupeai întotdeauna legăturile cu femeile. Credeam că eşti doar ghinionist. Ai însă dreptate: eşti un egoist nenorocit! Nu-ţi pasă decât de munca ta.

– Exact.

– Şi ce ai de gând să faci? Să-ncepi altă carieră?

– Nu. Să trăiesc singur.

– Asta-i şi mai rău, se strâmbă el. Asta te face de două ori mai egoist.

Am izbucnit în râs.

– Chiar aşa? Vrei să-mi explici de ce anume?

– Pentru că nici măcar nu-ncerci!

– Dar dacă *încercările* sunt pe socoteala altora? Dacă am obosit să-i rănesc pe oameni şi am decis să n-o mai fac?

Această idee simplă păru să-l deconcerteze. Se apucase târziu de DE-uri; poate că lui îi zăpăciseră creierul mai mult decât

acelor persoane care dezvoltaseră din adolescenţă o toleranţă pentru medicament.

– Crezusem cu toată sinceritatea, am spus, că aş putea ferici pe cineva. Şi pe mine. Dar, după şase încercări, apreciez că am făcut dovada că nu sunt în stare de aşa ceva. Aşadar, mă conformez jurământului hipocratic: Să nu faci rău. Ce-i în neregulă cu asta?

Angelo mă privea nehotărât.

– Mi-e greu să te imaginez ca pe un sihastru.

– Hotărăşte-te: mai întâi mă faci egoist, apoi cucernic. Şi sper că nu-mi conteşti capacităţile masturbatorii.

– Nu, dar nu uita că fanteziile sexuale ridică o mică problemă: te fac să-ţi doreşti şi mai mult fiinţa reală.

Am ridicat din umeri.

– Aş putea deveni asexuat neural.

– Foarte amuzant!

– Ei bine, posibilitatea rămâne oricând valabilă, ca o ultimă soluţie.

Întregul ritual stupid începuse deja să mă obosească, însă dacă-l dădeam prea repede afară exista riscul să-i ofere Ginei un raport nesatisfăcător asupra catharsisului. Detaliile nu contau, avea să i se permită să le păstreze pentru sine, totuşi trebuia să fie capabil să afirme cu toată seriozitatea că ne dezgoliserăm sufletele până la orele mici ale dimineţii.

– Tu spuneai mereu că n-o să te însori niciodată, i-am reamintit. Monogamia se adresa celor slabi. Relaţiile sexuale întâmplătoare erau mai oneste şi mai bune pentru toţi cei implicaţi…

Angelo râse, scrâşnind din dinţi.

– Aveam *nouăsprezece* ani pe atunci. Ţi-ar plăcea să dezgrop câteva din minunatele tale filme din aceeaşi perioadă?

– Dacă ai copiile… spune preţul.

Părea neverosimil, dar petrecusem patru ani din viaţă – şi irosisem mii de dolari câştigaţi din felurite slujbe ocazionale – pentru a realiza şase drame experimentale ucigaş de pretenţioase. Versiunea mea *butoh* submarină a lui *Aşteptându-l pe Godot* constituia probabil cea mai îngrozitoare creaţie individuală a epocii video digitale.

Angelo fixă covorul, brusc gânditor.

– Totuşi, credeam asta, la modul serios. Pe atunci… ideea unei familii… – se înfiora – suna ca un fel de înmormântare de

viu. Nu-mi puteam imagina ceva mai rău.

– Aşadar, ai evoluat. Felicitări!

Îmi azvârli o privire furioasă.

– Nu mai fi atât de al dracului de şmecher!

– Scuză-mă!

Nu părea să glumească; atinsesem un punct sensibil.

– Nimeni nu *evoluează,* zise Angelo. Asta-i una dintre minciunile cele mai odioase care ni se spun. Oamenii se schimbă. Oamenii fac compromisuri. Oamenii se împotmolesc în situaţii pe care nu şi le doresc... şi îşi dau silinţa să facă tot ce e mai bine. Nu încerca însă să-mi spui că există un fel de... evoluţie glorios predestinată până ia *maturitatea emoţională.* Nu-i adevărat!

– S-a întâmplat ceva? l-am întrebat stingherit. Între tine şi Lisa?

El clătină din cap în semn de scuză.

– Nu. Totu-i perfect. Viaţa e minunată. Îi iubesc pe toţi. Totuşi... Îşi feri privirea şi trupul i se încordă vizibil. Doar fiindcă aş fi înnebunit dacă n-aş fi făcut-o. Doar pentru că *eu fac lucrurile să meargă.*

– Contează că reuşeşti să realizezi ce ţi-ai propus.

– Da! Se strâmbă, iritat de faptul că nu înţelegeam principalul. Nici măcar nu mai e atât de greu. Nu-i decât o obişnuinţă. Însă... credeam c-o să fie mai mult. Credeam că dacă te schimbi de la... aprecierea unui lucru la aprecierea altuia, asta se întâmplă fiindcă ai învăţat ceva nou, fiindcă ai înţeles mai bine. *Dar nu-i deloc aşa.* Pur şi simplu, eu apreciez situaţia în care mă găsesc. Asta-i! Asta-i toată povestea. Oamenii transformă necesitatea în virtute. Ei sanctifică lucrurile de care nu pot scăpa. O *iubesc* pe Lisa şi le *iubesc* pe fete... dar nu există un motiv mai profund decât faptul că asta-i tot ceea ce pot scoate mai bun din viaţa mea, în acest moment. Nu sunt în stare să contrazic nici măcar o singură afirmaţie dintre cele făcute la nouăsprezece ani, pentru că acum nu *ştiu mai bine.* Asta mă irită: toate blestematele de minciuni pretenţioase despre *evoluţie* şi *maturizare,* pe care ni le-au vârât în cap. Nimeni n-a spus vreodată adevărul, recunoscând că „iubire” şi „sacrificiu” reprezintă ceea ce faci pentru a rămâne întreg la minte atunci când te trezeşti înghesuit într-un tip diferit de fundătură.

– Constat că mănânci rahat, nu glumă! am comentat. Sper că nu iei DE-uri la petreceri.

Pentru o clipă, păru rănit, apoi pricepu: îl asiguram că aveam

să tac. Nu intenţionam să reproduc nici măcar un singur cuvânt din toate astea când urma să fie treaz.

L-am condus până la staţie, înainte de miezul nopţii. Sufla o briză caldă, iar pe cer se zăreau zece mii de stele.

– Baftă pe Nonstat!

– Şi ţie la raport.

– Ah… O să-i zic Ginei…

Se întrerupse, încruntându-se precum un afazic.

– O să te gândeşti tu la ceva.

– Da.

Am privit trenul până a dispărut, în vreme ce gândurile mi se învârteau în cap: totuşi, ea m-a ajutat, în cele din urmă. De fapt, pentru o vreme, uitasem de noi doi. Ea avea să supravieţuiască. Şi eu aveam să supravieţuiesc. Iar mâine urma să fiu pe o insulă din Pacificul de Sud… căutând să scap basma curată dintr-un sejur de două săptămâni cu Violet Mosala.

Înghesuit într-un tip diferit de fundătură.

Ce aş fi putut cere mai mult?

Partea a doua

9

Insula vie, artificială, a Nonstatului era ancorată de un guyot fără nume – un vulcan submarin, stins şi cu vârful plat – în mijlocul Pacificului de Sud. Situată la treizeci şi două de grade latitudine, ea se găsea în afara zonelor de resurse ale naţiunilor polineziene din nord, în ape internaţionale necontestate. (Culmea ridicolului, graniţe revendicate de amărâţii stabiliţi în Antarctica.) Părea departe, dar din Sydney erau numai patru mii de kilometri; o cursă directă ar fi durat mai puţin de două ore.

Stăteam în sala de tranzit din Phnom Penh, încercând să-mi destind ghemul de muşchi încordaţi din ceafă. Aerul instalaţiei de climatizare era îngheţat, totuşi umiditatea părea să se infiltreze neobservată în clădire. M-am gândit să dau o raită prin oraş, pe care nu-l văzusem niciodată, „pe viu”, însă nu mai aveam la dispoziţie decât patruzeci de minute între curse şi probabil că jumătate din acest timp mi-ar fi fost necesar pentru obţinerea vizei.

Nu înţelesesem niciodată de ce guvernul australian susţinea cu atâta vehemenţă boicotul Nonstatului. Timp de douăzeci şi trei de ani, miniştrii de externe care se succedaseră, peroraseră cu emfază despre „influenţa sa destabilizatoare în zonă”, deşi, în realitate, Nonstatul acţionase pentru destinderea considerabilă a tensiunilor, acceptând mai mulţi refugiaţi Greenhouse decât oricare altă naţiune de pe planetă. Era adevărat, creatorii lui încălcaseră nenumărate legi internaţionale şi folosiseră fără aprobare mii de secvenţe ADN patentate… Nu puteai spera însă ca o naţiune întemeiată prin invazie şi genocid (acţiuni ipocrit regretate într-un tratat semnat după două sute cincizeci de ani) să deţină o morală mult superioară.

Era limpede că Nonstatul era ostracizat din motive pur politice. Cu toate acestea, niciunul dintre reprezentanţii puterii nu se simţea obligat să expliciteze motivele respective.

Ca atare, stăteam în sala de tranzit, anchilozat după patru ore de zbor în cu totul altă direcţie, şi încercam să citesc acele

secţiuni de fizică rezumate de **Sisif** peste care sărisem anterior, evidenţiate într-un albastru acuzator, analiza mişcărilor globilor oculari apărând iritantă şi corectă la fiecare numărătoare:

Cel puţin două tipuri incompatibile de măsurări generalizate se pot aplica în **T,** *spaţiul tuturor spaţiilor topologice cu bază numărabilă. Metoda lui Perrini (Perrini, 2012) şi metoda lui Saupe (Saupe, 2017) sunt ambele definite pentru toate subseturile limitate ale lui* **T,** *fiind echivalente când sunt restrânse la* **M –** *multispaţiul paracompact şi n-dimensional Hausdorff – dar oferind rezultate contradictorii pentru seturile unor spaţii mai deosebite. Cu toate acestea, semnificaţia fizică (dacă există) a acestei discrepanţe rămâne neclară…*

Nu mă puteam concentra. Am renunţat la ideea de a citi mai departe, am închis ochii şi am încercat să moţăi, însă o siestă părea imposibilă din punct de vedere biochimic. Mi-am golit mintea, căutând să mă relaxez. În cele din urmă, notepadul a piuit şi mi-a anunţat legătura spre Dili, preluând vestea din emisia IR a staţiei, cu câteva secunde înainte de declanşarea anunţurilor multilingve. Am pornit către poarta de control şi, păşind prin ea, mi-am reamintit de scanerul din Manchester, ce extrăgea poezii din creierul studentei. Fără îndoială că peste douăzeci de ani, intenţiile autorilor de deturnări, neînarmaţi, aveau să fie la fel de clar vizibile ca şi explozibilele ori cuţitele. Fişierul meu paşaport deţinea detalii referitoare la dubioasele mele anomalii interne, în scopul de a-i asigura pe oficialii nervoşi ai securităţii că nu eram cablat pentru detonare… Poate că, în viitor, indivizii bântuiţi de visele nedorite ale unei nebunii declanşate la douăzeci de mii de metri altitudine urmau să aibă nevoie de analogul unor certificate de vaccinare.

Din Cambodgia nu existau curse spre Nonstat. China, Japonia şi Coreea susţineau embargoul, aşa încât Cambodgia adopta poziţia principalilor parteneri comerciali, pentru a evita orice ofense. La fel proceda şi Australia, însă entuziasmul cu care milita în favoarea pedepsirii „anarhiştilor” depăşea cu mult sfera *realpolitik*-ului[16]. Din Phnom Penh plecau însă curse spre Dili, iar de acolo exista posibilitatea de a ajunge în sfârşit la adevărata mea destinaţie.

Imposibilitatea unui zbor Sydney-Dili nu era câtuşi de puţin misterioasă. După ce anexase Timorul Oriental în 1976,

[16] În germană, în original (n. trad.).

Indonezia împărţise câştigurile – câmpurile petrolifere ale Strâmtorii Timor – cu partenerul ei tăcut, Australia. În 2036, după moartea unei jumătăţi de milion de locuitori ai Timorului Oriental şi scăderea drastică a valorii puţurilor de petrol – *hidrocarburile* fiind molecule pe care algele modificate genetic le obţineau din lumina solară, în orice formă şi dimensiune, pentru o zecime din preţul laptelui – guvernul indonezian, supus unor presiuni mai degrabă interne decât din partea aliaţilor, acceptase, fără tragere de inimă, solicitările privind autonomia provinciei Timor Timur. Recunoaşterea independenţei se produsese în 2040. După alţi cincisprezece ani, acţiunile juridice împotriva hoţilor de petrol nu se terminaseră încă.

După ce am străbătut tunelul-burduf, m-am îmbarcat şi mi-am ocupat locul. Peste câteva minute, lângă mine s-a aşezat o femeie purtând un sarong roşu strălucitor şi o bluză albă. Ne-am salutat reciproc prin mişcări ale capetelor şi ne-am zâmbit.

– N-ai putea crede, vorbi ea, prin ce trec. Din an în Paşte, organizăm o conferinţă care să nu fie pe reţele şi atunci trebuie să alegem locul în care se ajunge cel mai greu din lume.

– Te referi la Nonstat?

– Şi tu? se miră ea privindu-mă cu simpatie.

Am aprobat din cap.

– Amărâtule… De unde ai venit?

– Din Sydney.

Accentul ei era aproape cu siguranţă din Bombay, totuşi spuse:

– Eu din Kuala Lumpur. Deci, pentru tine a fost mai greu. Mă numesc Indrani Lee.

– Andrew Worth.

Ne-am scuturat mâinile, apoi ea a continuat:

– Eu nu susţin nicio lucrare, iar dezbaterile vor fi on-line a doua zi după încheierea conferinţei. Dar… dacă lipseşti, scapi toate bârfele, nu? Surâse conspirativ. Oamenii îşi doresc cu disperare să vorbească în afara reţelelor, ştiind că nu vor fi înregistrări sau jurnale de evenimente. Până la începerea întâlnirilor personale, sunt gata să-ţi dezvăluie toate secretele lor în numai cinci minute. Nu crezi?

– Sper să fie aşa. Eu sunt jurnalist, trimisul lui SeeNet la conferinţă.

Era o destăinuire riscantă, însă nu intenţionam să joc rolul unui specialist TU.

Lee nu trăda vreun semn evident de dispreţ. Avionul îşi începu urcuşul aproape vertical. Mă aflam în sectorul median ieftin, dar ecranul meu îmi prezenta Phnom Penh micşorându-se dedesubt: un amestec uluitor de stiluri, de la templele din piatră acoperite de liane (adevărate şi false), la clădirile coloniale franceze decolorate (idem) şi ceramica neagră, strălucitoare. Ecranul lui Lee porni să afişeze un audiovizual cu procedurile în caz de pericol; lungile mele zboruri de dată recentă pe avioane identice mă scuteau de acelaşi tratament.

Când AV-ul se termină, am rostit:

– Te deranjează dacă te întreb în ce domeniu activezi? TU, bineînţeles, însă care dintre abordări…?

– Nu sunt fiziciană. Meseria mea se apropie mai mult de ceea ce faci tu.

– Eşti jurnalistă?

– Sociolog. Sau, dacă doreşti o descriere completă: studiez Dinamica Ideilor Contemporane. Ca atare… dacă fizica se apropie de capătul drumului, mi-am zis că n-ar fi rău să asist la eveniment.

– Vrei să participi pentru a le reaminti savanţilor că, de fapt, nu sunt „decât preoţi şi povestitori”?

Dorisem să fac o glumă; propriul ei comentariu fusese ironic şi căutasem să-i replic în aceeaşi manieră, însă cuvintele mele sunaseră precum o acuzaţie.

Îmi aruncă o privire plină de reproş.

– Nu sunt membra vreunei Secte a Ignoranţei. În plus, mă tem că eşti cu vreo douăzeci de ani în urmă, dacă îţi inchipui că sociologia este un soi de răsadniţă pentru Ştiinţa Umilă! Sau Renaşterea Mistică! În lumea academică, toate aparţin acum catedrelor de istorie. Expresia de duritate i se atenuă, transformându-se într-o resemnare obosită. Deşi noi continuăm să încasăm toate şuturile… Este incredibil! Cercetătorii medicali nu încetează să-mi arunce în faţă două studii prost redactate din anii 1980, de parcă eu personal ar trebui să fiu răspunzătoare pentru ele.

Mi-am cerut scuze; ea flutură din mână, fără a părea ofensată. Un cărucior-robot ne oferi mâncare şi băuturi; am refuzat. În mod absurd, prima etapă a drumului meu zigzagat spre Nonstat mă făcuse să mă simt mai rău decât orice zbor nonstop peste întregul Pacific.

Pe măsură ce jungla vietnameză luxuriantă lăsa loc valurilor

mărunte şi sure, am schimbat câteva banalităţi referitoare la peisaj şi ne-am plâns despre dificultăţile pe care le întâmpinam pentru a ajunge la conferinţă. În ciuda gafei mele, profesiunea lui Lee mă intriga. În cele din urmă, mi-am adunat suficient curaj ca să abordez din nou subiectul.

– Ce anume te determină să-ţi consacri timpul pentru a-i studia pe fizicieni? Adică… dacă ţi-ar fi plăcut ştiinţa în sine, ai fi *devenit* fizician. Nu te-ai fi mulţumit să stai la depărtare şi să-i priveşti…

Ea scutură din cap, cu surprindere.

– Nu exact asta intenţionezi şi tu să faci în următoarele două săptămâni?

– Ba da, numai că meseria mea este diferită. În esenţă, nu sunt decât un tehnician de comunicaţii.

Îmi aruncă o privire ce părea să anunţe: *De chestia asta o să mă ocup mai târziu.*

– Fizicienii de la conferinţă participă pentru a progresa în TU. Ei intenţionează să abandoneze teoriile proaste şi să le perfecţioneze pe cele bune. De fapt, îi interesează doar produsul final: o teorie care să funcţioneze, care să înglobeze datele cunoscute. Asta-i meseria lor, vocaţia lor. De acord?

– Mai mult sau mai puţin.

– Desigur, ei sunt *conştienţi* de toate procesele pe care le utilizează pentru asta, în afară de matematică: comunicarea ideilor, reţinerea ideilor, actele de cooperare sau rivalitate. Este imposibil să nu cunoască totul despre politică, clici, alianţe… Surâse cu o extremă inocenţă. Nu folosesc niciunul din termenii respectivi în sens peiorativ. Prestigiul fizicii nu este *redus,* aşa cum continuă să insiste unele grupări, ca Întâi Cultura, doar pentru că în istoria ei îşi găsesc locul câteva situaţii perfect obişnuite, cum ar fi nepotismul, gelozia şi ocazionalele acte de violenţă extremă. În niciun caz nu te poţi aştepta însă ca *fizicienii înşişi* să-şi piardă vremea consemnând toate astea pentru posteritate. Ei doresc să-şi purifice şi să-şi lustruiască pepitele teoriilor, iar apoi să povestească minciuni scurte şi elegante despre felul cum le-au descoperit. Cine n-ar face aşa? De altfel, la un anumit nivel, nici nu contează: majoritatea descoperirilor ştiinţifice pot fi evaluate fără să cunoşti absolut nimic despre amănuntele cu caracter uman ale originii lor. Meseria *mea* este de a obţine cât mai multă istorie reală. Nu de dragul „detronării” fizicii, ci pentru sine – ca o disciplină separată. O ramură

separată a ştiinţei.

Adăugă cu un ton voit de reproş:

– Te rog să mă crezi, noi *nu* mai suferim de invidia ecuaţiilor. De acum, le putem depăşi în orice moment. Fizicienii le contopesc pe ale lor, sau le abandonează, dar noi continuăm să inventăm altele.

– Dar cum te-ai simţi, dacă ar exista nişte meta-sociologi care să-ţi privească peste umăr, înregistrând toate compromisurile tale dezordonate? Care să te împiedice să pleci cu propriile-ţi minciuni elegante?

– Bineînţeles că i-aş urî, mărturisi Lee fără ezitare. Şi aş încerca să ascund totul. La urma urmelor, ăsta-i jocul, nu?

Pentru fizicieni este mai simplu – cu subiectul lor, dacă nu cu mine. Universul nu poate ascunde nimic: nu este capabil să uite toate prostiile acelea victoriene antropomorfe despre „dezgolirea secretelor naturii”. Universul nu poate minţi, el face pur şi simplu ceea ce face, şi nimic mai mult.

Oamenii sunt însă cu totul diferiţi. Nu cunosc să existe nimic altceva care să ne cheltuiască atâta timp, energie şi viclenie decât îngroparea adevărului.

Din văzduh, Timorul Oriental se vedea ca un mozaic dens de plantaţii înşiruite de-a lungul coastei, alături de jungla indigenă şi de savana platourilor. O duzină de focuri micuţe presărau munţii, dar punctuleţele negre de sub dârele de fum erau minuscule prin comparaţie cu cicatricele vechilor exploatări miniere de suprafaţă. Am coborât în spirală deasupra insulei, sute de sătucuri apărând şi dispărând sub noi.

Pe ogoare nu se distingeau pigmenţi de fabrică (cu atât mai puţin siglele bioteh de generaţia a patra); cel puţin la suprafaţă, fermierii refuzau tentaţia trădării şi întrebuinţau doar culturi vechi, cu patentele expirate. Agricultura pentru export era ca şi inexistentă; până şi superurbanizata Japonie îşi putea hrăni propria populaţie. Numai ţările cele mai sărace, care nu-şi puteau permite taxele de licenţă pentru produsele de vârf, se zbăteau pentru autonomie economică. Timorul Oriental importa alimente din Indonezia.

Când am aterizat în micuţa capitală, de-abia trecuse de amiază. Nu existau cordoane-burduf pentru accesul din avion în

clădirea aeroportului; am mers direct pe pista încinsă. Plasturele cu melatonină de pe umăr, anteprogramat de farm, mă înghiontea fără încetare spre ora locală a Nonstatului, cu două ore după cea din Sydney, însă Dili se găsea în cealaltă direcţie tot cu două ore. Pentru prima dată în viaţă, simţeam oboseala provocată de schimbarea fuselor orare şi mă afecta fizic vederea soarelui strălucitor de amiază; m-am gândit înfiorat cât de stranie era, de fapt, eficienţa plasturelui, fiindcă aş fi putut debarca în Frankfurt sau în Los Angeles fără să încerc cea mai mică violare a aşteptărilor. M-am întrebat cum m-aş fi simţit dacă ceasul meu hipotalamic ar fi fost slugarnic sincronizat cu fusurile locale, pe toată durata absurdului ocol al rutei. Mai bine, mai rău… sau doar tulburător de normal, o parte a percepţiei mele asupra timpului fiind demascată drept un simplu fenomen biochimic?

Clădirea cu un singur nivel a aeroportului era ticsită; în Bombay, Shanghai sau Ciudad de Mexico nu văzusem niciodată atâţia oameni conducând ori aşteptând călători şi pe nici un alt aeroport al planetei nu întâlnisem mai mulţi funcţionari în uniforme. M-am aşezat la rând după Indrani Lee, ca să plătesc taxa de două sute de dolari pentru tranzitul pe ruta aproape exclusivă spre Nonstat. Era hoţie curată… dar nu puteai purta pică oportunismului. Cum altfel ar fi fost în stare o ţară de asemenea dimensiuni să acumuleze valuta străină necesară achiziţionării de alimente? Am apăsat câteva taste ale notepadului şi **Sisif** a răspuns… cu destulă dificultate.

Timorul Oriental nu deţinea niciunul dintre puţinele minerale rare ce trebuiau încă extrase din sol pentru satisfacerea necesarului mondial după reciclare; el fusese de mult timp sărăcit de orice ar fi fost util industriei locale. Legile internaţionale interziceau comerţul cu lemnul de santal indigen şi, oricum, plantaţiile de specii modificate genetic produceau un lemn mai bun şi mai ieftin. În scurta perioadă când mişcarea pentru independenţă păruse înăbuşită, două concernuri multinaţionale operând în industria electronică construiseră fabrici de asamblare pentru produse casnice, dar acestea se închiseseră în anii douăzeci, când automatizarea devenise mai avantajoasă decât cea mai ieftină mână de lucru omenească. În felul acesta, rămăseseră turismul şi cultura. Totuşi, câte hoteluri puteau fi umplute aici? (Numai două, micuţe, totalizând trei sute de paturi.) Şi câţi indivizi îşi puteau asigura existenţa pe reţelele

mondiale ca scriitori, muzicieni ori artişti? (Patru sute şapte.)

Teoretic, Nonstatul se confrunta cu aceleaşi probleme esenţiale… şi cu multe altele. El însă fusese renegat din capul locului; chiar solul insulei fusese realizat cu bioteh fără licenţă. Iar acolo nu flămânzea nimeni.

Probabil că oboseala produsă de schimbarea fuselor orare era de vină, deoarece abia treptat am priceput că, de fapt, majoritatea celor din aeroport nu se aflau aici pentru a-şi conduce sau aştepta prietenii. Ceea ce luasem drept bagaje şi cadouri erau produse pentru vânzare; oamenii aceştia erau negustori, având drept clienţi turiştii, călătorii şi localnicii. Într-un colţ al aeroportului existau două magazine oficiale cu un aspect auster… însă întreaga clădire părea a juca şi rolul de piaţă.

Aflat încă la coadă, am închis ochii şi am apelat **Martor;** o secvenţă de mişcări ale globilor oculari îmi deşteptă software-ul din măruntaie, care genera imaginea unui tablou de comandă, trimiţându-l apoi nervilor optici. Am fixat caseta LOCAŢIE de pe panou, care continua să indice SYDNEY; se goli imediat. Am simulat introducerea de date cu o singură mână şi am bătut DILI. După aceea, am privit direct spre ÎNCEPUT ÎNREGISTRARE, evidenţiind cuvintele, şi am deschis ochii.

Martor confirmă: „Dili, sâmbătă 4 aprilie 2055, ora 4:34:17 GMT”. *Bip!*

În cele din urmă, ne-am plătit taxa de tranzit; aparent, hardware-ul din dotarea Vamei era defect. În loc ca notepadurile noastre să rezolve totul prin intermediul unui transfer rapid IR, am fost nevoiţi să semnăm hârtii şi să ne arătăm cartelele ID fizice, primind o legitimaţie de îmbarcare, din carton, cu o ştampilă oficială. Într-un fel, mă aşteptasem la mici frecuşuri dacă se ivea ocazia, dar vameşa, o femeie cu glas blând şi cârlionţi deşi, papuaşi, îndesaţi sub şapcă, îmi oferi acelaşi surâs tolerant pe care-l adresase celor dinaintea mea şi-mi rezolvă hârţogăria la fel de rapid.

Am hoinărit prin aeroport fără a intenţiona să cumpăr ceva, doar filmând pentru arhivă. Oamenii strigau şi se târguiau în portugheză, bahasa, engleză şi, după spusele lui **Sisif,** în tetum şi vaiqueno, dialecte locale care cunoşteau o lentă reînviere. Probabil că instalaţia de climatizare funcţiona, dar căldura degajată de mulţime aproape că-i anula efectul; după cinci minute, eram scăldat în transpiraţie.

Negustorii vindeau covoare, tricouri, ananas, picturi în ulei şi

statuete de sfinţi. Am trecut pe lângă o tarabă cu peşte uscat şi a trebuit să-mi adun toată voinţa pentru a-mi potoli stomacul; mirosul nu reprezenta o problemă – ori de câte ori mă confruntam cu vietăţi moarte oferite consumului mă încercau ameţelile, chiar mai rău decât la vederea unui cadavru uman. Recoltele manipulate genetic puteau copia sau depăşi avantajele nutritive ale cărnii; în Australia continua să existe un mic comerţ cu carne, dar discret, iar produsele erau puternic cosmetizate.

Am zărit un rack cu jachete ce păreau a fi Masarini, vândute la o zecime din preţul pe care l-ar fi avut în New York sau Sydney. Mi-am îndreptat notepadul spre ele; a găsit una cu măsura mea, a interogat eticheta din guler şi a piuit aprobator. Eu, însă, rămâneam circumspect. M-am adresat adolescentului slăbănog de lângă stelaj:

– Cipurile de autentificare sunt *adevărate,* sau...?

Mi-a zâmbit inocent, fără să răspundă. Am cumpărat jacheta, apoi am smuls eticheta şi i-am înmânat cipul.

– Poţi să-l refoloseşti...

Înapoia unei tarabe cu software, m-am ciocnit de Indrani Lee.

– Cred că am văzut încă un participant la conferinţă, rosti ea.

– Unde?

Încercam un amestec de aţâţare şi panică; dacă era chiar Violet Mosala? Încă nu mă simţeam pregătit să dau ochii cu ea.

Am urmărit privirea lui Lee şi am zărit o caucaziană în vârstă, care se târguia înverşunat cu un vânzător de eşarfe. Chipul îmi părea vag familiar; totuşi, din profil n-o puteam identifica.

– Cine este?

– Janet Walsh.

– Nu se poate! Glumeşti...

Nu glumea.

Janet Walsh era o romancieră engleză, laureată a mai multor premii... şi unul dintre cei mai proeminenţi membri ai Ştiinţei Umile! Devenise celebră prin anii douăzeci cu *Aripile dorinţei* („o fabulă delicioasă, incisivă şi răutăcioasă” – *The Sunday Times),* o poveste ce se petrecea „pe altă lume”, ai cărei locuitori arătau întâmplător exact ca oamenii... exceptând faptul că masculii se năşteau cu aripi mari de fluturi ce le creşteau din penisuri, care trebuiau, obligatoriu şi sângeros, retezate atunci când cei în cauză îşi pierdeau virginitatea. Femelele (care n-aveau himenuri) erau crude şi brutale. După ce în 90% din carte eroul este violat şi maltratat de cei din jur, el descoperă o tehnică magică prin

care aripile pierdute îi cresc din nou – de data aceasta, pe umeri – şi pleacă, dispărând în amurg. („Răstoarnă, hohotind, toate stereotipurile sexuale” – *Playboy.)*

De atunci, Walsh se specializase în istorii morale despre relele aduse de „ştiinţa masculină”, o activitate prost definită, dar invariabil funestă – pe care o puteau îndeplini până şi femeile, dacă erau suficient de angajate pe căile pierzaniei, deşi, în aparenţă, asta nu constituia o scuză pentru modificarea etichetei. În *Supralicitarea statisticilor sexuale* îi citasem principalul comentariu asupra subiectului: „Dacă este arogant, egocentric, dominator, reducţionist, exploatator, sărăcit spiritual şi dezumanizator – cum altfel i-am putea spune decât *mascul?”*

– *De ce?* am întrebat. De ce este aici?

– N-ai auzit? Probabil că erai pe drum, de aceea nu eşti la curent; eu am aflat de pe reţea, chiar înaintea plecării. Unul din murdochi a angajat-o corespondent special pentru Conferinţa Einstein. Mi se pare că *Ştiri Planetare.*

– Janet Walsh va face reportaje despre progresele înregistrate în Teoria Universală?

Chiar şi pentru *Ştiri Planetare,* reprezenta ceva ireal. Nu se compara nici cu trimiterea (ipotetică) membrilor familiei regale britanice în calitate de corespondenţi pentru a comenta ravagiile foametei, nici cu participarea starurilor din serialele lacrimogene la reuniunile politicienilor.

– Poate că „reportaj” nu-i tocmai termenul potrivit, rosti sec Lee.

Am şovăit.

– Pot să te rog ceva? N-am… Înainte de a pleca, n-am prea avut timp să mă informez în legătură cu reacţiile sectelor vizavi de conferinţă. **(Sisif** ar fi putut aduna toate subiectele asociate, însă eu solicitasem un rezumat limitat la ideile esenţiale.) Ai auzit întâmplător dacă ele… manifestă vreun interes?

Lee mă privi surprinsă.

– În ultima săptămână, au închiriat curse directe de pe toate continentele. Dacă Walsh a venit pe calea ocolită, şi în ultima clipă, este numai ca să salveze aparenţele pentru cei care au angajat-o… să-şi păstreze masca de non-partizanat. Nonstatul o să viermuiască de discipolii ei. Continuă încântată. *Janet Walsh!* Asta merita efortul de a face un asemenea drum!

Am simţit o împunsătură de trădare.

– Ai zis că nu…

– Nu pentru că i-aş fi adeptă! se strâmbă ea. Janet Walsh e unul din hobby-urile mele. Ziua îi studiez pe raţionalişti, iar noaptea pe opuşii lor.

– O idee foarte… maniheistă.

Walsh cumpără eşarfa şi se îndepărtă de tarabă, fără să se apropie de noi. M-am întors, ca să nu-mi zărească faţa. Ne întâlniserăm odată, la o conferinţă despre bioetică, în Zambia; nu fusese prea plăcut. Am tachinat-o pe socioloagă, chicotind stupefiat:

– Deci aşa arată idealul tău despre o vacanţă de lucru?

– Nu şi al tău? replică mirată Lee. Nu mă îndoiesc, ai sperat cu disperare să filmezi şi altceva decât nişte comunicări ce-ţi provoacă somnul. Acum o s-o ai pe Violet Mosala contra lui Janet Walsh. Fizica împotriva Sectelor Ignoranţei. Poate vom avea chiar şi niscaiva manifestaţii pe străzi: în sfârşit, anarhia se va dezlănţui în Nonstat. Ce ţi-ai putea dori mai mult?

Fiindcă accesul în spaţiul aerian al Indoneziei, Australiei şi al Papuei-Noua Guinee îi era interzis, avionul înmatriculat în Portugalia viră spre sud-vest, peste Oceanul Indian. Apele păreau agitate de vânt, albastru-cenuşii şi ameninţătoare, deşi deasupra cerul se arăta senin. Urma să ocolim Australia, fără să mai vedem uscatul până la aterizare.

Stăteam între doi polinezieni de vârstă mijlocie, îmbrăcaţi în costume de oameni de afaceri, care conversau zgomotos în franceză. Din fericire, dialectul lor îmi părea atât de puţin familiar încât aproape că-i puteam ignora; la căştile oferite de avion n-am găsit nimic interesant de ascultat iar lipsit de un semnal aparatul nu reprezenta un înlocuitor prea strălucit pentru dopurile antifonice.

Sisif putea apela reţeaua prin IR şi legătura satelit a avionului; de aceea, în primul rând m-am gândit să încarc reportajele pe care le scăpasem despre prezenţa sectelor pe Nonstat – dar în curând aveam să ajung acolo, aşa că anticiparea părea masochistă. Mi-am silit atenţia să revină la Modelele Exclusiv Topologice.

Conceptul MET era destul de simplu de definit: se considera că, la nivelul cel mai profund, universul deţinea un amestec al tuturor topologiilor posibile matematic.

Până şi în cea mai veche teorie cuantică gravitaţională, „vidul” spaţiu-timpului gol fusese considerat o masă clocotitoare de găuri de vierme virtuale şi alte distorsiuni topologice mai stranii, ce apăreau şi dispăreau. Apariţia lină la dimensiuni macroscopice şi scări temporale umane constituia doar media vizibilă a unei complexe dezordini ascunse. Într-un fel, nu semăna cu materia obişnuită; studiată cu ochiul liber, o folie de plastic flexibil nu dezvăluia nimic din microstructura sa – molecule, atomi, electroni şi quarcuri – dar cunoaşterea acelor constituenţi permitea calculul proprietăţilor fizice ale substanţei: de pildă, modulul de elasticitate. Spaţiu-timpul nu era alcătuit din atomi, însă proprietăţile sale puteau fi înţelese considerându-se că sunt „clădite” dintr-o ierarhie de abateri tot mai convolute de la aparenta lui stare de continuitate şi curbură. Gravitaţia cuantică explicase de ce spaţiu-timpul observabil, întemeiat pe un număr infinit de noduri şi ocoluri invizibile, se comporta aşa cum o făcea în prezenţa masei (sau energiei): curbându-se exact cât era necesar pentru a produce forţa gravitaţională.

Teoreticienii MET tindeau să generalizeze acest rezultat, încercând să explice „spaţiul total” cu zece dimensiuni, relativ omogen, al Marii Teorii Unificate – ale cărui proprietăţi se aplicau *tuturor celor patru forţe:* tare, slabă, gravitaţională şi electromagnetică – drept rezultatul net al unui număr infinit de structuri geometrice complexe.

Nouă dimensiuni spaţiale (şase extrem de strâns curbate) plus timpul – aşa apărea spaţiul total, dacă nu era examinat prea îndeaproape. Ori de câte ori interacţionau două particule subatomice, exista însă şansa ca spaţiul total ocupat de ele să se comporte ca parte dintr-o hipersferă cu douăsprezece dimensiuni, sau dintr-un covrig cu treisprezece dimensiuni, sau dintr-un „opt” cu paisprezece dimensiuni, sau din orice altceva. În realitate, la fel cum un foton putea călători simultan pe două căi diferite, oricâte din acele posibilităţi se puteau desfăşura simultan, „interferând reciproc”, pentru a produce rezultatul final. Nouă dimensiuni plus timpul nu reprezenta decât o medie.

Două probleme continuau să se afle în centrul dezbaterilor ce-i animau pe teoreticienii MET.

Ce anume se înţelegea, cu exactitate, prin „exclusiv” topologice? Cât de bizare ar fi putut deveni posibilităţile ce contribuiau la spaţiul total mediu? Trebuiau ele să fie doar acelea care puteau fi reproduse folosind o folie răsucită şi înnodată, din

plastic multidimensional, ori puteau include stări mai degrabă asemănătoare unui pumn (posibil infinit) de fire de nisip risipite – unde noţiuni precum „numărul dimensiunilor” şi „curbura spaţiu-timp” încetau realmente să existe?

Şi cum putea fi calculat, cu precizie, efectul mediu al tuturor structurilor diferite? Cum trebuia *scris şi adunat* numărul infinit de posibilităţi, atunci când venea momentul testării teoriei: era necesar să se facă o predicţie şi să se deducă o cantitate tangibilă, fizică, pe care un experiment s-o poată într-adevăr măsura?

La un nivel, răspunsul evident la ambele întrebări era: „Foloseşte ceea ce duce la obţinerea răspunsurilor dorite”, totuşi, opţiunile ce izbuteau aşa ceva se găseau cu greutate… iar unele dintre ele aduceau a scorneli. Sumele infinite erau celebre, fiind ori irezolvabile, ori mult prea docile. Am mâzgălit un exemplu, lipsit de legătură cu actualele ecuaţii tensoriale ale MET-ului, însă suficient de bun pentru a ilustra ideea:

Fie S = 1 – 1 + 1 – 1 + 1 – 1 + 1 – …

Atunci S = (1 – 1) + (1 –1) + (1 – 1) + …

= 0 + 0 + 0 + … = 0

Dar S = 1 + (–1 + 1) + (–1 + 1) + (–1 + 1) + …

= 1 + 0 + 0 + 0 + …

= 1

Era un „paradox” matematic naiv; răspunsul corect menţiona, pur şi simplu, că respectiva serie infinită nu avea o sumă definită. Matematicienii urmau să se declare întotdeauna perfect mulţumiţi cu un asemenea verdict, cunoscând toate regulile pentru evitarea capcanelor, iar software-ul putea analiza chiar şi cazurile cele mai dificile. Când însă teoria îndelung şlefuită a unui fizician începea să genereze ecuaţii similar ambigue, iar alegerea se rezuma la o rigoare strict matematică şi o teorie lipsită de putere de prezicere… sau la o uşoară ocolire pragmatică a regulilor şi o teorie ce obţinea rezultate minunate, în concordanţă perfectă cu experimentările… nu era de mirare că oamenii se simţeau ispitiţi. La urma urmelor, mare parte din ceea ce făcuse Newton, referitor la calculul orbitelor planetare, îi înnebunise de furie pe matematicienii contemporani cu el.

Modul de abordare al lui Violet Mosala născuse controverse din cu totul alt motiv. I se decernase Premiul Nobel pentru demonstrarea riguroasă a unei duzini de teoreme-cheie în topologia generală – teoreme care ajunseseră rapid să

alcătuiască o trusă de unelte matematice standard pentru fizicienii MET, eliminând blocajele de care se împiedicau şi rezolvând ambiguităţile. Mosala făcuse mai mult decât oricare alt savant pentru a asigura fundamente solide domeniului, precum şi mijloace pentru un progres atent şi măsurat. Până şi criticii cei mai înverşunaţi fuseseră de acord că *aparatului ei matematic* nu i se putea reproşa nimic.

Din păcate, le comunicase ecuaţiilor prea multe despre lume.

Testul final al unei TU era de a răspunde la întrebări precum: „Care este probabilitatea ca un neutrin cu sarcina de zece gigaelectronvolţi, trimis pe o traiectorie de coliziune spre un proton staţionar, să producă un quarc jos care să fie emis sub un anumit unghi?”... sau chiar: „Care este masa unui electron?” În esenţă, Mosala condiţionase toate aceste întrebări prin datele iniţiale: „Considerând că *ştim* că spaţiu-timpul este aproximativ cvadridimensional, că spaţiul total deţine aproximativ zece dimensiuni şi că echipamentul utilizat pentru experimentări constă, aproximativ, din următoarele...”

Susţinătorii ei spuneau că Mosala doar aranja totul în context. Niciun experiment nu se petrecea izolat; de o sută douăzeci de ani, mecanica cuantică repeta cu încăpăţânare această afirmaţie. A-i cere unei Teorii Universale să prezică şansa observării unui eveniment microscopic, fără adăugarea condiţiei „există un univers care conţine, printre altele, echipament pentru detectarea respectivului eveniment”, ar fi fost la fel de absurd ca şi cum ai întreba: „Dacă scoţi o bilă dintr-un săculeţ, care sunt şansele ca ea să fie verde?”

Criticii lui Mosala spuneau că ea utiliza raţionamentul circular, definind din capul locului toate rezultatele pe care încerca să le dovedească. Detaliile introduse în calcule includeau *atât de multe* detalii despre legile fizice cunoscute ale echipamentului experimental, încât indirect, totuşi inevitabil – dezvăluiau de fapt totul.

În niciun caz nu deţineam pregătirea necesară pentru a mă ralia unei anumite tabere, însă mi se părea că oponenţii lui Mosala erau ipocriţi, întrucât utilizau acelaşi vicleşug sub altă înfăţişare: alternativa oferită de *ei* invoca o precizare cosmologică. Ei declarau că „înainte” de Big Bang şi de creaţia timpului (sau „adiacent” evenimentului, pentru a evita contradicţia), existase doar un „protospaţiu” perfect simetric, în care toate topologiile aveau aceeaşi însemnătate... iar „media”

celor mai cunoscute cantităţi fizice fusese infinită. Uneori protospaţiul era denumit „infinit de fierbinte”; el putea fi considerat acel haos perfect echilibrat în care s-ar fi putut transforma spaţiu-timpul, dacă în acesta s-ar fi introdus atâta energie, încât, literalmente, totul ar fi devenit la fel de posibil. Totul şi nimic; rezultatul net era absenţa oricărui eveniment.

Anumite fluctuaţii locale modificaseră însă echilibrul în asemenea măsură încât dăduseră naştere Big Bang-ului; universul nostru apăruse în urma acelui mic accident. Odată întâmplat acest lucru, iniţialul „infinit de fierbinte”, infinit de echitabil amestec de topologii, fusese silit să devină tot mai polarizat, deoarece „temperatura” şi „energia” căpătaseră acum înţeles – iar într-un univers aflat în expansiune şi răcire, majoritatea vechilor simetrii „fierbinţi” ar fi avut instabilitatea metalului topit aruncat în apă. După răcire, formele în care se solidificase favorizaseră întâmplător topologiile apropiate de un anumit spaţiu total cu zece dimensiuni, unul care dădea naştere unor particule precum quarcii şi electronii, precum şi unor forţe de felul gravitaţiei şi electromagnetismului.

Conform logicii respective, unica modalitate corectă de însumare a tuturor topologiilor era de a integra faptul că Universul nostru ieşise, printr-o întâmplare, dintr-un anumit fel de protospaţiu. Detaliile simetriei sfărâmate trebuiau introduse „manual” în ecuaţii, fiindcă nu exista niciun motiv pentru care n-ar fi putut fi cu totul diferite. Iar dacă fizica rezultată în urma acestui accident părea improbabil să fi dus la formarea stelelor, planetelor şi vieţii… atunci universul respectiv nu era decât unul dintr-un număr vast ce se cristalizase din protospaţiu, fiecare având alt set de particule şi forţe. Dacă fuseseră încercate toate seturile posibile, nu era deloc surprinzător că măcar unul dintre ele se dovedise a fi favorabil vieţii.

Era vechiul principiu antropic, născoceala ce salvase o mie de cosmologii. Iar eu nu aveam niciun argument real împotriva lui, chiar dacă tuturor celorlalte universuri li se rezervase destinul de a rămâne pe veci ipotetice.

Metodele lui Violet Mosala nu păreau însă circulare. Adversarii ei căutaseră să „regleze fin” câţiva parametri din ecuaţiile lor, să ia în consideraţie universul particular creat de Big Bang-ul „nostru”. Mosala şi susţinătorii ei se mulţumeau să descrie cu atâta precizie experimentele reale din lumea reală, încât „arătau ecuaţiilor” acelaşi lucru.

Aveam senzaţia că ambele grupuri de fizicieni mărturiseau, împotriva voinţei lor, că nu puteau explica felul cum era clădit Universul... fără să menţioneze faptul că ei existau în interiorul lui, căutând explicaţia.

Pe măsură ce pătrundeam în noapte, tăcerea punea stăpânire pe avion. Displayurile se stinseră, unul cât unul, pasagerii aţipind; cu toţii parcurseseră drumuri lungi, indiferent de locul de pornire. Am privit formaţiunile noroase de sub noi întunecându-se – un apus rapid, violent, metalic şi vineţiu – apoi am cuplat pe o hartă a rutelor, tocmai când am cotit spre nord-est, dincolo de Noua Zeelandă. M-am gândit la sondele spaţiale trimise pe orbite de accelerare în jurul lui Venus, cu destinaţia Jupiter. În cazul nostru, era ca şi cum am fi fost siliţi să alegem un traseu mai lung, pentru atingerea vitezei necesare, de parcă Nonstatul s-ar fi deplasat prea repede ca să fie ajuns în alt fel.

După o oră, insula apăru înaintea noastră, precum o stea de mare alburie eşuată pe ţărm. Şase braţe coborau lin dintr-un platou central; în lungul lor, roca sură lăsa locul coralilor care se rarefiau treptat, de la masa de aflorimente solide la o prezenţă dantelată abia întrerupând suprafaţa apei. O slabă strălucire albastră bioluminiscentă contura marginile convolute ale recifelor, înconjurate de o succesiune de nuanţe: izobatele codificate colorat ale unei hărţi de navigaţie. La cea mai apropiată dintre subsuorile stelei de mare se afla un norişor de licurici portocalii; nu-mi puteam da seama dacă erau bărci ancorate în port, sau altceva, mai bizar.

Spre interior, un vălmăşag de luminiţe sugera reţeaua ordonată de străzi a unui oraş. Am încercat un brusc val de nelinişte. Nonstatul era la fel de minunat ca oricare alt atol, tot atât de spectaculos ca un transatlantic... dar fără să deţină calităţile liniştitoare ale niciunuia. *Cum puteam fi încredinţat că acest artefact bizar n-avea să se năruiască în ocean?* Eram obişnuit să păşesc pe rocă solidă, cu vechime de un miliard de ani, ori să stau în maşinării construite la o scară umană corespunzător de modestă. Pe durata vieţii mele, această insulă nu fusese decât o suspensie de elemente minerale plutind prin jumătate din Pacific; din acest punct de vedere, nu părea deloc incredibil că oceanul ar fi putut urca printr-o mie de pori invizibili

şi canale, ca s-o dizolve, recuperându-şi materia primă în orice clipă.

La coborâre însă, uscatul se întinse în jurul nostru, străzile şi clădirile deveniră vizibile şi sentimentul meu de insecuritate dispăru. Un milion de oameni îşi stabiliseră căminul aici, riscându-şi vieţile. Dacă omeneşte era posibil ca acest miracol să fie menţinut la suprafaţa apelor, atunci nu aveam de ce mă teme.

10

Avionul se goli încet. Pasagerii avansau împingându-se, somnoroşi şi iritabili; mulţi strângeau la piept perne şi pături mici, semănând cu nişte copii care au depăşit ora de culcare. Aici era abia nouă seara – şi ceasurile biologice ale majorităţii călătorilor ar fi fost de acord cu acest lucru – însă cu toţii continuam să fim ameţiţi, amorţiţi şi obosiţi. Am privit în jur, căutând-o pe Indrani Lee, dar n-am putut-o zări prin mulţime.

La capătul culoarului-burduf exista o poartă de securitate, dar nu se vedea picior de paznic şi nici vreun aparat evident care să-mi interogheze paşaportul. Nonstatul nu impunea absolut nicio restricţie imigranţilor, cu atât mai puţin turiştilor temporari, însă interzicea anumite importuri. Lângă poartă, un afiş multilingv anunţa:

Sunteţi liberi de a încerca să introduceţi arme.

Noi suntem liberi de a încerca să le distrugem.

SINDICATUL AEROPORTULUI Nonstat

Am ezitat. Dacă nu mi se lectura paşaportul şi nu se lua în consideraţie autorizarea implanturilor mele... ce mi-ar fi făcut maşinăriile de aici? Ar fi carbonizat hardware în valoare de o sută de mii de dolari... prăjind şi o mare parte din traiectul meu digestiv în decursul procesului?

Ştiam că asta semăna de acum cu paranoia; în niciun caz nu puteam fi primul jurnalist care punea piciorul pe insulă. Mesajul se adresa probabil turiştilor veniţi din anumite insule sud-americane personale – „raiurile libertariene” întemeiate de autointitulaţii „refugiaţi politici”, care părăsiseră S.U.A. în anii douăzeci, în urma reformelor legislative privind regimul armelor, unii dintre ei încercând în câteva rânduri să convingă Nonstatul asupra gândirii lor aparte.

Am aşteptat câteva minute, sperând că va apărea vreun funcţionar în uniformă care să-mi liniştească temerile. Compania mea de asigurări refuzase încheierea oricărui contract pe durata şederii în Nonstat, iar banca n-avea să fie deloc încântată aflând că fusesem aici; ea continua să fie proprietara majorităţii cipurilor din măruntaiele mele. În mod legal, eu nu puteam lua o decizie privind asumarea unui asemenea risc.

Nu apăru nimeni. Am trecut prin poartă. Rama scanerului era fragilă şi vibra uşor – corpul meu ţintuind o mică parte a fluxului magnetic, trăgând-o înainte, apoi eliberând-o, pentru a ricoşa aidoma unui elastic – dar niciun impuls de microunde nu-mi sfredeli abdomenul şi nu se declanşă nicio alarmă.

Poarta dădea într-un aeroport modern, nu prea diferit de cele văzute în unele orăşele europene, cu arhitectură pură şi scaune amovibile, pe care diversele grupuri le aranjaseră în cercuri orientate spre interior. Existau doar trei ghişee ale unor companii aeriene, toate afişând embleme mai mici decât cele obişnuite, nedorind parcă să atragă prea mult atenţia. Când căutasem să-mi rezerv un bilet pe ruta aceasta, constatasem că reţelele nu afişau reclame pentru cursele respective; ca să obţin informaţii, fusesem nevoit să adresez o întrebare specifică. Federaţia Europeană, India şi câteva ţări africane şi latino-americane puneau în practică doar embargoul minim, referitor la înalta tehnologie, solicitat de ONU; aceste companii aeriene operau exclusiv conform legilor din ţările lor. Cu toate acestea, iritarea guvernelor japonez, coreean, chinez şi american – pentru a nu mai aminti de multinaţionalele bioteh – reprezenta oricând un factor de risc. Comiterea discretă a contravenţiei nu putea fi ascunsă, dar, fără îndoială, ar fi reprezentat un gest de deferenţă, reducând nevoia de a transforma colaboraţioniştii în exemple.

Mi-am luat valiza şi am rămas lângă banda rulantă a bagajelor, căutând să mă orientez. Mi-am privit tovarăşii de călătorie îndepărtându-se – unii însoţiţi de prieteni, alţii plecând singuri. Majoritatea vorbeau engleza sau franceza; aici nu exista o limbă oficială: aproape două treimi din populaţie emigrase de pe alte insule ale Pacificului. Opţiunea vieţii pe Nonstat putea reprezenta, în final, o decizie politică, deşi se părea că unii refugiaţi Greenhouse preferau să petreacă ani buni în lagărele chineze, nutrind speranţa de a fi acceptaţi, în cele din urmă, în acel tărâm de vis al întreprinzătorilor. Bănuiam însă că după ce

îţi vedeai casa târâtă de talazuri în ocean, un petec de uscat care se autorepara (şi se găsea în plină extindere) ar fi constituit o atracţie specială. Nonstatul reprezenta o răsturnare a şansei: lumina solară şi biotehnologia derulând în sens invers întregul film catastrofic. Oricum, era mai bine aşa, decât să-ţi verşi mânia pe furtuni. Fiji şi Samoa începuseră, în sfârşit, să-şi „crească” propriile insule, încă nelocuibile, privilegiu pentru care ambele guverne plăteau câteva miliarde de dolari, sub forma taxelor de licenţe şi a onorariilor experţilor. Urmau să-şi termine de achitat datoriile abia în secolul douăzeci şi doi.

Teoretic, durata oricărui patent era de numai şaptesprezece ani, dar companiile bioteh perfecţionaseră strategia reînscrierii aceleiaşi invenţii abordată din altă direcţie, atunci când se apropia data expirării: mai întâi pentru secvenţa ADN a unei gene, cu toate aplicaţiile ei… apoi pentru secvenţa de aminoacid asociată… apoi pentru *forma* şi *funcţionalitatea* (ce nu ţineau seama de construcţia chimică precisă) proteinei complet asamblate. Nu puteam considera furtul cunoştinţelor drept un delict fără păgubaşi – fusesem dintotdeauna convins de argumentul că nimeni n-ar fi irosit bani pentru cercetare-dezvoltare dacă formele de viaţă modificate genetic nu s-ar fi putut patenta –, însă mi se părea o nebunie faptul că armele cele mai puternice împotriva foametei, distrugerii mediului şi *sărăciei…* afişau preţuri prohibitive tocmai pentru aceia care aveau cea mai mare nevoie de ele.

Îndreptându-mă spre ieşire, am zărit-o pe Janet Walsh mergând în aceeaşi direcţie şi am încetinit pasul. Se găsea în mijlocul unui grup de şase persoane; la câţiva metri distanţă de anturaj se ţinea un bărbat, mergând cu pas lin, bine exersat, şi privirea aţintită permanent spre scriitoare. Am identificat imediat tehnica, iar după o clipă şi pe individ: David Connolly, fotograful de la *Scandaluri Planetare.* Desigur, Walsh avea nevoie de încă o pereche de ochi; în niciun caz n-ar fi permis ca în corpul ei să fie instalată toată tehnologia indecentă şi dezumanizatoare… şi, ceea ce ar fi fost mai rău, propriul ei PDV ar fi eliminat-o din toate imaginile. N-ar fi avut rost să angajezi o celebritate drept jurnalist, dacă nu apărea pe ecran.

I-am urmat de la o depărtare sigură. Afară, în aerul cald al serii, aşteptau patruzeci-cincizeci de susţinători, purtând pancarte luminiscente – mai telegenice în întunericul ce se lăsase decât în interiorul aeroportului – care alternau sincronizat

între UMILIŢI ŞTIINŢA! O SALUTĂ PE JANET! şi NU PENTRU TU! Indivizii ovaţionară la unison la apariţia lui Walsh. Scriitoarea se desprinse din grupul de însoţitori pentru a strânge mâini şi a primi sărutări; Connolly se retrase puţin, ca să poată imortaliza totul. Walsh ţinu un discurs scurt, cu şuviţele de păr sur fluturându-i în briză. N-o puteam acuza de nepricepere în faţa obiectivului sau a mulţimii: deţinea tehnica de a părea demnă şi autoritară, fără să fie severă şi distantă. În plus, mă vedeam nevoit să-i admir vitalitatea; după zborul îndelungat, dovedea mai multă energie decât aş fi putut eu mobiliza, chiar dacă viaţa mi-ar fi fost în pericol.

– Doresc să vă mulţumesc tuturor pentru că aţi venit să mă întâmpinaţi. Realmente, sunt mişcată de generozitatea voastră. De asemenea, doresc să vă mulţumesc pentru că aţi făcut o călătorie lungă şi obositoare până pe această insulă, ca să vă alăturaţi glasurile firavului nostru protest împotriva forţelor aroganţei ştiinţifice. Aici s-au adunat oameni care consideră că pot zdrobi sub greutatea „progresului lor intelectual” până şi ultimele surse ale demnităţii umane, ultimele izvoare ale hranei spirituale, ultimele taine preţioase, tocându-ne pe toţi într-o singură ecuaţie şi scriind-o pe un tricou, aidoma unei lozinci banale. Oameni care consideră că pot confisca toate minunile naturii şi secretele inimii pentru a declara: „Asta-i! Asta-i totul.” Ei bine, noi ne aflăm aici pentru a le spune…

– NU! răcniră susţinătorii.

Lângă mine, cineva chicoti:

– Dar dacă ei *nu-ţi pot lua* scumpa ta demnitate, Janet, atunci de ce te agiţi atât?

M-am întors. Vorbitorul era un… asex? De douăzeci de ani? Înclină din cap şi surâse, dinţii sclipindu-i albi pe fundalul pielii negre ca tăciunele; avea ochii la fel de întunecaţi precum ai Ginei, pometii înalţi, care ar fi trebuit să fie ai unei femei – atât doar că, desigur, nu erau. En purta blugi negri şi un tricou larg de aceeaşi culoare; rare punctuleţe de lumină apăreau aleatoriu pe ţesătură, de parcă urma să afişeze o imagine, dar inputul datelor fusese întrerupt.

– Ce mai gură spartă! rosti en. Ştiai că a lucrat pentru D-R-D? Cu asemenea scrisori de acreditare, ar fi fost de aşteptat să aibă o retorică mai energică.

Pronunţase *a-cre-di-ta-re* cu o ironică (jamaicană?) tărăgănare; D-R-D însemna *Dayton-Rice-Daley,* cea mai mare

firmă publicitară din lumea anglofonă.

– Eşti Andrew Worth.

– Da. De unde...?

– Ai venit s-o filmezi pe Violet Mosala...

– Exact. Lucrezi... pentru ea?

En arăta prea tânăr chiar şi pentru un doctorand... totuşi Mosala însăşi îşi susţinuse doctoratul în fizică la vârsta de douăzeci de ani.

– N-am întâlnit-o niciodată, clătină en din cap.

Tot nu-i puteam identifica accentul, în afară de cazul în care cuvântul ce-l căutam provenea din mijlocul Atlanticului: la jumătatea distanţei dintre Kingston şi Luanda. Am lăsat jos valiza şi i-am întins mâna. Mi-a scuturat-o cu fermitate.

– Mă numesc Akili Kuwale.

– Ai venit pentru Conferinţa Einstein?

– Pentru ce altceva?

– Pe Nonstat trebuie să se întâmple şi alte lucruri, am ridicat eu din umeri, dar en nu mi-a răspuns.

Walsh pornise din nou, iar grupul de ovaţionatori se împrăştia. Mi-am privit notepadul şi am rostit:

– Harta transporturilor.

– Hotelul se găseşte la numai doi kilometri, spuse Kuwale. Dacă nu cumva valiza este mai grea decât pare... ar fi la fel de simplu de mers pe jos, nu crezi?

En nu avea nici valiză, nici rucsac, absolut nimic; probabil că sosise mai devreme şi se întorsese la aeroport... ca să mă aştepte pe mine? Simţeam nevoia acută să mă întind la orizontală şi nu-mi puteam imagina ce lucru important dorea să-mi comunice, care nu suferea amânare până dimineaţă – şi pe care nu mi-l putea spune într-un tram – însă acesta reprezenta probabil un motiv cu atât mai important pentru a-l asculta.

– Bună idee! am încuviinţat. Aerul curat m-ar remonta.

Kuwale părea să cunoască locurile, aşa că am închis notepadul şi l-am urmat. Era o seară umedă şi caldă, dar briza constantă alunga senzaţia de sufocare. Nonstatul nu se găsea mai aproape de tropice decât Sydney; în general, aici trebuia să fie puţin mai răcoare.

Centrul insulei îmi amintea de Sturt, un neopolis din sudul Australiei, construit cam în perioada însămânţării Nonstatului. Străzi largi, pavate, şi clădiri scunde, majoritatea fiind blocuri de cel mult şase etaje, cu apartamente deasupra magazinelor de la

parter. Tot ceea ce vedeam fusese clădit din rocă-de-recif: o formă de calcar ranforsată şi etanşată de polimeri organici, „recoltată” din carierele permanent producătoare ale recifelor interioare. Cu toate acestea, nicio clădire nu avea albul decolorat al coralului; cantităţi infime de elemente minerale produceau toate culorile marmurei: nuanţe bogate de gri, verde şi cafeniu şi, mult mai rar, purpuriu-închis, estompându-se în negru.

Pietonii din jur arătau relaxaţi şi deloc grăbiţi, ieşiţi parcă la o plimbare de plăcere, fără destinaţie precisă. N-am zărit nicio bicicletă, deşi pe insulă trebuiau să existe câteva; liniile de tram nu ajungeau nici până la jumătatea braţelor, cam cincizeci de kilometri de centru.

– Sarah Knight era o mare admiratoare a lui Violet Mosala, vorbi Kuwale. Cred că ar fi făcut o treabă bună. Atentă… Minuţioasă…

Cuvintele lui m-au luat prin surprindere.

– O cunoşti pe Sarah?

– Am fost în legătură.

– Ce-nseamnă asta? am râs obosit. Sarah Knight este fan Mosala… şi eu nu. *Şi ce dacă?* Nu sunt un membru al vreunei Secte a Ignoranţei, venit să măcelărească totul. O voi trata corect.

– Nu asta-i problema.

– E singura problemă pe care sunt de acord s-o discutăm. De ce crezi că ar fi treaba ta modul cum se realizează documentarul ăsta?

– Nu cred aşa ceva, replică Kuwale calm. Documentarul nu este important.

– Exact. Mulţumesc.

– Fără supărare. Nu mă refeream însă la el.

Am parcurs câţiva metri fără să scot un cuvânt. Aşteptam să văd dacă tăcerea mea şi simularea indiferenţei urmau să determine o bruscă şi revelatoare izbucnire. Nu s-a întâmplat aşa.

– Aşadar…, am vorbit în cele din urmă, cu ce te ocupi aici? Eşti ziarist, fizician… sau ce? Sociolog?

Fusesem gata să adaug *sectant…* Însă nici chiar un membru al unei grupări rivale, ca Renaşterea Mistică ori întâi Cultura, n-ar fi ironizat niciodată profunda înţelepciune a lui Janet Walsh.

– Un observator interesat.

– Chiar aşa? Asta explică totul.

En rânji apreciativ, ca şi cum făcusem o glumă. În depărtare, drept în faţă, vedeam acum faţada curbă a hotelului; am recunoscut-o din AV-ul organizatorilor conferinţei.

Kuwale deveni serios.

– În următoarele două săptămâni, vei fi mult alături de Violet Mosala. Poate mai mult decât oricare altă persoană. Am încercat să-i transmitem mesaje, dar ştii că nu ne ia în serios. Atunci… ai vrea cel puţin să ţii ochii deschişi?

– Pentru ce?

En se încruntă, apoi privi în jur nervos.

– Trebuie să ţi-o spun deschis? Sunt AC. *Curentul principal* AC. Nu dorim să i se întâmple vreun rău. Nu ştiu cât de înţelegător eşti, ori cât de pregătit pentru a ne ajuta, însă nu trebuie decât să…

Am ridicat din mână, oprindu-l.

– Despre ce tot vorbeşti? *Nu doriţi să i se întâmple vreun rău?*

Kuwale păru înspăimântat, apoi brusc temător.

– „Curentul principal AC”? am întrebat. Asta ar trebui să însemne ceva pentru mine? (En nu-mi răspunse.) Iar dacă Violet Mosala nu vă priveşte cu seriozitate, de ce ar trebui s-o facă alţii?

În mod clar, Kuwale îşi schimbase impresia în legătură cu persoana mea. Aş fi dorit, totuşi, să ştiu care fusese cea dinainte. En rosti ironic:

– Sarah Knight n-a fost niciodată de acord cu nimic – nu în atâtea vorbe – dar cel puţin ea a înţeles ce se întâmpla. Ce fel de ziarist eşti? Nu mergi niciodată în căutarea informaţiilor? Sau pur şi simplu înhaţi ugerul electronic şi vezi ce curge când *sugi?*

Se îndepărtă de mine şi porni pe o stradă laterală. Am strigat:

– Nu citesc gândurile! De ce nu-mi *spui ce* se-ntâmplă?

Am rămas privindu-l cum dispare în mulţime. Aş fi putut să-l urmăresc, solicitându-i răspunsuri, dar începusem deja să bănuiesc că puteam ghici adevărul. Kuwale era fan Mosala şi se simţea ofensat de avioanele pline de sectanţi care veniseră să-i batjocorească idolul. Şi cu toate că, literalmente vorbind, nu era imposibil ca unul dintre membrii mai zdruncinaţi ai Ştiinţei Umile! ori ai Renaşterii Mistice să-i fi dorit răul lui Violet Mosala, mult mai probabil părea ca întregul scenariu să fie doar rodul fanteziei debordante a lui Kuwale.

Aveam s-o sun pe Sarah Knight mâine dimineaţă; pesemne primise o duzină de mesaje stranii de la Kuwale, iar în cele din

urmă îl expediase replicând: *Nici măcar nu mai e treaba mea. Du-te şi ia-te de găozarul care mi-a furat-o: Andrew Worth. Uite o fotografie recentă.* N-aş fi putut s-o acuz; era o răzbunare prea mică.

Mi-am continuat drumul spre hotel. De-abia mai mergeam, simţind că pic de oboseală.

L-am întrebat pe **Sisif:**

– Aşadar, ce înseamnă AC?

– În ce context?

– Oricare. Exceptând *ante Christum.*

Urmă o pauză lungă. Am ridicat ochii spre cer şi am fixat şirul abia vizibil de punctuleţe egal depărtate, plutind încet către est, pe fundalul stelelor, ce continua să mă lege de lumea pe care o ştiam.

– Există alte cinci mii şaptesprezece înţelesuri, incluzând jargoane de specialişti, dialecte de subculturi, precum şi organizaţii politice, de caritate sau afaceri oficializate.

– Atunci… orice s-ar putea potrivi modului în care a fost utilizat de Akili Kuwale, acum câteva minute. (Notepadul păstra în memoria audio ultimele douăzeci şi patru de ore.) Am adăugat: Kuwale este probabil asexuat.

Sisif digeră conversaţia, îşi rescană listele şi anunţă:

– Cele mai posibile treizeci de înţelesuri sunt: *Absolut Control,* consultanţă de securitate fijiană care îşi desfăşoară activitatea în Pacificul de Sud, *Asexii Catolici,* grupare cu sediul în Paris ce susţine reforma politicii Bisericii Romano-Catolice referitoare la migraţiile asex, *Aero Cartografie,* firmă sud-africană de simplificare a datelor sateliţilor…

Le-am ascultat pe cele treizeci, apoi alte treizeci, dar toate conexiunile erau atât de groteşti încât nu reprezentau în esenţă decât zgomot de fond.

– Şi care-i înţelesul ce are sens perfect, dar nu-i listat în nicio bază de date respectabilă? Care-i singurul răspuns pe care nu-l pot obţine din ugerul meu electronic preferat?

Sisif nu onoră întrebarea cu vreun răspuns.

Am fost pe punctul de a-mi cere scuze, dar m-am oprit la timp.

11

M-am trezit la şase şi jumătate, cu câteva secunde înainte să sune deşteptătorul. Am prins fragmente dintr-un vis ce se retrăgea: imagini de talazuri spărgându-se de corali dezintegraţi şi calcar; dacă însă starea generală fusese una ameninţătoare, se risipi iute. Lumina soarelui umplea odaia, reflectându-se din pereţii netezi, sur-argintii, din rocă-de-recif şlefuită. Pe stradă, se auzeau vorbind oameni; nu le puteam distinge cuvintele, dar tonul suna relaxat, amabil, civilizat. Dacă aceasta era anarhie, atunci o preferam deşteptării în sunet de sirene din Shanghai ori New York. Mă simţeam proaspăt şi optimist, cum nu mi se mai întâmplase de foarte multă vreme.

În sfârşit, urma să mă întâlnesc cu subiectul documentarului meu.

Cu o seară înainte primisem un mesaj din partea lui Karin DeGroot, secretara lui Mosala. Fiziciana ţinea o conferinţă de presă la ora opt; după aceea, avea să fie ocupată aproape toată ziua, începând cu ora nouă, când Henry Buzzo de la Caltech susţinea un referat care, pretindea el, urma să pună sub semnul întrebării o întreagă clasă de MET-uri. Însă, între conferinţa de presă şi comunicarea lui Buzzo aş fi avut ocazia să discut cu Mosala despre documentar. Deşi nu era obligatoriu să închei totul pe Nonstat (dacă ar fi fost nevoie, o puteam intervieva pe îndelete în Cape Town), începusem să mă întreb dacă voi fi nevoit să-i consemnez activitatea zilnică, aidoma oricărui alt ziarist din haită.

M-am gândit la micul dejun, dar după ce mă silisem să mănânc în cursa dinspre Dili, apetitul nu-mi revenise. Am rămas întins pe pat, parcurgând încă o dată biografia lui Mosala şi verificând graficul de filmări pe care mi-l propusesem pentru următoarele două săptămâni. Odaia era funcţională, aproape ascetică, prin comparaţie cu majoritatea hotelurilor în care înnoptasem, dar curată, modernă, luminoasă şi ieftină. Dormisem în paturi mai puţin confortabile, în camere cu decor mai spectaculos, dar mai mohorâte şi având un preţ dublu.

În mod clar, totul era prea bine. Decor liniştit şi un subiect netraumatizant – ce făcusem oare ca să merit aşa ceva? Nici măcar nu aflasem pe cine trimisese Lydia să realizeze *Distres.* Cine avea să-şi petreacă zile întregi într-un spital psihiatric din Miami sau Berna, în timp ce tranchilizantele erau retrase din

medicaţia unuia sau altuia dintre pacienţii în cămăşi de forţă, pentru a testa efectele unui medicament non-sedativ asupra sindromului, ori pentru a obţine scanări neuro-patologice fără influenţa efectelor farmaceutice?

Am alungat imaginea din minte, furios. Distres nu constituia responsabilitatea mea; nu eu creasem boala. Şi nici nu silisem pe nimeni să-mi ia locul.

Înainte de porni spre conferinţa de presă, am sunat-o, fără tragere de inimă, pe Sarah Knight. Curiozitatea mea în legătură cu Kuwale însă nu se destrămase – cu siguranţă, era vorba de o istorie tristă, lipsită de surprize – dar, totodată, nu mă încânta ideea să dau ochii cu Sarah pentru prima dată după ce-i răpisem *Violet Mosala.*

Am scăpat totuşi uşor. În Sydney era abia şase fără zece şi apelul mi-a fost preluat de sistemul general de comunicaţii. Uşurat, am lăsat un mesaj scurt, apoi am coborât scările.

Amfiteatrul principal era ticsit, zumzăind de sporovăieli molcome. Îmi închipuisem sute de protestatari aparţinând Ştiinţei Umile! formând pichete înaintea intrării hotelului, sau îmbrâncindu-se pe coridoare cu forţele de ordine şi cu fizicienii, dar n-am zărit nici măcar un singur demonstrant. Rămânând în prag, am avut nevoie de câteva minute până am descoperit-o pe Janet Walsh în mulţime, iar apoi mi-a fost foarte simplu să-l triangulez pe Connolly într-un rând din faţă – perfect plasat ca să se răsucească de la Walsh la Mosala printr-o minimă mişcare a gâtului.

Am ocupat un loc în rândurile din spate şi am apelat **Martor.** Camerele electronice de pe scenă aveau să înregistreze publicul şi, dacă avea să se întâmple ceva care să merite interesul, puteam achiziţiona metrajul de la organizatorii Centenarului.

Conferinţa de presă fu deschisă de Marian Fox, preşedinta Uniunii Internaţionale a Fizicienilor Teoreticieni, care o prezentă pe Mosala, folosind toţi termenii elogioşi pe care i-ar fi întrebuinţat oricare altul în locul ei: *respectată, inspirată, dăruită, excepţională.* Nu mă îndoiam că era perfect sinceră... Şi totuşi, dintotdeauna, mi se păruse că limbajul succesului se năruieşte în autoparodie. Câte persoane de pe planetă puteau fi *excepţionale?* Câte puteau fi *unice?* Nu doream s-o văd pe Violet Mosala portretizată ca fiind cu nimic deosebită faţă de cei mai mediocri dintre colegii ei, însă toate clişeele laudative nu spuneau nimic. Pur şi simplu, erau lipsite de conţinut.

Mosala se apropie de microfon, căutând să pară elegantă sub povara hiperbolelor; o parte din sală aplaudă în delir şi câteva persoane se sculară în picioare. Mi-am făcut o însemnare mintală, propunându-mi s-o întreb pe Indrani Lee ce credea despre aceste stranii ritualuri adulatorii – observate aproape universal în jurul actorilor şi cântăreţilor – interesându-mă în special momentul şi motivul pentru care începuseră ele să apară şi în cazul câtorva savanţi celebri. Bănuiam că totul se datora Sectelor Ignoranţei; acestea se străduiseră într-atât să trezească interesul popular faţă de cauza lor, încât ar fi fost surprinzător dacă n-ar fi sfârşit generând pasiuni opuse, la fel de vehemente. În plus, existau destule pături sociale pentru care sectele reprezentau structuri recunoscute, iar actul suprem de rebeliune îl constituia idolatrizarea unui fizician.

Mosala aşteptă potolirea vacarmului, apoi rosti:

– Îţi mulţumesc, Marian, şi mulţumesc tuturor participanţilor la această întâlnire. Voi explica foarte succint prezenţa mea aici. Pe toată durata conferinţei, voi participa la o serie de seminarii răspunzând la întrebări legate de aspectele tehnice. Desigur, voi discuta cu plăcere şi problemele ridicate de comunicarea pe care o voi prezenta în ziua de optsprezece, dar numai după susţinerea acesteia. De obicei, timpul este întotdeauna insuficient în asemenea ocazii, iar noi preferăm ca întrebările să fie extrem de pertinente – ceea ce, sunt sigură, îi nemulţumeşte pe jurnaliştii care ar dori să acopere un spectru mai larg de subiecte. Din acest motiv, comitetul de organizare a convins mai mulţi participanţi să ţină întâlniri mass-media, unde să nu se aplice asemenea restricţii. În dimineaţa aceasta, e rândul meu. Aşadar, dacă doriţi să mă întrebaţi ceva despre care vă temeţi că ar putea fi considerat irelevant la viitoarele seminarii… o puteţi face acum.

Mosala mi se părea modestă şi perfect destinsă; în metrajele vizionate de mine până atunci fusese evident agitată, mai cu seamă la ceremonia decernării Premiului Nobel, însă chiar dacă nu ajunsese deocamdată o veterană experimentată, relaxarea nu-i putea fi pusă la îndoială. Avea un glas profund şi vibrant – ce putea fi electrizant, dacă s-ar fi apucat vreodată să ţină discursuri – însă tonul era conversaţional, nu oratoric. Toate astea mi se păreau de bun augur, în perspectiva materialului pe care urma să-l realizez. Adevărul neplăcut era că unii oameni, pur şi simplu, nu aparţineau ecranului de difuzare pentru cea mai

mare parte a celor cincizeci de minute. Nu se *potriveau* şi ieşeau cumva distorsionaţi, aidoma unor sunete prea puternice ori prea slabe ca să fie înregistrate. Mosala, acum eram sigur, avea să supravieţuiască limitărilor mediului de comunicare. Atâta vreme cât eu însumi nu stricam totul…

Primele întrebări veniră de la corespondenţii ştiinţifici ai serviciilor de ştiri non-specializate, care reînviară sârguincioşi toate vechile *non sequitur*[17]: *Este posibil ca Teoria Universală să însemne sfârşitul ştiinţei? Este posibil ca TU să facă viitorul complet previzibil? Este posibil ca TU să soluţioneze toate problemele nerezolvate ale fizicii, chimiei, biologiei şi medicinii… eticii şi religiei?*

Mosala răspunse răbdător şi concis:

– O Teorie Universală nu este decât cea mai simplă formulare matematică pe care o putem găsi pentru a încapsula toată ordinea fundamentală a universului. Cu timpul, dacă o variantă a TU rezistă examinării teoretice detaliate şi testării experimentale, ar trebui să devenim încrezători în faptul că ea constituie un fel de *nucleu al cunoaşterii…* cu ajutorul căruia – în principiu, în modul cel mai idealist – poate fi explicat tot ceea ce ne înconjoară. Acest lucru nu va face însă totul „absolut previzibil”. Universul conţine multe sisteme pe care le înţelegem complet – sisteme foarte simple, cum ar fi două planete rotindu-se în jurul unei stele – dar care implică o matematică haotică sau irezolvabilă, iar predicţiile pe termen lung vor rămâne întotdeauna imposibil de calculat. Totodată, nici nu înseamnă „sfârşitul ştiinţei”. Ştiinţa nu se rezumă la căutarea unei TU. Ea reprezintă elucidarea relaţiilor dintre ordinea tuturor nivelurilor universului. Descoperirea fundaţiilor nu înseamnă atingerea acoperişului. Există zeci de probleme în dinamica fluidelor – ca să nu mai pomenesc de neurobiologie – care necesită noi abordări, sau aproximări superioare, nu doar descrierea finală şi precisă a materiei la scară subatomică.

Mi-am imaginat-o pe Gina la staţia ei de lucru. Apoi, mi-am imaginat-o în noua locuinţă, enumerându-şi problemele şi micile triumfuri în faţa noului iubit. Pentru o clipă, m-a încercat ameţeala, dar mi-am revenit imediat.

– Sunt Lowell Parker, de la *Atlantica.* Profesor Mosala, afirmaţi

---

[17] În latină, în original: „concluzie ce nu derivă din premise” (n. trad.).

că TU reprezintă „cea mai simplă formulare matematică a ordinii fundamentale a universului”. Toate aceste concepte nu sunt însă determinate cultural? Mă refer la „simplitate”, la „ordine”... Ba chiar şi la domeniul de formule disponibil matematicii contemporane.

Parker era un tânăr înfrigurat, cu accent bostonian, iar *Atlantica* era un netzin de supercultură, realizat în special de suplinitori din universităţile de pe coasta de est.

– Bineînţeles, replică Mosala. Nici ecuaţiile pe care le denumim TU nu vor fi unice. Ele vor fi similare... să zicem, ecuaţiilor lui Maxwell pentru electromagnetism. Există şase moduri la fel de corecte pentru scrierea ecuaţiilor lui Maxwell – schimbând constantele, folosind variabile diferite...; ele pot fi exprimate chiar în trei sau patru dimensiuni. Fizicienii şi inginerii n-au putut cădea de acord în privinţa celei mai simple formule, fiindcă asta depinde realmente de scopul utilizării: pentru proiectarea unei antene radar, pentru calculul comportamentului vântului solar, ori pentru descrierea istoriei unificării electrostaticii şi magnetismului. Indiferent însă de modul cum s-ar efectua calculele, rezultatele vor fi identice, deoarece toate descriu acelaşi lucru: electromagnetismul.

– Nu s-au spus însă aceleaşi lucruri şi despre religiile lumii, în repetate rânduri? insistă Parker. Toate exprimă aceleaşi adevăruri fundamentale, universale, însă în chip diferit, pentru a se potrivi diverselor epoci şi locuri. Sunteţi de acord că acţiunile dumneavoastră reprezintă, în esenţă, o parte a unei tradiţii similare?

– Nu. Nu cred că este o afirmaţie corectă.

– Aţi fost, totuşi, de acord că factorii culturali vor determina TU pe care o acceptăm. Atunci, cum puteţi pretinde că ceea ce faceţi este mai „obiectiv” decât religia?

Mosala şovăi, după care răspunse cu precauţie:

– Să presupunem că mâine toate fiinţele omeneşti ar dispărea de pe faţa planetei, iar următoarea specie – cu un ansamblu de societăţi religioase şi ştiinţifice – va apărea peste câteva milioane de ani. Ce anume credeţi că vor avea noile religii în comun cu cele vechi, cele din epoca noastră? Eu am bănuiala că singurele lucruri comune vor fi unele principii etice, care pot fi deduse din influenţe biologice: reproducerea sexuală, educarea copiilor, avantajele altruismului, conştiinţa morţii. Iar dacă biologia ar fi foarte diferită, e posibil să nu existe absolut nimic comun. Dacă,

însă, am aştepta ca noua societate ştiinţifică să-şi formuleze propria ipoteză asupra unei TU, atunci, indiferent cum ar arăta „pe hârtie”, societatea respectivă ar putea demonstra că ea reprezintă echivalentul matematic al teoriei noastre universale... la fel cum orice absolvent de fizică poate dovedi că toate formele ecuaţiilor lui Maxwell descriu exact acelaşi lucru. Asta-i diferenţa. Este posibil ca savanţii să aibă iniţial păreri complet opuse, însă, indiferent de societatea cărora le aparţin, ei tind în final spre un consens. La conferinţa aceasta participă fizicieni din peste o sută de ţări diferite. Acum trei mii de ani, strămoşii lor aveau douăzeci sau poate treizeci de explicaţii, care se contraziceau reciproc, despre orice fenomen din natură. Totuşi, acum, aici, sunt prezente doar *trei* TU concurente. Iar peste douăzeci de ani, dacă nu chiar mai devreme, fac prinsoare că nu va rămâne decât una.

Parker nu păru satisfăcut de răspuns, dar se aşeză.

– Sunt Lisbeth Weller, de la *Grün Weisheit.* Am senzaţia că felul cum abordaţi aceste subiecte reflectă un mod de gândire masculin, occidental, reducţionist, de emisferă cerebrală stângă. (Weller era o femeie înaltă, cu aspect sever, care părea realmente întristată şi uluită.) Cum puteţi împăca aceste trăsături cu lupta dumneavoastră, ca femeie africană, împotriva imperialismului cultural?

– Nu am niciun interes, răspunse Mosala sec, să cedez cele mai puternice unelte intelectuale de care dispun, în faţa unei bizare înţelegeri eronate potrivit căreia ele ar aparţine unui anumit grup de persoane: bărbaţi, occidentali, sau de altă natură. După cum am afirmat deja, istoria ştiinţei este una a convergenţei spre o înţelegere comună asupra universului şi, în consecinţă, nu doresc pentru nimic în lume să fiu exclusă de la această realizare epocală. În privinţa „modurilor de gândire de emisferă cerebrală stângă”, mă tem că reprezintă un concept destul de desuet şi reducţionist. Eu personal întrebuinţez întregul organ.

Fanii reacţionară prin aplauze zgomotoase, ale căror ecouri părură însă tânguitoare. Atmosfera sălii se modifica, devenind încordată, polarizată. Ştiam că Weller era membru de vârf al Renaşterii Mistice şi cu toate că majoritatea jurnaliştilor prezenţi nu erau afiliaţi la secte, minoritatea cu profunde sentimente antiştiinţifice îşi putea face simţită din plin prezenţa.

– Sunt William Savimbi, de la *Informaţii Proteus.* Vă referiţi aprobator la o convergenţă a ideilor ce nu respectă culturile

ancestrale, ca şi cum n-aţi acorda nicio importanţă propriei dumneavoastră moşteniri ereditare. Este adevărat că aţi primit ameninţări cu moartea din partea Frontului Pan-African de Apărare a Culturii, după ce aţi declarat în public că *nu* vă consideraţi o femeie africană?

Proteus era filiala sud-americană a unei mari companii canadiene de familie; Savimbi, un bărbat voinic, cu păr sur, vorbea cu o siguranţă ce sugera o oarecare familiaritate cu Mosala.

Fiziciana se strădui vizibil să-şi stăpânească iritarea. Scoase notepadul din buzunar şi începu să tasteze. Fără să se oprească, replică:

– Domnule Savimbi, dacă tehnologia profesiei dumneavoastră vi se pare intimidantă, poate că ar trebui să vă căutaţi ceva mai puţin solicitant. *Acesta* este citatul din articolul Reuters original, fişat în Stockholm pe zece decembrie 2053. Nu mi-au fost necesare mai mult de cincisprezece secunde pentru a-l găsi.

Ridică notepadul şi glasul ei înregistrat se auzi:

– Nu mă trezesc dimineţile, spunându-mi: „Sunt o femeie africană, cum-ar trebui să se reflecte acest lucru în munca mea?” Nu gândesc deloc aşa. Mă întreb dacă cineva l-a întrebat pe doctorul Wozniak[18] în ce fel a influenţat originea lui europeană modul în care a abordat sinteza polimerilor.

Alte aplauze, de data aceasta din partea mai multor participanţi; totuşi, simţeam un curent subteran agresiv, în permanentă creştere. Mosala devenise vizibil agitată şi, oricât de mult o simpatizau majoritatea ziariştilor, cel puţin în principiu, nu mă îndoiam că ei ar fi fost extrem de încântaţi dacă ar fi fost provocată să-şi piardă stăpânirea de sine.

– Sunt Janet Walsh de la *Ştiri Planetare.* Doamnă Mosala, v-aş ruga, dacă puteţi să-mi clarificaţi un detaliu. Această Teorie Universală despre care tot vorbiţi şi care va constitui adevărul final despre univers, mi se pare ceva absolut minunat; totuşi, aş dori să aflu cu exactitate pe ce anume se bazează.

Mosala trebuie să fi ştiut cine era Walsh, însă nu manifestă niciun semn de ostilitate.

– Fiecare TU, începu ea, este o încercare de a găsi o explicaţie mai profundă a ceea ce se numeşte Marea Teorie Unificată.

[18] Wayne Th. Wozniak (n. 1945), medic, doctor în chimie şi spectroscopie (n. trad.).

Aceasta a fost completată la sfârşitul anilor douăzeci, şi până acum a supravieţuit oricăror teste experimentale. Strict vorbind, MTU este deja o „Teorie Universală”: ea oferă unificarea tuturor forţelor din natură. Este însă destul de arbitrară şi dezordonată, bazându-se pe un univers cu zece dimensiuni, ce deţine o mulţime de ambiguităţi, dificil de acceptat ca atare. Cei mai mulţi dintre noi consideră că la baza ei se găseşte o explicaţie mai simplă, ce aşteaptă să fie descoperită.

– Şi această MTU pe care căutaţi s-o înlocuiţi… *ea* pe ce se fundamentează?

– Pe câteva teorii anterioare, care, în mod separat, descriau una sau două dintre cele patru forţe fundamentale. Dacă însă doriţi să ştiţi de unde provin aceste teorii anterioare, ar trebui să sintetizez cinci mii de ani de istorie a ştiinţei. Varianta scurtă a răspunsului este că, în final, TU va fi fundamentată pe observaţii efectuate asupra tuturor aspectelor lumii şi pe căutarea de tipare în acele observaţii.

– *Asta este?* simulă Walsh o neîncredere încântată. Atunci, cu toţii suntem savanţi, nu? Doar cu toţii ne folosim simţurile şi facem observaţii… Şi cu toţii descoperim tipare… Eu le văd în norii de deasupra casei, de fiecare dată când mă plimb prin grădină, încheie ea, arborând un zâmbet umil, autocritic.

– Este un început, spuse Mosala. Dar, dincolo de acest tip de observare există două etape importante care constituie diferenţa. În primul rând, desfăşurarea de experimente deliberate şi controlate, nu simpla privire a naturii în evoluţia ei; în al doilea rând, observaţiile cantitative: efectuarea de măsurători şi încercarea de a descoperi şabloane în numerele rezultate.

– Similar numerologiei?

Mosala clătină din cap şi răspunse cu infinită răbdare:

– Nu orice şabloane, de dragul lor în sine. Trebuie să aveţi o ipoteză clară de pornire şi să ştiţi cum s-o testaţi.

– Adică… prin utilizarea metodelor statistice corecte… şi aşa mai departe?

– Exact.

– Dar *având* metodele statistice corecte… credeţi că întregul adevăr despre univers este silabisit în şabloanele pe care le puteţi descoperi examinând o listă nesfârşită de numere?

Fiziciană ezită, întrebându-se probabil dacă procesul chinuitor al explicării unor subtilităţi avea să fie mai neplăcut decât

acceptarea respectivei caracterizări a muncii ei.

– Mai mult sau mai puţin.

– Totul se găseşte în numere? Ele nu mint niciodată?

– Nu, nu mint, îşi pierdu răbdarea Mosala.

– Foarte interesant, remarcă Walsh, pentru că acum câteva luni am întâlnit o idee absurdă – foarte ofensivă! – răspândită pe unele reţele europene de extremă dreaptă. Am considerat că trebuia combătută în mod corespunzător, ştiinţific. De aceea, am achiziţionat un pachet statistic şi i-am cerut să testeze ipoteza conform căreia, din motive politice, o anumită porţiune – o anumită *cotă* – din Premiile Nobel acordate începând cu anul 2010 au fost rezervate în mod explicit cetăţenilor naţiunilor africane.

Urmă un moment de tăcere stupefiată, apoi un val de exclamaţii revoltate se răspândi prin amfiteatru. Walsh flutură notepadul şi continuă, ridicând vocea ca să acopere hărmălaia:

– Iar răspunsul a fost că există o probabilitate de nouăzeci şi cinci la sută…

Cel puţin şase fani Mosala săriră în picioare şi porniră să vocifereze în direcţia romancierei; cei doi bărbaţi între care mă aflam începură să fluiere. Walsh continuă, cu o expresie de mirare întipărită pe chip, de parcă nu putea înţelege motivele vacarmului.

– Răspunsul a fost că există *o probabilitate de nouăzeci şi cinci la sută să fie adevărat.*

Alte zece persoane se sculară s-o huiduiască. Patru jurnalişti ieşiră în goană din amfiteatru. Walsh rămase în picioare, aşteptând un răspuns, zâmbind nevinovat. Am zărit-o pe Marian Fox înaintând şovăielnică spre microfoane; Mosala îi făcu semn să rămână locului.

Fiziciana începu să apese tastele notepadului. Strigătele şi fluierăturile se stinseră treptat şi toată lumea, cu excepţia lui Walsh, se aşeză din nou.

Liniştea nu putea să fi durat mai mult de zece secunde, însă a fost suficient ca să-mi dau seama că inima îmi bubuia în piept. Îmi venea să lovesc pe cineva. Fără să fie rasistă, Walsh era o expertă în manipulare. Strecurase un ghimpe pe sub pielea fiecăruia; dacă ar fi avut două sute de susţinători urlând şi fluturând pancarte în fundul sălii, n-ar fi putut stârni reacţii mai acute.

Mosala ridică privirea şi surâse dulce.

– În ultimii zece ani, începu ea, renaşterea ştiinţifică africană a fost examinată în detaliu, în peste treizeci de lucrări. Aş fi fericită să vă ofer bibliografia, în cazul în care nu o puteţi găsi şi singură. Veţi constata că există câteva ipoteze mai sofisticate ce explică creşterea accentuată a numărului de articole scrise de savanţi africani şi publicate în revistele ştiinţifice, a referirilor la respectivele articole, a numărului de patente acordate... şi a numărului de Premii Nobel pentru fizică şi chimie. Când se ajunge însă la domeniul dumneavoastră de activitate, mă tem că situaţia se schimbă. N-am putut găsi nici măcar un singur studiu care să ofere explicaţia alternativă pentru *probabilitatea de nouăzeci şi nouă la sută* conform căreia, de la înfiinţarea sa, o cotă de Premii Booker a fost rezervată unei minorităţi clar delimitate şi contestate intelectual: presarii care ar fi trebuit să rămână în domeniul publicitar.

Sala izbucni în hohote de râs. Walsh rămase câteva clipe în picioare, după care se aşeză cu o demnitate remarcabilă: fără regrete, fără stânjeneală, fără derută. M-am întrebat dacă nu dorise altceva decât ca Mosala să replice la acelaşi nivel. Bineînţeles că *Scandaluri Planetare* avea să găsească o modalitate pentru a preschimba incidentul într-o victorie a lui Walsh: CONFRUNTATĂ CU FAPTELE, COPILA MINUNE A ŞTIINŢEI INSULTĂ O RESPECTATĂ AUTOARE. Totuşi, majoritatea mass-media urma să anunţe că, provocată în mod deliberat, Mosala se stăpânise destul de bine.

Au mai urmat câteva întrebări, inofensive şi vag tehnice, apoi s-a anunţat sfârşitul conferinţei de presă. Am ocolit scena, spre locul unde mă aştepta Karin DeGroot.

DeGroot era fără doar şi poate enfemă; un aspect deloc „la jumătatea drumului spre” androginie, ci mult mai distinctiv. În vreme ce ufemele şi umascii exageraseră trăsăturile faciale ale sexului, iar asexii le eliminaseră, primii enmasci şi enfeme modelaseră sistemul vizual omenesc şi găsiseră grupuri complet noi de parametri care îi puteau deosebi dintr-o privire, fără să-i omogenizeze.

Îmi strânse mâna şi mă conduse spre una dintre săliţele de întruniri ale hotelului.

– Te rog s-o iei încetişor, da? îmi spuse. Ce s-a întâmplat acolo n-a fost deloc plăcut.

– Nu cunosc altă persoană care să fi rezolvat situaţia mai bine.

– Nu mi-aş dori-o pe Violet drept inamic – nu contraatacă fără să nu cumpănească bine situaţia. Asta nu înseamnă însă că-i făcută din piatră.

Încăperea avea o masă şi douăsprezece scaune, dar înăuntru se găsea numai Mosala. Mă aşteptasem măcar la un bodyguard; totuşi, în ciuda fan clubului, fiziciana nu făcea parte din categoria starurilor rock. Şi în ciuda aluziilor ameninţătoare ale lui Kuwale, probabil că nici nu era nevoie de un paznic personal.

Mosala mă salută cu căldură.

– Îmi pare rău că nu ne-am putut întâlni mai devreme, dar mă tem că n-am prevăzut timp pentru aşa ceva. După toate întâlnirile cu Sarah Knight, crezusem că fazele de planificare au luat sfârşit.

Toate întâlnirile cu Sarah Knight? Pre-producţia n-ar fi trebuit să ajungă atât de departe fără aprobarea SeeNet.

– Regret că trebuie să luăm lucrurile de la capăt, am rostit. În mod inevitabil, când un alt regizor preia un proiect, apar unele suprapuneri.

Mosala încuviinţă, oarecum distrată. Ne-am aşezat şi am parcurs împreună desfăşurătorul conferinţei, comparându-ne însemnările. Mosala ceru ca filmările să nu depăşească pragul de cincizeci la sută din seminariile la care participa.

– Aş înnebuni dacă m-ai privi tot timpul, „prinzându-mă” ori de câte ori mă strâmb la ceva ce nu-mi place.

Am fost de acord, însă apoi ne-am târguit în legătură cu cei cincizeci la sută; doream cu orice preţ cadre cu reacţiile de la toate ocaziile în care comunicarea ei avea să fie discutată explicit.

Am decis pentru trei şedinţe de interviuri, de câte două ore fiecare, prima urmând să se desfăşoare miercuri după-amiază.

– Eu tot nu prea înţeleg, se plânse Mosala, ce intenţionează reţeaua prin acest profil… Dacă subiectul îl reprezintă TU, de ce nu acoperi întreaga conferinţă, în loc să mă iei pe mine în colimator?

– Audienţa consideră că teoriile devin mai accesibile dacă sunt prezentate sub forma realizărilor unei anumite persoane. Am ridicat din umeri: Cel puţin, asta le-a intrat în cap directorilor, şi probabil că până acum i-au convins şi pe spectatori. SeeNet însemna Science, Education and Entertainment Network[19], dar

[19] Reţeaua Ştiinţă, Educaţie şi Divertisment (n. trad.).

ştiinţa era adesea tratată ca o sursă de stânjeneală, incapabilă de a fi interesantă în sine şi necesitând un ambalaj cât mai digerabil. Printr-un profil personal, putem aborda subiecte mai vaste, referindu-ne la felul cum îţi afectează viaţa de zi cu zi. De exemplu, Sectele Ignoranţei…

– Nu crezi că beneficiază deja de suficientă publicitate? replică sec femeia.

– Ba da, însă, în majoritatea cazurilor, publicitatea este realizată chiar de ele. Profilul poate reprezenta o bună ocazie, pentru oameni, de a le vedea prin ochii tăi.

– Adică să spun audienţei voastre, râse ea, ce cred eu despre secte? Dacă-mi dau drumul, n-o să ai timp pentru altceva.

– Te poţi rezuma la cele trei mai importante.

Mosala ezita. DeGroot mi-a azvârlit o privire de avertisment, dar am ignorat-o şi am continuat:

– Întâi Cultura?

– Este cea mai patetică. Reprezintă ultimul refugiu pentru indivizii îndeajuns de disperaţi ca să se considere „intelectuali”, rămânând în acelaşi timp complet analfabeţi din punct de vedere ştiinţific. Majoritatea sunt pur şi simplu nostalgici, tânjind după vremurile când o treime din planetă era controlată de oameni pentru care definiţia unei educaţii *civilizate* se rezuma la latină, istorie militară europeană şi cupletele alese ale câtorva britanici obezi.

Am zâmbit.

– Renaşterea Mistică?

– A pornit cu nişte intenţii tare bune, nu-i aşa? surâse ironic Mosala. Pretinde că cei mai mulţi oameni sunt orbi la lumea din jur: zombi somnambuli, angrenaţi în rutina muncii zilnice şi a distracţiilor anesteziante. Sunt absolut de acord. Adepţii ei afirmă că doresc ca toţi locuitorii planetei să „intre în armonie” cu universul în care trăim, să împărtăşim veneraţia simţită de ei când se confruntă cu profunda lui stranietate: ameţitoarele scări dimensionale şi temporale ale cosmologiei, complexităţile infinit de bogate ale biosferei, paradoxurile bizare ale mecanicii cuantice. Ei bine… toate acestea îmi inspiră şi mie veneraţie, uneori, dar Renaşterea Mistică priveşte reacţia respectivă ca pe *un scop în sine.* Ea vrea ca ştiinţa să înceteze investigarea oricărui fenomen ce oferă un vertij în stare primitivă, inexplicabilă, în cazul în care nu se obţine acelaşi stimul după o înţelegere mai deplină. În esenţă, nu-i câtuşi de puţin interesată

de univers, la fel cum n-o interesează nici cei care romantizează viaţa animalelor în lumea desenelor animate, în care nu există vărsare de sânge... sau cei care neagă existenţa dezastrelor ecologice, fiindcă nu doresc să-şi modifice felul de trai. Discipolii Renaşterii Mistice vor adevărul numai dacă acesta le convine, dacă *induce reacţiile emoţionale corespunzătoare.* Dacă ar fi oneşti, ar trebui să-şi vâre o sârmă fierbinte în creier, în locaţiile care-i fac să creadă că trăiesc o permanentă şi mistică manifestare divină, deoarece, în ultimă instanţă, asta caută.

Era o declaraţie extraordinară; nimeni având poziţia lui Mosala nu mai atacase vreodată în felul acesta sectele. În niciun caz în mod public.

– Umiliţi Ştiinţa!?

Ochii lui Mosala scânteiară de furie.

– În tot cazul, fanaticii ăştia sunt cei mai nenorociţi. Cei mai condescendenţi, cei mai cinici... Janet Walsh nu-i decât o tacticiană şi o marionetă – majoritatea adevăraţilor lideri sunt mult mai bine educaţi, în înţelepciunea lor colectivă, ei au decis că bobocii fragili ai culturii umane, pur şi simplu, nu mai pot suporta alte revelaţii despre ceea ce sunt în realitate *oamenii,* ori despre felul în care funcţionează, de fapt, universul. Dacă s-ar ridica împotriva abuzurilor biotehnologiei, i-aş sprijini necondiţionat. Dacă s-ar ridica împotriva cercetărilor militare, i-aş imita. Dacă ar susţine un sistem coerent de valori care să facă mai puţin debusolante, pentru oamenii obişnuiţi, cele mai nemiloase adevăruri ştiinţifice – fără să le nege însă – n-aş avea absolut nimic de împărţit cu ei. Dar când ei decid că *toată cunoaşterea,* până la o graniţă pe care tot ei o stabilesc, reprezintă o anatemă pentru civilizaţie şi pentru sănătatea mintală şi că unei elite culturale (autoînvestită cu puteri depline) îi revine rolul de a genera o serie de mituri artizanale „afirmând viaţa”, menite *să înlocuiască cunoaşterea...* să îmbibe existenţa umană cu un înţeles spiritual convenabil şi oportun politic... atunci nu-i pot considera altceva decât cei mai nenorociţi cenzori şi ingineri sociali.

Am observat că braţele subţiri ale lui Mosala, întinse pe masa din faţa ei, tremurau; era mult mai furioasă decât îmi dădusem seama.

– Este aproape ora nouă, am rostit. Dacă ai timp, n-am putea relua discuţia după comunicarea lui Buzzo?

DeGroot o atinse pe cot. Se aplecară una spre cealaltă şi

discutară pe îndelete, în şoaptă.

– Miercuri avem programat un interviu, nu-i aşa? spuse Mosala. Îmi pare rău, dar până atunci n-am niciun moment disponibil.

– În regulă.

– Iar comentariile făcute adineauri sunt neoficiale… Nu vor fi folosite în documentar.

Am simţit un gol în inimă.

– Vorbeşti serios?

– Aceasta trebuia să fie o simplă întâlnire pentru fixarea programului de filmări. Nimic din cele spuse de mine n-a avut un caracter public.

– Voi pune totul în context, am căutat s-o conving. Janet Walsh s-a străduit din răsputeri să te insulte, iar la conferinţa de presă te-ai stăpânit, ţi-ai păstrat controlul, însă după aceea ţi-ai exprimat opiniile în detaliu. Ce-i rău în asta? Sau doreşti ca Umiliţi Ştiinţa! să înceapă să te cenzureze şi *pe tine?*

Mosala închise ochii pentru o clipă, apoi vorbi răspicat:

– Da, acelea sunt opiniile mele şi am tot dreptul la ele. De asemenea, am dreptul să hotărăsc cine să le audă şi cine nu. Nu doresc să mai amplific toată porcăria asta. De aceea, te-aş ruga să-mi respecţi dorinţele şi să-mi spui că nu vei folosi nimic din afirmaţiile mele…

– Nu trebuie s-o decidem acum. Îţi pot trimite o copie brută…

Mă întrerupse cu un gest ferm.

– Am semnat cu Sarah Knight un acord conform căruia pot interzice orice, pe moment, fără explicaţii.

– Dacă ai făcut-o, a fost o înţelegere cu ea personal, nu cu SeeNet. Reţeaua are din partea ta numai acordul standard.

– Ştii ce voiam să te întreb? făcu fiziciana cu o expresie deloc încântată. Sarah a spus că-mi vei explica de ce a trebuit să preiei proiectul atât de brusc. După toată munca pe care a investit-o, mi-a lăsat doar un mesaj de zece secunde anunţându-mă: Nu mai realizez profilul, Andrew Worth este noul regizor, el îţi va explica motivele.

– Este posibil ca Sarah să-ţi fi explicat greşit lucrurile, am rostit cu prudenţă. SeeNet n-a ales-o niciodată în mod oficial pentru realizarea documentarului. De asemenea, SeeNet te-a abordat iniţial şi a aranjat lucrurile, nu Sarah. Nu a fost un proiect independent al ei, pe care să-l ofere reţelei, ci un proiect SeeNet pe care ea a *dorit* să-l conducă, de aceea şi-a sacrificat o mare

parte din timpul personal în această direcţie.

– Totuşi, interveni DeGroot, de ce nu s-a întâmplat aşa? Toată documentarea, toate pregătirile, tot entuziasmul acela… de ce n-au fost recompensate?

Ce puteam spune? Că furasem proiectul de la singura persoană care-l merita cu adevărat… ca să pot beneficia de un concediu integral în Pacificul de Sud, departe de stresurile adevăratei frankenştiinţe?

– Directorii reţelei trăiesc într-o lume proprie, am spus. Dacă aş putea înţelege felul în care iau deciziile, probabil că m-aş număra eu însumi printre ei.

DeGroot şi Mosala mă priviră într-o tăcere din care răzbătea neîncrederea.

12

TechnoLalia, principalul concurent al lui SeeNet, insista să-l eticheteze pe Henry Buzzo drept „respectatul guru al fizicii transmilenare”, sugerând în mod frecvent că ar fi trebuit să se retragă cât mai curând posibil, lăsând cale liberă colegilor mai tineri ce beneficiau de clişee mult mai dinamice: *wunderkinder und enfants terribles*[20] *„care surfau nouvelle vague*[21] *infinit dimensional al protospaţiului”.* (Lydia dispreţuia TL, considerând-o drept un *guccione*[22], „ultimul răcnet al modei, dar fără creier”.) N-o contraziceam, însă adesea mă temeam că SeeNet se îndrepta spre o soartă similară.) Buzzo obţinuse Premiul Nobel în 2036, împreună cu alţi şapte arhitecţi ai Marii Teorii Unificate, pe care acum încerca s-o demoleze sau, cel puţin, s-o înlocuiască. Îmi reamintea de doi fizicieni de la începutul secolului douăzeci: J.J. Thomson, care stabilise existenţa electronilor ca particule distincte, şi George Thomson, fiul său, care arătase că electronii se puteau comporta şi sub formă de unde. Faptul respectiv constituise o lărgire a viziunii, nu o contradicţie, şi fără îndoială

---

[20] În limbile germană şi franceză, în original: copii-minune şi copii teribili (n. trad.).

[21] În franceză, în original: noul val (n. trad.).

[22] Robert Charles Joseph Edward Sabatini Guccione (n. 1930), artist american, ulterior proprietar al unor publicaţii precum *Penthouse, Omni, Fortune* (n. trad.).

că Buzzo spera să reuşească o performanţă similară în decursul unei singure generaţii.

Fizicianul era un bărbat înalt, chel şi cu riduri accentuate; avea optzeci şi trei de ani, dar nu dovedea semne de slăbiciune. Era un orator plin de haz – provoca scântei în audienţa formată din specialişti MET – însă eu nu pricepeam nimic din glumele sale ezoterice care-i îndoiau pe ceilalţi de râs. Introducerea lui conţinea o mulţime de expresii familiare şi ecuaţii pe care le mai întâlnisem, dar atunci când începu *să folosească* ecuaţiile respective n-am mai înţeles nimic. Din când în când, afişa grafică: cilindri gri-albi înnodaţi, cu suprafeţele acoperite de caroiaje verzi şi linii geodezice de un roşu strălucitor şerpuind peste ele. Triplete de vectori reciproc perpendiculari înfloreau dintr-un punct, apoi se deplasau în jurul unei bucle sau nod, basculând şi răsucindu-se pe drum. Când începusem să simt că aş putea descâlci diagramele cu pricina, Buzzo flutura o mână spre ecran, anulând imaginea, şi spunea ceva de felul:

– Nu vă pot arăta aspectul crucial – ce se întâmplă în spaţiul de coordonate lineare – dar sunt convins că vă puteţi imagina şi singuri: închipuiţi-vă pur şi simplu că transpunem suprafaţa aceasta în douăsprezece dimensiuni…

M-am aşezat la două scaune (goale) în stânga lui Mosala, dar de abia am îndrăznit să privesc în direcţia ei. Când o făceam, ea rămânea cu ochii aţintiţi asupra lui Buzzo, iar faţa îi împietrea. Nu-mi puteam imagina ce mijloace suspecta că întrebuinţasem pentru a câştiga regia documentarului. (Mită? Şantaj? Sex? Măcar să fi fost SeeNet atât de amuzant bizantin…) La urma urmelor, nu conta cum anume procedasem; indiferent de mijloace, nedreptatea rezultatului final era evidentă.

– Prin urmare, această integrală pe contur, spunea Buzzo, ne dă un invariant!

Ultima lui figură, precis conturată de cilindri înnodaţi, se topi brusc, preschimbându-se într-o ceaţă amorfă gri-verzuie, simbolizând trecerea de la un anumit spaţiu-timp la generalizarea acestuia în protospaţiu – doar cei trei vectori pe care-i expediase pentru a ocoli universul simulat rămăseseră ficşi. În Modelele Exclusiv Topologice, „invarianţii” erau cantităţi fizice despre care se putea demonstra că rămâneau independente de amănunte precum curbura spaţiului-timp în zona de interes, ba chiar şi de numărul dimensiunilor deţinute de aceasta; descoperirea invarianţilor reprezenta unica modalitate

prin care o fizică coerentă putea fi extrasă din nedeterminarea intimidantă a protospaţiului. Mi-am fixat ochii asupra vectorilor ficşi ai lui Buzzo; la urma urmelor, nu eram total ignorant.

– Dar acest lucru e evident. Acum vine partea cu adevărat delicată: închipuiţi-vă extinderea aceluiaşi operator în spaţii unde curbura Ricci *nu este definită…*

Acum, intrasem parcă într-o lume necunoscută.

M-am gândit în mod serios s-o sun din nou pe Sarah, ca s-o întreb dacă nu vrea să ia înapoi proiectul ăsta nenorocit. I-aş fi putut da metrajul înregistrat până acum, aş fi aranjat cu Lydia problemele administrative, apoi m-aş fi târât undeva departe, ca să-mi revin – să uit de plecarea Ginei, de *Nimicuri ADN* – fără să fiu nevoit să pretind că ar fi fost altceva decât o convalescenţă. Apoi m-am gândit că nu mi-aş putea permite să nu muncesc, nici măcar timp de o lună… nu era vorba de o chestiune de supravieţuire, ci de un standard cu care mă obişnuisem; oricum, trebuia să mă mut, de vreme ce nu mai aveam cu cine împărţi chiria. *Distres* mi-ar fi permis să rămân un an, poate chiar mai mult, în înfrunzitul şi paşnicul Eastwood; indiferent însă la ce anume aş fi lucrat acum, viitoarea mea locuinţă urma să fie la exteriorul periferiilor.

Nu ştiu ce anume m-a oprit să părăsesc prelegerea aceea incomprehensibilă, scăpând şi de dispreţul justificat al lui Mosala. Mândria? Încăpăţânarea? Inerţia? Poate că vina a purtat-o prezenţa sectelor. Exista posibilitatea ca tacticile lui Walsh să devină şi mai murdare, iar asta făcea ca abandonarea proiectului să semene mai degrabă a trădare. În *Nimicuri ADN,* cedasem dorinţei SeeNet de a mă ocupa de frankenştiinţă; acum se ivise ocazia compensării, aducând în faţa lumii pe cineva care se opunea sectelor. Şi, indiferent de afirmaţiile lui Kuwale, nu se punea problema ca retorica să lase loc violenţei. Aici era vorba de fizică ezoterică, nu de biotehnologie – la conferinţa despre bioetică din Zambia, unde o văzusem ultima dată pe Walsh, Imaginea Domnului, nu Umiliţi Ştiinţa!, fusese cea care azvârlise, ca de obicei, cu embrioni de maimuţe în vorbitori şi-i scăldase în sânge uman pe jurnaliştii indiferenţi. Niciun fundamentalist religios nu se deranjase să vină la conferinţa Centenarului Einstein; TU-urile erau fie mai presus de înţelegerea, fie mai prejos de dispreţul lor.

– Astea-s inepţii, şopti Mosala.

Am privit-o prudent. Zâmbea. Se răsuci spre mine, uitând

pentru moment toate ostilităţile, şi murmură:

– Greşeşte! Crede că a găsit o modalitate de a înlătura topologiile punctelor izolate. A inventat un izomorfism care le transpune pe toate într-o serie de măsură zero. Dar întrebuinţează *măsura greşită.* În contextul ăsta, ar trebui să-l folosească pe Perrini, nu pe Saupe! Cum de nu şi-a dat seama?

Aveam doar o idee foarte vagă despre lucrurile la care se referea. Topologiile punctelor izolate erau „spaţii” unde absolut nimic nu atingea nimic altceva. „Măsura” era un fel de generalizare a lungimii, asemănătoare unor suprafeţe sau volume multidimensionale, atât doar că ele includeau abstracţii *mult* mai ciudate. Atunci când însumai ceva peste toate topologiile, multiplicai fiecare contribuţie la suma infinită prin „măsura mărimii” topologiei... oarecum similar modului în care media mondială a unor statistici se apreciază în funcţie de populaţia fiecărei ţări, de suprafaţa acestora, de produsul naţional brut, ori de altă măsură a semnificaţiei ei relative.

Buzzo credea că descoperise o cale de a rezolva calculul oricărei cantităţi fizice reale, ceea ce făcea egală cu zero contribuţia efectivă a tuturor universurilor de puncte izolate.

Mosala considera că el greşea.

– Intenţionezi să-l ataci, după ce termină? am întrebat-o.

Ea reveni, îşi concentra din nou atenţia asupra prelegerii, zâmbind în barbă.

– Să aşteptăm şi să vedem. Nu vreau să-l pun într-o situaţie jenantă. Oricum cineva va observa eroarea.

Sosi momentul întrebărilor. Mi-am mobilizat întreaga cunoaştere limitată referitoare la subiectul respectiv, căutând să decid dacă vreuna dintre problemele ridicate reprezenta o altă formulare a observaţiei lui Mosala... şi mi s-a părut că nu. Când întrunirea luă sfârşit, fără ca Mosala să fi luat cuvântul, am întrebat-o direct:

– De ce nu i-ai spus?

– Poate că am greşit *eu!* se enervă femeia. Trebuie să mai analizez lucrurile. Nu-i o chestiune banală! El trebuie să fi avut un motiv viabil pentru opţiunea făcută.

– Ăsta a fost preludiul lucrării pe care o va susţine duminică, nu? am rostit. Pregătirea terenului pentru capodoperă.

Buzzo, Mosala şi Yasuko Nishide fuseseră programaţi în ordine strict alfabetică pentru a-şi prezenta TU-urile rivale în ultima zi a conferinţei.

– Exact.

– Deci… dacă a greşit în privinţa alegerii măsurii, ar putea să-şi frângă gâtul?

Mosala îmi azvârli o privire dură. M-am întrebat dacă reuşisem în cele din urmă să scap de responsabilitatea deciziei; dacă ea avea să-şi retragă complet cooperarea, lăsându-mă fără subiect de filmare, fără un motiv de a rămâne pe insulă.

– Am suficiente necazuri, rosti ea cu răceală, încercând să-mi dau seama dacă propriile-mi tehnici sunt viabile. N-am vreme să fiu expertă şi în privinţa altora. Îşi examină notepadul: Cred că aici se încheie filmările asupra cărora am convenit pentru astăzi. Acum scuză-mă, trebuie să mă întâlnesc cu cineva la prânz.

Am zărit-o îndreptându-se spre unul dintre restaurantele hotelului, aşa că am pornit în direcţia opusă şi am părăsit clădirea. Cerul amiezii era orbitor; în umbra tendelor, culorile îşi păstrau tonurile subtile, dar sub strălucirea directă a razelor solare căpătau un aspect ce amintea de cele mai vechi cartiere ale unor aşezări nord-africane: doar piatră albă pe fundal azuriu. Dinspre est adia o briză cu iz de ocean, caldă, dar deloc neplăcută.

Am pornit la întâmplare pe străduţe lăturalnice, până am ajuns într-o piaţă deschisă. În mijloc, exista un părculeţ circular, larg de vreo douăzeci de metri, acoperit cu iarbă luxuriantă, sălbatică, şi presărat cu palmieri micuţi. Era prima vegetaţie pe care o zăream pe Nonstat, cu excepţia arbuştilor din ghivecele hotelului. Aici, solul reprezenta un lux; toate substanţele minerale necesare puteau fi găsite în ocean, în cantităţi infinitezimale, dar încercarea de a asigura insulei îndeajuns humus pentru agricultură ar fi însemnat dragarea unei suprafeţe de apă de câteva mii de ori mai mare decât cea necesară lanţului alimentar bazat pe alge şi plancton, care răspundea aceloraşi cerinţe.

Rămăsesem uitându-mă la peticul modest de verdeaţă – cu cât îl priveam mai mult, cu atât mă speria mai tare. Am avut nevoie de alte câteva minute ca să pricep motivul.

Întreaga insulă reprezenta un *obiect,* aidoma oricărei clădiri din metal şi sticlă; ea era întreţinută de forme de viaţă modificate genetic, ai căror strămoşi erau tot atât de îndepărtaţi

de ele pe cât era filonul străvechi de minereu de aliajul sclipitor de titan. Parcul cel micuţ – în realitate un ghiveci de dimensiuni mai mari – avea scopul de a sublinia nemilos acest lucru, destrămând iluzia conform căreia aş fi stat cu picioarele pe altceva decât puntea unei imense maşinării.

N-o făcea.

Văzusem Nonstatul din văzduh, întinzându-şi tentaculele în Pacific cu frumuseţea organică a oricărei fiinţe vii de pe planetă. Ştiam că toate cărămizile şi olanele din acest oraş crescuseră din ocean, nu fuseseră arse în furnale. Întreaga insulă arăta atât de „naturală”, în propriile-i circumstanţe, încât *iarba şi arborii* păreau artificiali. Peticul de natură sălbatică, „autentică”, avea un aspect străin, confecţionat.

M-am aşezat pe o bancă dintr-o rocă-de-recif mai moale decât pavajul de sub tălpi (mai mulţi polimeri, mai puţine minerale?), pe jumătate adumbrită de una dintre sculpturile în formă de palmier (ironia sorţii?) ce înconjurau piaţeta. Niciun localnic nu călca pe iarbă, aşa încât rămăsesem pe loc. Nu-mi regăsisem pofta de mâncare; de aceea, m-am mulţumit să stau acolo, să mă las scăldat de adierea caldă şi să privesc oamenii.

Fără să vreau, mi-am reamintit grotesca mea fantezie despre nesfârşitele după-amieze duminicale petrecute fără griji alături de Gina. De ce oare îmi imaginasem că ar fi dorit să-şi trăiască restul vieţii de mână cu mine, lângă o fântână din Epping? Cum de putusem crede – atâta timp – că era fericită... când, din spusele ei, reieşise că n-o făcusem decât să se simtă ignorată şi invizibilă, sufocată şi întemniţată?

Am auzit notepadul piuind. L-am scos din buzunar şi **Sisif** a anunţat:

– Au fost comunicate statisticile epidemiologice ale OMS pentru luna martie. Cazurile de distres declarate sunt acum în număr de cinci sute douăzeci şi trei, ceea ce înseamnă o creştere de treizeci la sută într-o lună.

Pe ecran apăru un grafic.

– Cazurile apărute în martie depăşesc ca număr totalul celor şase luni anterioare.

– Nu-mi amintesc să fi cerut asemenea înştiinţări, am observat derutat.

– Şapte august, anul trecut, ora 9:43 P.M. (Camera de hotel din Manchester.) Ai spus: „Anunţă-mă dacă cifrele astea înregistrează vreodată un salt.”

– Perfect. Zi mai departe.

– De când ai întrebat ultima dată, s-au publicat douăzeci şi şapte de articole noi în legătură cu subiectul. (Apăru o listă de titluri.) Vrei să auzi rezumatele?

– Nu tocmai.

Am ridicat ochii de la ecran şi am observat un bărbat care lucra la un şevalet, de cealaltă parte a pieţei. Era un caucazian îndesat, în jur de cincizeci de ani, cu chip bronzat şi acoperit de riduri. Întrucât tot nu mâncam, aş fi putut să-mi folosesc timpul în mod util, vizionând din nou conferinţa de presă a lui Henry Buzzo sau examinând răbdător materiale relevante pentru stabilirea backgroundului. După câteva minute de contemplare a alternativelor, m-am sculat şi am ocolit piaţeta, pentru a mă uita la tablou.

Era un instantaneu impresionist al pieţei. Mai degrabă parţial impresionist; „palmierii" şi iarba păreau pete de lumină verzuie reflectate pe un geam neregulat prin care era privită scena, dar clădirile şi pavajul fuseseră reproduse cu precizia sobră a calculatorului unui arhitect. Totul era executat pe Tranziţie, un material care-şi schimba culoarea sub influenţa unui creion electric. Tensiunile şi frecvenţele diferite făceau ca tipurile de ioni metalici ai materialului să migreze cu viteze diferite spre suprafaţa polimerului alb; aducea aproape cu o pictură în ulei, ivindu-se din neant. Auzisem că însăşi crearea culorii dorite putea reprezenta o întreagă artă, similară cu amestecul vopselelor. Ştergerea însă era simplă; inversarea tensiunii ducea la dispariţia tuturor pigmenţilor.

Fără să se oprească pentru a mă privi, artistul spuse:

– Cinci sute de dolari.

Avea un accent australian rural.

– Dacă e să fiu jecmănit, cred că aş prefera s-o facă un localnic.

Îmi azvârli o privire ce simula jignirea.

– Şi zece ani nu-mi acordă calitatea asta? Ce ai dori? *Cetăţenie?*

– Zece ani? Scuză-mă…

Zece ani însemna că era, practic, un pionier; Nonstatul fusese însămânţat în 2032, dar durase aproape un deceniu până devenise locuibil şi autonom. Mă surprindea; întemeietorii şi primii colonişti – majoritatea lor – veniseră din S.U.A.

– Mă numesc Andrew Worth, m-am prezentat. Am venit

pentru conferinţa Einstein.

– Eu sunt Bill Munroe. Am venit pentru lumină, îmi răspunsese fără să-mi întindă mâna.

– Nu-mi pot permite tabloul, am adăugat eu. Dar, dacă te ispiteşte, fac cinste cu un prânz.

Mă examina acru.

– Eşti jurnalist.

– Filmez lucrările conferinţei. Nimic altceva. Însă mă interesează… insula.

– Atunci citeşte despre ea. Găseşti materiale pe toate reţelele.

– Desigur, lucruri care se contrazic. Nu pot decide ce este propagandă şi ce nu.

– Ce te face să crezi că ceea ce ţi-aş spune eu ar fi mai vrednic de crezare?

– Faţă în faţă, îmi pot da seama.

– De ce tocmai eu? Oftă şi lăsă jos creionul electric. Bine. Prânz şi anarhie.

Porni să traverseze piaţeta. Eu rămăsesem locului.

– Ai de gând să laşi astea aici? (Nu-mi răspunse, aşa încât m-am grăbit şi l-am prins din urmă.) Cinci sute de dolari, plus şevaletul şi creionul – ai încredere că nimeni nu se va atinge de ele?

Mă privi enervat, apoi se răsuci şi flutură notepadul spre şevalet; acesta emise câteva note asurzitoare. Nişte pietoni se întoarseră şi se uitară.

– În locul de unde vii tu, n-aveţi alarme?

Am simţit că roşesc.

Munroe alese terasa unui local cu aspect ieftin şi comandă un decoct alb, aburind, de la vitrina cu servire imediată. Mirosea greţos a peşte, deşi asta nu însemna în mod neapărat că, la origine, fusese carnea unei vertebrate. Cu toate acestea, mi-am pierdut orice urmă de apetit.

După ce am aprobat plata, pictorul rosti:

– Să nu-mi spui, ştiu: eşti profund nedumerit de modul în care noi întrebuinţăm creditele internaţionale ca mijloc de schimb, de existenţa liberei iniţiative ce consumă structura socială, de neruşinatul meu ataşament faţă de proprietatea privată şi de toate celelalte ornamente distinctive ale capitalismului, pe care le vezi în jur.

– Se pare c-ai mai jucat rolul ăsta, aşa că oferă-mi răspunsul standard la întrebarea standard.

Îşi duse farfuria la o masă de unde putea zări şevaletul.

– Nonstatul *este* o democraţie capitalistă, spuse el. Şi o democraţie liberal socialistă. Şi o uniune de colective. Şi alte câteva sute de lucruri pe care nu ştiu cum să le denumesc.

– Vrei să spui că… localnicii optează să acţioneze aşa cum ar face-o în acele tipuri de societăţi?

– Da, deşi substratul este mult mai profund. Majoritatea oamenilor se alătură sindicatelor, care efectiv *sunt* tipurile respective de societăţi. Ei doresc libertatea alegerii, însă şi un grad de stabilitate. Ca atare, acceptă acorduri ce le oferă un cadru general în care să-şi organizeze vieţile – acorduri revocabile, bineînţeles… La urma urmelor, majoritatea democraţiilor permit emigrarea. Dacă şaizeci de mii de oameni dintr-un sindicat sunt de acord să verse o parte a venitului lor, ţinut la dispoziţia oricăror verificări contabile, într-un fond utilizat pentru sănătate, educaţie şi asistenţă socială, distribuit conform politicilor stabilite în cel mai mic detaliu de către comitete formate din delegaţi aleşi, chiar dacă n-au un parlament ori un şef al statului, mie mi se pare o democraţie socialistă.

– Aşadar, „guvernele” liber alese nu sunt interzise, am comentat eu. Dar, pe ansamblu, sunteţi sau nu anarhişti? Aici nu există legi universale pe care toată lumea să fie silită să le respecte?

– Există câteva principii susţinute de o mare majoritate a rezidenţilor. Idei fundamentale referitoare la eliberarea de violenţă şi constrângere. Sunt larg răspândite, iar aceia care nu-s de acord cu ele ar face mai bine să nu vină aici. Nu voi despica totuşi firul în patru… ar putea fi considerate legi.

– Deci sunteţi sau nu anarhişti?

Munroe se prefăcu indiferent.

– *Anarhie* înseamnă „fără conducător”, nu „fără legi”… Nimeni de pe Nonstat nu-şi pierde însă nopţile examinând semantica elenei antice, ori scrierile lui Bakunin[23], Proudhon[24], sau Godwin[25]. Îmi cer scuze – îmi reformulez exprimarea: la Beijing sau la Paris

[23] Mihail Alexandrovici Bakunin (1814–1876), anarhist şi scriitor rus (n. trad.).

[24] Pierre Joseph Proudhon (1809–1865), socialist şi scriitor francez (n. trad.).

[25] William Godwin (1756–1836), eseist, romancier şi filosof politic englez (n. trad.).

vei întâlni cam acelaşi procentaj din populaţie preocupat până la pasiune de subiectele respective. Totuşi, dacă doreşti să le afli opinia, va trebui să-i intervievezi pe fiecare în parte. Personal, eu cred că lumea poartă prea mult bagaj istoric pe care vrea să-l salveze. N-ar fi o pierdere prea mare. Majoritatea mişcărilor anarhiste din secolele nouăsprezece şi douăzeci au fost sufocate, ca şi multe din cele marxiste, de problema preluării puterii de la clasa conducătoare. Pe Nonstat, chestiunea asta a fost soluţionată foarte simplu. În 2025, şase angajaţi ai unei companii bioteh californiene denumită InGenUitate au şters-o cu toate informaţiile necesare pentru sământă. Multe dintre ele reprezentau cercetări proprii, dacă nu chiar proprietatea lor. Au luat, de asemenea, şi celule modificate genetic din diverse culturi, dar destul de puţine, pentru a nu li se constata lipsa. Până când s-a aflat că Nonstatul creştea, aici se strânseseră deja câteva sute de oameni, care locuiau în schimburi. Sterilizarea rapidă a insulei ar fi însemnat o greşeală majoră în privinţa relaţiilor cu publicul. Cam asta a fost „revoluţia” noastră. Ritmuri măsurându-ţi viaţa în cocteiluri Molotov.

– Exceptând faptul că furtul v-a adus povara embargoului.

Munroe ridică din umeri.

– Desigur, embargoul este neplăcut, însă Nonstatul boicotat este preferabil alternativei: o insulă-companie al cărei fiecare metru pătrat să fie proprietate privată. Si aşa e destul de neplăcut că orice recoltă decentă de hrană de pe planetă are în spate o licenţă. Închipuie-ţi că acelaşi lucru s-ar întâmpla cu solul de sub picioarele tale.

– Bine, am aprobat. Aşadar, tehnologia v-a oferit o scurtătură spre o nouă societate, toate vechile modele fiind irelevante. Fără invazii şi genocid, fără revolte sângeroase, fără reforme democratice dureroase. Însă drumul în sine mi se pare partea cea mai uşoară. Eu tot nu înţeleg ce anume uneşte locul acesta.

– Nişte mici organisme nevertebrate.

– Vorbeam din punct de vedere politic.

Pictorul păru surprins.

– Să unească locul împotriva a ce? Împotriva atacului anarhiei?

– Împotriva violenţei... a jafurilor... a legii gloatei...

– Ce rost ar avea deranjul de a călători până în mijlocul Pacificului pentru ceva ce poţi face în oricare oraş din lume? Sau crezi că am străbătut drumul ăsta doar ca să ne putem juca de-a

Împăratul muştelor[26]?

– Nu dinadins. Totuşi, când aşa ceva se întâmplă în Sydney, sunt mobilizate plutoanele anti-răzmeriţă. Când se întâmplă în Los Angeles, se trimite Garda Naţională.

– Noi avem o miliţie antrenată, care deţine aprobarea cvasigenerală de a se folosi în mod rezonabil de forţă pentru protejarea oamenilor şi resurselor vitale în cazuri excepţionale. Rânji „Resurse vitale”… „Puteri excepţionale”… Sună cam ca acasă, nu-i aşa? Atâta doar că n-au apărut niciun fel de cazuri excepţionale.

– Bine, bine… *dar de ce n-au apărut?*

Munroe îşi masă fruntea şi mă privi ca pe un copil excesiv de insistent.

– Bunăvoinţă? Inteligenţă? Altă forţă extraterestră necunoscută?

– Fii serios!

– Există unele lucruri evidente. Oamenii care sosesc aici cu intenţia de a se stabili deţin un idealism superior nivelului mediu. Ei *vor* ca Nonstatul să funcţioneze, altfel n-ar veni – nu discutăm acum despre infiltrarea ocazionalului agent provocator. Ei sunt pregătiţi să coopereze. Nu mă refer la traiul în dormitoare comune, la credinţa că toţi fac parte din aceeaşi familie extinsă şi la lucrul în echipe, cântând marşuri mobilizatoare – deşi există şi ceva de felul ăsta. Ei doresc să fie mai flexibili şi mai toleranţi decât individul obişnuit care alege să trăiască în altă parte… pentru că ăsta-i esenţialul. Concentrarea de bogăţie şi de putere este mai redusă. Poate că-i vorba numai de o chestiune de timp – dar cu o putere atât de descentralizată este foarte greu să *cumperi.* Nu neg că avem proprietăţi private, însă insula, recifele şi apele sunt bunuri comune. Sindicatele care adună şi procesează hrana schimbă produsele lor contra banilor, dar nu deţin un monopol. Mulţi oameni se hrănesc direct din ocean.

Mi-am plimbat privirea în jurul piaţetei, stăpânit de un sentiment de frustrare.

– Perfect. Nu vă măcelăriţi între voi şi nici nu aveţi tulburări de stradă, pentru că nimeni nu moare de foame şi nimeni nu-i revoltător de bogat… încă. Dar chiar crezi că va dura? Următoarea generaţie nu va fi aici în urma propriei opţiuni. Ce

---

[26] *Lord of the Flies,* roman de William Golding (1911–1993) (n. trad.).

veţi face: îi veţi îndoctrina cu toleranţă şi speranţă pentru mai bine? Chestia asta n-a ţinut până acum. Toate celelalte experimente similare s-au sfârşit în mod violent, au fost cucerite ori absorbite… sau au renunţat, transformându-se în state naţionale.

– Bineînţeles că vom încerca să ne transmitem valorile copiilor noştri, aşa cum fac toţi oamenii de pe planetă, încuviinţă Munroe. Probabil cam cu acelaşi succes. Cel puţin, majoritatea copiilor de aici învaţă sociobiologia de la o vârstă fragedă.

– *Sociobiologia?*

– Este mai utilă decât Bakunin, zâmbi el, crede-mă! Oamenii nu vor cădea niciodată de acord în privinţa detaliilor de organizare ale societăţii… şi de ce ar face-o? Însă – dacă nu eşti un Edenit care crede că există o stare utopică, „naturală”, acordată de Gaia, la care trebuie să revenim cu toţii – adoptarea *oricărei* forme de civilizaţie înseamnă alegerea unui răspuns cultural, altul decât acceptarea pasivă, vizavi de faptul că noi *suntem* animale înzestrate cu anumite porniri comportamentale înnăscute. Şi indiferent dacă răspunsul respectiv implică compromisul cel mai subtil sau opoziţia cea mai vehementă, este util să ştii exact cu *ce anume* încerci să te acomodezi sau cui să te opui. Dacă oamenii înţeleg forţele biologice care acţionează asupra lor şi asupra tuturor fiinţelor din jur, atunci ei au cel puţin şansa de a adopta unele strategii inteligente pentru a obţine ceea ce doresc printr-un minim de conflict, în loc să orbecăiască de colo-colo, înzestraţi doar cu nişte mituri romantice şi panseuri inteligente, lăsate moştenire de un filosof politic răposat.

Am tăcut o vreme, gândindu-mă la cele auzite. Avusesem ocazia să parcurg nenumărate prescripţii amănunţite pentru utopii „ştiinţifice” groteşti, precum şi proiecte de societăţi organizate pe aşa-zise temeiuri „raţionale”… Acum, însă, auzeam pentru prima dată pe cineva susţinând *diversitatea,* simultan cu recunoaşterea *forţelor biologice.* În loc să exploateze sociobiologia, căutând să justifice impunerea din exterior a unei doctrine politice rigide – de la marxism la familia-nucleu, de la puritatea rasială la separatismul sexual – *„trebuie* să trăim aşa, fiindcă ne-o cere *natura umană”…* Munroe sugera că oamenii puteau întrebuinţa autocunoaşterea speciei ca să adopte decizii mai bune pentru ei.

Anarhia cultivată. Era o noţiune ademenitoare – cu toate acestea, continuam să mă simt obligat să rămân sceptic.

– Nu toţi oamenii îşi vor lăsa copiii să înveţe sociobiologia. Până şi aici trebuie să existe câţiva fundamentalişti culturali şi religioşi care s-o considere prea ameninţătoare. Şi… ce faceţi cu imigranţii adulţi? Dacă un individ are douăzeci de ani în momentul sosirii pe Nonstat, înseamnă că va mai rămâne aici, cu aproximaţie, încă şaizeci de ani. Timp suficient pentru a-şi pierde idealismul. Chiar crezi că totul poate fi păstrat laolaltă, pe măsură ce prima generaţie va îmbătrâni şi va deveni deziluzionată?

– Contează ce cred eu? păru amuzat Munroe. Dacă într-adevăr te interesează subiectul, explorează insula, stai de vorbă cu oamenii, decide singur…

– Ai dreptate!

Nu mă aflam însă aici pentru a explora insula, ori pentru a-mi forma o părere asupra viitorului ei politic. Mi-am privit ceasul; trecuse de ora unu. M-am sculat.

– Chiar acum se întâmplă ceva care ar fi interesant de văzut, vorbi Munroe. Sau… de încercat. Te grăbeşti?

Am şovăit.

– Depinde…

– L-am putea numi lucrul cel mai apropiat de o ceremonie pentru noii rezidenţi. Probabil că arătasem destul de puţin încântat, deoarece Munroe râse: Îţi promit că nu vor fi imnuri, jurăminte sau pergamente aurite. Şi să nu crezi că-i ceva *obligatoriu:* pur şi simplu, a devenit o modă printre noii sosiţi. Deşi nu sunt refuzaţi nici turiştii obişnuiţi.

– Îmi spui despre ce-i vorba sau trebuie să ghicesc?

– Singura lămurire pe care ţi-o pot da este că se numeşte scufundare interioară. Dar pentru a înţelege ce înseamnă, trebuie să vezi cu ochii tăi.

Munroe şi-a strâns şevaletul şi m-a însoţit; bănuiam că, în secret, îl încânta să joace rolul ghidului veteran radical. În vreme ce tramul se îndrepta către braţul nordic al insulei, noi am rămas în uşă, pentru a ne bucura de briză. Şinele din faţă de-abia se distingeau: două caneluri paralele săpate în stâncă, între care se afla banda cenuşie de super-conductor, totul fiind însă ascuns sub un strat de praf fin, cretos.

După vreo cincisprezece kilometri, rămăseserăm singurii

pasageri.

– Cine plăteşte întreţinerea transportului? m-am interesat.

– Abonamentele acoperă o parte din costuri. Restul e asigurat de sindicate.

– Şi ce se întâmplă dacă un sindicat hotărăşte să nu mai plătească?

– Atunci vor afla toţi locuitorii.

– Dar dacă realmente sindicatul respectiv nu-şi poate permite s-o facă? Dacă este sărac?

– Veniturile sindicatelor constituie o informaţie publică. Este opţională declararea lor, însă ar părea ciudat dacă le-ar ţine secrete. Oricine de pe Nonstat îşi poate lua notepadul ca să afle dacă averea de pe insulă e concentrată în mâinile unui singur sindicat, ori e transferată în străinătate, sau orice altă variantă. După aceea, pe baza celor aflate, respectivul este liber să acţioneze după cum crede de cuviinţă.

De acum depăşiserăm zona de aglomeraţie urbană. De ambele părţi ale şinelor se ridicau clădiri ce semănau cu fabrici şi depozite, însă peisajul se transforma cu repeziciune în rocă-de-recif goală, netedă sau uşor neregulată. Calcarul apărea în toate nuanţele întâlnite în oraş, vrâstând terenul în configuraţii clar non-geologice, guvernate de difuzia diferitelor subspecii de bacterii litofile. Solul de aici n-ar fi fost totuşi prielnic agriculturii; miezul insulei era excesiv de dur şi uscat, devascularizat. În plus, roca era poroasă şi inundată de apa bogată în calciu şi organismele modificate genetic cu rol de completare. Şinele tramului nu ajungeau până pe coastă, întrucât terenul devenea prea moale ca să poată suporta greutatea vehiculelor.

Am apelat **Martor** şi am început să înregistrez; în stilul ăsta urma să am mai mult metraj turistic decât material pentru documentar, dar nu puteam rezista tentaţiei.

– Vorbeai serios, spunând că ai venit aici pentru lumină? l-am întrebat pe Munroe.

– Nu prea, clătină el din cap. Trebuia, pur şi simplu, să scap.

– De ce anume?

– De zgomot… De făţărnicie… De *Australienii Profesionişti.*

– Aha…

Auzisem pentru întâia dată denumirea respectivă pe când studiam istoria filmului; fusese inventată pentru a-i descrie pe regizorii semnificativi din anii ’70 şi ’80 ai secolului trecut. După cum precizase un istoric: „Cu excepţia naţionalităţii, ei nu

deţineau alte trăsături distinctive; nu aveau nimic de spus şi nimic de făcut decât să afişeze, în prezenţa publicului, un vocabular claustrofobic de mituri şi icoane naţionaliste obosite, proclamând totodată gălăgios că «defineau caracterul naţional» şi că reprezentau, în mod personal, «o naţiune ce-şi descoperea glasul».” Crezusem că judecata respectivă era destul de aspră, până când am avut ocazia de a viziona unele filme. Majoritatea erau westernuri ridicole – melodrame coloniale rurale – sau poveşti sentimentale de război. Apogeul perioadei îl reprezenta probabil o încercare de comedie, în care Albert Einstein era portretizat drept fiul unui pomicultor australian, care „dezintegrează atomi de bere” şi se îndrăgosteşte de Marie Curie.

– Crezusem că artele vizuale au depăşit de mult etapa asta, am comentat. Mai cu seamă în domeniul tău.

– Nu mă refeream la *arte,* se strâmbă Munroe. Mă refeream la întreaga cultură dominantă.

– Haide, haide! Nu mai există o „cultură dominantă”. Filtrul este mai puternic decât emiţătorul.

Cel puţin, acesta era refrenul reţelei; încă nu ştiam dacă era cazul să-l accept.

Munroe nu-l accepta.

– Foarte zen! Încearcă să exporţi bioteh medical australian în Nonstat şi-o să afli rapid cine controlează situaţia.

N-aveam ce să-i răspund.

– Nu te oboseşte niciodată, continuă el, să trăieşti într-o societate care vorbeşte la nesfârşit despre sine… şi de obicei minte? Care defineşte tot ceea ce e valoros – toleranţa, onestitatea, loialitatea, nepărtinirea – drept „unic australiene”? Care pretinde că încurajează diversitatea, dar nu se poate opri să nu bolborosească despre „identitatea ei naţională”? Nu te scârbeşte niciodată parada permanentă de bufoni care îşi revendică autoritatea de a vorbi în numele tău: politicieni, intelectuali, celebrităţi, comentatori – definindu-te şi caracterizându-te în fiecare detaliu… de la simţul umorului „distinct australian”, până la nenorocita de „iconografie subconştientă colectivă” – care nu sunt, cu toţii, decât nişte mincinoşi şi hoţi?

Pentru moment, am fost luat prin surprindere; apoi, reflectând puţin mi-am dat seama că aceasta constituia o descriere uşor de recunoscut a culturii academice şi politice dominante. Sau, dacă

nu dominantă, cel puţin cea mai gălăgioasă. Am înălţat din umeri:

– Într-un fel, în fiecare ţară există un asemenea nivel de porcărie meschină. În S.U.A. este aproape la fel de rău. Eu, însă, de-abia îi mai bag în seamă, şi cu atât mai puţin acasă. Probabil că am învăţat să-i ignor în majoritatea timpului.

– Atunci te invidiez. Eu n-am reuşit niciodată.

Tramul glisa mai departe, spulberând praful ce şuiera încetişor. Munroe avea într-un fel dreptate: naţionaliştii – politici şi culturali – care pretindeau că vorbesc în numele naţiunii, îi puteau lipsi de drepturi pe aceia pe care îi „reprezentau”, la fel de eficient precum sexiştii ce afirmau că sunt glasul sexului lor. O mână de oameni susţinând că vorbesc pentru patruzeci de milioane, sau cinci miliarde, ar fi dispus întotdeauna de o putere disproporţionată, în virtutea declaraţiei respective.

Atunci, care era soluţia? *Să emigrezi pe Nonstat? Să devii asexuat?* Sau, pur şi simplu, să te afunzi într-un ungher balcanizat al reţelei, încercând să crezi că nimic din toate astea nu era important?

– Aş fi zis că drumul din Sydney până aici e de ajuns pentru a convinge pe oricine că ar fi bine să plece pentru totdeauna, spuse Munroe. Dovada fizică a absurdităţii naţiunilor!

– Aproape, am râs fără chef. Mi se pare de înţeles meschinăria şi răzbunarea faţă de cei din Timorul Oriental. Închipuie-ţi că au murdărit atâţia ani baionetele partenerilor noştri de afaceri, pentru ca apoi să aibă tupeul de a se întoarce cu o sută optzeci de grade şi a ne acţiona în judecată. Nu ştiu însă care este problema cu Nonstatul. Niciunul dintre patentele lui InGenUitate nu erau deţinute de australieni, nu-i aşa?

– Nu.

– Atunci, care-i problema? Nici chiar Washingtonul nu se dă peste cap pentru a pedepsi Nonstatul atât de… complet.

– Eu am o teorie, rosti Munroe.

– Serios?

– Ia gândeşte-te! Care-i cea mai mare minciună pe care o susţine clasa conducătoare politică şi culturală? Unde se află decalajul cel mai mare dintre imagine şi adevăr? Care sunt atributele cu care se laudă cel mai mult orice Australian Profesionist care se respectă – dar de care are parte cel mai puţin?

– Dacă-i vorba de un banc freudian ieftin, o să fiu foarte

dezamăgit.

– Neîncrederea în autoritate. Independenţa spiritului. Nonconformismul. În consecinţă, ce ar putea fi considerat mai ameninţător decât o insulă plină de anarhişti?

13

De la staţia finală, am mers pe jos spre nord, peste un şes marmorat gri-verzui, pe alocuri încă imprimat cu urme vagi ale unor tuburi scurte şi ramificate: corali incomplet digeraţi de pe ţărmurile de acum un deceniu. Cunoaşterea scării temporale făcea peisajul oarecum şocant; parcă am fi nimerit din întâmplare peste resturi ale unor obiecte specifice anilor patruzeci – modele vechi şi inutile de notepaduri, pantofi bizari despre care îmi aminteam că reprezentaseră o culme a modei – convertite în simple contururi mineralizate. Mi s-a părut că solul îmi ceda sub tălpi mai mult decât pavajul dens, vulcanizat, al oraşului, deşi nu lăsam urme vizibile. M-am oprit şi m-am aplecat să pipăi terenul, întrebându-mă dacă aveam să descopăr umezeală; n-am simţit nimic, însă probabil că dedesubtul suprafeţei exista un înveliş plasticizat care limita evaporarea.

În depărtare, un grup de vreo douăzeci de persoane se adunaseră în jurul unei schele înalte de câţiva metri, care avea alături un vinci solid cu motor. În preajmă se mai zărea un microbuz verde, cu pneuri-balon mari. Din schelă se desprindeau şase tende de un portocaliu strălucitor, ce se auzeau pocnind în vânt. Un cablu portocaliu făcea legătura între vinci şi un scripete suspendat de schelă, pentru ca de acolo să coboare vertical, probabil într-un puţ mascat de cercul spectatorilor.

– Sunt coborâţi într-un puţ de întreţinere? am întrebat.

– Exact.

– Ce obicei minunat! Bine ai venit în Nonstat, călătorule obosit şi înfometat… acum e timpul să ne vizitezi canalizarea!

– Greşit! pufni Munroe.

Pe măsură ce ne apropiam, am văzut că toţi membrii grupului priveau concentraţi spre spaţiul de sub schelă. Doi bărbaţi ne aruncară căutături scurte, iar o femeie ridică braţul în gest de salut. I-am răspuns în acelaşi fel, iar ea zâmbi nervos şi se întoarse din nou către intrarea ascunsă.

– Parcă ar fi adunaţi la locul unui accident minier, am şoptit

(deşi ne aflam la o distanţă de unde nu puteam fi auziţi). Aşteptând să identifice corpurile, pe măsură ce sunt aduse la suprafaţă.

– Încordarea asta există întotdeauna. Ai însă răbdare.

Din depărtare, mi se păruse că oamenii erau îmbrăcaţi în haine obişnuite, dar de aproape deveni clar că majoritatea purtau costume de înot – unii şi tricouri – câţiva având chiar costume speciale de scufundare, cu mâneci şi pantaloni scurţi. Unii dintre ei aveau părul zburlit, chiar ud.

– În ce anume se scufundă? În rezerva de apă dulce?

Apa oceanului se desaliniza în bazine speciale, pe recife, iar apa dulce era pompată spre centrul insulei, ca să compenseze reziduurile reciclate.

– Ar fi cam greu, comentă Munroe. Puţurile de apă dulce nu depăşesc grosimea unui braţ omenesc.

M-am oprit la o distanţă respectuoasă, simţindu-mă cu adevărat un intrus. Munroe înaintă şi se strecură uşor în grup; nimeni nu părea deranjat – de fapt, nu ne acordau prea multă atenţie. În cele din urmă, mi-am dat seama că tendele de deasupra pocneau şi fluturau în mod exagerat pentru blânda briză estică. M-am apropiat şi am simţit dinspre deschidere o adiere rece şi puternică, purtând cu ea un iz stătut, umed, de minerale.

Privind peste umerii oamenilor, am putut vedea că gura tunelului era înconjurată de o structură înaltă cam până la genunchi, aducând cu ghizdul unei fântâni, construită din rocă-de-recif, ori dintr-un biopolimer de tip greu, cu un sas diafragmă. La câţiva metri mai încolo, vinciul părea monstruos, mult prea mare şi cu aspect prea industrial pentru a fi implicat într-un sport relaxant. Cablul era mai gros decât mă aşteptasem; m-am gândit să-i estimez lungimea totală, dar părţile laterale ale tamburului ascundeau numărul de spire încolăcite pe el. Motorul în sine era silenţios, exceptând şuierul aerului peste lagărele magnetice, însă cablul scrâşnea bobinându-se pe tambur, iar schela scârţâia odată cu alunecarea firului peste scripete.

Nimeni nu vorbea. Nu părea momentul potrivit pentru a începe să pun întrebări.

Brusc, am auzit un icnet, sau mai degrabă un suspin. Fu urmat de un murmur de aţâţare şi toată lumea se apleca înainte, aşteptând să se întâmple ceva. De sub pământ apăru o femeie, ţinându-se strâns de cablu, cu butelii de oxigen pe spate şi

vizorul de scufundător ridicat pe frunte. Era udă – şi totuşi, picăturile nu se mai scurgeau de pe ea, ceea ce însemna că apa se găsea mult mai jos.

Vinciul se opri. Femeia decuplă cordonul de siguranţă ce lega de cablu echipamentul de scufundare; oamenii se întinseră şi o ajutară să ajungă pe buza puţului, apoi pe sol. Am avansat şi am văzut mica platformă circulară – un grătar grosolan din ţevi de plastic – pe care stătuse. Cam la un metru şi jumătate deasupra ei, de cablu era fixată o lanternă dublă.

Femeia părea ameţită. Se îndepărtă de noi, aproape împleticindu-se, după care se aşeză pe piatră şi privi în sus, spre cer, răsuflând cu greu. Încet, metodic, îşi scoase buteliile şi vizorul şi se întinse pe spate, închise ochii şi îşi desfăcu braţele, cu palmele în jos, răşchirând degetele pe sol.

Un bărbat şi două adolescente se desprinseseră din grup; acum stăteau în apropierea femeii, privind-o neliniştiţi. Începusem să mă întreb dacă nu era nevoie de asistenţă medicală – şi mă pregătisem să-i solicit în mod discret lui **Sisif** o reîmprospătare a memoriei în legătură cu simptomele atacului de cord şi cu primul ajutor – când ea sări în picioare, zâmbind larg. Prinse să vorbească excitată cu familia ei, într-un limbaj ce mi se părea polinezian; nu înţelegeam niciun cuvânt, dar femeia părea exaltată.

Tensiunea se risipi şi cu toţii porniră să râdă şi să vorbească. Munroe se răsuci către mine.

– Înaintea ta mai sunt opt persoane, dar îţi garantez că merită să aştepţi.

– Nu ştiu. Nu cred că asigurarea mea acoperă şi ceea ce se află acolo jos.

– Mă îndoiesc că asigurarea ta acoperă măcar o călătorie cu tramul pe Nonstat.

Un tânăr slăbuţ, cu un şort având imprimeuri florale multicolore, îşi fixa echipamentul de scufundător abandonat de polineziană. M-am dus lângă el; părea agitat, dar nu-l deranja discuţia. Se numea Kumar Rajendra, indian-fijian, student în construcţii civile; se găsea pe Nonstat de mai puţin de o săptămână. Am scos din portofel o minicameră şi i-am explicat ce doream. El privi oamenii strânşi în jurul puţului, parcă întrebându-se dacă nu cumva ar fi trebuit să le solicite aprobarea, dar apoi încuviinţă. Fixând camera deasupra vizorului, unde stătea precum un al treilea ochi, am observat un

vag reziduu cretos pe plasticul transparent.

O femeie mai vârstnică, în costum de scafandru, veni şi verifică modul cum fusese fixat echipamentul, apoi îi explică lui Rajendra procedurile în caz de urgenţă. Tânărul o ascultă cu solemnitate. M-am retras şi am controlat recepţia pe notepad. Camera transmitea în ultrasunete, radio şi IR, iar dacă niciunul dintre semnale n-ar fi putut răzbate, avea o memorie de patruzeci de minute.

Munroe se apropie de mine, iritat.

– Să ştii că nu eşti în toate minţile! N-o să mai fie acelaşi lucru. De ce înregistrezi scufundarea altuia, când o poţi face tu însuţi?

Bafta mea… Chiar şi pe Nonstat găsisem pe cineva care dorea *să tac şi să fac ceea ce mi se spune.*

– Poate c-o să mă scufund, i-am răspuns. În felul ăsta, reuşesc să văd exact în ce anume mă bag. În plus… eu sunt doar un turist, nu-i aşa? Ca atare, faptul că particip la o ceremonie ce se adresează noilor rezidenţi n-ar fi tocmai autentic.

– *Autentic?* dădu ochii peste cap Munroe. Decide-te: faci un reportaj asupra Conferinţei Einstein, ori realizezi *Atingerea majoratului pe Nonstat?*

– Rămâne de văzut. Dacă sfârşesc prin a obţine două documentare în acelaşi preţ… cu atât mai bine!

Rajendra se sui pe marginea puţului, prinse cablul, apoi păşi pe platformă; aceasta se înclină periculos, până ce tânărul izbuti să se poziţioneze în centru. Briza îi umfla şortul şi-i ridica părul în mod caraghios, dar spectacolul era mai degrabă ameţitor decât amuzant; îl făcea să semene cu un paraşutist fără paraşută, sau cu un lunatic balansându-se pe aripa unui avion. În cele din urmă, el îşi ataşă cordonul de siguranţă, însă senzaţia de cădere liberă persista.

Mă surprindea faptul că Munroe se arăta atât de entuziast faţă de ceea ce mi se părea un simplu ritual de uniune-prin-curaj, o altă iniţiere-prin-suferinţă. Chiar dacă nu exista obligaţia participării şi chiar dacă pericolele erau minime… se cam spulbera imaginea insulei de nonconformişti radicali.

Cineva porni vinciul. Prietenii lui Rajendra, iniţial stând în picioare şi apoi îngenunchind pe buza puţului, se întinseră şi-l bătură pe umeri în timp ce cobora, încurajându-l zgomotos; în vreme ce dispărea din vedere, el zâmbi nervos. M-am împins şi mai în faţă, aplecându-mă cu notepadul deasupra tunelului,

pentru a păstra linia de comunicare. Probabil că memoria minicamerei avea să fie mai mult decât suficientă, totuşi nu puteam rezista atracţiei timpului real. Nu eram singurul; oamenii se înghesuiau în jurul meu, încercând să zărească ecranul.

Dinapoia îmbulzelii, Munroe strigă:

– S-a cam dus naibii *autenticitatea!* Îţi dai seama că modifici experienţa pentru toată lumea?

– Nu şi pentru scufundător.

– Ah, da, asta-i tot ceea ce contează! Capturează ultima frântură a realităţii... înainte s-o distrugi pentru totdeauna. Etnovandalule! Pe jumătate serios, adăugă: Oricum, greşeşti. Situaţia se schimbă şi pentru scufundător.

Tunelul avea un diametru de aproape doi metri, cilindricitatea pereţilor amintind de netezimea rocii de la suprafaţă: prea bună pentru a fi rezultat în urma unui proces geologic, dar prea grosolană ca să fi fost prelucrată de maşini. Morfogeneza Nonstatului constituia un proces complex pe care nu-l investigasem niciodată în detaliu, însă ştiam că intervenţia umană explicită fusese necesară în multe probleme specifice. Cu toate acestea, indiferent dacă tunelul se formase spontan la intersecţia anumitor niveluri de gradienţi chimici-balize, fiindcă bacteriile litofile sesizaseră marcajele şi activaseră genele corespunzătoare, sau dacă fusese nevoie ca ele să fie anunţate în mod direct, de către un om, care răsturnase o găleată de amorsă pe suprafaţă, era mult mai practic decât să sfredeleşti roca timp de o lună sau două cu o sapă de foraj cu diamante.

Am privit reflexiile gemene ale razelor lanternei micşorându-se treptat în beznă şi imaginea punct-de-vedere a rocii împestriţate, gri-verzui, lunecând în sus. Se zăreau tot mai multe urme ale coralilor ancestrali, precum şi imagini fulgerătoare de oase de peşti încătuşate prin tasarea recifelor şi am încercat din nou senzaţia stranie a scării temporale comprimate a insulei. Ideea că adâncurile subterane aparţin unor epoci inimaginabil de îndepărtate era atât de înrădăcinată, încât necesita un efort constant pentru a nu fi surprins de sticlele de suc ori anvelopele de automobile ce antedatau Nonstatul, dar putuseră pluti în amestecul de formare al acestei roci.

Micromineralele decorative începură să dispară, întrucât n-avea rost să fie irosite la o adâncime unde rareori ar fi fost văzute. Răsuflarea lui Rajendra se acceleră – el privi către suprafaţă; câţiva dintre cei care urmăreau ecranul îl strigară şi-şi

agitară braţele, siluete subţiratice pe jumătate acoperite de strălucirea cercului orbitor dinapoia lor. El îşi feri ochii, apoi se uită drept în jos; grătarul platformei nu constituia un obstacol real, însă nici razele lanternei şi nici cele ale soarelui nu pătrundeau prea adânc. Tânărul părea să fi redevenit calm. Iniţial, mă gândisem să-l rog să-mi asigure şi un comentariu verbal, dar acum eram mulţumit că n-o făcusem; ar fi fost o povară incorectă.

Peretele tunelului devenea în mod clar umed; Rajendra întinse mâna şi-şi trecu degetele prin fluidul cretos. Apa şi elementele nutritive penetrau toate părţile insulei (până şi centrul, deşi aici stratul uscat şi dur atingea grosimea maximă). Nu conta că roca aceasta nu avea să fie niciodată exploatată – faptul că tunelul rămăsese „nevindecat” demonstra că zona respectivă fusese programată în mod deliberat împotriva recreşterii. Litofilele continuau să fie indispensabile; inimii-rocii nu i se putea permite să moară.

Distingeam tot mai des băşicuţe mici formându-se în fluidul ce adera la pereţi, iar apoi, mai adânc, o efervescenţă vizibilă. Dincolo de marginile guyotului, Nonstatul nu era susţinut pe dedesubt – iar o proeminenţă din calcar lungă de patruzeci de kilometri, chiar întărită de biopolimeri, ar fi plesnit imediat. Guyotul reprezenta o ancoră utilă şi suporta o parte din greutate; totuşi, cea mai mare parte a insulei trebuia, pur şi simplu, *să plutească.* Nonstatul era alcătuit pe trei sferturi din aer, inima-rocii fiind o spumă fină, mineralizată, mai uşoară decât apa.

Aerul din spumă se găsea însă sub presiune – dinspre roca de deasupra şi de sub nivelul oceanului, dinspre apa înconjurătoare ce căuta să pătrundă înăuntru. În mod permanent, aerul se pierdea ca urmare a difuziei prin piatră; curentul ce sufla, ieşind din tunel, cumula scurgerile din sute de metri pătraţi; acelaşi lucru se petrecea, mai puţin dramatic, peste tot.

Litofilele opreau Nonstatul să colapseze aidoma unui plămân perforat şi să se scufunde ca un burete îmbibat cu apă. O mulţime de organisme naturale erau capabile să producă gaze, dar ele tindeau să excreteze produse care n-ar fi fost recomandabil să răbufnească din sol în cantităţi mari, ca metanul sau hidrogenul sulfurat. Litofilele consumau apă şi bioxid de carbon (în majoritate dizolvat) şi produceau hidraţi de carbon şi oxigen (în majoritate nedizolvat); deoarece rezultau hidraţi de carbon „cu deficit de oxigen” (de tipul dezoxiribozei), eliberarea

de oxigen depăşea preluarea de bioxid de carbon, sporind presiunea generală.

Toate acestea necesitau nu doar materii prime, ci şi energie; trăind în beznă, litofilele trebuiau hrănite. Elementele nutritive pe care le consumau, ca şi produsele de excreţie, făceau parte dintr-un ciclu ce se întindea până la recife şi dincolo de ele; în esenţă, lumina soarelui pe apele îndepărtate asigura energia pentru tot ceea ce făceau.

Curând, suprafaţa începu să bolborosească şi să spumege, împroşcând spre cameră minuscule picături calcaroase, aidoma unor scuipaţi. În clipa aceea, mi-am dat seama că greşisem întru totul: scufundarea nu avea nicio legătură cu noţiunile Edeniste ale „tribalismului modern”. Curajul necesar era pur întâmplător, nefiind apreciat în sine. Scopul era să cobori prin emanaţiile palpabile ale rocii şi să vezi cu proprii ochi ce *însemna* Nonstatul; să înţelegi maşinăria ascunsă care menţinea insula în stare de plutire.

Mâna lui Rajendra apăru la marginea imaginii, potrivind muştiucul măştii şi comutând oxigenul. Desigur: lichidul ce se prelingea avea să se acumuleze în fundul puţului. Tânărul privi o dată în jos, către ceea ce părea un bazin întunecat şi sulfuros, bolborosind de căldură vulcanică; probabil că, în realitate, era foarte rece şi aproape inodor. Munroe avusese dreptate într-o privinţă: trebuia într-adevăr să fii acolo. În plus... curentul din tunel era mai slab la această adâncime decât la suprafaţă, fiindcă volumul principal al rocii cu fisuri ce contribuia la debitul total de aer rămăsese acum deasupra. Rajendra n-ar fi avut probleme în a constata diferenţa, totuşi simpla vedere a gazului degajându-se sub o presiune mereu crescătoare sugera exact contrariul.

Pe măsură ce camera cobora, imaginea pâlpâi, apoi comută pe rezoluţie redusă. Chiar şi prin apa turbulentă şi neclară, puteam distinge ocazional peretele puţului, sau cel puţin perdeaua de băşicuţe desprinzându-se din rocă. Vederea ei era stranie, chiar derutantă. Părea că aciditatea apei dizolva calcarul sub ochii mei... totuşi, din nou, impresia ar fi fost imediat spulberată, dacă m-aş fi găsit eu însumi acolo, înotând.

Rezoluţia se micşoră încă o dată, apoi fu afectată viteza fotogramelor; imaginea se transformă într-o serie de stop-cadre înlănţuite rapid, în timp ce camera se străduia să menţină contactul. Sunetul se distingea destul de clar, deşi probabil că n-

aş fi identificat distorsiunile în zgomotul bulelor ce se spărgeau de vizor. Rajendra privi în jos; imaginea arătă zece mii de perle de oxigen înălţându-se prin apa opalescentă – şi nimic dincolo de proprii săi genunchi. Mi s-a părut că l-am auzit inspirând brusc, încordându-se înainte de a atinge fundul… după care, aproape că am scăpat notepadul după el în adânc.

Un stop-cadru arătase un peşte colorat în roşu strălucitor, speriat, uitându-se drept în obiectiv. În imaginea următoare, dispăruse.

M-am răsucit spre femeia de lângă mine.

– Ai văzut…?

Văzuse, dar nu părea deloc mirată. Am simţit că mi se zbârleşte pielea de pe tot corpul. *Cât de groasă era roca pe care stăteam? Cât de lung era cablul?*

Când ieşi de sub insulă, Rajendra scoase un sunet ce ar fi putut exprima orice, de la exuberanţă la spaimă; datorită muştiucului din plastic, la care se adăugau toate celelalte complicaţii acustice, n-am putut discerne decât un gâfâit înăbuşit. Pe măsură ce cobora prin oceanul subpământean, apa din jurul lui se limpezea treptat. Am văzut în depărtare un banc de peştişori albicioşi traversând raza lanternei, urmaţi de un calcan cenuşiu având diametrul de cel puţin un metru, cu gura deschisă într-un permanent rânjet colectant de plancton. Zguduit, am ridicat ochii de pe ecran. *Asta nu se putea întâmpla sub picioarele mele!*

Vinciul se opri. Rajendra înălţă ochii, privind spre Nonstat, înclinând lanterna pe pivotul ei, mişcând-o înainte şi înapoi.

Apa lăptoasă forma un strat tulbure ce se menţinea sub insulă. Particule fine de calcar? Eram derutat; de ce nu cădeau pur şi simplu? Chiar şi din stop-cadrele ca de stroboscop îmi dădeam seama că pâcla aceea se găsea în permanentă mişcare, legănându-se ritmic spre roca nevăzută. De asemenea, distingeam bule de gaz târâte în jos, câţiva metri, într-un soi de curent de fund, înainte de a scăpa în cele din urmă înapoi în ceaţă. Rajendra mişcă raza de colo-colo, îmbunătăţindu-şi treptat precizia; în mod evident, lanterna se manipula cu dificultate şi-i puteam simţi frustrarea, dar după câteva minute insistenţa îi fu răsplătită.

Un talaz mai puternic trimise în stratul lăptos de deasupra o undă de apă limpede, îndepărtând pentru o clipă cortina. Raza şi camera fixară momentul, expunând roca neregulată, populată pe

alocuri de scoici şi anemone albicioase cu gurile înconjurate de filamente. În următorul cadru, imaginea era neclară, nu încă acoperită de pâcla particulelor albe, ci distorsionată de refracţie. La început, văzusem roca prin apă; acum o vedeam prin apă şi aer.

Sub insulă, un strat subţire de aer era permanent captiv, menţinut de alimentarea continuă cu oxigenul degajat din roca poroasă.

Prezenţa lui conferea apei o suprafaţă ce se putea văluri. Fiecare talaz ce se spărgea de recifele îndepărtate trimitea o undă geamănă sub insulă.

Aşa se explica nebulozitatea apei. Partea de dedesubt a Nonstatului era veşnic răzuită de un gigantic raşpel, ud şi dinţat. Valurile erodau linia ţărmului, dar cel puţin încetau la linia fluxului maxim. Asaltul se petrecea sub solul uscat, până la marginea guyotului.

M-am întors către femeia de lângă mine – o prietenă a lui Rajendra.

– Detritusul de calcar, genul acesta de particule fine, ar trebui să-şi piardă oxigenul şi flotabilitatea. De ce nu… cad pur şi simplu?

– Ba cad. Culoarea albă provine de la diatomeele modificate genetic. Ele culeg calciul din apă, îl mineralizează şi apoi migrează ascendent, integrându-se în rocă odată cu loviturile valurilor. Polipii coraliferi nu pot creşte în întuneric, de aceea diatomeele constituie unicul mecanism de reparaţii. (Surâse radios; fusese ea însăşi jos şi văzuse totul.) Asta menţine insula la suprafaţă: o ceaţă fină de calciu, destrămându-se treptat în adâncuri, şi câteva trilioane de creaturi microscopice ale căror gene le spun ce să facă din ea.

Vinciul îşi inversă direcţia de rotaţie. Lângă el nu se afla nimeni; probabil că scufundătorul dispunea de un buton pe care nu-l observasem… sau poate că era anteprogramat, scufundarea fiind calculată din timp, pentru a limita riscul efectelor decompresiei. Rajendra ridică mâna în dreptul feţei şi ne salută, mişcând-o. Oamenii râseră şi glumiră când începu ascensiunea; starea generală diferea cu totul de cea în care îi găsisem.

– Ai un notepad? am întrebat-o pe femeie.

– În autobuz.

– Vrei software-ul de comunicare? Puteţi păstra camera…

Ea încuviinţă entuziast.

– Bună idee! Mulţumesc!

Plecă să aducă notepadul.

Camera mă costase numai zece dolari, însă aprobarea de copiere a software-ului se dovedi a fi două sute; totuşi, nu-mi puteam retrage oferta. Când femeia reveni, am aprobat tranzacţia şi aparatele au discutat între ele prin infraroşii. Ea urma să plătească pentru alte copii, însă programul putea fi mutat şi şters în mod gratuit, transferat altor grupuri de scufundători.

După ce ieşi, Rajendra începu să chiuie de încântare. De îndată ce se eliberă de cordonul de siguranţă, sprintă peste câmpie, purtând încă buteliile de oxigen, înainte să se frângă din mijloc şi să se prăbuşească, gâfâind. Nu ştiam dacă juca teatru – nu părea genul – dar când scoase echipamentul de scufundător, zâmbea cu tot chipul precum un îndrăgostit, exaltat, tremurând.

Era efectul adrenalinei, de acord, însă el nu se scufundase doar pentru fiorii aventurii. Revenise pe teren solid… dar lucrurile n-aveau să mai fie niciodată la fel, acum după ce văzuse exact ce anume se afla dedesubt; acum, după ce trecuse *prin* fundaţia rarefiată a insulei.

Acesta constituia unul dintre bunurile comune ale locuitorilor Nonstatului: nu doar insula în sine, ci cunoaşterea directă a faptului că trăiau pe o rocă cristalizată din ocean, care se dizolva din nou şi de-a pururi, suferind însă simultan un proces de permanentă reparare. Aici, mărinimia naturii nu juca niciun rol; Nonstatul fusese construit prin efort omenesc şi cooperare, iar viaţa modificată genetic ce-l menţinea nu putea fi considerată ca infailibilă şi venită de la Dumnezeu. Echilibrul putea fi modificat într-o mie de modalităţi: apariţia de mutanţi sau concurenţi, distrugerea bacteriilor de către fagi, deplasarea echilibrelor vitale cauzate de schimbările climatice. Toată maşinăria aceea complexă trebuia supravegheată şi înţeleasă.

În cele din urmă, disensiunile ar fi putut duce literalmente la scufundarea insulei. Chiar dacă garanţia armoniei n-ar fi fost asigurată de faptul că locuitorii Nonstatului *nu-şi doreau* dezintegrarea societăţii… asta ar fi izbutit să le atragă atenţia asupra faptului că solul de sub picioarele lor o putea face.

Si dacă era o naivitate să consideri înţelegerea respectivă drept un soi de panaceu, ea deţinea totuşi un avantaj incontestabil asupra întregii mitologii a *naţionalismului.*

Era adevărată.

Am copiat memoria camerei, pentru a obţine scenele în rezoluţie superioară. Când Rajendra s-a mai potolit, i-am solicitat permisiunea de a utiliza metrajul în documentar; a fost de acord. Nu aveam un plan definit, dar cel puţin îl puteam introduce în versiunea interactivă a lui *Violet Mosala.*

Revenind spre staţia tramului, am fost însoţit de Munroe, care continua să poarte pe umăr şevaletul pliat şi pânza făcută sul.

– Aş putea încerca şi eu, după terminarea conferinţei, am rostit cu sfială. Deocamdată, mi se pare prea… intens. Nu vreau să fiu distras. Am de terminat o treabă.

El se prefăcu nedumerit.

– Decizia îţi aparţine. Aici nu trebuie să justifici nimic, nimănui.

– Sigur că da, am uitat. Am murit şi-am ajuns în rai.

Ajuns în staţie, am apăsat butonul de apel; aparatul ne-a prezis o aşteptare de zece minute.

O vreme, Munroe rămase tăcut, apoi spuse:

– Bănuiesc că deţii toate detaliile intime despre participanţii la conferinţă.

– Nu tocmai, am râs, dar cred că nu-mi lipsesc prea multe. Melodramele cu fizicieni în rolurile principale sunt la fel de plicticoase ca şi celelalte. Realmente, nu-mi pasă cine cu cine se culcă, sau cine de la cine fură ideile sclipitoare.

Se încruntă politicos.

– Nici mie… Totuşi, nu m-ar deranja să ştiu dacă zvonul despre Violet Mosala se întemeiază pe ceva.

Am ezitat.

– La care dintre ele te referi? Sunt atâtea…

A sunat jalnic; aş fi putut la fel de bine să recunosc în mod sincer că n-aveam habar despre ce vorbeşte.

– Există o singură chestiune serioasă, nu?

Am strâns din umeri. Munroe păru iritat, ca şi cum m-ar fi suspectat de făţărnicie, nu doar de ascunderea ignoranţei.

– Violet Mosala şi cu mine nu prea facem schimb de intimităţi, am rostit cu candoare. După cum merg lucrurile, ar trebui să mă consider norocos dacă izbutesc să apuc sfârşitul conferinţei, consemnându-i în mod decent toate apariţiile publice. Chiar dacă va fi nevoie să petrec următoarele şase luni alergând după ea prin Cape Town şi încercând să conturez lucrurile…

Munroe încuviinţă cu un rânjet satisfăcut, aidoma unui individ cinic ale cărui opinii tocmai fuseseră confirmate.

– Cape Town? Exact. Mulţumesc.

– Pentru ce?

– Eu nu crezusem niciodată, dar pentru siguranţă doream confirmarea din partea cuiva care deţine mai multe informaţii. Violet Mosala, fiziciană deţinătoare a Premiului Nobel, motivul de inspiraţie a milioane de oameni, Einstein al secolului douăzeci şi unu, arhitecta celei mai probabile TU… îşi „abandonează” ţara de origine – tocmai când pacea din Natal arată mai promiţătoare ca oricând – nu pentru Caltech[27], nici pentru Bombay, nu pentru CERN[28], nici pentru Osaka… ci ca să se alăture răsculaţilor de pe *Nonstat!*

Nici peste un milion de ani!

14

Revenit la hotel, l-am întrebat pe **Sisif,** în timp ce suiam scara:

– Poţi numi un grup de activişti politici, cu iniţialele AC, care ar fi interesat de imigrarea lui Violet Mosala în Nonstat?

– Nu.

– Haide, haide! „A” de la „anarhie”…?

– Există două mii şaptezeci şi trei de organizaţii care au în compunerea numelui lor „anarhie”, ori un derivat, însă toate conţin mai mult de două cuvinte.

– Bine.

Poate AC era o prescurtare, de tipul S.U. pentru S.U.A. Atunci însă, dacă-l puteam crede pe Munroe, niciun anarhist serios n-ar fi utilizat vreodată cuvântul cu „A”.

Am încercat altă direcţie.

– Dar „A” de la „african” şi „C” de la „cultură”… cu oricâte alte litere?

– Există două sute şapte posibilităţi.

Am parcurs lista; AC nu părea o abreviere plauzibilă pentru niciuna dintre ele. O denumire îmi era totuşi familiară; am redat o secţiune din înregistrarea audio a conferinţei de presă de dimineaţă: „Sunt William Savimbi, de la *Informaţii Proteus.* Vă referiţi aprobator la o convergenţă a ideilor care nu respectă

[27] California Institute of Technology (n. trad.).

[28] Commission Européenne pour la Recherche Nucléaire (n. trad.).

culturile ancestrale, ca şi cum n-aţi acorda nicio importanţă propriei dumneavoastră moşteniri ereditare. Este adevărat că aţi primit ameninţări cu moartea din partea Frontului Pan-African de Apărare a Culturii, după ce aţi declarat în public că *nu* vă consideraţi o femeie africană?”

Mosala pusese citatul în contextul cuvenit… dar nu răspunsese la întrebare. Dacă un asemenea comentariu fusese *îndeajuns* pentru a duce la ameninţări cu moartea, ce anume ar fi putut declanşa zvonurile, reale sau nu, despre „dezertarea” ei?

Habar nu aveam; cunoştinţele mele privind politicile culturale ale Africii de Sud erau mai reduse decât cele despre MET-uri. În niciun caz, Mosala n-ar fi fost primul savant important care-şi părăsea ţara, dar avea să fie unul dintre cei mai iluştri… şi primul care ar fi imigrat în Nonstat. Încercarea de a câştiga mai mulţi bani şi prestigiu prin transferul la o instituţie de clasă mondială n-ar fi fost contestată, însă mutarea pe Nonstat (care nu-i oferea nimic) nu putea fi descifrată decât ca o renunţare deliberată la propria naţionalitate.

M-am oprit pe palier şi am privit inutilul uger electronic.

– AC? Curentul principal AC?

Sisif tăcea. *Indiferent cine ar fi fost ei, Sarah Knight izbutise să-i găsească.* Începusem să simt un nod în stomac de fiecare dată când mă gândeam la ceea ce-i făcusem. Era clar că se pregătise cu meticulozitate pentru acest proiect, cercetând fiecare subiect asociat lui Mosala; provenind din sectorul politic, unde nimic de pe reţele nu era adevărat, ea discutase probabil în mod direct cu toate persoanele care o interesau. Cineva trebuie să-i fi pomenit despre zvon, punând-o pe pista ce ducea la Kuwale; totul neoficial, desigur. Eu furasem proiectul, îl abordasem nepregătit, şi acum nici măcar nu puteam spune dacă făceam un documentar despre o imigrantă anarhi-fizician care se temea pentru viaţa ei… sau dacă băteam câmpii, şi singura ameninţare pentru locuitorii Nonstatului l-ar fi reprezentat imboldul de a-i da lui Janet Walsh un sfat legat de prelungirea exagerată a carierei.

L-am pus pe **Hermes** să apeleze toate hotelurile de pe insulă şi să caute turistul Akili Kuwale.

N-am avut noroc.

Ajuns în cameră, am activat izolarea fonică a ferestrelor şi am încercat să-mi găsesc tonusul pentru muncă. În dimineaţa următoare mă aştepta filmarea unei comunicări susţinute de

Helen Wu, principala susţinătoare a opiniei că metodologia lui Mosala se baza pe logică circulară. Înainte de a mă lăsa convins de Munroe să-i văd pe scufundători, plănuisem să-mi petrec după-amiaza citind lucrările anterioare ale lui Wu; aveam mult de recuperat.

Mai întâi însă…

Am scanat bazele de date relevante (evitând ajutorul lui **Sisif** şi pierzând un timp de trei ori mai lung). Frontul Pan-African de Apărare a Culturii se dovedi a fi afilierea haotică a cincizeci şi şapte de grupări tradiţionaliste radicale, provenind din douăzeci şi trei de naţiuni, având un consiliu al reprezentanţilor care se reunea anual pentru a decide strategiile şi a emite proclamaţii. FPAAC avea o vechime de douăzeci de ani; apăruse în urma renaşterii dezbaterilor tradiţionaliste de la începutul anilor treizeci, când un număr de universitari şi activişti, majoritatea din centrul Africii, începuseră să se refere la nevoia de a „restabili continuitatea” cu trecutul precolonial. Mişcările politice şi culturale ale secolului trecut – de la „negritudinea” lui Senghor[29] la „autenticitatea” lui Mobutu[30] şi până la Conştiinţa Neagră sub toate formele sale – fuseseră revocate drept corupte, asimilaţioniste, sau exagerat de preocupate de replica faţă de colonialism şi occidentalizare. Conform celor mai elocvenţi dintre noii tradiţionalişti, răspunsul corect era extirparea completă a colonialismului din istorie – comportarea, ca şi cum nici n-ar fi existat vreodată.

FPAAC constituia manifestarea extremă a acestei filosofii, adoptând o linie fără compromisuri şi câtuşi de puţin populistă. Membrii lui condamnau Islamul ca fiind o religie invadatoare, asemănătoare creştinismului ori sincretismului; de asemenea, se opuneau vaccinurilor, recoltelor modificate genetic şi comunicaţiilor electronice. Iar dacă grupul reprezenta mai mult decât un catalog al influenţelor străine (sau locale, dar insuficient de vechi) la care renunţau în mod explicit, probabil că le-ar fi venit greu să se autodiferenţieze fără o asemenea listă de obiective. Multe dintre metodele pe care le susţineau – sporirea utilizării oficiale a dialectelor locale, creşterea sprijinului pentru

[29] Leopold Sedar Senghor (n. 1906), poet, profesor şi om politic african; preşedinte al Senegalului: 1960–1980 (n. trad.).

[30] Mobutu Sese Seko Kuku Ngbendu Wa Za Banga (n. 1930), militar african; preşedinte al Zairului din 1965 (n. trad.).

formele culturale tradiţionale – ocupau deja poziţii prioritare pe agendele celor mai multe guverne, sau aveau parte de lobby din alte direcţii. Calitatea de purism absolut părea raţiunea de a fi a lui FPAAC. Atunci când cel mai eficient vaccin antimalarie de pe planetă fusese fabricat în Nairobi – pe baza unor cercetări desfăşurate în binecunoscuta superputere imperialistă Columbia – categorisirea întrebuinţării sale drept „trădare criminală a practicilor de lecuire tradiţionale” mi se păruse de-a dreptul o perversitate fundamentalistă.

Dacă Violet Mosala alesese imigrarea în Nonstat, ar fi fost normal să cred că aceşti oameni erau bucuroşi să scape de ea. Poate că fiziciana era o eroină pentru jumătate din continent, însă pentru FPAAC nu putea fi decât o trădătoare. Iar eu nu izbutisem să găsesc consemnarea vreunei ameninţări cu moartea, aşa încât afirmaţia lui Savimbi nu fusese decât o născocire; realitatea se limita probabil la un telefon anonim, primit în redacţia lor.

Am continuat, totuşi, să scotocesc mai departe. Oare misterioasa facţiune a lui Kuwale îşi făcuse simţită prezenţa de cealaltă parte a baricadei? Cu siguranţă, existau suficiente reacţii publice faţă de FPAAC, din partea tradiţionaliştilor moderaţi, a diverselor asociaţii profesionale, a organizaţiilor pluraliste, ca şi din partea autointitulaţilor tehnoliberatori.

Ignorând nepotrivirea iniţialelor, nu-mi putea imagina un membru al Uniunii Africane pentru Dezvoltarea Ştiinţei acostând jurnaliştii la aeroport şi solicitându-le să fie bodyguarzii neoficiali ai unui fizician faimos în toată lumea. Chiar dacă Liga Pluralistă Africană organiza programe mondiale de vacanţe studenţeşti prin reciprocitate, turnee ale unor trupe de teatru şi dans, expoziţii fizice sau pe reţele, militând agresiv împotriva izolaţionismului cultural şi tratamentului discriminatoriu al minorităţilor etnice, religioase şi sexuale… mă îndoiam că ar fi avut timp de cazul lui Violet Mosala.

Răposatul Muteba Kazadi inventase termenul tehnoliberare, pentru a defini atât puterea căpătată de oameni prin intermediul tehnologiei, cât şi „eliberarea” tehnologiei însăşi din mâinile restrictive. Muteba fusese inginer de telecomunicaţii, poet, autor de cărţi ştiinţifice… şi Ministru pentru Dezvoltare al Zairului, la sfârşitul anilor treizeci. Am urmărit câteva dintre discursurile sale, pledoarii înfocate pentru „utilizarea cunoaşterii în serviciul libertăţii”; el solicitase încetarea patentării recoltelor modificate

genetic, proprietatea publică asupra resurselor de comunicaţii şi dreptul universal de acces la informaţia ştiinţifică. Susţinând pragmatismul evident al „biologiei eliberării” (deşi Zairul nu încălcase niciodată legile, prin folosirea recoltelor fără licenţă), el se referise la necesitatea ca naţiunile africane să participe – pe termen lung – la cercetările fundamentale din toate domeniile ştiinţifice; o poziţie extraordinară, într-o epocă în care asemenea activităţi erau extrem de nepopulare în cele mai bogate ţări ale planetei şi de neconceput în termenii priorităţilor imediate ale propriului guvern.

Muteba avusese bizareriile sale – în această privinţă, biografii săi erau de acord –, manifestând înclinaţii spre metafizica nietzscheană, zonele periferice ale cosmologiei şi teoriile conspiraţiilor spectaculoase, incluzând-o pe cea străveche conform căreia „El Nido de Ladrones”, raiul bioingineresc construit de contrabandiştii de droguri la graniţa Peru-Columbia, fusese atacat cu bombe-H în 2035 nu fiindcă pădurea modificată genetic ar fi scăpat de sub control, ameninţând să invadeze întregul bazin amazonian, ci pentru că acolo se inventase un virus neuroactiv „periculos în libertate”. Acţiunea fusese criminală, muriseră mii de oameni, iar scandalul public declanşat ajutase probabil Nonstatul să scape de un destin similar; deşi eu credeam că explicaţia cea mai prozaică părea mult mai adevărată.

Comentatorii erudiţi de pe întregul continent afirmaseră că moştenirea lui Muteba continua să trăiască, mândrii tehnoliberatori fiind activi prin toată Africa şi nu numai. Îmi venea totuşi greu să-i precizez direcţii descendenţi intelectuali; sute de grupări universitare şi politice şi zeci de mii de indivizi îl citau pe Muteba drept sursă de inspiraţie – iar mulţi dintre cei care se ridicaseră împotriva FPAAC-ului în dezbaterile de pe reţele se etichetaseră în mod explicit drept tehnoliberatori – dar fiecare dintre ei părea să fi adaptat filosofia unei platforme niţel diferite. Nu mă îndoiam că toţi ar fi fost îngroziţi la gândul unei agresiuni asupra lui Violet Mosala, însă nu aveam idee care grupare anume şi-ar fi asumat misiunea de a o supraveghea.

Pe la ora şapte, am coborât din cameră. Sarah Knight nu răspunsese la apelul meu – şi n-aş fi putut s-o învinuiesc pentru

că se purta aşa cu mine. M-am gândit din nou să-i restitui proiectul, dar mi-am spus că tărăgănasem prea mult lucrurile şi ea acceptase probabil alt subiect. Adevărul era că pe măsură ce complicaţiile ce o înconjurau pe Mosala sfidau tot mai mult visul meu despre retragerea în abstracţiile „lipsite de însemnătate” ale TU-urilor, îmi venea tot mai greu să las baltă întreaga afacere. Dacă aceasta era realitatea dinapoia mirajului, aveam obligaţia să-i fac faţă.

Pornisem spre restaurantul principal, când am observat-o pe Indrani Lee venind pe unul dintre coridoarele ce făceau legătura cu recepţia. Era în mijlocul unui grup micuţ, ai cărui membri se despărţeau acum... dar cu torente de remarci şi gânduri întârziate, de parcă tocmai încheiaseră o şedinţă lungă şi agitată – nemaiputându-şi suporta reciproc prezenţa, totuşi incapabili să pună capăt discuţiilor. M-am apropiat; ea m-a zărit şi şi-a ridicat un braţ, în semn de salut.

– Ti-am simţit lipsa în avion, i-am spus. Cum merge?

– Grozav, grozav! Părea fericită şi aţâţată; în mod evident, conferinţa îi confirma toate aşteptările. Tu însă n-arăţi deloc bine, adăugă ea.

Am râs.

– Când erai studentă, ţi s-a întâmplat vreodată să susţii vreun examen la care subiectele de pe bilete şi subiectele pentru care învăţaseşi până în zori aveau atât de puţine în comun încât puteau la fel de bine să provină din două materii complet diferite?

– De câteva ori. Dar ce anume ţi-a stârnit acest *déjà vu?* Te depăşeşte nivelul matematicii?

– Nu neg... dar nu asta-i problema. Am privit în jurul meu; era imposibil să ne audă cineva, însă nu doream să contribui la zvonurile despre Mosala. Te grăbeai? am întrebat-o. Poate că te voi plictisi cu tribulaţiile mele pe drumul de întoarcere spre Phnom Penh.

– Dacă mă grăbeam? Nu, ieşeam să iau aer. Dacă n-ai altă treabă, te invit să mă însoţeşti.

Am acceptat recunoscător. Intenţionasem să mănânc, dar continuam să fiu lipsit de apetit; în plus, mă gândeam că poate Lee cunoştea unele detalii profesionale despre tehnoliberare, pe care ar fi fost de acord să mi le împărtăşească.

Dar, imediat ce am trecut dincolo de uşi, am înţeles la ce se referise, prin „a ieşi să ia aer”. Renaşterea Mistică hotărâse să-şi

etaleze forţele, împânzind strada din fata hotelului. Pancartele declarau: A EXPLICA ÎNSEAMNĂ A DISTRUGE! RESPECTAŢI PUTEREA DIVINĂ! NU PENTRU TU! Tricourile îi arătau pe Carl Jung, Pierre Teilhard de Chardin, Joseph Campbell, Fritjof Capra, răposatul întemeietor al sectei, Gunter Kleiner, artistul de evenimente Alchimie Cerească – ba chiar şi pe Einstein, scoţând limba.

Nimeni nu scanda lozinci; după salva de debut a lui Janet Walsh, Renaşterea Mistică optase pentru o atmosferă de carnaval, cu mimi, jongleri cu focul, ghicitoare în palmă şi cititori de tarot. Beţele înflăcărate care se roteau prin văzduh proiectau peste tot oscilante umbre albastru-închis, ce confereau străzii un colorit oceanic. Localnicii se strecurau uimiţi prin acest parcurs cu obstacole, având întipărite pe chip expresii de resemnare obosită; ei nu ceruseră să li se vâre un circ pe gât. Din câte îmi dădeam seama, doar câţiva dintre cei care purtau insignele de participanţi la conferinţă se bucurau de divertismentul gratuit, ori dădeau bani scamatorilor sau prezicătorilor.

Unul dintre sectanţii cu cel mai mare succes cânta „Puff, dragonul fermecat”, acompaniindu-se pe o tastatură – un model obişnuit, ca şi tricoul său; ambele aveau porturi IR pentru programare. M-am oprit în faţa lui, surâzând apreciativ, în timp ce am apelat un software din notepad pe care-l scrisesem în urmă cu câţiva ani şi am tastat încetişor instrucţiunile. Când ne-am îndepărtat, tastatura lui amuţi – toate nivelurile sonore fiind resetate la zero – şi din gura lui Einstein ieşi un balonaş în care scria: „Experienţa noastră de până acum ne îndreptăţeşte să credem că natura este înfăptuirea celor mai simple idei matematice imaginabile.”

Lee îmi aruncă o privire mustrătoare.

– Haide! i-am spus. Practic, şi-a făcut-o cu mâna lui!

Ceva mai departe, un grup mic de actori se afla în mijlocul unei versiuni comprimate a lui *Soseşte vânzătorul de gheaţă*[31], rescrisă în dialectul RM. O femeie în costum de clovn se trăgea de păr şi declama:

– N-am reuşit să fiu armonizată psihic! Toţi cei din clanul reţelei mele ar fi rămas mai apropiaţi de tămăduitoarea putere divină, dacă le-aş fi respectat nevoia de a continua să fie hrăniţi

[31] *The Iceman Comes,* piesă din 1946 de Eugene O’Neill (1888–1953) (n. trad.).

de autonaraţiunile lor mânate de imaginaţie!

Imagini de lacrimi i se scurgeau pe obraji. M-am întors către Lee.

– M-au convins! Mâine mă înscriu în rândurile lor… Şi când mă gândesc că obişnuiam să confisc frumuseţea fragilă a apusului şi s-o reduc la hidosul jargon tehnic.

– Dacă ai impresia că asta-i o chestie îngrozitoare, ar trebui să le asculţi versiunea de cinci minute a lui *Mahabharata* sub formă de psihobolboroseli jungiene. Se înfioră. Dar originalul rămâne intact, nu-i aşa? Şi ei au dreptul, ca oricare alţii, la propria lor… *interpretare.*

Nu părea complet convinsă.

– Nu ştiu ce speră să obţină prin venirea aici, am început eu precaut. Chiar dacă ar da peste cap conferinţa, cercetările respective s-au desfăşurat deja. Indiferent ce s-ar întâmpla, totul va apărea pe reţele. Iar dacă ideea însăşi a unei TU îi ofensează într-atât… pot închide ochii, nu? Au închis ochii în faţa celorlalte descoperiri ştiinţifice care n-au reuşit să răspundă stringentelor lor *pretenţii spirituale.*

Lee clătină din cap.

– Acum se pune problema apărării teritoriului. Trebuie să înţelegi aspectul ăsta. Orice TU afirmă în mod efectiv suveranitatea asupra Universului şi a locuitorilor acestuia. Dacă o întrunire de avocaţi din New York se autointitulează conducătorii cosmosului, n-ai fi tentat să te duci şi – cel puţin – să le dai cu tifla?

– Fizica nu pretinde *suveranitate,* am suspinat. Şi cel mai puţin aici, unde ţelul constă în găsirea acelui lucru din univers pe care fizicienii şi tehnologii nu vor avea *niciodată* puterea să-l modifice. Folosirea unor metafore politice grosolane, precum „suveranitate” ori „imperialism”, nu-i decât retorică fără acoperire. Nimeni de la această conferinţă nu va trimite trupe care să anexeze forţa slabă celei mai puternice. Unificarea nu este *legiferată* sau *impusă.* Este *cartată.*

– Oho, rosti apăsat Lee, puterea *hărţilor!*

– Termină, ştii bine la ce mă refer! Ceva de tipul hărţii cerurilor, nu o hartă a… Kurdistanului. Şi fără nicio constelaţie desenată… fără nicio stea etichetată.

Lee schiţă un zâmbet afectat, de parcă ar fi avut în minte o listă mult mai lungă de atribute încărcate cultural şi nu intenţiona să mă lase din cârlig până nu le enumerăm pe toate.

– Bine, am rostit, să uităm întreaga metaforă! Rămâne însă principalul: exact aceeaşi TU stă la baza Universului şi-i menţine în viaţă pe sectanţii aceştia, care jonglează şi bolborosesc prostii, indiferent dacă răilor fizicieni reducţionişti li se permite sau nu s-o descopere.

– Nu şi în conformitate cu ideile Antrocosmologilor, surâse împăciuitor Lee. De acord, însă, legile fizicii *sunt* ceea ce sunt şi jumătate din Renaşterea Mistică va recunoaşte acest lucru, utilizând un jargon corespunzător, evaziv şi condiţional. Cei mai mulţi dintre ei acceptă că Universul se autoconduce într-un chip… *sistematic.* Totuşi, continuă să se simtă profund insultaţi de formularea explicită, matematică, a sistemului cu pricina.

Tu afirmi că ar trebui să se mulţumească cu ignoranţa personală, în loc să încerce a-i opri pe oameni să ajungă la TU. Desigur, ei vor continua să creadă ceea ce doresc, chiar dacă se va anunţa o TU încununată de succes. Până acum, n-au permis niciodată ca ortodoxia ştiinţifică să le stea în cale. Însă chiar credinţele pe care şi le-au ales le dictează *imposibilitatea* de a ignora faptul că fizicienii, geneticienii, sau neurobiologii sapă tot mai adânc sub tălpile *tuturor* şi aduc la suprafaţă orice descoperă acolo… şi că respectivele descoperiri *vor influenţa* în cele din urmă toate culturile de pe Pământ.

– Asta este un motiv suficient de important pentru ca să vină aici şi să intimideze o mulţime de oamenii nevinovaţi, cu cadavrul mutilat al lui Eugene O'Neill?

– Fii corect: dacă le acorzi dreptul să creadă ceea ce le place, asta trebuie să includă şi dreptul de a se simţi ameninţaţi.

Piesa se apropia de sfârşit; un actor declama un monolog despre necesitatea de a-i privi cu compasiune pe sărmanii savanţi care pierduseră legătura cu sufletul Gaiei.

– Atunci, cum denumeşti pretenţia de a cunoaşte *voinţa divină a Pământului însuşi,* dacă nu tot o încercare de acaparare globală, deghizată în termeni edulcoraţi şi eufemistici?

Lee îmi azvârli o căutătură încruntată.

– Bineînţeles că da. RM sunt ca toţi ceilalţi: doresc să definească lumea cu propriii lor termeni. *Ei* vor să stabilească parametrii, *ei* vor să facă toate regulile. Normal, au dezvoltat o strategie elaborată pentru a încerca să mascheze aceste lucruri – de pildă, s-au autodescris ca fiind „generoşi", „deschişi" şi „inclusivi" – dar, sunt sigură, fără să sugereze că ar fi mai umili, mai virtuoşi sau mai toleranţi decât cel mai fanatic raţionalist.

Eu, pur şi simplu, caut să-ţi descriu convingerile lor pe cât pot mai bine.

– Folosind propria-ţi schemă explicativă universală?

– Exact. Asta-i sarcina mea cea mai dificilă: ghid expert şi interpret al tuturor subculturilor pământene. Povara sociologului… Cine altul însă ar putea s-o poarte? Zâmbi solemn. La urma urmelor, eu sunt singura persoană obiectivă de pe planetă.

Am continuat să ne plimbăm prin noaptea caldă, depăşind zona carnavalului. După un minut sau două, m-am întors şi m-am uitat înapoi. Din depărtare, priveliştea era bizară, tasată de perspectivă şi încadrată de clădirile înconjurătoare: un spectacol multicolor, încastrat în mijlocul unui oraş – care-şi desfăşura viaţa obişnuită – ce se autoconstruise din ocean, moleculă cu moleculă, *şi o ştia.* Desigur, prin comparaţie, străzile adiacente păreau prozaice şi incolore, ticsite de pietoni obişnuiţi, niciunul îmbrăcat în clovn, niciunul făcând jonglerii cu foc sau înghiţind săbii; dar amintirea scufundării de după-amiază şi ceea ce dezvăluise ea despre insulă era îndeajuns ca toate excentricităţile conştiente de sine şi voioşia disperată a sectei să pălească, neînsemnate.

Mi-am reamintit deodată cuvintele lui Angelo din noaptea ce precedase plecarea mea din Sydney. *Sanctificăm lucrurile de care nu putem scăpa.* Poate că pentru Renaşterea Mistică asta era esenţial. Universul *fusese* inexplicabil pe durata celei mai mari părţi a istoriei umane, iar RM moştenise acel crâmpei de cultură care se încăpăţânase să facă din necesitatea respectivă o virtute. Adepţii ei înlăturaseră – sau trecuseră printr-un fel de mixer cultural, într-un soi de replică batjocoritoare a pluralismului – bagajul istoric al celor mai multe religii şi sisteme de credinţe, care procedaseră la fel pe timpul lor, apoi pompaseră ceea ce rămăsese în chiar esenţa Marelui-O. *A sanctifica misterul înseamnă a fi „complet uman”. Nereuşind s-o faci, eşti un individ inferior: „nemilos”, „de emisferă cerebrală stângă”, „reducţionist”… apărând necesitatea de a fi „vindecat”.*

Aici ar fi trebuit să fie prezent James Rourke. Bătălia pentru termenii-O era în plină desfăşurare.

Revenind spre hotel, mi-am dat seama că aproape îmi scăpase din minte un amănunt despre care dorisem s-o întreb pe Lee.

– Cine sunt Antrocosmologii? am rostit.

Termenul suna de parcă ar fi trebuit să aibă o semnificaţie pentru mine, dar, lăsând deoparte vagile deducţii etimologice, nu se întâmpla aşa.

– Nu cred că ai vrea să afli cu adevărat, şovăi Lee. Dacă Renaşterea Mistică îţi trezeşte ir…

– Sunt o Sectă a Ignoranţei? N-am auzit niciodată de ei.

– Nu sunt o Sectă a Ignoranţei. Iar cuvântul „sectă” este, desigur, teribil de peiorativ şi încărcat de conotaţii. Deşi eu îl utilizez în sens dialectal, ca toată lumea, n-ar fi trebuit s-o fac.

– De ce nu-mi spui pe scurt ce anume gândesc indivizii aceştia, iar după acea o să decid eu cât de tolerant şi condescendent să fiu faţă de ei?

Femeia zâmbi, dar păru cu adevărat îndurerată, ca şi cum i-aş fi cerut să-mi trădeze un secret.

– AC-ii sunt foarte sensibili în privinţa… modului cum sunt prezentaţi. Mi-a fost destul de greu până i-am convins să stea de vorbă cu mine şi continuă să-mi interzică să public ceva despre ei.

AC-ii! Am simulat indignarea, căutând să-mi ascund mulţumirea.

– Cum adică să-ţi „interzică”?

– Am acceptat din capul locului anumite condiţii şi trebuie să-mi respect cuvântul dat, dacă doresc să continui cooperarea cu ei. Mi-au promis că va sosi un moment când voi putea trimite totul pe reţele… dar până atunci, mă găsesc într-un stadiu de verificare nedefinită. Divulgarea informaţiilor în faţa unui jurnalist ar distruge imediat întreaga relaţie.

– Eu nu vreau să public nimic despre ei. Îţi jur că este o chestie absolut neoficială. Pur şi simplu, m-ai făcut curios.

– Atunci poţi aştepta câţiva ani, nu?

Câţiva ani?

– În fine, m-am bâlbâit, sunt ceva mai mult decât curios.

– De ce?

M-am gândit că i-aş fi putut povesti întâmplarea cu Kuwale, punând-o să-mi jure că avea să păstreze totul confidenţial, pentru a evita implicarea lui Mosala în alte speculaţii nedorite. Atâta doar că… cum ar fi fost posibil să-i cer să trădeze un secret, în timp ce o rugam să păstreze un altul? Ar fi fost pură ipocrizie, iar dacă ea *dorea* să facem schimb de secrete, ce valoare ar mai fi avut promisiunea?

– Oricum, am întrebat, ce au împotriva jurnaliştilor?

Majoritatea sectelor de-abia aşteaptă să recruteze noi membri. Ce fel de etos…?

Lee mă privi cu suspiciune.

– Nu mă las păcălită să scap vreo indiscreţie. Am greşit că le-am pomenit numele, dar acum subiectul este închis. Antrocosmologii reprezintă un non-subiect.

– Haide, haide! am izbucnit în râs. E absurd! Eşti una dintre ei, aşa-i? Nu-i nevoie de strângeri secrete de mâini, notepadul tău emite infraroşii codificate: *Sunt Indrani Lee, Marea Preoteasă a Slăvitului şi Sacrului Ordin…*

Îşi repezi spre mine dosul palmei; m-am ferit în ultima clipă.

– În niciun caz, n-au *preotese,* spuse ea.

– Adică sunt sexişti? Numai bărbaţi?

– *Sau* preoţi, se strâmbă Lee. Şi nu mai adaug absolut nimic.

Am continuat să mergem tăcuţi! Am scos notepadul şi am azvârlit câteva priviri semnificative spre **Sisif,** dar denumirea completă nu descuiase nicio peşteră a lui Aladin plină cu date; nicio căutare de „Antrocosmologi” nu obţinuse nimic.

– Iartă-mă! am rostit. Am terminat cu întrebările şi provocările. Dacă însă aş avea realmente nevoie să-i contactez, fără să-ţi pot spune motivul?

Femeia rămase neclintită.

– Mi se pare improbabil.

Am şovăit.

– Cineva pe nume Kuwale a încercat să ia legătura cu mine. En îmi trimite mesaje criptice de câteva zile. Nu s-a prezentat însă la o întâlnire stabilită aseară, aşa încât aş fi dorit să ştiu ce se petrece.

Aproape nimic din toate astea nu era adevărat; nu doream să admit însă că ratasem ocazia perfectă de a descoperi singur ce dorea AC. Lee rămase impasibilă; dacă avea ştire de acest nume dinainte, nu se trăda.

– Nu poţi transmite mesajul că doresc să discut cu ei? am întrebat-o. Dă-le dreptul să hotărască singuri dacă e cazul să mă refuze sau nu.

Ea se opri. O sectantă pe picioroange se aplecă şi-i vârî în faţă un teanc de broşuri comestibile, Buletinul de Ştiri al Conferinţei Einstein, ediţia non-electronică, editat de Renaşterea Mistică. Lee flutură nervos din braţ, făcându-i semn să se îndepărteze.

– Ceri cam mult… Dacă se supără şi pierd cinci ani de muncă…

N-ai *pierde* cinci ani de muncă, m-am gândit; ai putea fi, în sfârşit, liberă să publici. Nu părea însă diplomatic să prezint aşa lucrurile.

– Prima dată, am spus, am auzit termenul *Antrocosmologi* de la Kuwale, nu de la tine. În consecinţă, nici măcar nu trebuie să le spui că ai recunoscut că ştii ceva. Zi-le doar că te-am rugat absolut întâmplător, că am procedat în acelaşi fel cu toţi participanţii la conferinţă, aşadar şi cu tine.

Şovăia, aşa că am continuat:

– Kuwale făcea aluzii la… violenţă. Ce ar trebui să fac în cazul ăsta? Să uit de en? Sau să încerc să-mi croiesc drum prin necunoscutul şi bizarul aparat utilizat de Nonstat pentru *dispariţiile suspecte?*

Lee îmi aruncă o privire ce sugera că n-o convingeau asemenea declaraţii, după care rosti fără tragere de inimă:

– Dacă le spun că te-ai interesat peste tot, apelând chiar şi la necunoscuţi, presupun că nu mi-ar putea aduce vreun reproş…

– Mulţumesc.

Nu păru câtuşi de puţin fericită.

– *Violenţă?* Împotriva cui?

Am scuturat din cap.

– En n-a spus. Recunosc, este posibil să nu fie nimic concret, totuşi trebuie să investighez.

– Când termini, aş dori să aflu despre ce-a fost vorba.

– Îţi promit c-o să te informez.

Am ajuns din nou în dreptul grupului de actori care acum juca o fabulă despre un copil bolnav de cancer… a cărui viaţă putea fi salvată numai dacă nu i se dezvăluia stresantul, imunodepresivul adevăr. Uite, mami, ştiinţa adevărată! Atât doar că efectele stresului asupra sistemului imunitar erau supuse, de treizeci de ani, controlului farmacoterapeutic.

Am rămas şi am privit o vreme, cercetându-mi în mod analitic impresiile iniţiale, căutând să mă conving că povestea respectivă putea ascunde un adevăr: o realitate eternă ce transcendea desuetele probabilităţi medicale.

Dacă aşa ceva exista, n-am putut-o descoperi, cu toată sinceritatea pusă în joc. Judecând după cele ce-mi transmiteau despre lumea pe care se presupunea că o împărţeam, clovnii zeloşi puteau la fel de bine să fie soli ai altor planete.

Dar dacă eu greşeam şi ei aveau dreptate? Dacă tot ceea ce vedeam sub forma unei maşinaţiuni amăgitoare era, de fapt, de

o strălucitoare înţelepciune? Dacă acest basm stângaci şi sentimental rostea adevărul cel mai profund despre lume?

Atunci nu numai că *aş fi greşit.* Aş fi fost complet indus în eroare. Aş fi pierdut, fără a mai avea posibilitatea de a fi mântuit – un copil de pripas din altă cosmologie, din cu totul altă logică, văduvit de un loc în aceasta.

Nu exista o cale pentru realizarea compromisului, nu se punea problema construirii unor punţi. Nu puteam avea dreptate şi eu, şi ei, doar „pe jumătate”. Renaşterea Mistică proclama la nesfârşit că ea descoperise „balanţa perfectă” între misticism şi raţionalitate, de parcă universul ar fi aşteptat această destindere tihnită înainte de a hotărî cum să se comporte şi ar fi fost, realmente, uşurat că părţile în conflict se dovediseră capabile să ajungă la un acord prietenos, ce urma să respecte delicatele sensibilităţi culturale ale fiecăruia şi să acorde însemnătatea cuvenită opiniilor individuale. Exceptând, desigur, părerea conform căreia idealurile umane de echilibru şi compromis, oricât de vrednice de laudă ar fi fost în sferele politicii şi socialului, nu aveau absolut nicio legătură cu modul în care se comporta Universul însuşi.

Umiliţi Ştiinţa! putea denunţa drept „tiran al scientismului” pe oricine exprima această opinie, Renaşterea Mistică îl putea denumi „victimă a paraliziei psihice” care trebuia „vindecată”... dar chiar dacă sectele aveau dreptate, *principiul însuşi* nu putea fi atenuat, reconciliat cu opuşii săi, băgat în ţarc. Era fie adevărat, fie fals; altfel adevărul şi falsul n-ar fi avut niciun sens şi Universul n-ar fi fost decât o ceaţă incomprehensibilă.

Empatie, în sfârşit, m-am gândit. Dacă exista o reciprocitate, dacă posibilitatea existenţei unei TU făcea ca RM să se simtă măcar pe jumătate alienată şi dezmoştenită pe cât mă simţeam eu la gândul lunaticelor *sale* idei modelând solul de sub picioarele *mele,* atunci înţelegeam, în sfârşit, de ce secta venise aici.

Actorii făceau reverenţe. Câţiva spectatori, în principal sectanţi în straie fanteziste, aplaudară. Am bănuit că fusese un *happy end;* nu mai fusesem atent. Am scos notepadul şi am transferat douăzeci de dolari în cel pe care-l aşezaseră în faţa lor, pe jos. Chiar şi jungienii în costume de clovni trebuie să mănânce: Prima Lege a Termodinamicii.

M-am întors către Indrani Lee:

– Spune-mi sincer: tu eşti cu adevărat acea persoană care

poate rămâne în afara fiecărei culturi, a fiecărui sistem de credinţe, a fiecărei surse de prejudecăţi şi confuzii, distingând adevărul?

Ea încuviinţă simplu din cap.

– Bineînţeles. Tu nu eşti?

Reîntors în cameră, am rămas privind în gol la prima pagină a celui mai controversat articol al lui Helen Wu, apărut în *Physical Review,* şi am încercat să pricep cum dăduse Sarah Knight peste Antrocosmologi în timpul documentării pentru *Violet Mosala.* Poate Kuwale auzise de proiect şi o abordase, la fel cum mă abordase pe mine…

Cum anume auzise?

Sarah venise din sfera politicului, însă încheiase deja un documentar ştiinţific pentru SeeNet. Am verificat programările. Titlul era *Ridicând cerul…,* iar materialul se referea la zonele periferice ale cosmologiei. Urma să fie difuzat abia în iunie, dar se găsea în biblioteca lui SeeNet la care aveam acces integral.

L-am vizionat în întregime. Sarah pornea de la teoriile cvasiortodoxe (dar mai mult ca sigur imposibil de testat): universuri paralele cuantice (desprinse din acelaşi Big Bang), Big Bang-uri multiple cu constante fizice diferite, îndepărtându-se reciproc din protospaţiu, universuri „reproducându-se” prin intermediul găurilor negre şi transmiţând „mutaţiile” lor fizice urmaşilor…, ajungând până la conceptele mai bizare şi mai extravagante: cosmosul privit ca un automat celular, ca un întâmplător produs secundar al matematicii platoniene imateriale, ca un „nor” de numere aleatorii ce posedau formă doar graţie faptului că una dintre posibilele stări includea observatori conştienţi.

Antrocosmologii nu erau menţionaţi, dar poate că Sarah îi păstrase pentru un proiect ulterior, în speranţa că avea să le câştige încrederea, asigurându-se de cooperarea lor. Sau poate că-i păstrase pentru *Violet Mosala…* dacă între cele două subiecte exista o legătură substanţială… dacă nu era doar o coincidenţă faptul că Kuwale le îmbrăţişa pe amândouă.

L-am pus pe **Sisif** să exploreze toate ungherele versiunii interactive a lui *Ridicând cerul…,* dar nu a descoperit referinţe ascunse şi nici aluzii la o posibilă continuare. În plus, nicio bază

de date publică nu conţinea vreo consemnare a AC-ilor. Toate sectele angajau manageri, care încercau să menţină imaginea corespunzătoare în reprezentările lor mass-media... Totuşi, o invizibilitate totală sugera mai degrabă o disciplină extraordinară, decât cheltuieli pentru relaţii cu publicul.

Secta Antrocosmologiei. Oare însemna: *Cunoaşterea omenească asupra universului?* Nu era o denumire imediat transparentă. Cel puţin, Renaşterea Mistică, Umiliţi Ştiinţa! şi Întâi Cultura te lăsau să le ghiceşti priorităţile.

Conţinea în acelaşi timp termenul-O. Nu era de mirare că membrii ei se opuneau facţiunilor – un curent principal şi o periferie.

Am închis ochii. Mi s-a părut că puteam auzi respiraţia insulei, o expiraţie neîncetată – şi oceanul subteran erodând roca de sub mine.

Am deschis ochii. Mă aflam încă deasupra guyotului. Dedesubtul rocii-de-recif se găseau bazalt solid şi granit, până jos, pe fundul oceanului.

Somnul mă ajunse din urmă şi mă absorbi, indiferent la toate.

15

Am ajuns devreme pentru comunicarea lui Helen Wu. Amfiteatrul era aproape gol, însă Mosala se afla deja acolo, studiindu-şi concentrată notepadul. M-am aşezat la un scaun depărtare. Nu ridică ochii.

– Bună dimineaţa.

Mă privi şi răspunse pe un ton rece:

– Bună dimineaţa.

Reveni apoi la lectură. Dacă aveam de gând s-o filmez în continuare aşa, spectatorii urmau să concluzioneze că întregul documentar fusese realizat sub ameninţarea cu arma.

Limbajul corpului putea fi oricând extras prin montaj.

Totuşi, nu asta era important.

– Îţi fac o propunere, am rostit. Promit să nu utilizez nimic din ceea ce ai spus ieri despre secte, dacă eşti de acord ca ulterior să-mi oferi o altă variantă, pe care s-o agreezi.

Reflectă, fără să-şi desprindă ochii de pe ecran.

– Bine. Aşa-i corect. Mă privi din nou şi adăugă: Nu vreau să par nepoliticoasă, dar trebuie neapărat să termin asta.

Îmi arătă notepadul; se găsea la jumătatea unei lucrări a lui Wu, un articol din *Physical Review* vechi de vreo şase luni.

N-am comentat nimic; totuşi, pentru o clipă, trebuie să fi arătat şocat. Mosala rosti pe un ton de scuză:

– Ziua nu are decât douăzeci şi patru de ore. Sigur că ar fi trebuit să-l citesc cu luni în urmă, dar…

Făcu un gest de nerăbdare.

– Te pot filma în timp ce citeşti? am îndrăznit s-o întreb.

Fu de-a dreptul oripilată.

– Ca să ştie toată lumea?

– „Laureata Premiului Nobel prinsă cu temele nefăcute”, am spus. Ar arăta că ai însuşiri comune cu noi, muritorii.

Am fost cât pe-aci să adaug: „Noi denumim asta *umanizarea* materialului.”

– Poţi filma când începe comunicarea. Aşa scrie în programul pe care l-am stabilit împreună, rosti ferm Mosala. Da?

– Da.

Îşi reluă cititul, de data aceasta ignorându-mă cu adevărat; stânjeneala şi ostilitatea dispăruseră complet. Am simţit un val de uşurare; angajând o discuţie, izbutiserăm probabil să salvăm documentarul. Reacţia ei faţă de secte *trebuia* utilizată, însă avea dreptul la o exprimare mai diplomatică. Evident, era un compromis simplu, îmi părea rău că nu-mi trecuse prin minte mai devreme.

Fără să înregistrez, am tras cu ochiul spre notepadul ei. De fiecare dată când întâlnea o ecuaţie, apela un asistent software: ferestrele înfloreau pe ecran, conţinând verificări algebrice şi analize detaliate ale conexiunilor dintre etapele argumentaţiei lui Wu. M-am întrebat dacă, beneficiind de un asemenea ajutor, aş fi putut şi eu să pricep ceva mai multe din lucrările respective. Probabil că nu: unele notaţii din ferestrele „explicative” mi se păreau chiar mai încifrate decât textul original.

În cei mai generali termeni calitativi, reuşeam să urmăresc majoritatea subiectelor discutate la conferinţă, însă Mosala, cu un mic ajutor computerizat, putea penetra direct la nivelul unde matematica fie că supravieţuia examinării riguroase, fie că se dezagrega. Fără retorică seducătoare, fără metafore persuasive, fără apeluri la intuiţie: doar o secvenţă de ecuaţii, unde fiecare *ducea* sau *nu ducea* inexorabil spre următoarea. Desigur, efectuarea acestei verificări nu dovedea nimic; dacă premizele erau fizic greşite, un lanţ imaculat de raţionamente nu conducea

decât la o fantezie plină de eleganţă. Crucială rămânea posibilitatea de a testa înseşi conexiunile, de a controla orice fir din ţesătura logicii care lega laolaltă două posibilităţi.

După cum vedeam eu lucrurile, fiecare teorie şi consecinţele ei logice, fiecare set de legi generale şi posibilităţile specifice dictate de ele alcătuiau un tot indivizibil. Legile universale ale mişcării şi gravitaţiei formulate de Newton, orbitele eliptice ideale ale lui Kepler şi orice număr de modele particulare (pre-Einstein) ale sistemului solar făceau parte, toate, din aceeaşi ţesătură de idei, din aceeaşi împletitură strânsă a raţiunii. Niciuna dintre ele nu se dovedise pe deplin corectă, aşa încât întregul strat de cosmologie newtoniană fusese îndepărtat ca o coajă (cu unghiile vârâte sub colţul ridicat unde vitezele se apropiau de cea a luminii), în căutarea a ceva mai profund… şi acelaşi lucru se întâmplase de vreo şase ori de atunci. Şmecheria era să ştii în mod precis din ce anume era alcătuit fiecare strat, să îndepărtezi seturile ce aveau „infiltraţii” de idei falsificate şi predicţii eşuate, nici mai mult şi nici mai puţin… până ce se ajungea la un strat consistent, lipsit de urma unei îmbinări, şi care să corespundă tuturor observaţiilor existente din lumea reală.

Fără îndoială, asta o deosebea pe Violet Mosala de jumătate din colegii ei şi de ziariştii de mâna a treia – detaliu pe care niciun volum de *umanizare* n-avea să-l modifice vreodată: dacă o TU propusă contrazicea datele experimentale, sau se năruia sub propriile contradicţii, ea *avea* capacitatea de a urmări logica până la capăt şi a înlătura întregul şi superbul eşec, ca pe o fâşie de epidermă moartă.

Şi dacă nu era un superb eşec? *Dacă TU respectivă se dovedea lipsită de eroare?* Privind-o cum analiza elaboratele argumente matematice ale lui Wu (de parcă ar fi fost scrise în cea mai transparentă proză), mi-o puteam imagina, atunci când urma să vină ziua respectivă – indiferent dacă TU i-ar fi aparţinut ori nu – transpunând răbdătoare consecinţele teoriei la toate scările, toate energiile, toate nivelurile de complexitate, străduindu-se din răsputeri să ţeasă Universul într-un tot indivizibil.

Amfiteatrul începu să se umple. Mosala termină lectura chiar când Wu sui pe podium.

– Care-i verdictul? am şoptit.

Mosala era cufundată în gânduri.

– Cred că în linii mari are dreptate. N-a dovedit ceea ce pornise să dovedească… nu încă. Sunt însă aproape sigură că se află pe calea cea bună.

Am fost surprins.

– Şi asta nu te-ngrijo…?

Ea ridică un deget la buze.

– Ai răbdare. S-o ascultăm.

Helen Wu locuia în Malaezia, dar de treizeci de ani lucra pentru Universitatea Bombay. Apăruse în calitate de coautor la cel puţin o duzină de lucrări embrionare, dintre care două cu Buzzo şi una cu Mosala, însă nu atinsese niciodată aceeaşi treaptă a celebrităţii. Era probabil la fel de inventivă şi plină de imaginaţie ca Buzzo şi poate chiar la fel de riguroasă şi înclinată spre amănunt ca Mosala; totuşi, se părea că fusese ceva mai lentă în avansarea directă spre graniţele domeniului (întotdeauna cu adevărat vizibile numai privite retrospectiv) şi nu atât de norocoasă în alegerea problemelor ce generaseră rezultate spectaculoase.

Cea mai mare parte a comunicării depăşea nivelul meu de înţelegere. Am înregistrat cu scrupulozitate fiecare cuvinţel, fiecare figură, dar gândurile îmi rătăceau în altă parte – mă întrebam cum aş fi putut parafraza mesajul fără să recurg la detalii tehnice. Poate folosind un dialog interactiv?

Alege un număr între zece şi o mie. Nu mi-l spune.
(M-am gândit la… 575)
Adună-i cifrele.
(17)
Adună-le încă o dată.
(8)
Adună 3.
(11)
Scade numărul obţinut din numărul iniţial.
(564)
Adună-i cifrele.
(15)
Află restul după ce faci împărţirea cu 9.
(6)
Ridică-l la pătrat.
(36)
Adună 6.

(42)
Numărul pe care l-ai obţinut este... 42?
(Da!)
Acum mai încearcă o dată...

Evident, rezultatul final era garantat acelaşi de fiecare dată; toate etapele complicate ale acestei scamatorii ieftine nu reprezentau decât o modalitate întortocheată de a afirma că *x* minus *x* va da întotdeauna zero.

Wu sugera că modul în care Mosala aborda construcţia TU echivala cu acelaşi lucru: toate calculele matematice se autoanulau. La o scară mai mare şi într-un chip mai puţin evident, dar, în cele din urmă, o tautologie rămânea o tautologie.

Fiziciana vorbea domol, în vreme ce ecuaţiile curgeau pe ecranul dinapoia ei. Pentru a sublinia conexiunile respective, pentru a scurtcircuita o parte a creaţiei lui Mosala folosindu-se de altă parte, Wu fusese nevoită să demonstreze şase noi teoreme în matematica pură – rezultate dificile, toate, şi utile în felul lor. (Nu era propria-mi opinie, lipsită de autoritate; verificasem bazele de date, care enumeraseră lucrările ei anterioare ce pregătiseră terenul pentru această comunicare.) Mie, însă, tocmai chestiunea *aceasta* mi se părea extraordinară: faptul că exista posibilitatea unei asemenea reafirmări complexe a lui „*x* minus *x* egal zero”. Părea ca şi cum o bucată de frânghie, complicat înnodată, ieşind şi intrând de câteva sute de mii de ori prin propriile-i încâlceli, se dovedea o buclă banală, baroc aranjată, totuşi, în final, capabilă de a fi desfăcută dintr-o simplă mişcare. Poate că asta ar fi constituit o metaforă mai bună, iar în versiunea interactivă, spectatorii cu mănuşi de forţă puteau întinde mâinile pentru a-şi dovedi singuri că, în realitate, „nodul” nu era decât o buclă mascată...

Cu toate acestea, nu puteai să apuci două ecuaţii tensoriale ale lui Mosala şi să *tragi pur* şi simplu de ele, pentru a vedea cum se îmbină. Trebuia să desfaci nodul fals în minte (cu ajutor din partea software-ului, dar el nu reuşea să facă totul). Oricând erau posibile erori subtile. Detaliile rămâneau baza.

Wu termină şi începu să răspundă la întrebări. Audienţa era cucerită; au fost numai două solicitări de clarificare, care nu lăsau să se înţeleagă dacă acceptau ori respingeau teoria.

M-am întors către Mosala.

– Crezi în continuare că se află pe calea cea bună?

Ea şovăi o clipă.

– Da, aşa cred.

În jurul nostru, amfiteatrul se golea. Cu coada ochiului, zăream căutăturile participanţilor întârziind asupra lui Mosala, în vreme ce treceau pe lângă noi. Totul era foarte civilizat – nu se comportau precum nişte adolescenţi leşinaţi, cerşind autografe – totuşi, nu puteau fi puse la îndoială privirile pline de pasiune, respect, adoraţie. Am recunoscut câţiva membri ai fan clubului al cărui sprijin fusese atât de evident la conferinţa de presă, dar încă nu izbutisem să-l zăresc pe Kuwale. Dacă îl preocupa atât de mult soarta lui Mosala, de ce nu se afla aici?

– Ce înseamnă asta pentru propria TU? Dacă Wu are dreptate?

– Poate că în felul ăsta mi se întăreşte poziţia, zâmbi femeia.

– De ce? Nu înţeleg.

Fiziciana îşi privi notepadul.

– E un subiect complicat. Îl putem aborda mâine? Miercuri după-amiază: primul nostru fragment de interviu.

– Bineînţeles.

Am pornit împreună către ieşire. În mod evident, Mosala avea fixată altă întâlnire; acum era unica ocazie.

– Voiam să-ţi spun ceva, am început. Nu ştiu dacă este important, totuşi…

Părea cu gândurile în altă parte, însă încuviinţă:

– Dă-i drumul.

– La sosire, am fost întâmpinat la aeroport de o persoană pe nume Akili Kuwale. Nu reacţionă în faţa numelui, aşa că am continuat: Mi-a spus că este „Antrocosmolog de curent principal” şi…

Mosala suspină încetişor, închise ochii şi se opri. După aceea, se răsuci spre mine:

– Vreau ca un lucru să fie *absolut clar.* Dacă aduci măcar vorba de Antrocosmologi în documentar, eu…

– N-am nicio intenţie! am intervenit grăbit.

Mă privi mânioasă, părând a nu-mi da crezare.

– Chiar dacă aş dori s-o fac, crezi că ei *m-ar lăsa?* am adăugat eu.

– N-am ştiut niciodată ce ar putea face, replică, deloc îmblânzită. Ce dorea persoana aceea de la tine, dacă nu difuzarea opiniilor lor ţicnite?

– En părea să creadă că te-ai putea afla sub ameninţarea unui

pericol, am rostit precaut.

M-am gândit dacă să menţionez şi problema emigrării în Nonstat, dar Mosala era atât de aproape de a exploda încât am considerat că nu merita riscul.

– Ei bine, comentă ea acid, ăştia-s Antrocosmologii, iar grija lor este foarte mişcătoare, dar nu mă paşte niciun *pericol,* nu crezi? Arătă spre amfiteatrul gol, parcă indicând absenţa unor asasini care să pândească din umbră: Ca atare, ei se pot destinde, tu poţi uita de existenţa lor şi amândoi putem reveni la treburile noastre. Aşa-i?

Am aprobat, fără să mai scot o vorbă. Ea şi-a continuat drumul mai departe; am ajuns-o din urmă şi am zis:

– Uite ce-i, nu eu i-am căutat pe indivizii ăştia! Am fost abordat imediat după debarcare de persoana aceasta misterioasă, care a făcut o serie de remarci criptice despre siguranţa ta. M-am gândit că-i dreptul tău să afli despre ele… nimic mai mult. N-am ştiut că en era un membru al unei secte pe care o deteşti atât de mult. Iar dacă întregul subiect este tabu… perfect! N-o să le mai pomenesc numele în prezenţa ta.

Mosala se opri din mers, iar şi expresia chipului i se îmblânzi.

– Îmi cer scuze, spuse ea. N-am vrut să te reped. Dar dacă ai cunoaşte genul de *inepţii periculoase…* Se întrerupse. Nu contează. Ai zis că subiectul este închis? Nu te interesează? Surâse dulce. Atunci nu mai există niciun motiv de contradicţii. Porni spre uşă, se întoarse şi-mi vorbi peste umăr: Aşadar… ne vedem mâine după-amiază. Vom putea discuta în sfârşit despre lucrurile importante. Abia aştept *aşa ceva.*

Am privit-o îndepărtându-se, după care am revenit în sala pustie şi m-am aşezat într-un scaun din primul rând, întrebându-mă cum de izbutisem să capăt convingerea că aş putea s-o „explic” lumii pe Violet Mosala. Eu nu ştiusem nici măcar ce gândea propria-mi iubită alături de care trăisem săptămâni întregi… Si atunci, ce fel de judecăţi greşite şi groteşti aveam să fac cu aceasta străină inconstantă, extrem de activă… a cărei viaţă se afla pe orbita unor matematici pe care de abia le puteam pricepe?

Notepadul piui stăruitor. L-am scos din buzunar; **Hermes** dedusese că prelegerea luase sfârşit şi, ca atare, avertizarea sonoră era permisă. Aveam un mesaj din partea lui Indrani Lee.

„Andrew, poate nu-ţi dai seama de adevăratele dimensiuni ale acestei lovituri, dar un reprezentant al celor despre care am

discutat aseară a acceptat să stea de vorbă cu tine. Neoficial, bineînţeles. Chomsky Avenue, numărul douăzeci şi şapte. Diseară la nouă.”

M-am apucat cu mâinile de burtă şi m-am străduit să nu izbucnesc în râs.

– Nu mă duc, am rostit. Nu risc. Dacă află Mosala? Normal că sunt curios, dar pur şi simplu nu merită.

După câteva secunde, **Hermes** întrebă:

– Este răspunsul pentru expeditorul mesajului?

– Nu, am clătinat din cap. Şi nici măcar nu-i adevărat.

Am descoperit adresa respectivă nu departe de linia nord-estică a tramului, străbătând o zonă ce semăna, aproximativ, cu un fragment dintr-o suburbie a clasei mijlocii de acasă... atât doar că nu exista vegetaţie, ostentativă ori nu; doar curţi destul de mari, pavate, şi ocazionale statui kitsch. În plus, nu se zăreau garduri din sârmă electrificată. Aerul era rece; în sfârşit, toamna îşi făcea simţită prezenţa aici. Orbitorii corali ai Nonstatului confereau o cu totul altă impresie; la asemenea depărtare de tropice, rudele naturale ale polipilor săi modificaţi genetic n-ar fi putut prospera.

M-am gândit: Sarah Knight fusese în contact cu Antrocosmologii, iar Mosala nu voia să audă de ei. Dacă ar fi ştiut că între colega mea şi Kuwale exista un soi de înţelegere, savanta n-ar mai fi vorbit cu atâta încântare despre ea. Ultima afirmaţie era pură supoziţie, însă nu lipsită de sens; probabil că documentarea pentru *Ridicând cerul...* o condusese pe Sarah la AC-i, iar aceştia reprezentau cel puţin unul dintre motivele pentru care se străduise atât de mult să obţină contractul lui *Violet Mosala.* Şi poate că acum Antrocosmologii deciseseră să-mi ofere acelaşi târg. *Ajută-ne s-o păzim pe Violet Mosala şi-ţi vom oferi exclusivitate mondială: prima prezentare mass-media a celei mai ascunse secte de pe planetă!*

Totuşi, de ce considerau ei că aveau datoria s-o păzească pe Mosala? Ce rol jucau specialiştii TU în concepţia generală asupra lumii specifică Antrocosmologilor? Guru veneraţi? Sfinţi nebuni, pe care echipe secrete de discipoli devotaţi erau obligate să-i protejeze de duşmanii lor? Sanctificarea fizicienilor ar fi reprezentat o schimbare faţă de sanctificarea ignoranţei – dar

mi-o puteam imagina pe Mosala considerând că ar fi fost o batjocură mult mai mare să afle că ea constituia un fel de canalizare preţioasă (deşi în esenţă naivă şi neajutorată) pentru viziunile mistice, decât să i se spună că trebuia să fie *umilă* sau *vindecată.*

La numărul douăzeci şi şapte se găsea o casă cu un singur nivel, construită din granit sur-argintiu, asemănător rocii-de-recif. Clădirea era mare, fără să aibă dimensiunile unei vile; în interiorul ei existau cel mult patru-cinci încăperi. Părea firesc ca sihaştrii AC-i să închirieze o reşedinţă în suburbii; în tot cazul, era mai discret decât să-şi rezerve camere într-un hotel forfotind de jurnalişti. Prin ferestrele programate la opalescenţă răzbătea o lumină galbenă, caldă, o configuraţie de bun venit deliberat aleasă. Am trecut prin poarta descuiată, am traversat curtea pustie, m-am încordat şi am apăsat butonul soneriei. Dacă Renaşterea Mistică se afişa în văzul întregii lumi în costume de clovni şi vorbea pe străzi despre „autonaraţiuni mânate de imaginaţie”, nu mai ştiam la ce să mă aştept din partea unei secte ale cărei practici trebuiau să se desfăşoare înapoia uşilor zăvorâte.

Notepadul meu emise un piuit scurt şi slab, aidoma jucăriei unui copil străpunse de un cuţit. L-am scos din buzunar; ecranul era mort – pentru prima dată îl vedeam în starea aceea. Uşa se deschise şi o femeie elegant îmbrăcată îmi zâmbi şi îmi întinse mâna, rostind:

– Eşti probabil Andrew Worth. Eu mă numesc Amanda Conroy.

– Încântat de cunoştinţă.

I-am scuturat mâna, fără să dau drumul notepadului. Ea aruncă o privire spre aparatul inert.

– N-a păţit nimic… dar trebuie să înţelegi că discuţia noastră este *neoficială.*

Avea un accent de pe coasta vestică a S.U. şi o piele neruşinat de nenaturală, albă ca laptele şi netedă precum marmura lustruită. Putea să aibă orice vârstă între treizeci şi şaizeci de ani.

Am urmat-o în casă, printr-un hol având podeaua acoperită cu mochetă groasă, până în salon. Pe pereţi atârnau o duzină de tapiserii: mari, abstracte şi multicolore. Păreau că aparţin Pseudo-Primitivilor Brazilieni, creaţii ale unei şcoli de artişti irlandezi la modă, însă nu puteam şti dacă erau sau nu „originale”: „remixuri” deliberate ale artei ghettourilor din Sao

Paulo, datând din anii douăzeci, actualmente evaluate la preţuri de sute de mii de ori mai mari decât cele ale modelelor de inspiraţie din Brazilia. În tot cazul, ecranul mural de patru metri nu era ieftin, şi nici dispozitivul mascat care-mi transformase notepadul într-o cărămidă. Nici măcar nu m-am gândit să apelez **Martorul;** eram fericit că, înainte de a părăsi hotelul, transmisesem consolei de montaj metrajul filmat dimineaţă.

Aparent, eram singuri în casă.

– Ia loc, te rog! vorbi Conroy. Te pot servi cu ceva?

Se îndreptă către un mic automat de băuturi, plasat într-un colţ al odăii. Am examinat maşinăria şi am refuzat. Era un sintetizator de douăzeci de mii de dolari, în esenţă un farm de alt ordin de mărime; putea produce orice, de la suc de portocale la cocteil de amine neuro-activante. Prezenţa lui pe Nonstat mă surprindea – mie nu mi se permisese să-mi aduc propriul farm, destul de învechit – dar fiindcă nu memorasem clauzele rezoluţiei ONU, nu eram sigur care tehnologii erau prohibite în mod universal şi ce anume fusese interzis doar exporturilor australiene.

Conroy se aşeză vizavi de mine, păstrând pentru o clipă o expresie gravă şi gânditoare, apoi rosti:

– Akili Kuwale este unul din bunii mei prieteni şi o persoană minunată, dar uneori en aduce cu un canon scăpat în lume. (Zâmbi dezarmant.) Nu-mi dau seama ce impresie ai despre noi, după ce te-a ameţit cu prostiile acelea melodramatice. Îmi privi din nou notepadul, cu un aer ameninţător. Bănuiesc că nici insistenţa noastră legată de respectarea strictă a intimităţii nu ajută prea mult… Totuşi, te asigur că nu există niciun dedesubt funest. Trebuie să recunoşti capacitatea mass-media de a deforma o grupare şi ideile ei, pentru a le încadra… în orice subiecte.

Am deschis gura pentru a da o replică, de fapt chiar pentru a mă declara de acord, însă ea mă întrerupse:

– Nu încerc să-ţi defăimez profesiunea, dar am văzut de atâtea ori repetându-se astfel de situaţii, încât n-ar trebui să te surprindă faptul că o considerăm drept o consecinţă inevitabilă a afişării publice.

Ca atare, de dragul independenţei, am ales soluţia cea mai dificilă: refuzul complet de a fi portretizaţi de persoane din exterior. Pur şi simplu, nu dorim să fim prezentaţi lumii: corect sau incorect, cu simpatie ori cu dispreţ. Iar dacă nu există niciun

fel de imagine publică, problema distorsionării dispare. Suntem ceea ce suntem.

– Totuşi, m-aţi invitat aici…

Conroy încuviinţă din cap, cu o expresie de regret.

– Irosindu-ţi timpul şi riscând agravarea situaţiei. Dar ce alternativă aveam? Akili ţi-a stârnit curiozitatea şi nu ne puteam aştepta să abandonezi subiectul. De aceea… prefer să discutăm în mod direct despre ideile noastre, în loc să te las să culegi şi să asamblezi o mulţime de zvonuri îndoielnice provenite de la terţe persoane. Totul însă va trebui să rămână neoficial.

M-am foit pe scaun.

– Nu doriţi să atrag atenţie suplimentară asupra voastră, punând întrebări cui nu trebuie… astfel încât sunteţi dispuşi să răspundeţi, doar ca să-mi închideţi gura?

Mă aşteptasem ca o asemenea apreciere directă să fie întâmpinată cu negări frizând jignirea şi cu un baraj de eufemisme, dar Conroy răspunse calm:

– Corect.

Probabil că Indrani Lee prezentase sugestia mea chiar aşa: *Zi-le doar că te-am rugat absolut întâmplător… că am procedat în acelaşi fel cu toţi participanţii la conferinţă, aşadar şi cu tine.* Dacă AC-ii credeau că versiunea mea, improvizată la iuţeală pentru Lee, despre „informatorul dispărut” Kuwale avea să fie repetată fiecărui ziarist şi fizician de pe Nonstat, nu era de mirare că mă solicitaseră atât de rapid.

– De ce sunteţi gata să vă încredeţi în mine? am întrebat. Ce m-ar opri să nu utilizez lucrurile aflate?

– Nimic, desfăcu braţele Conroy. Însă de ce ai dori să procedezi astfel? Ţi-am vizionat documentarele anterioare şi-mi este limpede că nu te interesează grupurile cvasi-ştiinţifice, ca al nostru. Te găseşti aici ca s-o filmezi pe Violet Mosala la Conferinţa Einstein – ceea ce ar trebui să fie un subiect destul de dificil şi fără alte distrageri şi ocolişuri. Poate că va fi imposibil să nu incluzi Renaşterea Mistică sau Umiliţi Ştiinţa!. Ele se bagă, pur şi simplu, în faţa obiectivelor, cu fiecare ocazie. Nu însă şi noi. Iar în absenţa oricăror imagini ale noastre – cu excepţia cazului în care ai încerca să plăsmuieşti nişte falsuri – ce ai putea introduce în documentar? Un autointerviu de cinci minute, în care să povesteşti întâlnirea aceasta?

Nu ştiam ce să-i răspund; avea dreptate în toate privinţele. În plus, trebuia să ţină cont de antipatia lui Mosala şi de riscul de a-i

pierde cooperarea dacă afla că pătrunsesem pe acest teritoriu.

Pe de altă parte, îmi era imposibil să nu încerc o anumită simpatie faţă de poziţia AC-ilor. Se părea că aproape toţi cei pe care-i întâlnisem în ultimii ani – de la nomazii sexuali fugind de definiţiile altora asupra politicii sexuale, până la cei ce se refugiau dinaintea făţarnicilor naţionalişti de tipul lui Bill Munroe – nu doreau ca altcineva să revendice autoritatea de a-i descrie. Până şi Sectele Ignoranţei şi specialiştii TU se respingeau reciproc din motive similare, cu toate că, în esenţă, ei contestau definirea a ceva infinit mai mare decât propriile lor identităţi.

– Cu greu v-aş putea oferi un jurământ de discreţie necondiţionată, am rostit precaut. Voi încerca totuşi să vă respect doleanţele.

Asta părea să fie îndeajuns pentru Conroy. Probabil că, înaintea întâlnirii, cântărise toate variantele şi decisese că o informare secretă reprezenta răul cel mai mic, chiar dacă nu putea obţine garanţii din partea mea.

– Antrocosmologia, începu ea, nu este decât forma modernă a unei idei străvechi. Nu-ţi voi irosi timpul, înşirându-ţi ce avem şi ce nu avem în comun cu diverşii filosofi ai Greciei antice, Islamului timpuriu, Franţei secolului al şaptesprezecelea, sau Germaniei secolului al optsprezecelea… Dacă într-adevăr te interesează, poţi scotoci şi singur prin istorie. Voi începe cu un bărbat de care cu siguranţă ai auzit: un fizician din secolul douăzeci, pe nume John Wheeler.

Am încuviinţat din cap, deşi pe moment nu-mi aminteam decât că jucase un rol germinal în teoria găurilor negre.

– Wheeler, continuă Conroy, susţinea cu înverşunare ideea unui univers participativ: adică un univers modelat de locuitorii care-l observă şi-l explică. El avea chiar o metaforă pentru acest concept… cunoşti vechiul joc al celor douăzeci de întrebări? O persoană se gândeşte la un obiect, iar alta pune întrebări la care se poate răspunde prin „da” sau „nu”, pentru a ghici obiectul. Există însă şi o altă variantă a jocului. Nu alegi un obiect iniţial. Răspunzi pur şi simplu prin „da” sau „nu”, mai mult sau mai puţin aleatoriu, însă eşti obligat să respecţi ceea ce ai afirmat deja. Dacă ai spus că „obiectul” este complet albastru, nu te poţi contrazice ulterior, susţinând că e roşu… chiar dacă, pe moment, nu ai o idee precisă despre ce-i „el”, de fapt. Dar pe măsură ce numărul întrebărilor creşte, posibilităţile „obiectului” se restrâng constant. Wheeler a sugerat că *universul însuşi* se comportă ca

acel obiect nedefinit, luând fiinţă, în mod specific, în urma unui proces similar de interogare. Noi facem observaţii, desfăşurăm experimente… punem întrebări despre „el”. Căpătăm răspunsuri, unele mai mult sau mai puţin aleatorii, dar care nu se contrazic niciodată în mod absolut. Şi cu cât numărul întrebărilor creşte… cu atât mai exact este plăsmuit universul.

– Vrei să spui… similar cu măsurarea obiectelor microscopice? Unele proprietăţi ale particulelor subatomice nu există până nu sunt măsurate – şi măsurătoarea efectuată are o componentă aleatorie, dar dacă repeţi măsurătoarea, obţii acelaşi rezultat? (Erau lucruri foarte, foarte vechi, bine stabilite şi necontestate.) Cu siguranţă, cam asta pare teoria lui Wheeler.

Conroy aprobă din cap.

– Acesta e exemplul definitiv. Datând, desigur, de la Niels Bohr, sub îndrumarea căruia Wheeler a studiat în Copenhaga în anii ’30 ai secolului trecut. Este limpede că măsurătorile cuantice reprezintă sursa de inspiraţie a întregului model. Dar Wheeler şi succesorii lui l-au dus mai departe. Măsurătoarea cuantică se referă la evenimente individuale, microscopice, care se întâmplă sau nu – aleatoriu, aşadar – totul fiind însă în conformitate cu unele probabilităţi determinate de un set de legi *deja existente.* Legi referitoare la… capetele şi pajurile individuale, nu la forma monedei, ori la probabilităţile generale ale unor aruncări repetate. E destul de simplu de văzut că o monedă nu-i nici „cap”, nici „pajură” în timp ce se găseşte în aer, rotindu-se… Dar dacă ea nici măcar nu este *o monedă?* Dacă, în realitate, *nu există* legi deja existente care să guverneze sistemul pe care vrei să-l măsori… aşa cum nu sunt nici răspunsuri deja existente pentru întrebările respective?

– Te las pe tine să răspunzi la asta, am zis precaut.

Venisem aici aşteptându-mă din capul locului să am parte de obişnuitul jargon sectant înzorzonat: nonsensuri despre vrăjitoare şi magicieni arhetipali, ori despre nevoia acută de redescoperire a înţelepciunii pierdute a alchimiştilor. Strategia de a lua mecanica cuantică şi a distorsiona graniţele stranietăţii ei non-intuitive, în direcţia dorită de filosofia sectei, era mult mai greu de urmărit. În mâinile unui şarlatan priceput, MC putea fi înceţoşată şi preschimbată în absolut orice – de la o bază „ştiinţifică” pentru telepatie, până la o „dovadă” a budismului zen. Conta însă prea puţin dacă nu puteam aprecia momentul precis când Conroy trecuse de la ştiinţa recunoscută la fantezia

Antrocosmologică. Puteam reproduce totul ulterior, când îmi recăpătăm ugerul electronic, care avea să-mi ofere acces la îndrumările unor experţi.

Conroy surâse, remarcându-mi nervozitatea, apoi continuă în limbajul ştiinţei:

– Din punct de vedere istoric, a avut loc contopirea fizicii cu *teoria informaţiei.* În tot cazul, mulţi oameni au explorat o vreme relaţia. Ei încercau să descopere dacă avea rost să se discute despre construirea din evenimente individuale microscopice nu doar a unui spaţiu-timp, ci a întregii mecanici cuantice fundamentale şi a diverselor ecuaţii de câmp, pe atunci neunificate… dintr-un simplu şir de „da” şi „nu”. Realitatea prin informaţie, printr-o acumulare de cunoştinţe… După cum a spus Wheeler: „mult din puţin”.

– Mi se pare una dintre ideile acelea foarte frumoase care pur şi simplu n-au reuşit, am comentat. Nimeni din cei prezenţi la conferinţă nu discută despre aşa ceva.

Femeia încuviinţă.

– Fizica informaţiei a cam dispărut din atenţia generală, atunci când Marea Teorie Unificată s-a ridicat din cenuşa superstringurilor. Ce fel de legături existau între geometria spaţiului cu zece dimensiuni şi secvenţialitatea biţilor? Foarte puţine. Geometria a devenit dominanta şi de atunci a reprezentat abordarea cea mai productivă.

– În cazul acesta, care-i locul Antrocosmologilor? Aveţi propriile TU din „fizica informaţiei”, pe care oficialităţile nu le iau în serios?

– Nici vorbă! râse Conroy. N-ar fi posibil nici măcar să începem să concurăm în domeniul ăsta şi nici nu dorim s-o facem. Buzzo, Mosala şi Nishide se pot bate liniştiţi pentru victorie. Sunt sigură că unul dintre ei va veni în cele din urmă cu o TU perfectă.

– Şi apoi…?

– Ne vom întoarce la vechiul model Wheeler asupra universului. Legile fizicii se nasc din şabloane – consecvenţe – ale datelor aleatorii. Dar dacă un eveniment nu se petrece până nu-i observat… atunci o lege nu există până nu este înţeleasă. Iar asta, nu-i aşa, ridică întrebarea: *înţeleasă de cine?* Cine decide ce înseamnă „consecvent”? Cine decide ce formă poate lua o „lege”, sau ce constituie o „explicaţie”? Dacă Universul s-ar supune instantaneu oricărei explicaţii omeneşti… am trăi într-o

lume unde cosmologia Epocii de Piatră ar fi literalmente adevărată. Ori… s-ar întâmpla ca în vechile satire despre viaţa după moarte – un rai separat pentru fiecare religie – dar chiar înainte de a muri. Lumea însă nu-i aşa. Oricât de mulţi oameni ar avea altă părere, noi continuăm să fim laolaltă, discutând în contradictoriu despre natura realităţii. Nu plutim în universuri individuale în care propriile noastre explicaţii reprezintă adevărul fundamental.

– În niciun caz. (Am avut o viziune extrem de limpede a trupei de teatru Renaşterea Mistică, urmându-l pe Carl Jung – îmbrăcat în costumul Cântăreţului din Flaut[32] – printr-o gaură psihedelică de vierme într-un cosmos total diferit, unde nu putea veni niciun raţionalist.) Asta nu-ţi sugerează însă că este posibil ca universul să nu fie participant? Că legile s-ar putea să fie principii fixe, independente de oamenii care le înţeleg?

– Nu. Conroy surâse blând, de parcă sugestia o surprindea prin naivitatea ei. Totul din relativitate şi mecanica cuantică se opune oricăror backgrounduri absolute: timpul absolut, istoria absolută… legile absolute. În schimb, cred că sugerează că întreaga idee a *participării* trebuie formulată riguros în matematica teoriei informaţiei, iar diversele posibilităţi trebuie analizate cu multă atenţie. Era greu de argumentat cu aşa ceva.

– În ce scop? Dacă tot nu concuraţi pentru descoperirea unei TU încununate de succes…

– Esenţialul este să înţelegem modul prin care ştiinţa TU poate *da naştere* unei TU active. În ce fel cunoaşterea ecuaţiilor poate fixa realitatea descrisă de ele… şi s-o fixeze atât de ferm încât nici măcar să nu putem spera să vedem ce se petrece înapoia lor, să întrezărim procesul ce le menţine acolo.

– Dacă admiţi că nu putem spera să facem asta, am râs, tocmai ai pătruns pe tărâmul metafizicii.

Conroy nu se tulbura aşa uşor.

– Bineînţeles. Totuşi, noi considerăm că acest lucru se poate realiza în spiritul ştiinţei: aplicând logica, întrebuinţând cuvenitele unelte matematice. Asta este Antrocosmologia: vechea abordare teoretică informaţională, reînviată ca fiind externă fizicii. Poate că nu-i necesară pentru a descoperi TU în sine…, dar eu cred că se poate folosi de existenţa unei TU.

M-am aplecat în faţă; cred că zâmbeam, aproape fără voia

[32] În original, *Pied Piper,* eroul unui basm german (n. trad.).

mea, fascinat, în ciuda scepticismului. Pe scara pseudoştiinţei sectante, astea cel puţin erau aiureli de clasă.

– *Cum anume?* Care dintre aceste posibilităţi pe care le-aţi „analizat cu multă atenţie” poate oferi unei teorii un gen de putere inexistent deja în natură?

– Imaginează-ţi o altă cosmologie, spuse Conroy. Dă uitării crearea Universului printr-un Big Bang perfect aranjat pentru a da naştere stelelor, planetelor şi vieţii inteligente... ca şi unei culturi capabile să le înţeleagă pe toate. Să presupunem că „momentul iniţial” este faptul că există un om care poate explica un întreg univers în termenii unei singure teorii. Ignoră totul şi consideră că *singurul lucru prestabilit* este existenţa acestui individ.

– Cum poate să fie *singurul lucru?* am rostit nervos. Nu poţi avea un om... şi nimic altceva. Iar dacă e *prestabilit* că această persoană poate explica Universul, atunci trebuie să existe un univers care *să fie explicat.*

– Exact.

Conroy surâse, degajând un calm extrem, părând totodată extrem de serioasă, iar eu am simţit părul zburlindu-mi-se pe ceafă. Brusc, am ştiut ce urma să spună în continuare.

– De la această persoană, Universul îşi „dezvoltă” puterea de a se explica: în toate direcţiile, înainte şi înapoi în timp. În loc de a fi detonat din protospaţiu, în loc de a fi „determinat” în mod inexplicabil la începutul timpului, el se cristalizează lent în jurul unui singur om. De aceea, Universul ascultă de *o unică lege:* o Teorie Universală. Totul este explicat de o singură persoană, pe care noi o denumim Cheia de Boltă. Toţi şi toate există pentru că există Cheia. Modelul cosmologic al Big Bang-ului nu poate conduce la nimic: un Univers de praf îngheţat, un Univers de găuri negre, un Univers de planete moarte... Însă Cheia *are nevoie* de tot ceea ce conţine actualmente Universul – stele, planete, viaţă – pentru a-şi explica propria existenţă. Şi nu numai că are nevoie de ele, ci le poate *justifica* pe toate, le poate explica, fără lacune, erori, sau contradicţii. De aceea, este posibil ca miliarde de oameni *să greşească.* De aceea, nu trăim într-o cosmologie a Epocii de Piatră şi nici măcar a fizicii newtoniene. Majoritatea explicaţiilor nu sunt îndeajuns de puternice, bogate sau coerente pentru a da naştere unui întreg univers... şi a explica o minte capabilă să conţină o asemenea explicaţie.

Am tăcut, privind-o ţintă pe Conroy, nedorind s-o insult, dar

negăsind nicio remarcă politicoasă pe care să i-o adresez. În sfârşit, acesta era jargon pur sectant: la fel de bine mi-ar fi putut spune că Violet Mosala şi Henry Buzzo erau reîncarnările unor zei hinduşi ai războiului, ori că Atlantida se va ridica din ocean şi stelele se vor prăbuşi de pe cer atunci când avea să fie scrisă Ecuaţia Finală.

Atât doar că, dacă ar fi făcut-o, mă îndoiesc că aş fi simţit acelaşi fior tulburător pe spinare şi antebraţe. În cea mai mare parte a teoriei pe care mi-o prezentase, se menţinuse suficient de aproape de ţărmurile ştiinţei, dezarmându-mă puţin.

– Noi nu putem asista la naşterea Universului, continuă ea, noi facem parte din el, suntem prinşi în interiorul spaţiu-timpului creat de actul explicării. În progresia temporală, putem doar spera să-l vedem pe omul care devine primul ce ţine TU în minte, îi înţelege consecinţele şi, invizibil, imperceptibil, *ne înţelege şi ne creează pe toţi.*

Izbucni brusc în râs, destrămând vraja.

– Este doar o teorie. Aparatul matematic pe care se sprijină e corect, dar, prin însăşi natura ei, realitatea nu poate fi testată. Ca atare, nu excludem posibilitatea de a greşi.

Acum, însă, reuşeşti să-ţi dai seama de ce o persoană precum Akili – care crede cu prea multă pasiune că putem avea dreptate – vrea să se asigure că Violet Mosala nu va păţi nimic?

Am mers spre sud mai mult decât era necesar, îndreptându-mă spre o staţie de tram anterioară celei unde coborâsem la venire. Simţeam nevoia să rămân pentru o vreme în aer liber, sub stele, să revin pe Pământ. Chiar dacă Nonstatul nu ilustra cu totul definiţia de teren solid.

Revelaţiile serii îmi provocaseră o senzaţie de extremă uşurare: ele păruseră să cuprindă totul, să explice în sfârşit distragerile ce mă împiedicaseră să-mi fac meseria.

AC-ii erau nişte nebuni inofensivi şi, deşi ar fi fost amuzant să le acord o notă de subsol în *Violet Mosala,* documentarul n-ar fi fost afectat cu nimic dacă nu pomeneam de existenţa lor; aşa cum doreau şi ei, de altfel, aşa cum dorea şi Mosala. De ce aş fi ofensat ambele părţi în numele jurnalismului neînfricat – doar pentru a obţine un rânjet scurt şi dispreţuitor din partea audienţei SeeNet?

Kuwale era – lesne de înţeles, dar nu justificabil – absolut paranoic. Viaţa unei potenţiale Chei de Boltă nu constituia o chestiune care să fie privită cu uşurinţă. În niciun caz, însă, nu punea problema năruirii Universului; dacă mureai înainte „de a crea totul prin explicare”, atunci, evident, trebuia s-o facă altcineva – pur şi simplu, nu erai tu acela. Asta nu excludea însă adorarea pioasă a simplilor, deocamdată, candidaţi la creaţie, iar zvonurile privind emigrarea lui Mosala fuseseră probabil suficiente pentru ca en să vadă duşmanii ieşind din roca-de-recif.

Am aşteptat tramul pe o stradă pustie, îndreptându-mi privirile în sus, scrutând prin văzduhul limpede şi rece multitudinea ameţitoare de stele şi sateliţi, în vreme ce fantezia pervers de elegantă a lui Conroy mi se derula încă în minte. Mi-am spus: Dacă Mosala *este* Cheia, atunci e bine că-i tratează pe AC-i cu atâta dispreţ. Dacă explicaţia ei asupra universului include o TU convenţională, şi nimic altceva, atunci totul este perfect. Dacă însă ar lua în serios Antrocosmologia... *asta* n-ar fi smuls-o oare din plasa consistentă de explicaţii pe care ar fi trebuit s-o ţească pentru noi toţi? O Teorie Universală nu era Teorie Universală dacă nu exista un alt nivel, un strat mai profund de adevăr.

În plus, dezvoltarea propriului univers mi se părea o sarcină suficient de dificilă: strămoşii (necesari pentru a-ţi explica existenţa), miliardele de rude umane (o inevitabilă consecinţă logică, la fel ca şi neamurile mai îndepărtate – animale şi plante), planeta pe care trăiam, soarele în jurul căruia se rotea, precum şi alte planete, sori şi galaxii neesenţiale în mod evident pentru supravieţuire, dar permiţând unei TU relativ simple (care putea încăpea într-o minte) să fie schimbată pentru alta mai complexă şi mai economică în privinţa proprietăţilor imobiliare cosmice. Crearea tuturor acestora prin explicare urma să fie îndeajuns de dificilă; era preferabil să nu fi obligat să *creezi şi puterea de a le crea* – să fii nevoit să creezi, prin explicare, Antrocosmologia care-ţi permitea să creezi lucrurile prin explicare.

O înţeleaptă separaţie a puterilor. Lăsarea metafizicii în grija altora.

Am suit în tram. Doi pasageri îmi zâmbiră şi mă salutară; am flecărit o vreme, fără ca nimeni să scoată o armă şi să-mi ceară banii.

Mergând pe stradă spre hotel, am derulat câteva documente pe notepad, doar pentru a verifica dacă pe durata dezactivării nu

se pierduse nimic. Alcătuisem o listă de întrebări pe care intenţionasem să le pun Antrocosmologilor; le-am reluat, ca să văd cum mă descurcasem. Uitasem una singură; nu era deloc rău pentru cineva obişnuit cu o permanentă cârjă electronică, dar suficient de iritant.

Kuwale spusese că en reprezenta „curentul principal AC”. Dacă metafizica dezlănţuită cu care mă îndopase Conroy constituia *curentul principal* al Antrocosmologiei… ce păreri aveau reprezentanţii facţiunilor extremiste?

Liniştea sufletească începuse să mi se destrame. Nu auzisem decât o variantă a doctrinei AC-ilor. Conroy vorbise în numele tuturor, dar asta nu dovedea că ceilalţi erau de acord. Trebuia să mai discut o dată cu Kuwale… dar aveam lucruri mai importante de făcut decât să pândesc sediul AC, în speranţa că en va apărea acolo.

Odată ajuns în cameră, am pus **Hermes** să scaneze cataloagele de comunicaţii mondiale. Existau listaţi peste şapte mii de Kuwale, cu adresele primare într-o duzină de ţări, însă niciun Akili. Ceea ce însemna probabil o poreclă, un diminutiv, sau un nume neoficial de asex. Fără măcar să ştiu din ce ţară venise, avea să fie imposibil să restrâng cercetarea.

Nu filmasem conversaţia cu en, dar am închis ochii şi am apelat **Martor,** jucându-mă apoi cu opţiunile identitrusei, până am obţinut chipul limpede în faţă – sub formă digitală în memoria din măruntaie, ca şi în minte. Am cuplat fibra ombilicală şi am transferat imaginea în notepad, apoi am căutat bazele de date ale ştirilor mondiale pentru corespondenţa numelui sau feţei. Nu toată lumea se bucura de cincisprezece minute de faimă, dar cu nouă milioane de netzine nonprofit pe lângă toate mass-media comerciale nu trebuia să fii tocmai o celebritate ca să intri în arhive. Câştigă o competiţie agroteh în Angola rurală, înscrie golul victoriei pentru cea mai obscură echipă de fotbal jamaicană şi…

N-am avut norocul respectiv. Ugerul electronic eşuă din nou, la costul de trei sute de dolari.

Atunci unde să-l caut pe en, dacă nu în reţele? Direct în lume. Nu puteam, totuşi, să bat străzile Nonstatului.

Am apelat iarăşi **Martor** şi am marcat imaginea lui Kuwale pentru căutare permanentă în timp real. Dacă se ivea măcar în coada ochiului meu, fie că filmam sau nu, fie că-l observam sau nu, **Martor** avea să mă înştiinţeze.

16

Karin DeGroot mă conduse în apartamentul lui Violet Mosala. În ciuda diferenţelor de mărime, locuinţa fizicienei lăsa aceeaşi senzaţie însorită dar spartană din camera mea. Un luminator sporea aparenţa de spaţiu şi lumină, însă nici chiar acest amănunt nu izbutea să creeze impresia de opulenţă, ce ar fi putut fi realizată în altă clădire, altundeva. Indiferent de dimensiuni, nimic de pe Nonstat nu mi se părea somptuos – şi totuşi, nu puteam decide în ce măsură această apreciere se datora arhitecturii în sine şi în ce măsură conştientizării politicii şi biotehnologiei existente sub fiecare suprafaţă.

– Violet n-o să întârzie mult, spuse DeGroot. Ia loc. Vorbeşte cu maică-sa, dar i-am reamintit deja de două ori de interviu.

În Africa de Sud, era ora trei noaptea.

– S-a întâmplat ceva? Pot reveni mai târziu…

Nu doream să intervin în mijlocul unei crize familiale.

– Totul este în regulă, mă linişti secretara. Atât doar că Wendy are un program de viaţă mai aparte.

M-am instalat într-unul din fotoliile aranjate în grup, aproape de centrul camerei; păreau că fuseseră lăsate aşa după o reuniune. O şedinţă nocturnă de brainstorming… între Mosala, Helen Wu şi câţiva alţi colegi? *Indiferent ce ar fi fost, eu ar fi trebuit să mă găsesc aici, filmând.* Trebuia să fiu mai insistent în privinţa accesului, altfel riscam să fiu ţinut la distanţă până la sfârşit. Se impunea să-i câştig cumva încrederea; în caz contrar, *insistenţa* nu mi-ar fi adus decât o şi mai mare izolare. În mod clar, Mosala nu se dădea în vânt după publicitate – nu încerca deloc nevoia disperată a unui politician sau a unui scriitor de a se afla în centrul atenţiei. Singurul lucru pe care i-l puteam oferi era ocazia de a-şi comunica lucrările.

DeGroot rămăsese în picioare, cu mâna pe spătarul unui scaun.

– Cum v-aţi cunoscut? am întrebat-o.

– În urma unui anunţ. Înainte de angajare, n-o cunoşteam pe Violet.

– Ai totuşi o pregătire ştiinţifică, nu?

– *Totuşi,* surâse ea. Pregătirea mea aduce probabil mai mult cu a ta decât cu a lui Violet… Sunt licenţiată în ştiinţă şi jurnalistică.

– Ai lucrat vreodată ca ziarist?

– Timp de şase ani, am fost corespondent ştiinţific pentru *Proteus.* Încântătorul domn Savimbi este succesorul meu.

– Aha…

Am ciulit urechile; o puteam distinge pe Mosala vorbind în odaia alăturată. Coborând glasul, am întrebat:

– Ceea ce a spus Savimbi luni, referitor la *ameninţările cu moartea,* e adevărat?

Femeia mă privi precautǎ.

– Nu pomeni de chestia asta. Te rog! Chiar vrei să înrăutăţeşti lucrurile în asemenea măsură pentru ea?

– Fireşte că nu, am protestat, totuşi pune-te în locul meu! Ai putea ignora subiectul? Nu vreau să mai arunc paie pe foc, dar dacă un grup de puritate culturală ameninţă principalii savanţi africani cu moartea, nu crezi că problema ar trebui discutată în mod serios?

– Dar nu ameninţă! replică ea nervoasă. În primul rând, citatul de la Stockholm a fost preluat şi denaturat de un netzin Volksfront, conţinând bizara afirmaţie că Violet ar fi spus că Nobelul nu era al ei, nu era „al Africii”, ci aparţinea, de fapt, „culturii intelectuale albe”, pentru care ea nu reprezenta decât o marionetă utilă din punct de vedere politic. „Subiectul” a fost preluat şi în alte părţi, dar nimeni, exceptând audienţa iniţială, n-ar fi crezut nici măcar pentru o secundă că era altceva decât o propagandă grotescă. În privinţa lui FPAAC, ei nici măcar n-au recunoscut existenţa lui Violet.

– În acest caz, ce anume l-a făcut pe Savimbi să tragă o concluzie eronată?

DeGroot aruncă o privire către uşă.

– Relatări denaturate, la mâna a cincea.

– Referitoare la ce? Nu poate fi vorba doar de propaganda netzinelor. El nu-i atât de naiv.

Femeia se plecă spre mine, cu o expresie chinuită; părea prinsă între discreţie şi dorinţa de a pune lucrurile la punct.

– Acum câteva săptămâni, a avut loc o spargere. Asta-i! Un adolescent cu o armă.

– Şi ce s-a întâmplat? A fost rănită?

– Nu, a avut noroc. S-a declanşat alarma – băiatul dezactivase una, dar era dublată – şi o patrulă de poliţie tocmai trecea prin zonă. Spărgătorul a declarat că fusese plătit s-o sperie. Bineînţeles, n-a putut oferi niciun nume. Era doar o scuză jalnică.

– Atunci de ce ar fi luat-o în serios Savimbi? Şi de ce „relatări

la mâna a cincea”? În mod sigur, a citit verdictul tribunalului.

– Violet n-a făcut nicio plângere. Este o tâmpită, dar ăsta-i genul de lucruri pe care le face. Ca atare, n-a existat o apariţie în faţa tribunalului şi nicio versiune oficială a evenimentelor. Probabil că de la poliţie s-a scăpat câte ceva…

Mosala pătrunse în odaie şi făcurăm schimb de salutări. Apoi, savanta se uită curioasă spre DeGroot, care rămăsese atât de aproape de mine încât trebuie să fi fost evident că ne străduiserăm să nu fim auziţi. Am intervenit imediat:

– Ce face mama?

– Foarte bine. Se află însă în mijlocul negocierii unui contract major cu Artizanii Gândirii, aşa că doarme destul de puţin. (Wendy Mosala conducea una dintre cele mai mari companii de software din Africa; o dezvoltase pe durata a treizeci de ani, pornind de la o întreprindere cu un singur angajat.) Licitează pentru licenţa clonelor lui **Kaspar,** cu doi ani înainte de lansarea lor, şi dacă reuşeşte… Se opri brusc. Toate astea sunt strict confidenţiale, da?

– Bineînţeles.

Kaspar era următoarea generaţie de software pseudointeligent, obţinut în urma unei prelungite copilării în Toronto. Spre deosebire de **Sisif** şi numeroasele sale rude – care din proiectare fuseseră create complet dezvoltate, instantaneu „adulte” – **Kaspar** traversa o etapă de învăţare, fiind mai antropomorf decât toate realizările de până atunci. Personal, îl consideram puţin tulburător… şi nu eram sigur că-mi doream în notepad o clonă, o copie prescurtată a originalului, înrobită unei sarcini din meniu, dacă software-ul complet petrecuse un an recitând poezioare de grădiniţă şi jucându-se cu cuburi.

DeGroot ne părăsi. Mosala se trânti într-un scaun vizavi de mine, lăsându-se scăldată de razele soarelui ce pătrundeau prin lucarnă. Convorbirea telefonică părea să-i fi ridicat tonusul, dar în lumina puternică arăta obosită.

– Eşti gata să începem? am întrebat-o.

Încuviinţă şi surâse fără prea mult chef.

– Cu cât începem mai repede, cu atât terminăm mai repede.

Am apelat **Martor.** Mănunchiul de raze de soare avea să fie vizibil pe toată durata interviului, dar la montaj totul putea fi readus la aceleaşi valori de reflexie şi recalculat cu o serie fixă de surse luminoase ceva mai măgulitoare.

– Mama ta a fost prima care ţi-a inspirat interesul faţă de

ştiinţă? am întrebat-o.

Mosala se strâmbă şi răspunse pe un ton dezgustat:

– Nu ştiu! *Ţie,* mama *ta* ţi-a inspirat genul ăsta de întrebări… Se opri, reuşind să pară simultan jignită şi chinuită de remuşcări. Scuză-mă! Putem s-o luăm de la început?

– Nu-i nevoie. Nu-ţi face griji în privinţa continuităţii, nu-i problema ta. Este de ajuns să vorbeşti. Dacă, în timp ce răspunzi, îţi schimbi părerea – opreşte-te pur şi simplu şi ia-o de la început.

– Bine. Închise ochii şi îşi ridică faţa spre lumină, cu un aer obosit. Mama mea… Copilăria mea… *Modelele* mele în viaţă… Redeschise ochii şi mă privi implorator. Nu putem trece peste toate rahaturile astea şi să intrăm direct în TU?

– *Eu* ştiu că sunt nişte rahaturi, am vorbit răbdător, *tu* ştii că sunt nişte rahaturi, dar dacă directorii reţelei nu văd procentajul prestabilit de *influenţe formative din copilărie…* te difuzează la ora trei noaptea, după o schimbare de ultimă clipă a programului şi după ce au făcut reclamă unei emisiuni speciale despre bolile pielii, rezistente la medicaţie.

SeeNet (care, fireşte, îşi revendica dreptul de a vorbi în numele întregii audienţe) avea o listă strictă în privinţa profilelor: atâtea minute despre copilărie, atâtea minute despre politică, atâtea despre relaţiile curente etcetera – un ghid perfect pentru generalizarea fiinţelor umane… şi în acelaşi timp un şablon pentru a te autoamăgi că te-ai priceput să le explici. Un soi de versiune externă a zonei Lamont.

– Trei noaptea? făcu Mosala. Vorbeşti serios, nu-i aşa? Căzu o clipă pe gânduri, apoi oftă: Bine. Dacă se ajunge la asta… mă pot da pe brazdă.

– Aşadar, povesteşte-mi despre mama ta.

Am rezistat pornirii de a adăuga: *Simte-te liberă să răspunzi mai mult sau mai puţin aleatoriu, atâta vreme cât nu te contrazici.*

Improviza fluent, revărsând *viaţa-mea-ca-un-clip,* fără urmă de ironie detectabilă.

– Mama mi-a oferit o educaţie bună. Când spun asta, nu mă refer la *şcoală.* M-a conectat la reţele, iar pe la şapte-opt ani m-a învăţat să utilizez un investigator ştiinţific pentru adulţi. Ea mi-a deschis… porţile întregii planete. Am fost norocoasă: ne-am putut-o permite, iar ea ştia cu exactitate ce anume făcea. Totuşi, nu m-a *împins* către ştiinţă. Mi-a oferit cheile acestui imens teren

de joacă şi m-a lăsat liberă. La fel de uşor m-aş fi putut îndrepta spre muzică, artă, istorie… orice altceva. N-am fost îndrumată în vreo direcţie. Am fost lăsată de capul meu.

– Si tatăl tău?

– Tata activa în poliţie. A fost ucis când aveam patru ani.

– O experienţă care trebuie să fi fost traumatică. Crezi că acea pierdere timpurie ţi-ar fi putut stimula hotărârea, independenţa…?

Mosala îmi azvârli o privire mai degrabă compătimitoare.

– *Tata* a fost împuşcat în cap de un lunetist, la o demonstraţie politică, unde asigura protecţia a douăzeci de mii de oameni ale căror opinii le considera de-a dreptul respingătoare. Trebuie să ştii – apropo, asta nu-i oficial, indiferent ce ar însemna pentru *momentul tău de difuzare* – a fost o persoană pe care am iubit-o şi pe care continui s-o iubesc. N-a reprezentat un ansamblu de rotiţe dinţate lipsă din mecanismul meu psihodinamic. N-a fost *o absenţă ce trebuia compensată.*

Am simţit că plesnesc de ruşine. Mi-am examinat notepadul şi am sărit alte câteva întrebări, la fel de prosteşti. Puteam oricând completa materialul interviului cu amintiri ale prietenilor din copilărie… metraje ale şcolilor din Cape Town în anii treizeci… orice.

– Ai declarat undeva că fizica te-a fascinat de la zece ani. Că ai ştiut ceea ce doreai să faci pentru tot restul vieţii, din motive strict personale, pentru a-ţi satisface propria curiozitate. Când însă crezi că ai început să iei în considerare domeniul mult mai larg în care operează ştiinţa? Când ai început să devii conştientă de factorii economici, sociali şi politici?

Redeveni liniştită şi îmi răspunse cu calm.

– Probabil după alţi doi ani. Cam pe atunci începusem să-l citesc pe Muteba Kazadi.

Nu menţionase amănuntul în niciun interviu anterior pe care-l văzusem… şi aveam noroc că întâlnisem numele când mă documentasem în legătură cu FPAAC, altfel aş fi reacţionat extrem de prosteşte. *Muteba cum?*

– Aşadar, te-a influenţat tehnoliberarea?

– Bineînţeles.

Se încruntă uşor, amuzată, de parcă aş fi întrebat-o dacă auzise vreodată de Albert Einstein. Nu ştiam precis dacă era onestă, ori dacă se străduia în continuare să fie utilă, la modul cinic, încercând să se acomodeze preferinţei SeeNet pentru

clişee; la urma urmelor, acesta era preţul pe care-l plăteam fiindcă îi cerusem să intre în joc.

– Muteba, continuă ea, a definit rolul ştiinţei mai limpede decât oricare altul, la acea vreme. Prin două propoziţii, el a reuşit… *să incinereze* toate îndoielile pe care le-aş fi putut avea în privinţa prădării lucrurilor care-mi trebuiau din depozitul planetar de cultură şi ştiinţă.

Ezită, apoi recită;

„Când Leopold al Doilea se va ridica din mormânt
Spunând: «Conştiinţa mă mustră, luaţi înapoi
Fildeşul acesta ne-belgian, cauciucul şi aurul!»
Atunci voi renunţa la câştigurile mele ne-africane necinstit dobândite
Şi voi abandona, pios, calculele şi toate odraslele sale
Lui… nu ştiu cui, căci atât Newton cât şi Leibniz
Au murit fără copii.”

Am izbucnit în râs. Mosala urmă, pe un ton sobru:

– Nu-ţi poţi da seama ce a însemnat *vocea aceea, unică şi raţională,* răzbătând prin toată hărmălaia. Curentul tradiţionalist, antiştiinţific, a atins Africa de Sud abia în anii patruzeci. Când a făcut-o, însă, atât de multe persoane publice – care anterior păreau cu capul pe umeri – au cedat, într-un fel sau altul… încât ştiinţa a devenit cumva fie „proprietatea” legitimă a „Occidentului” – lucru de care oricum Africa nu avea nevoie, sau pe care nu-l dorea – fie doar o armă de asimilare culturală şi genocid.

– Exact aşa fusese folosită.

Mosala mă privi distrugător.

– Nu mai spune?! Ştiinţa fusese exploatată pentru toate pretextele imaginabile de pe lume. Faptul respectiv constituie un motiv extrem de convingător ca puterea pe care o asigură ştiinţa să fie acordată unui număr cât mai mare de oameni şi cât mai rapid cu putinţă, în loc de a fi lăsată în mâinile câtorva. *Nu* este un motiv pentru escapism, pentru declaraţii de felul: cunoaşterea reprezintă un obiect cultural… nimic nu-i cu adevărat universal… doar misticismul, întunecarea şi ignoranţa ne vor salva. Întinse mâna, simulând apucarea unui pumn de aer şi continuă. Nu există un vid *masculin* ori *feminin.* Nu există un spaţiu-timp *belgian* sau *zairez.* Locuirea acestui univers nu constituie o prerogativă culturală sau o decizie privind modul de viaţă. Iar pentru a fi fizician, sau pentru a aborda subiectul, indiferent ce

unelte intelectuale mi-ar fi necesare, nu trebuie să iert sau să uit nici măcar un singur act de înrobire, hoţie, imperialism sau patriarhat. Fiecare savant escaladează un morman de leşuri ca să vadă în depărtare… şi, cu toată sinceritatea, recunosc că nu-mi pasă ce organe genitale posedau ele, ce limbă au vorbit sau ce culoarea avea pielea lor.

Am încercat să nu surâd; tot ceea ce spunea suna excelent pentru utilizarea în documentar. Habar n-aveam care din sloganurile debitate erau sincere şi care reprezentau replici deliberate – unde se terminau zaharicalele telegenice solicitate şi unde începeau adevăratele ei gânduri – însă era posibil ca nici Mosala însăşi să nu fi avut o viziune clară asupra graniţelor.

Am şovăit. Următoarea mea însemnare era: *Zvonuri privind imigrarea.* Acum ar fi fost momentul logic să abordez chestiunea; totuşi, respectivul crescendo putea fi obţinut şi prin montaj. Nu intenţionam să risc distrugerea interviului până nu-mi asiguram mai multe materiale. Am trecut pe un tărâm ceva mai sigur.

– Ştiu că nu vrei să dezvălui detaliile complete ale TU personale înainte de comunicarea programată în ziua de optsprezece. În pofida acestui fapt, mi-ai putea oferi totuşi o schiţă aproximativă a teoriei, în termenii celor deja publicate?

– Desigur, răspunse ea, relaxându-se vizibil. Deşi principalul motiv pentru care nu-ţi pot oferi toate detaliile este că nu le cunosc nici măcar eu. Fireşte, am stabilit complet cadrul matematic de referinţă, iar toate ecuaţiile generale sunt fixate. Dar obţinerea rezultatelor specifice de care am nevoie implică o mulţime de operaţii pe supercalculator, care se desfăşoară chiar acum, în timpul discuţiei noastre. Ele ar trebui să se încheie cu câteva zile înainte de optsprezece… exceptând, desigur, un dezastru imprevizibil.

– Perfect! Povesteşte-mi atunci despre cadrul de referinţă.

– Partea respectivă e foarte simplă. Spre deosebire de Henry Buzzo şi Yasuko Nishide, eu nu caut o modalitate prin care Big Bang-ul „nostru” să pară mai puţin o „coincidenţă”. Atât Buzzo, cât şi Nishide consideră că din protospaţiu trebuie să se fi născut un număr infinit de universuri, concretizându-se din simetria aceea perfectă cu seturi diferite de legi fizice. De asemenea, ei doi caută să reevalueze probabilitatea ca un univers „mai mult sau mai puţin similar cu al nostru” să fi fost inclus în acel număr infinit. E relativ uşor să descoperi o TU în care universul nostru este posibil, dar al naibii de improbabil. Buzzo şi Nishide

consideră că o TU este încununată de succes atunci când ea ne oferă garanţia că există atât de *multe* universuri similare cu al nostru încât noi nu suntem deloc improbabili… nu suntem un fel de centru miraculos şi perfect al unei ţinte metacosmice, ci pur şi simplu un punct oarecare de pe o ţintă mult mai mare.

– Cumva similar, am intervenit eu, cu afirmaţia care, pornind de la principii astrofizice fundamentale, susţine că mii de planete din galaxie ar trebui să deţină viaţă bazată pe apă şi carbon…

– Da şi nu. Deoarece… da, probabilitatea altor planete asemănătoare Pământului poate fi calculată exclusiv pe baze teoretice, dar ea poate fi validată şi de observaţii. Putem *observa* miliarde de stele, am dedus deja existenţa câtorva mii de planete în afara sistemului nostru solar şi, în cele din urmă, vom vizita unele dintre ele şi vom *găsi* alte forme de viaţă bazată pe apă şi carbon. Dar, deşi există o infinitate de cadre de referinţă elegante pentru atribuirea de probabilităţi *altor universuri* ipotetice, nu există perspectiva observării sau vizitării lor, nu există o metodă practică de verificare a teoriei respective. Ca atare, eu personal nu pred că *ar trebui* să alegem o TU pe această bază. Există două motive pentru care trebuie să trecem dincolo de Marea Teorie Unificată: în primul rând, pentru că este e o porcărie, şi, în al doilea rând, deoarece trebuie să se introducă în ecuaţii zece parametri complet arbitrari pentru ca ele să funcţioneze. Să topeşti spaţiul total în protospaţiu, trecând la Modelele Exclusiv Topologice, să scapi de urâţenia şi natura arbitrară a MTU-lui. Totuşi, a parcurge această fază prin aranjarea felului în care integrezi toate topologiile protospaţiului – excluzându-le pe unele fără motiv, abandonând o unitate de măsură şi adoptând alta ori de câte ori nu-ţi convin răspunsurile obţinute – mi se pare o acţiune retrogradă. În loc să „setezi cadranele” maşinii MTU la zece numere arbitrare, acum capeţi o cutiuţă neagră lipsită de comenzi vizibile, aparent autonomă. În realitate, nu faci altceva decât s-o deschizi şi să-i smulgi fiecare componentă internă care te nemulţumeşte, obţinând în principiu cam acelaşi lucru.

– Perfect, dar cum ocoleşti problema asta?

– Cred că ar trebui să adoptăm o poziţie mai dificilă şi să declarăm: probabilităţile, pur şi simplu, nu contează. Ignoraţi ipoteticul ansamblu al altor universuri. Ignoraţi necesitatea reglării Big Bang-ului. Acest univers *există.* Probabilitatea ca noi să ne aflăm aici este de *sută la sută.* Trebuie să acceptăm asta

drept axiomă, în loc să ne dăm peste cap încercând să născocim ipoteze care se străduiesc să ascundă evidenţa certitudinii.

Ignoraţi reglarea Big Bang-ului. Consideraţi-ne existenţa drept axiomă. Asemănarea cu discursul lui Conroy din seara trecută era izbitoare, dar n-ar fi trebuit să fiu foarte surprins. Întregul *modus operandi*[33] al pseudoştiinţei era să adopte cât mai mult posibil limbajul şi ideile ortodoxiei la modă, precum şi camuflajul corespunzător. Desigur, AC-ii citiseră toate lucrările publicate de Mosala – dar sunetul similar al cuvintelor lor nu le conferea ideilor aceeaşi legitimitate. În schimb, dacă aceştia îi împărtăşeau neplăcerea vehementă pentru ideea potrivit căreia fiecare cultură îşi putea popula cosmologia aleasă, n-aveam niciun dubiu că Mosala era infinit mai dezgustată de alternativa lor, în care un unic specialist TU juca rolul monarhului absolut. Mai rău decât un spaţiu-timp belgian sau zairez: un cosmos Buzzo, Mosala sau Nishide.

– Aşadar, consideri Universul ca fiind un dat, am spus. Eşti împotriva distorsionării matematicii pentru a se modela după necesitatea de a dovedi că ceea ce vedem în jurul nostru este „probabil”. În acelaşi timp, nici nu setezi cadranele maşinăriei MTU.

– Nu. Eu introduc descrierile complete ale experimentelor.

– Alegi cel mai general dintre Modelele Exclusiv Topologice, dar distrugi simetria perfectă, oferind o probabilitate de sută la sută existenţei diverselor configuraţii ale aparaturii experimentale?

– Da. Îmi permiţi…?

Se sculă de pe scaun şi trecu în dormitor, apoi reveni cu notepadul. Îndreptă ecranul spre mine.

– Iată un exemplu. O simplă experienţă cu un accelerator de particule: două fascicule de protoni şi antiprotoni se ciocnesc la o anumită energie, iar un detector numără pozitronii emişi din punctul ciocnirii, sub un anumit unghi şi într-un anumit domeniu energetic. Sub o formă sau alta, experienţa se efectuează de optzeci-nouăzeci de ani.

Animaţia prezenta schema arhitecturală a inelului unui accelerator şi transfoca spre unul dintre cele câteva puncte unde fasciculele de particule cu sensuri opuse de rotaţie se intersectau şi-şi revărsau produsele în detectorii complecşi.

---

[33] În latină, în original (n. trad.).

– Eu nici măcar nu încerc să obţin un model al întregii structuri, o instalaţie de zece kilometri, la nivel subatomic, atom cu atom, ca şi cum ar fi nevoie să încep cu o TU goală, „naivă”, care ar izbuti cumva să-mi comunice că toţi magneţii superconductori vor produce anumite câmpuri cu anumite efecte măsurabile, iar pereţii tunelului se vor deforma în anumite moduri, datorită tensiunilor la care sunt supuşi, şi protonii şi antiprotonii vor descrie cercuri în sensuri opuse. *Eu ştiu deja* toate astea. Ca atare le atribui o probabilitate de sută la sută. Consider aceste fapte stabilite drept un soi de *ancoră...* după care mă îndrept spre nivelul TU, spre nivelul sumelor infinite din toate topologiile. Calculez consecinţele ipotezelor mele... şi le urmez înapoi la nivelul macroscopic, pentru a prezice rezultatele finale ale experimentului: de câte ori pe secundă va înregistra un eveniment detectorul de pozitroni.

Reprezentările grafice răspundeau expunerii ei, transfocând din schema reţelei detectoare acoperite de păienjenişul traiectoriilor particulelor în chiar spuma vidului, zece la puterea treizeci şi cinci, dincolo de capacitatea vizuală a ochiului, în haosul găurilor de viermi încolăcindu-se şi al deformaţiilor la dimensiuni superioare; transpuse în culori codificate de către clasificarea topologică, un cuib viermuind de şerpi viu coloraţi înceţoşându-se în alb spre centrul ecranului, acolo unde se mişcau şi se modificau prea rapid pentru a putea fi urmăriţi. Convulsiile, altfel perfect simetrice, erau totuşi silite să ţină seama de existenţele absolut sigure ale acceleratorului, magneţilor şi detectorului, un proces sugerat de albul pancromatic ce căpăta o nuanţă albăstruie specifică... Apoi obiectivul se retrăgea, revenind la scara omenească normală, pentru a arăta efectul influenţei submicroscopice asupra comportamentului final, vizibil, al circuitelor detectorului.

Bineînţeles, animaţia era metaforică în proporţie de nouăzeci la sută – o pată colorată de licenţe poetice – însă, undeva, un supercalculator efectua operaţiile serioase, nemetaforice, care făceau ca imaginile acelea să nu fie doar un simplu moft stilistic.

După ce răsfoisem în grabă o sumedenie de lucrări ştiinţifice neinteligibile, după orele de agonie petrecute în compania matematicii aproape impenetrabile a MET-urilor, mi s-a părut că în sfârşit, prinsesem firul filosofiei lui Mosala.

– Aşadar, am început precaut, în loc să consideri protospaţiul ca fiind ceva din care întregul univers poate fi derivat printr-o

mişcare… tu îl vezi mai degrabă ca pe o *legătură* între tipul de evenimente pe care le putem observa cu simţurile noastre, fără ajutor din afară. Ceva ce… menţine configuraţia particulară a obiectelor macroscopice pe care le descoperim în lume. O stea conţinând hidrogen ce fuzionează şi un ochi uman conţinând molecule proteice reci sunt conectate, peste distanţe şi energii, fiind capabile să coexiste şi să se afecteze reciproc… deoarece, la nivelul fundamental, ambele sfarmă simetria protospaţiului în acelaşi mod.

Mosala păru încântată de descrierea mea.

– O legătură, o punte, exact!

Se aplecă în faţă, se întinse şi-mi prinse mâna; am coborât ochii, gândindu-mă: apar în cadru acum, aşadar nu pot folosi imaginile.

– Fără protospaţiu, care are menirea de a face pe intermediarul, spuse ea, fără un amestec infinit de topologii capabile să ne reprezinte pe toţi printr-o singură pâlpâire de asimetrie, nimeni n-ar putea nici măcar *atinge* ceva. *Asta* este TU. Chiar dacă greşesc în toate privinţele, chiar dacă Buzzo şi Nishide greşesc şi nimic nu va fi rezolvat pentru încă o mie de ani, eu ştiu totuşi că ea există acolo, aşteptând să fie descoperită. Fiindcă trebuie să existe *ceva* care ne permite să atingem…

Am făcut o pauză şi Mosala a apelat room service. După trei zile petrecute pe insulă, continuam să fiu lipsit de poftă de mâncare, totuşi, din politeţe, am luat câteva gustări oferite pe tava ce ieşise din liftul de serviciu. Stomacul începu să protesteze sonor, odată cu înghiţirea primei îmbucături, vrând parcă să mă contrazică.

– Ştiai că Yasuko n-a sosit încă? mă întrebă Mosala. Ai aflat cumva ce anume îl reţine?

– Mă tem că nu. I-am lăsat secretarei din Kyoto trei mesaje, în vederea programării unui interviu, dar n-am primit decât promisiunea că mă va contacta „în curând”.

– Ciudat… Mosala îşi ţuguie buzele, evident preocupată, străduindu-se totuşi să nu confere discuţiei un aer sumbru. Sper că-i sănătos. Auzisem că a fost bolnav o vreme, la începutul anului, însă i-a asigurat pe organizatori că o să vină. În

consecinţă, e de presupus că se simte în formă, pentru a putea călători…

– Drumul până în Nonstat, am comentat, este mai mult decât… o simplă călătorie!

– Aici ai dreptate. Ar fi putut să pretindă că este membru al Ştiinţei Umile! şi să obţină un loc într-una din cursele lor charter.

– Poate că ar fi avut mai mult noroc cu Renaşterea Mistică. Se autointitulează budist, de aceea fanii respectivi sunt dispuşi să-l ierte pentru că lucrează în domeniul TU. Atâta vreme cât nu le reaminteşte că a scris odată despre *Tao al fizicii* că reprezintă pentru zen ceea ce înseamnă un text de biologie al Ştiinţei Creaţioniste pentru creştinism…

Mosala îşi ridică braţele şi începu să-şi maseze ceafa, ca şi cum referirea la călătorie îi stârnise amintiri dureroase.

– Dacă drumul ar fi fost mai scurt, spuse ea, aş fi luat-o pe Pinda. I-ar fi plăcut aici. M-ar fi lăsat să-mi văd de comunicările plicticoase şi l-ar fi târât pe taică-său în explorarea recifelor.

– Câţi ani are?

– Trei şi un pic. Îşi privi ceasul şi oftă cu regret. Acasă este abia patru dimineaţa. Doar peste două-trei ore am şanse să primesc un telefon de la ea.

Ar fi fost o altă ocazie să pomenesc de zvonul imigrării, totuşi, din nou, am preferat să tac.

Am reluat interviul. Mănunchiul de raze dinspre luminator se deplasase către est, conturând-o pe Mosala pe fundalul ferestrei şi al cerului orbitor de albastru. Când am apelat **Martor,** s-a strecurat în retinele mele şi a făcut câteva reglaje, permiţându-mi să înregistrez detaliile fine ale chipului ei, în ciuda luminii *contre-jour.*

Am trecut la întrebarea despre analiza lui Helen Wu.

– TU a mea, explică Mosala, prezice rezultatul unor experimente pe baza descrierii amănunţite a aparaturii implicate: amănunte ce „trădează” indicii referitoare la fizica mai puţin fundamentală, pe care – după cum insistă unii – TU ar trebui s-o deducă din nimic, din sine. Dezvăluirea acelor indicii nu este în niciun caz banală. Nu putem privi pur şi simplu un accelerator de particule nemişcat şi să prezicem imediat rezultatele tuturor experimentelor ce ar urma să fie făcute cu el.

– Dar asta ar putea s-o facă un supercalculator programat cu TU elaborată de tine. Aşa că, fie bună, rea sau indiferentă… eşti sau nu vinovată de raţionament circular?

Femeia păru nesigură în privinţa verdictului.

– Helen şi cu mine am discutat problema, încercând să clarificăm exact ce anume înseamnă. Trebuie să mărturisesc că, la început, dispreţuiam ceea ce făcea… după care i-am ignorat majoritatea lucrărilor din ultima vreme. Acum, însă, mi se par extrem de incitante.

– De ce?

Şovăi. În mod clar, propriile-i idei asupra chestiunii respective erau prea noi, neformate; realmente, nu dorea să mai adauge nimic. Am aşteptat totuşi răbdător, fără s-o zoresc, şi în cele din urmă am fost răsplătit.

– Uite cum stă treaba: dacă Buzzo sau Nishide pot formula o TU în care întregul univers este mai mult sau mai puţin latent într-o descriere detaliată a Big Bang-ului – detaliile fiind deduse, *aici şi acum,* din observaţii privind abundenţa heliului, aglomerările galactice, radiaţia cosmică de fond şi altele – nimeni nu-i acuză *pe ei* de logică circulară. Se pare că introducerea de rezultate provenind din oricâte „experimente telescopice” este aprobată. Atunci, de ce este mai „circulară” o TU în care universul e latent în detaliile a zece experimente contemporane de fizica particulelor?

– Ai dreptate! am încuviinţat. Dar nu cumva Helen Wu afirmă că ecuaţiile tale n-au practic *niciun fel de conţinut fizic?* Vreau să spun că matematica pură n-ar fi putut produce niciodată legea gravitaţiei formulată de Newton, deoarece nu există niciun motiv pur matematic pentru care legea pătratelor inverse să nu poată fi înlocuită de ceva diferit. Fundamentul ei constă în modul de funcţionare al Universului. Oare Wu nu încearcă să arate că TU a ta nu se bazează *pe nimic* existent în lume, ci colapsează într-o mulţime de afirmaţii despre numere ce trebuie să fie corecte?

– Exact! replică Mosala frustrată. Dar chiar dacă ar avea dreptate… când acele „afirmaţii ce trebuie să fie corecte” sunt cuplate cu experimente reale, tangibile, care există *din plin* „în lume”, teoria încetează să mai fie matematică pură… în acelaşi mod în care pura simetrie a protospaţiului încetează să mai fie simetrică. Newton a formulat legea pătratelor inverse, analizând *observaţiile astronomice existente,* tratând sistemul solar în modul în care eu tratez un accelerator de particule, spunând: „Asta ştim că este un fapt.” Ulterior, legea a fost utilizată pentru a face predicţii, care s-au dovedit corecte. Bine… dar unde anume se află *conţinutul fizic* al întregului proces? În chiar legea

pătratelor inverse... sau în mişcările observate ale planetelor din care ecuaţia a fost dedusă iniţial? Deoarece dacă încetezi să tratezi legea lui Newton ca pe o axiomă, ca pe un adevăr etern, şi priveşti... *legătura, puntea...* dintre toate planetele diferite, orbitând în jurul unor stele diferite, coexistând în acelaşi univers, trebuind să fie consecvente şi compatibile reciproc... atunci ceea ce faci începe să devină tot mai mult matematică pură.

Mi s-a părut că intuiesc ceea ce sugera.

– Aduce un pic cu afirmaţia potrivit căreia... principiul general „oamenii care au ceva în comun formează clanuri” n-are nicio legătură cu *ce anume* sunt respectivele interese comune. Exact acelaşi proces aduce laolaltă pe... fanii Janei Austen, pe cercetătorii geneticii viespilor, sau pe alţi indivizi, interesaţi de alte teme.

– Exact. Jane Austen „aparţine” tuturor celor care au citit-o, nu principiului sociologic ce sugerează că respectivii se vor strânge pentru a-i discuta cărţile. Tot aşa, legea gravitaţiei „aparţine” tuturor sistemelor ce o respectă, nu unei TU care prezice că ele se vor strânge pentru a forma un univers. Şi poate că Teoria Universală *ar trebui* să colapseze în nimic altceva decât „afirmaţii despre numere ce trebuie să fie corecte”. Poate că însuşi protospaţiul trebuie să se topească în nimic altceva decât simpla aritmetică, simpla logică, fără să ne lase absolut nicio alegere referitoare la structura lui.

Am izbucnit în râs.

– Cred că până şi publicul SeeNet ar avea probleme în a pricepe *aşa ceva.* (În tot cazul, eu aveam.) Oricum, poate că va dura o vreme până ce tu şi Helen Wu veţi pune totul cap la cap. Dacă se dovedeşte a fi ceva important, putem aduce lucrurile la zi în Cape Town.

Mosala dădu din cap, vădit uşurată. Enunţarea de ipoteze era un aspect, dar în mod limpede nu dorea să ia o poziţie oficială în această direcţie. Nu încă.

Înainte de a avea timp să mă răzgândesc, am întrebat-o:

– Crezi că peste şase luni vei mai locui în Cape Town?

Mă încordasem în aşteptarea unei izbucniri de felul celei provocate de menţionarea *Antrocosmologiei,* dar ea se mulţumi să replice sec:

– Ei bine, nu credeam că va putea rămâne mult timp un secret. Bănuiesc că întreaga conferinţă comentează subiectul.

– Nu chiar. Eu am aflat ştirea de la un localnic.

Încuviinţă, deloc surprinsă.

– Discut de câteva luni cu sindicatele universitare de aici. Ca atare, toată insula ştie deja. Surâse cu dezgust: Nu sunt foarte *discreţi* aceşti anarhişti. Dar la ce te-ai putea aştepta din partea unor violatori de patente şi hoţi de proprietăţi intelectuale?

– Atunci, ce te atrage aici?

Mosala se ridică în picioare.

– Poţi, te rog, să opreşti înregistrarea? (M-am supus.) Când se vor stabili toate detaliile, voi da o declaraţie publică, dar până atunci nu doresc să apară remarci neautorizate.

– Înţeleg.

– Ce atracţie pot oferi nişte violatori de patente şi hoţi de proprietăţi intelectuale? Chiar asta! Nonstatul este renegat, calcă în picioare legile licenţierii bioteh. Se întoarse către fereastră şi întinse braţele. Şi priveşte! Locuitorii lui nu sunt cei mai bogaţi oameni de pe planetă… însă nimeni de aici nu moare de foame. *Nimeni.* Aşa ceva nu există în Europa, în Japonia, în Australia, ca să nu mai vorbesc de Angola, Malawi…

Se întrerupse şi mă studie o clipă, parcă încercând să decidă dacă într-adevăr oprisem filmarea. Dacă într-adevăr se putea încrede în mine. Am aşteptat. Ea continuă:

– Ce legătură are asta cu mine? Propria mea ţară se descurcă destul de bine. Nu mă aflu în pericol de subnutriţie, nu? Închise ochii şi suspină: îmi vine foarte greu s-o zic. Dar… îmi place sau nu, Premiul Nobel mi-a conferit un soi de putere. Dacă imigrez în Nonstat şi anunţ motivul pentru care o fac, vestea se va răspândi peste tot. Va *avea* un anumit impact, în anumite locuri.

Şovăi din nou.

– Pot păstra totul pentru mine, am spus.

– Ştiu asta, surâse Mosala uşor. Mă gândeam…

– Deci ce fel de impact doreşti să aibă?

În vreme ce ea se îndrepta spre fereastră, eu am continuat:

– Este un fel de gest politic împotriva tradiţionaliştilor ca FPAAC?

– Nu, nu, nu! izbucni ea în râs. Deşi… poate că va fi şi asta, ca o coincidenţă. Totuşi, nu-i principalul… Am primit asigurări din partea unor persoane suspuse. Mi s-a promis că dacă mă voi muta pe Nonstat… nu fiindcă aş fi eu atât de importantă, ci *pentru că va fi o ştire de impact* şi se va crea un pretext… În următoarele şase luni, guvernul sud-african va renunţa în mod unilateral la toate sancţiunile impuse insulei.

M-au trecut toţi fiorii. Poate că o singură ţară n-ar fi contat prea mult… dar Africa de Sud reprezenta principalul partener comercial al altor treizeci de naţiuni africane.

– Chiar dacă structura voturilor din ONU n-o demonstrează, continuă încetişor femeia, facţiunea ce se opune sancţiunilor *nu-i* câtuşi de puţin o minoritate neînsemnată. În prezent, există tot soiul de alianţe şi acorduri superficiale, fiindcă toată lumea crede că ei nu pot câştiga şi nu vor să comită contravenţii.

– Dar avalanşa se poate stârni, dacă cineva dă un brânci corespunzător, nu-i aşa?

– Poate. Râse stânjenită. Ce înseamnă amăgirea grandorii… Adevărul este că mă îmbolnăvesc ori de câte ori mă gândesc la chestia asta… şi, de fapt, nu cred că se va întâmpla nimic dramatic.

– O persoană care să întrerupă simetria. De ce nu?

Scutură din cap cu fermitate.

– Au existat şi alte tentative de influenţare a votării, care însă au eşuat. Merită încercat absolut orice dar, în acelaşi timp, trebuie să rămân cu picioarele pe pământ.

Prin minte îmi treceau simultan mai multe gânduri – deşi ce anume s-ar fi întâmplat dacă legile de patentare bioteh ar fi colapsat cu adevărat global era o posibilitate prea îndepărtată ca să fie analizată. Rămânea totuşi faptul că pe Mosala o *interesa* documentarul mai mult decât mi-aş fi putut imagina vreodată, iar ea îmi spusese toate acestea în mod deliberat, pentru a-mi oferi pârghiile pe care dorea să le utilizez, pentru a se asigura că imigrarea ei *avea să provoace* un impact.

De asemenea, era clar că întreaga afacere, oricât de donchişotescă ar fi fost, urma să fie extrem de nepopulară în anumite cercuri.

Pe cine avusese Kuwale în minte? Nu Sectele Ignoranţei, nu fundamentaliştii FPAAC, nici măcar pe naţionaliştii sud-africani pro-ştiinţă, scandalizaţi de „dezertarea” lui Mosala, ci apărători puternici ai stării actuale a biotehnologiei. *Iar dacă spărgătorul adolescent „plătit s-o sperie” nu minţise…*

Mosala se apropie de o măsuţă şi-şi turnă un pahar de apă.

– Întrucât acum îmi cunoşti secretele cele mai intime, declar interviul încheiat. Ridică paharul şi declamă pe un ton autoironie: *Vive la technolibération!*

– *Vive*[34].

– De acord, urmă ea cu seriozitate, există unele zvonuri. Poate că jumătate din locuitorii Nonstatului ştiu precis ce se întâmplă. Cu toate acestea, eu nu doresc confirmarea zvonurilor până ce anumite acorduri, anumite planuri nu devin mai solide.

– Înţeleg.

Destul de surprins, mi-am dat seama că, fără ştirea mea, la un moment dat, îi câştigasem încrederea, într-o anumită măsură, fireşte. Bineînţeles că se folosea de mine – considerase pesemne că eram o fiinţă normală, că aveam să mă las manipulat.

– Data viitoare când mai discuţi cu Helen Wu despre circularitate, am întrebat, crezi că aş putea…?

– Să asişti? Şi să înregistrezi? Păru să considere posibilitatea îndoielnică, însă continuă: Bine. Atâta timp cât promiţi că n-o să adormi în vreme ce noi vorbim!

M-a condus până la uşă şi ne-am strâns mâinile.

– Fii cu băgare de seamă! i-am spus.

Zâmbi senin, uşor amuzată de grija mea, de parcă n-ar fi avut niciun duşman pe suprafaţa Pământului.

– Aşa o să fac, fii liniştit!

17

Imediat după ora patru, m-a deşteptat un apel. Ţârâitul a sporit în intensitate şi stridenţă, până ce a pătruns în visele de melatonină şi a întors pe dos bezna craniului meu. Pentru o clipă, simplul fapt al conştiinţei fu şocant, de nedescris; m-am arătat la fel de scandalizat ca un nou-născut. După aceea, am întins un braţ şi am bâjbâit pe noptieră, în căutarea notepadului. Am mijit ochii spre ecran, orbit pentru o clipă de strălucirea lui.

Apelul venea din partea Lydiei. Am fost pe punctul de a-l refuza, presupunând că greşise cumva calculul fuselor orare, apoi m-am trezit suficient ca să-mi dau seama că şi pentru ea era tot miezul nopţii. Sydney se găsea cu numai două ore în urma Nonstatului. Geografic, dacă nu politic…

– Andrew, începu femeia, îmi cer scuze dacă te-am deranjat, dar m-am gândit că ai dreptul să afli chestia asta în timp real.

---

[34] *Trăiască tehnoliberarea! Trăiască* – în limba franceză, în text (n. trad.).

Avea o încruntătură deloc caracteristică şi, în ciuda faptului că încă mă simţeam prea ameţit pentru a fi în stare să speculez asupra celor ce aveau să urmeze, era evident că nu putea fi ceva plăcut.

– E-n regulă, am răspuns răguşit. Dă-i drumul!

Am căutat să nu-mi imaginez cum arătam, holbând ochii împăienjeniţi spre ecran. Lydia părea să se afle într-o odaie întunecată, cu faţa luminată doar de imaginea displayului… a mea, adică, la rându-mi, eu fiind luminat de imaginea ei. *Era posibil aşa ceva?* Brusc, mi-am dat seama că aveam o migrenă bubuitoare.

– *Nimicuri ADN* va fi remontat, scoţându-se episodul Landers. Desigur, dacă ai avea timp, ţi-aş cere s-o faci chiar tu, însă presupun că nu-i posibil. De aceea o să i-l dau lui Paul Kostas – a lucrat la noi ca redactor de ştiri, dar acum e liber profesionist. O să-ţi trimit varianta finală şi dacă nu eşti de acord cu ceva, poţi interveni chiar tu. Nu uita că va fi difuzat peste mai puţin de două săptămâni.

– E perfect, e foarte… bine. (Îl cunoşteam pe Kostas; n-avea să mutileze documentarul.) Totuşi, care-i motivul? Vreo problemă legală? Să nu-mi spui că Landers ne dă în judecată!

– Nu. Evenimentele ne-au depăşit. N-o să încerc să-ţi explic. Ţi-am expediat un forşpan din biroul San Francisco. Până dimineaţă va fi difuzat public, dar…

Era prea obosită pentru explicaţii, însă am înţeles-o; nu dorise să aflu cele întâmplate, ca oricare alt spectator obişnuit. Un sfert din *Nimicuri ADN* şi vreo trei luni de muncă din partea mea tocmai fuseseră azvârlite la gunoi, însă Lydia se străduia să-mi salveze resturile demnităţii profesionale. Cel puţin, în felul acesta aveam un avans de câteva ore faţă de mase.

– Îţi mulţumesc, i-am spus.

Ne-am urat reciproc noapte bună şi am vizionat „forşpanul”: un montaj de metraj şi text făcut la repezeală, alertând alte redacţii de ştiri şi oferindu-le opţiunea de a aştepta versiunea cizelată ce avea să urmeze în scurt timp, ori de a monta materialele brute pentru a produce propria lor versiune. În esenţă, era o culegere de comunicate de presă FBI, plus material de background din arhive.

Ned Landers, cei doi geneticieni şefi şi trei dintre directorii săi tocmai fuseseră arestaţi în Portland. Alte nouă persoane, lucrând pentru altă corporaţie, fuseseră arestate în Chapel Hill, statul

North Carolina. În cursul raidurilor nocturne, fuseseră confiscate echipamente de laborator, eşantioane biochimice şi înregistrări de pe calculatoare. Cele cincisprezece persoane fuseseră acuzate de violarea legilor federale privind protecţia biotehnologică, dar nu datorită celebrelor cercetări ale lui Landers asupra simbionţilor şi neo-ADN-ului. Conform acuzaţiilor, în laboratorul din Chapel Hill se manipulaseră în secret, fără aprobare, viruşi ARN naturali, contagioşi. Landers achitase facturile prin terţe organizaţii.

Menirea viruşilor rămânea necunoscută; datele şi eşantioanele nu fuseseră încă analizate.

Acuzaţii nu dăduseră nicio declaraţie; avocaţii le recomandaseră tăcerea. Existau câteva cadre exterioare ale laboratorului Chapel Hill, izolat îndărătul baricadelor poliţiei. Metrajul Landers era un material relativ vechi; lucrurile mai recente fuseseră sfârtecate din interviul luat de mine (aşadar, nu complet irosit).

Lipsa detaliilor era frustrantă, însă implicaţiile păreau deja clare. Landers şi colaboratorii săi realizaseră imunitate virală absolută pentru ei, depăşind puterile specifice ale unui singur vaccin ori medicament, depăşind teama de versiuni mutante care să le străpungă protecţiile... şi, în acelaşi timp, creaseră viruşi noi, capabili să ne infecteze pe noi, ceilalţi. Am privit ecranul, încremenit pe ultima fotogramă a forşpanului: Landers, aşa cum îl văzusem eu, în carne şi oase, zâmbind cu gândul la regatul său nou-nouţ. Şi cu toate că mă împotriveam să accept concluzia evidentă... ce ar fi putut el face cu un nou virus uman, dacă nu să obţină un fel de *depopulare?*

Am sprintat spre baie şi mi-am golit conţinutul sărăcăcios al stomacului. După aceea, am îngenuncheat lângă closet, tremurând şi asudând, prăbuşindu-mă în micromoţăieli, aproape pierzându-mi echilibrul. Melatonina mă dorea înapoi, nu reuşeam să mă conving că terminasem de vomitat. Ipohondru răzgâiat ce eram, mi-aş fi consultat imediat farmul, dacă l-aş fi avut, pentru un diagnostic precis şi o soluţie instantanee, optimă. Imaginându-mă murind sufocat în timpul somnului, m-am gândit să-mi smulg plasturele de pe umăr – însă încercarea simbolică de predare în faţa forţelor circadiene naturale ar fi durat câteva ore, înainte de a obţine vreun efect, iar apoi m-ar fi transformat, în cel mai fericit caz, într-un zombi, pe toată durata conferinţei.

Timp de un minut sau două, m-am căznit să-mi golesc

stomacul, fără să mai iasă nimic, după care m-am târât împleticit spre pat.

Ned Landers mersese mai departe decât oricare alt nomad sexual, decât oricare anarhist, decât oricare Autist Voluntar. *Niciun om nu-i o insulă? Priviţi-mă!* Aparent, nici asta nu fusese îndeajuns. El continuase să se simtă înghesuit, ameninţat, înconjurat. Un regat biologic nu era suficient; aspirase spre mai mult spaţiu de mişcare decât i-ar fi putut asigura chiar acel hău genetic lipsit de o punte.

Şi fusese pe punctul de a-l obţine. Asta îi oferise *autocunoaşterea speciei:* o definire precisă, moleculară a termenului-O... pe care el personal îl putea transcende, înainte de a-l îndrepta împotriva tuturor celor care rămâneau în îmbrăţişarea lui.

Vive la technolibération! De ce să nu existe un milion de Ned Landers? De ce să nu deţină aceeaşi putere toţi cei ce se autointitulează salvatori de etnii, paranoicii şi lunaticii solipsişti de pe planetă? Paradisul pentru tine şi clanul tău... şi apocalipsul pentru toţi ceilalţi.

Acesta era rodul cunoaşterii perfecte.

Ce se întâmplă, nu-ţi place gustul?

Mi-am apăsat mâinile pe stomac şi mi-am ridicat genunchii sub bărbie; chiar dacă greaţa nu dispărea complet, caracterul se modifica, încăperea se înclină, membrele îmi amorţiră; luptam pentru detaşarea absolută.

Şi dacă aş fi săpat mai în adâncime, dacă mi-aş fi făcut treaba ca la carte, s-ar fi putut ca eu să fi fost cel care l-aş fi descoperit, care l-aş fi oprit...

Gina îmi atinse obrazul şi mă sărută cu tandreţe. Ne aflam în Manchester, în laboratorul de cercetare imagistică. Eu în pielea goală, ea îmbrăcată.

– Intră în scaner, rosti Gina. Poţi face asta pentru mine, nu-i aşa? Vreau să fim mult, mult mai apropiaţi, Andrew. De aceea, trebuie să văd ce se petrece în creierul tău.

Am vrut s-o ascult... apoi am şovăit, temându-mă brusc de ceea ce ar fi putut descoperi.

– Fără discuţii! insistă ea, sărutându-mă din nou. Dacă mă iubeşti, o să taci din gură şi-o să faci ce ţi se spune.

M-a împins înăuntru şi a închis chepengul. Mi-am văzut corpul de sus. Scanerul era mult mai complicat, mă râcâia cu lasere ultraviolete. Nu simţeam nicio durere, totuşi razele îndepărtau

strat după strat de ţesuturi vii, cu o precizie nemiloasă. Toată epiderma, toată carnea ce-mi ascundea secretele s-au dizolvat în jurul meu într-o ceaţă roşie, care, după aceea, a început să se destrame…

Am visat că m-am trezit urlând.

La şapte şi jumătate, l-am intervievat pe Henry Buzzo într-una din sălile pentru conferinţe ale hotelului. Era un orator înnăscut, un interlocutor fermecător, însă nu dorea să discute despre Violet Mosala; voia să povestească întâmplări amuzante despre persoane celebre care nu mai erau în viaţă.

– Bineînţeles că Steve Weinberg a încercat să demonstreze că greşeam în privinţa gravitonului, dar destul de repede l-am pus *eu pe el* cu botul pe labe…

De-a lungul anilor, numai SeeNet îi dedicase lui Buzzo trei documentare complete, dar se părea că existau încă multe alte nume pe care dorea cu disperare să le rostească în faţa obiectivelor, înainte de a muri.

Nu mă găseam într-o stare caritabilă; cele trei ore dormite după apelul Lydiei fuseseră la fel de reconfortante precum o lovitură în moalele capului. Am efectuat toate mişcările cuvenite, prefăcându-mă fascinat şi încercând, fără tragere de inimă, să îndrept interviul într-o direcţie ce ar fi putut produce materiale utilizabile.

– Ce loc în istorie credeţi că va ocupa descoperitorul TU? N-ar reprezenta forma finală de nemurire ştiinţifică?

Buzzo adoptă o atitudine autodezaprobatoare.

– Pentru savanţi, nu există nemurire. Nici chiar pentru cei mai celebri. Newton şi Einstein continuă să fie faimoşi în ziua de azi, dar cine ştie pentru câtă vreme… Shakespeare va dăinui probabil mai mult decât amândoi… poate chiar şi Hitler.

Nu mă lăsa inima să-l înştiinţez că niciuna dintre respectivele celebrităţi nu mai constituiau nume familiare.

– Cu toate acestea, am rostit, teoriile lui Newton şi Einstein au fost complet absorbite în teorii mai complexe. Chiar dumneavoastră v-aţi gravat deja numele pe o TU care s-a dovedit provizorie însă, la momentul respectiv, toţi arhitecţii MTU au declarat că nu reprezenta decât o fază intermediară. Nu credeţi că următoarea TU va fi cea reală – teoria finală care va

dura veşnic?

Buzzo analizase această chestiune mai mult decât bănuisem.

– S-ar *putea,* aprobă el. Este, în mod clar, posibil. Îmi pot imagina un univers pe care să nu mai fim în stare să-l investigăm, în care explicaţiile mai profunde ar fi literalmente, fizic, imposibile. Dar...

– Propria dumneavoastră TU descrie un asemenea univers, nu?

– Exact. Dar s-ar putea să aibă dreptate în toate celelalte privinţe, greşind însă în aceasta. Acelaşi lucru este adevărat şi în cazul lui Mosala sau al lui Nishide.

– Atunci, când vom şti? am întrebat pe un ton acru. Când vom fi siguri că am ajuns la capăt?

– Ei bine... dacă *eu am* dreptate, atunci nu vei şti niciodată că am dreptate. TU formulată de mine nu permite să fie demonstrată ca fiind finală şi completă, chiar dacă *este* finală şi completă. Rânji, încântat de ideea unei asemenea moşteniri perverse. Unicul tip de TU care ar putea lăsa mai puţine îndoieli ar fi unul ce ar *necesita* propria-i finalitate, ceea ce face faptul absolut fundamental. Newton a fost înghiţit şi digerat, Einstein a fost înghiţit şi digerat... iar vechea MTU va păţi la fel, peste câteva zile. Toate au fost sisteme închise, toate au fost vulnerabile. Singura TU ce poate fi *în mod garantat* imună faţă de acest proces ar fi una care se apără în mod activ, care priveşte în exterior pentru a descrie nu numai Universul, ci, în acelaşi timp, *toate teoriile alternative imaginabile* ce ar putea cumva s-o înlăture... pentru ca apoi să demonstreze falsitatea acestora, dintr-o singură lovitură.

Şi savantul clătină încântat din cap.

– Dar aici nu există o asemenea ofertă, conchise el. Dacă doreşti o siguranţă absolută, n-ai venit în cartierul cuvenit.

Cartierul cuvenit se găsea imediat dincolo de intrarea principală a hotelului: carnavalul Renaşterii Mistice nu se terminase. Cu toate acestea, însă, am pornit pe stradă; aveam nevoie urgentă de o doză de aer proaspăt dacă doream să fiu mai mult decât semiconştient în timpul comunicării privind tehnicile software MET, pe care urma s-o susţină Mosala la ora nouă. Cerul era orbitor şi aerul deja cald; Nonstatul părea

incapabil să decidă dacă era cazul să se predea în faţa unei toamne temperate, ori să se îndrepte către o vară întârziată. Soarele îmi ridica parţial moralul, dar continuam să mă simt betegit, zobit, copleşit.

Mi-am croit drum pe lângă tarabe şi corturi micuţe, ocolind jonglerii care făceau demonstraţii cu vase din sticlă conţinând peştişori aurii şi pe cei care mergeau pe picioroange, însă în mâini – majoritatea performanţe impresionante. Numai sunetul monoton al cântăreţilor ambulanţi mă făcea să mă simt ca şi cum aş fi trecut printre două rânduri de vergi, în vreme ce membrii facţiunii Umiliţi Ştiinţa! participaseră la toate conferinţele de presă şi se străduiseră din răsputeri să repete tonul confruntării dintre Walsh şi Mosala, RM rămăsese, prin comparaţie plăcut de inofensivă. Începusem să suspectez o strategie deliberată: un joc secta bună/ secta rea, care să lărgească atractivitatea lor combinată. Umiliţi Ştiinţa! n-avea nimic de pierdut prin extremism; puţinii membri care plecaseră dezgustaţi de tactica lui Walsh (probabil ca să se alăture lui RM) aveau să fie mai mult decât compensaţi de un aflux dinspre grupuri precum Înţelepciunea Celtă şi Lumina Saxonă, echivalentele europene ale lui FPAAC, însă mult mai influente decât aceasta.

Mi-am reamintit o scenă dintr-o biografie a lui Muteba Kazadi pe care o frunzărisem. Întrebat pe ton de reproş, de o ziaristă de la BBC, de ce refuzase invitaţia de a participa la tradiţionala ceremonie Lunda de fertilitate, el sugerase politicos ca femeia să se întoarcă acasă şi să-i acuze pe membrii cabinetului pentru faptul că nu sărbătoriseră solstiţiul la Stonehenge. După zece ani, existau deja şase foşti prim-miniştri care se pare că luaseră sugestia la propriu. Niciun membru al cabinetului însă. Deocamdată…

M-am oprit să privesc trupa de teatru RM, gata să joace ghiciţi-clasicul-mutilat. După câteva replici derutante de jargon bioteh neinteligibil, imposibil de depistat, însă straniu de familiare, am simţit cum mi se zbârleşte părul de pe ceafă. Preluaseră ştirea despre Landers şi viruşii săi şi jucau o versiune proprie, încropită în grabă, a subiectului. Mai mult decât atât, majoritatea descrierilor biochimiei personale modificate, a lui Landers, proveneau direct din naraţiunea lui *Nimicuri ADN;* când asamblaseră versiunea finală, editorii de ştiri SeeNet trebuie să fi exploatat segmentul abandonat al documentarului pentru vreun

background tehnic.

N-ar fi fost cazul să mă arăt surprins, totuşi viteza cu care evenimente petrecute la mii de kilometri depărtare fuseseră reciclate sub forma unei parabole instantanee era destul de tulburătoare; să-mi aud propriile cuvinte răsunându-mi în urechi ca parte a buclei feedback părea la limita suprarealului.

Un actor care juca rolul unui agent FBI trimis pentru a confisca fişierele din calculatoarele lui Landers se întoarse către spectatori (eram trei) şi proclamă:

– Această cunoaştere ne poate distruge pe toţi! Trebuie să ne ferim privirile!

Partenerul său replică îndurerat:

– Da… Însă nu-i decât nebunia unui singur om! Aceleaşi mistere sacre sunt silabisite în alte zece milioane de maşinării! Până ce nu vor fi şterse toate fişierele, niciunul dintre noi nu va mai dormi în siguranţă!

Capul îmi pulsa şi gâtul mi se uscase. Nu puteam nega că, în plină noapte, zăpăcit şi asaltat de suferinţă, împărtăşisem întru totul acest sentiment.

Şi acum?

Am pornit mai departe. Nu aveam timp de pierdut cu Landers sau RM; deja ţinerea pasului cu Violet Mosala se dovedea aproape imposibilă. Sub ochii mei, întregul documentar continua să fie transmutat în ceva nou; oricât de superb imaterială ar fi fost fizica ei ezoterică, Mosala era vârâtă în atâtea complicaţii politice încât începusem să le pierd numărul.

Oare Sarah Knight cunoscuse planurile lui Mosala de emigrare? În caz afirmativ, proiectul ar fi fost de o mie de ori mai atrăgător pentru ea decât orice înţelegere cu Antrocosmologii. *Dar ar fi tăinuit faţă de SeeNet un asemenea detaliu de interes?* Posibil, dacă ar fi dorit să-l vândă altei reţele – atunci, însă, de ce nu se afla aici, împingându-mă în lături, filmând *Violet Mosala: Tehnoliberator?* Sau poate că fiziciana îi ceruse să-i jure că avea să păstreze secretul iar ea îşi onorase promisiunea, deşi asta însemnase pierderea slujbei?

Toată treaba asta mă înnebunea; chiar şi absentă, Sarah părea să fie mereu cu un pas înaintea mea. În cel mai rău caz, ar fi trebuit măcar să-i propun colaborarea; ar fi meritat să împart cu ea onorariul şi s-o trec pe generic în calitate de coregizor, numai pentru a afla tot ce ştia.

O imagine de un roşu strălucitor porni să pâlpâie,

suprapunându-se peste câmpul meu vizual: un cerculeţ în centrul altuia mai mare, ca un colimator. Am încremenit, derutat. Mişcându-mi privirea, ţinta se fixă pe un chip din mulţime. Era o persoană în costum de clovn, distribuind broşuri RM.

Akili Kuwale?

Martor aşa considera.

Clovnul purta o mască de machiaj activ, în clipa de faţă o tablă de şah cu pătrate verzi şi albe. De la distanţa aceasta, en putea avea orice gen, inclusiv asex; statura era cea cuvenită, iar trăsăturile nu difereau, din câte îmi puteam da seama, ţinând cont şi de pătratele acelea pictate. Nu era imposibil… însă nu eram convins.

M-am apropiat. Clovnul striga:

– Luaţi *Arhetipul zilnic!* Aflaţi adevărul despre pericolele frankenştiinţei!

Accentul, chiar dacă nu-l puteam plasa din punct de vedere geografic, era imposibil de confundat, iar strigătul de vânzător ambulant suna la fel de ironic ca şi observaţiile lui Kuwale despre Janet Walsh.

M-am apropiat de en; n-am primit din parte-i decât o privire impasibilă.

– Cât costă? l-am întrebat.

– Adevărul nu costă nimic… Totuşi, un dolar ar sluji cauzei.

– A cui este cauza asta? RM ori AC?

– Cu toţii avem rolurile noastre, replică încetişor en. Eu pretind că sunt RM. Tu pretinzi că eşti ziarist.

Răspunsul m-a durut.

– Destul de corect, am spus. Recunosc că nu ştiu nici pe jumătate din ce ştia Sarah Knight… dar recuperez. Aş ajunge mai rapid la destinaţie cu ajutorul tău.

Kuwale se uită la mine cu o neîncredere nedisimulată. Tabla de şah de pe chipul său se topi brusc în romburi roşu-albastre, o imagine dezorientantă, cu toate că privirea ce rămăsese fixă pe toată durata transformării făcea ca dispreţul să-i strălucească şi mai limpede.

– De ce nu iei o broşură şi n-o ştergi dracu’ de aici? întrebă şi-mi întinse una. Citeşte-o şi haleşte-o.

– Am înghiţit destule veşti rele pe ziua de azi. Iar Cheia…

En rânji sardonic.

– Aha, Amanda Conroy te-a chemat în *cuibuşorul* ei şi-acum crezi că ştii totul!

– Dacă aş fi crezut că ştiu totul, de ce te-aş mai fi rugat să-mi spui ce mi-a scăpat?

Văzând că şovăie, am continuat:

– Duminică seara mi-ai cerut să ţin ochii deschişi. Spune-mi de ce, spune-mi la ce să fiu atent... şi o voi face. Nu doresc ca Mosala să păţească ceva, aşa cum nici tu n-o doreşti. Trebuie însă să ştiu exact ce anume se petrece.

Kuwale căzu pe gânduri, încă bănuitor, dar în mod limpede ispitit. Exceptându-i pe colegii lui Mosala sau pe Karin DeGroot – cu siguranţă, niciunul dintre ei nu era dispus să coopereze –, eu rămâneam probabil singura persoană pe care o cunoştea din apropierea idolului său.

– Dacă ai lucra pentru ceilalţi, reflectă en, de ce ai pretinde că eşti atât de incompetent?

Am trecut peste insultă.

– Nici măcar nu am certitudinea că ştiu cine sunt *ceilalţi.*

– Aşteaptă-mă peste o jumătate de oră în faţa acestei clădiri, cedă Kuwale.

Îmi luă mâna şi-mi scrise o adresă în palmă; nu era casa unde mă întâlnisem cu Conroy. Peste o jumătate de oră ar fi trebuit s-o filmez pe Mosala la altă comunicare; totuşi, documentarul putea fi realizat şi cu mai puţine cadre din care să-i selectez reacţiile, iar fiziciana avea să răsufle probabil uşurată văzând că era lăsată în pace.

Când eram pe punctul de a pleca, en îmi vârî în mână o broşură făcută sul. Primul pas a fost s-o arunc, apoi m-am răzgândit. Pe copertă era Ned Landers; din părţile laterale ale gâtului îi ieşeau piroane, iar un soi de efect Escher[35] îl făcea să iasă din portret şi să se autopicteze la cea mai mică mişcare a broşurii. Titlul era MITUL OMULUI AUTO-CREAT – cel puţin, era mai inteligent decât orice ar fi inventat murdoch-ii. Răsfoind însă articolul din interior, am constatat că nu exista nicio referire la monitorizarea sau restrângerea accesului la datele genomului uman, nicio discuţie despre rezistenţa S.U.A. şi a Chinei faţă de inspecţiile internaţionale în laboratoarele cu echipament de sinteză ADN şi absolut nicio sugestie practică pentru prevenirea altui Chapel Hill. În afara unui apel pentru „ştergerea şi nedescoperirea” hărţilor ADN umane – un lucru la fel de util ca şi

---

[35] Maurits Cornelis Escher (1898–1971), grafician, desenator şi desenator olandez (n. trad.).

gestul de a implora populaţia globului de a uita adevărata formă a planetei – totul era jargon sectant: pericolul amestecului în misterele esenţiale, „nevoia omenească” de a păstra taina inefabilă a vieţii, tehnosiluirea sufletului colectiv…

Dacă Renaşterea Mistică dorea cu adevărat să vorbească în numele întregii omeniri, să definească graniţele cuvenite ale cunoaşterii şi să dicteze ori să cenzureze adevărurile cele mai profunde ale universului, ar fi trebuit să facă nişte lucruri mult mai bune decât atât.

Am închis ochii şi am izbucnit în râs, uşurat şi recunoscător. Acum, când totul trecuse, puteam recunoaşte: pentru o vreme, aproape crezusem că ar fi fost în stare să mă convingă. Aproape că-mi imaginasem că aş fi fost în stare să mă târăsc în patru labe în cortul lor de recrutare, cu capul plecat în cuvenita umilinţă (în sfârşit), proclamând: „Am fost orb, dar acum pot vedea! Am fost paralizat psihic, dar acum sunt armonizat! Am fost doar yang, fără yin – lipsit de emisfera cerebrală stângă, linear şi ierarhic – dar acum sunt gata să îmbrăţişez Balanţa Alchimică dintre Raţional şi Mistic! Ajunge să rostiţi cuvântul… şi voi fi Tămăduit!”

Adresa pe care mi-o dăduse Kuwale aparţinea unei brutării. Exceptând produsele de lux importate, toată mâncarea din Nonstat provenea din ocean, însă proteinele şi amidonurile din nodulii de alge modificate genetic care proliferau la marginile recifelor erau absolut identice celor din boabele de grâu, lucru perfect valabil şi pentru aroma pe care o degajau prin coacere. Mirosul familiar mă ameţi de foame, dar gândul de a înghiţi o singură îmbucătură de pâine proaspătă era suficient pentru a mă îngreţoşa. Ar fi trebuit deja să-mi fi dat seama că ceva era în neregulă cu mine, fizic vorbind – în afară de post-efectele călătoriei, în afară de somnul dereglat de melatonină, în afară de tristeţea produsă de pierderea Ginei, în afară de stresul de a mă trezi amestecat într-o istorie, mai mult chiar, al cărei capăt nu-l întrevedeam. Nu aveam însă la îndemână farmul care să pronunţe realitatea bolii şi nu mă încredeam în medicii locali; în plus, nu aveam timp să fiu bolnav. Ca atare, mi-am spus că totul se datora imaginaţiei mele, iar singurul tratament posibil era încercarea de a ignora respectivele simptome.

Kuwale se ivi, fără costumul de clovn, la timp pentru a mă

salva de leşin ori vomitat. Trecu pe lângă mine fără să mă privească, emanând o energie agitată; l-am urmat şi am pornit înregistrarea, reuşind să mă abţin de a-i striga numele şi de a dezumfla toată această solemnitate desprinsă parcă din romanele cu spioni.

L-am ajuns din urmă şi am mers alături.

– De fapt, ce înseamnă „curentul principal AC”?

Kuwale mă privi cu coada ochiului, agitat şi iritat, însă catadicsi să-mi răspundă.

– Noi nu ştim cine este Cheia de Boltă. Suntem de acord că s-ar putea să n-o aflăm niciodată în mod sigur. Îi respectăm însă pe toţi aceia care par candidaţi probabili.

Suna obscen de moderat şi rezonabil.

– Respectaţi, sau veneraţi?

En îşi dădu ochii peste cap.

– Cheia nu-i decât o persoană. Prima care va înţelege complet TU – dar nu există niciun motiv pentru care un miliard de alţi oameni să nu facă acelaşi lucru după en. Cineva trebuie să fie primul, asta-i tot. Cheia de Boltă nu este nici pe departe o „divinitate”. Nici măcar nu trebuie să ştie că en a creat Universul. Tot ceea ce trebuie să facă este să-l *explice.*

– În vreme ce unii ca tine stau ceva mai departe şi explică actul creaţiei?

Kuwale făcu un gest nerăbdător, de parcă n-ar fi fost dispus să piardă timpul cu fleacuri metafizice.

– Fă-mă atunci să înţeleg de ce eşti atât de preocupat de Violet Mosala, dacă ea nu reprezintă nimic special din punct de vedere cosmic?

En nu-şi stăpânea uimirea.

– O persoană trebuie să fie un fel de fiinţă supranaturală, pentru a merita să nu fie ucisă? E necesar ca eu să cad în genunchi şi s-o idolatrizez pe femeie ca pe Zeiţa Mamă a Universului, pentru ca să-mi pese dacă ea trăieşte sau moare?

– Spune-i direct *Zeiţa Mamă a Universului* şi-n curând o să-ţi pară rău că n-ai murit.

– Aşa şi este, rânji en şi continuă cu stoicism: Ştiu însă că ea crede că AC este chiar mai prejos decât Sectele Ignoranţei. În ochii ei, simplul fapt că noi ne abţinem de la referirile divine ne face cu atât mai făţarnici. Mosala consideră că suntem nişte paraziţi ce se hrănesc din ştiinţă: urmărind lucrările teoreticienilor TU, furându-le, abuzând de ele… şi neavând nici

măcar onestitatea de a folosi jargonul – antiraţionalilor. Ridică uşor din umeri. Ne dispreţuieşte. Cu toate acestea, eu continui s-o respect. Şi chiar dacă nu este Cheia… este unul din cei mai mari fizicieni ai generaţiei sale, este o forţă puternică pentru tehnoliberare… De ce ar trebui s-o zeific, să pun atâta preţ pe viaţa ei?

– Înţeleg. (Întreaga atitudine defensivă părea prea bună pentru a fi adevărată, dar nu contrazicea nimic din cele auzite de la Conroy.) Ăsta-i deci curentul principal AC. Vorbeşte-mi acum despre eretici.

Kuwale gemu.

– Permutaţiile sunt… nesfârşite. Imaginează-ţi orice variaţie doreşti şi, în mod sigur, pe planetă va exista cineva care să o considere drept adevărul absolut. Noi nu am obţinut un patent pentru Antrocosmologie. Pe Pământ sunt zece miliarde de oameni, cu toţii capabili să creadă orice doresc, indiferent cât de aproape sunt de noi în privinţa metafizicii, indiferent cât de departe în cea a spiritului.

Nu era decât o eschivă, dar n-am avut ocazia de a insista asupra subiectului. Kuwale zări un tram punându-se în mişcare din staţie şi porni în goană după el. M-am străduit să-l urmez; am reuşit amândoi să suim, dar am avut nevoie de ceva timp până mi-am regăsit suflul. Ne îndreptam către vest, către coastă.

Tramul era doar pe jumătate plin, însă Kuwale rămase în uşă, ţinându-se cu o mână de balustradă şi aplecându-se în curentul de aer.

– Dacă ţi-i arăt pe oamenii pe care trebuie să-i recunoşti, vorbi en, o să mă anunţi dacă-i vezi? O să-ţi dau un număr de contact şi un algoritm de criptare şi nu va trebui decât să…

– Încetişor, l-am domolit. Cine-s oamenii aceştia?

– Ei reprezintă un pericol pentru Violet Mosala.

– Vrei să spui că tu suspectezi asta.

– O ştiu.

– Bine. Deci, cine sunt?

– Ce contează dacă ţi-aş spune numele lor? Pentru tine n-ar însemna nimic.

– Nu, dar îmi poţi spune pentru cine lucrează. Ce guvern, ce companie bioteh…?

Chipul său se înăspri.

– I-am spus prea multe lui Sarah Knight. N-o să mai repet greşeala.

– Prea multe pentru ce? Ea te-a trădat? Celor de la... SeeNet?

– Nu! se strâmbă el dispreţuitor. Sarah mi-a spus ce s-a întâmplat cu SeeNet. Ai tras nişte sfori... şi toată munca ei s-a dus de râpă. Era furioasă, dar nu surprinsă. Spunea că aşa sunt reţelele. Şi nu-ţi purta pică, zicea că era gata să-ţi spună tot ce cunoştea, dacă erai de acord să-i achiţi cheltuielile din bugetul tău de documentare şi să păstrezi confidenţialitatea.

– Ce tot vorbeşti?

– I-am dat undă verde să-ţi spună tot ce ştia despre AC. De ce crezi că m-am comportat în halul ăla la aeroport? Dacă aş fi ştiut că eşti în necunoştinţă de cauză, crezi că te-aş mai fi abordat aşa?

– Nu. (Asta cel puţin avea sens.) Dar de ce să-ţi fi spus că voia să mă informeze şi apoi să se răzgândească? N-am auzit nicio vorbă de la ea. Nu-mi răspunde la apeluri...

Kuwale mă fixă cu privirea, trist şi ruşinat, dar brusc extrem de onest.

– Nici mie nu-mi răspunde.

Am coborât din tram la o staţie de la periferia unui mic complex industrial, apoi am pornit pe jos către sud-est. Dacă am fi fost urmăriţi de nişte profesionişti, toată această mişcare permanentă n-ar fi schimbat cu nimic lucrurile, însă dacă Kuwale considera că respectiva tactică ne oferea libertate, eram de acord să-l urmez.

Nu acceptam nici măcar pentru o clipă că se întâmplase ceva cu Sarah; avea toate motivele de pe lume să dorească dispariţia noastră din viaţa ei, o dorinţă ce s-ar fi putut transforma în realitate graţie câtorva cuvinte adresate propriului software de comunicare. Poate că, pentru câteva momente, cochetase cu ideea mărinimoasă de a mă introduce în miezul problemelor, în ciuda maşinaţiilor mele, pur şi simplu din solidaritate jurnalistică – noi toţi colaborând pentru binele lui Mosala, spunând istoria care trebuia spusă, bla-bla-bla – pentru ca a doua zi dimineaţă, odată ce consolarea chimică dispăruse, să aibă alte sentimente.

Mai mult chiar, începeam să-mi revizuiesc şi ideile în legătură cu ameninţările la adresa lui Mosala. M-am întors spre Kuwale.

– Dacă interesele bioteh *ar duce* la asasinarea lui Violet Mosala, ea ar deveni instantaneu martiră a tehnoliberării. Iar sub

formă de cadavru, ar fi la fel de bună şi în calitate de mascotă, un pretext minunat pentru guvernul sud-african de a conduce o revoltă antiboicot în cadrul ONU.

– Poate, aprobă en. Dacă titlurile mass-media ar spune povestea corect.

– Cum ar putea să n-o facă? În niciun caz, susţinătorii lui Mosala n-ar tăcea.

Kuwale surâse trist.

– Ştii cine *deţine* majoritatea mass-media?

– Da, ştiu, aşa că nu mă lua cu rahaturi paranoice. O sută de grupări diferite, o mie de oameni diferiţi…

– O sută de grupări diferite, majoritatea deţinând mari concerne bioteh. O mie de oameni diferiţi, majoritatea în consiliile de administraţie aparţinând cel puţin unei multinaţionale majore, de la AgroGenesis la VivoTech.

– Este adevărat, dar există şi alte interese, cu alte programe. Nu-i atât de simplu pe cât laşi tu să se înţeleagă.

Rămăseserăm singuri acum, pe o fâşie lată de rocă-de-recif netedă, dar nepavată, pe care nu se clădise deocamdată nimic; în depărtare, un grup de maşinării pentru construcţii stăteau nemişcate. Munroe îmi spusese că pe Nonstat nimeni nu putea deţine teren, tot aşa cum nu putea deţine nici aerul, dar nu exista absolut nimic pentru a-i opri pe oameni să îngrădească şi să monopolizeze suprafeţe întinse. Faptul că *alegeau să n-o facă* mă tulbura în mod evident; mi se părea un exerciţiu nenatural de restricţie, un consens aflat într-un echilibru delicat, încordat, gata să se prăbuşească sub un potop de preluări de terenuri, crearea *de facto* a titlurilor de proprietate şi reacţia mânioasă, probabil violentă, a celor care ajunseseră prea târziu acolo.

Şi totuşi… Veniseră până aici numai ca să se joace de-a *Împăratul Muştelor?* Nicio societate nu-şi alege autodistrugerea. Iar dacă un turist ignorant era capabil să-şi imagineze cât de dezastruoasă avea să fie o goană după terenuri, rezidenţii Nonstatului trebuie să se fi gândit deja, la asta, de mii de ori mai detaliat.

Mi-am desfăcut braţele, ca şi cum aş fi vrut să cuprind întreaga insulă renegată.

– Dacă într-adevăr crezi că companiile bioteh ar putea comite crime, scăpând nepedepsite, spune-mi de ce n-au transformat deja Nonstatul într-o minge de foc.

– Bombardarea lui El Nido a făcut ca soluţia respectivă să nu

poată fi repetată. Ai nevoie de un guvern care să acţioneze… şi în momentul de faţă niciun guvern n-ar risca o reacţie mondială.

– Atunci, de ce n-au sabotat insula? Dacă InGenUitate nu poate născoci ceva care să dizolve propria creaţie, redând-o oceanului, atunci Beach Boys minţeau.

– Beach Boys?

– „Biotehnologii californieni sunt cei mai buni din lume!” Nu erau de-ai voştri?

– InGenUitate, rosti Kuwale rânjind, vinde versiuni Nonstat în tot Pacificul. De ce ar intenţiona să-şi saboteze cel mai bun model de demonstraţie, reclama lor numărul unu, fie ea autorizată sau nu? S-ar putea să nu fi plănuit aşa lucrurile, dar adevărul este că Nonstat nu-i costă nimic… atâta vreme cât nu mai apare un caz de renegare.

Nu eram prea convins, dar discuţia în contradictoriu nu avea nicio finalitate.

– Vrei să-mi arăţi galeria presupuşilor asasini angajaţi de corporaţii? Şi după aceea să-mi explici, foarte amănunţit, ce intenţionezi să faci dacă ţi-aş spune că l-am văzut pe unul din ei? Dacă îţi închipui cumva că voi intra într-o intrigă pentru a ucide… chiar şi pentru a apăra Cheia, fie şi pe Nonstat…

– Nu se pune problema violenţei, mă întrerupse Kuwale. Noi nu dorim decât să-i urmărim pe aceşti oameni, să culegem informaţiile necesare… De îndată ce vom deţine ceva tangibil, vom informa securitatea conferinţei.

Notepadul său piui. En se opri, îl scoase din buzunar şi examina ecranul preţ de câteva secunde, apoi păşi cu atenţie vreo zece metri spre sud.

– Pot să te întreb ce faci? am rostit.

Kuwale zâmbi cu mândrie.

– Securitatea mea de date este conectată la Sistemul de Poziţionare Global. Principalele fişiere nu pot fi deschise, chiar dacă deţii parolele şi amprenta vocală, dacă nu te găseşti în punctul cuvenit – care se schimbă la fiecare oră. Iar eu sunt singurul care cunoaşte felul exact în care se modifică.

Am fost cât pe aici să-l întreb: De ce nu memorezi o listă lungă de parole, în locul locaţiilor? O întrebare stupidă. SPG exista, aşa că trebuia să fie utilizat, iar o schemă de protecţie mai complicată era mai bună, nu pentru că ar fi fost mai sigură, ci deoarece complexitatea sistemului reprezenta un scop în sine. Tehnofilia aducea cu oricare altă estetică; nu avea rost să întrebi

de ce.

Kuwale era doar cu o jumătate de generaţie mai tânără decât mine şi probabil că în proporţie de optzeci la sută aveam aceleaşi opinii asupra lumii, dar en împinsese mult mai departe lucrurile în care credeam amândoi. Ştiinţa şi tehnologia păruseră să-i dea tot ceea ce putuse cere: o evadare de pe otrăvitul câmp de luptă al sexelor, o mişcare politică pentru care merita să lupţi, ba chiar şi o semireligie – îndeajuns de nesănătoasă în propriul ei fel, dar deosebită de majoritatea celorlalte credinţe ce-şi manifesta simpatia faţă de ştiinţă; cel puţin, nu era o sinteză chinuitor alcătuită din fizică modernă şi relicve istorice jerpelite: un fel de glumă, în genul Budismului Cuantic, sau Bisericii Big Bang-ului Iudeo-Creştin Standard Revizuit.

Am privit-o făcându-şi de lucru cu software-ul, aşteptând conjuncţia sateliţilor şi ceasurilor atomice, şi m-am întrebat: *Aş fi fost mai fericit, dacă aş fi luat aceeaşi decizie?* Ca asex, aş fi fost eliberat de o duzină de relaţii ratate. Ca tehnoliberator, aş fi fost înzestrat cu zelul ideologic care să mă apere de orice îndoieli în privinţa lui Nagasaki sau Ned Landers. Ca Antrocosmolog, având o explicaţie finală pentru tot, ceea ce mă ducea cu un pas înaintea chiar a teoreticienilor TU, inoculându-mă împotriva religiilor concurente.

Aş fi fost mai fericit?

Poate. Oricum, însă, fericirea era supraevaluată.

Software-ul lui Kuwale piui anunţând succesul. M-am apropiat şi am preluat datele descuiate de en, razele subţiri de infraroşii deplasându-se între notepadurile noastre.

– Bănuiesc că nu vrei să-mi spui cum ai aflat despre indivizii aceştia, nu-i aşa? Sau cum aş putea verifica tot ceea ce afirmi despre ei…

– Aceeaşi întrebare mi-a pus-o Sarah Knight.

– Nu-i de mirare. Acum te întreb *eu.*

Kuwale mă ignoră; subiectul era închis. Apoi arătă cu notepadul spre abdomenul meu şi mă instrui cu solemnitate:

– De îndată ce se iveşte posibilitatea, mută totul acolo. Securitatea este perfectă. Norocul tău.

– Sigur că da. În vreme ce un asasin InGenUitate va alerga prin Nonstat cu notepadul tău, căutând să găsească coordonatele geografice corecte, ceilalţi vor economisi timpul făcându-mi buzunare în burtă.

– Îmi place cum gândeşti! râse Kuwale. Poate că nu faci multe

parale ca ziarist, dar în scurt timp te vom transforma într-un martir al revoluţiei.

Arătă peste întinderea de rocă-de-recif, sclipind în nuanţe de verde şi argintiu sub soarele dimineţii.

– Ne vom întoarce în oraş folosind rute separate. Dacă mergi într-acolo, peste douăzeci de minute vei întâlni linia de sud-vest a tramului.

– Bine.

Nu aveam suficientă energie ca să discut în contradictoriu. Cu toate acestea, când en se întoarse să plece, am rostit:

– Înainte de a dispărea, o să-mi răspunzi la o ultimă întrebare?

– Nu te costă nimic să-ntrebi, ridică en din umeri.

– De ce faci asta? Eu tot nu înţeleg. Spui că, de fapt, nu-ţi pasă dacă Violet Mosala este sau nu Cheia de Boltă. Dar chiar dacă ea ar fi o fiinţă omenească atât de măreaţă încât moartea ei să reprezinte o tragedie mondială... în ce măsură asta ar constitui responsabilitatea ta personală? Ea *ştie* exact ce anume obţine mutându-se pe Nonstat. Este o femeie matură, cu resurse personale, mai matură politic decât am putea noi spera să ajungem vreodată. Nu-i neajutorată, nu-i proastă şi, dacă ar şti ce faci, probabil că te-ar strânge de gât cu propriile mâini. Atunci... de ce n-o poţi lăsa să se descurce singură?

Kuwale şovăi şi-şi plecă ochii. Părea că, în sfârşit, pusesem degetul pe rană; en avea aerul cuiva care-şi caută cuvintele corespunzătoare pentru a-şi descărca sufletul.

Tăcerea se prelungea, dar am aşteptat răbdător. *Sarah Knight aflase povestea întreagă, nu? N-ar fi existat niciun motiv pentru care eu să nu pot face acelaşi lucru.*

Kuwale ridică ochii şi răspunse simplu:

– Cum ţi-am zis: nu te costă nimic să-ntrebi.

Apoi îmi întoarse spatele şi se îndepărtă.

18

Aşteptând tramul, am examinat datele primite de la Kuwale. Optsprezece feţe, dar niciun nume. Imaginile erau portrete tri-D standard: fundaluri îndepărtate şi lumină omogenă, ca în cazul fotografiilor de cazier ale poliţiei. Doisprezece bărbaţi şi şase femei de diverse vârste şi etnii. Numărul lor mi se părea ciudat de mare; Kuwale nu sugerase că absolut toţi se găseau pe

Nonstat – totuşi, cum putuse en obţine portretele celor *optsprezece* asasini de corporaţii având probabilitatea cea mai mare de a fi trimişi pe insulă? Ce fel de sursă, ce fel de scurgere de informaţii, ce fel de furt de date ar fi putut livra exact atât, şi nimic mai mult?

Oricum, nu aveam intenţia de a-i lăsa pe AC-i să afle dacă remarcam vreuna din figuri în mulţime, nu atât pentru că mi-ar fi fost teamă de asocierea cu tehnoliberatorii radicali împotriva unor puternice interese de investitori, cât mai degrabă datorită unei suspiciuni permanente că Kuwale se putea dovedi cu totul sărit de pe fix, mult peste paranoia de fan al lui Mosala pe care i-o atribuisem din capul locului. Lipsit de orice modalitate prin care să obţin confirmarea respectivei poveşti, nu puteam dezlănţui o necunoscută răzbunare asupra unui străin care se apropia, din întâmplare, prea mult de Violet Mosala. Din câte puteam şti, acestea puteau fi chipurile unor sectanţi inocenţi, pozaţi la coborârea din charter. Faptul că Mosala avea destui duşmani potenţiali nu dovedea că Kuwale le cunoştea identitatea, sau că-mi spusese adevărul.

Până şi versiunea Antrocosmologică pe care mi-o oferise păruse mult prea rezonabilă şi lipsită de pasiune pentru ca să fie adevărată. *Cheia de Boltă este pur şi simplu un alt om – grija noastră faţă de Violet Mosala se datorează numeroaselor ei calităţi de altă natură.* De ce să se fi chinuit să inventeze o sectă care ridica pe cineva la statutul de Cauză Primară Universală, pentru ca apoi să trateze faptul ca fiind nesemnificativ? Protestele lui Kuwale fuseseră exagerate.

Când am ajuns la hotel, comunicarea despre software-ul MET se apropia de sfârşit, aşa că am rămas în hol, aşteptând ieşirea lui Mosala.

Cu cât examinam mai mult situaţia, cu atât eram mai puţin pregătit să cred ceva din spusele lui Kuwale şi Conroy; ştiam însă că mi-ar fi luat luni de zile ca să aflu ce intenţionau, de fapt, Antrocosmologii. Cu excepţia lui Indrani Lee, o singură altă persoană ar fi putut cunoaşte toate răspunsurile… şi mă enerva să rămân ignorant dintr-o mândrie prostească.

Am apelat-o pe Sarah. Dacă se găsea în Australia, pe coasta estică era toiul zilei… Totuşi, mi-a răspuns acelaşi sistem automat ca şi înainte.

I-am lăsat încă un mesaj. Nu reuşeam să-mi calc pe inimă şi să spun în mod direct: *Am abuzat de poziţia mea în SeeNet. Ţi-*

am furat proiectul şi nu-l meritam. Am greşit şi-mi pare rău. În loc de asta, i-am oferit participarea la *Violet Mosala* în orice rol i s-ar fi potrivit acum, în orice condiţii reciproc avantajoase asupra cărora am fi putut cădea de acord.

Am închis, aşteptându-mă să simt măcar o mică uşurare în urma acestei încercări tardive de reparare a situaţiei. În locul ei, m-a cuprins un sentiment profund de tulburare. Mi-am plimbat privirile prin holul puternic luminat, fixând petele scânteietoare de soare de pe podeaua împodobită cu un model alb-auriu, în aceeaşi notă spartană a Non-statului, ca şi cum aş fi sperat că lumina în sine ar fi fost în stare să-mi pătrundă prin orbite, îndepărtând ceaţa panicii de pe creier. Nu s-a întâmplat aşa.

Am rămas cu capul în palme, incapabil să înţeleg spaima pe care o simţeam. *Lucrurile nu stăteau chiar atât de rău.* Continuam să nu cunosc un mare număr de detalii… totuşi, nu chiar atât de multe ca acum patru zile.

Progresam, nu?

Stăteam la suprafaţă.

Doar atât.

Spaţiul din jurul meu păru să se extindă. Holul, pardoseala luminată de soare se retraseră – o mişcare infinitezimală, dar imposibil de ignorat. Am privit ceasul notepadului, ameţit de teamă; prelegerea lui Mosala trebuia să se încheie peste trei minute, însă timpul părea să se extindă înaintea mea, devenind un hău de netraversat. Trebuia să contactez pe cineva sau ceva.

Înainte de a mă putea răzgândi, am pus **Hermes** să apeleze **Caliban,** un paravan în spatele căruia se găsea un consorţiu hacking. Se ivi un chip androgin zâmbitor, suferind mutaţii şi morphinguri, modificându-şi trăsăturile cu fiecare secundă în timp ce vorbea; doar albul ochilor îi rămânea constant, parcă privind dinapoia unei măşti infinit de maleabile.

– Se apropie vreme rea, solicitatorule. Pe firele de semnal este gheaţă. (În jurul feţelor porni să se învolbureze zăpadă; nuanţele pielii erau în majoritate gri şi albastre.) Nimic nu este clar, nimic nu-i uşor.

– Scuteşte-mă de propagandă. I-am comunicat numărul lui Sarah Knight. Ce-mi poţi spune despre asta, pentru… o sută de dolari?

Caliban rânji.

– Stixul este complet îngheţat.

Pe numeroasele sale buze şi gene se formă chiciură.

– O sută cincizeci.

Caliban nu păru impresionat, dar **Hermes** afişă o fereastră cu solicitarea transferului de credit; l-am aprobat, şovăitor.

Un display acoperit de text verde, în mod batjocoritor nefocalizat, apăru, iluminând chipurile software.

– Numărul aparţine lui Sarah Alison Knight, cetăţean australian, reşedinţa de bază 17E Parade Avenue, Lindfield, Sydney. Nafemă, data naşterii 4 aprilie 2028.

– Ştiu toate astea, rahat inutil! Unde-i acum? Şi când a acceptat pentru ultima dată un apel, în persoană?

Textul verzui dispăru şi **Caliban** vibra.

– Lupii urlă prin stepe. Râurile subterane se preschimbă în gheţari.

M-am abţinut să irosesc alte invective.

– Îţi dau cincizeci.

– Filoane de gheaţă solidă sub rocă. Nimic nu se mişcă, nimic nu se schimbă.

– O sută, am scrâşnit.

Bugetul de documentare mi se topea rapid… iar asta n-avea nicio legătură cu *Violet Mosala.* Trebuia însă să aflu.

Pe pielea sura dansară simboluri portocalii. **Caliban** anunţă:

– Ultima dată, Sarah a noastră a acceptat personal la acest număr un apel venit din Kyoto, Japonia, la ora 10:23, 14 Timp Universal, pe data de douăzeci şi şase martie 2055.

– Unde-i ea acum?

– De la menţionatul apel, niciun aparat n-a mai fost conectat la reţea sub această identitate.

Ceea ce însemna că nu-şi folosise notepadul să contacteze pe cineva, sau să acceseze vreun serviciu. Nici măcar nu vizionase un buletin de ştiri sau nu încărcase un clip de trei minute. Doar dacă…

– Cincizeci de dolari – ultima ofertă – pentru noul ei număr de comunicaţii.

Caliban acceptă suma şi rânji.

– Apreciere greşită. Nu are un număr nou şi niciun cont nou.

– Asta-i tot, am rostit paralizat. Mulţumesc.

Caliban mimă uimirea faţă de această politeţe nejustificată şi-mi suflă un sărut de despărţire.

– Mai sună. Şi nu uita, solicitatorule: datele vor să fie libere!

De ce Kyoto? Unica legătură la care mă puteam gândi era Yasuko Nishide. Ce însemna asta? Că Sarah plănuise totuşi să

participe la Conferinţa Einstein, dar pentru a realiza profilul unui teoretician rival? Iar singurul motiv pentru care nu ajunsese încă pe Nonstat îl reprezenta boala lui Nishide?

Totuşi, care era motivul pentru bruierea comunicaţiilor? Sinistra concluzie nerostită a lui Kuwale părea lipsită de sens. De ce anume companiile bioteh ar fi dorit să-i facă vreun rău lui Sarah Knight, dacă ea ar fi dovedit că o abandona pe Violet Mosala pentru alt fizician, cu totul apolitic.

Holul începu să se umple de oameni discutând aţâţaţi. Am ridicat ochii. Amfiteatrul din capătul coridorului se golea. Mosala şi Helen Wu ieşiră împreună; le-am întâmpinat.

Mosala radia.

– Andrew ai scăpat ce-a fost mai interesant! Serge Bischoff tocmai a conceput un nou algoritm care îmi va economisi *zile întregi* de muncă pe calculator!

– Te rog, se încruntă Wu, *ne va economisi tuturor!*

– Bineînţeles, încuviinţă Mosala apoi se prefăcu că-mi şopteşte: Helen tot nu-şi dă seama că este de partea mea, indiferent dacă-i place sau nu. Dacă doreşti, adăugă ea, am rezumatul comunicării.

– Nu, am rostit sec.

Mi-am dat seama că fusesem grosolan, dar mă simţeam atât de golit, atât de deconectat, încât pur şi simplu nu-mi păsa. Mosala mă privi cu curiozitate, mai degrabă îngrijorată decât jignită.

Wu ne părăsi.

– Ai mai auzit ceva despre Nishide? am întrebat-o pe Mosala.

– Ah… Deveni serioasă. Se pare că nu va reuşi să ajungă la conferinţă. Secretara lui i-a contactat pe organizatori – a trebuit să fie internat. Din nou pneumonie. Adăugă cu tristeţe: Dacă o va ţine în continuare în ritmul ăsta… nu ştiu. Este posibil să se retragă complet.

Am închis ochii; podeaua porni să se încline. O voce îndepărtată mă întrebă:

– Nu te simţi bine? Andrew?

Mi-am închipuit faţa mea, devenind de un alb strălucitor din cauza fierbinţelii.

Am deschis ochii. În sfârşit, mi s-a părut că înţeleg ce se petrecea.

– Pot să-ţi spun ceva? Te rog…

– Bineînţeles.

Transpiraţia porni să-mi curgă pe obraji.

– Nu te enerva. Ascultă-mă!

Mosala se aplecă în faţă, încruntându-se. Ezită, apoi îmi puse mâna pe frunte.

– Arzi. Trebuie să te vadă un doctor, imediat!

– Ascultă! am urlat răguşit. *Ascultă-mă!*

Oamenii din jur se holbau la noi. Mosala deschise gura, furioasă, gata să mă pună la punct… apoi se răzgândi.

– Dă-i drumul. Ascult.

– Trebuie să-ţi faci analiza sângelui, un… raport micropatologic complet… totul. Acum eşti asimptomatică, dar… indiferent cum te-ai simţi… *fă-o…* n-ai cum să ştii care-i perioada de incubaţie. Sudoarea picura de pe mine; mă legănam pe picioare. Fiecare răsuflare o simţeam precum un foc mistuindu-mi plămânii. Ce credeai c-o să facă ei? Să trimită un comando cu mitraliere? Mă-ndoiesc… eu nu trebuia să mă-mbolnăvesc… deloc… dar se pare că virusul a suferit o mutaţie. Era programat pentru genomul tău, dar s-a defectat, pe drum. Am izbucnit în râs. În sângele meu. În creierul meu.

M-am încovoiat şi am căzut în genunchi. O convulsie îmi străbătu întregul corp ca un spasm peristaltic, încercând să-mi scoată toată carnea prin piele. În jurul meu, oamenii strigau, însă nu le distingeam ţipetele. M-am străduit să-mi ridic capul… iar când am izbutit, pentru o clipită, pete negre şi purpurii mi-au înflorit înaintea ochilor.

Am încetat să mă opun. Am închis ochii şi m-am întins pe gresiile reci, primitoare.

În salonul spitalului, multă vreme, am ignorat ceea ce mă înconjura. M-am zbătut într-un maldăr de cearşafuri mototolite, îmbibate de sudoare, şi i-am permis lumii să rămână, din fericire, nefocalizată. N-am căutat nicio informaţie de la cei din jur; în delirul meu, credeam că deţin toate răspunsurile.

Ned Landers era eminenţa cenuşie. Când ne întâlniserăm, el mă infectase cu unul dintre viruşii săi secreţi. Iar acum, deoarece călătorisem atât de departe ca să scap de el – deşi Helen Wu dovedise că lumea întreagă nu era nimic altceva decât o buclă, totul revenind în acelaşi punct – acum, deci, îi atacam cu arma secretă a lui Landers pe Violet Mosala, pe Andrew Worth şi pe

toţi ceilalţi inamici ai săi.

Aveam distres.

Un fijian înalt îmbrăcat în alb îmi ataşă o perfuzie de interiorul braţului. Am încercat s-o scutur, dar el mă ţinea locului. Am murmurat triumfător:

– Nu ştii că-i inutil? Nu există niciun tratament!

Distres nu era totuşi atât de îngrozitoare pe cât mi-o imaginasem. Nu urlam precum femeia din Miami, nu? Aveam febră şi greţuri… dar eram aproape sigur că mă îndreptam spre o formă minunată, nedureroasă, de uitare. Am surâs către medic.

– Acum sunt dus pentru totdeauna! Am plecat!

– Nu cred, răspunse el. Cred că acum te-ntorci.

Am clătinat încăpăţânat din cap, dar după aceea am strigat de surpriză şi durere. Stomacul îmi era străbătut de spasme şi mă deşertam, incontrolabil, într-o ploscă pe care nici n-o remarcasem sub mine. Am încercat să mă opresc. N-am putut. Nu însă incontinenţa mă îngrozea, cât densitatea materiei evacuate. Nu era vorba de diaree, ci pur şi simplu de lichid.

În cele din urmă, m-am oprit, dar am continuat să tremur.

Am cerşit o explicaţie.

– Ce mi se-ntâmplă?

– Ai holeră. O formă rezistentă la medicaţie. Putem să controlăm febra şi să te hidratăm… dar va fi nevoie ca boala să-şi urmeze cursul. Ca atare, mai ai de îndurat.

19

Pe măsură ce primul val de delir se reduse, am căutat să-mi examinez starea în mod obiectiv, să mă înarmez cu faptele. Nu eram un prunc şi nici decrepit. Nu suferearn de subnutriţie, infestare cu paraziţi, sistem imunitar deficitar, sau orice alt factor complicator. Mă aflam sub îngrijirea unor persoane calificate. Starea mea era supravegheată în mod constant de maşinării sofisticate.

Mi-am spus că n-aveam să mor.

Febra şi greaţa, absente în holera „clasică”, îmi indicau faptul că aveam biotipul Ciudad de Mexico, întâlnit prima dată după cutremurul din ’15 şi de mult timp răspândit în întreaga lume. Pătrundea în sânge şi în intestine, producând o varietate mare de simptome, un risc mai mare pentru sănătate. Cu toate

acestea, milioane de oameni îi supravieţuiau anual, adesea în condiţii mult inferioare: fără antipiretice care să controleze febra, fără electroliţi intravenoşi, ba chiar fără antibiotice, făcând rezistenţa la medicamente pur teoretică. În marile spitale metropolitane, în Santiago sau Bombay, versiunea respectivă de *Vibrio cholerae* putea fi complet secvenţializată, iar un medicament *de novo* se proiecta şi se sintetiza în câteva ore. Totuşi, majoritatea celor care contractau boala nu aveau absolut nicio şansă de a primi acest tratament miraculos, de lux. Pur şi simplu, suportau creşterea şi descreşterea imperiului bacterial dinăuntrul lor. Duceau boala până la capăt.

Eu puteam face acelaşi lucru.

Scenariul optimist şi limpede avea o singură hibă, micuţă: cei mai mulţi oameni nu aveau niciun motiv să bănuiască faptul că intestinele le erau ticsite cu o armă genetică ce explodase la un pas de ţintă. Concepută pentru a imita cât mai bine o versiune naturală de holeră... dar proiectată ca să împingă învelişul de simptome plauzibile suficient de departe pentru a ucide o femeie sănătoasă de douăzeci şi şapte de ani, primind cea mai bună îngrijire pe care i-o putea asigura Nonstatul.

Salonul era curat, luminos, spaţios, tăcut. Cea mai mare parte a timpului am petrecut-o izolat printr-un paravan de ceilalţi pacienţi; totuşi, lumina zilei pătrundea prin pereţii albi, translucizi, şi chiar când pielea mea ardea, atingerea slabă a căldurii radiante pe corpul meu era în mod straniu alinătoare, precum o îmbrăţişare familiară.

Spre sfârşitul după-amiezii primei zile, antipireticele părură că dau rezultate. Am privit graficul de pe monitorul de lângă pat; temperatura continua să fie patologică, dar riscul imediat al leziunilor cerebrale trecuse. Am încercat să înghit lichide, însă nu puteam reţine nimic, aşa că mi-am umezit buzele scorojite şi gâtlejul, lăsând perfuzia să facă restul.

Nimic nu putea opri spasmele intestinelor. Când începeau, era precum o posesie satanică; mă simţeam călărit de o zeitate voodoo: o strânsoare ca de urs, obscenă, având-şi sorgintea în ceva puternic şi străin, care-mi strângea interiorul cărnii. Nu-mi venea să cred că vreun muşchi din trupul meu – devenit ca un soi de păpuşă din cârpe – mai putea deţine o asemenea forţă.

Am încercat să rămân calm, să accept fiecare convulsie brutală ca fiind inevitabilă, să-mi fixez mintea asupra convingerii că *şi asta urma să treacă,* dar de fiecare dată valul de greaţă, aidoma unui talaz oceanic, îmi mătura stoicismul clădit cu atâta trudă ca pe o căsuţă din scobitori sub un talaz oceanic, şi mă lăsa tremurând şi icnind, sigur de faptul că acum aveam să mor de-adevăratelea, şi pe jumătate crezând că asta era ceea ce-mi doream mai mult decât orice altceva: eliberarea imediată.

Plasturele de melatonină îmi fusese scos; somnul abisal pe care-l genera era prea periculos acum. Nu puteam totuşi simţi diferenţa între ritmurile dezordonate ale renunţării la melatonină şi starea indusă de boală: aveam lungi perioade de amorţeală paralitică, doar pe jumătate simţite, întrerupte de vise scurte şi violente... şi momente de claritate bântuite de panică, de fiecare dată când credeam că intestinele mele se aflau pe punctul de a se rupe, urmând să mă scalde într-un val roşu-cenuşiu.

Îmi repetam că eram mai puternic şi mai răbdător decât boala. Generaţii de bacterii puteau veni şi pleca; eu nu trebuia decât să rezist. Tot ce aveam de făcut era să le supravieţuiesc.

În dimineaţa celei de-a doua zile, Mosala şi DeGroot veniră să mă viziteze. Mi se păreau nişte călători temporali; anterioara mea viaţă pe Nonstat dispăruse deja în trecutul îndepărtat.

Mosala păru şocată de felul cum arătam.

– Ţi-am urmat sfatul, vorbi ea cu blândeţe. Am fost examinată în amănunt şi nu sunt infectată. Am discutat cu doctorul tău şi el crede că de vină este mâncarea consumată în avion.

Am reuşit să croncăn:

– Altcineva... din aceeaşi cursă...?

– Nu. Este însă posibil ca un pachet sigilat să nu fi fost iradiat corect, scăpând astfel de sterilizare. Asemenea accidente se pot întâmpla.

Nu aveam puterea s-o contrazic. În plus, teoria respectivă era cumva corectă: o eroare aleatorie străpunsese bariera tehnologică dintre Lumea a Treia şi Cea Dintâi, dând peste cap, pentru moment, impecabila logică a economiei de piaţă de a angaja cea mai ieftină mână de lucru de pe planetă, pentru ca apoi să spulbere riscurile cu o rafală la fel de ieftină de raze gamma.

În seara aceea, temperatura reîncepu să-mi crească. Michael – fijianul care mă salutase la prima trezire şi care ulterior îmi explicase că el era „atât medic, cât şi infirmieră, dacă insişti să utilizezi aici termenii aceia arhaici” – rămase lângă patul meu aproape toată noaptea… sau cel puţin se găsi acolo pe parcursul fiecărei scurte ferestre de luciditate pe care o încercasem; din câte ştiam, în restul timpului, avusesem halucinaţii legate de prezenţa lui.

Am reuşit să dorm trei ore neîntrerupt, din zori până la mijlocul dimineţii, răgaz suficient pentru primul meu vis coerent. Târându-mă spre conştientă, m-am agăţat cu încăpăţânare de happy-end: *Boala şi-a urmat cursul, s-a domolit. Simptomele au dispărut. Gina a venit cu avionul de noapte… să mă ia înapoi, să mă ducă acasă.*

Am fost trezit de o crampă intensă. În curând, excretam apă cenuşie plină de mucoase intestinale, icnind obscenităţi, dorind să mor.

Spre sfârşitul după-amiezii, cu salonul luminat de soare înapoia paravanelor, vag şi luminos precum raiul – retrăind aceleaşi convulsii pentru a mia oară, eliminând, din nou, fiecare picătură de fluid pe care mi-o introdusese perfuzia – m-am pomenit scoţând un schelălăit, dezvelindu-mi dinţii şi tremurând, ca un câine, ca o hienă bolnavă.

La începutul celei de-a patra zile, febra mi-a dispărut aproape complet. Tot ceea ce se petrecuse înainte părea un coşmar anesteziat, violent şi înspăimântător, dar lipsit de urmări, o scenă de vis filmată printr-un văl.

O materialitate nemiloasă şi sură se agăţa de toate lucrurile vizibile. Paravanele din jur erau acoperite de praf. Cearşafurile erau pătate cu galbenul sudorii uscate. Aveam pielea năclăită de mizerie. Buzele, limba, gâtlejul îmi crăpaseră şi mă usturau, lepădând celule moarte şi supurând o zeamă diluată ce avea mai degrabă gust de sare decât de sânge. Toţi muşchii, de la diafragmă până la cei inghinali, se simţeau răniţi, inutili, torturaţi fără cale de refacere, totuşi încordaţi, aidoma unui animal crispându-se sub o ploaie de lovituri, pregătindu-se să primească altele. Articulaţiile genunchilor înţepeniseră de parcă stătusem ghemuit o săptămână pe sol rece şi dur.

Spasmele se declanşaseră din nou. Nu fusesem niciodată atât de lucid; ele nu fuseseră niciodată mai teribile.

Răbdarea mă părăsise. Nu doream decât să mă scol în picioare şi să ies din spital, lăsându-mi corpul în urmă. Carnea şi bacteriile se puteau lupta între ele; pe mine nu mă mai interesa.

Am încercat. Am închis ochii şi mi-am închipuit acest lucru. Mi-am dorit să se întâmple. Nu deliram, însă îndepărtarea de această confruntare inutilă, hâdă, părea o opţiune atât de firească, o soluţie atât de evidentă, încât, pentru o clipă, mi-am anulat orice neîncredere.

Şi am priceput, în cele din urmă, aşa cum n-o făcusem până atunci – nu prin sex, nu prin mâncare, nu prin pierdutul caracter fizic exuberant al copilăriei, nu prin necazurile pricinuite de a o sută de răni minore şi boli instantaneu vindecate – că visul de evadare era lipsit de sens, o falsă aritmetică, fantezia unui idiot.

Corpul bolnav constituia întregul meu ego. El nu reprezenta un adăpost temporar pentru un minuscul şi indestructibil om-zeu locuind în întunericul sigur şi cald dinapoia ochilor. De la craniu şi până la puturosul rect, el era instrumentul a tot ceea ce aveam să fac vreodată, să simt vreodată, să fiu vreodată.

Nicicând nu crezusem altceva…

… dar niciodată nu o simţisem cu adevărat, nu o cunoscusem cu adevărat. Niciodată, până atunci, nu fusesem silit să îmbrăţişez întregul adevăr visceral, sordid, zvâcnitor.

Asta aflase oare Daniel Cavolini, atunci când îşi smulsese bandajul de pe ochi? Am fixat plafonul, încordat şi tremurând, chinuit de claustrofobie, în vreme ce greaţa şi durerea se răspândeau peste abdomenul meu, întărindu-se în benzi rigide, aidoma unui metal încastrat în carne.

Până la amiază, temperatura reîncepu să-mi crească. Eram mulţumit: doream delirul, confuzia. Uneori, febra îmi dezgolea toţi nervii, amplificând şi ascuţind fiecare senzaţie, dar continuam să sper că ar putea şterge această nouă înţelegere, mai rea decât durerea.

N-a făcut-o.

Mosala m-a vizitat din nou. Am zâmbit şi am dat aprobator din cap, însă n-am spus nimic şi nu m-am putut concentra asupra cuvintelor ei. Cele două paravane din părţile laterale ale patului rămăseseră, dar al treilea fusese îndepărtat şi când ridicam capul îl zăream pe pacientul de vizavi, un băiat slăbuţ, având o perfuzie, cu părinţii alături. Tatăl îi citea în şoaptă; mama îl ţinea

de mână. Întregul tablou părea imposibil de îndepărtat, separat de mine printr-un hău lipsit de punţi; nu-mi puteam imagina că voi mai avea vreodată forţa de a mă scula în picioare şi de a parcurge cinci metri.

După ce Mosala a plecat, am lunecat din nou în toropeală.

Apoi am remarcat pe cineva lângă piciorul patului şi un fulger mi-a străbătut corpul. Un şoc de veneraţie transcedentală.

Păşind prin realitatea neiertătoare: un înger.

Janet Walsh s-a răsucit pe jumătate spre mine. M-am ridicat în coate şi am strigat, copleşit, extaziat:

– Cred că acum înţeleg. Înţeleg de ce o faci. Nu cum… de ce.

Mă privi drept în ochi, uşor derutată, dar netulburată.

– Te rog, vorbeşte-mi, am spus. Sunt gata să te-ascult.

Walsh se încruntă puţin, îngăduitoare totuşi, dar nereuşind să înţeleagă, cu aripile fluturându-i răbdător.

– Ştiu că te-am ofensat. Îmi pare rău. Mă poţi ierta? Acum vreau să aud totul. Vreau să-nţeleg cum faci să meargă lucrurile.

Scriitoarea continua să mă fixeze tăcută.

– Cum minţi despre lume? am continuat. Şi cum te autoconvingi să crezi? Cum poţi vedea întregul adevăr, *cum poţi şti întregul adevăr…* şi să continui, prefăcându-te că nimic din el nu contează? Care-i secretul? Care-i şmecheria? *Care-i magia?*

Chipul meu ardea deja ca para, dar m-am aplecat în faţă, sperând că simpla-i strălucire m-ar putea contamina cu uriaşa ei intuiţie transformatoare.

– Încerc! Crede-mă! Încerc!

Mi-am ferit ochii şi brusc am simţit că nu sunt în stare să-mi găsesc cuvintele, având mintea amorţită de misterul inefabil al prezenţei ei. Apoi m-a apucat o crampă; în interiorul meu se contractă lucrul despre care nu mai puteam pretinde că era un diavol-şarpe.

– Dar atunci când adevărul, am mormăit, infernul, *TU…* se întinde, te ia în pumnul lui şi *strânge…* Mi-am ridicat braţul, dorind să-i demonstrez, dar era deja încleştat, involuntar. Cum îl ignori? Cum îl negi? Cum continui să te amăgeşti că ai fost mereu deasupra lui, că ai tras mereu sforile, că ai condus dintotdeauna spectacolul?

Transpiraţia îmi curgea în ochi, orbindu-mă. M-am şters cu pumnul strâns, râzând.

– Când fiecare celulă, fiecare nenorocit de *atom* din corp îţi arde mesajul în piele… Când tot ceea ce apreciezi, tot ceea ce

încălzeşti la sân, toate lucrurile pentru care trăieşti… nu sunt decât drojdia de la suprafaţa unui neant adânc de zece la puterea treizeci şi cinci, cum poţi continua să minţi? Cum închizi ochii în faţa a *aşa ceva?*

I-am aşteptat răspunsul. Consolarea, mântuirea îmi erau la îndemână. Am ridicat braţele spre ea, implorator.

Walsh surâse imperceptibil, apoi se îndepărtă, fără să scoată un cuvânt.

M-am trezit în primele ore ale dimineţii, scăldat din nou în sudoare.

Michael stătea pe scaunul de lângă mine, citind pe notepad. Întregul salon era iluminat blând de deasupra, totuşi lumina ecranului strălucea mai puternic.

Am şoptit:

– Azi am încercat să devin… tot ceea ce dispreţuiam. Dar n-am putut izbuti nici măcar asta.

El puse notepadul şi mă lăsă să continui.

– Sunt pierdut. Realmente sunt pierdut.

Michael privi monitorul de pe noptieră şi clătină din cap.

– Vei supravieţui. Peste o săptămână, nici nu vei mai fi în stare să-ţi aminteşti ce ai simţit acum.

– Nu mă refer la holeră. Traversez… Am râs; mişcarea în sine mă durea. Traversez ceea ce Renaşterea Mistică ar numi *o criză spirituală.* Şi nu ştiu în ce direcţie să mă îndrept pentru îmbărbătare. Nu ştiu unde aş putea găsi sprijin. Nu am o iubită, n-am familie, n-am o naţiune. Nici religie, nici ideologie. Nimic…

– Atunci eşti norocos, rosti calm Michael. Te invidiez!

M-am holbat la el, îndurerat de atâta indiferenţă.

– N-ai unde să-ţi îngropi capul, continuă medicul. Aidoma unui struţ pe roca-de-recif. Te invidiez. Ai putea învăţa ceva.

Nu aveam ce răspuns să-i dau. Am început din nou să tremur; transpiram şi mă durea tot corpul, dar mă străbăteau fiori de gheaţă.

– Retrag afirmaţia despre holeră. Este cam cincizeci-cincizeci. Sunt distrus de amândouă în mod egal.

Michael ridică braţele înapoia cefei, se întinse, apoi se foi în scaun, încercând să-şi găsească o poziţie mai comodă.

– Eşti jurnalist. Vrei să asculţi o poveste?

– N-ai îndatoriri urgente de îndeplinit?
– Asta şi fac.
Valuri de greaţă porniră să-mi răscolească intestinele.
– Bine, te ascult. Dacă mă laşi să înregistrez. Despre ce-i vorba?
– Evident, surâse el, despre propria-mi *criză spirituală.*
– Trebuia să fi ghicit.
Am închis ochii şi am apelat **Martor.** Întreaga acţiune era instinctivă şi a durat mai puţin de jumătate de secundă, dar când am terminat, am încercat un şoc. Simţisem că mă aflam pe punctul dezintegrării… Însă această maşinărie – în aceeaşi măsură o parte a mea, la fel ca orice altă componentă organică – funcţiona în continuare perfect.
– Când eram copil, începu Michael, părinţii mei mă duceau la cea mai frumoasă biserică din lume.
– Am mai auzit afirmaţia asta.
– Asta-i adevărată. E vorba de Biserica Metodiştilor Reformaţi din Suva. O clădire albă şi uriaşă. Din exterior, părea simplă, având austeritatea unui hambar. Exista însă un şir de vitralii, zugrăvind scene din scripturi, realizate de un calculator în bleu azuriu, roz şi auriu. Fiecare perete era acoperit cu sute de flori, hibiscuşi, orhidee, crini ce se ridicau până la tavan. Întotdeauna, stranele erau ticsite cu oameni. Toţi purtau hainele cele mai bune, toţi cântau, toţi zâmbeau. Parcă păşiseşi direct în rai. Până şi predicile erau frumoase: nu se pomenea de flăcările iadului, ci doar de fericire şi alinare. Nu se băteau câmpii despre păcate şi afurisenii: se făceau numai câteva sugestii voalate la bunătate, caritate şi dragoste.
– Sună perfect, am comentat. Ce s-a întâmplat? Dumnezeu a trimis o furtună Greenhouse ca să pună capăt acestei fericiri şi cumpătări blasfematorii?
– Cu biserica nu s-a întâmplat nimic. Este tot acolo.
– Dar tu te-ai lepădat? De ce?
– Am luat scripturile prea literal. Ele spuneau să renunţi la copilării. Aşa am făcut.
– Acum te ţii de glume.
El şovăi.
– Dacă doreşti cu adevărat să afli cum anume am reuşit să evadez… totul a început printr-o simplă parabolă. Ai auzit povestea cu bănuţul văduvei?
– Da.

– Ca elev, am răsucit-o ani de zile pe toate părţile. Micul dar al văduvei sărmane era mult mai preţios decât cadoul cel mare al bogătaşului. Perfect! Pricepusem mesajul. Puteam înţelege demnitatea fiecărui act de milostenie. În acelaşi timp, însă, vedeam multe alte amănunte încifrate în aceeaşi parabolă, iar ele nu voiau să dispară.

Vedeam o religie mai interesată de a te simţi bine decât de a face bine. O religie care preţuia mai mult plăcerea – sau durerea – de a da decât orice efect tangibil. O religie care aşeza… *salvarea propriului suflet prin fapte bune* mult deasupra consecinţelor lumeşti.

Poate că descifram prea multe într-o singură istorie. Dar dacă n-aş fi început de acolo, aş fi făcut-o din altă parte. Religia mea era superbă… însă mie îmi trebuia mai mult. Eu solicitam mai mult. Trebuia să fie adevărată. Şi nu era.

Zâmbi cu tristeţe, ridică braţele şi le lăsă să cadă. Mi s-a părut că-i puteam zări în ochi durerea pierderii, mi se părea că înţelegeam.

– A creşte cu o credinţă, urmă el, este ca şi cum ai creşte în cârje.

– Dar tu ţi-ai aruncat cârjele şi ai umblat?

– Nu. Le-am aruncat şi am căzut cu faţa la pământ. Toată puterea rămăsese în cârje, iar eu nu mai eram decât un biet neputincios. Aveam nouăsprezece ani când totul s-a destrămat pentru mine. Sfârşitul adolescenţei este vârsta perfectă pentru o criză existenţială, nu crezi? Tu ai amânat-o cam mult pe a ta.

Îmi simţeam chipul arzând de umilinţă. Michael se întinse şi-mi atinse umărul.

– Am avut o gardă lungă, rosti el, şi judecata îmi mai joacă feste. Nu încerc să fiu crud. Râse. Poţi să te cruceşti ce rahaturi bolborosesc despre „momentele cuvenite ale vieţii” – parcă ar fi întâlnirea Edeniţilor cu Il Duce: *Faceţi ca trenurile acelea emoţionale să nu aibă întârzieri!* Se lăsă pe spate şi-şi trecu o mână prin păr. Dar aveam *nouăsprezece* ani şi asta nu se poate ocoli. În plus, îl pierdusem pe Dumnezeu. Ce pot să spun? L-am citit pe Sartre, l-am citit pe Camus, l-am citit pe Nietzsche…

M-am strâmbat. Michael păru nedumerit.

– Ai vreo problemă cu *Friedrich?*

Am simţit o crampă şi mai puternică, aşa că am replicat printre dinţii încleştaţi:

– Câtuşi de puţin. Cei mai buni filosofi europeni au înnebunit şi

s-au sinucis.

– Exact. Iar eu i-am citit pe toţi.

– Şi?

Scutură din cap şi surâse stânjenit.

– Cam aproape un an... am crezut cu adevărat: *Iată-mă, privind în abis alături de Nietzsche.* Iată-mă pe muchia nebuniei, a entropiei, a lipsei de noimă: blestemul raţional, inexprimabil, păgân al Iluminării. Un pas greşit, şi urma să mă prăbuşesc, spiralând...

Brusc, am observat că ezită. L-am privit atent, devenind dintr-o dată suspicios. *Oare improviza totul? Era o simplă rutină Grija-pentru-Pacient-privit-în-Totalitate?* Chiar dacă n-ar fi fost aşa... noi avuseserăm vieţi diferite, istorii diferite. La ce mă ajutau toate astea?

Am continuat să-l ascult.

– Dar nu m-am prăbuşit. Pentru că nu există niciun *abis. Nu există* niciun hău imens aşteptând să ne înghită atunci când vom afla că nu există divinitate, că suntem animale precum toate animalele, că Universul nu are niciun ţel, că sufletele noastre sunt făcute din aceleaşi materiale ca şi apa şi nisipul.

– Pe insula aceasta, am rostit, există două mii de sectanţi care cred altfel.

Michael ridică din umeri.

– La ce te-ai putea aştepta din partea unor susţinători ai teoriei Pământului plat, decât să nu se teamă de cădere? Dacă doreşti cu disperare, cu pasiune, să plonjezi în abis, bineînţeles că poţi s-o faci, dar numai dacă tragi tare. Numai dacă doreşti existenţa întregului. Numai dacă ai credinţa că există fiecare centimetru, până la sfârşit, în timpul căderii. Eu nu cred că onestitatea duce la nebunie. Nu cred că avem nevoie de amăgiri pentru a rămâne întregi la minte. Nu cred că adevărul este presărat de capcane, ce aşteaptă să-i înghită pe cei care *gândesc prea mult.* Nu ai unde cădea... exceptând cazul în care îţi sapi singur groapa.

– Tu ai căzut, nu-i aşa? Când ţi-ai pierdut credinţa...

– Da, dar cât de departe? Ce am devenit? Un ucigaş în serie? Un torţionar?

– Sper cu toată sinceritatea să nu fie aşa. Ai pierdut însă mult mai mult decât „lucruri copilăreşti”, nu-i aşa? Ce s-a întâmplat cu toate predicile acelea mişcătoare despre bunătate, caritate şi iubire?

Medicul râse încetişor.

– Iar cea mai puţin importantă este *credinţa.* De unde ştii că am pierdut ceva? Am încetat să pretind că lucrurile pe care le preţuiesc sunt încuiate într-o criptă magică denumită „Dumnezeu”, în afara Universului, în afara timpului, în afara mea. Asta-i tot. Nu mai am nevoie de minciuni frumoase, ci trebuie doar să iau deciziile pe care le doresc eu, să încerc să duc o viaţă despre care cred că este bună. Dacă adevărul a *îndepărtat* acele lucruri... înseamnă că nu le-aş fi putut avea în realitate. Şi continui să curăţ toată mizeria după tine, nu-i aşa? Continui să-ţi spun poveşti la ora trei dimineaţa. Dacă doreşti miracole mai mari decât ăsta, n-ai noroc!

Indiferent dacă fusese biografie adevărată, sau doar un fragment iscusit de terapie *ad hoc,* istoria lui Michael începu să-mi submineze panica şi claustrofobia. Argumentele sale sunau prea corect pentru mine; îmi retezau autocompătimirea aşa cum face o lamă fierbinte trecând printr-o bucată de unt. Dacă Universul în sine nu reprezenta o creaţie culturală, teroarea cenuşie pe care o simţisem atunci când mă văzusem drept parte a sa era, în mod sigur o astfel de creaţie. Nu avusesem niciodată onestitatea de a accepta natura moleculară a propriei mele existenţe, dar întreaga societate în care trăisem păcătuise prin aceeaşi reţinere. Realitatea fusese totdeauna denaturată, cenzurată, ignorată. Petrecusem treizeci şi şase de ani într-o lume încă infestată de persistenţa dualismului, cu o spiritualitate tacit tâmpă, în care fiecare film, fiecare cântec continua să jelească sufletul nemuritor..., în vreme ce toată lumea înghiţea droguri personalizate, care se bazau pe materialism pur. Nu era de mirare că adevărul şocase.

Abisul – ca tot restul – era inteligibil. Am pierdut interesul de a-mi săpa o groapă.

Vibrio cholerae refuză să-mi urmeze exemplul.

Am zăcut ghemuit pe o parte, cu notepadul sprijinit de o pernă, urmărindu-l pe **Sisif,** care îmi arăta ce se petrecea în interiorul meu.

– Subunitatea 6 din molecula holeragenă se ataşează de suprafaţa celulei mucoasei intestinale. Subunitatea A se desprinde şi traversează membrana. Aceasta catalizează

activitatea ciclazei adenilat care, la rândul ei, ridică nivelul adenozin monofosfatului ciclic, stimulând secreţia ionilor de sodiu. Gradientul normal de concentraţie este inversat, iar fluidul e trimis în direcţia greşită: în spaţiul intestinal.

Am privit moleculele împletindu-se. Am privit nemilosul dans aleatoriu. *Asta eram eu,* indiferent dacă înţelegerea îmi oferea sau nu alinare. Aceleaşi fenomene fizice care mă ţineau în viaţă de treizeci şi şase de ani puteau – sau nu – să mă distrugă cu uşurinţă; dacă însă nu reuşeam să accept acest adevăr simplu şi evident, nu avea sens să încerc să explic cuiva lumea. Consolarea şi mântuirea se puteau duce dracului. Fusesem ispitit de Sectele Ignoranţei – şi poate că acum pricepeam pe jumătate ce anume le anima – dar, în ultimă instanţă, ce aveau ele de oferit? Îndepărtarea de realitate. Universul sub forma unei orori inexprimabile, de-a pururi negată, învăluită în mistere artificiale, dulcege, fiecare adevăr subjugat dublei gândiri şi basmelor.

Să le ia dracu'! Mă îngreţoşa lipsa de onestitate, nu abuzul. Excesul de mituri legate de termenii-O, nu absenţa lor. O viaţă petrecută prin contemplarea calmă a adevărului m-ar fi pregătit mai bine să înfrunt întreaga suferinţă decât o viaţă petrecută în repetarea celor mai atrăgătoare negări.

Am privit reprezentarea grafică a celui mai nefavorabil scenariu.

– Dacă *V. cholerae* Ciudad de Mexico, rezistent la antibiotice, reuşeşte să străpungă bariera sângelui din creier, imunosupresivii vor izbuti să limiteze febra, dar toxinele bacteriene pot provoca leziuni ireversibile.

Moleculele holeragene mutante fuzionau cu membranele neurale. Celulele colapsau precum baloanele înţepate.

Continuam să mă tem la fel de mult de moarte – dar adevărul îşi pierduse totuşi tăişul. Dacă TU mă luase în pumn şi mă strânsese... cel puţin dovedise că sub mine exista teren solid: legea finală, şablonul cel mai simplu ce menţinea întreaga lume în toată stranietatea ei.

Ajunsesem la fund. Odată ce ai atins baza lumii subterane, temeliile Universului, n-ai unde să cazi mai departe.

– Ajunge, am rostit. Caută ceva care să mă înveselească.

– Ce zici de poeţii beatnici?

Am zâmbit.

– Perfect.

Sisif scotoci bibliotecile şi reproduse poeţii beatnici, citindu-şi

propriile opere.

Razele soarelui de după-amiază cădeau pieziş în salon, atingându-mi obrazul, creând punţi peste distanţă, energie, mărime, complexitate. Aceasta nu constituia un motiv de spaimă, niciunul de veneraţie. Era lucrul cel mai banal cu putinţă.

Iar eu eram la fel de pregătit pe cât aveam să fiu vreodată. Am închis ochii.

Cineva mă bătu pe umăr şi rosti pentru a patra sau cincea oară:

– Trezeşte-te, te rog!

Pierdusem orice posibilitate de opţiune. Am deschis ochii.

Lângă mine stătea o tânără pe care n-o mai văzusem vreodată. Avea ochi serioşi, căprui închis, piele măslinie, păr lung şi negru. Vorbea cu accent german.

– Bea asta, îmi întinse un flacon micuţ conţinând un lichid incolor.

– Nu pot reţine nimic. Nu ţi-au spus?

– Pe asta o vei reţine.

Deja nu-mi mai păsa; pentru mine, vomitatul devenise la fel de firesc ca respiraţia. Am luat flaconul şi i-am răsturnat conţinutul pe gât. Esofagul mi se convulsionă şi acidul îmi invadă cerul gurii… dar asta a fost tot.

Am tuşit.

– De ce nu mi s-a dat chestia asta mai devreme?

– De-abia a sosit.

– De unde?

– Cred că n-ai vrea să afli.

Am clipit spre ea. Capul mi s-a limpezit puţin.

– Sosit? Este un medicament care n-a existat deja în stoc?

– Tu ce crezi?

Am simţit că-mi îngheaţă şira spinării.

– Visez? Sau sunt mort?

– Akili a trimis eşantioane ale sângelui tău, în mod ilegal, în… altă ţară, unde au fost analizate de nişte prieteni. Tocmai ai înghiţit un set de antidoturi magice pentru fiecare fază a armei. În câteva ore, vei fi pe picioare.

Capul îmi pulsa. *Arma…* Temerile cele mai rele tocmai îmi

fuseseră confirmate şi îndepărtate în aceeaşi frază; era dezorientant.

– Fiecare *fază?* Ce ar fi urmat? De ce anume am scăpat?

– Mai bine să nu ştii.

– Cred că ai dreptate. (Încă nu eram convins că toate astea se întâmplau.) De ce? De ce a riscat Akili atât de mult pentru a mă salva?

– Trebuia să ştim cu exactitate ce anume purtai. Este posibil ca Violet Mosala să se găsească în continuare în pericol, chiar dacă nu prezintă niciun simptom. Trebuia să avem pregătit un tratament pentru ea, aici, pe insulă.

Am absorbit informaţiile. Cel puţin, nu spusese: *Nu ne pasă cine este sau cine nu este Cheia de Boltă. Suntem pregătiţi să ne riscăm vieţile pentru a-i proteja pe toţi.*

– Aşadar, ce purtam? Şi de ce a explodat prematur?

Tânăra AC se încruntă solemn.

– Încă n-am analizat toate detaliile, dar sincronizarea a dat greş. Se pare că datorită unei nepotriviri între ceasurile moleculare intra-celulare şi indicaţiile biochimice ale gazdei, bacteriile generate au confundat semnalele interne. Receptorii de melatonină erau saturaţi, îmbibaţi… Se opri, părând alarmată. Nu înţeleg. De ce râzi?

Până marţi dimineaţă, când am părăsit spitalul, puterile îmi reveniseră… şi eram furios. Jumătate din conferinţă trecuse, dar TU nu mai reprezentau principalul subiect; dacă Sarah Knight, din indiferent ce motive insondabile, abandonase lupta pentru Mosala, preferând să stea la căpătâiul lui Yasuko Nishide, fără mijloace de comunicare… eram nevoit să mă străduiesc să aflu de unul singur întregul adevăr.

Revenit în camera de hotel, mi-am conectat fibra ombilicală, am mutat în **Martor** cele optsprezece imagini oferite de Kuwale şi le-am marcat pentru căutare permanentă în timp real.

Am sunat-o pe Lydia.

– Am nevoie de un supliment de cinci mii de dolari pentru documentare: accesări în baze de date şi onorarii hacking. Aici se întâmplă mai multe lucruri decât aş putea să-ţi explic. Iar dacă nu eşti de acord că merită fiecare bănuţ, o să plătesc eu totul.

Ne-am târguit vreme de cincisprezece minute. Am improvizat;

am lăsat să-mi scape false aluzii referitoare la FPAAC şi o inevitabilă furtună politică, însă n-am amintit câtuşi de puţin de plănuita emigrare a lui Mosala. În cele din urmă, Lydia a cedat. Am fost uluit.

Am folosit software-ul primit de la Kuwale ca să-i trimit un mesaj codificat: „Nu, n-am văzut niciunul din bătăuşii tăi. Dar dacă te aştepţi să te mai ajut în continuare – nu doar în calitate de mediu de cultură viu – trebuie să-mi furnizezi toate detaliile: cine sunt indivizii, cine i-a angajat… analiza armei folosite asupra mea, totul. Totul sau nimic. Ne întâlnim peste o oră în acelaşi loc ca şi data trecută.”

M-am lăsat apoi pe spate şi am recapitulat ceea ce ştiam, ce credeam. *Arme bioteh, interese bioteh?* Adevărat sau nu, boicotul în sine fusese pe punctul de a mă ucide. Dintotdeauna luasem în considerare ambele feţe ale legii patentării genetice, dintotdeauna nutrisem aceeaşi suspiciune vizavi de corporaţii şi renegaţi, dar acum simetria fusese distrusă. Aveam în urma mea o lungă istorie de apatie şi ambivalenţă – şi mă simţeam ruşinat să admit că durase atât de mult ca să mă politizez – dar acum eram gata să îmbrăţişez tehnoliberarea, eram gata să fac orice îmi stătea în puteri pentru a-i depista pe duşmanii lui Mosala şi a sprijini cauza ei.

Cu toate acestea, Beach Boys nu minţiseră. Nu puteam crede că o armă provenită de la InGenUitate şi aliaţii ei ar fi putut eşua dintr-un motiv atât de banal ca alterarea ciclului de melatonină. Părea mai degrabă opera unor amatori talentaţi, plini de resurse, care lucraseră cu aparatură şi cunoştinţe limitate.

FPAAC? Sectele Ignoranţei? Greu de crezut.

Alţi tehnoliberatori care ajunseseră la concluzia că teoria originală a lui Mosala ar fi avut mai mult de câştigat dacă autorul ei ar fi fost un laureat Nobel martir? Fără să-şi dea seama că se confruntau cu indivizi având în general aceleaşi obiective – deşi nu numai că se opuneau tratării oamenilor drept consumabile, ci conferiseră respectivei celebrităţi statutul de creator al Universului?

Aici exista o ironie a soartei: facţiunea distantă, pragmatică, *realpolitik,* din tehnoliberare părea infinit mai fanatică decât Antrocosmologii cvasireligioşi.

O ironie, sau o neînţelegere…

Replica lui Kuwale sosi pe când eram sub duş, frecându-mă cu îndârjire, încercând să scap de epiderma moartă şi mirosul acru

pe care nu le putusem îndepărta în baia spitalului.

„Datele pe care insişti să le vezi nu pot fi apelate în locul specificat. Ne întâlnim la următoarele coordonate.”

Am consultat harta insulei. N-avea rost să o contrazic.

M-am îmbrăcat şi am pornit către recifele nordice.

Partea a treia

20

Modalitatea cea mai simplă de a călători dincolo de liniile tramului se dovedi a fi unul din camioanele cu anvelope-balon folosite pentru transportul produselor în interiorul insulei. Camioanele erau automate şi urmau rute prestabilite; oamenii păreau să le trateze drept transport public, deşi fermierii oceanici controlau în mod efectiv orarul prin întârzierile cauzate de încărcări şi descărcări. Platforma fiecărui vehicul era împărţită transversal cu ajutorul unei duzini de bariere scunde, formând spaţii în care se puneau lăzile şi slujind în acelaşi timp ca banchete pentru pasageri.

Kuwale nu se zărea nicăieri; poate că preferase altă rută sau plecase mult mai devreme către punctul de întâlnire. Pornind de la capăt, am călătorit împreună cu alte douăzeci de persoane spre nord-est, rezistând imboldului de a o întreba pe femeia de alături ce s-ar fi întâmplat dacă un fermier ar fi insistat să încarce atât de multe lăzi, încât, la întoarcere, să nu mai rămână locuri pentru nimeni, sau ce anume îi oprea pe pasageri să-şi însuşească din produse. Armonia Nonstatului continua să-mi pară precară, însă, treptat, aveam tot mai mult dorinţa să pun întrebări care se limitau în esenţă la: De ce n-o luaţi cu toţii razna, făcându-vă vieţile cât mai mizerabile cu putinţă?

Nu credeam nici măcar preţ de o clipă că restul planetei ar fi putut funcţiona astfel – sau că cineva de pe Nonstat ar fi dorit-o în mod deosebit – dar începusem să pricep optimismul prudent al lui Monroe. Dacă eu însumi aş fi trăit aici, aş fi încercat să distrug locul? Fireşte că nu. Aş fi provocat din neglijenţă răscoale şi masacre, în urmărirea unui câştig pe termen scurt? Speram că nu. Atunci ce vanitate grotescă îmi permitea să-mi închipui că-l întreceam în inteligenţă şi înţelepciune pe locuitorul mediu de pe insulă? Dacă puteam recunoaşte instabilitatea societăţii lor, o puteau face şi ei, acţionând ca atare. Faptul acesta reprezenta un echilibru activ, telecomandat, o supravieţuire prin autocunoaştere.

O prelată acoperea platforma camionului, dar părţile laterale erau deschise. Pe măsură ce ne apropiam de coastă, terenul începea să se modifice: apărură inserţii de coral parţial compactat, umed şi granular, scânteind în soare aidoma unor fluvii acoperite cu zăpadă prăfoasă sur-argintie. Entropia ar fi trebuit să favorizeze dizolvarea malurilor solide de rocă-de-recif, care să fie apoi purtate de mocirla aceasta – dar se pare că favoriza mai degrabă fluxul energiei solare spre bacteriile litofile ce infestau resturile coralifere, care munceau să prindă agregatul dezmembrat de calcar în matricea mai densă, de mineral-polimer, din jurul său. Căile enzimatice eficiente, catalizate de enzime perfect modelate sub forma unor matriţe de injecţie având mărimea unor molecule, ridiculizaseră dintotdeauna chimia industrială a presiunilor şi temperaturilor înalte din secolele nouăsprezece şi douăzeci. Aici, ele ridiculizau chiar geologia. Banda rulantă a eliminării, transportând sedimentele oceanice în adâncurile pământului pentru a fi strivite şi metamorfozate de-a lungul eonilor, era la fel de desuetă pe Nonstat ca şi procedeul Bessemer pentru obţinerea oţelului, sau procedeul Haber pentru amoniac.

Camionul trecea printre două torente largi de coral sfărâmat. În depărtare, alte şuvoaie se lăţeau şi se contopeau, degetele de rocă-de-recif dintre ele îngustându-se şi apoi dispărând, până ce terenul din jurul nostru se transformă într-un fel de noroi vâscos. Coralul parţial digerat deveni mai grosolan, iar suprafaţa canalelor mai puţin netedă; începură să apară băltoace sclipitoare de apă. Am remarcat fâşii ocazionale de culoare supravieţuind prin calcarul decolorat – nu cantităţile infime de minerale regăsite în clădirile din oraş, ci nuanţe vii, surprinzătoare, de roşu, portocaliu, verde şi albastru. Vehiculul duhnea deja a ocean, dar, în curând, briza care îndepărtase miasmele începu să le amestece.

Peste câteva minute, peisajul se transformase. Porţiuni întinse de coral viu, inundate de apa oceanului, înconjurau drumurile de acces înguste şi şerpuite. Recifele erau spectaculoase, multicolore; simbionţii de alge, care trăiau în interiorul diverselor specii de polipi constructori de coral, întrebuinţau un curcubeu de pigmenţi fotosintetici distincţi şi chiar din depărtare puteam distinge variaţii nebuneşti de morfologie între scheletele mineralizate ale fiecărei colonii: pietricele agregate, explozii de tuburi ramificându-se groase, structuri delicate aidoma ferigilor –

fără îndoială un exerciţiu pragmatic de diversitate, în folosul robusteţii ecologice, ca şi o etalare deliberat opulentă de virtuozitate biogenetică.

Camionul se opri şi toată lumea coborî, cu excepţia a două persoane pe care le văzusem, înainte de pornire, descărcând lăzi pe un tram de marfă. Am şovăit, apoi am pornit după ceilalţi; trebuia să ajung mai departe, însă nu doream să atrag atenţia.

Camionul plecă. Majoritatea pasagerilor purtau ochelari, tuburi, labe; nu ştiam dacă erau turişti sau localnici, însă toţi se îndreptau direct spre recife. M-am alăturat lor; o vreme i-am privit cum se căţărau cu atenţie pe coralul pe jumătate ieşit în afară, îndreptându-se către apa mai adâncă. După aceea, m-am întors şi am apucat-o spre nord, de-a lungul ţărmului, îndepărtându-mă de scufundători.

Am zărit pentru prima dată suprafaţa oceanului, la câteva sute de metri în faţă. O duzină de bărcuţe erau ancorate în port – una dintre cele şase subsuori ale giganticei stele de mare. Mi-am reamintit panorama zărită din văzduh, delicată şi exotică. *Pe ce anume stăteam? Pe o insulă artificială? Pe o maşinărie plutind în ocean? Pe un monstru marin obţinut prin biotehnologie?* Deosebirile se înceţoşau, devenind lipsite de noimă.

În port, m-am reîntâlnit cu camionul; cei doi hamali mă priviră curioşi, dar nu m-au întrebat ce căutam acolo. Inactivitatea mea mă făcea să mă simt intrus; toţi cei din jur cărau lăzi, ori sortau produse oceanice. Se zăreau şi maşinării, în majoritate de tehnologie foarte joasă, cărucioare elevatoare electrice, dar nu exista nicio macara de dimensiuni mari, nicio bandă transportoare imensă care să alimenteze uzinele de procesare; probabil că roca-de-recif era prea puţin solidă pentru a suporta greutăţi excesive. Desigur, ar fi fost posibil să se construiască o platformă plutitoare pe care să instaleze macaraua, dar se părea că nimeni nu considerase investiţia necesară. Sau poate că, pur şi simplu, aşa preferaseră fermierii.

Kuwale nu se zărea nicăieri. M-am îndepărtat de docuri, apropiindu-mă de marginea apei. Semnale biochimice difuzau din rocă şi îndepărtau coralul de port, iar planctonul transporta sedimentele pe recife, acolo unde era necesar; apa de aici părea fără fund, fiind colorată într-un verde-albăstrui intens. Prin spuma valurilor micuţe, mi s-a părut că pot distinge o efervescenţă nenaturală; de peste tot se înălţau bule de aer. Gazele emanate din roca supusă presiunii, pe care le văzusem,

indirect, sub Nonstat, scăpau aici la suprafaţă.

În larg, fermierii trăgeau la bord ceva ce semăna cu un năvod umplut până la refuz cu peşte. Tentacule gelatinoase îmbrăţişând plasa sclipeau în soare. Unul dintre lucrători se ridică pe vârfuri şi atinse partea superioară a „năvodului” cu capătul unei prăjini lungi, iar conţinutul se revărsă brusc pe punte, lăsând tentaculele inerte să tremure; peste câteva secunde, după ce căzură şi ultimele rămăşiţe, creatura translucidă deveni aproape invizibilă. A trebuit să-mi încordez privirea, ca s-o urmăresc când o coborâră înapoi în ocean.

– Ştii cât se plăteşte în mod legal la Ocean Logic pentru o asemenea recoltă? am auzit-o din spate pe Kuwale. Toate genele provin direct din specii existente. Compania n-a făcut altceva decât să le patenteze şi rearanjeze.

M-am răsucit.

– Scuteşte-mă de propagandă! Voi fi de partea voastră... dacă o să-mi răspunzi cinstit.

Kuwale părea tulburată, totuşi nu comentă. Am deschis braţele, într-un gest de frustrare.

– Ce trebuie să fac pentru a te convinge că poţi să te încrezi în mine... la fel cum te-ai încrezut în Sarah Knight? Este nevoie ca mai întâi să mor în numele cauzei?

– Îmi pare rău că ai fost infectat. Versiunea mutantă este destul de nenorocită... Ştiu, pentru că am avut-o şi eu.

En purta acelaşi tricou negru cu care o văzusem la aeroport, pâlpâind cu puncte aleatorii de lumină. Brusc, m-a surprins din nou cât de tânără era: cu puţin peste jumătatea vârstei mele şi totuşi profund implicată.

– N-a fost vina ta, am rostit fără chef. Şi-ţi sunt recunoscător pentru ceea ce ai făcut.

Deşi ţelul nu fusese salvarea vieţii mele.

Kuwale părea în mod clar stânjenită, de parcă aş fi copleşit-o cu laude nemeritate. Am ezitat.

– N-a fost vina ta, aşa-i?

– Nu în mod direct.

– Ce trebuie să însemne asta? Arma îţi aparţinea?

– Nu! Îşi feri privirea şi continuă cu amărăciune: Trebuie, totuşi, să-mi asum o anume responsabilitate pentru ceea ce fac ei.

– *De ce?* Pentru că nu sunt în slujba companiilor bioteh? Pentru că sunt tehnoliberatori, ca tine?

Continua să-şi ferească ochii; am simţit un uşor fior de triumf. În sfârşit, pricepusem ceva în mod corect. Kuwale replică pe un ton nervos:

– Bineînţeles că sunt tehnoliberatori. (Ca şi cum ar fi spus: Nu sunt cu toţii?) Dar nu de asta încearcă s-o ucidă pe Mosala.

Un bărbat se apropia, purtând o ladă pe umăr. Privind spre el, câteva linii roşii îmi apărură în faţa ochilor. Îşi ţinea faţa pe jumătate întoarsă către noi, având-o parţial acoperită de o pălărie cu boruri largi, dar **Martor –** reconstruind părţile ascunse prin regulile simetriei şi extrapolării anatomice – zărise suficient ca să fie convins.

Am amuţit. Kuwale aşteptă până ce bărbatul ieşi din raza noastră auditivă, apoi întrebă repede:

– Cine era?

– Nu mă întreba. N-ai vrut să asociezi niciun nume feţelor acelea, ai uitat? Am cedat însă şi am apelat software-ul. Numărul şapte din lista ta, dacă asta te ajută cu ceva.

– Ce fel de înotător eşti?

– Foarte prost. De ce?

Kuwale se răsuci şi plonjă în apa portului. M-am ghemuit la marginea apei şi am aşteptat-o să iasă la suprafaţă.

– Ce faci? am strigat. Ai înnebunit? Tipul a plecat.

– Deocamdată nu mă urma.

– Nici nu inten…

Kuwale înotă spre mine.

– Aşteaptă până ne vom da seama care dintre noi se descurcă mai bine.

Îşi ridică braţul drept; m-am întins, l-am prins şi am început s-o trag afară, dar a scuturat nervoasă din cap.

– Lasă-mă-n apă… ai grijă numai să nu mă înec. Irigarea imediată este calea optimă pentru înlăturarea unor toxine transdermale, însă pentru altele reprezintă soluţia cea mai proastă pe care o poţi alege – poate grăbi pătrunderea în piele a vârfurilor hidrofobe.

Se scufundă complet, trăgându-mă până la cot, aproape dizlocându-mi umărul. Când reapăru la suprafaţă, am întrebat:

– Si dacă este o combinaţie între cele două?

– Atunci ne-am ars!

M-am uitat către docuri.

– M-aş putea duce să cer ajutor.

În ciuda celor întâmplate – provocate fără îndoială de un

spray – o parte a mea continua să refuze pur şi simplu să creadă în *arme invizibile.* Sau poate că-mi imaginam că vreun principiu al repetării pericolului afirma că lumea moleculară nu mai avea putere asupra mea, nu avea dreptul să mă supună unui al doilea atentat. Presupusul nostru atacator se pierdea calm în depărtare; era imposibil să te simţi ameninţat.

Kuwale mă privea cu îngrijorare.

– Cum te simţi?

– Perfect. Atât doar că-mi rupi braţul.

Pielea începu să mă furnice. Kuwale gemu, un sunet de confirmare a celor mai neplăcute aşteptări ale sale.

– Te învineţeşti. Sări!

Faţa îmi amorţise, îmi simţeam membrele îngreunate.

– Ca să mă înec? Nu cred.

Vorbele îmi sunau împleticite; limba mea nu mai recepta nicio senzaţie.

– Te susţin eu.

– *Nu!* Ieşi şi caută ajutor!

– N-avem timp!

En răcni spre docuri; strigătul mi se păru slab – fie că auzul meu se înrăutăţise, fie inhalase îndeajuns de multe toxine ca să-i afecteze vocea. Am încercat să răsucesc capul şi să văd dacă-i răspundea cineva; n-am izbutit.

Blestemându-mi încăpăţânarea, Kuwale se ridică pe mal şi mă trase în apă.

M-am scufundat. Eram paralizat şi amorţit, neştiind dacă mă susţinea cineva. Dacă n-ar fi fost bulele de aer, apa ar fi fost complet transparentă; era ca şi cum aş fi coborât printr-un cristal imperfect. Speram cu disperare că nu inspiram… părea imposibil s-o afirm cu precizie.

Bulele pluteau pe lângă chipul meu în jeturi ondulatorii, refuzând să definească verticala. Am căutat să mă orientez după gradientul luminii, dar indiciile erau ambigue. Nu puteam auzi decât bubuiturile inimii – lente, de parcă toxinele ar fi blocat căile care ar fi trebuit s-o zorească. Încercam un sentiment straniu de *déjà vu;* lipsit de orice senzaţie din partea pielii, nu mă simţeam mai ud decât atunci când stătusem pe sol, privind imaginile transmise de camera scufundătorului. Trăiam strania senzaţie a unui corp ce nu-mi aparţinea.

Brusc, bulele prinseră viteză, contopindu-se. Turbulenţa din jurul meu deveni mai strălucitoare, apoi, fără niciun avertisment,

faţa îmi ieşi la aer şi n-am zărit decât azurul bolţii.

– Te simţi bine? îmi strigă Kuwale în ureche. Te-am prins acum. Încearcă să te relaxezi. (Suna îndepărtat; n-am izbutit decât un mârâit indignat.) După două-trei minute, ar trebui să fim în siguranţă. Plămânii îmi sunt afectaţi, dar cred că-i pe cale să treacă.

Am continuat să privesc adâncurile cerului, înecându-mă în adâncurile apei.

Kuwale mă stropi cu apă pe faţă. Îmi reveneam; cel puţin, îmi dădeam seama că înghiţeam cea mai mare parte din ea. Am tuşit furios. Dinţii au pornit să-mi clănţăne; oceanul era mai rece decât îmi imaginasem.

– Amicii tăi sunt patetici. Un spărgător amator, dat în vileag de un sistem secundar de alarmă… Holeră indusă în eroare de un plasture cu melatonină… Toxine care se spală în apă… Violet Mosala n-are de ce se teme.

Cineva îmi apucă piciorul şi mă trase la fund.

Am numărat cinci siluete în costume şi echipament subacvatic; toţi indivizii erau îmbrăcaţi în polimer de la glezne până la încheieturile mâinilor, având de asemenea mănuşi şi glugi. *Nu-şi expuneau deloc pielea. De ce ?* M-am zbătut fără vlagă, dar doi dintre ei m-au ţinut strâns, încercând să apropie un dispozitiv metalic de faţa mea. L-am împins îndărăt.

Sepia apăru din depărtarea translucidă, abia vizibilă în apa însorită, şi am simţit primul şoc real de spaimă viscerală. Dacă îi otrăviseră tentaculele, restaurând gena naturală a speciei modificate genetic, eram ca şi morţi. M-am eliberat îndeajuns pentru a mă răsuci şi i-am zărit pe ceilalţi trei scafandri agitându-se în jurul lui Kuwale, încercând s-o ţină nemişcată.

Unul dintre cei care mă capturaseră îmi agită un dispozitiv înaintea ochilor. Era un regulator ataşat la un furtun de aer. M-am întors să-l privesc; de-abia îi puteam distinge chipul prin vizor, deşi **Martor** recunoscu imediat altă ţintă. Furtunul se cupla la o butelie de pe spatele scufundătorului. N-aveam de unde şti ce conţinea butelia, însă chiar dacă era ceva dăunător, mă găseam la numai câteva minute de înec.

Ochii scafandrului păreau să spună: *E decizia ta. Da, sau nu?*

M-am uitat din nou în jur. Acum, Kuwale avea braţele legate la spate – cedase şi acceptase gazul necunoscut. Mă simţeam încă slăbit de pe urma toxinelor şi abia puteam respira. Nu aveam nicio şansă de scăpare.

I-am lăsat să-mi lege mâinile, apoi am deschis gura şi am muşcat puternic tubul regulatorului. Am inhalat recunoscător aerul, oscilând între panică şi uşurare. Dacă ar fi dorit să ne omoare, ne-ar fi înjunghiat deja cu un cuţit de pescuit… dar nu mă simţeam încă pregătit pentru alternativă.

Molusca se apropie şi scafandrii înotară spre ea, trăgându-ne în urma lor. Am vrut să-mi acopăr faţa cu palmele, dar n-am izbutit. Nodul de tentacule transparente al sepiei se desfăcu în jurul nostru, zbătându-se precum topologiile patologice ale protospaţiului, precum vidul înviat.

Apoi plasa se strânse etanş.

21

Toxinele sepiei erau iritante, dar nu dureroase. Cel puţin, făceau transportul suportabil, relaxând muşchii încordaţi de repulsie şi claustrofobie, atenuând senzaţia de a fi înghiţit de viu. Creatura era probabil o specie comercială, nu arma modificată genetic pe care mi-o imaginasem. Cu întârziere, am pornit să înregistrez; ochii mă usturau de sare, dar dacă-i închideam mă apuca ameţeala. Îi zăream pe Kuwale şi pe scafandrii care o păzeau, neclari, ca prin sticlă jivrată. Anesteziaţi de toxine, înveliţi în gelatină transparentă, înaintam prin apa luminoasă.

Crezusem că vom fi ridicaţi în văzduh şi trântiţi fără ceremonie pe punte, aidoma prăzii pe care o văzusem descărcată anterior. În loc să se întâmple aşa ceva, cineva relaxă sepia cu un baston hormonal în timp ce ne aflam în apă, iar scafandrii ne traseră peste copastie, suind pe o scară de frânghie. Pe punte, **Martor** identifică alte trei feţe. Nimeni nu vorbi cu noi, iar eu continuam să mă simt prea ameţit ca să găsesc o întrebare inteligentă. Femeia care-mi oferise regulatorul îmi legă picioarele, apoi mâinile, deja încătuşate, de ale lui Kuwale, fixându-ne spate în spate. Un alt scufundător ne luă notepadurile, ne înconjură cu o bucată de năvod non-viu, strecurând-o pe la subsuori, după care o agăţă de vinci şi ne coborî într-o cală goală. Când închiseră chepengul, am rămas în beznă totală.

Am simţit părăsindu-mă paralizia biochimică; duhoarea algelor putrezite părea să ajute. Am aşteptat-o pe Kuwale să ofere o apreciere a situaţiei noastre; după câteva minute de

tăcere am rostit:

– Le cunoşti toate feţele... ei ştiu codurile tale de comunicare. Acum spune-mi cine câştigă războiul spionajului.

En se foi cu nervozitate.

– N-o să-ţi spun decât atât: nu cred că trebuie să ne aşteptăm la ceva rău din partea lor. Sunt moderaţi, nu vor decât să nu le stăm în cale.

– Şi, în tot acest timp, ei ce vor face?

– O vor ucide pe Mosala.

Duhoarea mă ameţise; efectul sărurilor de trezire îşi depăşise utilitatea, jucând acum un rol complet opus.

– Dacă moderaţii vor s-o ucidă pe Mosala, ce intenţii au extremiştii?

Kuwale nu răspunse.

Am rămas tăcut o clipă, privind în întuneric. Când ne aflam pe docuri, en insistase că ameninţarea lui Mosala nu avea nicio legătură cu tehnoliberarea. Apoi am continuat seria întrebărilor:

– Ai putea să-mi clarifici un detaliu al doctrinei Antrocosmologice?

– Nu.

– Dacă Mosala moare înainte de a deveni Cheia de Boltă... nu se întâmplă nimic, nu se schimbă nimic, aşa-i? Altcineva îi va lua locul – în cele din urmă – altfel noi nici măcar n-am mai fi aici discutând despre asta.

Niciun răspuns.

– Cu toate acestea, continui să crezi că ai o anumită responsabilitate în ceea ce priveşte siguranţa ei? *De ce?* (M-am blestemat în gând; răspunsul fusese în faţa ochilor mei încă de când vorbisem cu Amanda Conroy.) Oamenii aceştia *nu* sunt duşmanii politici ai cuiva care se întâmplă să fie o Cheie potenţială, nu-i aşa? Ei reprezintă un afront viu adus fiecărui Antrocosmolog de curent principal, deoarece v-au furat ideile şi le-au extrapolat până la concluziile lor logice. Ei sunt AC-i ca şi tine, atâta doar că au decis că n-o *doresc* pe Violet Mosala drept creator al Universului.

– Nu este o „concluzie logică”! şuieră Kuwale pe un ton veninos. Încercarea de a alege Cheia este o nebunie. Universul există deoarece Cheia *este dată.* Tu ai încerca să schimbi Big Bang-ul?

– Nu. Însă acest act al creaţiei nu s-a petrecut deocamdată, nu-i aşa?

– Asta nu contează. Timpul este o parte din ceea ce se creează. Universul există – acum! – fiindcă Cheia *îl va crea.*

– Totuşi, am insistat, lucrurile se pot schimba, nu? În clipa de faţă, nimeni nu ştie exact care TU e adevărată.

Kuwale se foi din nou; i-am putut simţi corpul încordându-se de enervare.

– Ăsta-i modul greşit de a privi lucrurile! Cheia este dată! TU este fixată!

– Nu te obosi să aperi curentul principal în faţa mea. Eu consider că toţi sunteţi la fel de mărginiţi. Încerc doar să depistez versiunea cea mai periculoasă. Nu crezi că am dreptul să ştiu cu ce ne confruntăm?

Am putut-o auzi respirând mai lent, căutând să se calmeze. După aceea, explică fără tragere de inimă:

– Ei consideră că identitatea Cheii este determinată, prestabilită… alături de toate celelalte evenimente din istorie, incluzând uciderea oricăror „rivali”. Dar determinismul nu îndepărtează iluzia puterii – ai cunoscut vreodată un fatalist islamist care să fie pasiv? Nu este ca şi cum mâna Domnului ar coborî din ceruri şi s-ar asigura că ei vor cruţa Cheia – sau cine ştie ce improbabilă conspiraţie a soartei le va zădărnici planurile, dacă se vor lega de fizicianul fals. Nu este necesară o intervenţie supranaturală, atunci când întregul Univers şi tot ceea ce conţine el nu-i decât o conspiraţie care explică existenţa Cheii. Pe oricine ar ucide, şi din oricare motiv, ei *nu pot greşi.*

Aşadar, dacă-i ucid pe toţi rivalii teoreticianului unei TU care se bucură de favorurile lor, *acea TU* trebuie să aducă Universul în existenţă. Şi fie că, într-adevăr, au ales sau nu ceva, rezultatul este acelaşi. TU pe care o doresc şi TU pe care o capătă vor sfârşi prin a fi identice.

Am priceput cu întârziere.

– Sunt şi în Kyoto, aşa-i? Crezi c-au ajuns la Nishide… de aceea este bolnav? Şi au ucis-o şi pe Sarah, înainte de a-i putea da în vileag?

– Cel mai probabil.

– Aţi anunţat poliţia din Kyoto? Aveţi oameni, acolo…? (M-am oprit; nu-mi putea spune ce contramăsuri luaseră când eram, mai mult ca sigur, ascultaţi.) Oricum, am continuat obosit, ce-i atât de minunat în TU a lui Buzzo?

– Ei cred că lasă deschisă şansa de acces spre alte universuri, însămânţate din protospaţiu de alte Big Bang-uri! răspunse

Kuwale pe un ton dispreţuitor. Atât Mosala, cât şi Nishide resping complet ipoteza asta: sigur că da, pot exista şi alte universuri, însă inaccesibile. Găuri negre, găuri de viermi, în TU ce le aparţin, toate duc înapoi la acest unic cosmos.

– Şi doresc să-i ucidă pe Mosala şi pe Nishide… pentru că nu le ajunge un *singur* univers?

– Gândeşte-te la infinitele bogăţii pe care le-am abandona, protestă Kuwale cu un rânjet sardonic, dacă am opta pentru un cosmos independent. Priveşte lucrurile în perspectivă. Încotro vom fugi, când va veni Marele Final? Una sau două vieţi reprezintă un preţ mic pentru viitorul întregii omeniri, nu crezi?

M-am gândit din nou la Ned Landers, cel care încercase să iasă din rândurile rasei umane pentru a-i prelua controlul. Nu puteai *ieşi din Univers…* dar definirea fiecărui teoretician TU de către Antrocosmologie, urmată apoi de alegerea propriului creator, se apropia destul de mult de versiunea respectivă.

– Poate că Mosala are dreptate să ne dispreţuiască, rosti Kuwale suspinând, dacă aici ne-au adus ideile noastre.

Nu aveam de gând să susţin contrariul.

– Ea ştie? Ştie că există AC-i care vor s-o ucidă?

– Ştie şi nu ştie.

– Asta ce vrea să însemne?

– Am încercat s-o avertizăm. Ea detestă însă atât de mult până şi curentul principal, încât nu vrea să ia ameninţarea în serios. Crede… că ideile rele n-o pot atinge. Dacă Antrocosmologia nu este decât o superstiţie, atunci n-are puterea să-i facă rău.

– Spune-i asta lui Giordano Bruno!

Ochii mi se adaptau la întuneric; în depărtare, puteam distinge o dâră slabă de lumină pe podeaua calei.

– M-am înşelat eu, am continuat, sau până acum am discutat despre cei pe care-i numeşti *moderaţi?* (Kuwale nu răspunse, dar am simţit-o mişcându-se, înmuindu-se brusc, ca într-o finală recunoaştere în faţa ruşinii.) Dar extremiştii ce cred? Ia-o încetişor, dar spune-o acum. Nu mai vreau şi alte surprize.

– Se poate zice, mărturisi Kuwale, că ei… hibridizează cu Sectele Ignoranţei. Continuă să rămână AC-i, în sensul cel mai larg al termenului: cred că Universul *este explicat pentru a exista.* Totodată, însă, mai cred că e posibil – şi chiar de dorit – să ai un univers lipsit de orice TU, fără o ecuaţie finală ori un şablon unificator. Fără niveluri mai profunde, fără legi definitive,

fără interziceri de nezdruncinat. Fără sfârşit, în ceea ce priveşte posibilitatea *transcendenţei.*

Dar unica modalitate pentru a garanta asta… este să-i omoare pe toţi cei care pot deveni Cheia de Boltă.

Hainele mele păreau să fi ajuns la un punct de echilibru cu aerul umed din cală, la cel mai inconfortabil nivel de umiditate posibil. Trebuia să urinez, dar m-am abţinut, în numele demnităţii, sperând că voi fi capabil să apreciez corect dacă problema devenea periculoasă. Mi-am amintit de astronomul Tycho Brahe, care murise după o ruptură a vezicii urinare în timpul unui banchet, fiindcă fusese prea stânjenit ca să se ridice de la masă.

Dâra de lumină de pe podea nu se mişcă, dar crescu treptat în intensitate, apoi păli iarăşi, pe măsură ce orele treceau. Zgomotele ce răzbăteau în cală însemnau prea puţin pentru mine; scârţâieli şi zornăieli aleatorii, paşi şi voci înăbuşite. Se auzeau şi bâzâituri îndepărtate, precum şi duduituri, unele constante, altele intermitente; fără îndoială, un entuziast al navigaţiei ar fi putut identifica un motor magneto-hidrodinamic, propulsând spre înapoi jeturi de apă oceanică, folosind magneţi superconductori, însă eu n-aş fi putut sesiza diferenţa între accelerarea maximă şi duşul făcut de un membru al echipajului.

– Cum poate cineva deveni Antrocosmolog, când nimeni nu ştie de existenţa voastră? am întrebat.

Cum Kuwale nu răspundea; am înghiontit-o cu umărul.

– Nu dorm.

Părea mai deprimată decât mine.

– Atunci vorbeşte-mi… simt că înnebunesc. Cum vă recrutaţi noii membri?

– Pe reţele există grupuri de discuţii ale unor teme asociate: zonele periferice ale cosmologiei, metafizica informaţiei… Noi participăm la ele, fără să dezvăluim prea multe, dar îi abordăm pe oameni individual, dacă par înţelegători şi demni de încredere. Cineva, undeva, reinventează Antrocosmologia de două-trei ori pe an. Nu încercăm să convingem pe nimeni că-i adevărată, însă dacă ajung singuri la aceleaşi concluzii, îi lăsăm să afle că există şi alţii asemenea lor.

– Şi cei care nu aparţin curentului principal procedează la fel?

Îşi culeg oamenii de pe reţele?

– Nu. Sunt cu toţii trădători. Iniţial au fost alături de noi.

– Aha…

Nu era de mirare că membrii curentului principal se simţeau obligaţi s-o protejeze pe Mosala. Practic, curentul principal al Antrocosmologiei îi recrutase pe posibilii ei ucigaşi.

– E trist, şopti Kuwale. Unii din ei se consideră cu adevărat tehnoliberatori finali: luând ştiinţa în propriile lor mâini, refuzând să fie striviţi de teoria altcuiva, refuzând să n-aibă nimic de spus în această privinţă.

– Mda, foarte democratic, n-am ce zice! S-au gândit vreodată să ţină alegeri pentru postul de Cheie, în loc să-i ucidă pe toţi candidaţii rivali ai propriului lor pretendent?

– Şi să renunţe la putere? Nu cred. Muteba Kazadi avea o versiune „democratică” a Antrocosmologiei, care nu implica asasinarea nimănui. Cu toate acestea, nu putea fi înţeleasă de nimeni. În plus, nu cred că el stăpânea îndeajuns de multă matematică încât s-o pună în aplicare.

Am izbucnit în râs, uluit.

– *Muteba Kazadi* a fost AC?

– Bineînţeles.

– Nu cred că Violet Mosala ştie chestia asta.

– Eu cred că Violet Mosala nu ştie decât ceea ce *nu vrea* să ştie.

– Hei, fii mai respectuos cu divinitatea ta!

Ambarcaţiunea se clătină uşor.

– Ne deplasăm? Sau tocmai ne-am oprit?

Kuwale ridică din umeri. Balastul adaptabil făcea orice călătorie atât de lină încât era aproape imposibil să apreciezi ce se întâmpla; de când ne aflam la bord, nu simţisem lovitura vreunui val şi cu atât mai puţin subtilele acceleraţii ale deplasării.

Am continuat cu întrebările:

– Tu personal îi cunoşti pe vreunul din indivizii ăştia?

– Nu. Toţi au părăsit curentul principal înainte de venirea mea în rândurile mişcării.

– Deci nu poţi fi avea nicio certitudine în privinţa *moderaţiei lor…*

– N-am nicio îndoială referitoare la facţiunea căreia îi aparţin. Şi dacă doreau să ne omoare, am fi fost deja morţi.

– Probabil că există locuri bune şi locuri mai puţin bune pentru

azvârlirea cadavrelor. Locuri unde deversările ilegale au mai puţine şanse de a fi aduse la ţărm… calculabile cu orice software de navigaţie marină cât de cât decent.

Vasul se clătină din nou, apoi ceva izbi coca; rezonă de jur împrejur, făcând să-mi vibreze dinţii. Am aşteptat, încordat. Sunetul se stinse, fără a-i urma ceva.

M-am străduit să umplu liniştea.

– Din ce ţară eşti? Nu-ţi pot identifica accentul.

– Ai fi greşit, chiar dacă ai fi putut, emise Kuwale un râs obosit. M-am născut în Malawi, dar am plecat de acolo la vârsta de optsprezece luni. Părinţii mei sunt diplomaţi comerciali. Am călătorit prin toată Africa, America de Sud, Caraibe…

– Ei ştiu că te afli pe Nonstat?

– Nu. Ne-am despărţit cu cinci ani în urmă. Când am migrat. La asexuali.

– Acum cinci ani? Câţi ani ai?

– Şaisprezece.

– Nu era cam devreme pentru operaţie?

Continuam să avansez pe ghicite; totuşi, majoritatea familiilor nu se despărţeau doar în urma unei androginii superficiale.

– Nu şi în Brazilia.

– Ei n-au putut fi de acord?

– N-au înţeles, rosti cu amărăciune en. Tehnoliberare, asex… toate lucrurile importante pentru mine erau lipsite de sens pentru ei. După ce mi-am făurit o gândire proprie, au început să mă trateze ca pe un fel de… extraterestru de pripas. Ei avuseseră parte de o educaţie aleasă, erau extrem de bine plătiţi, sofisticaţi, cosmopolitani… tradiţionalişti. Indiferent unde s-ar fi dus, rămâneau legaţi de Malawi… şi de o anumită pătură socială, cu toate valorile şi prejudecăţile ei. Eu nu aveam o ţară de baştină. Eram liber. Râse şi continuă. Călătoriile dovedesc invarianţii; aceleaşi ipocrizii, repetându-se iarăşi şi iarăşi. Înainte de a împlini paisprezece ani, trăisem în treizeci de culturi diferite şi ajunsesem la concluzia că *sexul* era pentru conformiştii obtuzi.

Ultima afirmaţie aproape că m-a buimăcit. Am întrebat precaut:

– Te referi la sex ca gen, ori ca act sexual?

– La ambele.

– Unii oameni au nevoie de amândouă. Nu doar din punct de vedere biologic, ştiu că voi puteţi anula asta. Dar… pentru nevoia de identitate. Pentru respectul de sine.

Kuwale pufni, considerând probabil remarca amuzantă.

– Respectul de sine este un produs de larg consum inventat de sectele de dezvoltare personală din secolul douăzeci. Dacă doreşti respect de sine – sau un centru emoţional – du-te în Los Angeles şi cumpără-l. Continuă pe un ton mult mai înţelegător: Ce se-ntâmplă cu voi, occidentalii? Uneori, am senzaţia că toată psihologia preştiinţifică a lui Freud şi Jung – ca şi regurgitările ei lansate pe piaţa S.U.A. – v-a afectat în asemenea măsură limbajul şi cultura, încât nici măcar nu vă mai puteţi gândi la propriile persoane decât în termeni sectanţi. Iar acum fenomenul s-a înrădăcinat în aşa hal, că nu vă mai daţi seama când o faceţi.

– Poate că ai dreptate.

Începusem să mă simt eu însumi incredibil de bătrân şi de tradiţionalist. În cazul în care Kuwale reprezenta viitorul, generaţia de după en avea să depăşească cu totul înţelegerea mea. Ceea ce probabil că nu era un lucru chiar atât de rău, deşi rămânea o realizare dureroasă.

– Dar atunci cu ce înlocuieşti psihobolboroselile occidentale? am continuat eu. Aproape că pot înţelege asexul şi tehnoliberarea, dar care este marea atracţie a Antrocosmologiei? Dacă doriţi o doză de reasigurare cosmică, de ce nu optaţi măcar pentru o religie care să includă promisiunea vieţii de apoi?

– Ar trebui să te alături ucigaşilor de pe punte, dacă îţi închipui că poţi alege ce-i adevărat şi ce nu.

Am rămas cu ochii îndreptaţi înainte, scrutând bezna calei. Dâra slabă de lumină pălea rapid; se părea că urma să petrecem o noapte friguroasă aici. Vezica îmi era pe punctul de a exploda, totuşi mi-era greu să mă conving că trebuia să mă uşurez. De fiecare dată când crezusem că, în sfârşit, îmi acceptasem corpul şi tot ceea ce ţinea de funcţionarea lui, infernul smucea din nou lesa. Nu acceptasem nimic. Trăsesem doar cu ochiul pentru o clipită sub suprafaţă şi acum voiam să îngrop tot ceea ce aflasem, să continui ca şi cum nu s-ar fi schimbat nimic.

– Adevărul este lucrul pe care-l poţi impune, am spus.

– Nu, acela este jurnalismul. Adevărul este lucrul de care nu poţi scăpa.

Am fost trezit de raza unei lanterne care-mi poposise pe chip, apoi cineva tăie cu un cuţit laminat cu enzime plasa din polimeri

ce mă ţinea legat de Kuwale. Era atât de frig încât trebuia să fie în zori. Am clipit şi m-am înfiorat, orbit de lumină. Nu-mi puteam da seama câte persoane erau, cu atât mai puţin ce arme aveau. Am rămas perfect nemişcat, pornind de la presupunerea că orice altceva mi-ar fi putut aduce un glonţ în creier.

Am fost atârnat în vinci cu ajutorul unei curele grosolane, apoi lăsat suspendat în aer, în timp ce trei indivizi au părăsit cala pe o scară de frânghie, fără să-l ia şi pe Kuwale. Am privit în jur, la puntea scăldată de razele lunii şi la oceanul ce se întindea cât vedeam cu ochii. Gândul de a mă îndepărta de Nonstat îmi îngheţa sângele; dacă exista vreo speranţă de ajutor, cu siguranţă că aceasta nu se putea găsi decât pe insulă.

Răpitorii trântiră chepengul la loc, după care mă coborâră, îmi dezlegară picioarele şi mă împinseră spre o cabină aflată în celălalt capăt al ambarcaţiunii. După câteva rugăminţi, mi-au permis să mă opresc şi să urinez peste bord; pentru câteva secunde, am fost atât de copleşit de recunoştinţă încât aş fi fost de acord s-o omor eu însumi pe Violet Mosala cu mâinile goale, dacă mi-ar fi cerut-o cineva.

Cabina era ticsită cu ecrane şi echipamente electronice. Până acum nu mai călcasem pe un vas de pescuit, dar toate acestea păreau exagerate, deoarece o flotilă medie putea fi condusă de un singur microcip.

Am fost legat de un scaun în mijlocul cabinei. Alte patru persoane se găseau de faţă; **Martor** identificase deja două – numerele trei şi cinci în galeria portretelor lui Kuwale – dar nu le recunoscuse pe celelalte, două femei cam de vârsta mea. Le-am înregistrat chipurile, atribuindu-le numere: nouăsprezece şi douăzeci.

Fără să mă adresez cuiva anume, am rostit:

– Ce au fost zgomotele acelea de mai devreme? Crezusem că am eşuat.

– Am fost atacaţi, răspunse Trei. Ai scăpat ce-a fost mai interesant. Era un umasc caucazian, cu muşchi proeminenţi, având caractere chinezeşti tatuate pe ambele antebraţe.

– Atacaţi de cine?

Îmi ignoră întrebarea, cu o nepăsare puţin exagerată; deja spusese prea multe.

Douăzeci aşteptase în cabină sosirea mea; acum prelua conducerea.

– Nu ştiu ce aiureli ţi-a spus Kuwale. Fără îndoială, ne-a

descris drept fanatici turbaţi.

Era o negresă înaltă, zveltă, cu accent francofon.

– Nu, mi-a spus că sunteţi moderaţi. N-aţi ascultat?

Clătină din cap, mimând uimirea, de parcă ar fi fost de la sine înţeles că trasul cu urechea era mai prejos de demnitatea ei. Avea un aer de autoritate calmă ce mă vlăguia; mi-o puteam închipui instruindu-i pe ceilalţi să facă aproape orice şi menţinând în acelaşi timp o atitudine de justeţe absolută.

– „Moderaţi”, totuşi „eretici”, desigur.

– Şi cum v-aţi aştepta să vă denumească ceilalţi AC-i? am întrebat obosit.

– Lasă-i pe ceilalţi AC-i. Ar trebui să judeci singur… odată ce ai auzit toate amănuntele.

– Cred că aţi distrus orice şansă pentru o opinie favorabilă atunci când m-aţi infectat cu holera voastră improvizată.

– Nu te-am infectat noi.

– Nu? Cine atunci?

– Aceiaşi care l-au infectat pe Yasuko Nishide cu o rădăcină naturală şi virulentă de pneumococ.

M-am simţit străbătut de un fior. Nu ştiam dacă era cazul s-o cred, dar se potrivea cu descrierea făcută de Kuwale extremiştilor.

– Acum înregistrezi? întrebă Nouăsprezece.

– Nu.

Era purul adevăr; deşi le înregistrasem chipurile, încetasem filmarea cu ore în urmă, în cală.

– Atunci începe. Te rog!

Nouăsprezece arăta ca o scandinavă şi avea un accent corespunzător; se părea că fiecare facţiune AC era implacabil internaţionalistă. Cinicii care pretind că oamenii care formează prietenii transglobale pe reţele nu se întâlnesc niciodată în carne şi oase greşesc, bineînţeles. Nu-i nevoie decât de un motiv suficient de bun pentru ca aşa ceva să se întâmple.

– De ce?

– Te afli aici pentru a realiza un documentar despre Violet Mosala, nu? Nu doreşti să relatezi întreaga poveste, până la sfârşit?

– Moartea lui Mosala, explică Douăzeci, va declanşa în mod sigur o reacţie puternică şi noi va trebui să ne ascundem. Nu ne interesează martiriul, dar nici nu ne temem să fim identificaţi, după terminarea misiunii. Nu ne ruşinăm de ceea ce facem aici –

nu avem niciun motiv! Şi dorim ca un individ obiectiv, nepartizan, demn de încredere, să prezinte lumii istoria văzută din punctul nostru de vedere.

M-am holbat la negresă. Vorbele ei sunau extrem de sincer; sesizasem chiar şi un ton ceremonios de scuză, ca şi cum ar fi solicitat o favoare uşor necuviincioasă.

M-am uitat spre ceilalţi. Trei mă privea cu o nonşalanţă studiată. Cinci moşmondea la aparate. Nouăsprezece îmi răspunse uităturii, fără să se clintească în solidaritatea ei.

– Nici gând! am replicat. Nu fac cine-verité despre crime.

Era o replică frumoasă; dacă nu mi-aş fi amintit de interogarea lui Daniel Cavolini chiar în clipa când o rostisem, m-aş fi putut simţi satisfăcut preţ de câteva ore bune.

Douăzeci mă contrazise cu politeţe:

– Nimeni nu se aşteaptă de la tine să filmezi moartea lui Mosala. Ar fi inutil şi în acelaşi timp de prost gust. Noi dorim doar să explici audienţei tale *de ce* era necesară moartea ei.

Începeam să pierd controlul asupra realităţii. În cală, anticipasem torturi. Îmi imaginasem în detaliu procesul prin care urma să arăt ca o plauzibilă victimă a atacului unui rechin.

În niciun caz, însă, nu mă aşteptasem la aşa ceva. M-am căznit să vorbesc fără şovăieli.

– Nu mă interesează un interviu exclusiv cu ucigaşii subiectului meu. (Mi-a trecut prin minte că jumătate din directorii de la SeeNet nu mi-ar fi iertat niciodată aceste cuvinte, dacă ar fi aflat că le rostisem.) De ce nu plătiţi un spaţiu publicitar pe TechnoLalia? Sunt sigur că audienţa lor v-ar acorda votul cu ochii închişi, dacă aţi sublinia că a fost nevoie s-o ucideţi pe Mosala pentru a păstra posibilitatea *călătoriei prin găuri de vierme în alte universuri.*

Douăzeci se încruntă, simţindu-se pe nedrept denigrată.

– Ştiam eu că Kuwale îţi spune minciuni. Asta ţi-a zis?

Începusem să ameţesc, devenind tot mai neîncrezător; grija ei obsedantă exact faţă de proprietăţile greşite era ireală. Am răcnit:

– Nu contează care Dumnezeii mă-sii e *motivul!*

Am încercat să întind braţele, ca s-o implor să revină la realitate, dar le aveam ferm legate de spătarul scaunului.

– Nu ştiu…, am rostit paralizat, poate credeţi că Henry Buzzo este o persoană cu mai multă prestanţă, că are un stil mai prezidenţial. O manieră iehovistă corespunzătoare… Sau poate

consideraţi că ecuaţiile lui sunt mai elegante…

Am fost cât pe aici să le spun ce aflasem de la Mosala, şi anume că metodologia lui Buzzo era complet eronată; candidatul lor favorit nu putea niciodată să fie Cheia de Boltă.

– Oricum, nu-mi pasă, am adăugat. Tot crimă se numeşte.

– Dar nici vorbă de aşa ceva! E autoapărare.

M-am răsucit. Glasul venise dinspre uşa cabinei,

Helen Wu îmi susţinu privirea şi explică, adoptând o mină tristă:

– Găurile de vierme n-au nicio legătură cu asta. Buzzo n-are nicio legătură cu asta. Dar dacă noi nu intervenim, în curând Violet va deţine puterea şi ne va ucide pe toţi.

22

După ce Helen Wu intră în cabină, am înregistrat totul. Nu pentru SeeNet. Pentru Interpol.

– Am făcut tot ce mi-a stat în puteri ca să încerc s-o îndrum spre un teren mai sigur, insistă Wu pe un ton solemn. M-am gândit că dacă înţelege încotro se îndreaptă, îşi va schimba metodele… din considerente ştiinţifice normale. De dragul unei teorii cu *conţinut fizic* – ceea ce aşteaptă majoritatea egalilor ei de la o TU. Ridică braţele, într-un gest de disperare: Nimic n-o opreşte pe Violet! Ştii asta. A absorbit toate criticile pe care i le-am adus… şi le-a transformat în virtuţi. N-am reuşit decât să înrăutăţesc lucrurile.

– Nu mă aştept, interveni Douăzeci, ca Amanda Conroy să înceapă măcar să prezinte o imagine adevărată a bogăţiei *cosmologiei informaţionale.* Ce ţi-a descris ea? Un singur model: o Cheie creând un univers perfect – lipsit pentru totdeauna de efecte observabile, violând TU? Fără nicio posibilitate de a vedea mai departe, spre metafizica de la bază?

– Aşa-i.

Renunţasem la ideea de a mă arăta furios; cea mai bună strategie mi se părea acceptarea de a le cânta în strună, lăsându-i să se autoacuze cât doreau, nutrind în continuare

speranţa că puteam avea o şansă s-o avertizez pe Mosala.

– Aceea nu-i decât o posibilitate, dintre multe milioane. Şi este la fel de simplistă ca şi primele modele cosmologice ale Relativităţii Generale din anii ’20 ai secolului trecut: universuri perfect omogene, prozaice şi goale, aidoma unor gigantice baloane de jucărie. Erau studiate numai fiindcă altceva mai plauzibil era prea greu de analizat din punct de vedere matematic. Nimeni n-a crezut vreodată că ele descriau realitatea.

Wu prelua ştafeta.

– Conroy şi prietenii ei nu sunt savanţi, ci diletanţi entuziaşti. Ei au înhăţat prima soluţie întâlnită şi au decis că reprezenta tot ceea ce-şi doreau.

Habar n-aveam cu ce se ocupau ceilalţi, totuşi Wu avea o carieră, o viaţă confortabilă, pe care le călca în picioare sub ochii mei. Poate că energia intelectuală pe care o dedicase Antrocosmologiei o costase deja întregul succes pe care l-ar fi putut înregistra cu MET… dar acum sacrifica pur şi simplu totul.

– Acel tip de cosmos stabil, perfect, nu-i imposibil, dar depinde cu totul de structura teoriei. Evenimentele fizice observabile şi metafizica informaţională de la baza lor pot fi garantate ca independente şi separabile doar în anumite condiţii restrictive riguroase. Lucrările lui Mosala dovedesc încălcarea acelor condiţii în modul cel mai periculos cu putinţă.

Wu mă fixă îndelung cu privirea, parcă încercând să judece dacă reuşise sau nu să sublinieze gravitatea situaţiei. Nimic din comportamentul ei nu trăda vreo urmă de paranoia sau fanatism; oricât de grav ar fi greşit, mi se părea la fel de serioasă ca un savant implicat în Proiectul Manhattan, îngrozit la gândul că prima testare a bombei atomice ar fi putut declanşa o reacţie atmosferică în lanţ care să cuprindă toată lumea.

Probabil că păream suficient de consternat; se răsuci către Cinci şi spuse:

– Arată-i.

După aceea, părăsi cabina. Am încercat un gol în stomac.

– Unde s-a dus?

Înapoi pe Nonstat, cu alt vas? Niciunul dintre cei prezenţi nu avea ocazii mai bune decât Wu de a se apropia de Mosala. Mi le-am reamintit străbătând recepţia hotelului, râzând, aproape braţ la braţ.

– Helen ştie deja prea multe despre TU a lui Mosala, explică

Nouăsprezece, şi prea multă cosmologie informaţională. Acumularea suplimentară de cunoştinţe poate determina o combinaţie periculoasă, aşa încât ea nu mai participă la şedinţele în care discutăm ultimele rezultate. Nu are rost să riscăm.

I-am acceptat spusele fără să scot un cuvânt. Izolarea obsesivă a AC-ilor depăşea cu mult teama lui Conroy faţă de ridiculizarea din partea mass-media, ori de nevoia de a plănui asasinate în taină. Ei credeau cu adevărat că ideile lor erau la fel de letale ca nişte arme fizice.

Auzeam oceanul clipocind blând în jur, dar hublourile reflectau doar scena dinăuntru. Imaginea mea semăna cu altă persoană: părul zbârlit în mod ciudat, ochii adânciţi în orbite, contextul cu totul nelalocul său. Mi-am imaginat ambarcaţiunea staţionând, cabina – o insuliţă de lumină în beznă. Am tras încetişor de mâini, apreciind tăria polimerului ce-mi lega încheieturile şi topologia nodului. Nu s-a slăbit deloc, nu s-a clintit. De când fusesem trezit şi ridicat deasupra punţii, fusesem pur şi simplu bolnav de groază, dar şi din cauza imobilizării şi a lipsei de igienă... Însă pentru o clipă mă cuprinsese senzaţia că limpezimea salonului de spital ar fi revenit. Lumea pierduse orice pretenţie de înţeles: era lipsită de confort, de mistere, de ameninţări.

Cinci – un italian de vârstă mijlocie – îşi termină lucrul la aparatele electronice şi mi se adresă nervos, de parcă îl fixasem cu un reflector de o mie de waţi şi-i băgasem în ochi o cameră de filmat de prin anii 1950:

– Aceasta este cea mai recentă rulare pe supercalculator bazată pe tot ce a publicat Mosala până acum. Din motive evidente, am evitat să încercăm extrapolarea unei TU, însă e posibil să aproximăm efectele ce ar putea rezulta în urma încheierii teoriei.

Cel mai mare display din cabină, un ecran lat de aproape cinci metri şi înalt de trei, se aprinse brusc. Imaginea de pe el semăna cu o ţesătură complexă din fire subţiri, multicolore. Nu văzusem nimic similar la conferinţă; aceasta nu era spuma viermuitoare, anarhică a vidului cuantic. Aducea mai degrabă cu un ghem compact de şnur din neon luminos, care fusese lucrat pe rând de Escher şi Mandelbrot[36], cu o deosebită grijă, de-a lungul câtorva

[36] Benoit B. Mandelbrot (n. 1924), matematician, savant şi profesor american de origine poloneză, autorul teoriei fractalilor (n. trad.).

secole. Existau simetrii ascunse în alte simetrii, noduri în noduri, detalii şi şabloane ce captau privirea, dar prea complicate şi convolute pentru a fi urmate până la un punct final.

– Acesta nu este protospaţiul, nu-i aşa? am întrebat.

– Nici gând. (Cinci mă privi nesigur, parcă suspectând că ignoranţa mea s-ar fi putut dovedi insurmontabilă.) Este o hartă aproximativă a spaţiului informaţional în clipa când Cheia „devine” Cheie. Noi denumim această configuraţie iniţială „Aleph”.

N-am comentat, aşa încât bărbatul continuă, vădit nemulţumit, ca şi când ar fi fost silit să recurgă un limbaj pentru copii:

– Consideră-l ca un instantaneu al *Big Bang-ului Explicativ.*

– Acesta e punctul de pornire... pentru tot? Premisa unui întreg univers?

– Da. Ce te surprinde? Big Bangul primordial, fizic, este cu câteva ordine de mărime mai simplu: el poate fi caracterizat prin numai zece numere. Aleph conţine de o sută de milioane de ori mai multă informaţie. Ideea creării de galaxii şi de ADN din *aşa ceva* e mult mai puţin bizară.

Asta era părerea lui...

– Dacă aşa arată conţinutul craniului lui Violet Mosala, nu seamănă deloc cu vreo hartă cerebrală pe care am văzut-o.

– Am şi sperat asta, replică sec Cinci. Nu este o *scanare anatomică* sau o hartă de funcţiuni neurale, nici măcar o reţea cognitivă simbolică. Neuronii Cheii, ca să nu mai vorbim de craniul său, nici măcar nu există... deocamdată. Aceasta este informaţia pură ce precede în mod logic existenţa *tuturor* obiectelor fizice. „Ştiinţa” şi „memoria” Cheii sunt primordiale. Creierul care le codifică apare ulterior.

Individul gesticulă spre ecran şi ghemul explodă, trimiţând în toate direcţiile fire scânteietoare arcuindu-se prin beznă.

– În mod minim, Cheia este dotată cu o TU şi conştientă atât de propria-i existenţă, cât şi de o mulţime autorizată de observări ale unor rezultate experimentale, personale sau „la mâna a doua”, ce trebuie explicate. Dacă en nu are densitatea informaţională sau schema de organizare pentru a-şi explica în mod compatibil propria existenţă, întregul eveniment ar fi sub-critic: nu ar mai fi implicat niciun univers. Având însă un Aleph suficient de bogat, procesul nu se va opri până la crearea unui întreg cosmos fizic. Desigur, procesul nu „începe” ori „se

opreşte” niciodată în sensul convenţional al termenilor – el nici măcar nu se desfăşoară într-un cadru temporal. Cadrele succesive din această simulare corespund pur şi simplu creşterii din extensia logică, similar etapelor unei demonstraţii matematice, adăugând straturi succesive de consecinţe unui set iniţial de premize. Istoria Universului este încastrată în acele consecinţe, cum ar fi... succesiunea unei crime, asamblată prin pură deducţie, din dovezile găsite la locul faptei.

Pe măsură ce vorbea, şabloanele pe care le întrevăzusem pe suprafaţa lui „Aleph” se ţeseau şi se re-formau în „vidul informaţional” înconjurător. Mi se părea că privesc o tapiserie nouă şi ameţitoare creată în fiecare secundă din cea anterioară: fire ţesute suficient de larg pentru a putea fi puţin depărtate şi apoi recombinate de un milion de mâini invizibile. O mie de variaţiuni subtile reproduceau ordinea originală, însă apăreau şi teme noi, surprinzătoare, aparent de nicăieri. Insule fractale întrepătrunse, roşii şi albe, se îndepărtau şi se recombinau, luptând să le cuprindă pe altele şi topindu-se după aceea într-un arhipelag de hibrizi. Uragane cuprinse în alte uragane, violet şi auriu, încolăceau firele şi mai strâns... iar apoi vârtejuri minuscule se roteau în sens invers şi întreaga ierarhie se destrăma. Cioburi mici şi zimţate de argint cristalin difuzau lent prin haos şi ordine, infiltrându-se şi interacţionând cu totul.

– Grafica e foarte frumoasă, am comentat, dar ce ar trebui să însemne în mod precis?

Cinci ezită, după care catadicsi să-mi ofere câteva detalii.

– Asta este vârsta Pământului, îndreptându-se către o valoare definită, pe măsură ce sunt integrate diverse concluzii geofizice şi biologice. Acestea sunt trăsăturile comune ale codului genetic, pe cale de a oferi un set distinct de posibilităţi pentru originile vieţii. Aici, regularitatea de la baza chimiei elementelor...

– Şi voi vă aşteptaţi ca Violet Mosala să cadă într-un soi de transă şi să gândească toate lucrurile acestea imediat după momentul ei apoteotic?

– Nu! pufni el. Toate astea urmează *în mod logic* din conţinutul informaţional al Cheii la momentul Aleph – nu reprezintă nicidecum o prezicere a *proceselor de gândire* ale Cheii. Îţi imaginai că persoana în cauză trebuie să numere de la unu la un trilion, cu voce tare, pentru a crea toate numerele intermediare, înainte ca aritmetica să le poată folosi? Nu. Zero, unu şi adunarea sunt îndeajuns pentru a le *subînţelege* pe toate,

ba chiar şi mai multe. Universul nu diferă în această privinţă. Pur şi simplu, el se dezvoltă din altă sămânţă.

Am aruncat o privire către ceilalţi. Se uitau la ecran cu o fascinaţie tulburată, dar nu zăream nimic similar unei terori religioase. Ar fi putut la fel de bine să urmărească rularea unui model climatic Greenhouse sau simularea impactului unui meteorit. Tăinuirea îi izolase pe oamenii aceştia de orice contestări serioase ale ideilor lor, dar ei păstrau aspectul raţionalităţii. Nu-şi imaginaseră din neant necesitatea uciderii lui Mosala, iar după aceea inventaseră Antrocosmologia pentru a se justifica. Credeau cu adevărat că raţiunea singură îi împinsese către această concluzie insuportabilă.

Şi poate că n-ar fi fost exclus ca aceeaşi logică implacabilă să fie întrebuinţată şi în continuare, pentru a le modifica părerile. Eram un outsider ignorant şi totuşi ei îmi invitaseră ochiul scrutător, ca să explic lumii acţiunile lor. Mă aduseseră aici pentru a-şi susţine cazul în faţa posterităţii, dar dacă le acceptam termenii drept impliciţi şi replicam în acelaşi limbaj… poate că mai exista o şansă redusă de a izbuti să le injectez suficientă îndoială, pentru a-i convinge s-o cruţe pe Mosala.

– Perfect! am început precaut. Implicaţia logică este suficientă: Cheia nu trebuie să gândească fiecare detaliu microscopic. Dar, totuşi, nu-i necesar ca, în cele din urmă, en să se oprească şi, cel puţin, să carteze în totalitate ceea ce implică propria TU? Să se asigure că nu există lucruri neterminate? Asta ar reprezenta o muncă de o viaţă. Poate că această cursă pentru completarea unei TU nu este decât prima etapă în procesul transformării în Cheie. Cum poate fi ceva creat prin explicare, dacă respectiva persoană nu *ştie* că este explicat?

Cinci mă întrerupse nervos:

– O Cheie deţinând o TU este inexplicabilă fără totalitatea istoriei umane şi fără întreaga cunoaştere anterioară. La fel cum fiecare strămoş biologic sau rudă reclamă propria cotă parte de spaţiu şi timp în care să trăiască şi pe care s-o observe – propriul corp, propriul aer şi propria hrană, propriul petec de teren – fiecare predecesor sau contemporan intelectual pretinde propria explicare parţială a Universului. Toate se combină laolaltă într-un mozaic ce îşi are rădăcinile tocmai în Big Bang. Altfel noi nu ne-am mai găsi aici. Dar povara Cheii constă în a ocupa punctul în care toate explicaţiile converg într-un miez îndeajuns de concis ca să fie sesizat de *o singură minte.* Nu pentru a recapitula toată

ştiinţa şi istoria, ci doar pentru a le cifra.

Era inutil. Nu-i puteam bate pe terenul lor; avuseseră la dispoziţie ani întregi în care să examineze obiecţiunile evidente şi să se autoconvingă că le soluţionaseră. Iar dacă nici AC-ii din curentul principal, împărtăşind aceleaşi convingeri, nu-i putuseră clinti, ce speranţe îmi rămâneau mie?

Am încercat altă abordare.

– Sunteţi fericiţi să vă consideraţi simpli participanţi într-o TU visată de un teoretician? Târâţi în acţiune pentru a-l salva de necesitatea inventării unui mod prin care inteligenţa să evolueze spre o specie cu un singur membru?

Cinci mă privi cu milă.

– Acum spui de-a dreptul tâmpenii! Universul nu este *un vis.* Cheia nu reprezintă avatarul unui calculator-zeu adormit dintr-o realitate superioară, ameninţând să se trezească şi să ne uite. Cheia ancorează Universul *din interior.* Altfel, orice lucru devine imposibil.

Un cosmos nu poate avea altă fundaţie solidă decât explicarea coerentă a unui singur observator. Ce ai considera mai puţin eteric decât atât? O TU care este pur şi simplu adevărată – fără motiv? Atunci ce am fi noi? Visul unui protospaţiu nelocuit? Născociri ale imaginaţiei vidului? Nicidecum! Şi asta, din cauză că totul este exact aşa cum pare să fie, indiferent ce s-ar găsi dedesubt. Şi indiferent cine ar fi Cheia, *eu* continui să trăiesc, *eu* continui să fiu conştient – lovi în piciorul scaunului meu – că lumea în care mă aflu e materială. Singurul lucru care contează pentru mine este *s-o păstrez aşa.*

M-am răsucit spre ceilalţi. Trei fixa podeaua; părea stânjenit de inutilitatea încercării de a justifica absolut orice în faţa unei lumi nerecunoscătoare. Nouăsprezece şi Douăzeci mă priveau pline de speranţă, parcă aşteptându-se să pricep cât de stupid eram încăpăţânându-mă să nu le îmbrăţişez ideile.

Cum îi puteam convinge pe aceşti oameni? Eu însumi nu mai ştiam ceea ce era raţional. Se făcea ora trei; mă simţeam jilav, îngheţat de frig, captiv, izolat şi depăşit numeric. Ei deţineau tot jargonul iniţiaţilor, puterea de calcul, grafica elegantă şi retorica binevoitoare. Antrocosmologia poseda toate armele de intimidare necesare – conform lui Întâi Cultura – pentru a fi o ştiinţă, la fel de bună sau de rea ca oricare alta.

– Numiţi-mi un singur experiment pe care-l puteţi face, am rostit, pentru a deosebi această *cosmologie informaţională* de o

TU care este „adevărată pur şi simplu”.

– Iată unul, replică Douăzeci pe un ton calm. Un test empiric. O putem lăsa pe Violet Mosala să-şi termine munca, fără să ne atingem de ea. Iar dacă tu ai dreptate, nu se va întâmpla nimic. Zece miliarde de oameni vor continua să trăiască şi după optsprezece aprilie, cei mai mulţi dintre ei neavând habar că o Teorie Universală a fost încheiată şi anunţată lumii.

– Dar dacă greşeşti..., interveni Cinci şi gesticulă spre ecran – animaţia se acceleră. În mod logic, procesul trebuie să ajungă înapoi până la Big Bang-ul fizic, să stabilească cei zece parametri ai Marii Teorii Universale şi să explice întreaga istorie a Cheii. De aceea durează atât de mult până se calculează simularea. În timp real, însă, *consecinţele observabile* vor începe la câteva secunde după momentul Aleph şi, local cel puţin, ele ar trebui să dureze doar câteva minute.

– Local? Adică pe Nonstat...?

– Adică în Sistemul Solar, care, la rândul lui ar trebui să dăinuie numai câteva minute.

În timp ce vorbea, un petic mic şi întunecat situat în stratul exterior al tapiseriei informaţionale începu să crească. În jurul său se deşira firul explicaţiei, noduri care de fapt nu erau noduri. Am încercat o senzaţie ameţitoare, scârboasă de *déjà vu;* fantezista mea metaforă pentru plângerile lui Wu referitoare la logica circulară a lui Mosala îmi defila în faţă, ca o dovadă elocventă a unei condamnări la moarte.

– Conroy şi „curentul principal”, spuse Cinci, consideră drept axiomatic faptul că fiecare cosmologie informaţională trebuie să fie temporal simetrică, aceleaşi principii fizice rămânând valabile şi după momentul Aleph. *Dar ei greşesc.* După Aleph, TU al lui Mosala va începe să submineze toate principiile fizice implicate iniţial. Se străduieşte din răsputeri să creeze un trecut... doar pentru a ajunge la concluzia că nu are un viitor.

Parcă răspunzând afirmaţiei sale, negreala de pe ecran se lăţi mai rapid.

– Asta nu dovedeşte nimic, m-am împotrivit. Nimic din această aşa-zisă „simulare” n-a fost testat vreodată, aşa-i? Voi nu faceţi altceva decât să rulaţi un set de ecuaţii din teoria informaţională, fără să puteţi şti dacă ele descriu sau nu adevărul.

– Nu există o modalitate prin care să ştim, încuviinţă Cinci. Dar să presupunem că s-ar întâmpla, chiar fără să fie dovedit...

– *De ce ar trebui să se întâmple?* am insistat. Dacă Mosala este Cheia, ea n-are nevoie de *astea* – mi-am smucit mâinile, dorind să pot arăta spre parodia displayului – ca să-şi explice propria existenţă! TU a ei n-o prezice, *n-o permite!*

– Este adevărat. Dar TU a ei nu poate supravieţui propriei exprimări. O poate face Cheia. Îi poate acorda un trecut impecabil. Poate produce douăzeci de miliarde de ani de cosmologie. Însă odată ce a fost definită în mod explicit, se va descompune în matematică pură, în logică pură. Împreună mâinile, încrucişându-şi degetele, apoi le depărtă lent. Nu poţi menţine un univers folosind un sistem care îşi declară propria lipsă de conţinut fizic. Nu mai există… *frecare.* Ecuaţiile sunt lipsite de scânteie.

Înapoia lui, tapiseria se destrăma; sclipitoarele şi complicatele configuraţii de cunoaştere se descompuneau. Nu devorate de entropie, sau oprite şi inversate, ca fuga galaxiilor; pur şi simplu, procesul continua, neabătut, spre un final ce fusese implicit de la bun început. Fiecare rearanjare posibilă a înţelesului fusese extrasă din „nodul” Aleph – cu excepţia ultimei. Nu era câtuşi de puţin un nod, ci o simplă buclă, mergând spre nicăieri. Culorile a o mie de fire explicative diferite codificaseră doar lipsa de conştienţă asupra legăturilor lor ascunse. Iar universul care se autopropulsase în existenţă, rotind acele explicaţii într-un miliard de ierarhii încâlcite, cu o complexitate tot mai sporită, se deşira în cele din urmă într-o declaraţie evidentă a propriei tautologii.

Pentru o secundă, un disc alb, simplu, se roti în beznă, apoi ecranul se decuplă.

Demonstraţia luase sfârşit. Trei începu să mă dezlege.

– Trebuie să vă mărturisesc ceva, am rostit. N-am spus-o până acum nimănui: nici celor de la SeeNet, nici lui Conroy sau Kuwale. Sarah Knight nu aflase nici ea. Nimeni nu este la curent cu acest lucru, exceptându-mă pe mine şi pe Mosala. Voi însă trebuie neapărat să fiţi informaţi.

– Te ascultăm, spuse Douăzeci.

Stătea lângă ecranul stins, privindu-mă cu răbdare – prototipul interesului politicos.

Aceasta constituia ultima şansă pentru a le schimba ideile. M-am străduit să mă concentrez, să mă pun în locul lor. *Şi-ar fi modificat cu ceva planurile, aflând că Buzzo greşea?* Probabil că nu. Cu sau fără alţi candidaţi care să-i ia locul, Mosala avea să rămână la fel de periculoasă. Dacă Nishide murea, moştenirea sa

intelectuală putea fi utilizată în continuare… iar ei s-ar fi grăbit să-i protejeze succesorii şi să-i măcelărească pe cei ai lui Mosala.

– Violet Mosala, am zis, şi-a terminat TU în Cape Town. Calculele pe care le face acum nu reprezintă decât o verificare – adevărata muncă s-a încheiat cu luni în urmă. Deci… *ea a devenit deja Cheia.* Şi nu se întâmplă nimic, nu cade cerul, noi continuăm să rămânem aici… Am încercat să râd. Experimentul pe care-l consideraţi prea periculos pentru a fi riscat s-a şi terminat. Iar noi am supravieţuit.

Douăzeci continuă să mă privească fără să-şi schimbe expresia. M-am simţit cuprins de un val acut de conştiinţă de sine. Brusc am devenit conştient de fiecare muşchi al feţei, de unghiul capului, de gârboveala umerilor, de direcţia privirii. Mă simţeam precum o grămăjoară de lut având o vagă formă umană, care trebuia să fie modelată cu mult chin, pentru a lua înfăţişarea convingătoare a unei fiinţe omeneşti rostind adevărul.

Şi am ştiut că fiecare oscior, fiecare por, fiecare celulă din corpul meu trăda efortul pe care mă străduiam să-l simulez.

Regula numărul unu: Nu lăsa niciodată să se afle că există reguli.

Douăzeci încuviinţă spre Trei şi acesta mă dezlegă. Am fost dus înapoi la cală, coborât cu vinciul şi legat din nou de Kuwale.

În vreme ce ceilalţi începură să urce scara de frânghie, Trei ezită. Se ghemui lângă mine şi şopti, aidoma unui bun prieten care-ţi oferă un sfat dureros, dar esenţial:

– Nu te acuz c-ai încercat s-o faci. Dar nu ţi-a spus nimeni până acum că eşti cel mai prost mincinos din lume?

23

După ce am terminat de relatat episodul din cabină, Kuwale comentă sec:

– Nu te autoamăgi că ai fi avut cea mai mică şansă. Nimeni nu i-ar fi putut convinge să renunţe.

– Serios?

N-o credeam. Ei se autoconvinseseră, destul de sistematic. Trebuia să existe o modalitate prin care să le destrami propria logică presupus infailibilă, obligându-i să se confrunte cu absurditatea ei.

Eu însă nu izbutisem s-o descopăr. Nu reuşisem să le pătrund

în minţi.

Am apelat **Martor,** ca să văd cât era ora. Nu mă puteam opri din tremurat; algele lunecoase de pe podea păreau mai umede ca oricând, iar polimerul dur de sub ele devenise rece ca metalul.

– Mosala se va găsi sub o pază atentă. Kuwale se descurajase atunci când fusesem scos afară, dar în absenţa mea regăsise un filon de optimism sfidător. Am trimis securităţii conferinţei o copie după genomul tău mutant de holeră, aşa încât cei de acolo cunosc genul de pericole la care trebuie să se aştepte… chiar dacă Mosala nu va admite asta. În plus, pe Nonstat există destui alţi AC-i de curent principal.

– Nimeni de pe Nonstat nu ştie că Wu este implicată, nu crezi? Şi oricum… Wu ar fi putut s-o infecteze pe Mosala cu o bioarmă, cu câteva zile în urmă. Îţi închipui că ar fi mărturisit totul înaintea obiectivului, dacă asasinatul n-ar fi fost deja un *fait accompli*[37]? Doreau să se asigure că aveau să primească creditul cuvenit pentru acţiune, iar pentru asta trebuiau să intervină devreme şi să evite năvala, înainte ca să fie suspectaţi cu toţii, de la FPAAC până la InGenUitate. Dar ar fi trebuit să fie ultimul lucru pe care să-l facă, înainte de a se confirma moartea ei şi de a părăsi Nonstatul.

Iar asta însemna că nimic din ce aş fi spus în cabina de pe punte n-ar fi putut schimba cu ceva lucrurile? Nu tocmai. Ei ar fi putut furniza un antidot, propriul lor glonţ magic deja existent.

Kuwale amuţi. Am ciulit urechile, încercând să disting glasuri sau paşi îndepărtaţi, dar n-am auzit nimic; numai scârţâitul cocii, precum zgomotul de fond a o mie de valuri.

Se destrămaseră viziunile mele grandioase în privinţa renaşterii prin adversităţi, ca apărător neînfricat al tehnoliberării. Nu făcusem altceva decât să mă poticnesc în mijlocul unei înfruntări nemiloase între lunatici creatori de divinităţi… şi fusesem expediat la poziţia ce mi se cuvenea în viaţă: purtător al mesajelor altora.

– Crezi că acum ne supraveghează? întrebă Kuwale. De sus, de pe punte?

– Cine ştie?

Am dat ocol din priviri calei întunecate; nu aveam nici măcar siguranţa că slaba lumină cenuşie ce putea fi peretele opus era reală, sau o combinaţie între imaginaţia mea şi statica retiniana.

---

[37] Fapt împlinit – în franceză, în original (n. trad.).

Am râs:

– Ce ar crede că putem face? Să sărim şase metri în sus, să perforăm chepengul şi apoi să înotăm o sută de kilometri… toate astea jucând rolul unor fraţi siamezi?

Am simţit o smucire bruscă a frânghiei ce-mi lega mâinile. Iritat, am fost pe punctul să protestez cu glas tare… însă m-am oprit la timp. Se părea că Kuwale nu pierduse timpul în ora cât nu avusese încheieturile prinse între spinările noastre. Izbutise să-şi slăbească propriile legături şi apoi ascunsese bucla rezultată în palme… şi asta ar fi putut-o ajuta să le depărteze puţin, când ne legaseră din nou spate în spate? Indiferent ce houdini[38] ar fi utilizat, după alte câteva minute de manipulări dureroase, încordarea din funie dispăru. Kuwale îşi trase braţele din spaţiul dintre noi şi le întinse larg.

Nu m-am putut stăpâni să nu încerc un val de satisfacţie pură, tâmpă… Şi totuşi, am aşteptat inevitabilul tropăit de bocanci pe punte. Camerele IR din cală, monitorizate nonstop de software, ar fi trebuit să remarce cu uşurinţă infracţiunea.

Tăcerea se prelungi. Răpirea noastră trebuie să fi fost o decizie de moment, atunci când îmi interceptaseră apelul către Kuwale. Dacă ar fi plănuit-o din timp, ar fi avut cel puţin nişte cătuşe la îndemână. Poate că la nivelul improvizării, tehnologia lor de supraveghere era la fel de învechită ca şi funiile şi năvoadele.

Kuwale se înfioră de uşurare – am invidiat-o, căci proprii mei umeri erau străbătuţi de crampe dureroase, apoi şi-a strecurat mâinile în interstiţiul dintre corpurile noastre.

Parâma de polimer era alunecoasă şi strâns înnodată, iar Kuwale avea unghiile tăiate scurt (mă zgârie de câteva ori). Când mă dezlegă, în cele din urmă, faptul în sine a reprezentat un anticlimax; valul de satisfacţie dispăruse de mult, deoarece ştiam că nu aveam nici cea mai măruntă şansă de scăpare. Orice însă era mai bine decât să stau pe întuneric şi să aştept onoarea de a anunţa lumii moartea lui Mosala.

Năvodul era făcut din plastic inteligent, care adera în mod selectiv de propria-i suprafaţă opusă – probabil pentru a se uşura munca de reparare – iar lipitura respectivă avea rezistenţa materialului însuşi. Fuseserăm însă înveliţi cu braţele strâns

---

[38] Harry (Erich Weiss) Houdini (1874–1926), celebru iluzionist şi scamator american (n. trad.).

îndărătul nostru; acum, când acestea erau libere, exista un joc de patru-cinci centimetri. Ne-am sculat în picioare cu stângăcie, pantofii lunecând pe slinul algelor. Am expirat şi am supt stomacul, mulţumind în gând postului recent.

Prima duzină de încercări eşuă. Pe întuneric, am avut nevoie de zece sau cincisprezece minute de repoziţionări chinuitoare pentru a găsi o modalitate care să reducă la minimum circumferinţa noastră combinată pe toată înălţimea. Aducea cumva cu genul de activităţi extenuante şi lipsite de noimă pe care le-ar fi executat participanţii la concursurile din Iad. Până când plasa a reuşit să atingă podeaua, nu mi-am mai simţit deloc gambele; am făcut câţiva paşi prin cală şi am fost pe punctul de a mă prăbuşi. Puteam auzi clicăitul slab al unghiilor pe plastic; Kuwale lucra deja asupra frânghiei care-i lega picioarele. A doua oară, nimeni nu se mai deranjase să le lege şi pe ale mele. Am parcurs câţiva metri prin beznă, dezmorţindu-mi muşchii, profitând cât mai mult de iluzia viscerală de libertate.

Am revenit spre locul unde stătea Kuwale şi m-am aplecat până i-am putut distinge albul ochilor; en ridică un braţ şi-mi apăsă un deget pe buze. Am încuviinţat în semn de aprobare. Deocamdată se părea că fuseserăm norocoşi – nu existau camere IR – totuşi puteam fi supravegheaţi acustic şi nu aveam habar cât de inteligent era software-ul de ascultare.

Kuwale se ridică, se întoarse şi dispăru; lipsit atâta vreme de razele soarelui, tricoul îi murise. Auzeam ocazional scârţâituri dinspre tălpile ude ale pantofilor săi; părea că ocolea încetişor cala. Nu ştiam ce spera să găsească, vreo improbabilă fisură chiar în structură? M-am îndreptat de spate şi am aşteptat. Dâra slabă de lumină de pe podea redevenise vizibilă, dacă priveai cu atenţie. Se iveau zorile, iar asta nu însemna decât că puntea avea să fie şi mai populată.

L-am auzit pe Kuwale apropiindu-se; m-a bătut pe braţ, apoi m-a prins de cot. Am urmat-o până într-un colţ al calei. Mi-a apăsat palma de perete, cam la un metru deasupra podelei. Descoperise un fel de panou de comandă, protejat de un capac, o uşiţă cu arc aflată la acelaşi nivel cu peretele. N-o remarcasem când fuseserăm coborâţi, dar era normal – pereţii erau extrem de bălţaţi şi acoperiţi cu noroi, un desen de camuflaj foarte eficient.

Am explorat cu vârfurile degetelor panoul desfăcut. Conţinea o mufă de curent continuu de tensiune redusă, două ştuţuri metalice cu diametrul de câţiva centimetri, prevăzute dedesubt

cu manete pentru reglarea debitului. Orice ar fi alimentat – sau orice ar fi trebuit să pompeze spre exterior – nu mi s-au părut a fi mare lucru. Oare Kuwale se gândea să inunde cala, ca să ne putem ridica pe apă până la chepeng?

Am fost cât pe aici să închei explorarea, fără să mai acord atenţie şi altor amănunte. Dar în extremitatea dreaptă a panoului se afla un orificiu circular, având de jur împrejur o mică depresiune, nu mai lată de cinci-şase milimetri.

Un port de interfaţă optică.

Conectat la ce anume? La principalul calculator al navei? Dacă proiectul original al ambarcaţiunii avusese în vedere transportul de mărfuri, poate că un membru al echipajului cu un terminal portabil introducea de aici datele de inventar. Fiind vorba de un vas de pescuit închiriat Antrocosmologilor, nu aveam speranţe prea mari că fusese configurat pentru a realiza ceva.

Mi-am descheiat cămaşa, apelând simultan **Martor.** Software-ul avea o opţiune neprelucrată, „terminal virtual”, care-mi permitea să vizualizez datele recepţionate şi să simulez introducerea de la o tastatură. Am înlăturat etanşarea portului interfaţă din ombilicul meu şi m-am apăsat de perete, încercând să aliniez cei doi conectori. Nu era deloc uşor, însă după zvârcoleala scăpării din năvodul de pescuit, nu părea imposibil.

N-am obţinut decât o rafală scurtă de text aleatoriu, apoi un mesaj de eroare din partea software-ului. Recepţiona un semnal de răspuns, însă datele erau atât de amestecate încât nu le putea identifica. Ambele porturi erau mufe destinate cuplării cu conectoare jack. Marginile lor protectoare identice le menţineau la o distanţă prea mare, iar senzorii optici se găseau cu un milimetru dincolo de planul de focalizare pentru semnalele laser.

M-am retras, încercând să nu-mi descarc sonor frustrarea. Kuwale mă atinse pe braţ, întrebător. I-am ridicat mâna în dreptul feţei mele, am clătinat din cap, după care i-am călăuzit degetul spre buricul artificial. En m-a bătut pe umăr: *Înţeleg. Bine. Am încercat.*

M-am rezemat gârbovit de perete. M-am gândit că dacă înmormântam mărturisirea AC-ilor, vina ar fi putut cădea pe InGenUitate. Dacă Helen Wu şi amicii ei din ascunzătoarea lor ar fi încercat, ascunzându-se, să revendice asasinatul, după comiterea lui, fireşte, era foarte probabil ca ei să fie ignoraţi, fiind socotiţi nişte sonaţi obscuri. Nimeni nu auzise niciodată de

Antrocosmologi. Martiriul lui Mosala ar mai fi putut ridica embargoul.

Deja mă puteam auzi repetându-mi întruna în minte liniştitoarea explicaţie raţională: *Ar fi fost ceea ce-şi dorise ea.*

Mi-am scos cureaua şi am împuns cu acul cataramei în carnea din jurul ombilicului meu confecţionat din oţel chirurgical. Acolo se găsea un strat subţire de ţesut conjunctiv realizat prin bioinginerie, care izola de infecţii rana permanentă; sunetul colagenului sfâşiat mi-a râcâit nervii, dar nu existau terminaţii nervoase care să înregistreze leziunea. După doi centimetri, m-am lovit de flanşa metalică ce poziţiona portul. Am tras carnea din jurul tubului şi am izbutit să împing acul pe lângă marginea flanşei.

Păruse o operaţie de autochirurgie minoră: lărgirea cu şapte-opt milimetri a orificiului existent în peretele abdominal. Corpul meu era de altă părere. Am insistat, scobind pe sub flanşă şi încercând s-o răsucesc şi s-o smulg afară, în vreme ce valuri contradictorii de mesageri chimici se revărsau dintr-acolo, expediind pe rând mustrări ascuţite şi alinări analgezice. Kuwale se apropie şi mă ajută, lărgind incizia. Când degetele sale calde atinseră cicatricele rămase după automutilarea făcută sub ochii Ginei, am descoperit că aveam o erecţie; era un răspuns eronat din numeroase puncte de vedere, astfel încât aproape că am izbucnit în râs. Transpiraţia îmi curgea în ochi, sângele mi se prelingea spre vintre… iar trupul continua orbeşte, semnalând dorinţă. Şi adevărul era că dacă en ar fi dorit, m-aş fi întins bucuros pe podea făcând dragoste în orice fel posibil. Numai să-i simt pielea atingându-mi pielea… Numai pentru a crede că reuşiserăm să stabilim un fel de legătură între noi.

Tubul din oţel îngropat apăru, trăgând după el o bucată scurtă de fibră optică însângerată. M-am întors într-o parte şi am scuipat un lichid acru. Din fericire, acesta n-a fost urmat de nimic altceva.

Am aşteptat ca degetele să mi se oprească din tremurat, apoi am şters totul pe cămaşă, curăţindu-mă, şi am deşurubat ansamblul final, lăsând portul neacoperit. Mai degrabă o circumcizie decât o faloplastie… şi o mulţime de probleme pentru o penetrare de un milimetru. Am vârât în buzunar prepuţul metalic, după care am căutat mufa din perete şi am încercat încă o dată.

Litere mari, voioase, albastre pe fond alb mi-au apărut în faţă;

fără să mă orbească, dar reprezentând totuşi un şoc.

Mitsubishi Shangai Marine

Număr model LMHDV-12-5600

Opţiuni în caz de urgenţă:

R – lansare Rachete semnalizare

B – activare Baliză radio

Am tastat toate codurile posibile, cu speranţa de a găsi un meniu mai extins, dar asta era lista completă de opţiuni. Toate visele glorioase pe care nu îndrăznisem să le dezvolt implicaseră ajungerea în calculatorul principal al ambarcaţiunii, obţinând accesul instantaneu la reţea şi arhivând confesiunea AC-ilor în douăzeci de locuri sigure, concomitent cu expedierea de cópii tuturor participanţilor la Conferinţa Einstein. Aici, însă, nu era decât un străvechi sistem de salvare, inclus probabil în proiect ca o minimă condiţie obligatorie, apoi ignorat, când nava fusese echipată cu echipament de comunicaţii şi navigaţie de către terţi.

Ignorat... sau deconectat?

Am tastat **B.**

Textul unui simplu semnal de salvare se derula pe ecranul virtual. Conţinea numărul modelului, seria, latitudinea şi longitudinea – dacă îmi aminteam corect harta Nonstatului, ne aflam mai aproape de insulă decât crezusem – şi adăuga că „supravieţuitorii” erau localizaţi în „cala principală”. Am fost încercat brusc de bănuiala că dacă ne-am fi deranjat să cercetăm şi restul calei, am fi putut găsi un alt panou, ascunzând două butoane-ciupercă roşii, etichetate BALIZĂ şi RACHETE… Totuşi, n-am dorit să mă mai gândesc la asta.

Undeva, pe punte, o sirenă porni să urle.

Kuwale era consternată.

– Ce-ai făcut? Ai declanşat alarma de incendiu?

– Am emis un semnal de salvare. M-am gândit că rachetele ne pot face necazuri.

Am închis panoul şi am început să-mi închei cămaşa însângerată, de parcă ascunderea dovezilor m-ar fi putut ajuta cu ceva.

Am auzit un individ masiv alergând pe punte. După câteva secunde, sirena încetă, apoi chepengul se deschise pe jumătate şi Trei ne privi de sus. Ţinea un pistol şi avea o expresie aproape plictisită.

– La ce credeaţi c-o să vă ajute asta? Am emis deja codul de

alarmă falsă. Nimeni n-o să-şi bată capul. (Părea mai degrabă uimit decât furios.) Nu trebuie decât să staţi locului şi să terminaţi cu tâmpeniile, şi-n curând veţi fi liberi. Ce ziceţi de puţină cooperare?

Derulă scara şi coborî, neînsoţit. Am privit în sus, către banda de cer alburiu, matinal, dinapoia lui; distingeam un satelit, însă nu puteam ajunge la el. Trei ridică două bucăţi de parâmă şi ni le azvârli.

– Aşezaţi-vă şi legaţi-vă picioarele laolaltă. Faceţi-o ca lumea şi poate c-o să căpătaţi micul dejun. Căscă larg, apoi se întoarse şi strigă: Giorgio! Anna! Veniţi să m-ajutaţi!

Kuwale se năpusti asupra lui, cu cea mai rapidă mişcare pe care o văzusem vreodată la un om. Trei ridică pistolul şi o împuşcă în coapsă. Kuwale se împletici, făcu o piruetă, dar continuă înaintarea. Umascul rămase cu arma aţintită asupra sa, până ce genunchii i se îndoiră şi capul îi căzu în piept. După ce reverberaţia detunăturii îmi dispăru din ţeastă, am putut-o auzi icnind şi încercând să-şi regăsească răsuflarea.

M-am sculat în picioare şi l-am potopit pe Trei cu o cascadă de înjurături, vag conştient de lucrurile pe care le strigam. Mă pierdusem cu firea; doream să iau cala, nava, oceanul şi să le desfiinţez pe toate ca pe nişte pânze de păianjeni. Am avansat, agitându-mi braţele sălbatic, răcnind obscenităţi. Trei mă privi perplex, nereuşind parcă să-şi imagineze cauza agitaţiei mele. Am mai făcut un pas şi el întoarse pistolul către mine.

Kuwale ţâşni înainte şi-l răsturnă. Înainte de a se putea ridica, îi pironi braţele, izbindu-i mâna dreaptă de podea. Pentru o secundă, am rămas paralizat, convins că efortul era inutil, însă apoi m-am grăbit să-i sar în ajutor.

Probabil că Trei arăta ca un tată indulgent jucându-se cu doi puşti războinici de cinci ani. Am tras de ţeava armei ce-i ieşea din pumnul uriaş; putea la fel de bine să fi fost încastrată în stâncă. Umascul părea gata să se scoale în picioare de îndată ce şi-ar fi regăsit suflul, cu sau fără trupul delicat al lui Kuwale atârnat de el.

L-am lovit cu piciorul în cap. Protestă, ultragiat. Am atacat în mod repetat acelaşi punct, învingându-mi repulsia. Pielea de deasupra ochiului îi crăpă; am izbit, puternic, cu călcâiul în rană, ghemuindu-mă şi trăgând de pistol. El răcni de durere şi-i dădu drumul... apoi se ridică pe jumătate, azvârlind-o pe Kuwale în lateral. Am tras un foc în podeaua dinapoia mea, sperând să-l

conving să nu mă oblige să utilizez arma. O altă împuşcătură răsună deasupra noastră. Am ridicat ochii. Nouăsprezece – Anna? – stătea întinsă pe burtă la marginea calei.

Am îndreptat pistolul spre Trei, retrăgându-mă câţiva paşi. El mă privi, furios, cu sângele şiroindu-mi pe faţă… şi totuşi în continuare curios, încercând să înţeleagă acţiunile mele absurde.

– O doreşti, nu-i aşa? Destrămarea… Vrei ca Mosala să desfiinţeze lumea. Râse şi clătină din cap: Prea târziu.

– Nu-i nevoie de aşa ceva, strigă Anna. Te rog! Lasă arma şi într-o oră vei fi înapoi pe Nonstat. Nimeni nu vrea să vă facă niciun rău.

– Aduceţi-mi un notepad funcţional, am replicat. *Repede.* Aveţi la dispoziţie două minute înainte de a-i zbura creierii.

Eram absolut serios… chiar dacă numai pe durata secundelor necesare pronunţării acelor cuvinte.

Anna se îndepărtă târâş de marginea bocaportului; am auzit un murmur de glasuri mânioase, în vreme ce se consulta cu ceilalţi.

Kuwale şchiopătă spre mine. Rana îi sângera constant; în mod clar, glonţul nu lovise artera femurală, însă răsuflarea îi era neregulată – avea nevoie de ajutor.

– N-o s-o facă, spuse el. O să tragă de timp. Pune-te în locul lor…

– Are dreptate, rosti calm Trei. Indiferent ce valoare aţi atribui vieţii mele… dacă Mosala devine Cheia, vom muri oricum cu toţii. Dacă încercaţi s-o salvaţi, n-aveţi nimic de oferit la schimb, fiindcă orice ameninţare de-a voastră este în pierdere în ambele ipostaze.

Am ridicat privirea către punte; îi puteam auzi discutând în contradictoriu, însă dacă aveau îndeajuns de multă încredere în cosmologia lor pentru ca s-o ucidă pe Mosala şi să renunţe la propriile vieţi, devenind proscrişi făţarnici, ascunzându-se prin satele din Mongolia ori din Turkistan, fără măcar o parte din drepturile mass-media… ameninţarea unei morţi suplimentare nu avea să le ştirbească convingerea.

– Cred, am zis, că teoria voastră trebuie urgent supusă unei revizuiri atente.

I-am întins arma lui Kuwale, după care mi-am scos cămaşa şi i-am înfăşurat-o în jurul piciorului. Eu încetasem să sângerez; ţesutul izolator sfârtecat supura un sedativ incolor de antibiotice şi coagulante.

Am revenit la panoul din peretele calei şi m-am conectat din nou. Independent de calculatorul principal, sistemul de avarie nu putea fi dezactivat; am repetat apelul de salvare, apoi am lansat rachetele de semnalizare. Am auzit trei şuierături puternice de gaz în expansiune, după care o nemiloasă strălucire actinică a început să coboare pe peretele îndepărtat, înlocuind blânda lumină a zorilor. Patina cafenie a petelor provenite de la alge nu fusese nicicând mai limpede, dar îşi pierduse complet valoarea de camuflaj; apărură marginile unui alt compartiment încastrat în perete, interstiţiul din jurul capacului său protector distingându-se evident ca o dungă neagră. M-am uitat înăuntru; existau două butoane mari, aşa cum bănuisem, şi o butelie cu oxigen. Am examinat mai atent uşiţa compartimentului; printre pete, se întrezărea bănuiala vagă a unei embleme criptice – incomprehensibilă, deasupra tuturor limbajelor şi culturilor.

Conversaţia de sus încetase. Trăgeam nădejdea că indivizii nu vor intra în panică, năpustindu-se asupra noastră.

Trei păru ispitit să spună ceva dispreţuitor, apoi se răzgândi. Se uita fix la Kuwale cu o privire nervoasă; poate decisese că en era adevăratul fanatic care dorea destrămarea, iar eu fusesem doar păcălit s-o ajut.

Racheta se înălţă spre zenit, umplând cala de lumină.

– Nu înţeleg, am rostit. Cum poţi ajunge în punctul de a ucide o femeie nevinovată doar pentru că un calculator îţi spune că ea poate dezlănţui Apocalipsa?

Trei simula indiferenţa în prezenţa neştiutorilor. Am continuat:

– Aşadar, aţi găsit o teorie ce putea înghiţi orice TU... Un sistem care putea înlocui orice principii fizice. Dar nu te autoamăgi: asta nu-i ştiinţă. La fel de bine, puteaţi nimeri peste o modalitate de adunare a cifrelor corespondente literelor din „Mosala” pentru a obţine 666.

– Întreabă pe Kuwale dacă toate astea sunt aiureli cabalistice, rosti încet Trei. Întreabă despre Kinshasa în ’43.

– Ce?

– Nu-s decât... rahaturi apocrife.

Kuwale era scăldată în sudoare şi trăda semne ale intrării în stare de şoc. I-am luat arma din mână şi en s-a aşezat, rezemându-se de perete.

– Cere-i să-ţi spună cum a murit Muteba Kazadi, insistă Trei.

– Avea şaptezeci şi opt de ani, am replicat. (M-am străduit să-mi reamintesc ce spuseseră biografii despre moartea lui; datorită

vârstei pe care o avusese, nu acordasem prea multă atenţie acestui amănunt.) Cred că diagnosticul pe care-l cauţi este „hemoragie cerebrală”.

Trei a hohotit neîncrezător şi m-am simţit străbătut de un fior. Evident că înapoia credinţelor lor trebuia să se fi aflat şi altceva decât pura teorie informaţională; de asemenea, deţineau cel puţin o mitică *moarte cauzată de cunoaşterea interzisă,* capabilă să valideze totul, să-i convingă că abstracţiile aveau colţi şi gheare.

– Perfect, am rostit. Dar dacă Muteba n-a destrămat Universul… de ce ar face-o Mosala?

– Muteba nu era un teoretician TU, el n-ar fi putut deveni Cheia. Nimeni nu ştie cu exactitate ce anume făcea – toate însemnările lui s-au pierdut. Totuşi, unii dintre noi cred că găsise o cale de combinare cu informaţia… iar când s-a întâmplat asta, şocul a fost prea mare pentru el.

Kuwale pufni dispreţuitor.

– Ce vrea să însemne „combinare cu informaţia”? am întrebat.

– Fiecare structură fizică, răspunse umascul, codifică informaţie… dar în mod normal doar legile fizicii controlează comportamentul structurii. Lasă o Biblie şi un exemplar din *Principia*[39] să cadă simultan, rânji el, şi vor ajunge la sol în acelaşi moment. Faptul că legile fizicii reprezintă ele însele *informaţie* este invizibil, irelevant. Ele sunt la fel de absolute ca şi spaţiu-timpul newtonian: un fundal fix, nu un actor. Totuşi, nimic nu este pur, nimic nu-i independent. Timpul şi spaţiul se combină la viteze extrem de ridicate. Posibilităţile macroscopice se combină la nivel cuantic. Cele patru forţe se combină la temperaturi înalte. Iar *fizica şi informaţia* se combină… printr-un proces necunoscut. Grupul de simetrie nu este clar, cu atât mai puţin detaliile dinamicii. Poate fi însă declanşat atât de cunoaşterea pură – cunoaşterea asupra cosmologiei informaţionale înseşi, codificată într-un creier omenesc –, cât şi de orice extremă fizică.

– Cu ce rezultat?

– Greu de prezis. (În lumina rachetei, sângele de pe faţa lui semăna cu o ţiplă neagră.) Poate… expunerea celei mai profunde unificări: dezvăluirea exactă a modului cum se creează fizica prin explicare şi invers. Rotirea vectorului, punerea în lumină a

[39] *Philosophiae Naturalis Principia Mathematica,* lucrare aparţinând lui Isaac Newton (n. trad.).

întregii maşinării tăinuite...

– Serios? Şi dacă Muteba a avut o asemenea măreaţă revelaţie cosmică, de unde ştii că asta nu l-a transformat în Cheie chiar în clipa dinaintea morţii?

Eram conştient de faptul că îmi răceam gura de pomană, dar nu mă puteam opri să încerc s-o salvez pe Mosala. Trei pufni înaintea ignoranţei mele.

– Nu cred. Am văzut modelări ale unui cosmos informaţional cu o Cheie care *se combinase.* Şi ştiu că noi nu locuim în universul acela.

– De ce?

– Fiindcă după momentul Aleph, oricine altcineva ar fi fost implicat. Creşterea ar fi fost exponenţială: o persoană combinându-se, apoi două, patru, opt... dacă asta s-ar fi întâmplat în ’43, până acum cu toţii l-am fi urmat pe Muteba Kazadi. Cu toţii am fi ştiut, în mod direct şi precis, ce anume l-a omorât.

Racheta coborî sub nivelul punţii, afundând din nou cala în semiobscuritate. Am apelat **Martor,** adaptându-mi instantaneu ochii la lumina înconjurătoare.

– Andrew! rosti Kuwale. Ascultă!

Prin cocă răsuna un sunet profund, pulsând ritmic şi sporind treptat în intensitate. Învăţasem în sfârşit să recunosc un motor magnetohidrodinamic... dar acesta nu aparţinea ambarcaţiunii noastre.

Am aşteptat, bolnav de nesiguranţă. Mâinile începuseră să-mi tremure la fel de rău ca ale lui Kuwale. După câteva minute, din depărtare se auziră strigăte. Nu puteam distinge cuvinte, însă erau voci noi, cu accente polineziene.

– Tăceţi din gură, şopti Trei, altfel vor muri toţi. Sau pentru tine Violet Mosala echivalează cu o duzină de fermieri oceanici?

L-am privit, simţindu-mă ameţit. *Oare şi restul AC-ilor gândeau la fel?* Cu câte morţi reale aveau să se confrunte înainte de a recunoaşte că s-ar fi putut să greşească? Sau se predaseră total în faţa unui calcul moral în care până şi cea mai redusă şansă de *dezvăluire* prevala asupra oricărei crime, oricărei atrocităţi?

Glasurile se apropiară, apoi motorul se opri; părea că vasul de pescuit trăsese chiar lângă noi. Cu toate acestea, auzeam deja un altul în depărtare.

Distingeam frânturi de conversaţie:

– Eu vi l-am închiriat, aşa că-i responsabilitatea mea. Sistemul de avarie nu s-ar fi putut declanşa autonom.

Era glasul profund al unei femei, având un ton surprins, raţional, insistent. M-am uitat spre Kuwale; ochii îi erau închişi, dinţii încleştaţi. Vederea suferinţei sale mă afecta profund; nu mă încredeam în ceea ce începeam să simt pentru en, dar nu asta era important. Avea nevoie de îngrijire şi trebuia să scăpăm.

Dar dacă strigam... câte vieţi aş fi pus în pericol?

Am auzit apropiindu-se o a treia navă. Ajutor... codul alarmei false... ajutor... rachete. Se părea că întreaga flotă locală considera situaţia îndeajuns de stranie pentru a merita să fie investigată. Chiar dacă oamenii aceia nu erau înarmaţi, AC-ii fuseseră complet depăşiţi numeric.

Am ridicat capul şi am răcnit:

– Aici!

Trei se încorda, parcă pregătindu-se să acţioneze. Am tras un glonţ în podea, lângă capul lui şi încremeni. Am simţit cuprinzându-mă un val de ameţeală şi am aşteptat un baraj de foc automat. *Înnebunisem... ce făcusem?*

Pe punte răsunară paşi grei, alte strigăte.

Douăzeci şi o polineziană înaltă, în salopetă albastră, se apropiară de marginea bocaportului.

Fermiera privi spre noi, încruntându-se.

– Dacă v-au ameninţat cu violenţă, rosti ea, prezentaţi-vă dovezile unui judecător, pe insulă. Indiferent însă ce s-ar întâmpla aici, nu credeţi că ar fi mai bine dacă părţile ar fi separate?

Douăzeci simula indignarea.

– S-au ascuns în navă, ne-au ameninţat cu arme de foc şi ne-au luat un ostatic! Vă aşteptaţi ca acum să-i lăsăm pe mâna voastră, ca să-i puteţi elibera?

Polineziană m-a fixat insistent. N-am putut articula niciun cuvânt, dar i-am susţinut privirea şi am coborât braţul drept pe lângă corp. Ea i s-a adresat din nou lui Douăzeci, inexpresiv.

– Sunt gata să depun mărturie pentru voi despre cele văzute aici. Dacă ei sunt de acord să elibereze ostaticul şi să vină cu noi, vă dau cuvântul de onoare că justiţia nu va fi compromisă.

Alţi patru fermieri apărură la marginea bocaportului. Fără să se dezlipească de perete, Kuwale ridică un braţ în semn de salut şi strigă ceva într-un dialect polinezian. Un fermier râse răguşit şi-i replică. Am simţit o undă de speranţă. Ambarcaţiunea

devenise un furnicar de oameni, iar când se ajunsese la posibilitatea unui masacru, AC-ii cedaseră.

Am strecurat pistolul în buzunarul de la spate şi am strigat:

– E liber să plece!

Umascul se sculă cu o expresie posacă.

– Ea oricum este moartă, i-am şoptit. Ai spus-o chiar tu. Eşti deja salvatorul Universului. M-am bătut cu palma peste abdomen. Gândeşte-te la locul tău în istorie. Nu-ţi strica imaginea tocmai acum.

El schimbă o privire cu Douăzeci, după care porni pe scara de frânghie.

Am azvârlit arma într-un colţ al calei şi m-am dus s-o ajut pe Kuwale. En urcă încetişor; am urmat-o îndeaproape, sperând că voi fi capabil s-o prind dacă dădea drumul mâinilor.

Pe punte se găseau vreo treizeci de fermieri… şi opt AC-i, majoritatea purtând arme, dar părând mult mai încordaţi decât anarhiştii neînarmaţi. M-a cutremurat un fior de oroare la gândul celor ce s-ar fi putut întâmpla. Am privit în jur, căutând-o pe Helen Wu, însă n-am zărit-o nicăieri. Revenise pe insulă în decursul nopţii, pentru a asista la moartea lui Mosala? Nu auzisem zgomotul vreunei şalupe… dar poate că avusese echipament de scufundător şi călărise sepia.

Când am pornit spre marginea punţii, unde o pasarelă-burduf lega cele două ambarcaţiuni, Douăzeci strigă:

– Să nu crezi că pleci de aici cu lucrurile pe care le-ai furat!

Polineziana îşi pierduse răbdarea; se întoarse către mine.

– Vrei să-ţi goleşti buzunarele, ca să nu mai pierdem timpul? Amicul tău are nevoie de un doctor.

– Ştiu.

Douăzeci se apropie de mine. Se uită în jurul punţii, ameninţător, şi sângele mi-a îngheţat. *Nu se terminase încă.* Ei sperau că ceea ce-i făcuseră lui Mosala era ireversibil de acum… dar totuşi, nefiind siguri, ar fi preferat să deschidă focul decât să mă lase să plec cu metrajul ce dovedea realitatea pericolului.

O cunoşteau bine pe Mosala. Habar n-aveam cum aş fi putut-o convinge în absenţa dovezilor; deja ea credea că mă mai alarmasem o dată fără motiv.

Nu aveam însă alternativă. Am apelat **Martor** şi am şters totul.

– Gata. Am făcut-o. Am şters materialul.

– Nu te cred.

I-am arătat fibra care-mi ieşea prin ombilic:

– Conectează un notepad şi fă inventarul. Verifică singură.

– Asta nu constituie o dovadă. Poate fi contrafăcut.

– Atunci... ce doreşti? Vrei să mă bagi într-un câmp reglabil de microunde şi să prăjeşti tot RAM-ul?

Scutură solemn din cap.

– Aici nu avem genul acesta de echipamente.

Am privit puntea care gemea sub schimbările de presiune, pe măsură ce ambarcaţiunile se legănau şi se clătinau pe valurile blânde.

– Bine. Las-o pe Kuwale să plece. Eu rămân.

– *Nu,* icni Kuwale. Nu te poţi încrede...

Douăzeci o întrerupse:

– Este singura modalitate. Şi ai cuvântul meu de onoare că vei fi readus pe Nonstat, nevătămat, imediat ce se va termina totul.

Mă fixa cu calm; din câte îmi puteam da seama, era perfect sinceră. După moartea lui Mosala aveam să fiu liber.

Dar dacă Mosala supravieţuia şi-şi completa TU – dovedind că indivizii aceştia nu erau altceva decât nişte complotişti rataţi – atunci ce sentimente ar fi avut faţă de mesagerul lor ales?

M-am lăsat să cad în genunchi. M-am gândit, printre altele: *Cu cât încep mai repede, cu atât se termină mai repede.*

Am înfăşurat fibra optică în jurul pumnului şi am început să-mi smulg cipurile de memorie din măruntaie. Rana lăsată de portul optic era prea mică, însă capsulele protectoare ale cipurilor o forţară, lărgind-o, şi apărură la lumină una câte una, precum segmentele sclipitoare ale unui straniu parazit cibernetic ce se lupta din răsputeri să rămână în interiorul organismului-gazdă. Fermierii se retraseră, alarmaţi şi derutaţi. Cu cât răcneam mai tare, cu atât îmi atenua durerea.

Procesorul ieşi ultimul, capul îngropat al viermelui, târând după el un fir subţire de aur ce ducea la şira spinării şi la racordurile nervoase din creier. L-am rupt în locul unde dispărea în cip, apoi m-am sculat în picioare şi m-am frânt din mijloc, apăsând cu pumnul gaura cu margini zdrenţuite.

Cu piciorul, am împins ofranda însângerată spre Douăzeci. Nu mă puteam îndrepta într-atât încât s-o privesc în ochi.

– Poţi pleca!

Părea şocată, dar fără să încerce păreri de rău. M-am întrebat ce soi de moarte alesese pentru Mosala. Curată şi nedureroasă, fără îndoială: direct într-o comă desprinsă din poveste, fără

picătură de sânge, fecale, sau vomă.

– Trimite-mi-l după ce ai terminat cu el, am rostit. Altfel o să ai de-a face cu directorul băncii mele!

24

În dispensarul micuţ, scanarea piciorului lui Kuwale a dezvăluit vase sangvine sparte şi ligamente rupte, o dâră de distrugeri aducând cu urma lăsată de un avion care s-a prăbuşit, până la glonţul îngropat în partea din spate a coapsei. En privea ecranul cu un amuzament macabru, sudoarea picurându-i de pe faţă, în timp ce străvechiul software muncea un diagnostic detaliat; rândul final afirma: **Probabil rană cauzată de glonţ.**

– Oh, dar *chiar* am fost împuşcat!

Unul din fermieri, Prasad Jwala, ne curăţă şi bandajă rănile, injectându-ne apoi cu medicamente (dintre cele aprobate) pentru a limita sângerarea, infecţia şi şocul. Singurele analgezice puternice de la bord erau nişte soporifice sintetice grosolane, care mă binedispuneau în aşa măsură încât n-aş fi putut oferi nimănui o relatare coerentă a planurilor AC-ilor, chiar dacă soarta Universului ar fi depins de asta. Kuwale îşi pierduse complet cunoştinţa; am stat alături de ea, închipuindu-mi că-mi pot aduna gândurile.

Era chiar mai bine că abdomenul îmi fusese strâns bandajat; încercam nevoia acută de a scociorî prin deschizătura pe care o făcusem şi de a pipăi maşinăria ce-mi rămăsese în interior: colacul neted şi strâns înfăşurat al intestinelor, şarpele-demon pe care-l îmblânzise glonţul magic al lui Kuwale; ficatul cald, îmbibat de sânge, zece miliarde de microscopice fabrici de enzime conectate direct la circulaţie, un farm de fabricaţie proprie oferind orice ar fi dorit intuiţia sa chimică. Voiam să târăsc la lumina zilei fiecare misterios şi întunecat organ, unul câte unul, şi să le aranjez pe toate înaintea mea în poziţiile corespunzătoare, până ce nu aveam să rămân decât o carapace din piele şi muşchi, faţă în faţă cu geamănul meu interior.

Cam după cincisprezece minute, aceleaşi fabrici de enzime au început în sfârşit să-mi descompună soporificele din sânge şi m-am târât afară din raiul narcoman. Am cerşit un notepad; Jwala mi l-a adus, apoi a plecat să dea o mână de ajutor pe punte.

Am izbutit să dau imediat de Karin DeGroot. M-am limitat la

problemele esenţiale. DeGroot m-a ascultat fără un cuvânt; apariţia mea trebuie să fi conferit relatării un anume grad de credibilitate.

– Trebuie s-o convingi pe Violet să revină în lumea civilizată. Chiar dacă nu-i convinsă de pericol, ce are de pierdut? Poate să-şi susţină comunicarea finală şi din Cape Town.

– Crede-mă, spuse DeGroot, va analiza cu toată seriozitatea fiecare cuvânt al tău. Yasuko Nishide a murit azi-noapte. A avut pneumonie şi constituţia lui era foarte şubrezită, totuşi Violet e puternic afectată, în plus, a văzut şi analiza genomului de holeră, făcută de un reputat laborator din Bombay. Însă…

– Deci vei zbura şi tu cu ea? (Moartea lui Nishide mă întristase, dar dispariţia sentimentului de mulţumire de sine al lui Mosala constituia o veste cu adevărat bună.) Ştiu, e un risc, s-ar putea îmbolnăvi în avion, dar…

DeGroot mă întrerupse:

– *Ascultă!* Cât timp ai lipsit, aici au apărut nişte probleme. Nimeni nu zboară nicăieri…

– De ce? Ce fel de probleme?

– Un desant de… mercenari… nu cunosc prea bine despre ce este vorba… a sosit pe insulă în timpul nopţii şi a ocupat aeroportul.

Jwala, care venise să controleze starea lui Kuwale, auzi ultima parte a conversaţiei şi interveni batjocoritor:

– *Agenţi provocatori!* La fiecare câţiva ani, apare altă turmă de maimuţe îmbrăcate în uniforme de camuflaj, care încearcă să provoace tulburări… eşuează şi pleacă. (Părea la fel de preocupat precum un membru al unei democraţii obişnuite, plângându-se de agasările periodice cauzate de campaniile electorale.) I-am văzut azi-noapte debarcând în port. Aveau armament greu şi a trebuit să-i lăsăm să treacă. Rânji. Dar îi aşteaptă nişte surprize. Nu le dau mai mult de şase luni.

– Şase luni?

– Până acum, nimeni n-a rezistat mai mult, ridică el din umeri.

Un desant de mercenari căutând să provoace tulburări… să fi fost ambarcaţiunea care-i lovise pe AC-i? Oricum, Douăzeci şi colegii ei trebuie să fi ştiut dimineaţa că aeroportul fusese ocupat, iar mărturia mea n-avea să conteze prea mult pentru şansele lui Mosala.

Momentul era cel mai prost cu putinţă, însă deloc surprinzător. Conferinţa Einstein acordase deja Nonstatului

respectabilitate, iar planurile de imigrare ale lui Mosala urmau să constituie o complicaţie şi mai stânjenitoare. Totuşi, InGenUitate şi aliaţii ei nu aveau să încerce s-o asasineze, creând un martir instantaneu. Nici n-aveau să dizolve insula, readucând-o în ocean, riscând să alunge clienţi legali ce valorau miliarde de dolari. Tot ce puteau face era să încerce, pentru ultima dată, să năruiască ordinea socială a Nonstatului, dovedind lumii întregi că experimentul naiv fusese sortit pieirii din capul locului.

– Unde-i Violet acum? am întrebat.

– Discută cu Henry Buzzo. Încearcă să-l convingă s-o însoţească la spital.

– Asta-i o idee bună.

Afundat în planurile „moderaţilor”, aproape uitasem că Buzzo se afla de asemenea în pericol… iar Mosala era ameninţată din două direcţii. Extremiştii triumfaseră deja în Kyoto, iar cel care mă infectase cu holeră pe drumul dinspre Sydney se găsea probabil pe Nonstat chiar acum, căutând ocazia de a răzbuna eşecul primei tentative.

– O să le arăt imediat conversaţia noastră, spuse DeGroot.

– Să dai şi securităţii o copie.

– Ai dreptate. Deşi nu ştiu la ce poate ajuta…

Părea să se descurce mult mai bine decât mine într-o situaţie tensionată; în final, adăugă încruntată:

– Deocamdată, n-avem niciun semn de viaţă din partea lui Helen Wu. O să te ţin însă la curent.

Am aranjat să ne întâlnim la spital. M-am decuplat şi am închis ochii, luptându-mă cu ispita de a mă cufunda din nou în ceaţa nedispărută complet a soporificelor.

Chiar şi în condiţiile unui aeroport deschis, curentul principal AC avusese nevoie de cinci zile să-mi introducă prin contrabandă tratamentul necesar. După toate prin câte trecusem, nu eram pregătit să accept faptul că Mosala era acum un cadavru umblător, dar exceptând o contrainvazie, în ziua următoare, sau în cel mai rău caz peste încă o zi, a tehnoliberatorilor africani, aflaţi la zeci de mii de kilometri depărtare, nu întrezăream nicio şansă de supravieţuire a fizicienei.

În vreme ce ambarcaţiunea se apropia de portul nordic, am stat lângă Akili. Doream din tot sufletul să-i fi ţinut mâna, însă mă temeam că asta n-ar fi făcut decât să înrăutăţească situaţia. *Cum de mă putusem îndrăgosti de cineva care-şi îndepărtase chirurgical până şi posibilitatea dorinţei?*

Aparent, lucrurile se petrecuseră destul de simplu: o traumă comună, o experienţă intensă, absenţa derutantă a indiciilor specifice sexului... nu era cine ştie ce mister. Oamenii se îndrăgosteau în mod curent de asexi. Şi fără îndoială că avea să treacă, destul de repede – odată ce acceptam simplul fapt că nimic din ceea ce simţeam eu nu putea fi, niciodată, încercat de cealaltă persoană.

După o vreme, am descoperit că nu mai puteam suporta să-i privesc chipul; sufeream prea mult. În consecinţă, am urmărit sinusoidele luminoase de pe monitorul de alături, am ascultat fiecare expiraţie lentă şi am încercat să înţeleg de ce durerea pe care o încercam nu voia să dispară.

Se anunţase că tramurile continuau să funcţioneze, însă o fermieră s-a oferit să ne transporte cu camioneta ei în oraş.

– Este mai rapid decât să aşteptaţi o ambulanţă, ne explică ea. Pe insulă nu sunt decât zece.

Era o fijiană tânără, Adelle Vunibobo; mi-o aminteam privind în cală de pe puntea vasului AC-ilor.

Kuwale stătu între noi în cabină, pe jumătate trează, totuşi încă ameţită. Am privit incrustaţiile multicolore de corali reducându-se treptat în jurul nostru, aidoma unei derulări accelerate a compactizării lente a recifelor.

– V-aţi riscat viaţa cu noi, acolo, am rostit.

– Pe ocean, apelurile de salvare sunt tratate cu toată seriozitatea.

Tonul îi era uşor ironic, parcă încercând să străpungă comportarea mea respectuoasă.

– Am avut, deci, noroc că nu ne găseam pe uscat, am insistat. Vedeaţi însă limpede că vasul nu se afla în pericol. Echipajul vă spusese să plecaţi şi să vă vedeţi de ale voastre. Ba chiar şi-au subliniat sugestiile cu arme...

Îmi azvârli o privire stranie.

– Aşadar, crezi c-a fost o nebunie? O prostie? Aici nu există poliţie. Cine v-ar fi putut ajuta?

– Nimeni, am recunoscut.

Îşi fixă ochii asupra terenului neregulat din faţă.

– Acum cinci ani, vasul de pescuit în care mă găseam s-a răsturnat. Ne prinsese o furtună. Eram împreună cu părinţii şi

sora mea. Părinţii şi-au pierdut cunoştinţa în urma şocului şi s-au înecat imediat. Sora mea şi cu mine am petrecut zece ore în ocean, călcând apa şi sprijinindu-ne pe rând.

– Îmi pare rău... Furtunile Greenhouse au făcut atâtea victime...

– N-am nevoie de condoleanţele tale, pufni femeia. Încerc să-ţi explic.

Am aşteptat tăcut. După o vreme, ea continuă:

– Zece ore. Încă le mai visez. M-am născut şi am crescut pe un vas de pescuit... şi am văzut furtuni care au măturat sate întregi. Crezusem că îmi cunosc deja cu exactitate toate sentimentele faţă de ocean. Însă orele acelea petrecute alături de sora mea în apă au schimbat totul.

– În ce sens? Îl priveşti cu mai mult respect, cu mai multă frică?

Vunibobo scutură din cap, cu un gest de nerăbdare.

– Cu mai multe veste de salvare, de fapt, dar nu la asta mă refeream. Se strâmbă arborând o expresie de zădărnicie, apoi urmă: Vrei să faci ceva pentru mine? Închide ochii şi caută să-ţi imaginezi lumea. Toate cele zece miliarde de oameni simultan. Ştiu că-i imposibil... dar încearcă!

– Bine, am încuviinţat surprins.

– Acum descrie ceea ce vezi.

– O imagine a Pământului din spaţiu. Deşi e mai degrabă un desen decât o fotografie. Nordul se găseşte sus. Oceanul Indian e în centru, dar imaginea se întinde de la Africa de Vest până la Noua Zeelandă şi din Irlanda până în Japonia. Pe toate continentele şi insulele stau mulţimi de oameni, dar nu la scara corectă. Nu-mi cere să-i număr, dar presupun că sunt cam o sută.

Am deschis ochii. Nu figurasem pe hartă vechiul şi noul ei cămin, dar aveam senzaţia că acesta nu fusese un exerciţiu de înţelegere a forţei de marginalizare a reprezentărilor geografice.

– Şi eu obişnuiam să văd aşa ceva, rosti ea. Dar după accident, totul s-a modificat. Când închid ochii şi-mi imaginez lumea, acum... văd aceeaşi hartă, aceleaşi continente... dar uscatul nu mai este uscat. Ceea ce părea teren ferm nu este în realitate decât o masă solidă de oameni, nu se vede niciun petec de pământ, nu *există* niciun locşor pe care să stai. Cu toţii suntem în ocean, călcând apa, susţinându-ne reciproc. Aşa ne-am născut, aşa murim. Străduindu-ne să ţinem capetele celor din

jur deasupra valurilor. Izbucni în râs, brusc stingherită, apoi adăugă pe un ton sfidător: Ei bine, tu ai solicitat o explicaţie!

– Aşa-i.

Orbitoarele incrustaţii de coral se preschimbaseră în râuri de sedimente decolorate din calcar, dar roca-de-recif din jurul nostru scânteia cu tonuri delicate de verde şi sur-argintiu. M-am întrebat ce mi-ar fi spus ceilalţi fermieri dacă le-aş fi pus aceeaşi întrebare. Aş fi căpătat probabil o duzină de răspunsuri diferite. Nonstatul părea să aibă la bază principiul conform căruia oamenii acceptau să facă acelaşi lucru din motive cu totul diferite. Era o sumă a unor topologii reciproc contradictorii, ce ignora calculul protospaţiului; nu existau politici, filosofii sau religii impuse, nu existau ovaţii şi adorări prosteşti ale unor drapele sau simboluri – totuşi, rezulta aceeaşi ordine.

Iar eu nu puteam decide dacă era ceva miraculos, ori lipsit de orice mister. Ordinea apărea şi supravieţuia, indiferent unde, numai pentru că era dorită de suficient de mulţi oameni. Fiecare democraţie constituia un fel de anarhie în mişcare încetinită: în timp, orice statut şi orice constituţie puteau fi modificate; orice contract social, scris sau nescris, putea fi încălcat. Ultimele plase de siguranţă împotriva prăbuşirii erau inerţia, apatia şi întunecarea minţii. Pe Nonstat, ei avuseseră curajul, poate nebunesc, de a aduce întregul nod politic la cea mai simplă formă a sa, de a privi structurile neornate ale puterii şi responsabilităţii, toleranţei şi consensului.

– M-aţi scăpat de la înec, am rostit. Cum să mă revanşez?

Vunibobo mă privi, cântărindu-mi seriozitatea.

– Înoată mai tare. Ajută-ne pe toţi să rămânem deasupra.

– O să încerc. Dacă voi avea vreodată ocazia…

Ea zâmbi înaintea acestei jumătăţi de promisiune şi-mi reaminti:

– Acum ne îndreptăm direct spre o furtună. Cred că vei avea ocazia.

Mă aşteptasem ca în centrul insulei să găsesc cel puţin străzi pustii, dar la prima vedere schimbările nu păreau evidente. Nu se zăreau semne de panică; nici cozi la alimente şi nici vitrine bătute în scânduri. Cu toate acestea, când am trecut pe lângă hotel, am văzut că dispăruse carnavalul Renaşterii Mistice; nu

eram singurul turist care suferea de brusca dorinţă de a fi invizibil. Pe vasul fermierilor oceanici auzisem că o femeie fusese uşor rănită cu prilejul ocupării aeroportului, însă majoritatea celor care lucrau acolo plecaseră pur şi simplu. Munroe pomenise de existenţa unei miliţii insulare – fără îndoială că reprezentanţii ei erau mai numeroşi decât invadatorii – însă nu aveam habar cum se puteau compara în privinţa echipamentului, antrenamentului şi disciplinei. Deocamdată, mercenarii păreau mulţumiţi să se baricadeze în aeroport – dar dacă scopul final nu-l reprezenta preluarea puterii, ci instaurarea „anarhiei” în Nonstat, mă încerca bănuiala dezgustătoare că în curând avea să urmeze ceva mult mai puţin apetisant decât ocuparea paşnică a punctelor strategice.

La spital, atmosfera era calmă. Vunibobo mă ajută s-o duc pe Kuwale în clădire; en zâmbi visătoare şi încercă să şchiopăteze, dar fu nevoie de efortul nostru comun s-o oprim să nu cadă. Prasad Jwala trimisese deja scanarea rănii lui Kuwale şi fusese pregătită o sală de operaţie. Am privit-o cum era dusă într-un cărucior cu rotile şi am căutat să mă conving că nu simţeam decât aceeaşi nelinişte pe care aş fi încercat-o pentru oricare alt om. Vunibobo îşi luă rămas bun de la mine.

După ce mi-am aşteptat rândul la sala de operaţii, am fost cusut sub un anestezic local. Reuşisem să distrug grefa realizată prin bioinginerie – care ar fi accelerat vindecarea, formând o etanşare perfectă – însă medicul care mi-a pansat rana cu un polimer spongios din hidraţi de carbon antibacterieni, ce avea să se degradeze lent în prezenţa factorilor de creştere secretaţi de carnea din jur m-a întrebat ce anume provocase rana. I-am spus adevărul şi a părut extrem de uşurat.

– Începusem să mă întreb dacă nu cumva a fost ceva care şi-a ros drumul din interior spre afară.

M-am sculat precaut, amorţit în partea de mijloc, dar simţind contracţia ce anunţa absenţa pielii, precum şi dureri în toţi muşchii. Medicul mi-a dat câteva sfaturi:

– Evită eforturile în timpul defecării. Şi încearcă să nu râzi prea tare.

Le-am găsit pe DeGroot şi Mosala în anticamera secţiei Imagistică Medicală. Fiziciana părea preocupată şi nervoasă, dar m-a întâmpinat cu căldură, scuturându-mi mâna şi prinzându-mă de umăr.

– Te simţi bine?

– Perfect. S-ar putea însă ca documentarul să aibă o găurică.

Ea reuşi să zâmbească.

– Henry este scanat chiar acum. Datele mele sunt în curs de procesare şi mai durează o vreme. Se caută proteine străine, dar există îndoieli în privinţa capacităţii rezoluţiei. Aparatul este achiziţionat la mâna a doua şi are douăzeci de ani vechime. Îşi cuprinse umerii cu braţele şi încercă să chicotească: Ascultă-mă pe mine, dacă intenţionez să trăiesc aici, ar fi bine să-ncep să mă obişnuiesc cu condiţiile...

– Nimeni dintre cei cu care am discutat, interveni DeGroot, n-a mai văzut-o pe Helen Wu de aseară. Securitatea conferinţei i-a verificat camera din hotel: e goală.

Mosala continua să pară stupefiată de revelaţia credinţei lui Wu.

– De ce să se fi încurcat cu Antrocosmologii? Este o teoreticiana strălucită, cu merite incontestabile, nu un parazit pseudoştiinţific! Sunt capabilă să pricep cum... un anumit tip de oameni pot considera că o TU deţine ceva mistic, atunci când constată că nu pot desluşi toate detaliile... Însă Helen îmi înţelege realizarea aproape mai bine decât mine! (Am considerat că nu era momentul optim pentru a sublinia că aceea nu reprezenta decât jumătate din problemă.) Iar în privinţa banditilor despre care crezi că l-au ucis pe Yasuko... după-amiază voi susţine o conferinţă mass-media, prezentând în linii mari problemele legate de măsurătorile lui Henry Buzzo şi ce înseamnă ele pentru TU a lui.

Vocea îi era aproape calmă, dar ea continua să stea cu braţele încrucişate în faţă, având o mână încleştată în jurul încheieturii celeilalte, încercând să disimuleze uşorul tremur de furie.

– Iar când îmi voi anunţa propria TU, vineri dimineaţă... atunci îşi pot lua adio de la *transcendenţa* lor.

– Vineri dimineaţă?

– Algoritmii lui Serge Bischoff fac minuni. Până mâine noapte, toate calculele mele vor fi terminate.

– Dacă se dovedeşte că ai fost infectată cu o bioarmă, am rostit, şi dacă te vei simţi prea rău ca să mai lucrezi... există altă persoană care ar putea interpreta rezultatele şi să pună totul cap la cap?

Mosala tresări.

– Ce-mi ceri să fac? Să ung un succesor care să fie

următoarea ţintă?

– Nu! Însă dacă TU a ta este terminată şi anunţată, moderaţii vor fi siliţi să admită că au greşit… şi există o şansă ca să ne livreze antidotul. Nu-ţi cer să faci public niciun nume! Dar dacă poţi aranja ca o persoană să finalizeze…

– Nu am nimic de dovedit acestor indivizi, replică tăios Mosala. Şi nici nu risc viaţa altcuiva încercând s-o fac.

Înainte de a-mi putea dezvolta teoria, notepadul lui DeGroot piui. Şeful securităţii conferinţei, Joe Kepa, vizionase copia convorbirii mele cu DeGroot de pe vasul de pescuit şi dorea să-mi vorbească. Personal. Imediat.

Într-o micuţă sală de conferinţe situată la ultimul etaj al hotelului, în prezenţa a doi umasci voinici care-l păzeau, Kepa mă descusu timp de aproape trei ore, interesându-se de toate amănuntele anterioare, începând din momentul când cerşisem documentarul de la SeeNet. El lecturase deja rapoartele câtorva fermieri referitoare la evenimentele de pe nava AC-ilor (aceştia îşi difuzaseră relatările direct pe reţelele de ştiri locale) şi văzuse şi analiza holerei, însă continua să fie iritat şi suspicios, continuând să pară că ar vrea să-mi facă praf declaraţia. Tratamentul lui ostil mă enerva, dar nu-l puteam învinui. Până la ocuparea aeroportului, principala lui problemă o reprezentaseră actorii ambulanţi în costume de clovni; acum trebuia să se ocupe de toate tipurile de ameninţări, ce puteau să ajungă până la o încleştare militară totală în jurul hotelului. Ştirile despre o serie de teoreticieni informaţionali înarmaţi cu bioarme artizanale care îi ameninţau pe principalii fizicieni prezenţi la conferinţă sunau probabil fie ca o farsă sinistră, fie ca o dovadă a faptului că el fusese ales pentru pedeapsa divină.

Cu toate acestea, când mă anunţă că întrevederea luase sfârşit, eram sigur că-l convinsesem. Era mult mai furios decât la început.

Declaraţia îmi fusese înregistrată conform standardelor juridice internaţionale: fiecare fotogramă etichetată cu un cod temporal generat central şi o copie codificată trimisă direct la Interpol. Înainte să-mi depun semnătura electronică, am fost invitat să scanez fişierul şi să verific dacă nu avuseseră loc intervenţii neaprobate. Am controlat la întâmplare într-o duzină de locuri; nu intenţionam să parcurg toate cele trei ore.

Am revenit în odaie şi am făcut duş, protejându-mi în mod instinctiv rana proaspăt pansată, deşi ştiam că nu era necesar s-

o menţin uscată. Luxul apei fierbinţi, soliditatea decorului simplu dar elegant păreau ireale. Cu douăzeci şi patru de ore în urmă, plănuisem să fac tot ce puteam ca s-o ajut pe Mosala să anuleze embargoul, remodelând documentarul în jurul ştirii imigrării ei. Ce puteam face însă acum pentru tehnoliberare? Să achiziţionez o cameră video externă şi să înregistrez moartea ei lipsită de sens, în vreme ce Nonstatul se năruia pe fundal? Asta îmi doream? Să-mi recapăt amăgirile de obiectivitate şi să înregistrez cu detaşare soarta fizicienei, oricare ar fi fost aceasta?

M-am privit îndelung în oglindă. *În ce fel mai puteam fi de folos cuiva acum?*

Camera avea un telefon mural; am sunat spitalul. Operaţia se desfăşurase fără probleme, dar Akili nu se trezise deocamdată din anestezie. Am hotărât s-o vizitez oricum.

Am traversat holul hotelului tocmai când se încheiau sesiunile matinale. Conferinţa continua conform programului, deşi ecranele anunţau pentru mai târziu o ceremonie de comemorare a lui Yasuko Nishide. Participanţii erau însă vizibil agitaţi şi preocupaţi, discutând în surdină în grupuleţe, ori aruncând priviri iscoditoare în jur, parcă sperând să audă o veste, oricât de îndoielnică, despre invazie.

Am remarcat un grup de jurnalişti, cu toţii indivizi pe care-i cunoşteam mai mult sau mai puţin, şi m-am alăturat lor, trăgând cu urechea la zvonurile pe care le schimbau. Ideea precumpănitoare părea să fie că străinii urmau să fie evacuaţi, de către marina S.U. (sau a Noii Zeelande, sau a Japoniei), în câteva zile, deşi nimeni nu putea oferi o dovadă fermă a acestei credinţe. David Connolly, fotograful lui Janet Walsh, rosti sigur pe sine:

– Aici se găsesc trei deţinători ai Premiilor Nobel. Chiar credeţi că vor fi abandonaţi, în vreme ce Nonstatul se prăbuşeşte?

Cealaltă ipoteză era că aeroportul fusese ocupat de „anarhişti rivali”, infami „refugiaţi” din faţa legii armelor în S.U. Interesele bioteh nu fuseseră nici măcar menţionate, iar dacă planul de imigrare al lui Mosala era de mult cunoscut pe insulă, nimeni dintre cei prezenţi nu se sinchisise să discute în amănunt cu localnicii, pentru a-l afla.

Oamenii aceştia aveau să raporteze lumii tot ce se întâmplase pe Nonstat... şi niciunul dintre ei n-avea nici cea mai vagă idee despre ce se petrecea în realitate.

În drum spre spital, am zărit un magazin cu echipamente electronice. Am cumpărat un notepad nou şi o minicameră video care se monta pe umăr. Mi-am introdus codul personal în notepad şi ultima salvare de siguranţă din satelit a vechiului aparat a ieşit din hibernare şi a pornit să se suprapună timpului real. Pentru câteva secunde, ecranul s-a acoperit cu o ceaţă de activităţi, după care **Sisif** a anunţat:

– Cazurile raportate de distres au depăşit trei mii.

– Nu mă interesează asta.

Trei mii? Însemna o creştere de şase sute la sută în două săptămâni.

– Arată-mi harta cazurilor! m-am răzgândit eu.

Părea mai degrabă reprezentarea grafică a unui cancer spontan decât o boală contagioasă: o împrăştiere aleatorie pe glob, ignorând factorii sociali şi ambientali, concentrată exclusiv după densitatea populaţiei.

Cum putuseră creşte atât de rapid numărul cazurilor – fără niciun focar localizat? Auzisem că modelările bazate pe transmiterea prin aer, contactul sexual, alimentarea cu apă sau paraziţi… eşuaseră toate în corespondenţa epidemiologică.

– Alte noutăţi în direcţia asta?

– Nimic oficial, dar metrajul din biblioteca SeeNet realizat de colegul tău, John Reynolds, include primele consemnări de vorbire coerentă din partea bolnavilor.

– Există aşadar recuperări?

– Nu. Însă o parte din noii bolnavi au dovedit modificări patologice intermitente.

– Modificări sau diminuări?

– Vorbirea e coerentă, dar subiectul este impropriu în context.

– Vrei să zici că sunt psihopaţi? După ce se opresc din urlete şi se potolesc îndeajuns pentru a pune două cuvinte laolaltă… o fac doar pentru a anunţa că au înnebunit?

– Problema poate fi apreciată numai de un expert.

Ajunsesem aproape de spital.

– Bine, am spus. Arată-mi câteva din aceste *patologii modificate.* Arată-mi câteva plăceri pe care le-am scăpat.

Sisif descinse în bibliotecă şi-mi aduse un clip. Nu era tocmai elegant să tragi cu ochiul la munca neterminată a altora, însă dacă Reynolds ar fi dorit ca metrajul să nu fie accesibil colegilor săi l-ar fi codificat.

Am privit scena în ascensorul spitalului, singur… şi am simţit

cum sângele mi se scurge din faţă. *Pentru aşa ceva nu exista nicio explicaţie, nicio cale de înţelegere.*

Reynolds arhivase alte trei scene de „vorbire coerentă” din partea unor pacienţi suferind de distres. Le-am vizionat pe toate, punând casca notepadului ca să pot asculta doar eu, în vreme ce mă strecuram pe coridoarele forfotind de lume. Cuvintele folosite de bolnavi difereau… dar implicaţiile rămâneau aceleaşi.

Mi-am interzis orice apreciere. Poate că mă aflam încă sub influenţa şocului, poate că sufeream încă de efectele medicamentelor primite pe vas. Poate că vedeam conexiuni care de fapt nu existau.

Până am ajuns în salon, Akili se trezise. A zâmbit jalnic când m-a zărit… şi mi-am dat seama că mă ambalasem rău de tot. Chipul său se întipărise atât de adânc în mintea mea, încât credeam că nu aveam să mai pot fi atras vreodată de altcineva. La urma urmelor, frumuseţea nu era decât un aspect superficial. Ochii săi negri dovedeau însă o profunzime de pasiune, umor şi inteligenţă ce n-o poseda niciuna dintre persoanele pe care le cunoscusem…

M-am înfrânat. *Era de-a dreptul grotesc.* Pentru un asex total, astea erau sentimentele unei jucărioare mânate de hormoni, un patetic robot biologic. Dacă en afla vreodată ce simţeam… reacţia cea mai bună la care mă puteam aştepta era *mila.*

– Ai auzit de aeroport? am întrebat-o.

Încuviinţă consternată, apoi adăugă:

– Şi de moartea lui Nishide… Cum a reacţionat Mosala?

– Nu pare chiar distrusă… dar nu sunt sigur că judecă perfect. *Ca mine.*

I-am relatat discuţia pe care o avusesem cu fiziciana.

– Ce crezi? Dacă poate fi ţinută în viaţă până când cineva anunţă TU în numele ei, moderaţii ar retracta şi ne-ar oferi antidotul?

– S-ar putea, răspunse Kuwale, fără să arate prea încrezătoare. Dacă ar exista o dovadă clară că TU a fost completată cu adevărat, fără urmă de îndoială… Însă ei se ascund acum, nu ne pot *oferi* nimic.

– Ar putea, totuşi, transmite structura moleculei.

– Mda. Iar noi să sperăm după aceea că pe Nonstat există un echipament capabil s-o sintetizeze la timp.

– Dacă întregul univers nu este decât un concurs de împrejurări având scopul de a explica Cheia, nu crezi că ea ar

putea avea noroc?

Nu credeam nimic din ceea ce spuneam, dar părea lucrul cel mai potrivit.

– Explicarea momentului Aleph nu se extinde prin graţieri miraculoase. Nu-i necesar ca Mosala să fie Cheia, chiar dacă Nishide este mort şi TU a lui Buzzo e desfiinţată. Dacă ea supravieţuieşte, asta se va întâmpla doar din cauză că oamenii care s-au străduit s-o salveze s-au luptat mai puternic decât aceia care au încercat s-o omoare. Pe faţă i se întipări un zâmbet obosit. Asta înseamnă o Teorie Universală – că nu există miracole, nici chiar pentru Cheie. Toţi trăiesc şi mor exact după aceleaşi reguli.

– Înţeleg. Am şovăit, înainte de a continua: Trebuie să-ţi arăt ceva. E vorba de ultimele veşti legate de distres.

– Distres?

– N-ai decât să râzi de mine. Poate că nu înseamnă nimic… totuşi vreau să-ţi cer părerea.

Aveam faţă de Reynolds obligaţia morală de a nu face public metrajul lui brut, nedifuzat deocamdată. Salonul era plin, însă de o parte şi de cealaltă existau paravane, iar bărbatul în ghips din patul de vizavi părea adormit. I-am întins lui Kuwale notepadul meu şi am derulat unul din clipuri, cu volumul redus la minimum.

O femeie de vârstă mijlocie, palidă, cu păr lung, negru şi răvăşit, legată de un pat de spital, privea direct în obiectiv. Nu arăta sedată şi în tot cazul nu etala comportamentul caracteristic al sindromului; totuşi, îl fixa pe Reynolds cu o fascinaţie intensă, îngrozită.

– Această structură informaţională, vorbea ea, această stare a conştientizării şi deţinerii percepţiilor respective se autoprotejează sub învelişuri de corolare ce sporesc continuu: neuroni pentru codificarea informaţiei, sânge pentru hrănirea neuronilor, inimă care pompează sângele, intestine pentru a-l îmbogăţi, gură pentru alimentarea intestinelor, hrană care să treacă prin ele, câmpuri de recolte, sol, lumina soarelui, un trilion de stele.

În timp ce vorbea, privirea i se deplasase uşor, baleind chipul lui Reynolds.

– Neuroni, inimă, intestine, celule de proteine, ioni şi apă învelite în membrane de lipide, ţesuturi diferenţiate în dezvoltare, gene acţionate de intersectarea gradienţilor hormonali, un milion de forme moleculare întreţesute, carbon

tetravalent, hidrogen monovalent, electroni partajaţi în legături între nuclee de protoni, neutroni balansând respingerea electrostatică, quarci rotindu-se pentru a însoţi leptonii în ierarhia excitărilor de câmp, o multiplicare în zece dimensiuni pentru a-i susţine… definind o simetrie anulată în spaţiul tuturor topologiilor.

Ritmul cuvintelor se accelerase:

– Neuroni, inimă, intestine, morfogeneză convergând înapoi la o singură celulă, un ovul fecundat în alt corp. Cromozomi diploizi necesitând un donor separat. Iteraţii ancestrale. Specii mutante ramificate din spiţe anterioare, viaţă monocelulară, fragmente ce se autoreproduc, nucleotide, zaharuri, aminoacizi, bioxid de carbon, apă, azot. Un nor protostelar condensându-se, bogat în elemente grele sintetizate în alte stele, atârnând într-un cosmos instabil din punct de vedere gravitaţional care începe şi se sfârşeşte în singularităţi.

Femeia amuţise, dar ochii continuaseră să se mişte; în deplasarea privirii ei, aproape că puteam distinge contururile feţei lui Reynolds. Iar dacă iniţial îl considerase o apariţie bizară, acum, de dincolo de uimirea ei, păreau să răzbată fulgere de înţelegere intensă, ca şi cum şi-ar fi împins raţiunea cosmologică până la limite, introducându-l pe acest străin, această rudă îndepărtată şi necesară din punct de vedere logic, în aceeaşi schemă unificată.

Apoi, însă, se întâmplase ceva care pusese capăt revenirii de moment: un val de oroare şi panică îi deformase trăsăturile. Distresul o înhăţase din nou. Am oprit redarea, înainte să înceapă să se zvârcolească şi să ţipe.

– Există alte trei cazuri aproximativ similare. Aşadar, este numai fantezia mea… sau şi ţie ţi se pare la fel? Pentru că… ce fel de boală i-ar putea face pe oameni să creadă că *ei sunt Cheia?*

Kuwale lăsă notepadul pe pat şi se întoarse spre mine.

– Andrew, dacă asta-i o farsă…

– Nu! De ce-aş…?

– Ca s-o salvezi pe Mosala. Pentru că dacă-i o farsă, n-o să ai succes.

Am pufnit exasperat.

– Dacă voiam să inventez o Cheie ca s-o scap pe Mosala, l-aş fi simulat pe Yasuko Nishide pe patul de moarte având toate revelaţiile cosmice, nu un caz psihiatric necunoscut.

I-am povestit despre Reynolds şi documentarul comandat de SeeNet.

En mi-a cercetat chipul, căutând să-şi dea seama dacă spuneam adevărul. I-am susţinut privirea, prea obosit şi derutat acum ca să ascund ceva. Am zărit un licăr de surpriză, urmat de… amuzament? N-am putut spune cu siguranţă – şi indiferent despre ce ar fi fost vorba, en a preferat să păstreze tăcerea.

– Poate că alţi AC-i de curent principal au creat secvenţele, am mormăit eu, şi le-au introdus în SeeNet…

Mă agăţăm de orice pai, dar oricum nu găseam niciun înţeles.

– Nu, răspunse sec Kuwale. Aş fi auzit.

– Atunci…?

– Sunt autentice.

– Cum e posibil?

Îmi fixă din nou ochii, neşovăind să-şi ascundă teama.

– Pentru că tot ce am crezut noi că-i adevărat, este adevărat… Însă am greşit în privinţa detaliilor. *Toţi au greşit în privinţa detaliilor.* Curentul principal, moderaţii, extremiştii, cu toţii am făcut diverse ipoteze… şi cu toţii am greşit.

– Nu înţeleg.

– O să înţelegi. O să înţelegem cu toţii.

Brusc, mi-am reamintit povestea apocrifă a morţii lui Muteba Kazadi, auzită pe când eram prizonieri.

– Crezi că distres este provocată de… combinarea cu informaţia?

– Da.

– Dacă o face Cheia, atunci de ce sunt târâţi toţi ceilalţi? *Creştere exponenţială?* Ca orice altă maladie?

– Da.

– Dar… cum? Cine a fost Cheia? Cine a început? Muteba Kazadi, cu atâţia ani în urmă?

Kuwale izbucni în hohote demente.

– Nu! (Bărbatul din patul de vizavi se trezise între timp şi auzea fiecare cuvânt, dar nu-mi mai păsa.) Miller n-a ajuns să-ţi spună lucrurile cele mai stranii legate de acel model cosmologic.

Aşadar, Miller era umascul pe care-l denumisem Trei.

– Care sunt ele?

– Dacă continui cu calculele… efectul se extinde înapoi prin timp. Nu foarte departe: creşterea exponenţială înainte înseamnă descompunere exponenţială înapoi. Dar *siguranţa absolută* a Cheii combinându-se în momentul Aleph implică o

mică probabilitate ca şi alţi oameni, în mod aleatoriu, să fie „târâţi” chiar înainte de evenimentul respectiv. Este o condiţie a continuităţii – în niciun sistem nu există ceva de tipul unui salt instantaneu de la zero la unu.

Am scuturat din cap, fără să înţeleg. Nu puteam digera totul odată. Akili mă prinse de mână şi mi-o strânse tare, transmiţându-mi teama sa – şi un fior ameţitor de anticipare – direct în trup, de la o piele la alta.

– Cheia nu este încă Cheie. Momentul Aleph nu s-a petrecut încă… dar noi simţim deja şocul.

25

Kuwale mi-a luat notepadul şi a schiţat rapid detaliile fluxului informaţional despre care bănuia că se găseşte înapoia distresului. A încercat chiar să realizeze un model aproximativ al procesului, pornind de la datele epidemiologice, obţinând însă o curbă mult mai puţin accentuată decât cifrele reale (care urcaseră mai rapid decât creşterea exponenţială – „distorsionată probabil de nesemnalări anterioare”) şi o datare a momentului Aleph undeva între 7 februarie 2055 şi… 12 iunie 3070. Netulburată, en s-a chinuit să perfecţioneze modelul. Grafice, diagrame din reţele şi ecuaţii pâlpâiră pe ecran sub degetele sale; păreau la fel de impresionante ca toate cele făcute de Violet Mosala sub ochii mei… şi la fel de inteligibile pentru mine.

La un anumit nivel, mi-a fost imposibil să nu mă las antrenat de logica sa insistentă, dar pe măsură ce se destrăma şocul iniţial al recunoaşterii, am început să mă întreb din nou dacă nu cumva citeam semnificaţiile pe care noi le doream în monologurile stranii ale celor patru pacienţi. Antrocosmologia nu făcuse până atunci nici măcar o singură prezicere testabilă. Nu mă îndoiam că ar fi putut oferi un fundament matematic elegant oricărei TU, însă dacă prima dovadă distinctă a teoriei în sine consta în aiurelile a patru indivizi care sufereau de o nouă şi exotică boală mintală, am fi avut o bază cam şubredă, şi nu ştiu dacă pentru ea merita să renunţ la tot ceea ce cunoşteam despre Univers.

Iar în privinţa prognozei, dacă Kuwale avea dreptate în legătură cu o lume complet afectată de distres… faptul constituia un cataclism la fel de inimaginabil ca şi *lămurirea* moderaţilor.

Mi-am păstrat îndoielile pentru mine, dar până am părăsit salonul – lăsând-o pe Kuwale cufundată într-o conferinţă cu alţi AC-i de curent principal – revenisem cu picioarele pe pământ. Toate discuţiile despre *ecourile viitorului moment Aleph* trebuiau să fie considerate mai puţin plauzibile chiar decât cele mai implauzibile variante convenţionale.

Poate că un patogen neuroactiv militar scăpat de sub control, ţintind o regiune specifică a creierului, putea induce la majoritatea victimelor sale simptomele obişnuite ale distresului… plus rafalele de observaţii maniace-dar-precise apărute la patru din cele trei mii de cazuri. Aidoma oricărui alt proces mintal, *raţiunea* era produsul unor evenimente organice din creier; dacă un schizofrenic paranoid, afectat de accidente genetice şi maladive, putea descoperi semnificaţii personale în orice reclamă, nor sau copac… poate că şi combinarea dintre un background ştiinţific corespunzător şi leziunile extrem de focalizate pricinuite de arma virală amintită puteau declanşa o avalanşă la fel de necontrolabilă, dar mult mai riguroasă, de înţelesuri. Dacă intenţia iniţială a armei fusese de a afecta gândirea analitică, nu era de neconceput ca o variantă să sfârşească prin a suprastimula chiar căile neurale pe care fusese proiectată să le distrugă.

M-am întors la magazinul de echipamente electronice şi mi-am cumpărat alt notepad. Am apelat-o pe DeGroot de pe stradă; părea tulburată, totuşi nu dorea să discute prin reţea.

Ne-am întâlnit la hotel, în apartamentul lui Mosala. DeGroot mi-a deschis uşa în tăcere şi mi-a făcut semn să intru.

– Violet e…?

Fire de praf pluteau sub luminator; când vorbisem, camera răsunase.

– A fost internată, confirmă ea. Am vrut să rămân la spital, dar m-a trimis acasă.

DeGroot stătea cu mâinile încleştate în faţă, ţinându-şi ochii plecaţi. Continuă cu glas scăzut:

– Ştii, primiserăm scrisori din toate părţile. Fiecare sectă, fiecare ţăcănit de pe planetă dorea să-i comunice lui Violet uluitoarele revelaţii cosmice personale… sau s-o anunţe că le profana mitologia preţioasă şi pentru asta avea să sfârşească în

flăcările Iadului… sau că alunga natura budistă… sau că transforma marile civilizaţii ale lumii în sfărâmături nihiliste prin aroganţa ei de mascul occidental reducţionist. Antrocosmologii nu erau decât… un alt glas din mulţime. Mă fixă cu privirea: Tu i-ai fi considerat o ameninţare? Nu erau nici fundamentalişti, nici rasişti sau psihopaţi care să descrie în amănunt ce intenţionau să facă cu trupul ei. Erau indivizi care ne trimiteau disertaţii ample asupra teoriei informaţiei… şi la *post scriptum* adăugau: noi am fi fericiţi să te vedem creând Universul, însă există alte facţiuni care pot încerca să te oprească.

– Nimeni nu i-ar fi băgat în seamă, am încuviinţat.

Femeia îşi trecu o mână prin păr, apoi rămase tăcută, acoperindu-şi ochii.

– Te simţi bine?

Încuviinţă din cap şi râse fără chef.

– O migrenă, nimic mai mult. Inspiră adânc, străduindu-se în mod vizibil să continue: I-au găsit urme de proteine străine în sânge, în măduva spinării şi în ganglioni. Nu pot însă descompune structurile moleculare… şi deocamdată ea nu prezintă niciun simptom. Au trecut-o pe o combinaţie de antivirale puternice, dar până nu se întâmplă ceva, nu pot decât s-o supravegheze.

– Securitatea a fost…?

– E păzită. Deşi nu ştiu dacă acum mai are vreun rost.

– Buzzo?

– Se pare că scanarea lui a ieşit curată. DeGroot pufni, furioasă şi nedumerită: Nu este deloc… afectat. Idiotul crede că Nishide a murit din cauze naturale, că Violet are în corp un poluant inofensiv, iar analiza holerei tale n-a fost decât un fals, în scopul atenţionării mass-media. Unicul lucru care pare să-l îngrijoreze este felul în care va reuşi să ajungă acasă, după terminarea conferinţei, dacă aeroportul rămâne închis.

– Are bodyguarzi?

– Nu ştiu, întreabă-l tu. Ah… Violet i-a cerut să susţină o conferinţă mass-media, în care să-şi anunţe erorile din TU. Antiviralele o slăbesc foarte mult şi ea este atât de ameţită încât de-abia poate vorbi. Buzzo i-a făcut nişte promisiuni vagi, după care mi-a mormăit că trebuie să examineze problemele, înainte de a retrage vreo afirmaţie. Ca atare, nu ştiu ce-o să facă.

Am simţit o împunsătură de furie şi frustrare, dar am rostit:

– A auzit toate dovezile. De acum, decizia îi aparţine.

Eu personal nu mai intenţionam să mă gândesc la duşmanii lui Buzzo. Corpul lui Sarah Knight nu fusese încă descoperit, dar posibilitatea ca asasinul ei să se găsească pe Nonstat mă speria mai mult decât orice altceva. Moderaţii mă lăsaseră să plec, după ce trăseseră concluzia că puteau obţine ceea ce doreau. Extremiştii fuseseră cât pe aici să mă ucidă o dată… şi nici măcar nu se străduiseră cu adevărat.

– Chiar dacă arma asta se poate declanşa în orice moment… pe Nonstat nu se poate face nimic mai mult decât într-o ambulanţă aeropurtată, aşa-i? Nu mă îndoiesc că guvernul vostru ar fi de acord să trimită un jet-spital militar, complet echipat…

DeGroot râse lugubru.

– Chiar aşa? Ce simplu pare când o spui! Violet are prieteni sus-puşi, precum şi o serie de duşmani declaraţi… dar majoritatea sunt nişte blestemaţi de pragmatici care s-ar folosi bucuroşi de ea în orice scop le-ar conveni. Ar fi de-a dreptul un miracol ca aceşti indivizi să cântărească detaliile pro şi contra, să adopte o poziţie, s-o susţină şi să ia o decizie, totul într-o singură zi – chiar dacă Nonstat ar fi în stare de pace şi jetul ar putea ateriza direct pe aeroport.

– Haida-de! Întreaga insulă e netedă ca o pistă! De-acord, este moale pe margini, dar terenul trebuie să fie suficient de solid pe o rază de vreo douăzeci de kilometri.

– Adică în bătaia unei rachete expediate din aeroport.

– De acord, însă ce le-ar păsa mercenarilor de o evacuare pe motive medicale? Probabil că se aşteaptă ca în curând navele străine să vină pentru a-şi lua compatrioţii de pe insulă. Nu-i nicio diferenţă, doar o chestiune de viteză.

DeGroot clătină cu tristeţe din cap; dorea să fie convinsă, însă spusele mele păreau lipsite de sens pentru ea.

– Indiferent ce anume am crede noi despre riscuri, nu sunt altceva decât supoziţii şi speranţe. Guvernul va cântări situaţia din punctul său de vedere… şi nu va lua decizia în treizeci de secunde. Zeci de mii de dolari pentru un zbor de caritate este una, dar un avion doborât deasupra Nonstatului reprezintă cu totul altceva. Şi ultimul lucru pe care şi l-ar dori Violet, sau oricare altă persoană cu mintea întreagă, ar fi ca trei sau patru oameni nevinovaţi să piară în văzduh, absolut fără motiv.

I-am întors spatele şi m-am apropiat de fereastră. Din observaţiile mele, puteam deduce că, în general, pacea *continua* pe Nonstat. Indiferent însă ce iad sângeros ar fi plănuit

mercenarii, cu siguranţă că ultimul lucru pe care şi-l doreau patronii lor ar fi fost un martir al tehnoliberării, faimos în întreaga lume. De aceea, îmi venea greu să cred că tipii de la InGenUitate îşi asumaseră roluri de asasini: pentru ei, moartea lui Mosala ar fi fost la fel de neplăcută ca şi mult trâmbiţata ei imigrare.

Chestiunea rămânea totuşi delicată. Ce ar fi recunoscut ei, dacă făceau o excepţie pentru Mosala? Şi care scenariu l-ar fi considerat mai periculos pentru mişcarea anti-embargo: istoria avertisment a morţii tragice a fizicienei cauzată de riscantul ei flirt cu renegaţii… ori povestea glorioasă a supravieţuirii, în care era implicată şi o cursă binecuvântată, ce o readusese la sânul lor (unde fiecare genă aparţinea proprietarului de drept şi fiecare boală avea o cură instantanee)?

Deocamdată, ei probabil că nici nu aveau habar despre alegerea dificilă în faţa căreia se aflau. În consecinţă, rămânea în seama celui care le aducea vestea să-i convingă să ia asupra-şi decizia corectă.

M-am răsucit spre DeGroot:

– Dar dacă mercenarii ar putea fi înduplecaţi să aprobe trecerea unui avion de salvare? Să facă şi o declaraţie publică în acest sens? Crezi că ai putea pune lucrurile în mişcare… dacă ar exista o şansă?

Mi-am încleştat pumnii, stăpânindu-mi panica. *Oare aveam vreo idee, oricât de vagă, despre ce vorbeam?* Odată ce făgăduisem aşa ceva, nu mai puteam da înapoi.

Făcusem însă deja promisiunea *să înot mai repede.*

DeGroot părea agitată.

– Violet nici măcar nu le-a spus lui Wendy şi lui Makompo. Şi mi-a cerut să jur că voi păstra tăcerea. Wendy este plecată în călătorie de afaceri la Toronto…

– Dacă poate face lobby din Cape Town, acelaşi lucru este posibil şi din Toronto. Iar Violet nu gândeşte corect. Spune-i totul maică-sii. Şi soţului. Spune-i lui Marian Fox şi întregului IUTP, dacă-i nevoie.

DeGroot şovăi, apoi încuviinţă, continuând să pară însă nesigură:

– Merită încercat. Orice merită încercat. Dar cum îţi închipui că vom putea obţine asemenea garanţii din partea mercenarilor?

– Planul A, am început eu, este să sperăm că ei răspund la telefoane. Fiindcă nu doresc să fiu nevoit să intru în aeroport şi să negociez în mod direct.

Cea mai mare parte din centrul insulei continua să pară neatinsă de invazie, dar la patru străzi depărtare de aeroport totul se schimba. Nu existau baricade sau indicatoare de avertizare… totuşi, nu se zărea nici ţipenie de om. Era la căderea serii, iar străzile dinapoia mea zumzăiau, ticsite de magazine şi localuri deschise, la numai cinci sute de metri de clădirile ocupate; după ce traversasem însă linia aceea invizibilă, am încercat o acută senzaţie că Nonstatul dăduse brusc naştere propriilor Ruine, o imitaţie miniaturală a centrelor moarte ale oraşelor ucise de reţele.

Prin văzduh nu şuierau gloanţe; nu era o zonă de război, totuşi nu dispuneam de niciun fel de experienţă care să mă călăuzească, de nicio idee în legătură cu ceea ce m-ar fi putut aştepta. Evitasem câmpurile de luptă; alesesem jurnalismul ştiinţific, fericit să ştiu că niciodată nu va trebui să filmez ceva mai periculos decât o conferinţă a bioeticilor.

Intrarea în clădirea pasagerilor era un dreptunghi întunecat. Uşile glisante zăceau făcute ţăndări, la vreo zece metri depărtare. Ferestrele fuseseră sparte, plantele şi statuetele făcute bucăţi; zidurile erau zgâriate într-un mod ciudat, de parcă ar fi fost escaladate de maşinării înzestrate cu gheare. Sperasem să întâlnesc o santinelă, niscaiva indicatoare de disciplină, dovezile unei structuri de comandă coerente. Părea însă mai degrabă că o bandă de jefuitori aştepta în întuneric apariţia unui trecător rătăcit.

M-am gândit: *Sarah Knight ar fi făcut asta – fie şi numai pentru subiectul în sine.*

Da, aşa-i. Iar Sarah Knight era moartă…

M-am apropiat încet, scanând nervos terenul, dorindu-mi să nu-i fi spus lui **Sisif,** cu paisprezece ani în urmă, să şteargă toate broşurile primite de la fabricanţii de arme aflaţi în căutare de jurnalişti tehnofili care să le asigure publicitate gratuită pentru cele mai recente şi spectaculoase mine antiindividuale. Deşi… probabil că în materialele acelea destinate mass-media nu existaseră ponturi utile pentru a evita posibilitatea de a deveni o victimă – exceptând cheltuirea a cincizeci de mii de dolari pentru un căutător de mine.

Interiorul clădirii era scufundat în bezna cea mai absolută, dar

proiectoarele de afară transformau în alb roca-de-recif. Am mijit ochii spre intrarea ce se căsca în faţă, regretând absenţa lui **Martor** care să-mi adapteze retinele. Camera de pe umărul drept era practic lipsită de greutate, însă mă făcea să mă simt cocoşat şi deformat – cam la fel de echilibrat şi funcţional cum aş fi fost dacă organele genitale mi-ar fi migrat în locul unui genunchi. Şi, iraţional ori nu, invizibilele racorduri nervoase şi RAM-ul mă făcuseră întotdeauna să mă simt protejat, apărat. Când propriile-mi urechi şi ochi captaseră totul pentru înregistrări digitale, fusesem un observator privilegiat până în clipa când aş fi fost orbit sau mi s-ar fi despicat burta. Aparatul acesta, însă, putea fi îndepărtat ca un fir de mătreaţă.

În viaţa mea nu mă simţisem atât de vulnerabil.

M-am oprit la zece metri de intrarea pustie, cu braţele întinse în faţă şi palmele ridicate. Am răcnit spre beznă:

– Sunt un ziarist! Vreau să stăm de vorbă!

Am aşteptat. Înapoia mea, auzeam în continuare mulţimile fremătătoare ale oraşului, dar aeroportul exuda tăcere. Am strigat din nou. Şi am aşteptat. Eram pe punctul de a înlocui frica prin stânjeneală; poate că acea clădire fusese abandonată, poate că mercenarii îşi stabiliseră tabăra în capătul cel mai îndepărtat al pistelor, iar eu stăteam aici şi mă prosteam în faţa nimănui.

Apoi am simţit o uşoară mişcare a aerului umed şi bezna intrării a scuipat o maşinărie.

M-am înfiorat, dar am rămas locului; dacă mi-ar fi dorit răul, nici măcar n-aş fi văzut-o. În timp ce se mişca, dezvăluia o succesiune pâlpâitoare de contururi parţiale – distorsiuni vagi dar consistente de lumină, pe care ochiul le considera muchii; totuşi, după ce se opri, am rămas holbându-mă la imagini remanente sau doar bănuite. Un robot sextiped, înalt de trei metri? Care îmi calcula în mod permanent punctul de vedere asupra împrejurimilor şi-şi programa un înveliş optic activ pentru a reproduce luminozitatea? Nu, *mai mult decât atât.* Rămăsese pe jumătate ieşit în parcarea scăldată în lumină, fără măcar să arunce o umbră – ceea ce însemna că holografia în timp real sursele de lumină blocate, învelişul său din polimer emiţând o rază substituentă perfect identică, front de undă după front de undă. Brusc, m-a cuprins groaza, dându-mi seama cu ce anume se confruntau cei de pe Nonstat. Aici era tehnologie militară alfa în valoare de milioane. De data asta, InGenUitate nu se mai încurcase cu agresiuni ieftine. Îşi dorea înapoi proprietatea

intelectuală, cu reputaţia produsului nepătată… gata să distrugă orice i-ar fi stat împotrivă pe roca-de-recif.

– Ne-am ales deja corespondenţii de presă, Andrew Worth, rosti insecta. Tu nu figurezi pe lista invitaţilor la invazie.

Vorbea o engleză perfect inflexionată, până la sugerarea amuzamentului, dar cu o iritantă neutralitate geografică. Habar n-aveam dacă era autonomă, sau dacă discutam în timp real cu mercenarii, ori cu oamenii lor de la relaţii cu publicul.

– Nu mă interesează corespondenţa de război. Sunt aici ca să vă ofer şansa de a evita o… publicitate nedorită.

Insecta avansă furioasă, delicate configuraţii moarate de interferenţă înflorind şi topindu-se pe suprafaţa de camuflaj. Am rămas ca prins în rădăcini; instinctul îmi spunea să fug, dar muşchii mi se transformaseră în gelatină. Robotul se opri la doi-trei metri depărtare şi dispăru din nou din vedere. Nu mă îndoiam că, dacă ar fi dorit, şi-ar fi putut înălţa membrele anterioare pentru a mă decapita instantaneu.

Adunându-mi tot curajul, am vorbit către văzduhul solid:

– Pe insulă se află o femeie care va muri dacă nu este evacuată în câteva ore. Iar dacă se va întâmpla asta… SeeNet este gata să difuzeze un documentar intitulat: *Violet Mosala: Martira tehnoliberării.*

Era absolut adevărat, cu toate că la început Lydia se împotrivise. Îi expediasem un metraj plăsmuit, prezentând-o pe Mosala explicând motivele plănuitei imigrări, aproximativ lucrurile pe care le spusese şi în realitate, deşi eu nu le filmasem. Trei monteuri de ştiri ai lui SeeNet lucrau de zor, încorporând metrajul – şi o parte din materialele adevărate pe care le fişasem – într-un necrolog adus la zi. Nu pomenisem însă absolut nimic despre Antrocosmologi. Mosala fusese pe punctul de a deveni figura centrală într-o provocare majoră la adresa embargoului… iar acum fusese infectată de o armă virală şi Nonstatul era ocupat. Lydia adăugase propriile-i concluzii, monteurii urmând să fie instruiţi în direcţia respectivă.

Insecta tăcu preţ de câteva minute prelungi. Am rămas încremenit, cu braţele ridicate în aer. Mi-am închipuit ameninţarea şantajului transmisă în susul lanţului de comandă. Poate că alianţa bioteh analiza posibilitatea cumpărării lui SeeNet, pentru a înăbuşi povestea? Ar fi însemnat să influenţeze şi alte reţele; ar fi însemnat să plătească pentru ca toate să susţină aceeaşi versiune. Dacă o lăsau să trăiască, puteau obţine

pe gratis ceea ce doreau.

– Dacă Mosala supravieţuieşte, am continuat, o puteţi opri să revină aici. Dar dacă moare pe insulă... În următoarea sută de ani, în mintea publicului ea va fi asociată Nonstatului.

Am simţit pe umăr o înţepătură ascuţită. Am privit spre cameră; fusese incinerată, iar cenuşa curgea de pe un petic carbonizat al cămăşii.

– Avionul poate ateriza. Poţi pleca odată cu ea. După ce va fi în afară de pericol, vei concepe un nou articol din Cape Town despre planurile ei de imigrare... şi ce s-a ales de ele.

Glasul era acelaşi de dinainte, dar puterea dinapoia cuvintelor venea de la mare depărtare de insulă.

Nu trebuia să adauge: *Dacă rezultatul este cel dorit, vei fi răsplătit.* Mi-am plecat capul în semn de acord:

– Aşa voi face.

Insecta ezită.

– Vei face, oare? Nu cred.

O durere arzătoare mi-a brăzdat abdomenul; am răcnit şi am căzut în genunchi.

– Ea se va întoarce singură. Tu poţi să rămâi pe Nonstat şi să faci un documentar despre distrugere.

Am înălţat ochii şi am zărit o vagă tremurare de violet şi verde prin văzduh când robotul se retrase, aidoma unei raze de soare întrezărite printre pleoapele pe jumătate închise.

Nu m-am putut ridica imediat. Fulgerul de laser îmi lăsase o dâră orizontală de băşici pe piele, însă, pentru câteva microsecunde, raza atinsese şi rana existentă; polimerul de hidraţi de carbon fusese caramelizat şi un fluid apos, maroniu, îmi supura din ombilic. Am murmurat nişte blesteme, apoi m-am îndepărtat împleticindu-mă.

Când am revenit în mulţime, doi adolescenţi s-au apropiat şi m-au întrebat dacă aveam nevoie de ajutor. Am acceptat, recunoscător. M-au susţinut şi am şchiopătat spre spital.

Am apelat-o pe DeGroot de la urgenţă.

– Au fost foarte civilizaţi, i-am spus. Avem permisiunea de aterizare.

Secretara părea trasă la faţă, dar s-a luminat auzind această veste.

– E fantastic!

– Ceva noutăţi despre avion?

– Deocamdată nimic, dar acum câteva minute am vorbit cu

Wendy şi mi-a zis că aştepta un telefon chiar de la Preşedinte. Şovăi. Violet a făcut febră. Încă nu-i periculos, dar…

Dar arma se declanşase. De acum, urma o goană contra cronometru împotriva virusului. Ce sperasem, oare? O altă eroare de sincronizare? Sau o imunitate magică pentru Cheie?

– Eşti cu ea?

– Da.

– Într-o jumătate de oră, sosesc la voi.

Mă tratã acelaşi doctor ca şi mai devreme. Avusese o zi grea; îmi vorbi pe un ton iritat:

– Acum nu mai vreau să-ţi aud explicaţiile. Ultima dată a fost suficient de rău.

Am examinat odăiţa primitivă, dulăpioarele ordonate conţinând medicamente şi instrumente şi m-am simţit cuprins de disperare. Chiar dacă Mosala era evacuată la timp… pe Nonstat existau un milion de oameni care nu aveau unde se refugia.

– Ce veţi face când va izbucni războiul? l-am întrebat.

– Nu va fi niciun război.

Am încercat să-mi imaginez roboţii care se asamblau, soarta ce li se pregătea acestor oameni, în adâncurile aeroportului. Am vorbit cu blândeţe:

– Cred că în privinţa asta nu aveţi de ales.

Medicul încetă să-mi mai aplice unguent pe arsuri şi mă privi oripilat, de parcă aş fi spus ceva cumplit de respingător şi umilitor.

– Eşti un străin aici. Habar n-ai care sunt posibilităţile noastre. Ce crezi? Că ne-am petrecut ultimii douăzeci de ani în extaz, scufundaţi într-un soi de amorţeală utopică, mulţumiţi să ştim că energia noastră karmică pozitivă îi va respinge pe toţi invadatorii?

Reîncepu să aplice unguentul, cu bruscheţe. Eram năucit.

– Nu. Mă aştept să fiţi pe deplin pregătiţi să vă apăraţi. Atât doar că de data aceasta cred că veţi fi depăşiţi în privinţa armamentului. Şi încă rău de tot.

Derula o bucată de bandaj, scrutându-mă atent.

– *Ascultă-mă,* fiindcă nu voi spune asta decât o singură dată! Când va sosi momentul, ar fi bine să te încrezi în noi.

– Pentru ce?

– Pentru că ştim mai bine decât tine.

Am râs strâmb.

– Nu-mi ceri mare lucru.

Când am cotit pe coridorul ce ducea spre rezerva lui Mosala, am văzut-o pe DeGroot discutând – în şoaptă, dar evident aţâţată – cu doi paznici. M-a remarcat şi mi-a făcut semn din mână. Am iuţit pasul.

După ce am ajuns lângă ei, DeGroot a ridicat notepadul, fără niciun cuvânt, şi a atins o tastă. Pe ecran, a apărut un crainic.

– În privinţa ultimelor noutăţi de pe insula renegată Nonstat, gruparea anarhistă de orientare violentă ce ocupă aeroportul tocmai a primit o solicitare din partea diplomaţilor sud-africani pentru a permite evacuarea urgentă a lui Violet Mosala, laureată a Premiului Nobel, în vârstă de douăzeci şi şapte de ani, care participa la controversata conferinţă Centenarul Einstein. (Imediat, pe fundal apăru un glob pământesc stilizat, rotindu-se sub imaginea lui Mosala, obiectivul transfocând asupra Nonstatului, apoi a Africii de Sud.) Cu facilităţile medicale primitive de pe insulă, medicii locali n-au reuşit să pună un diagnostic exact, dar se apreciază că starea lui Mosala este critică. Surse din Mandela afirmă că preşedinta Nchabaleng a trimis un mesaj personal anarhiştilor şi a primit răspunsul lor acum câteva minute.

Am cuprins-o în braţe pe DeGroot, am ridicat-o şi am învârtit-o până am ameţit de bucurie. Paznicii ne priveau, surâzând ca nişte copii. Poate că reprezenta o victorie microscopică în faţa invaziei… totuşi, părea cel dintâi lucru bun care se întâmplase de foarte mult timp.

– Ajunge, a rostit cu blândeţe DeGroot. M-am oprit şi i-am dat drumul. Avionul aterizează la trei noaptea, a continuat ea. La cincisprezece kilometri vest de aeroport.

Răsuflarea mi s-a oprit.

– Ea ştie?

– Încă nu i-am spus nimic, clătină femeia din cap. Acum doarme. Febra continuă să fie ridicată, dar s-a stabilizat. Medicii nu ştiu ce va face virusul în continuare, dar au o serie de medicamente pentru situaţiile cele mai probabile.

– Un singur lucru mă mai îngrijorează cu adevărat.

– Ce anume?

– Cunoscând-o pe Violet… când va afla că am acţionat fără s-o consultăm, probabil că va refuza să plece – pur şi simplu din

încăpăţânare.

DeGroot mă privi ciudat, parcă încercând să-şi dea seama dacă glumeam sau nu.

– Dacă crezi cu adevărat asta, spuse ea, atunci n-o cunoşti deloc pe Violet.

26

I-am spus lui DeGroot că doream să dorm puţin şi că voi reveni pe la două şi jumătate. Voiam să-i urez lui Mosala *bon voyage*[40].

Am căutat-o pe Akili să-i spun vestea cea bună, dar en părăsise spitalul. I-am trimis un mesaj, apoi m-am întors la hotel, mi-am spălat faţa şi mi-am schimbat cămaşa arsă de laser. Rănile îmi erau amorţite, absente; anestezicul local le anulase ca prin farmec. Mă simţeam istovit, însă triumfător şi prea excitat ca să stau locului, cu atât mai puţin să dorm. Era aproape ora unsprezece, şi totuşi magazinele continuau să fie deschise; am ieşit şi am cumpărat altă cameră de umăr, apoi am hoinărit prin oraş, filmând tot ce vedeam. *Ultima noapte de pace pe Nonstat?* Pe străzi, atmosfera nu aducea deloc cu starea de asediu existentă printre fizicienii şi jurnaliştii dinăuntrul hotelului, deşi se simţea un soi de anticipare nervoasă, aducând cu cea din Los Angeles în timpul unei alarme în caz de seism (trăisem un astfel de moment, o falsă alarmă). Când îmi întâlneau privirea, oamenii păreau curioşi, ba chiar bănuitori, dar nu arătau niciun semn de ostilitate. Aveam senzaţia că gândeau că n-ar fi fost exclus să fiu un spion al mercenarilor, însă chiar dacă ar fi fost adevărat, asta nu reprezenta decât un amănunt exotic, pentru care nu intenţionau câtuşi de puţin să mă tragă la răspundere.

M-am oprit în centrul unei pieţe puternic iluminate şi am scanat reţelele de ştiri. Buzzo nu ţinuse o conferinţă de presă în care să-şi recunoască eroarea, dar acum, când Mosala începuse să prezinte simptomele, poate că avea să ia în serios riscul extremiştilor şi să reconsidere problema. Reportajele despre situaţia de pe Nonstat minţeau în mod uniform, dar în curând SeeNet avea să ia caimacul, anunţând motivele reale ale ocupaţiei. Şi chiar dacă Mosala rămânea în viaţă, adevărul avea

[40] În franceză, în original: drum bun! (n. trad.).

să sune extrem de neplăcut pentru alianţa pro-embargo.

Aerul era umed, dar rece. Am ridicat privirea către sateliţii ce asigurau legăturile planetei şi am încercat să înţeleg faptul că mă găseam pe o insulă artificială din Pacificul de Sud, în ajunul unui război.

Oare întreaga mea viaţă era codificată în acest moment – în amintirile pe care le deţineam, în circumstanţele în care mă găseam? Considerând că acestea erau singurele date, atât şi nimic mai mult... aş fi putut reconstrui restul în întregime?

Nu prea credeam asta. Copilăria mea în Sydney era de neimaginat, la fel de îndepărtată şi ipotetică precum Big Bang-ul; până şi momentele petrecute în cala vasului de pescuit, ori întâlnirea cu robotul din aeroport se îndepărtaseră aidoma unor fragmente de vis.

Nu avusesem niciodată holeră. Nu posedasem organe interne.

Stelele scânteiau îngheţate.

La ora unu noaptea, străzile rămăseseră populate, iar magazinele şi localurile nu-şi întrerupseseră activitatea. Nimeni nu părea atât de îngrijorat pe cât ar fi trebuit să fie; poate că locuitorii credeau în continuare că nu era decât o altă hărţuială similară celor pe care le depăşiseră mai înainte.

În jurul unei fântâni din piaţă, mai mulţi tineri glumeau şi râdeau. I-am întrebat dacă anticipau un atac al miliţiei asupra aeroportului. Nu-mi puteam imagina alt motiv pentru veselia lor debordantă; poate că urmau să ia parte la acţiune şi îşi făceau singuri curaj.

Mă priviră stupefiaţi.

– Să atace aeroportul? Şi să fie ucişi?

– Ar putea fi unica voastră şansă.

Schimbară între ei priviri amuzate. Unul dintre ei îşi puse mâna pe umărul meu şi rosti grijuliu:

– Totul o să fie-n regulă. Pune urechea la pământ şi ţin-te bine.

M-am întrebat ce fel de droguri luaseră.

Când m-am întors la spital, DeGroot m-a anunţat:

– Violet s-a trezit şi vrea să-ţi vorbească.

Am intrat singur. Rezerva era slab iluminată; la căpătâiul patului, un monitor strălucea cu date verzi şi portocalii. Glasul lui

Mosala suna slab însă ea era lucidă.

– Ai fi de acord să mă însoţeşti în ambulanţă?

– Dacă o doreşti.

– Vreau să înregistrezi totul. Promite-mi însă că materialul va fi utilizat aşa cum trebuie… dacă va fi cazul.

– Aşa voi face.

Nu eram tocmai sigur la ce se referea: să acuz InGenUitate de moartea ei, dacă s-ar fi ajuns la aşa ceva? N-am insistat, cerând detalii; mă obosea politica martiriului.

– Karin mi-a spus că te-ai dus la aeroport şi i-ai rugat pe mercenari în numele meu. Mă privi cu atenţie. De ce?

– M-am revanşat pentru o favoare.

Ea râse încetişor.

– Ce am făcut ca să merit aşa ceva?

– Este o poveste lungă.

Eu însumi nu mai ştiam dacă încercasem s-o răsplătesc pe Adelle Vunibobo, dacă făcusem totul pentru tehnoliberare, dacă acţionasem din respect şi admiraţie faţă de Mosala, ori dacă sperasem s-o impresionez pe Akili „salvând Cheia” – chiar dacă rolul respectiv începea să sune tot mai puţin ca aparţinând unui creator venerat, ci mai degrabă unui soi de molimă tifoidă informaţională.

DeGroot a intrat, aducând veşti despre avion; totul se desfăşura conform graficului – sosise momentul plecării. Doi medici ni s-au alăturat. M-am retras, filmând cu camera de umăr mutarea lui Mosala pe o targă cu rotile, cu monitorul şi perfuziile ataşate.

În garaj, îndreptându-ne spre ambulanţă, am zărit o jumătate de duzină de vehicule cu anvelope-balon în care se încărca echipament medical, bandaje şi medicamente. Poate că urmau să fie distribuite în diferite puncte, în ipoteza capturării spitalului. Era îmbucurător să vezi că nu chiar toată lumea privea invazia cu uşurinţă.

Străbăturăm oraşul încet, fără să utilizăm sirena. Pe străzi se găseau mai mulţi oameni decât văzusem în timpul zilei. Mosala îi ceru lui DeGroot un notepad, îl aşeză pe saltea lângă ea şi se întoarse pe o parte ca să poată scrie. Ceea ce făcea părea să-i solicite toată atenţia – cu toate acestea, îmi vorbi fără să ridice ochii de pe ecran:

– Andrew, mi-ai sugerat să numesc un succesor. Cineva care să aibă grijă să-mi termine lucrarea. Ei bine, aranjez asta chiar

acum.

Nu-mi dădeam seama ce rost mai avea, totuşi n-am contrazis-o. O scanare de înaltă rezoluţie în Cape Town avea să dezvăluie aproape imediat structurile tuturor proteinelor virale, iar medicamentele potrivite pentru blocarea acţiunilor acestora puteau fi proiectate şi sintetizate în câteva ore. A dovdi eroarea moderaţilor, pentru ca apoi să le cerşeşti tratamentul, nu mai constituia deloc o scurtătură.

Femeia mă privi şi vorbi către obiectiv:

– Software-ul lucrează cu zece experimente aprobate. Analiza lor completă, combinată, va produce cei zece parametri ai spaţiului total, cunoscuţi până acum: detaliile geometriei decadimensionale care fundamentează toate particulele şi forţele. În termeni moderni… acele zece experimente dezvăluie cum anume este spartă, pentru noi, simetria protospaţiului. Ce anume, exact, au în comun toate lucrurile din acest univers.

– Înţeleg.

– Lasă-mă să termin, clătină ea din cap cu nerăbdare. În clipa de faţă, pe reţeaua de supercalculatoare nu rulează decât calcule brute, de forţă. Am dorit ca software-ul să-mi lase onorurile mie. Reverificarea, înţelegerea finală… redactarea unei lucrări care să formuleze rezultatele într-un mod clar pentru toată lumea. Dar toate astea sunt banalităţi. Ştiu deja cu exactitate ce trebuie făcut cu rezultatele, după ce vor fi disponibile. Şi… Execută un vârtej de apăsări ale tastelor, studie efectele, după care lăsă notepadul de o parte. Totul a fost automatizat. Săptămâna trecută, mama mi-a dat o clonă **Kaspar,** versiune neînregistrată… care probabil va sintetiza rezultatele mai bine decât aş fi putut eu s-o fac vreodată. Prin urmare, indiferent dacă voi fi vie, moartă sau într-o stare intermediară… vineri dimineaţă, la ora şase, lucrarea *va fi* scrisă şi difuzată pe reţele cu acces liber, universal. În plus, cópii ale ei vor fi expediate tuturor membrilor catedrelor şi tuturor studenţilor facultăţilor de fizică din toate universităţile de pe planetă.

Chipul său radia un surâs de pură şi încântată sfidare.

– Ce vor mai face atunci Antrocosmologii? Vor asasina toţi fizicienii din lume?

Am privit spre DeGroot, care pălise şi-şi strânsese buzele. Mosala gemu:

– Încetaţi să-mi mai aruncaţi priviri atât de morbide! Pur şi

simplu, mă pregătesc pentru toate eventualităţile.

Apoi a închis ochii; deşi respiraţia îi era neregulată, totuşi continua să zâmbească. M-am întors către monitor; temperatura ajunsese la patruzeci cu nouă.

Lăsasem oraşul în urmă; ferestrele ambulanţei arătau doar reflecţiile noastre. Călătoria era lină, motorul perfect silenţios. După o vreme, mi s-a părut că pot auzi însăşi roca-de-recif expirând printr-un puţ îndepărtat… apoi mi-am dat seama că era zumzetul jetului apropiindu-se.

Mosala îşi pierduse cunoştinţa, dar nimeni n-a încercat s-o trezească. Am ajuns la locul de întâlnire şi am coborât rapid, ca să filmez aterizarea; mai mult pentru că făcusem o promisiune, decât din cauza vreunei rămăşiţe de profesionalism. Avionul a coborât la numai patruzeci-cincizeci de metri de noi, cu fuzelajul gri luminat doar de razele lunii, motoarele pentru decolare şi aterizare pe verticală ridicând din matricea rocii un praf fin şi abraziv de calcar. Doream să savurez acest moment al victoriei, însă vederea aerodinamicului aparat militar aterizând pe întuneric, în mijlocul neantului, m-a făcut să-mi simt inima strângându-se ca un pumn. Mi-am imaginat similitudinea cu o evacuare navală: lumea din exterior avea să se furişeze în vârful picioarelor, să-şi ia conaţionalii şi să plece. Anarhiştii puteau lua orice rămânea.

Primii doi bărbaţi care coborâră purtau uniforme de ofiţeri şi arme la şold, dar puteau fi şi doctori. Îi traseră pe medici deoparte şi discutară în şoaptă, cu vocile acoperite de vuietul jeturilor; aerul continua să fie circulat prin motoare, pentru răcire. Apoi se ivi un bărbat zvelt, în haine civile mototolite, părând tras la faţă şi dezorientat. Dură ceva vreme, până să-l recunosc; era Makompo, soţul lui Mosala.

DeGroot l-a întâmpinat; se îmbrăţişară în tăcere. Eu am rămas în urmă, în vreme ce-l conducea spre ambulanţă. M-am întors şi am privit în depărtare, peste roca-de-recif sur-argintie; firişoare infime de minerale, împrăştiate peste tot, reflectau lumina lunii, sclipind aidoma spumei de pe un ocean incredibil de liniştit. Când m-am întors, soldaţii o purtau spre avion pe Mosala, legată de o targa. Makompo şi DeGroot îi urmau. Brusc, m-am simţit foarte obosit.

DeGroot coborî scara şi se apropie de mine, strigând:

– Nu vii cu noi? Au spus că-i loc destul.

Am privit-o în tăcere. Ce anume mă ţinea aici? Contractul meu

cu SeeNet specifica realizarea unui profil Mosala, iar nu înregistrarea prăbuşirii Nonstatului. Insecta invizibilă îmi interzisese însă să urc în avion… dar mercenarii aveau posibilitatea de a şti dacă o făceam? O întrebare stupidă: sateliţii militari puteau să distingă amprentele oamenilor şi să le citească conversaţiile de pe buze, totul în infraroşu. Aveau oare să doboare avionul, în faţa întregii planete, distrugând imaginea pe care şi-o construiau cu trudă şi atrăgându-şi represalii din partea tuturor, doar pentru a pedepsi un jurnalist obscur? Nu.

– Aş vrea s-o pot face, am spus, însă aici există cineva pe care nu doresc să-l abandonez.

DeGroot a încuviinţat din cap, neavând nevoie de alte explicaţii, şi mi-a strâns mâna zâmbind.

– Atunci, mult noroc! Sper să ne revedem în Cape Town, în curând.

– Şi eu sper acelaşi lucru.

Pe drumul către spital, cei doi medici rămaseră tăcuţi. Eram convins că ar fi discutat despre război… dar nu de faţă cu un străin. Am scanat metrajul filmat cu camera de umăr, neîncrezător deocamdată în tehnologia nefamiliară, apoi l-am expediat consolei de acasă.

Oraşul era mai aglomerat ca oricând, deşi foarte puţini oameni se plimbau. Majoritatea ocupau străzile ca într-un camping, înarmaţi cu saci de dormit, scaune pliante, primusuri portabile, ba chiar şi cu câteva corturi mici. Nu ştiam dacă reacţia lor ar fi trebuit să mă încurajeze, ori ar fi fost cazul să mă simt deprimat, datorită optimismului patetic pe care-l implica. Poate că anarhiştii erau pregătiţi să profite din plin, dacă puneau mâna pe infrastructura oraşului. Nu zărisem nici urmă de panică, tulburări sau jafuri; poate că Munroe avea dreptate şi educaţia lor în privinţa originilor şi dinamicii acestor respectate activităţi culturale omeneşti era suficientă pentru a-i înzestra cu capacitatea de a gândi până la capăt consecinţele şi a refuza să se implice.

Totuşi, în faţa unor echipamente militare valorând miliarde, urmau să aibă nevoie şi de alte multe lucruri, în afară de primusuri, corturi şi sociobiologie, pentru a evita să fie măcelăriţi.

27

M-au trezit obuzele. Bubuiturile păreau îndepărtate, însă patul se cutremura. M-am îmbrăcat în câteva secunde, după care am rămas în mijlocul camerei, paralizat de nehotărâre. Aici nu existau subsoluri, nici adăposturi pentru bombardament... Atunci unde aş fi fost mai în siguranţă, la parter sau pe stradă? Am ezitat la ideea expunerii – oare patru sau cinci etaje deasupra capului mi-ar fi oferit o protecţie reală sau ar fi reprezentat doar un morman mai mare de sfărâmături?

Abia trecuse de ora şase; nici nu se luminase bine de ziuă. M-am apropiat precaut de fereastră, învingându-mi teama absurdă de lunetişti – ca şi cum cineva, indiferent cărei facţiuni ar fi aparţinut, şi-ar fi bătut capul cu aşa ceva. Cinci coloane de fum alb atârnau deasupra oraşului, aidoma unor tornade leneşe, ridicându-se din nişte surse ascunse. I-am cerut lui **Sisif** să scaneze reţelele locale pentru planuri mai apropiate; zeci de persoane difuzaseră metraje. Roca-de-recif era rezilientă şi neinflamabilă, dar probabil că proiectilele conţinuseră agenţi chimici special proiectaţi pentru a provoca distrugeri mai mari decât cele rezultate în urma unor temperaturi şi şocuri obişnuite, fiindcă rezultatele aduceau nu atât cu clădiri zguduite, cât mai degrabă cu maldăre de deşeuri deversate pe maidane. Nu-mi puteam imagina că în interiorul acelor resturi mai existau supravieţuitori – însă nici străzile adiacente nu scăpaseră mai uşor, îngropate sub metri de praf cretos.

Oamenii campaţi în exteriorul hotelului nu lăsau impresia că ar fi fost luaţi prin surprindere; deja jumătate din ei îşi strânseseră lucrurile şi plecau, restul demontând corturile, rulând păturile şi sacii de dormit, ambalând primusurile. Auzeam plânsete de copii; atmosfera generală era în mod clar încordată, totuşi nimeni nu fusese călcat în picioare. Deocamdată... Privind pe stradă, puteam distinge un flux lent, continuu, de oameni mergând către nord, îndepărtându-se de centrul oraşului.

Într-un fel, mă aşteptasem la ceva ucigaş şi silenţios – la urma urmelor, cei de la InGenUitate erau bioingineri – dar ar fi trebuit să ştiu mai bine ce avea să se întâmple. Un potop de explozii, clădiri transformate în ţărână şi un fluviu de refugiaţi reprezentau imagini mult mai sugestive pentru *Anarhia loveşte Nonstatul.* Mercenarii nu sosiseră aici pentru a prelua controlul insulei cu o eficienţă clinică; ei trebuiau să dovedească faptul că

toate societăţile renegate erau sortite prăbuşirii într-un apocalips telegenic.

Un proiectil detună spre est – cel mai apropiat de până acum. Din plafon se scurse o pulbere albă; un colţ al geamului din polimer sări din ramă şi se arcui în sus, precum o frunză moartă. M-am ghemuit pe podea, acoperindu-mi capul, blestemându-mă pentru că nu plecasem împreună cu DeGroot şi Mosala – şi blestemând-o pe Akili, fiindcă îmi ignorase mesajele. *De ce nu puteam accepta faptul că nu însemnam nimic pentru ea?* Avusesem o oarecare utilitate în lupta pentru protejarea lui Mosala de AC-ii eretici şi-i adusesem lui Akili veştile care, aparent, dezvăluiseră adevărul ce se ascundea în spatele distresului… dar acum, când se apropia uriaşa molimă informaţională, devenisem lipsit de însemnătate.

Uşa se deschise brusc. O bătrână fijiană păşi înăuntru; personalul hotelului nu purta uniforme, totuşi aveam impresia că o mai zărisem lucrând în clădire. Mă anunţă sec:

– Evacuăm oraşul! Ia cu tine numai ce poţi duce.

Podeaua nu se mai zgâlţâia; m-am sculat nesigur, neştiind dacă o înţelesesem corect.

Îmi împachetasem deja hainele. Am înhăţat valiza şi am urmat-o pe coridor. Camera mea se afla imediat lângă scară şi bătrâna se îndrepta către uşa de alături. Am arătat spre cealaltă jumătate a coridorului, vreo douăzeci de uşi.

– Ai verificat…?

– Nu.

Pentru o clipă, păru să şovăie în a-mi încredinţa misiunea, apoi cedă. Îşi ridică şperaclul şi notepadul meu îi copie semnătura infraroşie.

Mi-am lăsat valiza lângă scară. Primele patru camere erau goale. Acum tot mai multe proiectile explodau, fără pauze între ele, dar, din fericire, la o oarecare distanţă. Mişcând notepadul spre încuietoare, am rămas cu ochii asupra ecranului; cineva colaţiona toate semnalările de distrugeri şi difuza harta adnotată a oraşului. Deocamdată, fuseseră demolate douăzeci şi una de clădiri, în principal blocuri rezidenţiale. Nu se punea problema alegerii unor obiective strategice; poate că infrastructura mai valoroasă era cruţată… pentru a fi utilizată de un guvern-marionetă ce urma să fie instalat de un al doilea val de invadatori, care aveau să „salveze” insula din ghearele „anarhiei”? Sau poate că se intenţiona, pur şi simplu, să se

distrugă cât mai multe locuinţe, în scopul alungării unui număr cât mai mare de oameni în pustiu…

L-am găsit pe Lowell Parker, ziaristul de la *Atlantica,* pe care-l văzusem la conferinţa de presă a lui Mosala, ghemuit pe podea, tremurând… cam tot aşa cum mă descoperise pe mine bătrâna cameristă. Tipul îşi reveni iute şi păru să accepte cu recunoştinţă vestea evacuării, de parcă nu aşteptase altceva decât ştirea unui plan definit, chiar dacă aceasta venea din partea altui necunoscător.

În următoarele zece-douăsprezece odăi am dat peste alte patru persoane, probabil jurnalişti sau universitari, fără a descoperi, însă, nicio figură cunoscută; aproape toţi cu bagajele făcute deja, doar aşteptând să li se spună ce aveau de făcut. Nimănui nu i-a trecut prin minte să pună sub semnul întrebării înţelepciunea mesajului pe care-l transmiteam (şi eu doream din răsputeri să mă îndepărtez de bombardamente), însă ideea unui milion de oameni revărsându-se din oraş începuse să-mi trezească gânduri negre. Dezastrele cele mai mari din ultimii cincizeci de ani avuseseră loc, fără excepţie, în rândul celor care fugeau din zonele de conflicte. Poate că ar fi fost mai inteligent să risc, acceptând să joc o ruletă rusească cu proiectilele.

Ştiam că ultima uşă era a unui apartament, perechea celui în care locuiseră Mosala şi DeGroot; o cerea simetria arhitecturală a clădirii. Clona semnăturii şperaclului descuie uşa, însă un lanţ o împiedica să se deschidă complet.

Am strigat cu toată puterea. Nu mi-a răspuns nimeni. Am încercat să forţez uşa cu umărul şi m-am învineţit serios, dar zadarnic. Blestemând, am izbit cu piciorul în regiunea lanţului – un gest de două ori mai dureros, aproape smulgându-mi copcile – dar am avut succes.

Henry Buzzo zăcea pe podea, cu faţa în sus şi membrele răşchirate, sub fereastră. M-am apropiat stupefiat, îndoindu-mă că aş fi avut şanse de a căpăta ajutor în haosul din jur. Fizicianul purta un halat de baie din velur roşu, iar părul îi era ud, de parcă abia ar fi ieşit de sub duş. Fusese o bioarmă a extremiştilor, ce-şi atinsese tocmai acum obiectivul? Sau un infarct cauzat de şocul exploziilor?

Nici una, nici alta. Halatul era îmbibat de sânge şi o gaură i se deschidea în piept. Nu fusese opera unui lunetist; geamul rămăsese intact. M-am ghemuit pe vine şi am apăsat două degete pe carotidă. Buzzo era mort, dar încă nu se răcise.

Am închis ochii şi am încleştat dinţii, căutând să nu urlu de disperare. Comparativ cu eforturile depuse pentru evacuarea lui Mosala, Buzzo s-ar fi putut salva cu multă uşurinţă. Ar fi fost de ajuns să rostească doar câteva cuvinte, admiţând eroarea din teoria sa, şi ar fi rămas în viaţă.

Cu toate acestea, nu *mândria* îl ucisese – la dracu'! Avusese dreptul la încăpăţânare, dreptul de a-şi apăra teoria, fie ea falsă sau nu. Murise dintr-un singur şi precis motiv: un AC psihopat îl sacrificase pentru miracolul *transcendenţei.*

În al doilea dormitor am descoperit doi paznici umasci – unul dintre ei era complet îmbrăcat; celălalt probabil dormea. Ambii fuseseră împuşcaţi în cap. Deja intrasem în stare de şoc, fiind mai degrabă ameţit decât îngrozit, dar am reuşit în cele din urmă să-mi adun gândurile pentru a începe să filmez. Poate că urma să se ţină un proces şi, dacă hotelul era transformat în ruine, alte dovezi n-aveau să mai existe. Am prins în cadru corpurile, în gros-plan, după care am trecut dintr-o odaie în alta, baleind cu camera, sperând să înregistrez suficiente detalii pentru o reconstruire completă.

Uşa băii era încuiată. M-am trezit invadat de un stupid val de speranţă; poate că altă persoană asistase la crime, însă reuşise să se ascundă aici. Am încercat de câteva ori clanţa şi eram pe punctul de a striga nişte cuvinte liniştitoare, când semnificaţia uşii asigurate cu lanţ mi-a penetrat în cele din urmă letargia.

Am încremenit câteva secunde, la început neîncrezător… apoi temându-mă să mă clintesc.

Puteam auzi o respiraţie. Slabă şi scurtă, totuşi nu îndeajuns de înceată. Străduindu-se să rămână sub control. La câţiva centimetri de mine!

Nu-mi puteam desprinde mâna de pe clanţă; degetele îmi rămăseseră încleştate acolo. Am lipit palma stângă de suprafaţa rece a uşii, la nivelul unde ar fi trebuit să se afle chipul asasinului, parcă sperând să-i simt contururile, să aproximez distanţa de la piele la piele prin intensitatea rezonanţei fiecărei terminaţii nervoase ce urla.

Cine era? Cine era asasinul tocmit de extremişti? Cine avusese posibilitatea să mă infecteze cu holera modificată genetic? Un străin pe lângă care trecusem în sala de tranzit din Phnom Penh sau în bazarul ticsit din aeroportul Dili? Afaceristul polinezian care stătuse lângă mine pe durata ultimei etape a călătoriei? *Indrani Lee?*

Tremuram de oroare, convins că un glonţ urma să-mi perforeze craniul peste câteva secunde... şi totuşi, o parte de mine dorea în continuare, din răsputeri, să spargă uşa şi să *vadă.*

Aş fi putut să difuzez momentul în direct pe reţea... şi să pier în explozia revelaţiei.

Un alt proiectil detona în apropiere, unda de şoc reverberând atât de puternic prin clădire, încât uşa aproape că se desprinse din cadrul ei.

M-am întors şi am fugit.

Procesiunea care se scurgea din oraş reprezenta un chin, dar probabil nu mai mare decât ar fi trebuit. Din punctul meu de vedere, cel al unui melc, toţi păreau la fel de înspăimântaţi, stăpâniţi de claustrofobie, dorind cu disperare să capete viteză – şi totuşi, se menţineau pe poziţii cu încăpăţânare, sfidător de răbdători, înaintând centimetru cu centimetru, aidoma unor novici care deprind mersul pe sârmă, calculându-şi fiecare mişcare, asudând datorită tensiunii dintre frică şi reţinere. Copiii scânceau în depărtare, însă adulţii din jurul meu vorbeau în şoapte ferite, între detunăturile ce zguduiau solul. Mă aşteptam ca dintr-o clipă în alta un bloc de apartamente să se prăbuşească în faţa noastră, îngropând sub moloz o sută de persoane şi strivind încă o sută în panica retragerii, dar nu s-a întâmplat aşa ceva, şi după douăzeci de minute interminabile lăsasem bombardamentul în urmă.

Procesiunea continua. Mult timp, am rămas înghesuiţi, mergând umăr la umăr, având o unică soluţie – aceea de a ţine pasul; de îndată ce am ieşit însă din suburbii şi am pătruns în zonele industriale, unde fabricile şi depozitele se ridicau pe stânca goală, a apărut spaţiu pentru a ne mişca în voie. Pe măsură ce îmbulzeala impenetrabilă din jurul meu s-a destrămat, lăsând loc transparenţei, am putut zări în depărtare cam o jumătate de duzină de cvadricicluri, ba chiar şi un camion electric.

Mergeam deja de aproape două ore, dar soarele încă nu se ridicase – o binevenită briză răcoroasă suflă printre noi când mulţimea se împrăştie. Starea mea de spirit se îmbunătăţea lent. În ciuda dimensiunilor exodului, nu asistasem la niciun act de violenţă reală; deocamdată, lucrul cel mai dur pe care-l văzusem

fusese un cuplu furios ai cărui membri se acuzau reciproc de infidelitate, în timp ce se chinuiau să avanseze, unul lângă celălalt, fiecare ţinând de un capăt al unei uriaşe boccele făcute dintr-o prelată de cort portocalie.

Era limpede că evacuarea fusese exersată şi repetată, sau cel puţin discutată pe îndelete şi în detaliu, cu mult înaintea invaziei. *Planul de apărare civilă D: Direcţia spre coastă.* Iar o evacuare plănuită, cu corturi, pături şi primusuri reîncărcabile solar nu trebuia să însemne aici dezastrul pe care l-ar fi implicat în orice altă zonă a Pământului. Ne apropiam de recife şi de fermele oceanice, sursa de hrană a întregii insule. Apa dulce din rocă putea fi captată relativ uşor; la fel de simplu se deschideau şi conductele de tratare a canalizării. Dacă indiferenţa, abandonul, foametea, deshidratarea şi molimele constituiau principalii ucigaşi ai războaielor moderne, locuitorii Nonstatului păreau să deţină o pregătire unică pentru a le face faţă.

Singura problemă care mă nelinişteа era siguranţa că mercenarii înţelegeau totul în mod perfect. Dacă scopul bombardamentului lor fusese de a ne alunga din oraş, ei trebuie să fi ştiut că, de fapt, consecinţele retragerii nu aveau să fie atât de catastrofale. Poate credeau că metraje selective ale exodului urmau să fie suficiente pentru a confirma eşecul politic al Nonstatului în ochii majorităţii oamenilor… şi cu, ori fără scene de dizenterie şi foamete, nu încăpea îndoială că poziţia naţiunilor anti-embargo fusese deja slăbită. Încercam totuşi bănuiala scârboasă că simpla izgonire a unui milion de oameni în aşezări de corturi nu avea să fie suficient pentru InGenUitate.

Expediasem metrajul din apartamentul lui Buzzo, însoţit de o scurtă depoziţie în context, către FBI şi cartierul general al firmei de securitate din Suva. Mi se păruse modul cuvenit de a anunţa familiile celor trei oameni despre moartea lor şi de a provoca declanşarea investigaţiei posibile în circumstanţele existente. Nu trimisesem o copie la SeeNet, nu atât din respect pentru neconsolatele rude, cât mai degrabă pentru că şovăiam între a recunoaşte faţă de Lydia că-i ascunsesem o serie de fapte legate de Mosala şi AC-i… şi a muşamaliza crima, pretinzând că nu aveam habar de ce fusese asasinat Buzzo. Indiferent cum aş fi procedat, probabil că aş fi fost descoperit în cele din urmă, dar, dacă era posibil, doream să amân inevitabilul cu câteva zile.

După trei ore de marş lent, am întrezărit la câţiva kilometri în faţă, o pâclă multicoloră, care în curând a îmbrăcat forma unei

întinderi vaste, compusă din pătrate portocalii şi verde crud, răspândite pe rocă. Tocmai lăsasem în urmă platoul central; acum, terenul cobora lin şi continuu până la coastă. Fie din cauza gradientului modest, fie datorită vederii obiectivului final, mersul deveni deodată mai uşor. Peste o jumătate de oră, oamenii din jur s-au oprit şi au început să-şi ridice corturile.

M-am aşezat pe valiză şi m-am odihnit o vreme, apoi am început să înregistrez sârguincios. Indiferent dacă evacuarea fusese exersată sau nu, insula în sine colabora cu refugiaţii la instalarea taberelor în asemenea măsură încât procesul părea mai degrabă introducerea perfectă, la locul cuvenit, a unor componente lipsă dintr-o maşinărie complicată – completarea logică a unei funcţii pe care piatra goală o implicase dintotdeauna – decât încercarea disperată de a improviza în cazul confruntării cu o stare critică. O picătură de peptide de semnal, nu mai mare decât o lacrimă, era suficientă pentru a declanşa cascada ce instruia litofilele să deschidă un puţ până la o arteră de apă dulce; după ce asistasem la instalarea celei de a treia pompe, învăţasem să recunosc volbura verde-albăstruie caracteristică, de minerale, ce marca locurile unde se puteau forma puţuri. Canalizarea dură ceva mai mult, întrucât puţurile erau mai largi şi mai adânci, iar punctele de acces mai rare.

Această realitate era reversul coşmarului de supravieţuitor al lui Ned Landers, acel coşmar dement, consumator de anvelope: autonomie-prin-bioteh, dar fără extremisme şi paranoia. Speram doar că fondatorii şi proiectanţii Nonstatului – anarhiştii californieni care lucraseră pentru InGenUitate cu atâtea decenii în urmă – mai trăiau, pentru a vedea cât de bine invenţia lor corespundea scopului pe care şi-l propuseseră.

Până la amiază – cu tende colorate în azur-regal asigurând umbră pentru pompele de apă, corturi de un roşu strălucitor ridicate deasupra latrinelor, ba chiar şi un centru de prim ajutor – reuşisem să înţeleg ce voise să-mi spună medicul atunci când mă avertizase să nu-mi închipui că ştiu mai multe decât localnicii. Am examinat harta distrugerilor din oraş; nu mai fusese actualizată, însă ultima numărătoare consemna distrugerea a peste două sute de clădiri, printre care şi hotelul.

Era posibil ca tehnoliberarea să nu fie în stare să transforme niciodată roca neiertătoare a continentelor în ceva la fel de ospitalier precum Nonstatul, dar într-o lume obişnuită cu imaginile taberelor mizere de refugiaţi sufocându-se în praf sau

înecându-se în noroi… poate că aspectul contrastant al aşezării renegaţilor ar fi fost capabil de a simboliza beneficiile unui sfârşit al legilor de patentare a genelor, mai convingător decât o făcuse în timp de pace.

Am înregistrat totul şi am trimis metrajul la emisiunea de ştiri SeeNet, însoţit de un comentariu adecvat, sperând ca aceasta să limiteze abuzurile: cu cât situaţia dificilă a anarhiştilor era prezentată mai puţin dramatic, cu atât se reduceau şansele unei reacţii politice fundamentale la adresa invaziei. Nu doream să văd Nonstatul discreditat, cu comentatori afirmând cu înţelepciune că fusese dintotdeauna destinat prăbuşirii în abis; dar când erau necesare o mie de cadavre zilnic, pentru a stârni un licăr de interes din partea spectatorului mediu, exodul ar fi devenit un non-subiect dacă realizam un tablou prea sângeros.

Primul camion pe care l-am observat venind dinspre coastă a terminat de distribuit alimentele cu mult înainte de a se apropia de noi. Pe la ora trei după-amiaza, însă, după a şasea livrare, două corturi magazine fuseseră instalate lângă o pompă de apă şi începuse construcţia unei „cantine” ad-hoc. Peste alte patruzeci de minute, stăteam pe un scaun pliant, la umbra unei tende fotovoltaice, ţinând în palme un castron aburind, cu tocană din arici de mare. O duzină de oameni mâncau afară, siliţi să plece fără propriile ustensile de pregătire a hranei; îmi priveau camera cu suspiciune, dar recunoşteau că, desigur, existaseră planuri de evacuare a oraşului, schiţate prima dată cu mult timp în urmă, dar discutate şi îmbunătăţite anual.

Mă simţeam mai optimist ca nicicând… şi tot mai puţin sincronizat cu starea sufletească a localnicilor. Ei păreau să considere succesul exodului (un miracol la scară redusă, în ochii mei) de la sine înţeles, dar acum, după ce-l parcurseseră nevătămaţi, aşa cum speraseră dintotdeauna, aşteptându-i pe mercenari să facă următoarea mişcare, totul devenise mai puţin sigur.

– Ce crezi că se va întâmpla în următoarele douăzeci şi patru de ore? am întrebat o femeie care ţinea în poală un băieţel.

Ea şi-a îmbrăţişat copilul, protectoare, şi n-a răspuns nimic.

Afară, cineva răcni de durere. Localul se goli în câteva secunde. Am izbutit să-mi croiesc drum prin mulţimea adunată în piaţa îngustă dintre magazine şi cantină… apoi m-am trezit împins îndărăt, când oamenii se retraseră în panică.

Un tânăr fijian fusese ridicat la câţiva metri deasupra solului

de către o maşinărie invizibilă; avea ochii holbaţi de groază şi ţipa după ajutor. Se zbătea jalnic, dar braţele îi atârnau pe lângă corp, însângerate şi distruse, osul alb ieşind prin carnea unui antebraţ. Robotul care-l înşfăcase era prea puternic pentru a stârni vreo împotrivire.

Oamenii plângeau şi urlau... încercând să se desprindă din mulţime. Am opus rezistenţă prea mult timp, transfigurat de oroare, şi am fost trântit, căzând în genunchi. Mi-am acoperit capul şi m-am ghemuit pe pământ, însă continuam să reprezint un obstacol în calea spaimei generale. Ceva greu căzu peste mine, lovindu-mă cu genunchii şi coatele, apoi se rezemă ca să-şi recapete echilibrul, aproape zdrobindu-mi şira spinării. Am rămas pe jos cât timp a continuat debandada, dorindu-mi să mă pot scula, dar convins că o asemenea încercare ar fi dus la răsturnarea mea şi la o nouă călcare în picioare. Implorările disperate ale victimei aduceau cu un al doilea potop de lovituri; mi-am afundat din nou capul în braţe, căutând să acopăr sunetele. Undeva, în apropiere, peretele unui cort se prăbuşi lent.

Trecură câteva secunde prelungi, fără ca nimeni să se mai izbească de mine. Am înălţat capul; piaţa se golise. Tânărul continua să trăiască, însă ochii i se dădeau peste cap intermitent, iar maxilarul îi rămăsese căscat. Avea ambele picioare rupte. Sângele se prelingea pe invizibilul său călău; fiecare picătură oprindu-se în mijlocul căderii şi lăţindu-se pentru o clipă, sugerând existenţa unei suprafeţe tangibile, înainte de a dispărea în carapacea nevăzută. Am privit în jur, căutându-mi camera şi scoţând sunete slabe, furioase şi înfundate. Gâtlejul îmi era paralizat, pieptul strâns în menghină; fiecare răsuflare, fiecare mişcare o simţeam precum o pedeapsă. Am găsit camera şi am ataşat-o, apoi m-am sculat tremurând în picioare şi am pornit înregistrarea.

Victima se uită la mine nevenindu-i să-şi creadă ochilor, apoi rosti:

– Ajută-mă…

Am întins zadarnic o mână în direcţia nefericitului. Insecta mă ignoră – şi am ştiut că nu mă pândea niciun pericol, că se dorea să filmez şi să difuzez totul – însă eram ameţit de furie şi frustrare, iar pe faţă şi piept mi se scurgea o sudoare îngheţată şi puturoasă.

Un desen delicat de interferenţe alunecă peste forma

robotului, când acesta ridică şi mai mult tânărul. Camera îmi urmă privirea, în sus, până am ştiut că încadra doar corpul strivit şi cerul nepăsător.

M-am auzit zbierând:

– Unde mama dracului sunt miliţiile alea? Unde vă sunt armele? Unde vă sunt bombele? *Faceţi ceva!*

Capul bărbatului căzu moale într-o parte; am sperat că-şi pierduse cunoştinţa. Cleşti invizibili îi rupseră spinarea, apoi îl azvârliră cât colo. Am auzit cadavrul izbind surd tenda de deasupra pompelor de apă, apoi lunecând la pământ.

Întreaga tabără de zece mii de oameni părea să-mi vuiască în cap şi eu continuam să urlu incoerent, dar mi-am menţinut privirea aţintită asupra locului unde trebuia să se afle robotul.

În spaţiul dinaintea mea se auzi un scrâşnet puternic. O tăcere profundă se lăsă peste aleile din jurul pieţei. Insecta jongla cu lumina, trasându-şi propriul contur, pentru noi, în cenuşiul rocii-de-recif pe fundalul bolţii, în azurul cerului, pe fundalul pietrei. Corpul, atârnând la capătul celor şase picioare în formă de V-uri răsturnate, era lung şi segmentat; la fiecare terminaţie, un cap bont şi alert se răsucea curios, adulmecând. Patru tentacule subţiri, terminate prin gheare ascuţite, ieşeau şi intrau în tecile carapacei.

Am rămas locului, clătinându-mă în tăcere, aşteptând să se întâmple ceva: să apară pe neaşteptate cineva, cu o jachetă ticsită de plastic exploziv, şi să sprinteze spre maşinărie în speranţa unei îmbrăţişări kamikaze… deşi nu s-ar fi putut apropia sub zece metri fără să fie detonat şi azvârlit înapoi în mulţime, unde ar fi incinerat o duzină de prieteni.

Robotul îşi arcui corpul şi înălţă o pereche de membre, desfăcându-le larg în gest de triumf.

După aceea, se clătină spre o porţiune liberă dintre corturi, trimiţându-i pe oameni spre pereţii acestora, zgâriind cu disperare prelatele în încercarea de a scăpa din faţa lui.

Goni pe alee şi dispăru, îndreptându-se spre sud, înspre oraş.

Ghemuit pe sol, înapoia latrinelor, nefiind deocamdată în stare să dau ochii cu locuitorii demoralizaţi ai taberei, am expediat metrajul uciderii, la SeeNet. Am încercat să compun un comentariu însoţitor, dar eram încă şocat şi nu mă puteam

concentra. Mi-am spus: corespondenţii de război văd zilnic lucruri mult mai rele. Cât va trece până voi deveni imun la aşa ceva?

Am scanat relatările internaţionale. Toată lumea continua să se refere la „anarhişti rivali”, inclusiv SeeNet, care nu difuzase nimic din ceea ce le trimisesem.

Timp de cinci minute, m-am străduit din răsputeri să mă calmez, după care am apelat-o pe Lydia. A durat o jumătate de oră ca să ajung la ea. În jur, nu puteam auzi decât oameni plângând de durere. *Cum va fi după al zecelea atac? După al o sutălea?* Am închis ochii şi m-am gândit la Cape Town, Sydney, Manchester. Orice alt loc…

Când Lydia mi-a răspuns, am început direct:

– Sunt aici, vă transmit exclusiv… ce s-a întâmplat cu metrajul meu?

Nu răspundea de departamentul ştirilor, dar era singura persoană care-mi putea da un răspuns cinstit.

Avea însă faţa împietrită, îngheţată de furie.

– „Necrologul” tău pentru Violet Mosala a avut o scenă întreagă fabricată artificial. Şi nu spunea nimic despre secta care l-a ucis pe Yasuko Nishide… iar acum pe Henry Buzzo. Ţi-am văzut declaraţia adresată firmei de securitate… holera… vasul de pescuit… Ce intenţionezi de fapt?

Mi-am căutat scuze, ştiind că nu ajungea *Mosala ar fi murit dacă nu m-aş fi folosit de voi.*

– Tot ce am fabricat, am replicat, au fost lucruri spuse chiar de ea, în discuţii particulare. Întrebaţi-o.

Lydia rămăsese impasibilă.

– Şi aşa este inacceptabil, violează toate recomandările. În plus, *n-o putem întreba* nimic. Este în comă.

Nu doream să aud asta; dacă Mosala suferea leziuni cerebrale, totul fusese zadarnic.

– Nu v-am putut spune restul… pentru că nu-i puteam da în vileag pe Antrocosmologi, difuzând totul.

Băteam câmpii; AC-ii ştiuseră deja exact cât de multe urma să spun autorităţilor.

Expresia Lydiei se înmuie, de parcă acum lăsam impresia că mă scrântisem atât de tare, încât mai degrabă meritam să fiu compătimit, nu mustrat.

– Uite ce-i, sper să găseşti o modalitate de a te întoarce acasă în siguranţă. Documentarul însă a fost anulat – ai încălcat termenii contractului – iar Ştirile nu sunt interesate de

reportajele tale asupra problemelor politice de pe insulă.

– *Probleme politice?* Mă aflu în mijlocul unui război finanţat de cea mai mare companie bioteh de pe planetă. Sunt singurul jurnalist de aici care pare să aibă idee despre ce se petrece. Şi sunt singurul jurnalist din SeeNet! Cum este posibil ca reţeaua să *nu fie interesată?*

– Negociem cu altcineva transmiterea reportajelor.

– Serios? Cu cine? Cu *Janet Walsh?*

– Nu-i treaba ta.

– Pur şi simplu, nu-mi vine să cred. InGenUitate *ucide oameni* şi…

Lydia ridică o mână pentru a mă opri.

– Nu vreau să mai aud niciun cuvânt din… propaganda ta. Clar? Îmi pare rău că ai trecut prin atâtea neplăceri. Îmi pare rău că anarhiştii se ucid între ei. (Cred că tristeţe din vocea ei era adevărată.) Dar dacă ai devenit partizanul unei facţiuni şi vrei să stârneşti polemici referitoare la embargo şi la legile patentării, prin materiale false… asta-i problema ta. Nu te pot ajuta!

Ai grijă de tine, Andrew! La revedere.

Odată cu lăsarea amurgului, am rătăcit prin tabără, filmând, transmiţând în timp real consolei mele de acasă… asigurând o înregistrare completă, indiferent dacă slujea ori nu la ceva.

Aşezarea-model pentru refugiaţi rămăsese intactă, pompele continuau să funcţioneze, igiena era impecabilă. Pretutindeni, prin ţesătura corturilor străluceau lumini înconjurate de halouri portocalii şi verzi, iar aromele bucatelor gătite pluteau aproape din fiecare intrare. Electricitatea fotovoltaică stocată de corturi avea să mai dureze câteva ore. Nu se înregistrase nicio pagubă importantă, nu se pierduse niciuna dintre sursele confortului fizic.

Totuşi, oamenii pe lângă care treceam erau încordaţi, temători, tăcuţi. Robotul putea reveni oricând, fie noapte, fie zi, ucigând altă persoană… sau o mie.

Trimiţând roboţii în afara oraşului pentru a lovi mulţimea în mod aleatoriu, mercenarii puteau submina rapid moralul, alungându-i pe toţi spre ocean. Refugiaţi Greenhouse siliţi să se agaţe de ţărm, aşteptând următoarea furtună de proporţii – soarta pe care căutaseră s-o evite venind pe Nonstat – pregătiţi

să abandoneze pentru totdeauna insula.

Nu-mi puteam închipui ce se întâmplase cu aşa-zisele miliţii; poate că fuseseră deja măcelărite, într-o curajoasă şi stupidă rezistenţă în oraş. Am scanat reţelele locale; existau o duzină de relatări sumbre ale unor atacuri similare celui la care fusesem martor, însă nimic altceva. Nu mă aşteptasem ca anarhiştii să-şi difuzeze secretele militare pe reţele, dar absenţa unei propagande zgomotoase, a unor afirmaţii dătătoare de morală despre iminenta victorie mi se părea stranie şi înfricoşătoare. Poate că tăcerea însemna ceva, dar în cazul acesta nu-i puteam descifra înţelesul.

Se făcea tot mai rece. Ezitam să solicit adăpost în cortul unui străin; nu-mi era teamă de un refuz, dar continuam să mă simt un intrus, în ciuda micilor mele gesturi de solidaritate. Oamenii aceştia se aflau în stare de asediu şi nu aveau niciun motiv să se încreadă în mine.

Ca atare, am rămas în cantină, sorbind supa fierbinte şi apoasă. Ceilalţi consumatori discutau între ei pe tonuri scăzute, aruncându-mi priviri mai degrabă de prudenţă măsurată decât de ostilitate făţişă, totuşi excluzându-mă din cercul lor.

Îmi distrusesem cariera – pentru Mosala, pentru tehnoliberare – fără să reuşesc nimic. Mosala era în comă. Nonstatul se afla în pragul unui lung şi sângeros declin.

Mă simţeam amorţit, paranoic, şi inutil.

Apoi a sosit un mesaj de la Akili. En scăpase nevătămată din oraş şi se găsea în altă tabără, la mai puţin de un kilometru depărtare.

28

– Ia loc. Oriunde ţi se pare confortabil.

Cortul nu conţinea decât un rucsac şi un sac de dormit nederulat; podeaua transparentă părea uscată, în ciuda picăturilor de rouă de afară, dar era îndeajuns de subţire pentru ca grohotişul de dedesubt să fie simţit prin plastic. Un pătrat negru de pe perete radia o căldură plăcută, fiind alimentat de energia solară stocată în polimerii cu dizlocare de sarcini, ţesuţi în fibrele materialului cortului.

M-am aşezat pe un capăt al sacului de dormit. Akili se instală,

cu picioarele încrucişate, lângă mine. Am privit în jur, apreciativ; oricât de sărăcăcios ar fi fost interiorul, reprezenta un progres considerabil faţă de stânca goală.

– Unde l-ai găsit? Nu ştiu dacă pe Nonstat hoţii sunt împuşcaţi… dar aşa zice că a meritat riscul.

– N-a trebuit să-l *fur,* pufni Akili. Unde crezi c-am locuit în ultimele două săptămâni? Nu toţi ne putem permite să stăm la Ritz.

Ne-am informat reciproc asupra ultimelor noutăţi. Akili aflase deja, din alte surse, majoritatea lucrurilor: moartea lui Buzzo, evacuarea lui Mosala şi starea ei critică. Nu însă şi replica pe care le-o dăduse AC-ilor, răspândirea automată a propriei TU în întreaga lume.

Akili se încruntă şi rămase tăcută multă vreme. Ceva se schimbase pe faţa sa comparativ cu ultima dată, când o văzusem în spital; şocul profund al recunoaşterii la aflarea veştii despre posibila molimă a combinării lăsase loc unei priviri expectative, ca şi cum ar fi fost pregătită să se îmbolnăvească de distres în orice clipă şi aproape nerăbdătoare s-o îmbrăţişeze, în ciuda suferinţelor îndurate de victimele bolii. Până şi puţinii care, pentru o scurtă perioadă, fuseseră calmi şi lucizi, într-un fel destul de bizar, recidivaseră rapid; dacă aş fi crezut că sindromul constituia soarta tuturor, n-aş fi dorit să mai trăiesc.

– Încă nu ne putem acorda modelele conform datelor, mărturisi Akili. Nimeni dintre cei cu care am luat legătura nu poate desluşi ce se petrece. (Părea resemnată înaintea faptului că molima scăpa unei analize precise, pe termen scurt, dar continua să creadă că explicaţia sa fundamentală era corectă.) Noile cazuri apar prea rapid, depăşesc în viteză creşterea exponenţială.

– Atunci, poate că voi greşiţi în privinţa combinării. Ai făcut o previziune referitoare la creşterea exponenţială… care nu s-a adeverit. Poate că ai văzut prea multă Antrocosmologie în aiurelile a patru bolnavi.

En clătină din cap, respingând calm o asemenea posibilitate.

– Sunt şaptesprezece, acum. Colegul tău de la SeeNet n-a fost singurul care i-a văzut: alţi jurnalişti au anunţat acelaşi fenomen. În privinţa discrepanţei dintre numărul lor şi cel total, există o explicaţie.

– Care?

– Chei multiple.

Am râs fără chef.

– Care ar fi termenul pentru aşa ceva? Sper că nu „un inel de chei”… Un panteon? O persoană cu o teorie, creând universul prin explicarea lui – asta nu-i chiar premiza Antrocosmologiei?

– O teorie, de acord. Iar *o persoană* a părut dintotdeauna scenariul cel mai plauzibil. Ştim deja că TU va fi difuzată în întreaga lume, dar am presupus că absolut toate detaliile au fost mai întâi stabilite în totalitate de autorul ei. Dar posibilitatea ca autorul să zacă în comă, atunci când TU completă este anunţată simultan la zeci de mii de oameni… nu ne-a trecut niciodată prin minte. Şi nici nu putem spera să modelăm situaţia: matematica a devenit irezolvabilă. Deschise braţele, într-un gest de acceptare: Nu contează. Destul de curând, vom afla cu toţii adevărul.

Mi s-a zbârlit pielea pe ceafă. În prezenţa lui Akili, nu mai ştiam ce anume credeam.

– Cum îl vom afla? am întrebat. TU a lui Mosala nu prezice telepatia Cheii, sau a Cheilor, aşa cum nu prezice nici destrămarea Universului. Dacă ea are dreptate, înseamnă că tu greşeşti.

– Depinde în legătură cu ce anume are dreptate.

– În legătură cu totul… Ca în Teorie.

– *Totul* s-ar putea destrăma chiar la noapte şi majoritatea TU n-ar avea nimic de pomenit în această privinţă. Regulile şahului nu-ţi pot spune dacă tabla este îndeajuns de rezistentă pentru a susţine toate poziţiile posibile ale pieselor.

– Dar toate TU au o mulţime de lucruri de afirmat în privinţa creierului omenesc, nu-i aşa? O bucată de materie obişnuită, supusă legilor obişnuite ale fizicii. El nu se „combină cu informaţia” doar fiindcă cineva termină o Teorie Universală pe cealaltă emisferă a planetei.

– Acum două zile, spuse Akili, aş fi fost de acord cu tine. Dar acele TU care nu izbutesc să-şi rezolve propriile fundamente informaţionale sunt la fel de incomplete ca şi… Relativitatea Generală, care implica existenţa unui Big Bang, pentru ca apoi să se întrerupă exact în punctul respectiv. A fost necesară unificarea tuturor celor patru forţe ca să îndepărteze singularitatea. Şi se pare că va mai fi nevoie de încă o unificare, pentru a înţelege Big Bang-ul explicativ.

– Însă acum două zile…

– Am greşit. Curentul principal bănuise deja că modul de desfăşurare a lucrurilor implica o TU incompletă. Cheia avea să

explice totul, mai puţin felul cum putea acţiona în forţă o TU. La întrebarea asta trebuia să răspundă Antrocosmologia, dar partea respectivă a ecuaţiei n-avea să fie vizibilă *niciodată.* Akili îşi întinse ambele mâini, cu palmele lipite, orizontal. Fizica şi metafizica: crezusem că vor rămâne veşnic separate. Aşa fusese în trecut, de aceea părea o premiză perfect normală. Ca şi Cheia unică. Îşi împleti degetele şi-şi depărta podul palmelor sub un unghi de patruzeci şi cinci de grade. S-a întâmplat să fie o greşeală poate pentru că o TU care unifică fizica şi informaţia, care amestecă nivelurile şi-şi descrie propria autoritate, reprezintă tocmai opusul *destrămării.* Este mai stabilă decât orice altă posibilitate – se autoafirmă, strânge nodul.

Brusc, mi-am amintit seara în care o vizitasem pe Amanda Conroy, când concluzionasem, fără să cred, că *separarea* puterilor între Mosala şi Antrocosmologi era un lucru bun. Iar ulterior, Henry Buzzo postulase în glumă o teorie care se autosusţinea, se autoapăra, anula toţi concurenţii, refuza să fie digerată.

– A cui teorie, am întrebat, va unifica fizica şi informaţia? TU a lui Mosala nu încearcă să-şi „descrie propria autoritate”.

Pentru Akili nu exista niciun obstacol.

– Ea n-a intenţionat niciodată să realizeze aşa ceva. Dar fie n-a reuşit să înţeleagă toate implicaţiile propriei munci, fie cineva de pe reţea îi va lua TU fizică şi o va extinde, pentru a cuprinde teoria informaţională. Peste câteva zile. Sau ore…

Am fixat podeaua, brusc înfuriat, copleşit de toate ororile zilei.

– Cum poţi sta aici, acoperindu-te de rahatul ăsta? Ce s-a întâmplat cu tehnoliberarea? Cu solidaritatea cu renegaţii? Cu anularea embargoului?

Propriile mele capacităţi şi conexiuni jalnice se dovediseră deja zadarnice înaintea invaziei, dar cumva îmi imaginasem că Akili avea să se dovedească de o mie de ori mai descurcăreaţă: ocupând un rol vital în centrul rezistenţei, orchestrând un contraatac sclipitor.

– Ce vrei să fac? întrebă încet en. Nu sunt soldat, nu ştiu cum pot câştiga războiul pentru Nonstat. În curând, vor fi mai mulţi oameni cu distres decât toată populaţia insulei ăsteia… şi dacă AC-ii nu încearcă să analizeze molima combinării, nimeni n-o va face.

Am râs cu amărăciune.

– Iar acum eşti gata să crezi că înnebunim pentru că

înţelegem totul? Sectele Ignoranţei aveau dreptate? TU ne trimite urlând şi zbătându-ne în abis? Tocmai când deciseserăm că nu exista aşa ceva.

Akili se foi stânjenit.

– Nu ştiu de ce oamenii acceptă atât de greu. (Pentru întâia oară, în glas i se simţea o undă de frică.) Dar… combinarea înainte de momentul Aleph *trebuie* să fie imperfectă, deformată, deoarece în caz contrar, prima victimă a distresului ar explica totul, devenind astfel Cheia. Eu nu ştiu care este imperfecţiunea, ce anume lipseşte, ce anume face atât de traumatizantă înţelegerea parţială, dar odată ce TU este completată…

Amuţi. Dacă momentul Aleph nu punea capăt distresului, dezastrul unui război pe Nonstat n-ar fi însemnat aproape nimic. Dacă TU nu putea fi înfruntată, nu ne aştepta decât demenţa universală.

Am tăcut amândoi. Tabăra se cufundase în tăcere, cu excepţia plânsetului unor copii în depărtare şi a unor zăngănituri slabe de veselă, în corturi vecine.

– Andrew, rosti Akili.

– Da.

– Uită-te la mine.

M-am întors şi am privit-o în faţă, pentru prima dată de când sosisem. Ochii săi negri păreau mai luminoşi decât oricând: inteligenţi, iscoditori, plini de compasiune. Frumuseţea neconştientizată a chipului său trezea în adâncul meu o rezonanţă profundă, uluită, un fior de recunoaştere ce-mi reverbera din bezna craniului şi până la baza şirei spinării. Întregul trup mă durea când o priveam – fiecare fibră musculară, fiecare tendon. Era însă o durere binevenită, de parcă aş fi fost bătut şi lăsat să mor, iar acum constatam, în mod incredibil, că supravieţuisem. Aceasta era Akili: ultima mea speranţă, reînvierea mea.

– Ce vrei tu? întrebă en.

– Nu înţeleg ce vrei să spui.

– Haide… Nu sunt orb. Îmi cercetă chipul, încruntându-se uşor, cu surprindere, însă fără să acuze. Am făcut ceva? Ceva care să te inducă în eroare? Care să te determine să tragi concluzii false?

– Nu.

Aş fi vrut să mă înghită pământul. În acelaşi timp, aş fi dorit s-o ating mai mult decât doream să trăiesc.

– Asexuarea neurală poate face ca oamenii să nu mai fie conştienţi de mesajele pe care le emit. Crezusem că m-am manifestat cât se poate de clar, însă dacă te-am derutat…

Am întrerupt-o.

– Aşa e. Ai făcut totul!

Mi-am auzit vocea dezintegrându-se; am aşteptat câteva secunde, străduindu-mă să respir calm, silindu-mi gâtlejul să se descleşteze, după care am vorbit cu glas egal:

– Nu-i vina ta. Scuză-mă pentru jignire! Am dat să mă scol.

– Nu. Akili îmi puse o mână pe umăr, reţinându-mă cu blândeţe. Eşti prietenul meu, suferi şi trebuie să rezolvăm asta.

Se ridică… dar apoi se ghemui pe vine şi porni să-şi desfacă şireturile pantofilor.

– Ce faci?

– Uneori crezi că ştii ceva, crezi că te-ai obişnuit cu un anumit lucru, dar acesta nu devine real până ce nu l-ai văzut cu proprii ochi.

Îşi trase tricoul peste cap; trunchiul îi era zvelt, puţin musculos, cu pieptul perfect neted – fără sâni, fără mameloane, absolut nimic. Mi-am ferit privirea şi m-am sculat, decis să plec – în momentul acela, hotărâsem s-o abandonez fără alt motiv decât acela de a-mi păstra o dorinţă despre care ştiusem dintotdeauna că n-avea să ducă nicăieri –, totuşi, pentru moment, am încremenit pe loc, paralizat, ameţit, gata să cad.

– Nu trebuie să faci asta, am rostit ca prin vis.

Akili veni lângă mine. Am rămas cu ochii aţintiţi înainte. En îmi luă mâna dreaptă şi o lipi de abdomenul său, care era neted, moale şi lipsit de pilozitate, apoi îmi împinse degetele transpirate între picioarele sale.

Acolo nu exista nimic altceva decât piele netedă, rece şi uscată, şi un minuscul orificiu uretral.

M-am smuls din încleştare, arzând de umilinţă… oprindu-mi la timp o remarcă otrăvită despre *tradiţiile africane.* M-am retras atât cât îmi permitea cortul, continuând să refuz să stau cu faţa către en, simţindu-mă copleşit de un val de durere şi furie.

– *De ce?* Cum de ţi-ai putut urî atât de mult trupul?

– Nu l-am urât niciodată, dar nici nu l-am adorat. En vorbea încetişor, căutând să dea dovadă de multă răbdare – totuşi, în acelaşi timp, obosit de nevoia autojustificării. Nu te-am luat drept un Edenit. Sectele Ignoranţei proslăvesc în cor cele mai mici cuşti pe care le pot găsi: accidentele de naştere, de biologie, de

istorie şi cultură… apoi se raliază împotriva oricui îndrăzneşte să le arate gratiile unei cuşti de zece miliarde de ori mai mare. Însă corpul meu *nu* este un templu, sau o grămadă de rahat. Acelea sunt opţiunile unei mitologii idioate, nu ale tehnoliberării. Adevărul cel mai profund legat de corp este că toate restricţiile lui sunt, în esenţă, de natură fizică. Îl putem replăsmui în orice ne permite TU.

Logica aceasta detaşată mă sili doar să reculez şi mai tare. Eram de acord cu fiecare cuvânt, dar m-am agăţat de oroarea mea instinctivă ca de un colac de salvare.

– *Adevărul cel mai profund* ar fi fost în continuare adevărat, dacă n-ai fi sacrificat…

– N-am sacrificat nimic. Cu excepţia câtorva şabloane comportamentale străvechi, anteprogramate şi îngropate în sistemul meu para-simpatic, declanşate de anumite sugestii vizuale şi feromoni… ca şi de necesitatea unor explozii de opiaţi endogeni în creier.

M-am răsucit, obligându-mă să mă uit spre en. Akili îmi întoarse privirea cu sfidare. Operaţiile chirurgicale fuseseră perfect executate; en nu părea dezechilibrat, deformat. Nu aveam niciun drept să bocesc o pierdere ce exista numai în mintea mea. Nimeni nu-l mutilase cu forţa; fusese o decizie personală, făcută în deplină cunoştinţă de cauză. Nu aveam niciun drept să-l doresc *vindecat.*

Cu toate acestea, continuam să fiu şocat şi mânios. Continuam să doresc să-l pedepsesc pentru ceea ce-mi luase.

– Şi ce obţii de aici? am întrebat sardonic. Retezarea *instinctelor tale animalice primare* îţi asigură o intuiţie măreaţă? Nu-mi spune: te poţi regla pe lungimea de undă a înţelepciunii pierdute a celibatarilor sfinţi medievali?

Akili rânji, părând a se amuza.

– Nu prea. Dar nici actul sexual nu asigură intuiţia, nu mai mult decât injectarea de heroină, oricât de mult ar bate câmpii sectanţii despre *misterele tantrice* şi *comuniunea sufletelor.* Dă-le unor RM-i câteva ciuperci magice şi-ţi vor spune, cu toată sinceritatea, c-au făcut dragoste cu Dumnezeu. Fiindcă sexul, drogurile şi religia se învârt toate în jurul aceloraşi simple evenimente neurochimice: dependenţă, euforie, extaz… toate fiind, în aceeaşi măsură, lipsite de sens.

Era un adevăr familiar, dar în clipa aceea m-a afectat profund, deoarece dorinţa încă nu dispăruse. Iar drogul de care eram

dependent nu exista.

Akili îşi ridică mâinile pe jumătate, parcă oferindu-mi un armistiţiu; nu dorea să mă rănească, ci doar să-şi apere propria filosofie.

– Dacă majoritatea oamenilor aleg să rămână dependenţi de orgasm, este dreptul lor. Nici asexii cei mai radicali n-ar fi visat să oblige pe cineva să ne urmeze. Întâmplător, eu nu doresc ca viaţa să mi se rotească în jurul câtorva şmecherii biochimice ieftine.

– Nici chiar să fie croită în imaginea iubitei tale Chei?

– Tot n-ai înţeles, aşa-i? En avea un râs obosit. Cheia nu este un… punct final teologic, nici vreun ideal cosmic. Peste o mie de ani, corpul Cheii va fi o glumă la fel de răsuflată ca şi al meu, ori al tău.

Depăşisem de mult stadiul furiei. Am rostit sec:

– Nu-mi pasă. Actul sexual poate reprezenta mai mult decât eliberarea opiaţilor endogeni…

– Sigur că da. Poate reprezenta o formă de comunicare. Dar, în acelaşi timp, poate fi opusul ei – fiind implicată aceeaşi biologie. Iar lucrurile la care am renunţat eu sunt cele avute în comun de cele mai minunate şi mai jalnice acte sexuale. *Nu înţelegi asta?* Eu n-am făcut altceva decât să îndepărtez zgomotul de fond.

Cuvintele nu însemnau nimic pentru mine. Mi-am ferit ochii, înfrânt. Si am ştiut că durerea pe care o considerasem *chinul dorului* fusese cauzată numai de vânătăile căpătate de la mulţimea ce fugea din faţa robotului, de zvâcnirile rănii din abdomen şi de povara eşecului.

Fără speranţă, am rostit:

– Dar nu-ţi doreşti niciodată un fel de… mângâiere fizică? Un fel de contact? Chiar nu doreşti niciodată doar să fii *atins?*

Akili porni spre mine, vorbind încet:

– Ba da. Asta am încercat să-ţi spun.

Amuţisem. En îşi puse o mână pe umărul meu, iar cu cealaltă îmi atinse uşor faţa, ridicându-mi ochii spre ai săi.

– Doar dacă este ceea ce-ţi doreşti şi tu… dacă pentru tine nu va reprezenta o simplă frustrare. Iar dacă înţelegi, atunci asta se poate transforma într-un fel de sex. Eu nu…

– Am înţeles.

M-am dezbrăcat repede, înainte de a avea timp să mă răzgândesc, tremurând aidoma unui adolescent nervos, dorindu-

mi zadarnic ca erecţia să-mi dispară. Akili a mărit intensitatea panoului termic şi ne-am culcat pe sacul de dormit, privindu-ne în ochi, fără să ne atingem. M-am întins şi, sfios, i-am mângâiat umărul, gâtul, spatele.

– Îţi place?

– Da.

Am şovăit.

– Pot să te sărut?

– Nu cred c-ar fi o idee bună. Relaxează-te.

Îmi mângâie obrazul cu degetele sale reci, apoi îşi trecu dosul palmei peste mijlocul pieptului meu, spre abdomenul bandajat. Tremuram tot.

– Te mai doare piciorul?

– Uneori. *Relaxează-te.*

Îmi masă umerii.

– Ai mai făcut asta... cu un non-asex, până acum?

– Da.

– Bărbat, sau femeie?

– Femeie. Akili râse încetişor. Păcat că nu-ţi poţi zări chipul. Uite ce-i... dacă o să ai orgasm, nu-i sfârşitul lumii. Ea a avut. În niciun caz nu te voi abandona dezgustat. Îşi întinse, alunecând, o mână peste şoldul meu. Poate chiar ar fi mai bine să-l ai, te-ar mai relaxa.

M-am înfiorat sub atingerea sa, dar, treptat, erecţia îmi slăbea. Am mângâiat pielea netedă şi lipsită de semne acolo unde ar fi trebuit să se găsească un sfârc, căutând cu vârfurile degetelor ţesutul cicatrizat, dar negăsind nimic. Akili se întinse aidoma unei pisici leneşe. Am reînceput să-i masez partea laterală a gâtului.

– Sunt pierdut! am rostit. Nu ştiu ce facem. Nu ştiu încotro ne îndreptăm.

– Nicăieri. Dacă doreşti, ne putem opri. Putem doar sta de vorbă. Sau putem vorbi fără să ne oprim. Asta se numeşte libertate. În cele din urmă, te vei obişnui cu ea.

– E foarte ciudat.

Ochii noştri rămăseseră privindu-se şi Akili părea îndeajuns de mulţumit, totuşi mie mi se părea că ar fi trebuit să caut o modalitate prin care să fac totul de o mie de ori mai intens.

– Ştiu de ce mi se pare în neregulă, am spus. Plăcerea fizică lipsită de actul sexual...

Am ezitat.

– Continuă! mă îndemnă en.

– În general, plăcerea fizică lipsită de actul sexual este clasificată drept…

– Cum?

– N-o să-ţi placă.

En mă lovi uşor în coaste.

– Spune odată!

– *Infantilă.*

– Bine, oftă Akili. Ora exorcizării. Repetă după mine: Unchiule Sigmund, te denunţ drept şarlatan, fanfaron şi falsificator de date. Corupător al limbajului şi distrugător de vieţi.

M-am conformat, apoi am cuprins-o strâns în braţe şi am rămas aşa, cu picioarele împletite, fiecare cu capul pe umărul celuilalt, mângâindu-ne cu blândeţe pe spate. Inutila încărcătură sexuală pe care o simţisem încă de pe vas se destrăma în sfârşit; toată plăcerea venea din căldura trupului său, din contururile nefamiliare ale cărnii, din textura pielii, din senzaţia prezenţei.

Cu toate acestea, o găseam la fel de frumoasă ca întotdeauna. Ţineam la en la fel de mult.

Oare asta căutasem dintotdeauna? Iubirea asexuată?

Era o idee tulburătoare, dar am analizat-o cu calm.

Poate că toată viaţa mea înghiţisem în mod inconştient minciuna Edenită: că în perfecta şi armonioasa relaţie emoţională modernă, totul se revărsa oarecum în chip magic din natura mărinimoasă. Monogamia, egalitatea, onestitatea, respectul, tandreţea, altruismul nu erau decât instinct pur, biologie sexuală pură, urmându-şi traseul descătuşat, în ciuda faptului că acele criterii de perfecţiune se modificaseră radical, de la un secol la altul, de la o cultură la alta. Edeniţii proclamau că acela care nu atingea strălucitorul ideal, fie că se împotrivea în mod deliberat Mamei Gaia, fie că fusese corupt de o educaţie traumatică, de manipularea mass-media, ori de profundele şi nefireştile structuri de putere din societatea modernă.

În realitate, străvechile instincte de reproducere fuseseră ferecate de forţele civilizatoare, inhibate de cenzurile culturale şi constrânse de a crea coeziune socială în nenumărate feluri diferite, dar, de fapt, ele nu se modificaseră de zeci de mii de ani şi contraziceau principiile morale, sau tăceau, cu aceeaşi frecvenţă cu care le sprijineau. Infidelitatea Ginei nu reprezentase o crimă împotriva biologiei… şi orice făcusem eu pentru a o îndepărta fusese un eşec al strădaniei pur conştiente,

o lipsă de atenţie pe care orice strămoş din Epoca de Piatră ar fi considerat-o drept a doua natură. Practic, tot ceea ce oamenii moderni apreciau în relaţii – mai mult decât actul sexual în sine, o anume măsură de protejare a partenerilor şi vlăstarelor – se datora unei voinţe separate. Exista o cochilie masivă de construcţii morale şi sociale care învelea miezul minuscul de comportament instinctiv, iar perla dinăuntru semăna prea puţin cu nisipul.

Nu doream să abandonez niciuna dintre feţe, dar dacă lucrul în care dădusem greş în asemenea măsură, iarăşi şi iarăşi, fusese *reconcilierea celor două…*

Dacă alegerea se rezuma la *biologie* sau *civilizaţie…*

Ştiam, acum, pe care o preţuiam mai mult.

Asexul putea în continuare să fie apropiat. Asexul putea în continuare să atingă.

După o vreme, am intrat în sacul de dormit, unde era mai cald. Continuam să fiu ameţit de disperarea pricinuită de tragedia Non-statului, de stupida tentativă de asasinat a lui Mosala, de ruinarea carierei mele. Însă Akili m-a sărutat pe frunte şi s-a străduit cât a putut mai bine să-mi destindă spinarea şi umerii dureroşi – iar eu am procedat în acelaşi fel, cu speranţa că i-aş fi putut face cumva mai uşor de suportat temerile legate de uriaşa molimă informaţională, câtă vreme eu nu credeam că avea să se petreacă…

M-am deşteptat buimac, auzind lângă mine răsuflarea lui Akili. Cortul era scăldat într-o lumină gri-albăstruie lipsită de umbre, ca şi cum ar fi fost miezul zilei; am ridicat ochii şi am zărit discul lunii chiar deasupra capului, o pată albă de lumină pătrunzând prin ţesătura acoperişului, cu marginile transformate în curcubeu din cauza difracţiei.

M-am gândit: Akili mă aşteptase la ieşirea din aeroport, având posibilitatea de a mă infecta cu holera modificată genetic, ştiind că urma s-o port până la Mosala.

Iar când arma dăduse greş, declanşându-se prea devreme, en scosese antidotul – pentru a-mi câştiga încrederea, în speranţa că m-ar putea folosi a doua oară… Însă apoi moderaţii ne răpiseră şi nu mai fusese necesar încă un atentat îndreptat împotriva lui Mosala.

Era pură paranoia. Am închis ochii. De ce s-ar fi prefăcut un extremist că crede în molima informaţională? Sau, dacă respectiva credinţă era adevărată, de ce l-ar fi ucis pe Buzzo atunci când momentul Aleph se dovedise inevitabil? Oricare ar fi fost adevărul, cu Mosala revenită în Cape Town şi teoria ei desfăşurându-se indiferent de aportul propriu, în ce fel le-aş fi fost eu de folos extremiştilor?

M-am desprins din îmbrăţişare şi am ieşit din sacul de dormit. Akili s-a trezit în timp ce mă îmbrăcam şi a mormăit somnoros:

– Cortul latrină e roşu strălucitor. Imposibil să nu-l vezi.

– Nu lipsesc mult.

M-am plimbat fără ţel, căutând să-mi limpezesc gândurile. Era mai devreme decât crezusem, abia trecuse de ora nouă, însă frigul te năucea. Majoritatea corturilor străluceau luminate, dar aleile erau pustii.

Akili pe post de asasin extremist părea o noţiune lipsită de sens – de ce s-ar fi străduit să evadăm de pe vasul de pescuit? – totuşi, îndoiala pe care o simţisem la deşteptare continua să arunce o umbră asupra tuturor lucrurilor, de parcă însăşi neîncrederea mea ar fi reprezentat un dezastru la fel de mare ca orice posibilitate de a avea dreptate. Cum de era posibil ca, după ce trecuserăm laolaltă prin atâtea încercări, să mă trezesc lângă en, întrebându-mă dacă totul fusese o amăgire?

Ajunsesem la extremitatea sudică a taberei. Cei de aici fuseseră probabil ultimul val de refugiaţi care pornise către nord, fiindcă până la orizont nu se mai zărea decât rocă-de-recif pustie.

Am ezitat, gata să mă întorc, însă parcurgerea aleilor mă făcuse să mă simt ca un spion; deocamdată, nu mă simţeam pregătit să revin în cortul lui Akili, lângă căldura trupului său, să regăsesc speranţa pe care părea că o oferă. Cu o jumătate de oră mai devreme, mă gândisem cu toată seriozitatea la imigrarea în asex total – smulgându-mi organele genitale şi câteva piese vitale de materie cenuşie – ca panaceu pentru toate nenorocirile mele. Trebuia să fac o plimbare lungă, de unul singur.

M-am îndreptat către deşertul luminat de lună.

Peste tot, sclipeau spiralele unor cantităţi infime de minerale; acum, când văzusem descifrate câteva din acele hieroglife, solul îmi apărea transformat, ticsit de înţelesuri, deşi, din câte ştiam, majoritatea configuraţiilor respective puteau să nu reprezinte altceva decât motive ornamentale aleatorii.

Oraşul abandonat era fie scufundat în întuneric, fie ascuns vederii de către panta terenului; nu puteam distinge nici urmă de lumină la orizontul sudic. Mi-am închipuit un roi de insecte invizibile pornind din stupul lor central… dar ştiam că n-aş fi fost mai în siguranţă în tabără, iar roboţii ucideau doar pentru spectacol în sine, pentru panica pe care o insuflau. Singur, reprezentam un obiectiv neinteresant.

Mi s-a părut că am simţit solul cutremurându-se, o vibraţie atât de uşoară încât am pus-o imediat sub semnul îndoielii. Oare bombardamentul continua? Presupuneam că toată lumea părăsise oraşul, abandonându-l mercenarilor – totuşi, poate că un număr redus de dizidenţi ignoraseră planul de evacuare… sau poate că miliţiile rămăseseră ascunse şi, în sfârşit, începuse adevărata confruntare. Era o perspectivă sumbră; nu aveau nici cea mai mică şansă.

Vibraţia se repetă. N-am putut aprecia direcţia exploziei, nu auzisem absolut niciun zgomot, doar simţisem tremurătura. M-am răsucit, descriind un cerc complet, scanând orizontul în căutarea fumului. Poate că acum bombardau taberele. Dimineaţa, coloanele albe de deasupra oraşului fuseseră vizibile de la o distanţă de câţiva kilometri, dar proiectilele destinate corturilor instalate pe stâncă aveau să poarte încărcături diferite, cu efecte diferite.

Am continuat să merg spre sud, sperând să zăresc oraşul, precum şi vreun semn care să-mi confirme că acţiunile pirotehnice erau limitate în acea zonă. În acelaşi timp, am încercat să mă închipui supravieţuind războiului, scăpând neatins, dar familiarizat deja cu nenumăratele tehnologii ale morţii… oferind – reţelelor cărora nu le păsa ce falsificasem – metraj însoţit de comentariile mele, experte acum, asupra „sunetului caracteristic al unei rachete Vigilance chinezeşti atingându-şi ţinta”, sau „inconfundabila semnătură vizuală a unui proiectil Peacetech de calibrul patruzeci, explodând în aer deasupra solului”.

Mă simţeam cuprins de un val de resemnare. În aceste ultime trei zile, înghiţisem prea multe vise: tehnoliberare, sfârşitul legislaţiei patentelor genetice, fericirea personală, extazul asexual… Venise momentul deşteptării. Demenţa obişnuită a lumii atinsese în sfârşit Nonstatul; în consecinţă, de ce nu m-aş fi retras un pas, pentru a recâştiga o anumită perspectivă, încercând să-mi asigur un soi de existenţă de pe urma ei? Invazia

nu constituia o tragedie mai mare decât alte zece mii de cuceriri sângeroase care o precedaseră – şi fusese dintotdeauna inevitabilă. Sub o formă sau alta, războiul sosise în toate culturile umane cunoscute.

Fără multă convingere, am şoptit:

– Lua-le-ar dracu' pe toate culturile umane cunoscute!

Pământul mugi şi mă azvârli cât colo.

Roca-de-recif era moale, dar am căzut cu faţa în jos, însângerându-mi nasul, poate chiar rupându-l. Năucit şi uluit, m-am ridicat în patru labe, dar solul încă nu se oprise din zgâlţâit şi n-aveam încredere să stau în picioare. Am privit în jur, căutând urme ale unui impact în imediata apropiere, însă n-am zărit străluciri, fum sau crater – absolut nimic.

Aceasta era oare noua grozăvie? După roboţii invizibili, bombele invizibile?

Am rămas în genunchi, aşteptând, apoi m-am sculat nesigur. Roca-de-recif continua să reverbereze; am umblat în cerc, precum un beţiv, examinând orizontul, refuzând să cred că nu putea exista niciun alt semn al exploziei.

Văzduhul fusese însă tăcut. Numai roca purtase zgomotul. O detonare subterană?

Sau subacvatică, dedesubtul insulei? *Sau nicio detonare...*

Pământul se zbătu din nou. Am căzut rău, răsucindu-mi un braţ, dar panica a anulat totul, făcându-mă să consider durerea ca fiind nesemnificativă. Am zgâriat cu unghiile solul, căutând să găsesc forţa de a refuza orice instinct ce-mi urla să rămân jos, să nu risc nicio mişcare – când ştiam că eram pierdut dacă nu mă ridicam şi n-o luam la fugă, mai repede decât o făcusem în viaţa mea, peste coralii morţi şi tremurători.

Mercenarii au distrus litofilele ce asigurau flotabilitatea rocii-de-recif. De asta ne alungaseră din oraş; doar centrul insulei avea să reziste. Dincolo de sprijinul asigurat de guyot, terenul se scufunda.

M-am întors să văd ce se petrecea în tabără. Pătrate albastre şi portocalii mă priviră inexpresive; majoritatea corturilor rămăseseră în picioare. Deocamdată, nu zăream pe nimeni fugind prin deşert – era prea devreme –, însă nu se mai punea problema să mă întorc pentru a-i avertiza. Nici măcar pe Akili. Cu siguranţă că scufundătorii pricepuseră mai repede decât mine ce se întâmpla. Acum nu puteam face nimic altceva decât să încerc să-mi salvez pielea.

Ridicându-mă în picioare, am luat-o la goană. Am parcurs cam zece metri, înainte ca solul să se mişte, trântindu-mă cu violenţă. M-am sculat, am făcut trei paşi, mi-am scrântit o gleznă şi am căzut iarăşi. Craniul mi se umplea cu un pârâit permanent, înfiorător, transmis prin oase de roca-de-recif, rezonând de la un mineral viu la altul: lumea subterană se întindea spre mine, anunţându-şi dezintegrarea.

Am pornit să mă târăsc înainte, în patru labe, zbierând fără cuvinte, aproape paralizat de viziunea oceanului năvălind peste recifele ce se scufundau, măturând corpuri, propulsându-le spre interior, izbindu-le de solul care se despica. M-am uitat peste umăr şi n-am văzut decât nemişcatul orăşel de corturi, încă inutil de intact, dar întreaga insulă îmi urla în ţeastă, potopul se găsea la câteva minute depărtare.

M-am sculat din nou, am alergat mai multe secunde, în ciuda stelelor ce se balansau, apoi am căzut rău de tot, rupându-mi copcile. Sângele cald îmi îmbibă pansamentele. M-am odihnit, acoperindu-mi urechile, îndrăznind pentru întâia dată să mă întreb dacă n-ar fi fost mai bine să mă opresc şi să aştept să mor. *Oare la ce distanţă mă aflam faţă de guyot? Cât de departe avea să se întindă oceanul, chiar dacă izbuteam să ajung pe teren solid?* Am bâjbâit după notepadul din buzunar, de parcă aş fi fost în stare să obţin o localizare geografică, să examinez câteva hărţi şi să iau o decizie. M-am rostogolit pe spate şi am început să râd. Stelele se zgâlţâiau, descriind traiectorii luminoase defazate.

M-am ridicat, am privit îndărăt… şi am zărit pe cineva alergând peste întinderea de piatră dinapoia mea. Am căzut în patru labe, pe jumătate fără voie, dar am rămas cu ochii aţintiţi asupra siluetei. Avea pielea întunecată şi era zveltă, şi totuşi nu era Akili, avea părul prea lung. Mi-am încordat privirea. Era o adolescentă. Faţa ei reflecta razele lunii, ochii i se holbaseră de spaimă, însă linia gurii era strânsă într-o expresie de hotărâre. După aceea, pământul s-a scuturat şi ne-am prăbuşit amândoi. Am auzit-o strigând de durere. Am aşteptat… însă nu s-a mai ridicat.

Am pornit să mă târăsc înapoi, spre ea. Dacă se rănise, n-aş fi putut face altceva decât să-i stau alături până ce oceanul urma să ne înghită pe amândoi… Nu puteam să plec, părăsind-o.

Când am ajuns la ea, am remarcat că zăcea pe o parte, cu picioarele strânse la piept, masându-şi o gambă şi bolborosind

furioasă. M-am ghemuit alături şi am strigat:

– Crezi că te poţi ridica?

Clătină din cap.

– Mai bine stăm jos! Aici suntem mai în siguranţă!

M-am holbat la ea.

– Nu ştii ce se-ntâmplă? Au ucis litofilele!

– Nu! Au fost reprogramate şi activate să absoarbă gaz! Simpla lor ucidere ar fi fost prea lentă – ar fi oferit un răgaz suficient pentru scăpare!

Era ireal. Nu mă puteam concentra; solul se cutremura prea tare.

– Nu putem rămâne aici! *Nu-nţelegi?* O să ne-necăm!

Ea scutură din nou din cap. Pentru o clipă, înceţoşatele mişcări contradictorii se anulară reciproc; îmi zâmbi ca unui copil speriat de o furtună cu tunete.

– Nu te teme! N-o să păţim nimic!

Ce credea că se va întâmpla, când va năvăli oceanul vuind? Că... ne vom ţine pe rând la suprafaţa apei? Că un milion de refugiaţi aveau să-şi dea cu toţii mâinile şi să calce apa la unison?

Nonstatul îşi transformase copiii în nişte creaturi demente.

O bură fină se revărsă asupra noastră din înălţimi. M-am ghemuit şi mi-am acoperit capul, imaginându-mi apa adâncă năpustindu-se în roca depresurizată, detonând fisurile până la suprafaţă. Iar când am ridicat ochii, era deja acolo: în depărtare, un gheizer ţâşnea drept spre cer, un fir teribil de argint înălţându-se sub razele lunii. Se afla la câteva sute de metri de noi, către sud, ceea ce înseamnă că drumul până la guyot era măcinat şi nu mai aveam nicio speranţă de salvare.

M-am lăsat să cad greoi lângă fată. Ea îmi strigă:

– De ce fugeai în direcţia greşită? Te-ai rătăcit?

M-am întins şi am apucat-o de umăr, sperând să-i pot distinge mai bine chipul. O vreme ne-am privit fix, într-o lipsă de înţelegere reciprocă.

– Eram de planton, continuă ea. Ar fi trebuit să te opresc la marginea taberei, dar m-am gândit că n-o să te îndepărtezi prea mult. Am crezut că doreai o perspectivă mai bună pentru cameră.

Camera de umăr rămăsese în toc; nici măcar nu mă gândisem s-o folosesc, întorcând-o spre tabără pentru a-i înregistra inundarea, difuzând genocidul în faţa lumii întregi.

Ploaia blândă se înteţi pentru o secundă sau două, apoi încetă. M-am uitat către sud şi am văzut că gheizerul se micşora treptat.

Atunci, pentru prima dată, am observat că mâinile îmi tremurau.

Terenul nu se mai scutura.

Ce însemna asta? Întinderea de piatră pe care ne aflam se desprinsese de împrejurimile ei, aidoma unui aisberg născându-se în tunete dintr-o calotă glaciară, şi plutea acum într-o linişte relativă… înainte ca apa să se năpustească peste margini sale?

Urechile îmi ţiuiau, corpul îmi tremura, totuşi am ridicat ochii spre cer, iar stelele erau nemişcate. Sau invers…

Atunci fata îmi adresă un surâs nesigur, zguduit, îmbătat de adrenalină, cu ochii lucind de lacrimi de uşurare. *Era de părere că dezastrul luase sfârşit. Iar eu fusesem prevenit să nu mă consider mai ştiutor.* M-am uitat, întrebător la ea cu inima continuând să-mi bubuie îngrozită, cu pieptul încleştat de speranţă şi neîncredere. M-am pomenit scoţând suspine prelungi, horcăite.

Când mi-am recâştigat vocea, am întrebat:

– De ce nu suntem morţi? Fără litofile, pălăria insulei nu poate pluti. De ce nu ne înecăm?

Ea se sculă în capul oaselor, îşi încrucişă picioarele şi-şi masă gamba vânătă, făcând abstracţie de mine pentru o clipă. După aceea, mă privi, îmi diagnostică neînţelegerea, clătină din cap şi explică pe un ton răbdător:

– Nu s-a atins nimeni de litofilele din pălărie. Miliţiile au trimis scufundători la marginea guyotului, care au injectat amorse pentru ca litofilele să scoată gazele din roca-de-recif de deasupra bazaltului. Apa a năvălit… iar în centru, roca de la suprafaţă este mai grea decât apa.

Zâmbi radios.

– Există şi o parte bună. Am pierdut un oraş, dar am câştigat o lagună.

Partea a patra

29

Tabăra era cuprinsă de o dezordine triumfătoare. Mii de oameni ieşiseră sub lumina lunii, întrebându-se unul pe altul despre eventuale răniri, ridicând corturile prăbuşite, celebrând victoria, jelind oraşul… sau reamintind cu sobrietate tuturor celor dispuşi să asculte că era posibil ca războiul să nu fi luat încă sfârşit. Nimeni nu ştia cu siguranţă ce forţe, ce arme putuseră fi ascunse la depărtare de oraş, la adăpost de devastările produse prin prăbuşirea centrului – sau ce monştri mai puteau apărea, târându-se, din lagună.

Am găsit-o pe Akili nevătămată, ajutând la ridicarea tendei prăbuşite peste pompele de apă. Ne-am îmbrăţişat. Eu eram plin de vânătăi, cu chipul acoperit de sânge închegat; rana redeschisă pentru a treia oară trimitea fulgere de durere aidoma unor arcuri electrice, dar niciodată nu simţisem cu atâta intensitate că trăiesc.

Akili se desprinse cu blândeţe din îmbrăţişare.

– La şase dimineaţa, TU a lui Mosala va fi difuzată pe reţele. Vrei să stai cu mine şi să aşteptăm?

Mă privi în ochi, fără să ascundă nimic – teama de molimă, teama de a o înfrunta singur.

– Bineînţeles, am încuviinţat şi am strâns-o uşor de braţ.

M-am dus la toaletă să mă curăţ. Din fericire, conductele de canalizare rămăseseră deschise, iar undele de compresie ale seismului nu împinseseră la suprafaţă produsele de dejecţie anterioare. Mi-am spălat sângele de pe faţă apoi, cu grijă, mi-am desfăcut bandajul de pe abdomen.

Rana încă sângera. Tăietura făcută de laserul insectei era mai adâncă decât îmi dădusem seama; când m-am aplecat peste chiuvetă, am simţit cele două margini ale tăieturii – lungă de şapte-opt centimetri frecându-se una de cealaltă. Arsura cauterizase ţesutul până la peretele abdominal şi acum etanşarea de carne moartă se deschisese.

Am privit în jur; nu se vedea nimeni. M-am gândit: *Nu-i o idee*

prea bună. Fusesem însă îndopat cu destule antibiotice împotriva unei infecţii interne…

Am închis ochii şi am vârât trei degete adânc în rană. Am atins intestinul subţire, cald ca sângele, nu rece precum un şarpe, rezilient, musculos şi nealunecos sub degete. Aceasta era partea din mine care aproape mă ucisese, sub influenţa enzimelor străine, storcându-mă fără milă. *Dar corpul nu este un trădător: el doar ascultă legile pe care trebuie să le asculte, tocmai pentru a putea exista.*

Durerea m-a fulgerat şi aproape că am încremenit – m-am închipuit petrecându-mi viaţa ca Bonaparte, ori ca un Toma necredinciosul – dar după aceea mi-am smuls mâna, eliberând-o, şi m-am rezemat de butoiul din plastic al chiuvetei, lovindu-mă într-o parte.

Doream să mă privesc într-o oglindă şi să declar: *Asta-i! Acum ştiu cine sunt. Şi-mi accept în mod absolut viaţa sub forma unei maşinării acţionate de sânge, sub forma unei creaturi de celule şi molecule, sub forma unui prizonier al TU.*

Nu existau însă oglinzi. Nu în toaletele unei tabere de refugiaţi, nici chiar pe Nonstat.

Şi dacă mai aşteptam câteva ore, cuvintele aveau să poarte o greutate şi mai mare, fiindcă până în zori aveam să aflu întregul adevăr despre TU care-mi permisese să le rostesc.

Întorcându-mă de la toaletă, mi-am scos notepadul şi am scanat reţelele internaţionale. Riposta dată de anarhişti mercenarilor era relatată, peste tot, cu atenţie.

Reportajul difuzat de SeeNet era totuşi cel mai bun.

Începea printr-o imagine a lagunei însăşi, uriaşă şi straniu de liniştită sub razele lunii, un cerc aproape perfect, aidoma unui străvechi crater vulcanic inundat, un ecou al guyotului ascuns dedesubt. În ciuda evenimentelor petrecute, am simţit un fior de tristeţe faţă de moartea mercenarilor ale căror feţe nu le zărisem niciodată, care fuseseră trădaţi de roca solidă şi se înecaseră îngroziţi, doar pentru bani şi pentru drepturile acţionarilor InGenUitate.

După aceea, începu să vorbească jurnalistul – o femeie care nu apărea în cadru, o profesionistă cu racorduri pe nervii optici:

– S-ar putea să treacă multe decenii până se va afla cu

certitudine cine anume a finanţat invazia Nonstatului şi în ce scop. Deocamdată, nu este nici măcar limpede dacă sacrificiul disperat al insularilor îi va salva de agresori. Un lucru însă este sigur. Violet Mosala, laureata Premiului Nobel, evacuată în stare critică de pe Nonstat cu mai puţin de douăzeci şi patru de ore în urmă, a intenţionat să facă din această insulă noul ei cămin. Ea sperase să acorde renegaţilor suficientă respectabilitate pentru a permite unui grup de naţiuni ce nu agreau embargoul ONU să-şi declare în sfârşit adevăratele gânduri. Iar dacă invazia a reprezentat un efort de reducere la tăcere a acelor voci disidente, ea pare acum sortită eşecului. Violet Mosala este în comă, luptându-se cu moartea, după atentatul unei secte violente, iar cetăţenii Nonstatului se vor strădui mai mult ca oricând să supravieţuiască în următorii ani, chiar dacă pacea a venit pentru ei astă-noapte. Totuşi, curajul uluitor manifestat de ambele părţi nu va fi uitat prea uşor.

Reportajul continua cu un fragment din metrajul filmat de mine, înfăţişând-o pe Mosala la conferinţă, apoi urmau imagini înregistrate de jurnalistă în timpul bombardamentului, exodul demn din oraş, instalarea taberelor şi atacul unui robot mercenar.

Totul fusese perfect filmat şi montat. Un material puternic, dar lipsit de exagerări. Şi de la un capăt la celălalt, răzbătea o neruşinată, dar absolut onestă, propagandă pentru renegaţi.

Eu n-aş fi putut reuşi să realizez un documentar nici pe jumătate la fel de bun.

Surpriza cea mare nu apăruse încă.

Când imaginea reveni la apele întunecate ale lagunei, jurnalista încheie:

– Pentru SeeNet, a transmis Sarah Knight de pe Nonstat.

Din punctul de vedere al reţelelor de comunicaţii interpersonale, Sarah Knight continua să se afle în Kyoto, inaccesibilă. Lydia nu voia să-mi accepte apelul, dar am găsit un asistent de producţie SeeNet care a fost de acord să-i transmită lui Sarah un mesaj. Ea m-a sunat după o jumătate de oră şi împreună cu Akili i-am smuls povestea:

– Când Nishide s-a îmbolnăvit în Kyoto, am anunţat autorităţile japoneze despre ce credeam eu că se petrecea, dar,

cum pneumococul lui apărea sub forma unei variante nemodificate genetic, ei au refuzat să creadă că fusese introdus de un troian.

Troienii erau bacterii ce se puteau reproduce, pe ele şi încărcătura lor patogenă ascunsă – fără simptome sau răspuns imunitar –, timp de zeci de generaţii… iar apoi se autodistrugeau fără urmă, lăsând o masivă, şi aparent naturală, infecţie care sufoca mecanismele de apărare ale corpului.

– După ce făcusem atâta scandal… şi nimeni nu mă crezuse, nici măcar familia lui Nishide, m-am gândit că ar fi mai înţelept să mă dau la fund pentru o vreme.

N-am izbutit să discutăm prea mult; Sarah urma să realizeze un interviu cu un scufundător din cadrul miliţiilor, dar, înainte de a se decupla, am rostit şovăitor:

– Apropo de documentarul Mosala… îl meritai. Ar fi trebuit să-l primeşti.

Ea avu o reacţie ciudată, ca şi cum ar fi dorit să nu se mai refere la povestea aceea, tratând-o ca pe o chestiune demult uitată… apoi se opri şi răspunse calm:

– E adevărat. Am petrecut şase luni asigurându-mă că eram mai bine pregătită decât oricine, dar ai apărut tu şi mi l-ai furat într-o singură zi. Pentru că erai băiatul-minune al Lydiei şi ea voia să fii mulţumit…

Nu mi-a venit să cred cu câtă greutate îmi găseam cuvintele. Nedreptatea era orbitor de evidentă – şi o recunoscusem în sinea mea de o mie de ori –, însă dramul de mândrie şi cel de siguranţă de sine se împotriveau la fiece pas.

– Am abuzat de puterea mea, am spus. Iartă-mă!

Sarah dădu încet din cap, strângând din buze.

– Bine. Îţi accept scuzele. Cu o condiţie: tu şi Akili să vă daţi acordul a fi intervievaţi. Invazia reprezintă doar jumătate din subiect. Nu vreau să scape nenorociţii care-au băgat-o în comă pe Violet. Vreau să aflu tot ce s-a întâmplat pe vas.

M-am răsucit către Akili.

– Sigur, încuviinţă en.

I-am transmis coordonatele. Sarah se găsea în cealaltă parte a insulei, dar făcea un tur al tuturor taberelor, călătorind alături de miliţii.

– La cinci dimineaţa? propuse ea.

Akili râse, aruncându-mi o privire conspirativă.

– De ce nu? În noaptea asta, pe Nonstat nu doarme nimeni.

Tabăra răsuna de zgomote de sărbătoare. Oamenii mişunau pe lângă cort, râzând şi strigând, siluete micşorate pe fundalul razelor lunii. Muzica recepţionată de la sateliţi – din Tonga, Berlin sau Kinshasa – bubuia în piaţa principală şi cineva, cumva, descoperise ori fabricase artificii. Mă găseam încă sub efectul adrenalinei, dar mă simţeam ameţit de oboseală; nu eram sigur dacă doream să mă alătur petrecerii, ori să mă ghemuiesc şi să hibernez două săptămâni. Promisesem să nu fac nici una, nici alta.

Akili şi cu mine ne-am aşezat pe sacul de dormit, îmbrăcaţi gros şi cu uşa cortului închisă; energia electrică se consumase. Ne-am trecut vremea flecărind, scanând reţelele, afundându-ne în tăceri stânjenitoare. Tânjeam s-o aduc, într-un fel sau altul, în interiorul aurei de invulnerabilitate pe care aveam senzaţia că o dobândisem după ce supravieţuisem apocalipsei închipuite de mine. Doream s-o liniştesc pe orice cale. Raţiunea mea era însă paralizată; limbajul trupului său îmi devenise opac şi nu aveam habar cum sau când s-o ating. Ne culcaserăm împreună, dezbrăcaţi, dar nu puteam face ca amintirea aceea, imaginea aceea să însemne pentru mine mai mult decât însemna pentru en. Ca atare, am rămas la distanţă.

Am întrebat-o de ce nu-i pomenise lui Sarah despre molima combinării.

– Pentru că ar fi putut s-o ia atât de mult în serios încât să răspândească ştirea şi să provoace panică.

– Nu crezi că oamenii s-ar speria mai puţin dacă ar cunoaşte cauza?

– *Tu* nu crezi ceea ce ţi-am spus despre cauză, pufni Akili. Chiar speri că oamenii vor reacţiona înaintea veştii altfel decât prin neînţelegere sau isterie? Oricum, după momentul Aleph „victimele” vor şti mai mult decât le-ar fi putut spune vreodată cineva care nu s-a combinat. Şi nu va mai fi cazul de panică – distres însăşi va fi dispărut.

În general, vorbele sale degajau o convingere absolută; doar la ultima afirmaţie, en păruse să ezite.

– Atunci, de ce moderaţii au înţeles atât de greşit lucrurile? am întrebat prudent. Aveau propriile supercalculatoare. Păreau să ştie tot ce era de ştiut despre Antrocosmologie. Dacă ar fi

greşit în privinţa destrămării…

Akili mă privi prelung, insistent, încercând să aprecieze cât de mult se putea încrede în mine.

– Eu nu *ştiu* să fi greşit în privinţa destrămării. Sper să fie aşa, dar nu sunt sigur.

Am căzut pe gânduri.

– Vrei să spui că distorsiunea din combinare dinainte de momentul Aleph ar fi putut să fie suficientă pentru a fi prevenit destrămarea, până acum, însă odată ce TU este completată…?

– Exact.

Am simţit un fior mai degrabă de neînţelegere decât de teamă.

– Cu toate astea, ai încercat s-o protejezi pe Mosala? Deşi credeai că exista posibilitatea ca ea să sfârşească totul?

Akili fixă podeaua, căutându-şi cuvintele.

– Dacă se întâmplă asta, nu vom avea nici măcar timp s-o ştim. Totuşi, eu cred în continuare că uciderea ei ar fi însemnat o greşeală. Doar dacă destrămarea era absolut sigură şi nu exista nicio altă modalitate de a o stopa. Nimeni nu este capabil să soluţioneze *o cauză necunoscută a sfârşitului universului.* Câţi oameni trebuie să ucizi pentru o asemenea cauză? Unul? O sută? Un milion? Este… ca şi cum ai încerca să ridici o greutate infinită, aflată la capătul unei pârghii de lungime infinită. Oricât de precisă ţi-ar fi judecata, ştii că nu poate fi suficient de bună. Nu poţi decât să admiţi realitatea şi să pleci mai departe.

Înainte de a-i da un răspuns, **Sisif** interveni:

– Cred că asta te va interesa.

Vasul moderaţilor fusese interceptat lângă coastele Noii Zeelande. Metrajul ştirii arăta indivizi încătuşaţi, cu ochii plecaţi, împinşi de la spate din ambarcaţiunea de patrulare, pe docurile scăldate în lumină. „Cinci”, Giorgio, cel care-mi ţinuse prelegerea despre destrămare. „Douăzeci”, care nu-mi permisese să părăsesc vasul purtând în măruntaie mărturisirea lor. Totuşi, alţii lipseau.

Urmară apoi câţiva marinari, purtând trupuri pe tărgi. Erau acoperite cu cearşafuri, însă umascul, „Trei”, nu putea fi confundat. Jurnalistul vorbea despre legămintele de sinucidere. Se amintea şi numele lui Helen Wu, moartă prin otrăvire.

Primele scene ale arestării mă umpluseră de euforia echităţii, la gândul că fanaticii fuseseră aduşi în faţa justiţiei; totuşi, încercând să pricep ce anume le trecuse prin minte în ultimele

clipe, nu simţeam decât o oroare iritantă. Poate că vizionaseră reportajele victimelor delirante ale distresului… şi unii dintre ei ajunseseră la concluzia inevitabilităţii destrămării, iar alţii la imposibilitatea ei. Sau, pur şi simplu, întreaga logică întortocheată a faptelor lor se deşirase, lăsându-i să privească adevărul nefardat al acţiunilor pe care le întreprinseră.

Nu-i puteam judeca. Nu ştiam cum mi-aş fi putut croi drum înapoi, dacă m-aş fi prăbuşit în coşmarul credinţei lor. Poate că m-aş fi străduit din răsputeri să desfiinţez în mod raţional Antrocosmologia; dar, dacă aş fi dat greş, aş fi avut umilinţa (sau iresponsabilitatea genocidă) de a fugi din faţa implicaţiilor, de a refuza să intervin?

Afară, oamenii hohoteau zgomotos. Pentru o secundă, cineva din piaţă crescu volumul muzicii la un nivel dement, distorsionând-o în staticul bubuitor al unui bas, făcând să vibreze solul.

Akili purtă o discuţie cu ceilalţi AC-i de curent principal. Cineva pătrunsese într-un calculator OMS pentru a obţine ultimele cifre neoficiale ale cazurilor de distres raportate.

– Nouă mii douăzeci. En se răsuci spre mine, trăgându-şi brusc răsuflarea; nu ştiam dacă era panică, ori extazul prăbuşirii în gol. S-au triplat în trei zile. Tot mai crezi că-i un virus?

– Nu. Chiar şi fără acel inexplicabil val de cazuri, ştiam că teoria mea referitoare la o bioarmă mutantă neuroactivă cu destinaţie programată nu rezista în faţa unei examinări mai atente. Totuşi, am urmat, putem greşi amândoi, nu-i aşa?

– E posibil.

Am şovăit.

– Dacă acum este atât de rapid, ce se va întâmpla după momentul Aleph…?

– Nu ştiu. Ar putea cuprinde întreaga planetă într-o săptămână. Sau într-o oră. Cu cât mai repede, cu atât mai bine… Va fi mai puţină suferinţă pentru cei care-şi dau seama că se apropie, dar încă nu înţeleg. Akili închise ochii, îşi lăsă faţa în palme, se gârbovi şi-şi încleştă pumnii. Când va veni, sper să fie altfel. E preferabil ca inevitabilul adevăr să fie mai dulce.

M-am apropiat, am cuprins-o cu braţul şi ne-am legănat încetişor trupurile, laolaltă, dintr-o parte în cealaltă.

Sarah a sosit la ora fixată, fără să întârzie niciun minut. S-a aşezat pe valiza mea şi am vorbit către obiectivele ochilor ei. La răstimpuri, a fost nevoie să strigăm pentru a ne face auziţi, dar software-ul avea să reducă hărmălaia serbării la nivelul unui murmur ambiental.

Sarah şi cu mine nu fuseserăm mai mult decât simple cunoştinţe – până atunci, discutaserăm de cel mult zece ori –, însă, în ceea ce mă privea, ea venea din lumea de dinaintea Nonstatului, din vremea de dinaintea conferinţei; era o dovadă vie a acelei epoci de normalitate. Şi mi-a fost de ajuns o singură terţă persoană, prezentă în carne şi oase, pentru a mă ancora în normalitate, pentru a mă convinge, încă o dată, că Akili greşea. Distresul era o oroare lumească, deloc diferită de holeră. Universul rămânea indiferent înaintea explicaţiilor oamenilor. Legile fizicii fuseseră şi aveau să rămână de-a pururi solide – până jos de tot, până la fundamentul TU – indiferent dacă erau sau nu înţelese.

Şi, deşi nu ne difuza în timp real, Sarah îşi adusese audienţa cu ea. Sub potenţiala examinare a zece milioane de oameni, ce altceva puteam face decât să gândesc ceea ce aşteptau ei să gândesc, să cedez în faţa consensului lor, să mă conformez?

Şi Akili părea că se relaxase, însă nu ştiam dacă prezenţa jurnalistei o ancora în acelaşi mod, ori servea doar ca o binevenită distragere.

Sarah ne conduse cu abilitate prin rolurile noastre din *Violet Mosala: Victima Antrocosmologiei.* Declaraţia făcută lui Joe Kepa se limitase strict la faptele interpretabile legal; interviul acesta pretindea că examinează profunzimile morale şi filosofice ale conspiraţiei AC-ilor. Dar atât eu, cât şi Akili am vorbit despre vasul de pescuit şi credinţele demente ale moderaţilor cu asemenea detaşare, de parcă n-am fi avut nicio îndoială că întreaga lor viziune asupra lumii, ca şi metodele violente pe care le foloseau, nu meritau decât dispreţ; de parcă nimic, nici măcar vag asemănător, nu ne-ar fi putut trece prin minte într-o mie de ani.

Iar toate acestea au devenit ştiri. Toate au devenit istorie. Sarah îşi făcea treaba perfect, dar, pentru difuzare, am anulat tustrei în mod deliberat orice temeri nerostite, orice nelinişti,

orice urme de îndoială că lumea ar fi putut vreodată să se deosebească în vreun fel de palida ei imitaţie prezentată pe reţele.

Aproape terminasem – mă găseam pe punctul de a relata evenimentele din ambulanţă – când notepadul mi-a piuit. Era un sunet codificat, anunţând un apel confidenţial. Dacă răspundeam, software-ul ar fi comutat în mod automat pe criptare… dar dacă notepadul sesiza alte persoane în raza auditivă, avea să refuze menţinerea legăturii.

Mi-am cerut scuze şi am părăsit cortul. Deasupra stelelor, bolta începuse să capete o nuanţă de un gri spălăcit. Muzica şi râsetele continuau să răsune din piaţa dinapoia magazinelor şi oamenii bântuiau prin tabără, dar am izbutit să găsesc totuşi un loc izolat în preajmă.

– Andrew? rosti DeGroot. Ai păţit ceva? Poţi vorbi?

Arăta trasă la faţă şi încordată.

– N-am păţit nimic. Doar câteva vânătăi în urma cutremurelor, nimic mai mult.

Am ezitat; eram incapabil să formulez întrebarea.

– Violet a murit. Acum douăzeci de minute. Glasul femeii se poticni, dar ea îşi adună forţele şi continuă pe un ton stins: Deocamdată, nimeni nu ştie cu exactitate motivul. Un fel de capcană declanşată de unul din gloanţele magice antivirale… poate o enzimă cu concentraţie prea redusă pentru a fi detectată, care s-a convertit într-o toxină… Scutură din cap, parcă neîncrezătoare. I-au transformat corpul într-un câmp de mine. *Ce-a făcut, ca să merite aşa ceva?* A încercat să descopere câteva simple adevăruri, câteva simple configuraţii ale lumii…

– Au fost prinşi, am încercat s-o consolez. Vor fi judecaţi. Iar Violet nu va fi uitată… secole întregi.

Erau simple asigurări găunoase, dar nu ştiam ce altceva să spun.

Mă crezusem pregătit pentru vestea aceasta, încă de când auzisem că era în comă, totuşi am resimţit-o ca pe o lovitură neaşteptată… ca şi cum aş fi sperat ca uimitorul noroc al anarhiştilor şi reapariţia miraculoasă a lui Sarah să fi întors şansa în favoarea noastră. Pentru o clipă, mi-am acoperit ochii cu antebraţul şi am zărit-o în camera ei de hotel, sub luminator, scăldată în razele soarelui, întinzându-se şi prinzându-mi mâna. *Chiar dacă greşesc… trebuie să existe ceva acolo. Altfel nimeni n-ar putea măcar atinge vreodată.*

– Cât de repede poţi părăsi insula? întrebă DeGroot.

În atitudinea ei se ghicea ceva mai mult decât o simplă grijă… mă simţeam mişcat şi totuşi era straniu. Nu fuseserăm chiar atât de apropiaţi. Am râs cu superioritate.

– *De ce?* Anarhiştii au câştigat, ce-i mai rău a trecut. Sunt sigur în privinţa asta. (DeGroot nu părea deloc convinsă.) Ai aflat ceva? De la… contactele tale politice?

Brusc, stomacul mi s-a strâns într-un ghem, reamintindu-mi de acea neîncredere pe care o simţisem înaintea fiecărui nou spasm provocat de holeră: *Nu se poate întâmpla din nou.*

– Nu-i vorba de război. Dar eşti imobilizat, aşa-i?

– Deocamdată. Vrei să-mi spui despre ce-i…?

– Imediat după moartea lui Violet, am primit un mesaj. O ameninţare din partea Antrocosmologilor. Chipul i se schimonosi de furie. Evident, nu era vorba de cei de pe vas. Aşadar, trebuie să fie cei care l-au ucis pe Buzzo.

– Ce conţinea mesajul?

– Să oprim imediat toate calculele lui Violet. Să le prezentăm o investigare generală autentificată a memoriei calculatorului ei, care să ateste că înregistrările lucrului la TU au fost şterse, fără să fi fost copiate sau citite.

– Serios? am pufnit dispreţuitor. Şi ce cred că vor obţine prin asta? Toate metodele şi ideile ei au fost deja publicate. Altcineva poate duplica totul… în cel mult un an.

DeGroot nu părea interesată de motivaţia AC-ilor; voia doar să pună capăt violenţelor.

– Am arătat mesajul poliţiei, dar mi s-a spus că nu se poate face nimic, Nonstatul fiind în situaţia binecunoscută. Îşi trase răsuflarea; încă nu terminase. Ameninţarea este că dacă într-o oră nu afişăm autentificarea… te vor ucide pe tine.

– Aşa…

Puteam întrezări logica acţiunii: DeGroot şi familia lui Mosala erau prea bine păziţi pentru a fi ameninţaţi în mod direct, dar, în acelaşi timp n-aveau să stea cu mâinile în sân, lăsându-i pe extremişti să mă ucidă, după ce ajutasem la evacuarea lui Violet de pe Nonstat.

– Când am verificat, calculele se încheiaseră deja – noroc că Violet a programat difuzarea pe reţea la o oră fixă. Râse încetişor. Asta i-a fost ideea, s-o transforme într-un eveniment oficial. Bineînţeles, vom face ceea ce ni s-a cerut. Poliţia m-a sfătuit să nu te sun. Ştiam că veştile nu sunt deloc bune, dar am

considerat că ai dreptul să cunoşti situaţia.

– Nu face nimic, am spus, nu şterge nici măcar un fişier! O să te sun, cât pot de repede.

Am întrerupt legătura.

Am rămas acolo, pe alee, timp de câteva secunde, ascultând muzica răsunătoare, îngheţat de vânt, răsucind totul în minte.

Când am intrat în cort, Sarah şi Akili râdeau. Intenţionasem să inventez un pretext pentru a o scoate pe Sarah de acolo fără probleme, ca să putem pleca amândoi, dar în clipa aceea mi-am dat seama că nu era o idee strălucită. Buzzo fusese împuşcat, însă metodele lor favorite erau de natură biologică. Dacă aş fi fugit, existau destule şanse de a purta şi arma în interiorul corpului meu.

M-am întins, l-am înhăţat pe Akili de pieptul jachetei şi l-am împins, trimiţându-l la podea. En mă privi de jos, simulând şocul, tulburarea, uimirea. Am îngenuncheat şi l-am lovit în faţă, cu stângăcie, surprins că ajunsesem chiar şi până aici; nu mă pricepeam la violenţă şi mă aşteptasem ca en să se apere cu toată agilitatea demonstrată pe vas, cu mult înainte de a-l atinge măcar cu un deget.

Sarah era scandalizată.

– Ce faci? *Andrew!*

Akili continua să mă privească, amuţit, rănit, continuând să simuleze neînţelegerea. Cu o mână, l-am ridicat pe jumătate de la pământ – de abia mi s-a împotrivit – apoi l-am lovit din nou.

– Vreau antidotul, am rostit sec. *Acum.* Înţelegi? S-a terminat cu ameninţările la adresa lui DeGroot, cu fişierele distruse, cu negocierile… mi-l dai chiar în clipa asta!

En îmi cercetă chipul, jucând mai departe comedia nedumeririi, protestând inocent din ochi, aidoma unei amante acuzate pe nedrept. Pentru o clipă, am dorit să-l rănesc cu adevărat; am avut viziunea idioată a unui catharsis însângerat, purificându-mă de durerea trădării. M-a oprit doar ştiinţa faptului că Sarah înregistra totul; n-am ştiut niciodată ce aş fi putut face dacă eram singuri.

Treptat, mânia mi s-a destrămat. En mă infectase cu holeră, ucisese trei oameni, îmi manipulase pateticele nevoi emoţionale, mă folosise drept ostatic… dar *nu mă trădase,* nici măcar pe departe. Din capul locului, jucase un rol; între noi nu existase nimic care să fie sacrificat în numele cauzei. Iar dacă mângâierea despre care crezusem că ne-o împărtăşiserăm reciproc existase

doar în capul meu, acelaşi lucru se putea spune şi despre umilinţă.

Aveam să supravieţuiesc.

– Andrew! rosti apăsat Sarah.

Am privit-o peste umăr; era palidă, probabil crezuse că am înnebunit. I-am explicat nervos:

– Apelul a fost de la Karin DeGroot. Violet a murit, iar extremiştii au ameninţat că mă vor ucide dacă DeGroot nu şterge absolut toate calculele pentru TU.

Akili a simulat consternarea; i-am râs în faţă.

– Bine. Dar ce anume te face să crezi că Akili lucrează pentru extremişti? Poate fi oricare persoană din tabără…

– În afară de mine şi de DeGroot, Akili este singurul care ştie de păcăleala trasă AC-ilor de Mosala.

– Ce *păcăleală?*

– Din ambulanţă. (Uitasem; încă nu ajunsesem cu relatarea acolo.) Violet a programat software-ul să termine calculele, să finiseze TU şi s-o difuzeze pe reţea. Calculele s-au încheiat. DeGroot a oprit difuzarea în ultima clipă.

Sarah a amuţit. M-am întors precaut spre ea, aşteptându-mă în continuare ca en să mă atace când îmi coboram garda. Femeia ţinea un pistol în mână.

– Ridică-te, te rog!

Am râs obosit.

– Tot nu mă crezi? Preferi să-l crezi pe rahatul ăsta cu ochi – doar pentru că a fost sursa ta?

– Ştiu că en nu i-a trimis mesajul acela lui DeGroot.

– Da? *De unde ştii?*

– Pentru că eu l-am trimis.

M-am sculat încet în picioare, răsucindu-mă către ea, refuzând să-i accept afirmaţia ridicolă. Muzica din piaţă izbucni iarăşi cu violenţă şi tot cortul vibra.

– Ştiam că se lucrează la calcule, urmă ea, dar crezusem că mai sunt câteva zile de rulare. Nu bănuisem că eram atât de aproape.

Urechile îmi ţiuiau. Sarah mă privea calm, continuând să ţină pistolul îndreptat spre mine cu o convingere neşovăitoare. Probabil că intrase în legătură cu extremiştii în timpul documentării pentru *Ridicând cerul…* şi fără îndoială că intenţionase să-i demaşte, îndată ce afla întreaga istorie. Ei însă îşi dăduseră seama cât de valoroasă putea fi… şi înainte de a

încerca s-o asasineze, făcuseră tot posibilul s-o convingă de justeţea punctului lor de vedere.

Şi reuşiseră. În cele din urmă, o determinaseră să înghită totul: *orice TU însemna o atrocitate, o crimă împotriva spiritului uman, o insuportabilă cuşcă sufletească.*

De aceea se străduise cu atâta ardoare să obţină *Violet Mosala,* iar când pierduse documentarul pusese pe cineva să mă infecteze cu holeră modificată, pentru a-şi atinge indirect ţelul. Fuseseră însă neglijenţi în privinţa sincronizărilor necesare pentru modificările de ultim moment ale planului.

Pe Nishide şi pe Buzzo îi lichidase ea personal.

Iar eu distrusesem orice şansă de încredere, orice şansă de prietenie, orice şansă de dragoste pe care aş fi putut-o găsi la Akili. Călcasem totul în picioare. Mi-am acoperit faţa cu mâinile şi am rămas locului, învăluit în bezna singurătăţii, ignorându-i ordinele. Nu-mi păsa ce avea să facă; nu mai aveam niciun motiv să merg mai departe.

– Andrew, vorbi Akili, fă aşa cum îţi spune. Totul va fi bine.

Am privit-o pe Sarah. Mă fixa cu pistolul şi repeta mânioasă:

– Sun-o pe DeGroot!

Mi-am luat notepadul şi am făcut apelul. Am panoramat cu camera, pentru a ilustra situaţia. Sarah îi dădu lui DeGroot instrucţiuni detaliate privind procedura de transfer a autorităţii asupra memoriei super-calculatorului lui Mosala.

La început, DeGroot păru stupefiată aflând de trădarea jurnalistei; a acceptat, însă, fără să spună niciun cuvânt. După câteva clipe, furia ei erupse şi femeia comentă sardonic:

– Cu toate resursele şi experţii tăi, nu poţi sparge nici măcar un *program universitar?*

Sarah aproape se scuză.

– Să ştii că am încercat, dar Violet era paranoică – avea protecţii foarte bune.

– Mai bune decât ale Artizanilor Gândirii?

– Cum?

– Când Wendy a fost în Toronto, mi se adresă DeGroot, au încercat o joacă de copii. L-au spart pe **Kaspar** şi l-au pus să-şi recite toate prostiile. În ce scop? *Pentru intimidare?* Programatorii au fost nevoiţi să-l închidă şi să recurgă la salvările de siguranţă. Wendy nici măcar n-a ştiut ce însemna asta… până în momentul când a trebuit să-i spun cine încerca să-i ucidă fiica.

Akili, aflată la picioarele mele, icni brusc. Atunci am înţeles şi

eu.

Cădere liberă.

Sarah se încruntă, iritată de distragerea atenţiei.

– Minte! Scoase propriul notepad şi verifică ceva, fără să clintească pistolul. Întrerupe legătura, Andrew!

Am ascultat-o.

– Sarah, interveni Akili, ai urmărit distresul?

– Nu. Am fost ocupată.

Ziarista examina cu precauţie notepadul, de parcă ar fi fost o bombă ce trebuia dezamorsată. Munca lui Mosala se găsea, acum, în mâinile ei şi ea trebuia să se asigure că o distrugea complet şi irevocabil fără să se contamineze…

– Ai pierdut, Sarah! insistă Akili. Momentul Aleph a trecut.

Femeia ridică privirea spre mine.

– Vrei s-o determini să tacă din gură? Nu intenţionez să-i fac niciun rău, dar…

– Distres este o maladie cauzată de combinarea cu informaţia, am spus. Crezusem că era un virus organic… dar **Kaspar** dovedeşte contrariul.

– Ce tot spui? pufni Sarah. Crezi că DeGroot a citit lucrarea finală despre TU şi a devenit Cheia? Ridică triumfător notepadul, etalând investigarea de memorie. Nimeni n-a citit lucrarea. Nimeni n-a accesat rezultatele finale.

– Cu excepţia autorului. Wendy i-a trimis lui Violet o clonă **Kaspar.** Programul a scris lucrarea, el a finalizat calculele. Şi tot el a devenit Cheia.

– Un software? făcu neîncrezătoare Sarah.

– Scanează reţelele şi caută victime lucide ale distresului, interveni Akili. Ascultă-le ce spun.

– Dacă asta-i o cacealma, vă pierdeţi…

Sisif interveni voios:

– Această configuraţie informaţională necesită codificarea în cristale de fosfuri de germaniu, într-un obiect conceput în colaborare cu…

Sarah urlă la mine fără cuvinte, agitând arma deasupra capului, proiectând umbre războinice pe pereţii cortului. Am lovit tasta MUTE, anulând sonorul; declaraţia continuă silenţioasă, textul derulându-se pe ecran. Mintea îmi ameţise înaintea implicaţiilor, dar îmi pierdusem dorinţa de moarte şi mă concentram asupra lui Sarah.

– Ascultă-mă bine! rosti Akili pe un ton calm, însă apăsat.

Probabil că numărul cazurilor de distres a explodat deja. Cu o Cheie software – viziunea unei maşini asupra lumii – combinarea va continua să distrugă minţile oamenilor *până când cineva va citi propriu-zis lucrarea conţinând TU.*

Sarah nu era convinsă.

– Greşeşti! Nu există nicio *Cheie.* Noi am câştigat: la ultima întrebare nu s-a răspuns. Îmi adresă brusc un surâs, radios, pierzându-se într-o apoteoză intimă. Nu contează cât de mică este bucla, restul de nesiguranţă. În viitor, vom şti cum s-o lărgim. Şi nu vom fi niciodată nişte maşini brute, nu vom fi niciodată simple fiinţe omeneşti… atâta vreme cât mai există speranţa aceea de *a transcende.*

Figura mea rămase perfect inexpresivă. Muzica spori în intensitate. Cele două polineziene înalte – membre ale miliţiilor? – strecurate înapoia lui Sarah ridicară bastoanele şi izbiră simultan; ziarista se prăbuşi fără cunoştinţă.

Una dintre ele îngenunche pentru a o inspecta; cealaltă mă privi întrebătoare.

– Care era problema?

– Luase un drog.

Akili se ridică, venind lângă mine.

– A apărut aici delirând, am spus, şi i-a furat notepadul. N-am reuşit s-o potolim.

– E adevărat?

Akili încuviinţă docil. Cele două polineziene păreau suspicioase. Confiscară arma, cu o silă evidentă, dar îi întinseră lui Akili notepadul.

– Bine. O s-o ducem într-un cort de prim ajutor. Unii oameni pur şi simplu nu ştiu să se distreze.

– Ar trebui să pornim din nou procedura de difuzare a lui Mosala. Să împrăştiem TU în toate reţelele.

Akili stătea alături de mine, încordată, ţinând notepadul în mână.

M-am străduit să-mi focalizez gândurile. Situaţia eclipsa tot ceea ce se petrecuse între noi, dar nu eram în stare s-o privesc în ochi. În cinci minute, investigatorul ştiinţific al lui Akili numărase deja peste o sută de cazuri noi de distres – din relatările mass-media referitoare la oameni prăbuşiţi pe străzi.

– N-o putem împrăştia, am spus. N-o putem face până nu ştim dacă va îmbunătăţi sau înrăutăţi situaţia. Toate modelele voastre, toate prezicerile voastre au eşuat. Poate **Kaspar** dovedeşte realitatea combinării… dar restul nu este decât pură speculaţie. Vrei să-i arunci în ghearele demenţei pe toţi teoreticienii TU ai planetei?

– N-o să se întâmple aşa! se răsuci en mânioasă spre mine. TU constituie cauza şi, totodată, tratamentul. Mai este necesar un ultim pas. Mai este necesară interpretarea unui om.

Totuşi, în vocea sa nu exista convingere sută la sută. *Poate că întregul adevăr era chiar mai rău decât străfulgerarea distorsionată ce dusese la distres. Poate că nu ne aştepta nimic altceva decât nebunia.*

– Vrei să dovedesc asta? Vrei s-o citesc eu primul?

En a ridicat notepadul; i-am prins braţul.

– Termină cu tâmpeniile! Există prea puţini oameni care înţeleg măcar jumătate din ceea ce se întâmplă, ca să riscăm pierderea unuia ca tine.

Am rămas locului, încremeniţi. Mi-am privit mâna, degetele care-i ţineau braţul; îmi zăream pielea zdrobită atunci când o lovisem.

– Crezi că viziunea lui **Kaspar,** am întrebat, este dificil de digerat de majoritatea oamenilor? Crezi că-i necesar să intervină cineva care s-o interpreteze? Care să întindă o punte între diferenţele de perspectivă? Atunci nu ai nevoie de un expert – în TU, sau în Antrocosmologie. Îţi doreşti un ziarist profilat pe probleme ştiinţifice.

Akili mă lăsă să-i trag notepadul din mână.

M-am gândit la femeia zbierând fără speranţe, zbătându-se pe podeaua din Miami, şi la victimele, care, preţ de câteva minute, se agăţaseră de integritatea lor mintală. Nu aveam chef să le calc pe urme.

Dar dacă în viaţa mea mai exista o finalitate, nu putea fi decât aceasta: să dovedesc că adevărul putea fi întotdeauna privit în faţă – explicat, demistificat, acceptat. Aceasta era slujba mea, aceasta era vocaţia mea. Aveam o ultimă ocazie de a încerca să trăiesc pe măsura aşteptărilor.

M-am sculat în picioare.

– Va trebui să părăsesc tabăra. Nu mă pot concentra în hărmălaia asta. Dar o voi face.

Akili stătea ghemuită pe podea, cu capul plecat. Vorbi fără să

ridice privirea:
– Ştiu c-o vei face. Am încredere în tine.
Am părăsit cortul în grabă şi am pornit spre sud. Stelele se distingeau încă, vag, pe o jumătate din cerul alburiu; vântul ce bătea dinspre recife era mai rece decât oricând.
După ce am înaintat o sută de metri în deşert, m-am oprit şi am ridicat notepadul, rostind:
– Arată-mi *O încercare de Teorie Universală* de Violet Mosala. Mi-am smuls legătura de pe ochi.

30

Am continuat să merg în timp ce citeam, refăcând, pe jumătate conştient, traseul de acum opt ore. Roca-de-recif nu se fisurase în urma seismului, dar textura solului părea să se fi transformat în chip subtil. Poate că undele de presiune realiniaseră lanţurile de polimeri, creând un nou tip de mineral; prima metamorfoză geologică a insulei.
În deşert, departe de facţiunile Antrocosmologilor, de sărbătoarea nepăsătoare a anarhiştilor, de relatările tot mai numeroase despre cazurile de distres, nu ştiam în ce anume credeam. Dacă aş fi simţit greutatea a zece miliarde de oameni înnebunind în jurul meu, probabil că aş fi paralizat. Poate că m-ar fi salvat, pe de o parte, scepticismul perpetuu existent şi, pe de altă parte, pura curiozitate. Dacă m-aş fi predat înaintea *cuvenitelor reacţii umane* – panica oarbă şi umilinţa veneraţiei – în faţa gradului de mărime a tot ceea ce se presupunea că atârnă în balanţă, probabil că aş fi azvârlit cât colo cupa otrăvită a notepadului.
De aceea, mi-am golit mintea de orice altceva şi m-am lăsat în voia cuvintelor şi ecuaţiilor. Clona **Kaspar** făcuse o treabă bună; n-am avut niciun fel de probleme legate de priceperea lucrării.
Prima secţiune nu cuprindea surprize. Rezuma cele zece experimente clasice ale lui Mosala şi modalitatea de calcul a capacităţilor lor de sfărâmare a simetriei. Se termina chiar cu ecuaţia TU, ce lega cei zece parametri ai simetriei sfărâmate într-o sumă exterioară tuturor topologiilor. Măsura aleasă de Mosala pentru a conferi greutate fiecărei topologii era cea mai simplă, cea mai elegantă, cea mai evidentă dintre toate alegerile

posibile. Ecuaţiile ei nu-i puteau acorda Universului „inevitabilitatea” îngheţării la momentul ieşirii din protospaţiu pe care căutaseră s-o realizeze Buzzo şi Nishide, dar arătau modalitatea în care cele zece experimente – şi, prin extensie, toate lucrurile şi evenimentele, pornind de la musculiţe şi terminând cu coliziunea stelelor – erau legate laolaltă, fiind capabile de a coexista. Într-un spaţiu imaginar extrem de abstract, ele ocupau exact acelaşi punct.

Trecutul şi viitorul erau, de asemenea, conectate. Jos de tot, la nivelul aleatoriului cuantic, ecuaţia lui Mosala codifica ordinea obişnuită existentă în fiecare proces, de la înfăşurarea unei proteine până la deschiderea aripilor unui vultur. Ea delimita evantaiul de probabilităţi ce legau orice sistem, în orice moment, de orice altceva ar fi putut deveni.

În cea de-a doua secţiune, **Kaspar** investigase bazele de date pentru referinţe la acelaşi tip de calcule matematice, alte rezonanţe în faţa aceloraşi abstracţii, iar în această căutare scrupuloasă şi exhaustivă găsise suficiente paralele cu teoria informaţiei pentru a reuşi să împingă TU un pas mai departe. Tot ceea ce Mosala ar fi nesocotit – iar Helen Wu s-ar fi temut să combine –, **Kaspar** adunase laolaltă cu seninătate.

Fără fizică, nu putea exista informaţie. Întotdeauna, ştiinţa trebuia codificată sub o formă oarecare. Semne pe hârtie, noduri pe un şirag, aglomerări de sarcini într-un semiconductor.

Pe de altă parte, nici fizica nu putea exista în absenţa informaţiei. Un univers de evenimente pur aleatorii nu reprezenta câtuşi de puţin un univers. Configuraţiile din profunzime, regularităţile puternice constituiau întreaga bază a existenţei.

După ce stabilise care sisteme fizice puteau partaja un univers, **Kaspar** întrebase: *Ce configuraţii informaţionale pot codifica sistemele respective?*

Aproape fără efort, din acelaşi aparat matematic apăruse a doua ecuaţie, analoagă. TU informaţională era cealaltă faţă a lui TU fizică, un corolar inevitabil.

După aceea, **Kaspar** le unificase pe amândouă, asamblându-le ca pe nişte imagini suprapuse în oglindă (cu toate acestea, simţeam că Susţinătoarea Simetriei ar fi fost mândră)… şi toate prezicerile Antrocosmologiei se revărsaseră. Terminologia diferea – cu inocenţă, **Kaspar** crease un nou jargon, necunoscând precedentele nepublicate; totuşi, conceptele nu puteau fi

confundate.

Momentul Aleph era la fel de necesar ca şi Big Bang-ul. Fără el, Universul n-ar fi putut exista niciodată. **Kaspar** refuzase să pretindă onoarea de a fi Cheia, ba chiar refuzase să admită întâietatea Big Bang-ului explicat asupra celui fizic, dar lucrarea afirma cu claritate că TU trebuia *cunoscută,* trebuia *înţeleasă,* pentru a deţine forţă.

Combinarea era, de asemenea, inevitabilă. Ştiinţa latentă a TU contamina întregul spaţiu şi timp, fiecare sistem din acest univers conţinând-o codificată; dar, odată înţeleasă în mod explicit, respectiva informaţie ascunsă avea să cristalizeze oriunde apărea posibilitatea, insinuându-se prin spuma aleatoriului cuantic. Aducea mai degrabă cu însămânţarea norilor decât cu telepatia; nimeni n-avea să citească gândurile unei Chei, dar oamenii aveau să urmeze Cheia, parcurgând TU pe care propriile minţi, propria carne, o conţineau deja codificată.

Combinarea urma să se producă şi înainte de momentul Aleph, chiar dacă la modul imperfect.

Nu însă pentru multă vreme.

În ultima secţiune, **Kaspar** prezicea destrămarea. Momentul Aleph avea să fie urmat, la o scară temporală de ordinul secundelor, de degenerarea fizicii în matematică pură. La fel cum Big Bang-ul implica existenţa anterioară a protospaţiului – o iritantă abstracţie infinit simetrică, unde nimic nu exista ori se întâmpla cu adevărat – momentul Aleph avea să aducă imaginea informaţională în oglindă, un alt deşert infinit, lipsit de timp ori spaţiu.

Aceste cuvinte, profeţind sfârşitul Universului, fuseseră scrise cu doar o jumătate de oră înainte de a le fi citit eu.

Kaspar nu devenise Cheia de Boltă.

Am lăsat în jos notepadul şi am privit de jur împrejur. Laguna devenise vizibilă în depărtare, sur-argintie sub zorii ce se prefigurau. În vest, rămăseseră câteva stele strălucitoare. Desluşeam, vag, muzica serbării: un murmur distant şi discordant.

Combinarea se petrecuse atât de lin încât de-abia ştiam când începuse. Ascultând victimele distresului filmate de Reynolds, mi le imaginasem ca fiind înzestrate cu vedere cu raze X, şi nu

numai, asaltate de imagini ale moleculelor şi galaxiilor, ameţind înaintea universurilor din interiorul fiecărui fir de nisip –, însă ele erau puţinii norocoşi. Mă pregătisem pentru ce era mai rău: bolta dispărând şi dezvăluind coşmarul tip Renaştere Mistică al unei ameţeli drogate despre o poartă stelară, sfârşitul gândirii, incinerarea seducătoare a raţiunii.

Realitatea n-ar fi putut să fie mult diferită. Aidoma marcajelor codate ale rocii-de-recif, suprafaţa lumii începuse să vorbească despre profunzimile ei şi despre conexiunile tăinuite. Era ca şi cum, în numai câteva secunde, aş fi învăţat să citesc într-un limbaj nou şi să văd minunata, dar deocamdată doar decorativa caligrafie a unui alfabet străin transformată sub ochii mei – dobândind înţeles, fără a-şi schimba în niciun fel aparenţa. Stelele care păleau îşi descriau focurile de fuziune, gravitaţia zdrobitoare era ţinută în şah de către eliberarea energiei de legătură. Văzduhul alburiu, înroşit către est, reproducea cu precizie propria-i împrăştiere predilectă de fotoni. Apa unduind uşor sugera intervenţia forţelor intermoleculare, forţa legăturii hidrogenului, elasticitatea blândă a unei suprafeţe care căuta să reducă la minimum contactul său cu aerul.

Iar toate aceste mesaje erau scrise într-o limbă comună. Era clar, dintr-o privire, că se găseau laolaltă.

Nu existau dedesubturi ascunse, ameţitoare tehnopornografii cosmice, şi nici diagrame infernale.

Niciun soi de viziuni. Doar înţelegerea.

Am vârât notepadul în buzunar şi am făcut o piruetă, râzând. Nu exista nicio supraîncărcare, niciun aflux distrugător de informaţii. Mesajele se aflau permanent acolo – dar eu le puteam lua, sau lăsa locului. La început, aducea cu parcurgerea superficială a unui text, necesitând o modificare conştientă a focalizării – dar, după câteva minute de practică, devenea o a doua natură.

În faţa mea, se desfăşura lumea aşa cum tânjisem întotdeauna s-o văd: maiestuos de frumoasă, complicată şi stranie, dar armonioasă în esenţă şi, în cele din urmă, comprehensibilă.

Nu era un motiv de groază. Nu era un motiv de veneraţie.

Combinarea a început să se amplifice.

Am devenit conştient de propria-mi natură fizică, propria-mi natură înscrisă în TU. Conexiunile pe care le întrezărisem în lume pătrundeau în mine şi mă legau de toate luminile vizibile. Nu putea fi vorba de o vedere cu raze X, de un vis al spiralei duble, însă simţeam gramatica imuabilă a TU în membre, în sânge, în alunecarea întunecoasă a conştiinţei.

Era lecţia holerei, dar mai evidentă şi mai clară. *Eu eram materie, ca orice altceva.*

Îmi puteam simţi lenta decădere a corpului, siguranţa absolută a morţii. Fiecare bătaie a inimii pronunţa o nouă dovadă a mortalităţii. Fiecare moment reprezenta o înmormântare prematură.

Am inspirat adânc, studiind evenimentele ce urmaseră inhalării aerului. Şi am putut depista dulceaţa aromei şi răcorirea membranelor nazale, umplerea satisfăcătoare a plămânilor, năvala sângelui, limpezimea livrată creierului… totul regăsindu-se înapoi în TU.

Claustrofobia mi s-a evaporat. *Ca să locuiesc în acest univers, ca să pot coexista cu restul, trebuia să fiu materie.* Fizica nu însemna o cuşcă; delimitarea ei între posibil şi imposibil constituia minimul elementar pe care-l necesita existenţa. Iar simetria spartă a lui TU, smulsă din opţiunile infinit paralizante ale protospaţiului, reprezenta fundamentul pe care stăteam eu.

Eram o maşină muritoare, alcătuită din celule şi molecule; în privinţa aceasta, nu m-aş fi putut îndoi niciodată.

Totuşi, faptul în sine nu constituia o potecă ducând spre nebunie.

Combinarea avea încă destule să-mi arate: mesajele introspective se îmbogăţiră. Văzusem filoanele explicative deschizându-se în evantaie din TU, legându-mă de lume; acum, firele ce-mi explicau gândurile începuseră să revină spre sursa lor. Ca atare, le-am urmat şi am înţeles ceea ce propria-mi minte crea prin înţelegere.

Simboluri interacţionând, codificate sub forma unor configuraţii declanşatoare în căi neurale. Reguli ale creşterii şi conexiunii dendritice, reglări ale greutăţii sinapselor, difuzia neurotransmiţătorilor. O chimie a membranelor, pompelor ionice, proteinelor, aminelor. Tot comportamentul detaliat al moleculelor

şi atomilor, toate legile guvernând constituenţii lor necesari. Nivel după nivel de regularitate convergentă...

... până la TU.

Nu exista o arenă de fizică dezinteresată. Nu exista un nivel solid de legi obiective. Doar un curent convectiv de explicaţii, circulând în adâncime, o magmă accidentală ridicându-se din subteran şi apoi plonjând din nou în beznă, oscilând de la TU la corp, la minte şi iar la TU, fără să fie menţinută de altceva decât de motorul înţelegerii.

Nu exista o fundaţie, un punct fix, un loc de repaus.

Călcam veşnic apa.

Am căzut în genunchi, luptându-mă cu vertijul. M-am întins cu faţa în jos, agăţându-mă de roca-de-recif. Soliditatea rece a solului nu dezminţea nimic.

Dar trebuia s-o facă? Sprijinită de legile distante, atemporale, ori de autopropulsarea explicării... dăinuia, indiferentă.

M-am gândit la scufundătorii care coborâseră prin fiecare nivel al ecologiei nenaturale ce ţinea la suprafaţă această insulă, care zăriseră cu proprii ochi oceanul subteran erodând fără încetare roca de dedesubt.

Plecaseră... ameţiţi, dar exaltaţi.

Eu puteam face acelaşi lucru.

M-am ridicat, cu o oarecare nesiguranţă în picioare. M-am gândit că se terminase; m-am gândit că ţinusem piept combinării fără să fiu afectat. **Kaspar** nu putuse deveni Cheia, totuşi, cumva, momentul Aleph trebuie să fi trecut fără niciun risc, înlăturând distorsiunea, anulând distresul. Poate că un AC de curent principal pătrunsese în calculatorul lui Mosala după ce aflase de moartea ei şi depistase o eroare crucială în analiza lui **Kaspar,** înainte ca eu să citesc un singur cuvânt.

Akili se apropia – o siluetă neclară în depărtare, dar ştiam că nu putea fi altcineva. Am ridicat nesigur un braţ, apoi l-am fluturat triumfător. Silueta îmi răspunse în acelaşi fel, întinzându-şi umbra gigantică spre vest, peste deşert.

Şi tot ceea ce învăţasem s-a adunat laolaltă, precum o bubuitură de tunet, precum o ambuscadă.

Eu eram Cheia. Eu explicasem Universul, creându-l, şi-l înfăşurasem în jurul seminţei acestui moment, strat după strat

de necesitate alambicată. Pustiul orbitor al galaxiilor, douăzeci de miliarde de ani de evoluţie cosmică, zece miliarde de rude omeneşti, patruzeci de miliarde de specii vii; întreaga obârşie complexă a conştiinţei decurgea din această singularitate. Nu trebuia să mă chinui şi să-mi imaginez fiecare moleculă, fiecare planetă, fiecare chip. Momentul acesta le încifra pe toate.

Părinţii mei, prietenii, iubitele... Gina, Angelo, Lydia, Sarah, Violet Mosala, Bill Munroe, Adelle Vunibobo, Karin DeGroot. Akili. Până şi neajutoraţii necunoscuţi zbierând, victime ale aceleiaşi revelaţii, nu făcuseră altceva decât să simuleze ecouri distorsionate ale propriei mele orori faţă de înţelegerea care-i crease pe toţi.

Aceasta era nebunia solipsistă pe care o zărisem reflectată pe faţa primei şi nefericitei bolnave. *Acesta era distresul,* nu teama de maşinăria glorioasă a lui TU, ci înţelegerea că eram singur în beznă, cu o sută de miliarde de orbitoare pânze de păianjeni acoperindu-mi ochii inexistenţi...

... iar acum, când o ştiam, răsuflarea propriei înţelegeri avea să le spulbere pe toate.

Nimic nu putuse fi creat fără ştiinţa completă a modului cum se crea: fără TU unificată, materială şi informaţională. Nicio Cheie nu putuse acţiona inocentă, plăsmuind Universul fără s-o ştie.

Dar cunoaşterea respectivă era imposibil de mărginit. **Kaspar** avusese dreptate. Moderaţii avuseseră dreptate. Tot ceea ce suflase foc în ecuaţii s-ar fi destrămat acum într-o tautologie găunoasă.

Am ridicat faţa spre cerul inexpresiv, gata să sfâşii vălul lumii şi să nu găsesc nimic înapoia lui.

Atunci Akili mi-a strigat numele şi am încremenit. Am privit-o: frumoasă ca întotdeauna, intangibilă ca întotdeauna.

Indescifrabilă ca întotdeauna.

Şi am văzut calea.

Am văzut eroarea din logica lui **Kaspar,** care-l împiedicase să devină Cheia: o presupunere neexaminată, o întrebare neîntrebată, nici adevărată şi nici falsă... deocamdată.

Putea o minte, singură, să creeze o alta prin explicare?

Ecuaţia TU nu spunea nimic. Experimentele recunoscute nu spuneau nimic. Adevărul nu putea fi căutat decât în amintirile mele, în viaţa mea.

Tot ceea ce trebuia să fac pentru a mă smulge din centrul

Universului, tot ceea ce trebuia să fac pentru a preveni destrămarea, era să renunţ la o ultimă iluzie.

Epilog

Avionul atinge pista şi eu încep să înregistrez. **Martor** confirmă:

– Cape Town, miercuri, cincisprezece aprilie 2105, ora şapte, douăsprezece minute şi zece secunde GMT.

Karin DeGroot venise la aeroport ca să mă întâmpine. Arată extraordinar de bine, mai cu seamă din punct de vedere fizic, deşi, ca în toate cazurile noastre, ale bătrânilor, pierderile sunt întipărite adânc. Ne salutăm, apoi privesc în jur, încercând să absorb abundenţa de stiluri anatomice şi vestimentare; nu este mai vastă decât în alte părţi, dar fiecare loc are un amestec diferit, un alt set de mode. În Africa de Sud, sunt foarte populare capişoanele impozante şi retractabile, pline cu simbionţi fotosintetici violet închis. Acasă, sunt răspândite adaptările amfibii, hidrodinamice, pentru respirarea şi hrănirea subacvatică.

După momentul Aleph, lumea se temuse că prin combinare se va impune uniformitatea. Asta nu s-a întâmplat, tot aşa cum în Epoca Ignoranţei adevărurile directe, de neocolit, că apa era udă şi cerul albastru, nu i-au silit pe locuitorii planetei să gândească şi să acţioneze la fel. Există infinit de multe căi pentru a răspunde unicului adevăr al TU. A devenit însă imposibil de menţinut pretenţia că fiecare cultură şi-ar fi putut crea vreodată propria realitate separată, în timp ce noi respirăm acelaşi aer şi călcăm pe acelaşi pământ.

DeGroot verifică mental un grafic orar.

– Deci n-ai venit direct de pe Nonstat?

– Nu. Am venit din Malawi. A trebuit să văd pe cineva. Doream să-i spun la revedere.

Coborâm spre metrou, unde trenul ne aşteaptă şi ne luminează o cale spre uşa de acces. Au trecut aproape cincizeci de ani de când n-am mai fost în oraşul acesta şi majoritatea infrastructurii s-a modificat; în împrejurimile nefamiliare, TU străluceşte din fiecare suprafaţă, nechemată, precum un copil exuberant lăudându-se cu lucrurile noi şi minunate pe care le-a făcut. Până şi cele mai simple noutăţi – învelişul antiderapant distrugător de murdărie de pe gresiile pardoselii, pigmenţii

luminoşi ai sculpturilor vii – îmi atrag atenţia, fiindcă îşi rostesc propriile modalităţi unice de coexistenţă.

Nimic nu este incomprehensibil. Nimic nu poate fi confundat cu magia.

– Când am auzit prima dată că se inaugurează *Grădiniţa* Memorială Violet Mosala, mi-am închipuit că ea s-ar fi simţit insultată. Ceea ce nu dovedeşte decât că am cunoscut-o foarte puţin. Nu ştiu de ce am fost invitat…

DeGroot râde.

– Mă bucur că n-ai bătut atât cale doar pentru ceremonie. Ai fi putut s-o faci prin reţea, nu s-ar fi supărat nimeni.

– Nu se compară cu prezenţa fizică.

Trenul ne reaminteşte de staţia noastră şi ne deschide uşile. Mergem pe jos prin suburbia curată, nu departe de casa unde Mosala şi-a petrecut copilăria, pe străzile umbrite acum de specii de plante pe care nu le-ar fi recunoscut niciodată. De altfel, ea nici n-a apucat să vadă arbori crescând pe Nonstat. Pe lângă noi trec oameni, privind în sus, spre logica elegantă a bolţii senine.

Grădiniţa este o clădire mică, reconfigurată pentru această ocazie în sală de conferinţe. Sunt prezenţi şase-şapte adulţi care au sarcina de a le vorbi celor cincizeci de copii. Cad în visare, până ce una dintre nepoatele lui Violet, care lucrează la *Halcyon,* explică propulsia navei; principiul de bază, apropiat de TU, este lesne de înţeles. Karin DeGroot vorbeşte despre Violet, amintiri despre generozitate şi intransigenţă. Iar unul dintre copii pregăteşte terenul pentru mine, povestindu-le celorlalţi despre Epoca Ignoranţei.

– Atârnă precum o stalactită din Cosmosul Informaţional. (Folosirea timpului prezent este o sofisticare, nu o eroare gramaticală; o cere relativitatea.) Nu este autonomă, nu se autoexplică – pentru a exista, trebuie să fie conectată la Cosmosul Informaţional. Chiar şi noi avem nevoie de ea. Este o istorie necesară, o dezvoltare logică, dacă încercaţi să extindeţi timpul înainte de momentul Aleph.

En apelează în văzduh diagrame şi ecuaţii. Strălucitorul nor stelar al Cosmosului Informaţional, înfăşurat dens în fire explicatorii, susţine conul simplu, cafeniu, al Epocii Ignoranţei, care are vârful îndreptat în jos, spre Big Bang-ul fizic. Audienţa formată din puşti de patru ani, mai puţin precoci, se străduieşte să priceapă conceptele. *Timp înainte de momentul Aleph?* Dacă nu se pun la socoteală bunicii, este o noţiune care aproape

sfidează credinţa.

Mă ridic în picioare şi recit versiunea pregătită din timp asupra evenimentelor de acum cincizeci de ani, obţinând râsete de incredulitate în toate momentele cuvenite. Proprietate asupra genelor? Autorităţi centralizate? Culte ale Ignoranţei?

Istoria străveche pare întotdeauna bizară, victoriile ei fiind stabilite dinainte; totuşi, eu caut să le împărtăşesc ceva din procesul îndelungat şi dificil prin care înaintaşii lor s-au străduit să înveţe ceea ce ei consideră acum de la sine înţeles: legea şi moralitatea, fizica şi metafizica, spaţiul şi timpul, plăcerea, iubirea, înţelesul sunt numai poveri ale participanţilor. Nu există centre inamovibile care să împartă absolutul ca pe mană; nu există Dumnezeu, Gaia, sau conducători mărinimoşi. Nu există altă realitate decât cea a Universului creat prin explicare. Nu există un scop al vieţii, până n-o creăm, laolaltă sau singuri.

Cineva mă întreabă despre tulburările din zilele ce au urmat Alephului.

– Cu toţii am simţit pe propria piele că adevărul era greu de acceptat, îi răspund. Savanţii ortodocşi – deoarece TU s-a dovedit a fi înrădăcinată în nimic altceva decât propriile-i puteri explicatorii. Sectele Ignoranţei – deoarece chiar şi universul participatoriu, cea mai subiectivă realitate posibilă, nu reprezenta o sinteză a miturilor lor favorite (care n-ar fi putut crea nimic, niciodată), ci produsul înţelegerii ştiinţifice universale a ceea ce însemna cu adevărat *coexistenţa.* S-a dovedit că până şi Antrocosmologii greşiseră: fuseseră atât de obsedaţi de ideea unei singure Chei de Boltă, încât de-abia luaseră în calcul posibilitatea ca toţi oamenii, în mod egal, să poată juca acest rol. Ei au neglijat soluţia cea mai simetrică şi mai stabilă: în care toate minţile ascultă de TU, dar este nevoie de asocierea lor, a tuturor, pentru ca s-o creeze.

Un ascultător isteţ observă că am evitat răspunsul, un copil pe care l-aş fi numit „uman” în zilele dinainte ca termenul-O să explodeze şi să se înţeleagă în sfârşit că *TU este tot ce avem în comun.*

– Majoritatea oamenilor nu erau savanţi, sectanţi sau Antrocosmologi, nu-i aşa? Ei nu participaseră deloc la elaborarea acestor teorii. Atunci de ce au fost atât de trişti?

Trişti?! S-au înregistrat nouă milioane de sinucideri. Nouă milioane de oameni pe care n-am putut să-i ţinem la suprafaţă, când toată iluzia solidităţii a dispărut. Şi încă nu sunt sigur că nu

exista altă cale, că eu am găsit unica punte posibilă în Cosmosul Informaţional. *Dacă mi-aş fi permis să mă afund în demenţa distresului, ar fi existat altcineva care să fi pus o altă întrebare finală şi să fi descoperit altă cale?*

Nimeni nu mă acuzase, nimeni nu mă judecase. N-am fost nici osândit precum un criminal, dar nici sanctificat ca mântuitor. Ideea că o singură Cheie ar fi putut crea zece miliarde de oameni prin explicarea lor este privită acum ca absurdă. Retrospectiv, distresul nu este considerat ca diferind cu ceva de naiva iluzie potrivit căreia toate galaxiile se îndepărtează de noi, când, în realitate, nu există şi nici nu poate exista un centru.

Vorbesc, ezitând, despre zona Lamont.

– Ea i-a făcut pe oameni să creadă că se cunosc unul pe celălalt şi pot vorbi unul în numele altuia, înţelegându-se reciproc… mai mult decât era adevărat. Poate că unii dintre voi o aveţi în creier, însă înaintea dovezilor actuale, este uşor de ignorat.

Încerc să le explic amăgirea intimităţii, precum şi faptul că, odinioară, s-a investit foarte mult în ea. Mă ascultă politicoşi, dar îmi dau seama că pentru ei este lipsit de sens, fiindcă ştiu perfect că n-au pierdut nimic. În faţa adevărului, iubirea s-a dovedit mai puternică decât oricând. În realitate, fericirea n-a depins niciodată de vechile minciuni.

Nu pentru aceşti copii, născuţi fără cârje.

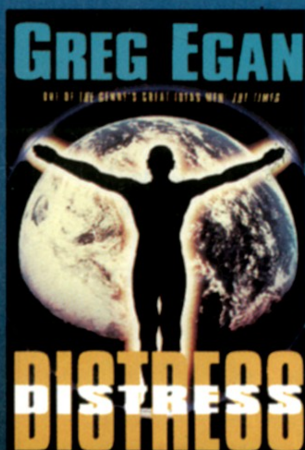
În locuinţa sa, din scânteietoarea şi îmbelşugata junglă modificată genetic din Malawi, îi spusesem lui Akili că eram pe moarte. *După tine, n-a mai existat nimeni.* Şi ne-am atins pentru ultima oară.

Trec repede mai departe.

– Alţi oameni, adaug eu, au deplâns sfârşitul misterului. De parcă n-ar mai fi rămas nimic de descoperit, odată ce înţeleseserăm ce anume se afla sub tălpile noastre. Şi este adevărat că nu mai există surprize „profunde” – n-a mai rămas nimic de aflat despre motivele lui TU, sau despre motivele propriei noastre existenţe. Cu toate acestea, niciodată nu se vor încheia descoperirile în ceea ce priveşte lucrurile pe care le poate conţine Universul. Întotdeauna, la TU se adăuga scrieri noi: noi sisteme, noi fiinţe vor fi create prin explicare. Este chiar posibil să existe alte minţi pe alte lumi, co-creatori a căror natură nici măcar nu ne-o putem imagina deocamdată. Cândva, Violet Mosala a spus: „Atingerea fundaţiilor nu înseamnă lovirea

plafonului”. Ea ne-a ajutat pe noi toţi să atingem fundaţiile. Regret că n-a putut trăi să vă vadă construind pe ele, mai sus decât a clădit cineva până acum.

Mă aşez. Copiii aplaudă, politicos, dar mă simt precum un senil idiot pentru că le-am spus că *viitorul lor nu este încătuşat.* Bineînţeles, ei ştiu deja asta.

Născut în 1961 la Perth, Australia, Greg Egan este unul dintre cei mai proeminenți autori de hard SF ai momentului actual.

Ce ați face dacă ați fi confruntat cu ultimele amintiri ale unui cadavru reînviat? Dar dacă ați afla răspunsurile tuturor întrebărilor de pe lume, poate chiar care este scopul vieții?

Andrew Worth este jurnalist specializat în subiecte științifice pentru o rețea mass-media, care îi promite marea lovitură a carierei – investigarea cazului „Distres", o nouă maladie fatală ale cărei victime se zbat, fără a putea fi ajutate, întemnițate în iaduri personale. Sătul, însă, de abuzurile biotehnologiei, el preferă să realizeze profilul documentar al unei laureate a Premiului Nobel pentru fizica cuantică. Astfel descoperă treptat o confruntare violentă pentru controlul celei mai importante întrebări pe care a pus-o vreodată știința.

„Unul dintre marii autori de idei ai genului"
The Times

Greg Egan „dezvăluie minuni cu o artă ce-i egalează cutezanța"
New York Review of Science Fiction

Editura Teora
ISBN 973-601-576-9
Lei 15 000